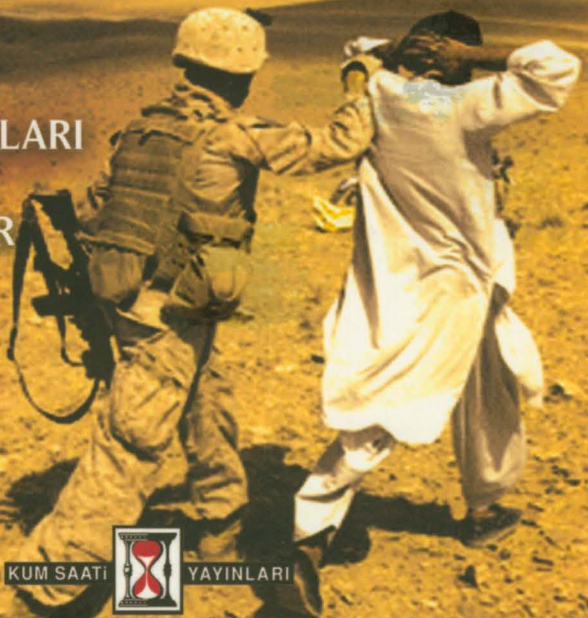

HAYRİ YILDIRIM

SÖMÜRGEÇİ BATTIN BARBARLIK TARİHİ I.

HAÇILAR,
MİSYONER OKULLARI
VE
SOYKIRIMLAR

KUM SAATİ

YAYINLARI

Sömürgeci Batı'nın Barbarlık Tarihi -1- Hayri Yıldırım

© Kum Saati Yayınları

İstanbul, 2012

Editör: İlhan Bahar

Tashih Okuma: Kaan Yiğit

İç Düzen: Emir Tali

Kapak Tasarım: Mustafa Saldamlı

ISBN: 978-605-392-161-5

Baskı: Çalış Ofset

Yılanlı Ayazma Sok.

Örme İş Merk.

Topkapı-İstanbul

Tel: 0212 482 11 04

Cilt: Umut Ciltevi

KUMSAATİ YAYIN DAĞITIM LTD. ŞTİ.

Sümer Mahallesi 18. Sokak No:7/1-A Zeytinburnu/İstanbul

Tel: 0212 416 39 13 - 0212 416 39 14

Fax: 0212 415 56 95

E-mail: kumsaati01@mynet.com

ilhanbahar61@mynet.com

**SÖMÜRGEÇİ BATI'NIN
BARBARLIK TARİHİ**

**HAÇLILAR MİSYONERLER OKULLAR
VE
SOYKIRIMLAR**

-1-

Hayri YILDIRIM

KUM SAATİ YAYINLARI

BATI'NIN BARBARLIK TARİHİ

1. AŞAMA

ZULMÜN MERKEZİ ROMA

24 Şubat 303'de Diocletianus Hristiyanlara karşı ilk fermanı yayınlayarak onlara zulme başladı. Zulüm dalgası en sert biçimde uygulandı. Bu dönemde binlerce Hristiyan katledildi. İskenderiye kilisesi Diocletianus'un hükümdarlığının başlangıcını Şehitler Dönemi'nin başlangıcı olarak kabul etti.

2. AŞAMA

HAÇLI SEFERLERİ

Roma, Yunan ve Cermen'in "barbar" zihniyetini, Roma Kilisesi ve Haçlılar devraldı.

Hristiyanlaşan Roma, giderek ihtişamını dinlediği

Müslümanlara ve Doğu'ya düşman oldu.

İslam Dünyasını işgal etmeye kalkıştı. Yüzbinlerce Müslümanı katletti.

3. AŞAMA

ENGİZİSYON

Haçlı kafası, Hristiyan Avrupa içinde Hristiyanlara karşı Engizisyon cinnetine girdi. Yedi yüzyıl boyunca farklı düşünen binlerce erkeği, cadı dediği kadınları, çocukları ve kedileri katletti.

4. AŞAMA

KEŞİFLER VE SÖMÜRGEÇİLİK

Haçlı Seferleri'nden umduğunu bulamayan Avrupa, bu defa keşif görüntüsü altında sömürge ve zenginlik aramaya koyuldu.

Amerika, Avustralya ve diğer ülkelerin yerlilerini katletti. Yerel kültürler yok edildi.

Afrika halkını köle olarak pazarladı, çoğunu da öldürdü.

Ham maddeleri Avrupa'ya taşıdı.

5. AŞAMA

EMPERYALİZM

Dünyayı talan ederek zenginleyen Avrupa ve ABD, sömürge şeklini, global finans, ticaret ve kültür sömürgeciliği boyutuna çevirerek emperyalist sürece girdi.

Dünyayı kendi aralarında paylaşamadıkları için iki defa dünya savaşı çıkarttılar.

Şimdi bütün oyun üçüncü savaş için!

-2-

EMPERYALİZMİN ÇALIŞMA KOLLARI

1.KOL

ORYANTALİZM

Edward Said:

“Oryantalizm, emperyalizmin keşif kolu”

2.KOL

MİSYONERLİK

M. Halidi ve Ö. Ferruh:

“Misyonerlik ancak emperyalizme bir yol açmadır”

3.KOL

ULUSLARARASI KURULUŞLAR

Marcel Liebman:

“O dönemde (1947) BM, şimdikinden de fazla bir şekilde, Avrupalıydı, kapitalistti, vs.”

4.KOL

YERLİ İŞBİRLİKÇİLER

Jack D. Forbes:

“Fethedilen topraklarda yaşayan insanlar zavallı, yoksul ve umutsuz duruma getirildiklerinde, içlerinden bazıları hayatta kalabilmeleri için sömürgecilerle işbirliği yapmaları gerektiğini düşünüyor ve bunu seçiyor. Önceleri bu işbirliği yalnızca Hristiyan olmak, saçlarını kestirmek ya da örneğin Kızılderili Polisi olup, kabile arkadaşlarını denetim altında tutmak gibi bir şeylerle sınırlı oluyor. Ama zaman içinde, özellikle saldırgan ve hırslı olanlar, bu sayede para kazanmanın, iyi işlere girmenin, yakınlarını iyi işlere sokmanın yollarını bulup giderek üçkâğıtçı ve yoz insanlar haline geliyorlar.”

-3-

MİSYONERLİĞİN AŞAMALARI

1. AŞAMA

Bursa Amerikan Kız Koleji'nde okuyan Muadelet'in hâtıra defterindeki not:

“Vaftiz olmak istiyorum”

2. AŞAMA

Kenya Devlet Başkanı Jomo Kenyatta'nın itirafı:

“Beyazlar Afrika'ya geldiklerinde bizim topraklarımız, onların İncilleri vardı. Bize gözlerimizi kapatarak dua etmeyi öğrettiler. Uyandığımızda gördük ki onların toprakları, bizim İncillerimiz vardı.”

HEP AYNI HİKÂYE

M. Halidi – Ö. Ferruh:

“Misyonerler sosyal çalışmalarını şu sözlerle süslerler:

Bu çalışmalar geri kalmış Doğu için uygar ve ilerici Batı'nın yaptığı işlerdir.”

VE GERÇEK

J. Richter:

“Emperyalizmin temelini misyonerlik oluşturur!”

İÇİNDEKİLER

1 – HRİSTİYANLIK: HZ İSA'DAN ROMA'YA	31
1.1) HZ İSA'NIN VAAZI	31
1.2) İNCİLLERİN YAZILMASI	45
1.3) PAVLUS VE ONDAN SONRAKİ HRİSTİYANLIK	60
1.4) DÖNÜM NOKTASI: İZNİK KONSİLİ.....	67
1.5) HRİSTİYANLIKTA BÖLÜNMELELER	78
1.6) FENER PATRİKHANESİ VE	91
EKÜMENİKLİK SORUNU	91
1.7) KURAN'DAKİ HRİSTİYANLIK	97
 2) HAÇLILAR: DOĞU VE İSLÂM KOMPLEKSİ	117
2.1) SEFER FİKRİNİN ORTAYA ÇIKIŞI.....	117
2.2) HAÇLI SEFERLERİ	123
2.3) SEFERLERDEKİ VAHŞET VE KATLİAM.....	126
2.4) DÖRDÜNCÜ HAÇLI SEFERİ:	133
İSTANBUL'UN İŞGALİ VE TALANI.....	133
2.5) İKİ ELEŞTİRİ VE SEFERLERİN ETKİSİ.....	146
2.6) SONRAKİ SEFER GİRİŞİMLERİ	153
 3) ENGİZİSYON: BATP'NİN CİNNET ÇAĞI	159
3.1) ENGİZİSYONUN DOĞUŞU.....	159
3.2) ENGİZİSYON UYGULAMALARI	167
3.3) CADI AVI VE ŞEYTAN	172
3.4) KİTAP VE BİLİM DÜŞMANLIĞI.....	187
3.5) 1500'LERDE AVRUPA.....	191
3.6) HRİSTİYANLIKTA İTİRAZLAR.....	197
 4) ENDÜLÜS'ÜN SONU: SÜRGÜN VE KATLİAM.....	205
4.1) ENDÜLÜS'TE MÜSLÜMAN VE YAHUDİ KATLİAMI...205	
4.2) KİTAP YAKMA.....	217
4.3) YAHUDİ SÜRGÜNÜ.....	220

5) AVRUPANIN AMERİKA'YI KEŞFİ:	222
TARİHİN EN BÜYÜK SOYKIRIMI.....	222
5.1) NASIL KANDIRILDIK: TÖMMİKS VE TEKSAS.....	222
5.2) KOLOMB'UN AMACI.....	225
5.3) PAPAZ CASAS'IN VE	239
DİĞERLERİNİN ANLATTIKLARI.....	239
5.4) BAĞIMSIZLIK BİLDİRGESİ:	259
“EVRENSEL BİR YALAN”	259
5.5) KIZILDERİLİLERİN MİSYONERLERE CEVAPLARI ...	266
5.6) 1951 VE 1992 TARİHLERİNDE BASILMIŞ	277
İKİ KİTAP VE İKİ FARKLI BAKIŞ	277
 6) SÖMÜRGEÇİLİK VE EMPERYALİZM	292
6.1) SÖMÜRGEÇİLİK VE EMPERYALİZM YAMYAMLIKTIR.....	292
6.2) GÜNEY AFRİKA'NIN İŞGALİ VE BEYAZ DEVLET	328
6.3) CEZAYİR'İN SÖMÜRGELEŞTİRİLMESİ	334
6.4) AFYON SAVAŞLARI	342
6.5) ABD'NİN MÜDAHALE LİSTESİ	352
6.6) İNGİLTERE'NİN MÜDAHALE LİSTESİ.....	364
6.7) AVUSTRALYA'NIN İŞGALİ VE YERLİ KATLAMI	369
6.8) AFGANİSTAN'IN İŞGALİ	381
6.9) IRAK'IN İŞGALİ	393
 7) KÖLE TİCARETİ: UYGAR BATI'NIN İNSAN TİCARETİ...401	
7.1) BATIDA KÖLECİLİĞİN TARİHİ	401
7.2) BATIDAKİ ZENCİ AŞAĞILAMASININ	405
FİKRÎ TEMELLERİ	405
7.3) KÖLE TİCARETİ	409
7.4) KÖLE TİCARETİ KALKTI MI?.....	417
 8) NAZİ VAHŞETİ: BATI IRKÇILIĞININ CİNNETİ	418
8.1) HİTLER VE NAZİZMİN DOĞUŞU	418
8.2) NAZİ – SİYONİST İŞBİRLİKLERİ.....	423
8.3) ÖLÜM KAMPLARI VE SOYKIRIM.....	430

ÖNSÖZ

Batı demek; sadece gazetelerin turizm sayfalarında yer alan Paris'in bohem akşamları, Prag'ta bahar, İspanya'da boğa güreşi, Venedik'te gondol sefası demek değildir! Bunlar Batı'nın sadece vitrini ve hayâl dünyasıdır! Öte yandan, Batı demek; bir aydınlanma, bir Fransız İhtilali ve sadece Seneca, Kant, Hegel, Marks vb demek değildir.

Batı'nın bu görünen yüzünün arkasında başka bir Batı vardır. Batı'nın bu vitrin dünyasının ardındaki gerçek yüzü ve Avrupa dışında yaptıkları, bu görünen dünyadan çok farklıdır! O **Batı**, siyasîlerin, kapitalistlerin, orduların ve silah üreticisi bilim adamlarının oluşturduğu başka bir dünyadır! O Batı, Avrupa halklarını kendi çıkarları uğruna dünyaya salar, savaşlar çıkartır, kıtaları yağmalar, insanları ve doğayı yok eder. Batı halklarında "Öteki" duygusunu ayakta tutabilmek için, sürekli olarak Öteki'ni şeytan gibi tanıtır ve düşmanlıkları canlı tutmaya çalışır. Bu Batı'nın temel düşünce yapısı çifte standart üzerine kuruludur. Öyle ki:

Batı, Türkiye'de eski ve yeni tüm kiliselerin açılmasını, çan seslerinin Anadolu'ya yayılmasını ve buralarda ibadet edilmesini isterken, kendi ülkesinde ise, İsviçre örneğinde olduğu gibi **minareyi ve ezanı yasaklamaya** çalışır. Üstelik bu yasağa halkı da ortak ederek referandum yapmak suretiyle çoğunluk yaratır.

Batı, kendi uygarlığı dışındaki dünyayı, kendinden aşağı durumda kabul ettiği **Öteki** olarak görür. Bu bakış açısı Batı'nın bin yıllık zihniyet yapısıdır. Bu bakımdan, Batı dışındaki ülkeleri ve toplumları, giderek artan teknolojik gücü ile birlikte bin yıldır taciz etmiş, sömürmüş, yağmalamış ve yok etmiştir. Dolayısıyla Batı'nın dış tarihi, yani yabancı ülkelere saldırı ve müdahale tarihi; gerçekte, kan, vahşet, zulüm, soykırım ve sömürü tarihidir. Batı, her ne kadar Yunan ve Roma'dan beri kendi dışındaki halklara ve Doğu'ya barbar demiş ise de, asıl kendi tarihi barbarlık tarihidir! Romalıların ve Yunanlıların kölecisi ve sömürgeci savaşları, Haçlı Seferleri, Engizisyon, Amerika'nın doğa ve insan olarak yok edilmesi, Afrika'nın 350 yıl boyunca köleleştirilerek çökertilmesi, Avustralya'nın işgali ve yerli halkın yok edilişi, Çin'e afyon satmak için yapılan savaşlar, dünyayı paylaşım amaçlı birinci ve ikinci dünya savaşları, en son Afganistan ve Irak'ın ve diğer yerlerin işgalleri, hep bu barbarlık tarihinin kesitleridir!

Batı'nın Batı dışına yönelik **barbarlık tarihi**, genel olarak Roma İmparatorluğu ve Yunan devletleri ile başlamıştır. Avrupa ve daha sonra Hristiyan Batı, Roma İmparatorluğundan gelen sömürgecilik, kölecilik ve soykırım hastalığına yakalanmış ve bu hastalık zaman zaman cinnet aşamasına gelmiştir. İlk yüzyıllarda Hristiyanları katleden Roma, daha sonra Hristiyanlaşmış ama Kölecisi Roma Ruhu giderek Hristiyan otoritelerin bakış açısı haline gelmiş ve bu ruh Avrupa halkına aşılanmıştır.

Ruhban sınıfının amansız taassubu ve pervasız otoritesi sonucunda ve bundan yararlanan iktidarların hırsıyla, Batı, bin yıllık cinnet aşamasına girmiştir. İşgal, sömürü ve soykırımdan ibaret olan barbarlık tarihi bu cinnet tarihini meydana getirmiştir. Bu tarihsel süreç içerisinde Avrupa halkı, bir yandan kendi yöneticileri tarafın-

dan sömürülürken, diğer yandan da sürekli olarak yabancı ülkelere yönlendirilmişler ve büyük bir nefret telkini ile kendi dışındaki tüm Öteki'lerin üzerine saldırtılmışlardır.

Avrupa'nın barbarlığa dayalı bu sömürgeci ve emperyalist tarihi, yine Batılı bir fikir adamına göre, aslında bir “**hastalık**” tarihidir. Bu hastalık, **yamyamlık (wetiko)** hastalığıdır. Avrupa / Batı tarihindeki barbarlığın altında yatan yamyamlık hastalığını Jack D. Forbes, şöyle açıklamaktadır:

“Avrupa tarihi insanların yaptığı kötülüklerle doludur. Yıllarca süren emperyalist savaşlar, farklı dinlere ve etnik gruplara mensup kişilerin sistematik biçimde öldürülmesi, şu ya da bu ulusu katletmek ya da asimile etmek için yürütülen seferberlikler, alt sınıfları ezmeye ve sömürmeye dönük katı sistemler, köylülerin, kölelerin ve işçilerin acımasız koşullarda çalıştırılması ve –Bizans hükümdarlarından Katolik engizisyonunun kötülüklerine; Rönesans dönemi İtalyasındaki suikastçilerden acımasız Bismarklara, ahlaksız Marquis de Sade tiplerine kadar- binlerce yalan, hile, zehirleme, ikiyüzlülük, işkence ve sadizm içeren eylem örnek olarak verilebilir...”

Birçok kişi **Hitler**'e deli gözüyle bakıyor. Oysa farkına varmadıkları şey, Hitler'in yaptıklarının kâfirlere karşı Haçlı Seferleri başlatan Papalarınkinden, eski Yahudiler'e ve Amerikan yerlilerine işkence edip milyonlarcasını katleden Ferdinand'ınkinden, Saksonlar'ı sistematik bir biçimde yok eden Charlemagne'ninkinden ya da binlerce İrlandalı'yı, İskoç'u, Amerikalı'yı sömürüp öldüren İngiliz Krallarınınkinden pek de farklı olmadığı, Mussolini'yi Julias Sezar'dan ya da Büyük İskender'den farklı kılan nedir? Sadece onlar kadar başarılı olmamış olması ve daha yakın bir tarihte yaşamış olması. Hitler'in tam tersi olarak gösterilen Winston Churchill de esasında aynı türden bir düşüncenin ürünüydü. Churchill azılı bir emperyalist, İngiltere'nin Hindistan'daki, Afrika'daki ve başka yer-

lerdeki hâkimiyetinin sona ermesini istemeyen bir yöneticiydi. Evet, belki Hitler kadar çok insanın ölümüne sebep olmadı ama o çoktan kurulmuş bir imparatorluğun başındaydı, sıfırdan bir şeyler oluşturmaya çalışmıyordu ve dolayısıyla uzaktan bakan birine onun kadar itici ve vahşi görünmüyordu.

Çok acı ama Avrupa tarihinin ve ders kitaplarının 'kahramanları' çoğu kez emperyalist, katil, otoriter rejim kurucusu, yoksulları sömüren, yalancı, hilekâr ve işkenceci insanlar. Bu, wetiko (yağmacılık) hastalığının bütün bir Avrupa düşünce sistemini yozlaştırmış olduğunun (en azından yönetici sınıflar için), hatta bu hastalığın evrimin, gelişimin olmazsa olmazı olarak görüldüğünün göstergesi. Bu yüzden de emperyalist ve sömürgeci değerlere karşı çıkan herkes –örneğin İngiltere'deki eşitlikçi asiler, Assisi'deki Aziz Francis, İsviçreli dağcılar, İskoç klan üyeleri, asla bir St. Peter Katedrali ya da Versay Sarayı yapabilecek kadar adamı sömürmeyi becerebilecek tıynetle olmayan 'garip', 'ucube', kaba 'demokratlar (köylü) olarak damgalanıyor. Bütün bunları bir an olsun aklımızdan çıkarmamalıyız, çünkü Wetikolar'ın gerçekliği o marazi bakış açılarıyla tanımlamalarına izin verirsek, hastalığa direnemez ve yayılmasını engelleyemeyiz...

Avrupalı yazarların çoğu da bu hastalıktan muzdarip durumdalar. Bu yüzden de yağmacılık üstüne kurulu toplumları 'uygar', öyle olmayanlarıysa 'barbar', 'ilkel', 'geri kalmış' olarak nitelendiriyorlar... Onların gözünde bir toplum ancak büyük anıtlar diker, etkiyici işler yapar, artı değer üretir ve çalışmalarına gerek olmayan bir sınıfa sahip olursa saygıya değer hale gelir... Bu bakış açısına göre köleliğin, keskin sınıfsal ayrımların, yönetenlerin ve emperyalist bir sistemin olmadığı toplumlar önemsiz (sözünü etmeye değmez), ilkel ve uygarlaşmamış durumda. Kùltürlerin böyle tuhaf bir şekilde değerlendirilmesi, ABD'nin güneybatısında yaşayan tarihçilerin İspanyolların 'medeniyeti', demokrat, barışçı yerlilerinse

‘barbarlığı’ simgelediğini yazmalarıyla iyice saçmalaşıyor. ‘Medeni’ İspanyollar yakıp yıkar, yağmalar, tecavüz eder, kandırır ve katliamlar yaparken, ‘vahşi’ ve ‘şeytan’ rolü atfedilen hep yerliler oluyor.”¹

İşte, Batı tarihi, bu bakımdan listelenecek olursa, karşımıza çoğunlukla vahşet, katliam, tahrip ve sömürü çıkar! Bu tahrip ve sömürü öyledir ki; Batı dışındaki doğa, insan ve kültürün hiçbir değeri yoktur. Bu wetiko kafaya göre: Avrupa/Batı dışındaki her yer ve her şey, Batı’nın tüketim ve zenginlik maddeleridir; talan edilmesi normaldir; kendi dışındaki halklar aşağıdır, medeniyetten mahrumdur; bunları sömürmek normaldir; akıl dışı olan Batı’ya karşı gelmek ve onu eleştirmektir!

Barbar Batı zihniyetinin diğer tarafı ise bağınazlık ve başka inançlara düşmanlıktır! Öyle ki, ilk üç seferde umduğunu pek bulamayan ve Doğu karşısında aşağılık duygusuna ve hırsla kapılmış olan Haçlı Batı’nın 4. Haçlı Seferi, bir anlamda Katolik Avrupa’nın, Ortodoks Doğu’ya, yani Doğu Hristiyanlığı’na saldırısı olur! Yani Batı, 4. Haçlı Seferi’nde bu defa kendi dininden olan ama farklı bir mezhep olması nedeniyle bir Öteki ülkesi olarak gördüğü Bizans’ı işgal ve talan eder!

Keza daha önce defalarca gidilmiş olan **Amerika kıtasının keşfi** yalanı ile koca kıtanın altın ve gümüşüne el koyan, seksen milyon yerliyi katlederek dünyanın en büyük soykırımını yapan, kültürleri yok eden, Avrupa’dır! Avustralya kıtasını işgal eden, yerli halkı katleden, Batı’dır! Afrika’yı köle kaynağı haline getiren ve zencileri Batı’ya satan ve bu satış sırasında en az on katı zenciyi de ölüme sürükleyen, Afrika’yı iflah olmaz derecede insanlıktan çıkartan Batı’dır! Dünyayı kendi arasında paylaşamayıp iki defa dünya savaşı çıkaran, Batı’dır! Hitler’i, Mussolini’yi çıkartan, Batı’dır! Afganistan’ı, Irak’ı işgal eden Batı’dır!

¹ Jack D. Forbes, Kolomb ve Diğer Yamyamlar Beyaz Yağmacılığın Gölgesinde Sömürü ve Emperyalizm, Kalkedon Yay. Çev: Işıl Özbek, İstanbul-2009, s.59-62

Batı ırkçılığında çok önceden beri beyaz olmayana karşı bir düşmanlık vardır. Avrupa'nın "**Aydınlanma**" filozofları da dâhil olmak üzere Batı; özellikle siyah derilileri olmak üzere beyaz dışındakileri, aşağılık canlılar olarak görürler. Bu zihniyetin en açık örnekleri, Avustralya, Güney Afrika ve Amerika'daki ırkçı uygulamalardır. Oysa Batı'ya göre Hristiyanlık evrensel bir dindir. Üstelik aynı Batı, zencileri zorla Hristiyanlaştırmış fakat onları sömürgelerde bile Kilise'ye almamış; okullara ve otobüslere sokmamıştır. Hatta Güney Afrika (Beyaz) Devleti'nde şehirlere girmeleri bile yasaklanmış ve ancak işçilik yapabilme amacıyla şehre girmeleri için izin belgesi düzenlenmiştir. Zenci konusu, Batı barbarlığı ve cinnet derecesindeki ırkçılığının, en açık delilidir!

Bütün bunlara karşılık, İslamiyet'te ilk ezanı okuyan, **Bilali Habeş** adında kölelikten kurtarılmış bir zencidir! İslam'da zenciler, köle olsalar dahi birer insandırlar. Selçuklu'da ve Osmanlı'da zenciler, Harem Ağası ve dadı gibi önemli görevlerdedirler. Dolayısıyla sırf bu karşılaştırma bile Doğu ile Batı'nın veya Batı ile İslam'ın yahut özellikle Batı ile Türk'ün insan anlayışının ne kadar farklı olduğunu göstermeye yeterlidir!

Barbar Batı'nın emperyalist savaşlarda kullanmadığı şey kalmamıştır. Bu sömürü savaşlarda, misyonerlik ve oryantalizm keşif kolu ve sömürüye hazırlama yolu olarak kullanılmıştır. Hristiyan misyonerler, 1500'lerden itibaren sömürgeciliğin ön kuvvetleri ve psikolojik savaşçıları olmuşlar ve yüzyıllardır sömürgeciliğe hizmet etmişlerdir. Batılıların kendi deyişiyle, **Misyonerlik sessiz Haçlı savaşıdır!** Diğer yandan Oryantalizm de bu halklar üzerinde Batı kafasına göre bir Doğu imajı yaratıp, kendi yarattığı **Doğu İmajı'nı** Doğululara benimsetmeye çalışmıştır.

Yüzyıllarca süren savaş ve katliamlardan sonra dünyayı zorla Hristiyanlaştıramayacağını fark eden Batı, Misyonerliği geliştirerek

sosyal ilişkiler, birebir çalışma ve ikna yöntemleriyle Doğu'yu bu şekilde köleleştirme ve Hristiyanlaştırma çabası içine girmiştir. Yani misyonerlerin çalışma tarzları zamana göre uyarlanmıştır. Mesela, Müslümanları telkin yoluyla Hristiyanlaştıramayacağını anlayan Batı, 1965 yılında taktik değiştirerek “**Dinlerarası Diyalog**” yöntemine dönmüştür. Bu diyalog taktiği kapsamında, yerel ilişkiler kurulmuş ve onlarla beraber hareket edilerek, seminer, konferans, kitap ve yayınlar ile diyalogun nasıl hayırlı bir gelişme olduğu gösterilmek istenilmiştir.

Bizim burada Barbar Batı'ya veya misyonerliğe karşı duruşumuz, elbetteki kendi halinde Batılı insan ile dindar Hristiyana karşı bir husumet anlamına gelmemektedir. Hangi ülke olursa olsun veya hangi din olursa olsun dürüst insanların ve dindar kişilerin zaten siyaset ve ticaretle işi olmaz. Bizim “misyoner” dediğimiz, Türk milletinin, Müslümanların ve Doğu'nun, dinsel ve kültürel yapısını tahrif ederek, Batı'ya odaklı bir kültürel hayranlık yaratmaya çalışan fakat Batılı olarak kabul edilmeyen ucube bir işbirlikçi ve köle kitleleri yaratma amacındaki görevliler demektir.

Hristiyanlık, **Hız İsa'dan sonra** sapmaya başlamış ve Pavlus ile Kilise tarafından Roma, Yunan ve Mısır'ın Pagan (putperest) inançlarının benimsenmesiyle bambaşka bir din haline gelmiştir. Oysa Hız İsa, o günkü bozulan Yahudiliği düzeltme amacıyla, Yahudi din adamlarına ve Roma zulmüne karşı bir itiraz ve Musa şeriatına (Yasaya) yeniden dönüş anlamında ortaya çıkmıştır. Hız İsa, Musa'nın Şeriatına sadık olduğunu açıkça dile getirmiştir. Hatta yabancılara gidilmeyip sadece İsrail'in kayıp koyunlarının bulunmasını istemiştir. Ama Hız İsa'nın vahiyleri zamanla yok olmuş ve sonradan yazılan hatıralar ve pagan adetlerinin benimsenmesi ile Hız İsa'nın inancından farklı bir inanç yapısı oluşturulmuştur.

Tarsus'lu Pavlus, **pragmatist davranarak**, durum ve şartlar ne gerektirmiş ise, o da o şekilde davranmıştır. Eğer tebliğe gittiği top-

lumlar sünnete karşı ise, o da onu savunmuştur. Yahudilere Yahudi gibi, Paganlara Pagan gibi gibi davranarak, gittiği yerin inanç ve kültür durumuna göre hareket ettiğini, kendisi de ifade etmiştir. Böylece, kendi felsefesini yayabilmek için ortama ayak uydurmuş ve amacına ulaşabilmek için ortam ile ters düşmemeye çaba göstermiştir. Nitekim bu taktiğini Pavlus şöyle itiraf etmiştir:

“Yahudileri kazanmak için Yahudilere Yahudi gibi davrandım. Kendim Kutsal Yasa'nın² denetimi altında olmadığım halde, Yasa altında olanları kazanmak için onlara Yasa altındaymışım gibi davrandım. Tanrı'nın Yasası'na sahip olmayan biri değilim, Mesih'in Yasası altındayım. Buna karşın, Yasa'ya sahip olmayanları kazanmak için Yasa'ya sahip değilmişim gibi davrandım. Güçsüzleri kazanmak için onlarla güçsüz oldum. Ne yapıp yapıp bazılarını kurtarmak için herkesle her şey oldum.”³

Pavlus'un yolundan giden, **Rahip Samuel Zwemer** de şöyle nasihat etmiştir: “Müslümanları vaftiz etmek için boş yere çabalayıp durmayalım. Başka yollar, başka çareler deneyelim. İslâm memleketlerinde girişeceğiniz faaliyetlerde onlara, önce Hristiyan âdetlerini, Hristiyan bayramlarını, Hristiyan kültürünü, Hristiyan ahlakını aşılalım.”⁴

Zwemer'in bu sözlerini okuyunca, insanın aklına ister istemez ülkemizdeki bazı durumlar geliyor:

Mesela, Büyüka'daki **Aya Yorgi Kilisesi**, adeta bir hurafe merkezi haline dönüştürülmüş olup, bez bağlama, para yapıştırma, ip germe, vs. akla gelmedik şeyler yapılmaktadır. Üstelik bu hurafeler için gerekli, bez, para, sembol ve mumlar da kilisede satılmaktadır. Hatta kilise etrafında sucuk etmek bile bulunmaktadır. Oysa

² Kutsal Yasa = Tanrı tarafından Musa'ya gönderildiği belirtilen yasalar, Musâ Şeriatı / Tevrat.

³ Kutsal Kitap / Yeni çeviri, Kitabı Mukaddes Şirketi Yay. Nanjing / China-2007, s.1454

⁴ Abdurrahman Küçük, Misyonerlik ve Türkiye, “Türkiye’de Misyonerlik Faaliyetleri” içinde, TDV yay. Ankara-1996, s.43

hiçbir ibadet yerinin bu şekilde hurafeleri desteklememesi gerekmektedir. Kaldı ki, Aya Yorgi’de yapılan bu maskaralıklar, herhalde böyle ayan beyan bir camide yapılmaya kalkışlsa, her halde önce yerli ve yabancı basın gericilik hortladı diye günlerce konuyu tefrika eder; caminin hocası ve birkaç ilgili hakkında da hemen soruşturma açılır. İşte bu bize öğretilen şartlandırmalardır ve söz konusu çifte standarttır. Diğer bir deyişle oryantalizmin yarattığı aşağılık duygusudur. Bu duygunun sonucunda varılan nokta şudur: bir uygulama, bizde yapılıncı gerilik, Batı’da ve Hristiyanlıkta yapılıncı güzel şeyler olmaktadır!

Yine diğer bir durum, İstanbul’daki **Aya İrini Müzesi**’nde yıllardır bazı konserler verilmektedir. Peki, Aya İrini Müzesi nedir? Aya İrini, Bizans döneminden kalma bir kilise olup, müze haline getirilmiştir. İşte nedense ısrarla burada konser verilmektedir. Meselâ Devlet Senfoni Orkestrası 2008-2009 döneminde bu müzede verilmek üzere 16 Klasik Batı Müziği konseri planlamıştır. Bunun dışındada 2009 yılının 23 Nisan bayramında da yine ayrı bir klasik müzik konseri verilmiştir. 30 Haziran 2007’de de Mevlana etkinlikleri kapsamında Mevlevî müzik konseri verilmiştir! Peki, niçin Aya İrini? Herhalde bir açıklaması vardır!

Dikkat çeken diğer bir konu da şudur: Türkiye’de ölenin ardından “Allah rahmet eylesin” denilir. Ama sonradan sonraya sosyete ve özentî halkta **“Toprağı bol olsun”** lafı söylenir olmaya başladı. Oysa gerek İslam ve gerek Türk inancında ölenin toprakla işi yoktur. Toprağın az veya çok olması bir önem taşımaz. İslamiyet’ten önce, eğer ölen iyi ise, uçmağa vardı denilirdi. Bu ifade, Tanrının yanına gitti demektir. İslamiyet’ten sonra ise Allah rahmet eylesin denilir oldu. Yani bu Allahın rahmeti üzerine olsun demektir. Kaldı ki, İslamiyette ölüm ile ruh bedenden ayrılmakta ve beden ceset haline gelmektedir. Ama insanımız Amerikan filmleri ve televizyon

sayesinde giderek “toprağı bol olsun” demeye başlamıştır. Bunu biraz da kendisine ateist diyenler kullanmayı sevmişlerdir. Ama ne yazık ki, kendi halindeki Müslüman vatandaş da niçin artık bu şekilde söylediğini kendisi de bilmemektedir. Oysa doğrusu şudur; Osmanlı’da, ölen gayrimüslimlerin arkasından bu tabir kullanılırdı. Şimdi de cehalet sebebiyle ve hava olsun diye Müslümanlara da aynısı söylenmektedir!

Bir diğer husus, **yabancı filmlerin** çoğunda mutlaka bir kilise ve bir Hristiyan şefkati ve bir sığınma sahnesi görülmektedir. Hem de bu sahneler öyle verilmektedir ki propaganda yapıldığı açıkça belli olmaktadır. Buna karşılık bir Türk filminde, biraz fark edilir ve destkelyici şekilde bir cami veya hoca gösterilse ya da bir ezan okunup namaz kılınsa, hemen “dinci” damgası basılmakta veya “gerici” eleştirisi yapılmaktadır. İşte bu da aslında misyonerliğin ve oryantlizmin bir başarısıdır. Çünkü hem Müslüman toplumuz deyip, hem de filmlerimizde dinsel temalar yer alınca yaygarayı basmak, laiklik değil; emperyalizmin kültür oyununa gelmek demektir. Oysa gündelik hayatımız neyse, film de o şekilde olmalı ve olunca da böyle aşağılık duygusuna kapılmamak gerekmektedir.

Kısacası Batı'nın Hristiyan tarihi, bin yılından itibaren pek de öyle masum bir tarih değildir. Ama ne var ki, bunları böyle anlatıp ya da uzun vadeli emperyalist projelerden bahsedince, bizim ülkemizde, “yok canım abartma” veya “**komplo teorisi kurma**” denilir. Aslında, biz uzun vadeli plan yapmayan ve işin esası böyle bu kadar kötü niyetle geleceğe ait senaryolar kurmayan bir millet olduğumuz için, uzun vadeli planları da pek anlamayız. Oysa “Tekel” satışı bile, alan firmanın açıkladığı üzere, 75 yıllık bir hedefin karşılığıdır!⁵

Ne yazık ki okumuyoruz, bilgilenmiyoruz; ancak ahkâm kesiyoruz. Ne yazık ki bilgi sahibi olanlar bir şeyler konuşunca da, “abartma” diye tepki veriyoruz! Dikkat edin, Türkiye'nin son elli yılı; boş

⁵ Hürriyet gazetesi, 2 Mayıs 2008

tartışmalar ve çekişmelerle ve halkı bunlarla oyalayarak geçirilmiştir. Hele son yirmi yıl, sanki her sorun çözümlenmiş gibi bir türban kavgasına hasredilmiştir. Eğer bir uyanış olmayıp böyle devam ederse, ne yazık ki bundan sonra da böyle olacağı benzemektedir. Niçin? Çünkü kimse bilgilanmiyor. Bilgilanmek isteyen de sadece kendi dogmalarına uygun bilgileri alıyor. Herkes okumadan ahkâm kesiyor. Çoğu bilmeden konuşuyor. Okuyan yok ama konuşan çok. Bilgi yok ama kanaat çok! Uğur Mumcu ne kadar doğru söylemiş: **“Bilir sahibi olmadan fikir sahibi olanlar”** diye!

Birçok yazarın da kabul ettiğı üzere Misyonerlik, Oryantalizm ve bazı kültürel faaliyetler aslında bir yabancı saldırısı; istilanın ön kuvvetleridir. Ve bu noktada önemli husus, savunma konusudur; yani bu yabancı saldırılarına karşı, bizim ne yaptığımız ve ne yapmadığımızdır! Çünkü ülkemizdeki aksaklıkları göz ardı edip, sürekli şekilde **“yabancı kötü”** demek bir çözüm değildir. Hep yabancıları kötülemek ve hiçbir şey yapmamak, bu aksaklıkları devam ettirmekten başka sonuç doğurmaz. Hatta her şey daha kötüye gider. Dolayısıyla burada bize düşen görevler vardır. Önce bizlerin kendimizi düzeltmesi ve acilen değişime girmemiz gerekmektedir. Aksi halde cahilce ahkâm keserek bu gidişe devam edersek, bu sömürü tezgâhı da aynen devam eder!

Bazıları, çocuğunu **yabancı okula gönderene**, “gönderme” der, ama kendisi de gönderir. Hatta Başbakanlar bir yandan kendi çocuklarını yurt dışında okuturken, öte yandan halka da kuran kursları için mücadele şovu verir. Bu durum ülkemizdeki temel eğitim çelişkisidir. Yabancı okullar halkımızda öyle bir imaj sahibi olmuşlardır ki, orta halli vatandaşlar, çocukları bakımından istikbali, o okullarda görmektedirler ki onlar öyle şartlandırılmışlardır. İşyerleri de ne yazık ki özgeçmiş incelerken bunu özellikle teşvik etmektedirler. İşte bu dalgalar giderek genişlemekte ve toplumu sarmakta, sonuçta ya-

bancı okul mezunu yabancılaşmış bir toplum yaratılmaktadır. Oysa vatandaşa çocuğunu gönderme demekle bu çelişkiler aşılamaz. Aynı şekilde okullar açıp, ilgi, sevgi ve bilimi göstermemiz gerekir. Ama bizde değil okul, bir bilim yuvası olması gereken bilim kuruluşları bile siyasete alet edilmiştir. Ülkede bir bilim havası değil, dogmatik tartışmalar ve çekişmeler kâosu yaratılmıştır. Ülkede, teknoloji, “yabancı yapar biz kullanırız” anlayışı haline gelmiştir. Sanki her şeyi tamamlamış, dünyanın en kalşkınmış ülkesi haline gelmişiz ve yapacak başka işimiz kalmamış gibi; bizim en büyük sorunumuz türbandır. Bütün partiler vatandaşı bu konuya odaklamıştır. Kadınlar başını bağlasın mı bağlamasın mı? Bağlıyorsa da anamız gibi mi bağlasınlar yoksa türban şeklinde mi? Ya da her yerde mi bağlasınlar yoksa okulda çıkartsınlar mı? İşin açığı İbrahim Müteferrika'nın döneminden bir adım bile ileride değiliz! Çünkü Müteferrikâ kitap basmış ama bunları satacak adam bulmamış ve onun üzerine yabancılara hitap etmiştir!

Burada amacımız misyonerlerin ve yabancı okulların tarihte ne yaptıklarını belgelerle ortaya koymaktır. Yoksa nasıl ki her Batılı bir Haçlı katil değilse, bu okullarda okuyan herkes de ajandır demiyoruz. Ama bu okullar geçmişte verdikleri eğitimle, Batı kültürüne adapte olmuş, kozmopolit kafalar yaratmıştır. Kozmopolit kafalar ise emperyalizmin en büyük dayanağıdır. Çünkü bu kişilerde millî kaygı olmadığı için her türlü girişimi menfaatleriyle paralelleştirdikleri sürece herşeyi kabul ederler.

Batı bakımından mesele insanları sadece Hristiyan yapmak değildir. Mesele, kültürel olarak bağlılık yaratmak ve Batı üstünlüğü duygusunu yerleştirerek emperyalizmin hizmetinde kozmopolit uydu beyinler yaratmaktır. Bu kozmopolit yaratımın bilgi kaynağı da oryantalist çalışmalardır! M. Halidi ve Ö. Ferruh, misyonerlik ve misyoner okulları hakkında şöyle diyorlar:

“Misyonerlik ancak emperyalizme bir yolaçmadır. Misyonerler ise, -ister bunu bilsinler ya da bilmesinler, ister amaç edinsinler ya da edinmesinler- emperyalizmin ihtirasları için öncülerden başka bir şey değillerdir. Patris Lumbaba, misyonerlik çalışmaları sonunda putperestlikten Hristiyanlığa geçmesine rağmen, emperyalizm onu 1961 yılında öldürdü. Çünkü o, Kongo’nun bağımsız olmasını istiyordu. Bundan daha açık bir gerçek var: Amerika Birleşik Devletleri Hristiyanlığın yayılması konusunda çalışmalar yapmak için dünya-ya misyoner grupları göndermesine rağmen 1963 yılında Vietnam’da Hristiyan hükümetine karşı Budistlerin yanında yer aldı...

Milyonlarca dolarla misyonerlik çalışmalarını destekleyen devletler, Hristiyanlığa girenlerin düşünceleri eğer emperyalizmin isteklerine uygun düşmüyorsa, bunlarla hiç ilgilenmezler... Biz bulunduğumuz yerden en üstün noktaya baktığımız zaman birçok misyonerin misyonerlik adı altında devletlerarası casusluk yapmayı iş edindiklerini görüyoruz...

Biz her zaman yabancı okulların, yabancı kuruluşların, hatta yabancıların ülkemizde çeşitli adlarla, dinler ve devlet adı altında kurdukları bilim ve hayır cemiyetlerinin –gerçekte- bir takım araçlar olduğuna inanmışızdır. Bunlar hareket noktasında bölümlere ayrılırlar, fakat amaçlarına kavuşmak yolunda birlik içindedirler. Bu da Doğu üzerinde din, kültür ve siyaset alanlarında egemenlik kurmaktır... Genellikle, yabancı okulların, hastanelerin ve yardım kurumlarının hemen hepsinin ilk planda misyonerlik için birer araç olduğunu çok az kimse anlamaktadır... Kuşku yok ki, ülkemiz için misyonerlik, emperyalizmden daha zararlıdır. Çünkü emperyalizm ancak misyonerlik perdesi altında ülkelerimize sızmıştır...”⁶

Ve Halidi-Ferruh, misyonerliğin etkilerini yaşamış insanlar olarak, şu gerçeği ifade ediyorlar:

6 E.W.Hopkins-G.F.Moore-M.Halidi- Ö Ferruh, *Tarihte ve Günümüzde Misyonerlik*, Örgün Yay. İstanbul-2006, s.76-77, 81

“Gerçekte misyonerler, dünya toprağına kin ekmeye devam ettikleri sürece dünyada huzur ve barış egemen olamayacaktır.”⁷

Misyoner faaliyetlerinin ve amaçlarının arka planı, Doğu Sorunu, yani eski adıyla Şark Meselesidir. Şark Meselesi, ise Osmanlı'nın paylaşılması ve Türkleri bu coğrafya'dan temizlemektir! İşte misyonerler buna hizmet etmektedirler. Ki bu tespiti kendi bilim adamları bile söylemektedirler. Bu kitapta bu kaynaklar verilmeye çalışılmıştır.

Türkler, Müslümanlar ve Doğu, her zaman için kapısını yabancıya açmış ve ona hoşgörü göstermiştir. Hatta Osmanlı'daki hoşgörüye misyonerler bile şaşırarak bu kadarının Avrupa'da olmadığını söylemişlerdir. Türklerin, Müslümanların ve Doğu'nun, kendine göre bir dünyası vardır. Bu dünya maddiyattan çok maneviyata dayanır. Çıkarların önüne geçen değerler söz konusudur. Temelinde inandığı Tanrı'ya uzanan bir insanlık anlayışı vardır. İşte Batı'nın bilmediği ve anlamadığı; bu değerler dünyasıdır! O Batılı ki, iş çıkışında evi kendi yolu üzerinde olan arkadaşını da arabasına alarak onu evine bırakan bir Türk'e; **“arkadaşından kaç lira alıyorsun”** diye sorar! İşte Türk ve Batılı arasındaki en basit bir fark budur!

Emperyalizm, hiçbir zaman **kendi ülkesi dışındaki** sömürgele-
rin insanlarına vatandaş veya kendi gibi insan gözüyle bakmamıştır. “Ana” ülkenin sınırlarının dışı; her zaman koloni, yani sömürge-
dir. Sömürge-
deki insan ne kadar işbirlikçi olursa olsun, o, yine de bir sö-
mürge insanı ve üstelik parayla satın alınan değersiz bir hain olarak
görölmüştür. İşte Osmanlı'nın farkı, yani Türk fethi ile sömürge-
nin nitelik farkı buradadır. Fetihte, fethedilen her yer esas ülkenin par-
çası kabul edilir. Buna karşılık koloni, sadece sömürülen insan ve
ham madde kaynağı bölgesi olarak kabul edilir. Bu sömürge statü-
südür! İngiltere'de yüzyıllarca Sömürge-
ler Bakanlığı olmuştur! Bu
bakımdan, emperyalistin gözünde, işbirlikçi de nihayetinde değersiz
bir haindir!

⁷ Hopkins-Moorc-Halidi-Ferruh, Tarihte ve Günümüzde Misyonerlik, s.148

ABD'nin Columbia Üniversitesinde görev yapmış **Edward Mead Earle**, 1923 yılında yazdığı Bağdat Demiryolu Savaşı adlı kitabında; Türkiye'nin bir misyoner kovani haline geldiğini ve dünyanın hiçbir ülkesinde Türkiye'deki kadar emperyalizme hizmet etmediklerini açıkça ifade etmiştir:

“Asya Türkiyesi ayrıca misyonerlerin kaynaştığı bir kovan gibiydi. Protestanlar, Müslümanları Hristiyan yapmaya çalışıyor; Katolikler, Ortodoksları, Vatikan'a bağlamaya uğraşıyorlar; Ortodokslar, Rumları kiliselerine bağlı kalmaya zorluyorlardı. Modern Türkiye'nin kalkınmasında kültürel önemleri olmakla birlikte, misyonerler, Sultan için ciddi bir siyasi sorun teşkil ediyorlardı. Yabancı diller öğreterek, azınlıklar arasındaki ayrıcalık ruhunu körükleyerek, Batı adet ve fikirlerini ülkeye sokarak Türk milliyetçiliğinin gelişmesini baltalıyorlardı. Batılı ulusların demokratik kurumlarını bir ideal olarak tanıtıp Sultan'ın otokratik iktidarını da zayıflatıyorlardı. Gerek kendilerinin, gerek temsil ettiklerini ileri sürdükleri azınlık gruplarının korunması için diplomatik himayeler arayıp uluslararası olaylara sebep oluyorlardı. Bu misyonerler ve din adamları, dünyanın hiçbir ülkesinde, Türkiye'deki kadar emperyalizme hizmet etmemişlerdir...

Bu otuz yılın tarihi daha çok Avrupalı kapitalistlerin Asya Türkiyesinde imtiyazlar elde etmek için yaptıkları mücadeleler, Avrupalı diplomatların Türk maliyesini, hayatı ulaşım yollarını ve hatta Osmanlı İmparatorluğu'nun yönetim mekanizmasını kontrol etmek için çevirdikleri entrikalarla ilgilidir. Kapitalistlerin iktisadi kaygıları ile devlet adamlarının politik ve stratejik kaygılarının aynı noktada buluşmaları, Türkiye'yi emperyalist çatışmaların dünyadaki en büyük arenalarından biri haline getirmiştir. Türkiye'nin toprakları ve doğal zenginliği 'diplomasi kozları' olmuş, siyaset masalarında

bakanlar menevralar çevirmişler, insanlığın en güzel çiçekleri, hayatlarını Mezopotamya çöllerinde, Gelibolu yarlarında, Flandr ovalarında savaşıarak, bunlar için kaybetmişlerdir...”⁸

Osmanlı'da faaliyet gösteren Misyonerler ve misyoner kuruluşları, bir yandan Hristiyanlığı yayarken diğer yandan okullar açmışlardır. İşin gerçeği Osmanlı'da ülkemiz yoğun bir misyoner saldırısı altında kalmış ve bu saldırı ısrarla devam ettirilmeye çalışılmıştır. Böylesine misyoner saldırısı olan bir ülkede din bakımından herkese çok büyük sorumluluk düşmektedir. Dinsiz, dinliye; dinli, dinsize düşman olduğu sürece, kaybeden, sonuçta toplum, yani biz oluruz. Oysa Türk tarihinin hemen her devresinde dinsel bir hoşgörü söz konusu olmuştur. Birçok din bir arada yaşayabilmiştir. Bu kapsamda, hemen burada yeri gelmişken söyleyelim ki; gerek kıyafeti ve gerekse fikirleri ile İslamiyet'i çirkinleştiren, itici olarak gösteren her din adamı bundan sorumludur!

Milli Mücadeleyi yapanlar, Abdülhamitin kurduğu modern okullardan yetişenlerdir. Demek ki Türkler de iyi okul kurdukları ve öğrencilerin kendileri de çaba sarfettikleri takdirde iyi kadrolar çıkmaktadır. Türkiye'nin bir türlü kendini toparlayamaması ve milli aydınlanma sürecini tamamlayamamasında yabancı okulların geçmişteki eğitimlerinin büyük etkisi vardır. Bir yandan devlet okullarının vurdumduymazlığı ve ufuksuz insan yetiştirmesi, diğer yandan yabancı okulların genellikle sadece kendini düşünen mezunlar vermesi, toplumsallığın önündeki engeller olmuştur!

Cumhuriyet ile birlikte medreseler kapatıldı ve laik eğitim esas alındı. Bu devrimin amacı bir yandan modern bir eğitim düzeni getirerek insanımızı aydınlatmak, diğer yandan yabancıların dinsel eğitim içerikli okullarının ve gayrimüslim vatandaşlarımızı bahane edip iç işlerimize karışmayı engellemek idi. Ama ne yazık ki, hâlâ halkın cahil kalmasında ısrar edilmektedir!

⁸ Edward Mead Earle, *Bağdat Demiryolu Savaşı*, Çev: Kasım Yargıcı, Milliyet Yay. İstanbul-1972, s.17-19

Gelecek; bugünler ve bugünleri hazırlayan dünlerin mirası üzerine kurulur. İşte tarih de, geçmişin bilgisi ve geleceğin dersidir. Tarihi bilmeyen, her zaman aynı akibete uğramaya mahkûmdur. Batı, yüzyıllardır, Doğu ve İslam hakkında yazdı, çizdi. Sonuçta Batı dışındaki insanın kafasında kendi istediği bir sanal dünya yarattı. İşin acı tarafı, o dünyanın insanları da kendilerini öyle zannetti. İngiliz, dünyaya İngiliz gözüyle baktı. Fransız dünyaya Fransız gözüyle baktı. Kezâ Alman, İtalyan vs de öyle. ABD, dünya bir medeniyetler çatışması dedi. Biz de hep bunları okuduk, bunları tartıştık. O kadar tartıştık ki, kendi tarihimize, kendi kültürümüze, kendi insanlık anlayışımıza yabancılaştık. Bu yanlış algı ve yanlış bilincin adı, oryantalizmdir, kültür emperyalizmidir. Kendini Batı'nın şekillendirdiği algıdan öğrenmek demektir. Elbette oryantalizm çalışmalarında gerçekten bilimsel çalışmış kişiler de vardır ama oryantalizm nihayetinde Batı'nın, tasavvur ettiği Doğu'yu yaratmaya çalışan doktrindir!

Cumhuriyet'in ilanı sürecinde, o güne kadar birikim halinde bulunan Türk Aydınlanması başlamıştır. Ne varki, Atatürk'ün ölümünden sonra sekteye uğratılmıştır. Kalınan yerden devam edebilmek için; öncelikle kafalarımızın oryantalist şartlanmışlıktan kurtulması ve Yusuf Akçura, Ziya Gökalp ve Mustafa Kemal Atatürk'ü çok iyi okuyup anlamamız gerekmektedir. Yabancılar tarafından ciddiye alınmamız için önce kendimiz olmamız gerekir. Kendimiz olmamız için de önce kendimiz gibi düşünmemiz gerekir. Atatürk'ün ve onun sayesinde Türkiye'nin ilk on beş yıllık itibarı bu konuda çok önemli bir örnektir.

Bu kitabı hazırlarken, boş tartışma ve hamasi edebiyat yapmaktan kaçınılmıştır. Çünkü millî aydınlanmanın en büyük düşmanı, boş tartışma ve hamasî edebiyattır! Misyonerlerin ve emperyalizmin suçlarını, kaynaklarını ve belgelerini aktararak gösterme-

ye çalıştım. Yararlandığım eserlerin ilgili kısımlarını toparlayarak tekrar etmedim ve samimi bir şekilde önemli gördüğüm yerleri aynen aktardım. Bu sebeple, bazı alıntıları bir okuma parçası gibi alarak konu hakkında kaynak bilgisi vermek istedim. Aktarmalar sırasında hemen her alıntıda cümle yapısını aynen koruyarak bazı kelimeleri günümüze uyarladım.

Hayri Yıldırım

1 – HRİSTİYANLIK: HZ İSA'DAN ROMA'YA

1.1) HZ İSA'NIN VAAZI

Dinlerin Yayılma Amaçları

Her inanç sistemi, kendi getirdiği iman esaslarını ve ilkelerini gerçek doğru olarak kabul eder. Bu bakımdan, inançlar, insanlar arasında o inancın yayılması için diğer inançtaki insanlara tebliğ ve çağrıda bulunurlar. Bu tebliğ ve çağrı, her dine göre değişir. Bunlar, görevli veya gönüllü olabilir. Ancak dediğimiz gibi dinleri yayma yöntemleri, dinlere farklılık gösterir. Meselâ, Hinduizm’de her şey samsaranın (reenkarnasyon = yeniden doğum döngüsü) bir parçası olarak kabul edildiğinden aktif bir misyoner faaliyeti söz konusu değildir. Keza Yahudilik, belli bir toplumla sınırlandırılmış olduğundan yayma faaliyeti dinin temeli değildir. Aksine Yahudilikte, Yahudiler seçilmiş insanlar olarak görülür. İslamiyet bütün insanlığa son din olarak geldiğinden tüm insanlığa tebliğ esası vardır fakat bu tebliğ bir takım yöntemlerle mutlaka Müslüman yapma şeklinde değildir.⁹

Dinler, elbette yayılmak ve insanları o dinin doğrularına döndürmek için ortaya çıkarlar. Ama bu yayılma; zulüm, şiddet, baskı ve cinayete dönüşürse, bu durum artık tebliğ veya yayılma değil, cinnet halini ifade eder. Tarihte ne yazık ki dinler, özellikle din adamları ve devlet yöneticileri tarafından siyasete alet edilmişlerdir.

Hz. İsa, “İsrail Halkının Yitik Koyunlarına Gidin” Dedi

⁹ Prof. Dr. Ömer Faruk Harman, **Genel Olarak Misyonerlik, “Türkiye’de Misyonerlik Faaliyetleri”** içinde, Ensar Neşriyat, İstanbul-2004, s.26-27

Hız İsa da, havarileri de birer Yahudi olarak doğmuşlardır. Hız İsa, Luther'in Hristiyanlığı eleştirilmesi gibi, o günkü Yahudilere yönelik olarak insanları kardeşliğe ve iyiliğe davet etmiştir. Luther'den farklı olarak, Hız Yahya'nın idam edilmesinden sonraki devrede Hız İsa'nın, Yahudiler arasında beklenen bir "kurtarıcı" olarak ortaya çıktığı rivayet edilmektedir. İsa'nın;

"Bir Yahudi olması, çevresinde Yahudilerin toplanması, Yahudi halkının 'özel' bir kurtarıcısı olduğu inancını güçlendirdi"¹⁰

Diğer dinlere karşılık Hristiyanlıkta Hız İsa ile birlikte olan ilk havarilerin anlayışı, Hız İsa'nın o günkü Yahudiliği ve Yahudi din adamlarını eleştirileri ile ahiret gününün ve Mesih Krallığının yaklaşmakta olması sebebiyle tövbe edilmesi gerektiğini anlatmak olmuştur.

Aşağıda açıklanacağı üzere, Hız İsa'nın yeni bir din amacı yoktu. O, Hız Yahya'nın bir anlamda öğrencisi gibi Yahudiliğe ve Hahamlara eleştirilerini tebliğ ediyordu. Tövbe edilmesini istiyordu.

İsa'dan sonra ise, İsa'nın sadece Yahudilere gelen bir peygamber olmayıp tüm insanlığa geldiği söylenmiştir.

Oysa İsa, Yeni Antlaşma olarak anılan İznik İncil'inin¹¹ ilk bölümünü oluşturan Matta İncilinde dahi aktarılan sözlerine göre, diğer milletlerin arasına girilmemesini ve İsrail halkının kayıp koyunlarına gidilmesini özellikle belirterek, şöyle demiştir:

"İsa, Onikiler'i şu buyrukla halkın arasına gönderdi: "**Öteki ulusların arasına girmeyin. Samiriyeliler'in kentlerine de uğramayın. Bunun yerine, İsrail halkının yitik koyunlarına gidin.** Gittiğiniz her yerde Göklerin Egemenliği'nin yaklaştığını duyurun."¹²

Yine Matta bölümünde, aslında kendinden sonraki Hristiyanlık ile çelişkili olarak İsa'nın şu sözleri yer alır:

¹⁰ Dinler Tarihi Ansiklopedisi – Hristiyanlık, C:2, Sabah Yay. İstanbul-1999, s.6

¹¹ İznik İncili tabiri ile İznik Konsili'nde derlenen İncil'i kastediyorum. İznik Konsili'nde diğer İncillerin yok edilmesine karar verilmiş ve yok edilmiştir.-HY

¹² Matta, 10 / 6-7; Kutsal Kitap / Yeni çeviri, s.1204

“Kutsal Yasa’yı ya da peygamberlerin sözlerini geçersiz kılmak için geldiğimi sanmayın. Ben geçersiz kılmaya değil, tamamlamaya geldim.”¹³

Hız İsa’nın vaazlarında esas’olarak iki konuda yoğunlaşıyordu. Bu konular bakımından da o yeni bir din değil, kıyamet günü için Yahudileri tövbeye çağırıyordu:

“Yahya’nın tutuklanıp idam edilmesinden sonra İsa’nın kendi başına hareket ettiğini görüyoruz... İsa’nın vaazlarını iki konuda yoğunlaştırdığını görüyoruz: Bunlardan birisi İlahî Mesih Devleti, diğeri ise Şeriat meselesi idi.

İsa’nın elçiliğinin içeriği, söz verilen İlahî Mesih Egemenliği’nin çok yakında gerçekleşeceğini haber vermesidir. Onun yaşamı boyunca dilinden düşürmediği İlahî Mesih Devleti, acıklı olayların beklendiği kıyametin başlangıcıydı. Bunun için de insanları tövbe etmeye ve ansızın gelecek İlahî Mesih Devleti’ne hazırlıklı olmaya teşvik ediyordu.

İsa’nın vaazlarında ikinci ağırlıklı noktayı ise, Musa Şeriatı oluşturuyordu. İsa, bir Yahudi olarak doğmuş, Yahudi olarak yetiştirilmiş ve yaşamı boyunca hep Yahudi olarak kalmıştır. O, tebliğe başladığı zaman kendisini **sadece Musa ümmetini uyarmak ve düzeltmekle, Musa dinine yeni bir ruh vermekle yükümlü hissediyordu.** Kısacası kendisi Yahudiliğin bir çeşit düzeltimcisiydi. Sinoptik İnciller’de de açık bir biçimde belirtildiği gibi, İsa’nın kesinlikle bir kilise ve bir din kurmaya niyeti yoktur. O, bozulan ahlakı ve hahamların elinde oyuncak haline gelmiş olan şeriatı açıklama, yorumlama ve Tevrat hükümlerinden birini dahi kaldırmaya yükümlü olmadığını söylüyordu.”¹⁴

Daha sonraki yüzyıllarda ortaya çıkan Hristiyanlık inancına göre ise, **“kayıp koyunlar” tabiri genel olarak kullanılmaya başlanmış ve**

¹³ Matta 5: 17; Kutsal Kitap / Yeni çeviri, s. 1196

¹⁴ Mehmet Çelik, Süryani Tarihi (I), Ayraç Yay. Ankara-1996, s.23-24

Hristiyan olmayan halkları ifade etmiştir. Bu yeni Hristiyanlıkta da bir Hristiyan'ın görevi, bu kayıp koyunları gidip bulmak ve onları Hristiyan yapmak olarak addedilmiştir. Ancak bu anlayış, dediğimiz üzere, Hz İsa'nın ve O'nun havarilerinin değil, sonradan oluşan Hristiyanlığın esaslarıdır. İsa'ya rağmen oluşturulan Hristiyanlığın kurucusu ise Tarsuslu Pavlus olmuştur.

Havarileri de İsa Gibi Yahudi Olarak Yaşıyordu

Hız İsa, bir Yahudi gibi yaşarken, havarileri de onun gibi birer Yahudi olarak yaşamışlardır. Yani ne Hz İsa, ne de Havariler, sonradan Kilisenin benimsediği bazı ayin ve kuralları koymamışlardır.

Onlar **Pazar** gününden habersizlerdi. **Teslisten** habersizlerdi. Çünkü onlar bir Yahudiydi ve Yahudi inancını yaşıyorlardı:

“Hz İsa'nın bu çekirdek cemaati, diğer Yahudiler gibi düzenli bir şekilde Mabet'e devam ediyor, ırkdaşlarından daha çok ve samimi bir şekilde şeriatı sarılıyorlardı. Diğer Yahudilerle aralarındaki tek fark, İsa'nın şahsı ile ilgiliydi. Onlar, İsa'nın Musa kavmini ve dinini düzeltmek için gönderilmiş bir elçi ve mesih olduğuna inanırlarken, diğerleri bunu reddediyordu. Bunun dışında inanç, tapınma ve uygulamada kendileriyle diğer ırkdaşları arasında bir fark yoktu. Hatta kendileri de bir mezhep, tarikat vb şeklinde belirtilen herhangi bir lakap da (Mesihî gibi) kullanmamışlardır. Düpedüz Yahudi idiler ve hatta kilisenin daha sonra koyduğu Pazar gününden habersiz olarak, cumartesine (Sebt günü) uyuyorlardı.”¹⁵

Görüleceği üzere, **daha sonra oluşturulan Hristiyanlık dini, İsa'nın vaazettiği tebliğ değil, Kilise'nin kurduğu yeni bir dindir.** Bu bakımdan Kuran'da iddia edilen İsa tebliğinin tahrif edilmiş olduğu hususu doğrudur; üstelik İsa'nın tebliğ ettikleri kay-

¹⁵ Çelik, Süryani Tarihi (I), 3.26

bolmuştur. Aşağıda göreceğimiz gibi, Yahudilerin kutsal kitabı da daha sonra hahamlar tarafında oluşturulmuştur. Dolayısıyla o da tahrif edilmiştir.

Roma'ya Göre Siyasî Suçluydu

Öldürülme şekline ve bazı eldeki bilgilere bakılırsa, Hz İsa, aynı zamanda Roma hâkimiyetine karşı gelen biri olmuştur. Bu bakımdan, O; bir yandan Hahamları eleştirirken, diğer yandan kendini Yahudiler adına bağımsızlık isteyen biri olarak da görmüş olabilir. Çünkü **çarmıha gerilme cezası, Roma kanunlarına göre siyasî bir cezadır**. İsyan suçunun cezasıdır.

Ayrıca İsa'nın "**İyilik Öğretmeni**" olarak anılan kişiden ve **Hz Yahya**'dan etkilenimleri söz konusudur. Bular da siyasî suçlu olmasında etkili olmuştur.

Diğer bir husus, bazı kaynaklarda "**İyilik Öğretmeni**" adıyla anılan tebliğcinin kim olduğu da belli değildir. Yani o dönem hakkında kesin bilgiler bulunmamakta ve bu sebeple bazen şahsiyetler birbirine karıştırılmaktadır. Kumran Yazılarının saklanması olayında olduğu gibi, belki de **o döneme ait bilgiler**, saklanılamadığı için veya bulunarak Hahamlar tarafından yok edilmiş olabilir.

İsa'nın buyruklarına karşılık, onun görevlendirdiği Havariler dışında kendi kendini havari ilan eden Pavlus tarafından, bir anlamda evrensel bir din olarak tebliğ edilmeye başlanmış ve bu inanç gideerek "**Hristiyanlık**" adıyla anılır olmuştur. Böylece bir eleştiriden ve belki de bir mezhepten çok sonra yeni bir din doğmuştur. Tabi İncil, İsa'nın sağlığında yazıya geçirilmeyip, onun ölümünden kırk elli yıl sonra yazıldığından ilk dönem hep böyle tartışılmıştır.

İsa, Teslis'i Vaaz Etmedi

Hiz. İsa, mevcut bilgilere ve hatıratlara göre, teslis inancını vaaz etmemiştir. O kendisini (Kuran'ın tavsif ettiği gibi) bir insan niteliğinde ve mecazî anlamda Allah'ın bir evladı gibi görmüştür. **Kendinde bir Allah sıfatı söz konusu değildir.** Nitekim Hiz. İsa, Hristiyan rivayetlere göre, ölüirken, "Allah'ım beni niye terk ettin" diye konuşmuştur. Mantıken, Allah vasfı olduğuna inanan bir kişi bu sözleri sarf etmez. Bu bir insan yakarışıdır.

Dolayısıyla teslis inancı da Hiz. İsa'dan sonra pagan inançlardan Hristiyanlığa yerleşmiş bir inançtır.

Hiz İsa'nın hayatı ve vazettiği yeni inanç hakkında elimizde kesin bilgiler mevcut değildir. Konu hakkında yapılmış olan araştırma ve incelemelere göre; gerçek Hiz İsa yerine tasarlanmış bir İsa imajı yaratılmıştır.

Dönemin Tarihçileri Ne Diyor?

İsa'nın yaşadığı zamanlardaki bilgiler yetersiz ve birbiriyle çelişkili durumdadır. Çağdaşı Philo İsa'dan bahsetmezken daha sonra yaşamış olan Suetonius Hristos'tan bahseder.

"Bir Yahudi filozof ve tarihçimiz, MS 50 civarında ölen İskenderiyeli Philo, İsa'dan bahsetmiyor bile. Bu oldukça ilginçtir; çünkü bunun, İs'nin gerçekte varolmadığı veya İskenderiye'de yaşayan eğitimli Yahudiler açısından bir önem taşımadığı dışında bir anlamı olamaz...

117 - 38 arasında yazan tarihçi Suetonius, Claudius yönetimi döneminde Yahudilerin Roma'da Hristos önderliğinde ayaklanma başlattığından bahsediyor.

Bu durumda, İsa ‘**Hıristos**’ -yani İsa Mesih- diye birinin, bir zamanlar gerçekten yaşadığına dair çok az şüphe kalıyor. Hatta Romalı yazarlar, bu Mesih’in siyasi hareketlerinden dolayı yargılanıp idam edildiğini gösteren kayıtlar üzerinde de hemfikirdirler.

Fakat yazarların bildiği şeyin ne olduğundan çok fazla emin olamayız. Kimden bahsediyorlardı? Belki Mesih Hıristos’tan, fakat hala adını bilmiyoruz. Emin olabileceğimiz tek şey: Pontius Pilate’nin Tiberius döneminde, Roma’ya karşı siyasi bir isyancı olan ve bu yüzden çarmıha gerilmeyi hak eden Yahudi bir Mesih idam ettirdiğidir.”¹⁶

Hız İsa Bir “Zelot” muydu?

Hız İsa’nın Zelotlarla ilişkisi kabul edilmektedir. Zelotlar ise o dönemde Hahamlar tarafından dışlanan ve kâfir ilan edilen mezheptir. Bu bakımdan da Hahamlar tarafından Roma yönetimine asi diye ihbar edilen insanlardır. Hatta Hız İsa’nın bir Zelot militanı olabileceği de söylenmektedir.

“Haça germe Romalıların halkı kışkırtan, isyana teşvik ederek düzeni bozan anarşistlere karşı uyguladıkları bir cezalandırmadır. **Bu çelişki bile tek başına, İncillerin olayı doğru şekilde aktarmadığını göstermeye yetiyor.** Acaba olayların temelindeki gerçekleri mi bizden saklamak istediler? Belki de yanlış insanları suçlamaya çalışıyorlardı.

İsa’nın, siyasi suçtan dolayı idam edilmek istenmiş olmasından emin olabiliriz. Ayrıca İnciller ne derse desin, bu kararı verenlerin Yahudi yetkililer değil; Romalıları olduğuna da emin olabiliriz. Ve İncillerin, modern Hristiyanlar tarafından siyasi hareket önerileri hala öfkeli, hatta tehlikeli ve mesaj dışı bulunan; İsa bölü-

¹⁶ Michael Baagnet, *Tarihteki En Büyük Sırrın Açığa Çıkışı İsa Yazmaları*, Yakamoz Yay. İstanbul-2007, s.94-96

münde anlatılanlar kesinlikle uydurulmuştur. Bugün araştırmalarını İngiltere'deki Manchester Üniversitesi'nde sürdüren Prof. Samuel Brandon'un, şu teolojik tahrifata dikkat çekmesinin üzerinden elli yıl geçmiştir:

'Roma valisi tarafından idam cezasının ilan edilip, Romalı görevliler tarafından infazın gerçekleştirilişi konusu, kimsenin konuşmadığı kesin bir gerçektir... Şurası kesindir ki; İsa ile ilgili hareket, en azından yönetime karşı gelmeyle benzerlik gösterdiği için; bu, Romalı yetkililerin **onu hem bir devrimci olarak görmelerine** hem de yargılamanın ardından idamına karar vermelerine sebep olmaya yeterlidir.'

Aslında daha sonraki yıllarda Brandon, çok daha açık sözlü konuşmaya başladı. Kim bilir belki de, 'Tarihsel İsa'nın, yönetime karşı gelmek suçuyla Romalılarca idam edilişi gerçeğinden yola çıkarak, tarihin tekrar değerlendirilmesi gerektiği savını reddedenlere öfkelenmişti.

İncil'in İngilizce tercümelerinde, İsa'nın 'hırsız' olarak tanımlanan diğer iki adamın arasında çarmla gerildiği anlatılır. Ancak **orijinal Grekçe metne bakıldığında, onlara hırsız değil; -kanunsuz, haydut, eşkıya gibi anlamlara gelen- lesta denildiği görülür.** Bu sözcük aynı zamanda, kendilerini Yahudiye'yi Roma işgalinden kurtarmaya adanmış, Yahudiyeli Özgürlük Savaşçıları '**Zelotlar**' için de kullanılıyordu (Matta, 27:38). Romalılar ise onları **terörist** olarak görüyordu.

Zelotların tek hedefi sadece siyasi yer kapmak değildi. Gizli bir hedefleri daha vardı: Süleyman Tapınağı'nda hizmet veren **din adamlarının** ve özellikle o dönem Herod takipçisi idareciler tarafından belirlenen **Yüksek Rahibin meşruiyetini** engellemek. Onlar Musa'nın kardeşi, Harun'un oğulları olan rahipler istiyordu...

İsa'nın, Golgota'da iki Zelot mahkûmunun arasına yerleştirilmesi, görüldüğü gibi; Romalı otoritelerin aslında **İsa'yı bir Zelot olarak kabul ettikleri** gerçeğine işaret eder. Tıpkı, Pilate tarafından ilan edilen bir bayram affı sonrası salıverilen, mahkûm Barnabas gibi... Gerçekten İsa'nın etrafında birçok Zelot varmış gibi görünüyor.

Bu gözlem, aynı zamanda İsa'nın havarileri için de geçerlidir. **İncil'de geçen havarilerden biri Simon, Zelot olarak anılıyor...** İsa'nın Gethsemane'nin bahçesinde tutuklanışının öncesindeki olaylar düşünüldüğü zaman, **onun aslında bir Zelot militanı olduğuna dair işaretler de daha anlamlı hale gelecektir.** Luka'nın İncil'ine göre, İsa ve havariler bir araya geldiğinde İsa onlara savaşmak için hazır olmalarını söyler: 'Kılıcı olmayan kıyafetini satıp bir tane al-sın.' Ona iki kılıçları olduğunu söylerler. 'Bu yeterli' diye karşılık verir İsa..."¹⁷

Hız İsa'nın yukarıda geçen, kılıcı olmayan bir tane alsın sözünden sonra, insanın aklına Kilise'nin sunduğu Hz İsa imajı geliyor. Hani, "bir yanağına tokat atarlarsa öbür yanağını da çevir" veya "Sezar'ın hakkı Sezar'a" gibi... Gerçek İsa'ya ait bilgi kırıntıları arasında dahi bu imajlar üzerine şüphe gölgesi düşüyor! Ya da bu rivayetler İyilik Öğretmeni'nin vaazettiği tebliğler de olabilir.

İsa'yı Yahudi Din Adamları Teslim Ettiler

Burada şu hususa da açıklık getirelim ki, **Hız İsa'nın Yahudiler tarafından mı yoksa Romalılar tarafından mı öldürüldüğü konusundaki tartışma** ile ilgili olarak: O dönemde Yahudiler Roma İmparatorluğu hâkimiyetinde idiler. Dolayısıyla hukuk uygulamaları bakımından Roma'ya bağlıydılar. Evet, Romalılar, (eğer çarmıhtaki o ise) çarmıha gererek öldürdüler ama İsa'yı Roma'ya ihbar edenler de Yahudilerdi. Hatta İncillere göre, öldürülmesini bile Yahudiler istemişlerdi!

¹⁷ Baignet, Tarihteki En Büyük Sırrın Açığa Çıkışı İsa Yazmaları, s.43-44

“İsa’nın yargılanması ve cezalandırılması olayında dikkat çekici hususlardan birisi İsa ile Yahya’nın benzer trajik sonu paylaşmalarıdır. Yaptığı uyarı ve eleştirilerle mevcut dinsel ve siyasal yapıyı tehdit ettiği düşünülen ve bu nedenle anarşi ve isyan suçlamalarına maruz kalan Yahya, Herod tarafından tutuklanmış ve boynu vurulmak suretiyle öldürülmüştür. İsa’nın cezalandırılmasında da benzer suçlamaların yapılması oldukça anlamlıdır. Zira **İsa da resmî Yahudi öğretilerini temsil eden din adamlarınca sapkınlıkla ve fitnecilikle suçlanarak** Sanhedrin’de yargılanmış; ayrıca yörenin yöneticisi Pilatus tarafından ‘Yahudilerin Kralı’ olduğunu iddia etmekle suçlanmıştır.”¹⁸

Yalnız, Matta İncil’inde İsa’nın ölmesi veya serbest bırakılması konusunda Yahudilerin seçim yaparak onun çarmıha gerilmesini istedikleri yazılıdır. **Matta İncili’nde** bu konu şöyle anlatılır:

“Her Fısıh Bayramında vali, halkın istediği bir tutukluyu salıvermeyi adet edinmişti. O günlerde Barabba adında ünlü bir tutuklu vardı. Halk bir araya toplandığında, Palyus onlara, ‘Sizin için kimi salıvermemi istersiniz, Barabba’yı mı, Mesih denen İsa’yı mı?’ diye sordu. İsa’yı kıskançlıktan ötürü kendisine teslim ettiklerini biliyordu.

Pilatus yargı kürsüsünde otururken karısı ona, ‘O doğru adama dokunma. Dün gece rüyamda O’nun yüzünden çıokm sıkıntı çektim’ diye haber gönderdi.

Başkâhinler ve ileri gelenler ise, Barabba’nın salıverilmesini ve İsa’nın öldürülmesini istesinler diye halkı kışkırttılar.

Vali onlara şunu sordu: ‘Sizin için hangisini salıvermemi istersiniz?’

‘Barabba’yı dediler’

Pilatus, ‘Öyleyse Mesih denen İsa’yı ne Yapayım?’ diye sordu.

Hep bir ağızdan, ‘**Çarmıha gerilsin**’ dediler.

¹⁸ Şinasi Gündüz, *Pavlus Hristiyanlığın Mimarı*, Ankara Okulu Yay. Ankara-2004, s.165

Pİlatus, ‘O ne kötülük yaptı ki?’ diye sordu.

Onlar ise daha yüksek sesle, ‘Çarmıha gerilsin!’ diye bağrışıp durdular.

Pilatus, elinden bir şey gelmediğini, tersine, bir kargaşalığın başladığını görünce su aldı, kalabalığın önünde ellerini yıkayıp şöyle dedi: ‘Bu adamın kanından ben sorumlu değilim. Bu işe siz bakın!’

Bütün halk şu karşılığı verdi: **‘O’nun kanının sorumluluğu bizim ve çocuklarımızın üzerinde olsun!’**

Bunun üzerine Pilatus onlar için Barabba’yı salıverdi. İsa’yı ise kamçılattıktan sonra çarmıha gerilmek üzere askerlere teslim etti.”¹⁹

Matta’da anlatılan bu sahne, benzer şekilde, Markos İncili’nde²⁰, Luka İncili’nde²¹ ve Yuhanna İncili’nde²² tekrar edilmiştir. Hatta Luka İncili’nde ilaveten, Pilatus’un 3 defa İsa’da hiçbir suç bulamadığını sorması karşısında dahi halkın İsa’nın çarmıha gerilmesi konusunda bağrışıp ısrar ettikleri yazar (Luka, 23 / 22-25). Keza, Yuhanna İncili’nde de, sabah erkenden Yahudi yetkililerin İsa’yı alıp Vali Konağına götürüp Vali’ye teslim ettikleri (Yuhanna, 18 / 28) ve Pilatus’un, İsa’ya ‘Seni bana kendi ulusun ve başkâhinlerin teslim ettiler...’ dediği yazılıdır (Yuhanna, 18 / 35).

Görüleceği üzere, İznik Konsilinde kabul edilmiş İncillerde; İsa’yı Yahudi Din Adamları’nın Roma Valisine teslim ettikleri ve oraya toplanan Yahudi halkın da Vali’nin affetme teklifine rağmen İsa’nın çarmıha gerilerek asılmasını istedikleri yazılıdır. Şu halde, İsa’nın ölmünü Yahudi Din Adamları ve onların yandaşı Yahudi halk istemiştir. Bu sebeple O’nun ölümüne onlar sebep olmuşlardır! Daha sonraki yüzyıllarda Hristiyan Ruhban sınıfının Hristiyanları Yahudilere karşı tahriklerinde bu öldürülme olayı önemli bir tahrik

¹⁹ Matta, 27 / 15-26; Kutsal Kitap / Yeni çeviri, s.1238-1239

²⁰ Markos, 15 / 2-15; Kutsal Kitap / Yeni çeviri, s.1271

²¹ Luka, 23 / 3-5, 13-25; Kutsal Kitap / Yeni çeviri, s. 1325-1326

²² Yuhanna, 18 / 28-40, 19 / 1-16; Kutsal Kitap / Yeni çeviri, s. 1364-1365

unsuru olmuştur. Ancak son yüzyılda Evangelist Hristiyanlar bunu değiştirmeye çalışmakta ve İsa'yı Romalıların öldürdüğü şeklinde empoze etmeye çalışmaktadır.

Çarmıha Gerildi mi Yoksa O Başkası mıydı?

Kilise Babası Iraneus, Gnostik bir düşünür olan Basilides'ten verdiği bilgiye göre, İsa'nın, kucığında haç taşıyan Cyreneli Simon'un kılığını giyip onun yerine geçtiğini, Simon'un da haça gerilerek öldürdüğünü söylemektedir.²³

“Eğer İsa, başkasiyla yer değiştirilerek ya da kurtarılacak, bir şekilde çarmıhtan sağ indirilmişse, bunu kimin yardımıyla başarmış olabilir? Romalıların mı? Kesinlikle hayır! Romalılar neden Yahudiye üzerindeki hâkimiyetlerine karşı çıkan birini kurtarmış olsunlar ki? Tapınağın başrahipleri mi? Onlar da olamazlar, çünkü İsa onların otoritelerini çok eleştirmişti. Bu durumda, yardım sadece Zelotlardan gelebilirdi.”²⁴

İsa'yı Yahya Vaftiz Etti

Yahya, bilinen hayat tarzı ve giyimi ile o dönemde **Nazirîler** olarak adlandırılan cemaatten biri olduğu tahmin edilmektedir. **Nazirî**, kendini Tanrıya adayan demektir. Nazirî, hayat tarzı ile o günkü Yahudi toplumundan ayrılan kişilerdir. Bunlar Yahudi şeriatına bağlıdırlar ancak bazı adetleri farklıdır. Mesela, her türlü sarhoş edici içkiden uzak dururlar, kirlenme endişesiyle ölüye dokunmazlar, toplumdan ayrı olduklarını göstermek için saçlarını kesmezlerdi. İşte bu tarz bir hayat süren Yahya halka mesajlar verirdi. **Yahya'nın** mesajları içinde dikkat çekilen iki husus vardı. Biri, yaklaşan yar-

²³ Gündüz, Pavlus Hristiyanlığın Mimarı, s.166

²⁴ Baignet, Tarihteki En Büyük Sırrın Açığa Çıkışı İsa Yazmaları, s.45

gılama gününe hazırlanmak ve bunun için tövbe ederek doğru yola girmek, ikincisi de gelecek bir kişiyi, mesihi müjdelemesidir. İncil yazarları, bu mesihin İsa olduğunu belirtirler.²⁵

“İsa ile Yahya arasındaki ilişkilere atıfta bulunan anlatılara bakıldığında mesajını yaymaya başlamadan önceki yaşantısında **İsa’nın Yahya’ya büyük bir saygı ve bağlılık duyduğu; bu iki şahsiyet arasında yakın bir birliktelik bulunduğu görülür. Bunun en belirgin delili, İsa’nın Yahya’nın eliyle vaftiz olması olayıdır.** Yahya, kurtuluş davetine olumlu cevap verenleri, Şeria nehrinde vaftiz etmektedir. Böylelikle vaftiz, Yahya’nın mesajını kabullenme ve –bir başka açıdan- onun cemaatine dâhil olma eylemidir. İsa’nın da Yahya’nın eliyle vaftiz olması, Yahya’nın öğretilerine inanıp ona tabi olması demektir. Pavlusçu Mesih öğretisine bağlı İncil yazarlarının, İsa’nın vaftizine ilişkin anlatılarında, İsa’nın Yahya’ya tabi olmasından sıkıntı duydukları ve bu nedenle Yahya’nın ağzından onun İsa’ya tabi olması gerektiğine dair ifadeler kullandıkları gözden kaçmamaktadır. Bu arada Yahya’nın İsa’yı (İsa’nın üstünlüğünü) bilip bilmemesi konusunda İncillerde zaman zaman çeşitli ifadeler de kendini göstermektedir...”

Yahya ile İsa arasındaki birlikteliğin ve İsa’nın Yahya’nın hayatta olduğu dönemde onun etrafında yer alıyor olmasının bir diğer göstergesi: **İsa’nın aslında tebliğ faaliyetlerine Yahya’nın tutuklanması ve ölümü sonrası başlamış olması gereğidir.**”²⁶

Hristiyan Teriminin Kullanılması

İznik Konsili’nin İncil’inde yer alan Pavlus’un mektuplarında, Christ (=Hrist) terimi geçmekle birlikte Hristiyan terimi geçmez. Diğer metinlerde altı defa geçer. Burada kullanılan **Christ** teri-

²⁵ Gündüz, *Pavlus Hristiyanlığın Mimarı*, s.160

²⁶ Gündüz, *Pavlus Hristiyanlığın Mimarı*, s.162

mi, Mesih anlamında kullanılan bir kelimedir. Buna karşılık, “Resüllerin İşleri” bölümünde, Yahudilerin bu **ilk Hristiyanları Nazaron olarak andıkları** belirtilir. Nazaron kelimesi, genellikle, İsa'nın ilk yerleştiği **Nasıra**'dan geldiği ifade edilir. Filip İncil'inde ise bu kelimenin, “gerçek” anlamında olduğu da belirtilir. Ancak gerçekte o dönemlerde Filistin-Ürdün'de **Nasuralar** adında bir **heterodoks Yahudi mezhebi** olduğu bilinmektedir. Nasuraların kendilerini gerçek Musa şeriatını koruyanlar olarak gördükleri anlatılmıştır. Yahudiler, İsa'nın hareketini Nasuralardan farklı olarak addetmeye başladıklarında bu defa **Yeşuanlar** olarak adlandırmışlardır. Yeşuva, İsevîler anlamına gelen bir kelimedir. Buna karşılık İsa'nın takipçileri kendilerini **Nasura/Nazoran** olarak değil, **İsa'nın Havarileri** olarak adlandırmışlardır. Fakat kendilerinin bu adlarla anılmalarına da itiraz etmemişlerdir. Öte yandan Yahudi yazar MÖ 25-40 yıllarında Yeseanlar adlı bir kitap yazmıştır ki bu kitapta anlatılan cemaatin Hristiyanlar olduğu kabul edilmektedir.²⁷

“Yeni Ahit metinlerinde **Hristiyan teriminin** geçtiği yerler göz önünde bulundurulduğunda, bu terimin İsa sonrası dönemde ilk kez Antakya'da muhaliflerce (Yahudiler ve/veya Gentilelerce) Hristiyanlara isim olarak kullanılmaya başlandığı anlaşılmaktadır. Terimin kullanılmaya başlandığı en erken tarih olarak bazı yazarlar MS 43 yılını ilri sürerler. Resüllerin İşleri 11:26'dan hareketle ilk kez bu tarihte Antakya'da Hristiyan cemaatin düşmanları tarafından onlara Hristiyan isminin verildiği görülür. Kilise babsı Epiphanius ise, İsa cemaati için kısa bir süre Yeşuanlar ismi kullanıldıktan hemen sonra bu ismin yerini Hristiyan teriminin aldığını belirtir. Her halükârda Hristiyan teriminin İsa'dan çok sonra Antakya'da misyon faaliyetinde bulunan ve Mesih (Hrist, Christ) doktrinini ön plana çıkaran kişileri tanımlamak amacıyla ‘Mesihçi’ anlamına kullanılmaya başlandığı kesindir.”²⁸

²⁷ Gündüz, Pavlus Hristiyanlığın Mimarı, s.13-15

²⁸ Gündüz, Pavlus Hristiyanlığın Mimarı, s.16

1.2) İNCİLLERİN YAZILMASI

İncil, İsa'nın Ölümünden Sonra Yazıldı:

İncil, Kuran gibi değildir. Kuran, sadece vahiy edilen ayetlerin yazdırılmasından oluşmuştur. Buna karşılık mevcut İncil'i oluşturan metinler, çok daha sonra kaleme alınmış hatırat türünden yazılar ile Pavlus'un mektuplarıdır. Kuran ile ilgili tek iddia, Şeytan Ayetleri konusu olup, zaten bunları Hazreti Muhammed de kabul etmemiştir. Şeytan Ayetleri iddialarına karşı açıklama aşağıda verilmiştir. Keza Tevrat'ın da sonradan da yazıldığı iddia edilmektedir ki bu da aşağıda kaynağıyla açıklanmıştır.

İncil, Hazreti İsa'nın çevresindeki kişilerin İsa'dan aktardıkları ile bu arada kendilerinin de ilaveler yaptığı söylenen kitaplardır. Bu İnciller, 325 yılında toplanan İznik Konsili'nde birleştirilmişlerdir. Bu şekilde tespit edilen İnciller, hep birbirine benzer şekilde İsa'nın hayatını ve bazı söylediklerini aktaran bölümler ile diğer havari mektuplarından oluşmaktadır.

İznik Konsili'nde dört yüze yakın İncil içerisinden seçilerek kabul edilen dört İncil; Matta, Markos, Luka ve Yuhanna İncilleridir. İznik kararı ile her kilisenin elindeki çeşitli İnciller imha edilmiş ve sadece bu dört İncil kanonik İncil olarak tescil edilmiştir.²⁹ Yukarıda belirttiğimiz üzere bu dört İncil de, Hazreti İsa'nın sağlığında iken yazılmamışlar, onun ölümünden sonra yazılmışlardır.

"İncil'in İsa'ya indiriliş sırası, düzeni de kesin değildir. Bazı Hristiyan din bilginleri, İncil'de geçen sözlerin doğrudan doğru-

²⁹ Mehmet Çelik, *Fener Patrikhanesi'nin Ökumeniklik İddiasının Tarihi Seyri (325-1453)*, Akademi Kitabevi, İzmir-2000, s.15

İncil sayısı kesin olmayıp, farklı yerlerde farklı rakamlar belirtilmektedir. Meselâ Barnabas İncili ile ilgili şu internet adresinde üç yüz olduğu belirtilmektedir: <http://www.barnabas-incili.com/> (Erişim: 8.5.2009)

ya Tanrı sözü olduğunu, İsa'nın kendisine bildirilenleri havarilere aktarmakla yetindiğini, kendiliğinden onlara en küçük bir katkıda bulunmadığını ileri sürmekte, bazıları da İncil'i Tanrı'nın İsa'ya 'vahiy' olarak gönderdiğini, sözcük dizilerinin İsa'nın olduğunu, sözcüklerin Tanrı'yla ilgili olmadığını ileri sürmektedirler... **Kesin olan gerçek, İncil'in İsa'nın ölümünden çok sonra bütünlüğe kavuşturulmuş, yazıya geçirilmiş olduğudur.**

İS I. yüzyılın birinci yarısından başlanarak düzenlenen **İncil, tek kitap olmadığı gibi, tek elden çıkmış bir yazış biçimine göre düzenlenmiş de değildir.** Ayrıca olayların akışına, zaman içindeki yerlerine göre bir sıraya da uyulmamış, yalnızca İsa'nın olduğu söylenen sözlerin derlenmesiyle yetinilmiştir...

İncil'i toplayan, düzenleyen havarilerin İsa'dan sonra ne kadar yaşadıkları, onunla doğrudan doğruya tanışıp tanışmadıkları da kesin değildir. **İsa'nın ölümünden en az otuz yıl sonra başlanan bu İncil'i derleme, yazıya geçirme işinin yirmi yıl kadar sürdüğü göz önünde tutulursa, söz konusu derleyicilerin bazılarının, İsa'yı ikinci kişiler aracılığıyla, onun aktarılan sözlerini dinleyerek tanıyabildikleri ileri sürülebilir...** Bu konuda kesin yargıya varabilmek için elde belge ya da kanıt bulunmadığından, bunların hiç biri, birer varsayım olmaktan öteye gitmez. **Bilinen tek gerçek, İncil'in İsa yaşadığı sürece yazıya geçirilmediğidir.**³⁰

Markos İncilinin İsa'nın ölümünden kırk yıl sonra, Matta İncilinin MS 90 yılında Yunanca olarak, Luka İncilinin MS 80 yılında Yunanca olarak, Yuhanna İncilinin ise MS 110-115 yıllarında yazıldığı belirtilmektedir.³¹

Kutsal Kan, Kutsal Kâse'nin yazarlarından **Michael Baigent**, bu konu hakkında yeni kitabında şunları söylüyor:

"Teologların bütün çabalarına rağmen, Hristiyanlar, üzerinde fikir birliği edilmiş bir metin için yaklaşık iki yüzyıl daha beklemek

³⁰ Dinler Tarihi Ansiklopedisi – Hristiyanlık, C:2, s.16-18

³¹ Barnabas İncili, Çev: Mehmet Yıldız, Elif Kitabevi, 7.baskı, İstanbul-2006, s.44-46

zorundaydılar. Peki, bu kadar zaman neyi beklemişlerdi? Resmi olarak kabul edilmiş Hristiyan metinlerinden oluşan bir derlemenin oluşturulmasındaki bu gecikme, doğal olarak, Yeni Ahit'teki her kelimenin Tanrı'nın kendisinden gelen iletiler olduğu fikrinin temelsizliğini akla getirir. Tarafsız bir gözlemciye göre **Yeni Ahit, Tanrı tarafından özenle düzenlenmiş ve insanların kurtuluşu için gerekli öğretilerin yer aldığı bir kitap değil, tam tersine; dinsel baskıyı kendi çıkar ve amaçları doğrultusunda kontrol etmek isteyen bir grup insan tarafından özenle düzenlenmiş ve kabul ettirilmeye zorlanmış bir kitap gibi görülebilir...**

Daha da ilginç olan, bugün **birçok insanın Yeni Ahit'i gerçekten kutsal bir kitap zannediyor olmasıdır.** Onun, kurtuluşumuz için Tanrı tarafından söylenmiş, değiştirilemez ve bütünlüğüne dokunulamaz kutsal sözler olduğuna inanılmaktadır. Bunun, İsa'dan çok sonra derlemeciler tarafından düzenlenen bir kitap olduğunu kimse onlara anlatmamıştır...

Eski kutsal metinlerin durumuyla ilgili güzel bir örneği, Justin Martyr veriyor. Ona göre, bizim sözde İncillerimiz, havarilerin kiliselerde okunacak ve inancımızı destekleyecek; fakat asla bir 'Kutsal Kitap' olarak değerlendirilemeyecek **anılardır.**"³²

İncil metninde diğer bir sorun da, İncillerin kopyalanması sırasında, yazıcıların gerekli titizliği göstermeyerek veya kendince tasarrufta bulunarak metni bazen değişik yazmış olmalarıdır. Metin değiştirme ile ilgili en güzel örnek, Vatikan metinlerinden bir sayfadır. Bir ortaçağ yazıcısı, metni değiştirdiği için kendinden önceki kopya metne şu notu düşmüştür: "Aptal ve düzenbaz, eski metni bırak, değiştirme!"³³

³² Baignet, *Tarihteki En Büyük Sırrın Açığa Çıkışı İsa Yazmaları*, s.90-91

³³ Bart D. Ehrman, *İncil Nasıl Değiştirildi?* Çev: Özlem Toprak, Truva Yay. İstanbul-2007, s.62

İnciller İsa'yı Yahudi Değilmiş Gibi Gösterdiler

Hız İsa, yukarıda de değindiğimiz üzere, bir Yahudi olmasına rağmen ve Yahudilere hitap eden bir peygamber olmasına rağmen, ondan sonraki yıllarda yeni bir din vazetmiş gibi sunularak ve sanki Yahudi değilmiş gibi tanıtılmaya çalışılmıştır. Yani Yahudiliği unutturulmak istenilmiştir. Hız İsa'dan sonra dönüşen bu inanç, Hristiyanlık adı altında pagan dinlerinin etkileriyle bambaşka yeni bir din olarak doğmuştur.

“Olayların çok azı İncil’de yer aldı. Tarihin yerine, Yeni Ahit’imiz bizlere sansürlü, yönlendirilmiş ve yanlış bakış açısıyla geçmiş anlatıyor... İsa, erken Zelot hareketinin yaşandığı yıllarda doğdu ve yaşadı. Otuz yaşlarında görevine başladığında, en yakın takipçilerinden bazıları Mesihsel hareketin üyeleri olarak biliniyorlardı; Yahudilerin başlattığı ve devam ettirdiği bir hareketin...

Fakat onların anlatımında, bu çarmıha gerilmenin politik yanları iyi düşünülerek kitaptan çıkarılmıştır. Bu, sonraki sansürlerin İsa'yı ve hayatını, doğup yaşadığı ve öldüğü tarihsel zamanlardan ayrı göstermek için girilmiş bir çaba olduğunun kanıtıdır. Bu şekilde, bu sansürlerle çok daha zararlı bir şey yapmışlardır: **İsa'yı Yahudi değilmiş gibi göstermişlerdir.** Ve bugün çok büyük sayıda Hristiyan, İsa'nın aslında hiçbir zaman Hristiyan olmadığını, onun bir Yahudi olarak doğup yaşadığını bile bilmemektedir.

...Tanrı üzerine merkezlenmek yerine, **İsa üzerine merkezlenmiş kendi geleneklerini yaratan ‘İsa hikâyesi’** yayılmaya başladı... İsa'nın Yahudi kökeni, Yunanlılar ve Romalılar tarafından giderek Hristiyanlığa dönüştürülen pagan inancı içinde sınıflandırıldı oldu. **Pagan etkisi**, geçen yüzyıllar içinde Hristiyanlığı ve İsa'ya bakış açısını, Yahudilikten çok uzak yerlere getirdi.

Hristiyan mesajı açıkça değiştirildi: Artık Yahudiler için değil; paganlar –Mithras, Dionysius, Isis ve Demeter gibi tanrılar ve tanrıçalara inananlar- için tasarlanmış haldeydi ve sunulmak için yeni bir pakete ihtiyacı vardı. Ve bu da **Yahudi karşıtlığıydı**. Meydan, tarihin yeniden yorumlanması için müsait hale gelmişti ve yapay ‘İnanç İsa’sının zaferi, gerçek ‘Tarihsel İsa’nın –Tanrı’nın mesajını ileten, Tanrı’nın sözleriyle konuşan fakat kendini Tanrı’nın yerine koymayan bir adam- üzerinde yerini buluyordu...

Muhtemelen 1. Yüzyılın sonları aralığında, İsa bir Hristiyan yapılmıştı. Ve bir Hristiyan olmak, Yahudilikten uzaklaştırılan öğretilerin peşinden gitmek anlamına geliyordu...”³⁴

Kumran Belgeleri

1947 yılında bir çoban tarafından bulunan ve ‘Ölü Deniz Parşömenleri’ olarak anılan Kumran Belgeleri, Hristiyanlık bakımından çok büyük bir dönüm noktası oldu. Çünkü parşömenler, Yahudiliğe karşı yeni bir mezhep ifade eden ilk Hristiyanlığa aitti. Muhtemelen Esseniler tarafından kaleme alınmıştı. Nitekim karbon testinde de o döneme ait iki yüzyıllık bir zaman periyodu tespit edildi. Parşömenlerden Roma Kilisesi çok rahatsız oldu. Çünkü parşömenler ilginç ipuçları veriyordu: Bunlar ilk Hristiyan mezhebini savunan **Essenilerin** inançlarını anlatıyor, bu cemaatin ‘**İyilik Öğetmeni**’ adlı bir liderinden bahsediyordu. Profesör Dupont-Sonmmmer ise, **İsa’nın bu kişiyi kendisine örnek almış olabileceğini** söylüyordu. Belki de İsa’dan önce biri daha vardı ya da İsa, O’ydu! Hatta belki de gelecek yıllarda İznik Konsili’nin seçmeci ve sansürcü İncili tartışılacak ve Kumran Belgeleri öne çıkacak veya ona göre yeni bir Konsilde bir İncil oluşturulacaktır. Çünkü gerçekten Haçlı Roma zihniyetine dönüşmüş olan Kilise Hristiyanlığı’nın, bir İyilik Öğretmeni reformuna ihtiyacı vardır!

³⁴ Baignet, Tarihteki En Büyük Sırrın Açığa Çıkışı İsa Yazmaları, s.83-85

Kumran Belgeleri ile ilgili olarak, **Baigent** bu konuyu şöyle aktarıyor:

“İlk şok, 26 Mayıs 1950’de Paris’teki Sorbonne Üniversitesi’nde, Sami Dilleri ve uygarlıkları konusunda bir uzman olan Profesör André Dupont-Sommer...bir konferans verdiği zaman yaşandı. Dupont Sommer, yasak bölgeye girmişti: **Parşömenlerin çok belirgin bir şekilde Hristiyanlıkla bağlantılı olduğunu** açıkladı. Onun söyledikleri inançları tehlikeye düşen birçok kişiyi huzursuz etti.

Dupont-Sommer’in tezi şöyleydi: Habakkuk peşeri, Hristiyanlığın ilk dönemlerinde yazılmıştı; parşömenler, MS 66-70 savaşı sırasında **Kumran’da yaşayan topluluk** –peşerde, mevcut dini yapıya karşı çıktıkları görülenler- tarafında gizlenmişti. Bu, Josephus tarafından Esseniler olarak tanıtılan topluluktur; bu topluluğun adı hiç belirtilmeyip, sadece ‘**İyilik Öğretmeni**’ unvanıyla anılan ve kutsal olduğuna inanılan lideri düşmanları tarafından ölüme mahkûm edilmiş ve ölüden dirilmesi beklenmişti. Dupont-Sommer, İsa ile İyilik Öğretmeni arasındaki paralellığe dikkat çekerek, **İsa’nın bu kişiyi kendisine örnek aldığını belirtiyordu...**

Dupont-Sommer, (iddialarıyla) sadece İsa’nın Tanrılığı inancını tehlikeye sokmakla kalmıyor; bir de Hristiyanlığın, zaten var olan Yahudilikten çıkmış bir din olduğunu öne sürüyordu:

‘Kumran’da bulunan belgeler açıkça göstermektedir ki; ilkel Hristiyan Kilisesi’nin kökü, Yahudiliğin ‘Yeni Antlaşma’ (Yeni Ahit) mezhebidir. **Bu mehebin üyeleri ise Essenilerdir.** Hristiyanlığın ritüellerini, doktrinlerini, mistik ve etik ideallerini Essenilerden aldığına şüphe yoktur.’

1951’de Ölü Deniz parşömenleri’ni Hristiyanlıkla ilişkilendirenlere karşı muhalefet sertleşmeye başladı; çünkü İsa’nın Tanrılığı inancını koruması gerekenler için tehlike büyüktü... Bir no.lu Mağarada bulunan kete kumaş parçaları ABD’ye gönderilerek, kar-

bon yaş belirleme testine tabi tutuldu. Sonuç, MS 33 tarihi, artı-eksi iki yüz yıldır- MÖ 2. Yüzyıl ile MS 3.Yüzyılın başları arası bir dönem. Bu, parşömenlerin Hristiyan döneminde üretilmiş olmasının mümkün olduğu anlamına geliyordu. Bu bilgi, kilisenin sürekli yüzleşmek ve katlanmak zorunda kaldığı bir bilgiydi.

Daha yakın zamanda yapılan incelemeler, parşömenlerin Kumran'da yazıldığına dair bile ciddi şüpheler içermektedir. Bunların Kudüs'ten getirilip, mağaralarda saklandığı görüşü ön plana çıkmaktadır...

Mack, eleştirisinde oldukça açık sözlüdür: 'Hristiyan miti, İsa geleneklerinde karşılaştıklarımızdan çok daha fantastik bir hayal dünyası yaratıyor.'

İsa gelenekleri Yahudiliktir; İsa efsanesi değildir.

Şimdi, anlaşılmış olmalı ki; tarihsel İsa ile inancın İsa'sı arasında büyük bir uçurum vardır... Ölü Deniz Parşömenleri, erken Hristiyan belgeleridir ve bize bugünkü mitolojileri nasıl değerlendireceğimize dair bir bakış açısı kazandırır..."³⁵

Hristiyanlık, İsa'nın Tebliği Değil

Batı'daki Hristiyanlık araştırmalarında, Hz İsa'nın vaz ettiği din ile sonradan oluşan Hristiyanlığın aynı olmadığı birçok bilim adamı tarafından kabul edilmiştir.

"Her ne kadar genelde Hristiyanlar, dinlerini İsa'ya dayandırsalar da aralarında birçok Hristiyan bilim adamının da yer aldığı çeşitli araştırmacılar... **Hristiyanlığın, İsa'nın halka tebliğ ettiği din ya da İsa'nın öğretileri doğrultusunda oluşturulan bir din olmadığını vurgularlar.** Örneğin, Wilhelm Bousset ve Wilhelm Heitmüller gibi araştırmacılar, tarihsel İsa'nın dininin Hristiyanlık olmadığını ve dolayısıyla İsa'nın 'ilk Hristiyan' olarak adlandırılmayacağı-

³⁵ Baignet, *Tarihteki En Büyük Sırrın Açığa Çıkışı İsa Yazmaları*, s.275-278, 282, 286

nı ifade ederler. Bunlara göre Hristiyanlık, Mesih'e imanın ya da Mesih aracılığıyla Tanrıya imanın olduğu yerde mevcuttur; Tanrı ile insan arasında herhangi bir aracının varlığını kabullenmeyen İsa'da ise böyle birşeye rastlanmamaktadır. Arnold Meyer ise, 'Tanrı Oğlu olarak Mesih'e iman' doktrinini ön plana çıkaran Hristiyanlığın kurucusunun İsa olamayacağını ifade etmektedir.

Peki, Hristiyanlığın kurcusu İsa değilse kimdir? Bu konuda yine birçok araştırmacı, Yahudi toplumu içerisinde yaşayan ve erdemin, ahlakın üstünlüğünü vurgulayarak tanrısal hukuka riayet konusunda kişilerden kaynaklanan bazı aşırılıklarla suiistimalleri eleştiren tarihsel İsa'nın basit ve sade öğretisinin, kendisinden sonra terk edildiği ve yerine kendisi adına kendisince temsil edilmeyen yabancı öğretilerin tesis ediliği kanaatindedir. Bu doğrultuda Alfred Rosehnberg, **İsa Mesih'in yüce kişiliğinin ölümünden sonra bozulduğu... düşüncesindedir.**

Diğer taraftan bu araştırmacıların çoğu tarihsel İsa'nın mesajını değiştirerek bozan kişinin Pavlus olduğunda hemfikirdirler. **Pavlus, İsa'nın inancına ihanet etmekle suçlanmıştır.** Buna göre Pavlus, 'İsa'nın basit öğretilerini tahrip eden' ve 'Hristiyanlık olarak tanıdığımız dini oluşturan' kişidir."³⁶

Arthur Weigall de "Hristiyanlığımızdaki Putperestlik" adlı kitabında, Hristiyanlığı çok tanrılı putperestliğin son kalesi olarak tanımlamaktadır:

"Ben çok genel kabul görmüş, Hristiyan doktrinlerinin İsa Mesih'ten değil de **putperest kaynaklardan** kaynaklandığına inanmaktayım. Kiliseye ait Hristiyanlığın büyük bir kısmının, putperestliğin yeniden giydirilmiş hali olduğu öyle açıktır ki bir kimse onun hakkında eski putperest tanrılarının son kalesi dahi diyebilir. Ben,

³⁶ Gündüz, **Pavlus Hristiyanlığın Mimarı**, s.17-18

antüik tanrılara tapınmanın asla ölmediğine ve bugün bile hala onu, bilmeden Hristiyan ibadet yerlerinde ve dinsel törenlerde anlatılan putperest efsanelerde devam ettirdiğimize inanmaktayım.”³⁷

Hız İsa Resimleri Hatalı

Yapılan Hız İsa resimleri de, aynı şekilde hayalî bir İsa olarak resmedilmiştir. Öyle ki, esmer bir Filistinli olan İsa, beyaz tenli, Avrupaî tarzda yakışıklı bir sarışın veya kumral olarak gösterilmiştir.

“Modern Hristiyan resimlerinde, eski İsrail’de dolaşıp duran İsa’nın popüler imajı betimlenir. Açık tenini hiç bronzlajtırmayan güneş, altın sarısı saçlarına yansır ve parıldatır. O, Tanrı’nın kutsal sözlerini kaydederek İncilleri yazan havarilerin eşlik ettiği bir Hristiyan misyoner olarak resmedilir.

Bu resimdeki belirgin hata... **İsa bir Yahudi’ydi. Sarışın bir Kuzey Avrupalı değil; esmer bir Filistin’liydi.** Fakat bu resimde, önemli olduğu kadar az bilinen belirgin bir yanlış daha vardır: O zamanlar İncil diye bir şey yoktu; Hristiyanlık yoktu. İsa ve havarilerinin kullandığı dinî kitaplar, İncil’de betimlenen olayların gerçekten doğru olduğunu kabul eden Yahudiliğe aitti –Yeni Ahit’i okuyan herkes, İsa’nın Yahudi kutsal kitaplarından alıntılar yaparak konuştuğunu hemen fark edebilir-.”³⁸

İznik Konsilinde Kabul Edilen İncil’in İçinde Ne Var?

İncil; Matta, Markos, Luka ve Yuhanna İncilleri ile Pavlus’un, Yakup’un, Petrus’un, Yuhanna’nın, Yahuda’nın mektupları ve yaza-

³⁷ Arthur Weigall, Pavlos Hristiyanlığına Dair Bilimsel Bir Eleştiri Hristiyanlığımızdaki Putperestlik, Ozan Yay. İstanbul-2002, s.11

³⁸ Baignet, Tarihteki En Büyük Sırrın Açığa Çıkışı İsa Yazmaları, s.89

rı bilinmeyen bir mektup ile Yuhanna'nın aktardığı Vahiy adlı bir bölüm olmak üzere, **şu bölümlerden** meydana gelmektedir.³⁹

- Matta
- Markos
- Luka
- Yuhanna
- Elçilerin İşleri
- Pavlus'tan Romalılar'a Mektup
- Pavlus'tan Korintliler'e 1. Mektup
- Pavlus'tan Korintliler'e 2. Mektup
- Pavlus'tan Galatyalılar'a Mektup
- Pavlus'tan Efesliler'e Mektup
- Pavlus'tan Filipliler'e Mektup
- Pavlus'tan Koloseliler'e Mektup
- Pavlus'tan Selanikliler'e 1. Mektup
- Pavlus'tan Selanikliler'e 2. Mektup
- Pavlus'tan Timoteos'a 1. Mektup
- Pavlus'tan Timoteos'a 2. Mektup
- Pavlus'tan Titus'a Mektup
- Pavlus'tan Filimon'a Mektup
- İbraniler'e Mektup
- Yakup'un mektubu
- Petrus'un 1. Mektubu
- Petrus'un 2. Mektubu
- Yuhanna'nın 1. Mektubu
- Yuhanna'nın 2. Mektubu
- Yuhanna'nın 3. Mektubu
- Yahuda'nın Mektubu
- Vahiy

³⁹ Kutsal Kitap / Yeni çeviri, "İçindekiler" bölümü

Barnabas İncili:

Yukarıda belirttiğimiz İncil dışında, 325 yılında yapılan İznik Konsili'nde kabul edilmeyen (dört yüz tane civarında) ve bu güne kadar tartışması devam eden İnciller ve yazılar vardır. Bunların içinde en çok tartışılanlar **Ebionitler ve Barnabas İncili** olmuştur:

“Hristiyanların, sahih sayarak Yeni Ahid'e aldıkları metinlerin dışında, sahih saymayarak **Yeni Ahid mecmuası dışında bıraktıkları daha birçok İnciller ve yazılar vardır.** Bunlardan en meşhurları, Ebionitler ve Barnaba İncilleridir. Bu İnciller, bu günkü Hristiyanlığın aksine, Allah'ın birliğini, İsa'nın Allahın kulu ve resulü olduğunu, ilâh olmadığını, idam edilmediğini, yerine ona benzetilen Yahuda'nın çarmıha gerildiğini haber verirler.”⁴⁰

Barnabas'ın asıl adı Joseph (=Yusuf) olup, Kıbrıslı bir Yahudi ailendendir. Barnabas İsa'nın yanında yaşamış bir kişidir.

Hristiyan otoriteler tarafından sahih olarak kabul edilmeyen ve Barnabas tarafından yazılmış olan Barnabas İncili, öncelikle Hazreti İsa'nın Allah'ın oğlu olmadığı ve bu iddiada bulunmanın şeytan tarafından aldatılmak olduğu belirtir. Yalnız Türkiye'de piyasada bulunan Barnabas İncili hakkında şöyle denilerek şöyle başlar:

“Mesih denilen Nasıralı İsa'nın havarisi Barnabas, yeryüzünde oturan herkese barış, huzur ve teselli diler.

Pek sevgili, yüce ve ulu Allah, büyük öğretme ve mucizeler merhametinden şu son günlerde peygamberi İsa Mesih aracılığıyla bizi ziyaret etmiştir; Şeytan, tarafından aldatılan pek çokları, dindarlık maskesi altında **en dinsiz akideyi vaaz ederek, İsa'ya Allah'ın oğlu** demekle, Allah'ın sonsuza değin emrettiği **sünnet olmayı red etmekte ve her türlü kirli etin yenmesine izin vermekte** olduğundan,

⁴⁰ Ekrem Sarıçioğlu, **Başlangıçtan Günümüze Dinler Tarihi**, Otağ Yay. İstanbul-1983, s.207

-bunlar arasında bulunan, kendinden üzüntü duymadan söz edemediğim **Pavlos da aldatılmıştır**- kurtulasınız, şeytan tarafından aldatamayasınız ve Allah'ın hükmü önünde hüsrana uğramayasınız diye İsa ile yaptığım konuşma ve görüşmelerde gördüğüm ve duyduğum gerçeği yazıyorum. Bu nedenle, sana yazdığımın aksine yeni akideyi vaaz edecek herkese dikkat et ki, ebedi kurtuluşa eresin...”⁴¹

Barnabas'ın fikrinin bu olduğu bilinmekle beraber, piyasadaki bu Barnabas İncili'nin gerçek Barnabas İncili olmadığı da söylenmektedir. İnciller ve **Barnabas İncili hakkında** bir kitapta şunlar anlatılmaktadır:

“Aramice, Hz. İsa'nın ilk öğütlerini verdiği dildi. Aramice ya da Aramca, Sami dil ailesinin Kuzey-Batı grubundan bir dil olup Suriye'nin eski adı olan Aram sözcüğüne izafeten adlandırılmıştı... **Hz. İsa'nın anadiliydi**. MS 7.yüzyılda İslamiyet'in yayılması ile yerini Arapça'ya bırakmıştı... Hristiyan âleminin kabul ettiği 4 İncil'den hiçbirinin Aramice orijinali yoktu. Tümü Grekçeden yapılan tercümelere oluşuyordu. En eskisi de 4.yüzyıla aitti. Bu da Hz. İsa'nın tarihselliğini ve 4 İncil'in otantikliğini sorguluyordu.

Hamza Hocagil, dinler tarihini değiştirebilecek bu dili bilen birkaç kişiden biriydi. Onu daha da ilginç kılan ve istihbarat örgütleriyle köşe kapmaca oynamasına neden olay ise 1981 yılında köylülerin avlanmak için gittikleri Hakkâri'nin Uludere Köyü yakınlarında bulunan bir mağaraya girmeleriyle başlamıştı. Köylüler kaybolan köpeklerinin acıyla havlayan sesini duyuyorlar ama ona bir türlü ulaşamıyorlardı. Köpekleri mağaranın zeminden yaklaşık 150 metre kadar derinliğe düşmüştü. Köylüler bir sarkıtarak zemine ulaşmaya çalışmışlarsa da, bunu başaramamışlardı. Ertesi gün, bu kez daha uzun organlarla geldiler mağaraya. Aşağıya indiklerinde karşılaştıkları manzara son derece sinematografikti. Karşılarında 354 odalı bir yer altı şehri bulunuyordu.

⁴¹ Barnabas İncili, s.55 vd.

Köylüler, zeminden epey aşağıda, geniş bir oda büyüklüğündeki bu loş mağarada bir taş lahit de bulmuşlardı.

Mumyayla birlikte, çok iyi korunmuş vaziyette duran papirüslerin üzerinde gayet okunaklı bir şekilde yazılmış Aramice yazılar vardı:

‘Ben Kıbrıslı Barnabius... Tespihe layık âlemlerin Rabbinden bir bütün olarak, Ruhü’l Kudüs’le Meşaha’ya vahyolunanı tıpkı İsa’dan duyduğum gibi, sadakatle, 48 gök yılları sonunda, dördüncü nüsha olarak aynen yazıyorum.’

Hamza Hocagil’e göre, o gün orada bulunan **bu eser, 2000 yıllık kayıp otantik İncil’**di. İncil, **Hz.İsa’nın vahiy kâtibi Aziz Barnabas tarafından yazılmıştı**. Peki, ama Barnabas İncil’i neden bu kadar önemliydi?

Şu anda kilise tarafından sahih kabul edilen ve Yeni ahit’in başında yer alan dört İncil’in orijinal el yazmaları ile onlardan kop-ya edildiği söylenen en eski nüshalar arasında en azından iki bu-çuk asırlık bir boşluk, zaman aralığı bulunuyordu. Bunun anlamı: Şu anda en eski İncil yazması olarak elde bulunan nüshaların, İncil yazarlarının yazmış olduğu asıl orijinal metinden kopya edilip edilmediğini tespit etmek üzere herhangi bir karşılaştırma yapmak bile bilimsel açıdan mümkün değildi.

Çünkü orijinal yazmalar kaybolmuştu...

Kilise’nin yasakladığı Apokrif İnciller listesinde ‘Katta’nın Gelenekleri İncili’ de vardır. Burası konunun en can alıcı noktasıdır. Zira söz konusu İncil de... Barnabas İncili ile bağlantılıdır. Çünkü adı geçen İncil’i kaleme alan da Barnabas’tır ve İncil Barnabas’ın mezarında bulunmuştur. Belki de bu İncil Havarî Matta’nın esas İncil’i idi ama kilise bunu da yasak kitaplar listesine almıştı. Belki de bu İncil de Hakkâri’de bulunan İncil ile aynıydı...

Bugün Yeni Ahit'in sadece Yunanca yazılmış beş binden fazla el yazması vardır. Bunların her birinde diğerlerine göre farklılıklar bulunmaktadır. Sadece Luka İncil'inin 450 el yazma nüshasında 30 binden fazla farklı metin tespit edilmiştir.”⁴²

Kitapta adı geçen Hoca Hamzagil, Türkiye’de “Kültür Basın yayın Birliği” tarafından basılan Barnabas İncili’ne şüphe ile baktığını belirtmiştir.⁴³

Kültür Basın yayın Birliği tarafından basılan Barnabas İncili beş defa basılmış, daha sonra aynı İncil bu defa Elif Kitabevi (Milenyum Yayınları) tarafından iki defa basılmıştır. Bizim yukarıda alıntı yaptığımız Barnabas İncili işte bu 7.baskıdandır. Kitabın giriş kısmında, orijinal nüshası hakkında bilgi verilmektedir. Tabi bunun “sahih” olup olmadığını uzmanlar söyleyecektir. Ama şu var ki, **Barnabas’ın İsa anlayışı**, onu bir insan, bir peygamber olarak kabul etmesine dayanır.

Kabul Edilen İncillerdeki Bazı Çelişkiler:

Kuran, İncili vahiy edilmiş bir kutsal kitap olarak görür. Ama Kuran’a göre İncil daha sonra tahrif edilmiştir. Bu tahrif kapsamında, İznik Konsilinde kabul edilen İnciller arasında dahi bazı çelişkiler bulunduğu belirtilir.

Bu çelişkilerden bazıları şunlardır:⁴⁴

-Hazreti İsa’nın soyu Luka İncilinde başka, Matta İncilinde başka şekilde anlatılmıştır (Luka, III, 23 / Matta, I, 16).

-Tanrıyı görme konusu İncillerde farklı farklı geçmektedir (Yuhanna, V, 37, XIV, 7-9 / Matta, XVIII, 1-14 / Markos, IX, 1-8).

-Hazreti İsa’nın doğum yeri bile İncillerde değişiktir (Matta, XIII, 54-58 / Markos, VI, 4 / Luka, IV, 29 / Yuhanna, IV, 3)

⁴² Aydoğan Vatandaş, **Apokrifal**, 2.baskı, Timaş Yay. İstanbul-2008, s.9-13

⁴³ Vatandaş, **Apokrifal**, s.40

⁴⁴ Osman Cilacı, **Günümüz Dünya Dinleri**, DİB, Ankara-1995, s. 83

-Kutsal kitap olarak İncil, bir yerde “Allahın İncili”, başka yerde “Oğlumun İncili” şeklinde zikredilir (Markos, I, 14 / Romalılara Mektup, I, 8-10)

-Kurtarıcılık vasfı, bir yerde “Kurtarıcım Allah” diye geçerken, başka yerde “Kurtarıcı İsa” şeklinde geçer (Luka, I, 47; I, 11)

-Hazreti İsa’nın gösterdiği mucizelerden biri olan “körlerin gözlerini açma” mucizesi değişik sayılarda ifade edilir (Matta, XX, 30 / Markos, X, 46)

-Hazreti Yahya’nın, bir yerde çekirge ve yaban balığı yediği söylenirken, başka yerde hiçbir şey yemeyip içmediği belirtilir (Matta, III, 4; XI, 18-19)

On iki Havari:

İsa’nın yetki vererek görevlendirdiği on iki öğrenci (havari), İznik Konsilinde kabul edilen İncil’de de tek tek sayılmış olup, bu kişiler şunlardır:

“İsa on iki öğrencisini yanına çağırıp onlara kötü ruhlar üzerinde yetki verdi. Böylece kötü ruhları kovacak, her hastalığı, her illeti iyileştireceklerdi.

Bu on iki elçinin adları şöyle: Birincisi Petrus adıyla bilinen Simun, onun kardeşi Andreas, Zebedi’nin oğulları Yakup ve Yuhanna, Filipus ve Bartalmay, Tomas ve vergi görevlisi Matta, Alfay oğlu Yakup ve Taday, Yurtsever Simun ve İsa’ya ihanet eden Yahuda İskariot.”⁴⁵

⁴⁵ Matta, 10 / 2-4; Kutsal Kitap / Yeni çeviri, s. 1204

1.3) PAVLUS VE ONDAN SONRAKİ HRİSTİYANLIK

Tarsuslu Pavlus:

Pavlus, Tarsuslu bir Yahudidir. Babası çadircı ustasıdır. Pavlus, mektuplarında soyunun İsrailoğullarının Benyamin kabilesinden geldiğini söyler (Romalılar, 11:1; Filip, 3:5). Her ne kadar Luka, Pavlus'un Kudüs'te yükseköğrenim yaptığını belirtirse de bu da doğru olamaz. Çünkü öyle olsaydı İsa ve Havarilerini tanımış olurdu ya da onlar Pavlus'u tanırdı.⁴⁶

Hristiyanlığın yayılıp evrensel bir din haline gelişinde esas rolü olan Tarsuslu Pavlus, İncil'de adı geçen on iki havariden birisi değildir. Pavlus, Hz İsa'yı hiç görmemiş ve onla karşılaşmamıştır. Kendi kendisini görevli kılmıştır.

Hristiyanlıkta öne geçen Pavlus, on iki havarilerden olmadığı için ve putperestlere o gün için kabul edilen bazı dinsel kuralları uygulamamıştır. Zaten Hristiyanlıktaki tartışma da buradan başlamıştır.

Pavlus, önce sert bir Hristiyan düşmanı iken, bir gün Şam yolunda bulutlar arasında Hazreti İsa'yı gördüğünü ve İsa'nın, kendisini putperestlere hidayet yolunu göstermesi için görevlendirdiğini iddia etmiştir. Oysa Pavlus, İsa'nın yanında bulunmamış olduğu gibi kendisiyle görüşmemiştir de. İsa, yaşarken, on iki elçisini belirlemiş ve hep o kişilerle bulunmuştur. Havarilerine de İsrail'in kayıp koyunlarını bulmalarını söylemiştir. Buna karşılık Pavlus, hep Yahudi olmayan ve putperest olarak nitelendirilen halkları Hristiyanlaştırmaya çalışmıştır. Bunun için birçok defa dine çağrı gezilerine çıkmıştır.

Parvus diğer havarilerin aksine, putperestlikten dönenlerin her türlü dinsel kurallardan muaf olmasını istemiştir. Bunun üzerine esaslı

⁴⁶ Gündüz, Pavlus Hristiyanlığın Mimarı, s.35

tartışmalardan biri olarak, **sünnet** konusunda ihtilaf ortaya çıkmıştır. Pavlus, putperestlikten gelenlerin sünnet olmamasını savunurken, diğer havariler sünneti savunmuşlardır. Keza **sünnet**, **abdest** gibi diğer bazı inanç esasları da ihtilafı hale gelmiştir. Mesela bir taraf, teslisi öne sürerken diğer taraf İsa'nın ilah olmadığını savunmuştur. Bu ihtilaflardan Teslis konusu giderek temel inanç farkı haline gelmiştir. Böylece o günlerdeki Hristiyanlık; Yahudilikten gelen Hristiyanlar ile Putperestlikten gelen Hristiyanlar olarak ikiye bölünmüştür.⁴⁷ Teslis konusu **İznik Konsili'nde** sonuca bağlanarak, İsa'nın, Tanrı'nın oğlu olduğu ve kendisinin de Tanrı olduğu kabul edilmiştir.

Sünnet konusu ile ilgili olarak gerçek şuydu ki: **İsa ve on iki havarisi zaten Yahudi olduklarından sünnet olmuşlardı**. Nitekim İsa'nın sünnet olması, Barnabas İncilinde şöyle anlatılmıştır:

“Musa'nın kitabında yazıldığı gibi, Rabbin kanununa göre, sekiz gün dolduğu zaman, çocuğu alıp, sünnet etmesi için mabede götürdüler. Çocuğu sünnet ettiler ve Rabbin meleğinin çocuk ana rahmine düşmeden önce söylediği gibi, İsa adını verdiler.”⁴⁸

Pavlus'un, putperestlerin itirazları üzerine sünnet tartışması başlamıştır ama sünnetin kaldırılması, dinsel otorite emri olarak 325 yılındaki İznik Konsilinde kararlaştırılmıştır.

Petrus Pavlus'a Ne Dedi

Pavlus'u havariler de kabul etmiyorlar ve ona itiraz ediyorlardı. Hatta Pavlus **“Deccal”** olarak görülüyordu. On iki Havariden biri olan **Petrus**, Pavlus'un elçiliğini kabul etmeyerek, ona şöyle demiştir:

“Mesele hayalle olacaktı da Üstad bizimle senelerce neden dolaştı? O'nun sana görüldüğüne nasıl inanalım? Hem sen,

⁴⁷ Sarıkçıoğlu, *Başlangıçtan Günümüze Dinler Tarihi*, s.217-223

⁴⁸ Barnabas İncili, s.60

O'nun düşmanıydın, O'nun aksine düşündüğün halde, O sana nasıl görünür? Peki, sen O'nun bir saatçik görünüşüyle her şeyi öğrendiğini, havari olduğunu söylüyorsun, o zaman O'nun konuşmalarını söyle; Üstad'la birlikte bulunmuş havarilerle münakaşa etme, onları sev! Eğer sen, beni Tanrı'ya şikâyet edeceksen, o zaman sen, bana Mesih'i öğretene, bu öğretilerinden dolayı karşı gelmiş oluyorsun. Eğer sen hakikate yönelmek istiyorsan, önce bizden İsa'yı öğren ve bizim yardımcımız ol!"⁴⁹

Pavlus'un Yazdıkları Değişti mi?

İncil'in önemli bir kısmı Pavlus'un mektuplarından oluşur. Bazı kaynaklar Pavlus'un bu mektuplarının da değişip değişmediğinden de şüphe ederler:

"Yeni Ahit'teki, Paul'ün mektuplarının doğruluğundan, elimizdeki en eski kopyaların MS 3.yüzyıla ait olması nedeniyle **maalesef emin olamıyoruz**. MS 115'te Ignatius tarafından yazılan mektuplarda, Antakya Piskoposu Roma'ya giderken Paul'ün mektuplarından çeşitli alıntılar yaptığı için, o tarihte mektupların bazılarının mevcut olduğunu biliyoruz; fakat onlara da o tarihten önce veya sonra editörler tarafından dokunulup dokunulmadığını bilmiyoruz. Ne olursa olsun, Paul İsa'yı tanımıyordu ve **İncillerdeki İsa yaklaşımının tersine, o, İsa'nın ne dediğine ve ne yaptığına fazla ilgi göstermiyordu**. İncili oluşturan Paul'ün mektuplarından, İsa hakkında hiçbir bilgi edinemiyoruz.

Paul'ün Yeni Ahit'teki mektupları, tek bir sebepten dolayı İncillerden çok farklıdır. Paul, İsa hikâyeleri anlatmaz. **Paul, sadece Paul hikâyeleri anlatır**. Paul, İsa'yı kişisel olarak tanımıyordu-bildiğimiz kadarıyla- ve onun öğretileri Hristiyanlığa geçme potansiyeli taşıyan paganlara yönelikti. Kudüs'te, İsa'nın kardeşi

⁴⁹ Sankıoğlu, *Başlangıçtan Günümüze Dinler Tarihi*, s.223

James'in liderlik ettiği Yahudi Hristiyanların Paul'ü İsrail'den çıkarıp, Antakya ve diğer yerlere göndermiş olması önemli bir bilgidir. Onun kendi taraflarında yer almadığını biliyor olmalıydılar. **Paul, yasada (Musa Şeriatı'nda-HY) bazı değişiklikler yapmayı önerirken –böylece Yahudi olmayanlar, yasanın tamamını kabul etmeden Hristiyan olabilecekti-** James ve diğerleri Yahudi yasanının korunması konusuna çok önem veriyordu. Bu, James'e göre lanetlenmiş bir fikir...⁵⁰

Bu açıklamalardan da görülmektedir ki, İsa, Yahudilikte belki de bir Luther gibi reform ve yeni anlayış inancı ile ortaya çıkmışken, buna karşılık Pavlus, yeni bir din kurma projesi takip etmiştir. Çünkü inançları Yahudiliğin dışına çıktığı gibi, onun kurduğu Hristiyanlık da Kilise marifetiyle pagan inançları ile kaynaşma sürecine girmiştir.

Kısacası, Pavlus, Hz İsa gölgesi altında kendi inançlarını propaganda etmiş ve Kilise bu yeni inançları kurumsallaştırmıştır!

Roma, Petrus'un Mezarına Dayanır

İlginç bir nokta da şudur: **Roma Kilisesi**, Petrus'a dayanır ve Petrus'un Roma'da öldürülüp orada gömülmesinden dolayı, İsa'yı dünya çapında, Petrus'un gömülü olduğu yerdeki Kilisenin temsil edeceğini savunur. Roma'daki Kilise ise Batı Roma Katolik Kilisesi olan Papalık'tır.

Pavlus'u Linç Etme Girişimi

Kudüs'teki İseviler sapkın çizgide olduğu için **Pavlus'u linç etmeye** kalkarlar. Ancak ellerinden Romalılar kurtarır. Pavlus bunu İncil'de yer alan Mektuplarında da yazmıştır.

⁵⁰ Baignet, Tarihteki En Büyük Sırrın Açığa Çıkışı İsa Yazmaları, s.93, 97

Pavlus'un Tebliğ Yöntemleri:

Pavlus, Yahudi olmayanları Hristiyanlaştırmaya çalışırken, ta-kiyye de yapmakta idi. Nitekim Pavlus kendi çalışma yöntemini, İncil'de bir bölüm olarak yer alan 'Korintlilere Birinci Mektup'ta şöyle açıklar:

“Ben özgürüm, kimsenin kölesi değilim. Ama daha çok kişi ka-zanayım diye herkesin kölesi oldum. **Yahudileri kazanmak için Yahudilere Yahudi gibi davrandım.** Kendim Kutsal Yasa'nın (Musa Şeriatı-HY) denetimi altında olmadığım halde, Yasa altında olanları kazanmak için onlara Yasa altındaymışım gibi davrandım. Tanrı'nın Yasası'na sahip olmayan biri değilim, Mesih'in Yasası altındayım. Buna karşın, Yasa'ya sahip olmayanları kazanmak için Yasa'ya sahip edğilmişim gibi davrandım. Güçsüzleri kazanmak için onlarla güçsüz oldum. Ne yapıp yapıp bazılarını kurtarmak için herkesle her şey oldum. Bunların hepsini Müjde'de payım olsun diye, Müjde uğruna yapıyorum.”⁵¹

Pavlus yerel inanışlara uygun hareket ediyor, Hristiyanlığı gittiği yerlerdeki yerel inançlara uygun şekilde ve onlarla ters düşmemeye çalışarak yaymaya çalışıyordu. Aslında artık Pavlus'un ve ondan sonrakilerin yaymaya çalıştığı din, Hz İsa'nın tebliğleri değil, Pavlus'tan itibaren şekillenmeye ve değişmeye baş-layan Hristiyanlık idi!

Prof. Dr. Mehmet Bayraktar, Pavlus'un taktiği hakkında şunları yazıyor:

“İnsanları kandırıp Hristiyan yapmak için, **Pavlus her şey ve herkes olmaktan çekinmemiştir.** Pavlus'un bu misyonerlik gele-neği, dünden bugüne pek fazla değişikliğe uğramadan misyonerliğin ruhu ve temel ilkesi olmuştur...

⁵¹ Korintlilere Birinci Mektup, 19-23; Kutsal Kitap / Yeni çeviri, s. 1454

Tabii ki, her din mensubu dinini başkasına tebliğ edebilir; Hristiyanlar açısından da misyonerlik doğal bir faaliyettir. Ancak misyonerlik, Pavlus yöntemiyle yapılırsa –ki öyle yapılıyor- bu gayrî ahlakîliktir. **Zira öteki gibi görünerek Tanrı ve din adına hile yapılıyor...**⁵²

İlgincir, Cizvitliğe kabul edilirken okunan **“Bağlılık Yemini”** töreninde tören başkanı tarafından okunan nutuk da **bu ikiyüzlülük üzerinedir**. Nutuk şöyledir:

“Oğlum, şimdiye kadar **sana ikiyüzlü davranman öğretildi**; Romalı Katolikler arasında Romalı Katolik olman; kendi kardeşliğin içinde bile **bir casus gibi davranman**; kimseye inanıp güvenmemen öğretildi. Reformcuların arasında reformcu olman... Kalvinistlerin arasında Kalvinist olman; diğer Protestanlar arasında genellikle Protestan olman ve onların kürsülerinden vaaz vermeye çalışmanın bile yollarını aramak için güvenlerini kazanman; tabiatında bulunan hararetle onları Kutsal Dinimize ve Papa’ya ihbar etmen, hatta Yahudiler arasında Yahudi olacak kadar alçalman; Papa’nın sadık bir askeri olarak örgütünün yararına bütün bilgileri toplayarak bir araya getirmene imkân verebilir.”⁵³

Bu nutuğa karşı Cizvit adayı da bir sadakat cevabı verir. Her ne kadar bu nutuğun asılsız olduğu iddiaları varsa da bu misyoner yönteminin varlığı ve uygulandığı bir tarihsel gerçekliktir.

Pavlus Hristiyanlığının yayılma sürecinde, gerek yapılan takiyeler ve gerekse çeşitli görüşlerin inanç içinde artık yer alması sebebiyle ilerleyen yüzyıllarda Hristiyanlar arasında bir takım görüş ayrılıkları derinleşmeye başlar. Bunun üzerine **325 yılında İznik’te bir toplantı yapılır. Buna İznik Konsili denilmiştir**. Konsiller bir anlamda Hristiyanlığın inanç kararlaştırma organı olur. O tarihten sonra da konsiller yapılmaya devam eder.

⁵² Prof. Dr. Mehmet Bayraktar, *Dinlerarası Diyalog ve Başkalaştırılan İslam*, Beyaz Kule Yay. Ankara-2009, s.79.

⁵³ Bayraktar, *Dinlerarası Diyalog ve Başkalaştırılan İslam*, s.80

Yukarıda verdiğimiz İncil içeriğinden görüleceği üzere, 325 yılında tespit edilen İncil'in bir kısmı Pavlus'un mektuplarından meydana gelmektedir.

Pavlus'a Göre Herkes Günahkâr

Pavlus'a göre, **herkes günahkâr** idi. Tün insanlar, yasak meyveyi yiyen Adem'den geldiği için her insan dünyaya suçlu gelmektedir. İşte, Hz İsa, tüm insanlığın günahının karşılığı olarak kendisini kurban etmişti.

Pavlus'un günahkârlık söylemi Hristiyanlığın temel inançlarından olmuş ve her insan günahla doğduğu kabul edilmiştir. Hazreti İsa işte bu günahlar için kendisini feda etmiştir.

Nitekim Misyonerler, Samiha Ayverdi'ye verdikleri 22 Şubat 1966 tarihli bir yazılı cevapta, insanların günahkârlığı hakkında şöyle derler:

“Her erkek ve kadın o kadar günah içindedir ki Allah'ın gazabı insanlar üzerine akmaya hazırdır. Tâ ki o kimse şu gerçeğe inansın: Allah Hazreti İsa'nın şahsında günahlarımız yüzünden pek çok ızdırap çekmiştir.

İslamiyet ucuz lütuflar peşindedir. Oysa Allah'ın lutuf ve keremi pahalıdır. O, kan ve ızdıraba mal olmaktadır. O İsa şeklinde dünyaya geldi ve günahlarımız için çarmıh üzerinde eziyet çekti. Bu ‘iyi haller’den nasibi olmayan insanlar toplumsal şeref ve diğer baskıları Allah'tan üstün tutanlardır.”⁵⁴

Hristiyanlık inancındaki en büyük yanlışlardan biri, insanın günahkâr doğması ve Allah'ın lütfuna ulaşmak için kan ve ızdırap gerektiği inancıdır. Oysa insan tertemiz ve saf bir ruhla doğar. Yeni

⁵⁴ Samiha Ayverdi, *Misyonerlik Karşısında Türkiye*, 2.baskı, Kubbealtı Neşriyat, İstanbul-2001, s.62.

Misyonerlerin verdiği cevapta bu ifadelerle dikkat edilecek olursa, Tanrı'nın dünyaya İsa şeklinde geldiği iddia edilmektedir. İşte İsa'nın bir yanıla Tanrı olması inancı bu inançtır-HY

doğmuş bir insanın günahkâr olduğunu düşünmek kadar daha büyük bir zulüm olamaz! Bu inanç, Âdem'den gelen inancın bir kin şeklinde devam ettirilmesinden başka şey değildir. Yoksa her insan kendi suçlarından sorumludur.

Salibi: "Pavlus Sahte Havarî"

Bazı Hristiyanlar, Pavlus'u sahte havari ve sahtekâr olarak suçlar. Meselâ; "2.yy.da yaşayan Gnostik Cerinthus, -Dionysius bar Salibi'nin ifadesine göre- Pavlus'u ve öğrencilerini yalancı, sahte Havariler ve sahtekârlar olmakla itham eder."⁵⁵

1.4) DÖNÜM NOKTASI: İZNİK KONSİLİ

İznik Konsilinde Kabul Edilen İman Esasları:

Hristiyanlık tarihinde 325 yılı önemlidir. Bu yıl bir karar yılı ve o yıldan sonraki din esaslarının tespit dönemidir. Bu kapsamda, Yahudilikten gelen Hristiyanlar ile diğer inançlardan gelen arasında ki tartışma, 325 yılında yapılan İznik Konsili'nde Pavlus lehine sonuca bağlanır. Böylece havarilerin yaymaya çalıştığı esaslar yerine esas olarak Pavlus'un anlattıkları kabul görür. Bunun da sebebi, havariler ile Pavlus arasındaki tartışma ile birlikte muhtemelen ondan sonra genellikle Yahudi olmayan diğer inançlardaki kişilerin Hristiyan olmasından kaynaklanır ve 325 yılında, Pavlus'un vaaz ettiği esaslar kabul edilir.

İznik Konsili'nde, **teslis (=üçleme)** kabul edilir. Bunun yanı sıra, o güne kadar yapılan ve bazı bölgelerde tartışma yaratan sünnet kaldırılır.

⁵⁵ Gündüz, Pavlus Hristiyanlığın Mimarı, s.21

325 yılında yaklaşık 318 piskoposun katıldığı söylenen İznik Konsilinde İsa'nın sıfatı çok tartışılan konu olur. Meselâ **İskenderiye Piskoposu Athanasius**, İsa'yı Tanrı'nın ebedi oğlu olarak kabul edilmesini isterken, **Antakya ekolünün temsilcisi Arius** ise oğlu olmayacağını, onu da Tanrı'nın yarattığını, bu sebeple ancak evlatlığı olabileceğini iddia ediyordu. Sonunda konsilde (Tanrı ve İsa hakkında) imanın esasları şu ifade ile kabul edilir:

“Biz biliyoruz ki, Tanrı birdir, doğurulmamıştır, görülmez, ezeldir, yalnız gerçek, yalnız ölümsüzdür, yalnız bilen, yalnız iyi, yalnız kudret sahibi, her şeyin hâkimi ve idarecisidir. Tahavvül etmez, değişmez, adil ve aynı zamanda iyidir.

Şeriatın ve peygamberlerin ve Yeni Ahid'in Tanrısı'dır; zaman öncesi devirde bir oğlu olmuştur, onun vasıtasıyla O, zamanları ve her şeyi yaratmıştır...

Ve Tanrı, bütün mevcudatın sebebidir, yalnız kendisinin menşei yoktur, fakat Oğul, Baba'dan zamansız olmuştur ve zaman öncesinde yaratılmış ve yerleşmiştir, O olmadan önce yoktu, fakat zamansız bütün varlıklardan önce olmuştur, yalnız Baba'dan olmuştur.

Çünkü O ebedi veya vasıtalı ebedi değildir veya Baba'nın aynı olmamıştır, aynı zamanda Baba'nın varlığı ile aynı değildir, bazılarınin söylediği gibi, olmamış iki ezeli güç değil, bilakis her şeyden önce bir birlik ve bir menşedir; böylece bütün varlıklar öncesi Tanrı'dır.”⁵⁶

Sonuç olarak, İznik Konsili'nde, İsa, Baba olarak anılan Tanrı ile aynı olduğu kabul edilmiştir:

“İznik Konsilinde **İsa'nın Baba ile bir tabiatla olduğu**, yarı Tanrı ya da olağanüstü yaratık olmadığı, Baba'nın Tanrı olduğu gibi aynı şekilde **İsa'nın da Tanrı olduğu** kabul edilmiştir.”⁵⁷

⁵⁶ Sarıncıoğlu, *Başlangıçtan Günümüze Dinler Tarihi*, s.239

⁵⁷ Doç. Dr. Sibel Özel, *Fener-Rum Patrikhanesi ve Ruhban Okulu*, IQ Yay. İstanbul-2008, s.20.

Hayal Ürünü İsa ve Kilise İktidarı

“Bu kararlar birlikte **İznik Konsili, inancın hayal ürünü İsa’sını yarattı** ve bunu tarihsel olarak benimsedi... İznik Konsili, inancın bilgiye tercih edildiği Hristiyan dünyasını yarattı. Farklı olan her düşünce, kâfirlik sayılıp reddedildi ve hatta mümkünse de toptan yok edildi...

Sonradan ortaya çıkmış olan Roma Piskoposları, gücü ellerinde tutmak için **zalim politikalar** südürdüler. Ancak hiçbirisi, bir katil grubu kiralayarak, aleyhtarlarını üç gün süren bir işkence sonrası ortadan kaldıran Papa I. Damasus (366-84) kadar ileri gitmemiştir. Damasus kontrolü tekrar sağladığında Roma’yı ‘Havarilik Merkezi’ olarak adlandırdı; diğer bir deyişle Roma, bütün kilise merkezleri arasında, havarilerin varisi olarak miras aldığı otoriteyi devam ettirebilecek tek merkez oldu...

Eunapius’un tarihi, bugün elimizde alabileceğimiz çok ilginç bir metin olabilirdi. Ne yazık ki Vatikan’ın, kendine özgü İsa ve Hristiyanlık doktrinlerini koruyabilmek amacıyla bu tarz **belgelerin yok edilmesi** veya 16. Yüzyıldan beri içine girilemeyen **Vatikan Kütüphanesi’nde gizli tutulması** gereğine inandığı için, bu metnin bir kopyasına şu an sahip değiliz.

Bu, 1563’te Roma Üniversitesi’nde hocalık yapan akademisyen Marc Antonie de Muret tarafından aktarılmıştır. O, Vatikan Kütüphanesi’nde Eunapius’un Tarihinin Vatikan’ın önde gelenlerinden Kardinal Sirlet’ten kendisi için bir kopya çıkarmasını rica etmişti. Fakat Sirlet bunu reddetti ve Papanın desteğiyle bu kitabı din dışı ve sakıncalı addetti. Bu çalışmaya bir kez daha dikkat çekilince, yetkililer bu soruna bir çözüm aradılar. Çözüm çok basitti: Bilgili bir Cizvit Papazı, Eunapius’un Tarihinin ilahi takdir ile **çürüdüğünü**

kaydetti. Şüphesiz ki bu takdir Tanrı'nın insan vekillerine aitti.

Vatikan'ın tarihinde bilgiyi gizlemek veya yok etmek konusundaki örnekler bir hayli çoktur. Fakat **ne kadar sayıda tarihsel belgeyi yok ettiklerini** ve ne kadarının da ellerinden kurtulmuş olabileceğini kimse tam olarak bilemez.

MS 386'da Avila Piskoposu Priscillian'ı kâfirlikle suçlayıp idam ettiler. Bu, Kilisenin durumunu kurtarmak için verdiği ilk idam emriydi.

Takip eden yüzyıllarda, **Kilisenin döktüğü kanın hesabı artık yapılamıyordu bile...**⁵⁸

Kısacası, Peder Loisy'nin dediği gibi: "İsa, Krallığın gelişini ilan etti; fakat gelen Kilise oldu."⁵⁹

"Allahımız Olan İsa"

İsa'yı Tanrı olarak kabul eden inanç günümüze kadar devam edegelmiştir. Meselâ Misyonerler, Samiha Ayverdi'nin bir mektubuna verdikleri 22 Şubat 1966 tarihli cevap mektubunda, Hz. İsa için, **"Allah'ımız olan İsa der ki"** diye yazmışlardır.⁶⁰

İşte Teslis inancındaki çelişkinin temeli bu noktada başlar. Yani, hem Baba olarak anılan bir Tanrı var, Baba bir Tanrı; ama aynı zamanda İsa da aynı onun gibi bir Tanrı tabiatında! Burada iki Tanrı ya da bir aslı ile beraber bir de sureti kabul edilmekle bir anlamda pagan dinlere dönüş söz konusudur! Aksine iki Tanrı değil deniyorsa, o takdirde Tanrı'nın bölünmüşlüğü ortaya çıkmaktadır. Tek tanrılı dinler bakımından bu noktada aslında Tanrı'ya şirk koşma söz konusu olmaktadır.

⁵⁸ Baignet, Tarihteki En Büyük Sırrın Açığa Çıkışı İsa Yazmaları, s.104, 110-111

⁵⁹ Baignet, Tarihteki En Büyük Sırrın Açığa Çıkışı İsa Yazmaları, s.33

⁶⁰ Ayverdi, Misyonerlik Karşısında Türkiye, s.60

İznik Konsili Kararlarına Rağmen Görüş Ayrılıklarının Devam Etmesi

Konsilde kabul edilen bu ifadeler, bazı Hristiyan din adamlarını tatmin etmez. Mesela Antakya ekolünün temsilcisi Arius'un karşıtı olan İskenderiye piskoposu Athanasius Logosun, (=İsa'nın) yaratılmadığını ve ebedi oğul olduğunu iddia etmeye devam eder.

Bunun üzerine 327 yılının sonunda II. İznik Konsili düzenlenir. Bu konsilde Nikomedyalı Piskopos Euseb, iki görüş arasında birleştirci bir formül bulur. Buna göre, "uluhiyet; tezahür eden Baba, Oğul ve Ruh arkasında gayrı şahsi bir varlıktır". Ancak bu ifade de yeterli gelmez ve tartışmalar sona ermeyerek devam eder.

Daha sonra 362'de İskenderiye'de, 381'de İznik'te, 431'de Efes'te konsiller toplanır. **431 yılında Efes'te düzenlenen konsilde, "Meryem'in gerçek Tanrı'yı doğurduğu" görüşü kabul edilir.**⁶¹ Bundan sonra bu defa Mesih'in iki tabiata sahip olduğu tartışması ön plana çıkar. Tartışma Monofizitler ile Nesturiler arasında cereyan eder. Bu sebeple 451 yılında Kadıköy'de yeni bir konsil toplanır ve şu karar alınır:

"İttifakla bir ve aynı oğlu, efendimiz İsa Mesih'in kâmil Tanrı'lığını ve kâmil insanlığını... İki tabiatın, birbirine karışmamış ve tahavvül etmemiş, ayrılmamış ve tecrit edilmemiş, **her ikisi de bir şahısta bir araya gelmiştir.**"⁶²

Ne var ki bu defa bu karar, gelecekteki tartışmaların kaynağını teşkil eder ve yeni mezheplerin ortaya çıkmasını engelleyemez.

⁶¹ Meryem hakkında o tarihlerde Hristiyan din adamlarında "Tanrı'nın Anası" düşüncesi olduğu görülmektedir. Şöyle ki: "MS 430 yılları civarında Hristiyan ilahiyatçısı olan Proclus bir vaazında O'na tanrısallık atfeden bir konuşma yapıyor ve O'nu Tanrı'nın Anası ve Tanrı ve İnsan arasındaki aracı olarak adlandırıyordu." Weigall, *Pavlus Hristiyanlığına Dair Bir Eleştiri Hristiyanlığımızdaki Putperestlik*, s. 61

⁶² Sarıncıoğlu, *Başlangıçtan Günümüze Dinler Tarihi*, s.239.

381 İstanbul Konsili, Ekümenik nitelikte kabul edilmez ve bölgesel bir konsil olarak görülür. Üstelik İstanbul Konsilinde İznik Konsili'nin 6.maddesinin değiştirilerek Roma'dan sonra ve İskenderiye'den sonra ikinci sıraya yerleştirilmesi siyasi bir tasarruf olarak kabul edilir. Roma Kilisesi önceleri bu değişikliği kabul etmez; ta ki İstanbul'un Haçlılar tarafından işgal edilmesinden sonra 1215 yılında kabul eder.⁶³

449 yılında toplanan Efes Konsili'nde kabul edilen monofizit görüş, yani oğlun bedenleştikten sonra ilahi tabiatın İsa'nın insanî tabiatını yutması ve tekleşmesi inancı, 451 yılında toplanan Kadıköy Konsili'nde reddedilir ve İsa'nın iki tabiatı olduğu kabul edilir. Bu Konsilde İskenderiye'nin Doğu'daki üstünlük iddiasına son verilir. Bu konsilin toplanmasını isteyen Papa I. Leo, İznik Konsilini Haydutla Konsili olarak suçlar. Kadıköy Konsilinde İstanbul Patrikhanesi Ekümenik olarak kabul edilir fakat **476 yılında toplanan İstanbul Konsili'nde İstanbul Patrikhanesinin Ekümenik sıfatı kaldırılır** ve 325 İznik Konsili'nde alınan kararlara aykırı düşen tüm kararlar lanetlenir. Kadıköy Konsili'nde alınan kararlar gayrimeşru ilan edilir. İstanbul Patriği aforoz edilir. Böylece genel olarak 323'de alınan kararlara geri dönmüş olur. Daha sonra **508 yılında İstanbul'da bir konsil daha toplanır** ve bu Konsil'de imparator tarafından seçilmiş olan İstanbul Patriği Makdunyoş aforoz edilir. Bu konsilde de Kadıköy Konsili kararları lanetlenir ve tutanakları yaktırılır.⁶⁴

Konsiller bunlarla sona ermez. Daha sonra da toplanmaya ve görüş farklılıklarına devam edilir. 553 681, 787 yıllarında İstanbulda konsil toplanır. 787 yılının temel konusu ikonalar, yani İsa, Meryem ve Aziz tasvirleri olur. İkonakırıcılar (Iconoclast) olarak adlandırılan

⁶³ Özel, Fener-Rum Patrikhanesi ve Ruhban Okulu, s.24-25

⁶⁴ Özel, Fener-Rum Patrikhanesi ve Ruhban Okulu, s.28-31

Dikkat edilecek olursa, Hristiyan Batı kafası, kendine uymayan belgeye tahammül edememekte ve onu yok etmektedir - HY

kişiler, insanı veya Tanrıyı temsil eden her türlü dinî tasvire muhalefet ederek bunların kırılarak kaldırılmasını savunurlar. Buna karşı İkona savunucuları (Iconodule) buna karşı çıkıp kilise hayatında ikonoların olması gerektiğini iddia ederler. Tabi ikonokırıncıların görüşlerinde Yahudi ve Müslüman etkisi de söz konusudur. İmparator III. Leon 726 yılında bir ferman yayınlar ve Hristiyanların tasvirlerle (resimlere) tapmalarını yasaklar. Bütün tepkilere rağmen ikinci bir ferman yayınlayarak bu defa aziz resimlerini ve ikonoları yasaklar. İmparator patrikliğe de ikonokırıncı birini atar. Roma Kilisesi, ikono düşmanlığını protesto eder ama henüz ilişkileri koparmaz.⁶⁵

Hristiyanlığın Evreleri

Hristiyanlık, zaman içerisinde Hz İsa'nın vaaz ettiği yolun dışına çıkarak Pavlus'un ve sonraki dinî otoritelerin söylemine dönüşmüştür. Önce dinî hiyerarşi ile yöneticilere karşı iken devlet ile yakınlaşmasından sonra dinî otoritelerin egemenliğine girmiştir. Yani Hz İsa, aracı olmaksızın Tanrı'ya inanmayı vaaz etmiş iken, daha sonra Hristiyanlık bir ruhban otoritesi dini haline gelmiştir.

Josep Fontana, Çarpıtılmış Geçmişe Ayna adlı eserinde bu ilk evreleri şu şekilde tespit etmektedir:

“İlk dönem Hristiyanlığı ile Constantinus dönemi Hristiyanlığı arasında, en azından üç önemli evreden geçen uzun ve karmaşık bir evrim yaşanmıştı.

‘Tarihsel İsa’ya dayanan **birinci evrede** Hristiyanlık, çağımızın başında Filistin’i sarsan dinsel uyanış akımlarından biri ve temelde **‘kent’e karşı çıkan bir kırsal hareket niteliğini taşıyordu**. ‘Kent’ kavramını ise insana araçlar olmaksızın Tanrı’yla doğrudan ilişkiye girmeyi öneren hareketin karşısına aldığı Tapınak dinsel hiyerarşi-

⁶⁵ Özel, Fener-Rum Patrikhanesi ve Ruhban Okulu, s.31-42

sinin yanı sıra imparatorluk yöneticileri oluşturunuyordu. Bu durum her iki gücün bu hareketle mücadele etmek için neden birleştiğini de açıklamaktadır.

İkinci evrede Hristiyanlık, Aramice'den vazgeçerek Yunanca'yı benimsedi ve Filistin'in kırsal alanlarından çıkıp Helenistik kentlere yayıldı. Bu geçişle birlikte yeni dinin yandaş kitlesinde de bir değişiklik meydana geldi: **İsa'nın yoksul ve dışlanmış izleyicilerinin dışına taşan bu kitle** artık kadınların önemli bir yer tuttuğu gruplar halinde Havarî Pavlus'a katılan hali vakti yerinde kentlileri kapsıyordu...

Suriye ve Mısır'daki ilk evrede Hristiyanlığın çeşitli Yahudi mezhepleriyle yan yana yaşadığını görmekteyiz. Bu evreyi Doğu düşüncesinin ve Yunan – Roma paganlığının özellikleriyle dolu bir öğretiyeye dayanan Gnostosizmin ağır bastığı bir evre izlemektedir. Bu erken dönem tarihini göz önüne aldığımızda Gnostosizm, Montanizm ya da Ariuşçuluk akımlarını heretik olarak nitelendirmek, Klasik yazarlar için 'seçim', 'görüş' ve 'düşünce okulu' kavramlarını ifade eden 'airesis' sözcüğünün ilk anlamı bakımından doğrudur; ama daha sonra kazandığı 'mezhep' ve 'hizip' anlamları bakımından bu terimi kullanmak doğru olmaz. Aslında Constantinus'un⁶⁶ Hristiyanlığı imparatorlukla birleştirmesine ve makbul doğruları belirleme yetkisiyle donatılmış merkezî otoriteye sahip bir kilise yaratmasına değin, bu okullar pek fazla bir çatışma yaşamaksızın bir arada var oldu.

Dahası dünyanın sonunun yakın olduğu inancını paylaşan gruplar için öğretiyeye dayalı görüş ayrılıklarının önem taşıması anla-

⁶⁶ **Konstantin:** Bu İmparator hakkında John Davenport şöyle yazıyor: "İsa'nın ölümünden sonra onun bıraktığı dini en çok tahrip eden adam, Hristiyanlığı sırf siyasi hesaplarla kabul etmiş bulunan Konstantin olmuştur. Bu adam, karısını kaynar su içinde boğmuş, öz evladı Krisyos'u astırmış, kız kardeşleri Konstantinya ile Anastasya'nın kocalarını öldürtmüş, kayınbabası Maksimilyas'ı bizzat katletmiş ve daha nice kimselerin gaddarca kanına girmişti." John Davenport, **Hazreti Muhammet ve Kur'anı Kerim**, Çev: Ömer Rıza, İstanbul-1920, s.138, not:2'den aktaran; Ayverdi, **Misyonerlik Karşısında Türkiye**, s.17.

şılır bir şeydir. Örneğin, kıyametin bir yıl içinde kopacağına inanan Karadeniz bölgesi Hristiyanları tarlalarını bırakıp çalışmaktan vazgeçmiş ve ellerindeki bütün malları satmışlardı...

Hristiyanlığın erken dönem tarihindeki **üçüncü evre, imparatorluğun siyasal gücüyle birleşmesine ilişkindir**. Böylece Hristiyanlık imparatorluk emirlerinin yerine getirilmesini sağlama doğrultusunda işbirliği yaptığı 'dünyevî yönetime koşut bir Kilise yönetimi'ne dönüştü...

Bu gelişmeyle birlikte çoğulcu ve cemaate dayalı karakter ortadan kalktı. Resmen tanındığı andan başlayarak Hristiyan inancı, kendini bütün insalığı bağrına alıp kucaklama ve **denetim gücünü** insanlığın bütün etkinliklerine yayma hedefini amaç edinmiş birleşik ve hiyerarşik bir cemaat sayan Hristiyanlık haline geldi...

Kilise, Doğu'da 15.yüzyıla değin varlığını sürdüren yeni Hristiyan imparatorluğun başlıca dayanaklarından biri haline geldi. İmparatorluk yapısının çok daha önce çöktüğü Batı'da da Şarلمان'a Roma'da taç giydirerek bu yapıyı yeniden kurmaya çalışan, kesinlikle kiliseydi. Papaları kendi kişiliklerinde hem siyasal gücü hem de ruhbanlık işlevlerini birleştirmeye yönelten 'imparatorluk papalığı' kavramı da benzer bir sonuç yarattı. Bu girişim barbar istilalarıyla kesintiye uğramamış bir sürekliliği ve meşruiyeti ifade eden, **'Constantinus'un Hıbesi' adlı 9.yüzyıla ait sahte bir belge uyarınca imparatorluğun varisi olduklarını öne süren papaların benimsediği statüye dayandırılmaktaydı**. Bütün bunlar Hobbes'un 16.yüzyıl ortalarında şunları nasıl söyleyebildiğini açıklamaktadır: 'Papalık, ölmüş olan Roma İmparatorluğu'nun mezarına kurulmuş hayaletinden başka bir şey değildir.'

Hristiyan Kilisesi otoritesini sağlamlaştırdıktan sonra, geçmişteki çoğulculuğun bütün izlerini silmek üzere **akımlar susturuldu** ya da geçmişe dönük olarak gayrimeşru sayılıp mahkûm

edildi. . . Zafere ulaşan resmî din anlayışı bir tekel ilan etti ve kendi tarihini yeniden yazmaya koyuldu. Bu yeniden yazma işlemi dinin alanından kovulmak istenen ve yeni bir anlam yükleyerek 'here-tiklik' adı verilen erken dönem Hristiyanlığının bütün özelliklerini bir araya getirip kişiselleştiren olumsuz bir imaj yaratma olanağını sağladı. . ."⁶⁷

İlk Hristiyanlıkta Kilisenin Yeri:

Hristiyanlıkta kilise çok önemlidir. Dini Kilise temsil eder. **İnsanlar hangi kiliseye bağlı ise, o kilisenin iman esaslarını kabul etmiş olurlar.** Dolayısıyla kiliseler arasındaki ayrılık, aynı zamanda iman esaslarındaki ve görüşlerdeki ayrılığı da ifade eder. Hristiyanlıkta Kilise, kurumsallaşmış ve bölünmüş dinin somut ifadesidir. Buna karşılık İslamiyet'te böyle bir kilise bölünmüşlüğü söz konusu değildir. Camiler tüm Müslümanlara aittir. Ama ne yazık ki Müslümanlarda da bazı camiler adeta bazı mezheplerin olmuş gibidir ki bu İslam anlayışına aykırıdır.

Kilise, dünya egemenliği konusunda bir dönem oldukça etkili hale gelmiş ve krallara bile taç giydirecek hale gelmiştir. Meselâ, 25 Aralık 800 tarihinde **Papa III. Leon**, Şarlman'a taç giydirerek onu Batı Roma İmparatoru ilan eder. Papa böylece, 476 yılında yıkılmış olan Batı Roma İmparatorluğunu kendi gücü altında yeniden kurmuş olur.

Ancak Şarlman da bu jeste karşılık cevapsız kalmaz ve Hristiyan olmayı red eden Saksonları yola getirmeye çalışmış ve tek bir seferde **4.500 kişinin** kafasını kesmiştir. Ayrıca, vaftiz olmayı reddeden herkese ölüm cezası verileceğine dair **kanun** çıkarmıştır.⁶⁸

⁶⁷ Josep Fontana, **Çarpıtılmış Geçmişe Ayna Avrupa'nın Yeniden Yorumlanması**, Çev: Nurettin Elhüseyni, Literatür Yay. İstanbul-2003, s.19-23

⁶⁸ Fontana, **Çarpıtılmış Geçmişe Ayna Avrupa'nın Yeniden Yorumlanması**, s.39

İslamiyet'te kilise kurumu ve ruhban sınıfı yoktur.

İslamiyet'te cami veya mescit vardır. Ancak bu yerler sadece ibadet yeri ve ibadet amacıyla toplanma yeri anlamındadır. Müslüman, namazı her yerde kılabilir. Namaz kılanlara herhangi bir kişi o namaz için imamlık yapabilir. Cami hocası, o camiye gelenler üzerinde egemen değildir. Onun görevi sadece namaz kılanlara imamlık yapmaktır.

Türkiye'de bazı camiler, bazı tarikatların adeta merkezi haline getirilmek istenilmektedir ki durum İslamiyet'e aykırıdır. Çünkü İslamî inançta her cami veya mescit, tüm Müslümanların ibadet yeridir. Hiçbir cami veya mescit kimsenin egemenliğinde değildir. Caminin veya mescidin eğer bir görevlisi varsa, o oranın hâkimi ve yöneticisi değil, hizmetlisidir. Bu sebeplerle, **bir caminin bir tarikat tarafından sahiplenilmesi, Hristiyanlığın Kilise anlayışından gelen bir sapkınlıktır.** Bir camide böyle bir egemenlik örgütlenmesinin olmaması gerekir. Kaldı ki, ruhban sınıfı da olmadığı için hoca olduğunu iddia eden kişinin bir Müslüman üzerinde hiçbir egemenlik ve yönetme hakkı ve yetkisi yoktur. Aksi takdirde bütün bu davranışlar, bir anlamda şirk kapsamında olur. Müslüman bir kişinin inancı sadece kendisi ile Tanrı arasındadır. Bu ilişkiyi kilise gibi bir cami veya ruhban gibi bir cami hocası düzenleyemez. Keza, İslamiyet'te Müslüman bir kişiyi hocanın kutsaması söz konusu değildir. Bunlar hep bazı kişilerin, insanların cahilliklerinden yararlanmak amacıyla yaptıkları şeyler kapsamında, Hristiyanlıktan uyarlanmaya çalışılan ve İslamiyet'e aykırı olan şekillerdir. İslam'da cami kurumu ve hocalık sınıfı yoktur. Hepsini ancak Müslümanlara hizmet için vardır.

1.5) HRİSTİYANLIKTAKİ BÖLÜNMELER

Hristiyanlıkta İlk Büyük Bölünme: Doğu ve Batı Kiliseleri:

Hristiyanlıkta ilk büyük bölünme, Doğu ve Batı Kiliseleri arasında meydana gelir. Doğu Kilisesini Bizans, Batı Kilisesini Roma temsil eder.

Doğu ve Batı kiliselerinin ihtilafları esas olarak, 395 yılında Roma İmparatorluğu'nun ikiye ayrılmasıyla başlar. Bu tarihler aynı zamanda Avrupa Hunlarının Roma İmparatorluğunun sınırlarına dayandıkları tarihtir. Tarihçiler arasında “Kavimler Göçü” denilen **Hun ilerleyişi** kısa sürede gerek Batı ve gerekse Doğu Roma üzerinde baskı kurar. İşte iki kilise arasındaki ayrılma bu ilerleme sırasında ortaya çıkar.

Her iki kilise arasındaki görüş ayrılıkları ve farklılıklar başlıca şunlar olur:⁶⁹

-Kiliselerin ikiye ayrılması sonucunda, hemen her konuda ihtilaf çıkmaya başlar. Bunlardan biri Hristiyan dininin İsa'dan sonra en büyük yöneticisi olduğu belirtilen **Papa'nın nerede oturacağı** konusu olur. Bizans kilisesi tüm Hristiyan dünyasını yönetme yetkisinin kendisinde olduğunu iddia etmesine karşılık Roma kilisesi buna karşı çıkar. Roma kilisesi, en yetkili havari Petrus'un Roma'da öldürüldüğünü bu sebeple yönetme yetkisinin de Petrus'un gömülü olduğu yerdeki kilisede olduğunu iddia eder.

-Roma'daki Papalar, krallara taç giydirmelerine karşılık, **Bizans'ta Patrik bir yerde İmparatorun saray piskoposu gibi bir durumda** olur. Batıda Papa kralı aforoz ederken, Doğuda Patrik, kralı eleştiremez ve kralı alkışlardı. Böylece değişik zihniyette iki kilise anlayışı ve uygulaması gelişti.

⁶⁹ Sankıoğlu, Başlangıçtan Günümüze Dinler Tarihi, s.241-243; Dinler Tarihi Ansiklopedisi – Hristiyanlık, C:2, s.78-81

-Doğu Kilisesi, konsil kararlarına bağlı kalarak fazla bir değişiklik göstermemiş, buna karşılık Batı Kilisesi, zaman içerisinde değişiklik göstermiştir. **Bu sebeple Doğu Kilisesi Ortodoks unvanını kazanmış ve bu unvan aynı zamanda mezhebin adı olmuştur.**

-726 yılında Bizans'ta **aziz resimlerinin takdisi** hakkında tartışmalar çıkmış, bu tartışmalar diğer her iki kilise arasında derin bir tartışma sebebi olmuştur. İkonalar, tanrısal suretlerin ve olayların vahiy edilen resimleri olarak kabul edilmiş, bunlara ibadet ve saygı gösterilmesi öğütlenmiştir.

-Nihayet 1054 yılında, **Patriklik hakları konusunda çıkan anlaşmazlıkta** iki kilise birbirinden tamamen ayrılmıştır. Bu tartışmada, **Batı Kilisesi, dünyevî egemenliği ele geçirmeye çalışmış ve bir kilise devleti kurmak istemiştir.** Bu egemenlik mücadelesinde Papalığın dayandığı iki sahte belge büyük rol oynamıştır. Bu sahte belgelerden birincisi, VII. yüzyılda Konstantin tarafından verildiği iddia edilen belge olup, güya bu belgeye göre, Konstantin Roma'nın üstünlüğünü tasdik etmiş ve Roma'nın İtalya ve bütün Batı eyaletleri üzerinde egemen olduğunu tanımıştır. Diğer sahte belge ise, IX. yüzyılda, **"Pseudoisidor Buyruğu"** denilen belge olup, buna göre; piskoposlar, bulundukları yerlerin metropolü veya dünyevî egemenleri değil, Roma'da oturan Papanın buyruğu altındadırlar. Papalık bu sahte belgelere de dayanarak dünyevî egemenliklerini uygulamaya çalışırlar. Bu anlayışa göre, **Papa, dünyanın ve kilisenin efendisi-dir. Papalık sadece havari Petrus'un değil, İsa'nın ve Tanrı'nın yeryüzündeki vekilidir.** Makamıyla ilgili meselelerde günahsız ve hatasızdır. Her şeyi o düzenler ve idare eder fakat Papa hiç kimse tarafından idare edilemez. Prensler ve İmparatorlar Papa'nın egemenliğindedirler. Nitekim imparatorlar ve prensler, bu bağlılığı Papanın ayağını öperek, atının eğeriini tutarak göstermişlerdir. Ancak Papa,

bu biadı kabul etmeyebilir ve prensi veya imparatoru azledebilirdi. Papalar, bu azil yetkisini sembolize eden üç tuğlu, "Tiara" denilen tacı XIV. yüzyıldan beri giymektedirler.

Batı Kilisesinin giderek Doğu Kilisesini egemenliği altına almak istemesinin de etkisi ile nihayet 1054 yılında ayrılık ortaya çıkar. Ve **iki kilise birbirinden tamamen ayrılır**. Adeta ayrı iki din haline gelir. İki din haline gelmiş gibi algılanmakta olmasının en büyük göstergesi ve sonucu, Dördüncü Haçlı Seferi olur!

Batı Kilisesinin başındaki en büyük görevliye **Papa**, Doğu kilisesinin başında bulunan görevliye de **Patrik** denilir. Batı Kilisesi Katolik inancı, Doğu Kilisesi Ortodoks inancı temsil eder. Daha sonra da Ortodoks kiliselerinde en büyük yetkililere Patrik denilmeye devam edilir.

Hristiyanlık, Doğu ve Batı kiliselerinin bölünmesinden sonra, Avrupa'da Katolik mezhebi içinde bu defa Protestan mezhebi ortaya çıkar. Böylece, Hristiyanlık, üç mezhebe bölünmüş olur: Katolik, Ortodoks ve Protestan. Ancak eleştiri ve tartışmaların sonu gelemmez.

Burada, bir husustaki çelişkiye dikkat çekmek istiyorum:

Bazı Sorular

Batı ve Doğu kiliseleri arasındaki büyük bölünmenin sebeplerinden biri de yukarıda belirttiğimiz üzere, Hristiyan dünyasını yönetme yetkisindeki tartışmadır. Batı, yani Roma Kilisesi, Havarî Petrus'un gömülü olduğu yerdeki kilisenin yetkili olduğunu iddia etmiştir. Şimdi bununla ilgili şunları sormak gerekiyor:

1. Dünyayı, niçin Hazreti İsa'nın doğduğu veya çarmıha gerildiği ya da tarihsel olarak mezarı kabul edilen yerdeki kilise yönetmiyor da, Petrus'un gömülü olduğu yerdeki kilise yönetiyor?

2. Pavlus, kendisine İsa'nın görüldüğünü iddia ettiği zaman, Petrus, ona itiraz ederek kabul etmemişti. Peki, en önemli havari Petrus ise, niçin İznik Konsili'nde Pavlus'un mektupları öne çıkıp Kutsal Kitabın bölümleri oluyor?

3. Petrus, en önemli havari ise, o takdirde onun anladığı ve aktardığı İsa anlayışı, iman esaslarında göz önüne alınmıyor da niçin Pavlus öne çıkıyor? Bunun sonucu olarak; Kilise'nin kurulduğu yer olarak niçin Pavlus esas alınmıyor?

Mezheplerin Ayrı Kiliselere Bölünmesi:

Katolik mezhebi kendi içinde ve genelde Doğuda olmak üzere ayrı ayrı kiliselere bölünmüştür⁷⁰: **Keldani Katolik Kilisesi**: İran, Irak ve Lübnan'daki Doğu ayin tarzına bağlı olup, bir anlamda Nasturuliğin uzantısı sayılır. **Ermeni Katolik Kilisesi**: Bu kilise etnik nitelikli olup, Ermenilere aittir. Bütün dualar Ermenice okunur, ayinleri Doğu ayin tarzındadır. **Süryani Katolik Kilisesi**: Halep'te Cizvit ve kapüşin tarikatlarının kurulması ile Katolikliği benimseyen Süryanilerin oluşturduğu kilisedir. **Kopt (Kıpti) Katolik Kilisesi**: Bu da bir Doğu Kilisesidir. 1741'de Roma Kilisesi ile tekrar birleşmiştir. **Maruni Katolik Kilisesi**.

Ortodoks mezhebi de Katolik mezhebi gibi ayrı ayrı kiliselere bölünmüştür: **Süryani Ortodoks Kilisesi**, **Ermeni Ortodoks Kilisesi**, **Rum Ortodoks Kilisesi**, **Rus Ortodoks Kilisesi**.

Katolik mezhebinden bölünerek Reform hareketi ile ortaya çıkan **Protestan mezhebi** de kendi içinde ayrı ayrı kiliselere bölünmüştür. Ancak bu bölünmeler öyle Ortodokslukta olduğu gibi değil, daha derin bölünmelerdir.⁷¹ **Luthercilik**: Bu Kilise, Martin Luther tarafından Katolik Roma Kilisesinin uygulama ve görüşlerine karşı

⁷⁰ Dinler Tarihi Ansiklopedisi – Hristiyanlık, C:2, s.83-84

⁷¹ Dinler Tarihi Ansiklopedisi – Hristiyanlık, C:2, s.84-86

çıkarak kendisini göstermeye başlamış ve Avrupa'nın kuzey ve batı tarafları ile bu bölgelerden Amerika'ya göçen kişilerin yerleştikleri (ABD) içinde yayılmıştır. Luthercilik de kendi içinde bazı görüş ayrılıklarına düşmüştür. **Kalvincilik:** Dinde reformu benimseyen Fransız Jean Calvin, Martin Luther'in eleştirilerine katılmakla birlikte bazı konularda ondan ayrılır. Bu ayrılık sebebiyle Kalvinci kiliseler, Reform Kiliseleri ve Presbiteryen Kiliseleri olarak devam etmektedirler. **Anglikanlık:** Bu kilise anlayışı, İngiltere'de Canterbury Başpiskoposluğuna bağlılığa ve XVI. yüzyılda İngiltere'de ortaya çıkan Ortak Dua Kitabı'nda belirlenmiş inanç ve ibadet kurallarına dayanır. Birçok kiliseden oluşur. Bunlar Anglikan Kiliseler Topluluğu'na bağlıdırlar. Anglikan din adanları, Anglikan kurallarının Katoliklik ile Protestanlık arasında bir orta yol olduğunu ileri sürerler. Esas merkezi İngiltere'dir.

Bunların dışında, Hristiyanlıkta da tarikatlar ortaya çıkmıştır. Bunlardan en önemlileri ve yaygın olanları şunlardır: **Dominiken Tarikatı, Fransisken Tarikatı, Benediktin Tarikatı, Cizvit Tarikatı**

Görüleceği üzere, Hristiyanlık her ne kadar evrensel bir din ise de diğer dinlerde olduğu gibi, kendi içinde oldukça tartışmalı ve derin ayrılıkları içeren görüş ayrılıklarına, iman esaslarına sahip olmuştur. Buna karşılık İslamiyet'te de mezhepler meydana çıkmıştır ama hiç biri Muhammet'in sıfatını veya onun Allah olup olmadığını tartışmamıştır. İslamiyet'te ortaya çıkan mezhepsel görüş ayrılıkları daha çok ibadetler ve uygulamalar ile bazı felsefi konular ile ilgilidir.

Burada iyi din, kötü din yorumu yapmıyoruz ama şu bir gerçek ki: Hristiyanlık Müslümanlıktan farklı bir din olup, en başta peygamber anlayışındaki inanç, Müslüman inancı ile ters düşmektedir. Çünkü İslamî anlayışa göre, Hazreti Muhammet, bir anne ve bir babadan doğmuştur. Kendisi Allah'ın oğlu veya Allah'a eşit bir Allah

sıfatında değildir. Hazreti Muhammet de ölümlü biridir. İslamiyet'te Allah tektir ve birdir; hiçbir şekilde ona şirk koşulamaz. Aksi takdirde bu durum "Tek Tanrı" inancına aykırılık teşkil eder.

Nasturilik

"Asya Hristiyanlığının asıl önemli biçimi Nasturi Kilisesiydi. Bunun kökeni 424'te Batı Kilisesinden ayrılan ve 60 yıl sonra Nestorios'un duafizitlik öğretisini benimseyen İran Kilisesine dayanıyordu. İsa'nın iki farklı doğası bulunduğunu savunan bu öğreti Bizans'la son bağların da koparılmasını getirdi. Kilisenin katalikos olarak anılan dinsel önderi Ktessiphon'da oturmaktaydı ama kervan yolları boyunca yürütülen misyonerlik çalışmalarının bir sonucu olarak Sumatra'dan Azerbaycan'a kadar geniş bir alanda Kilise'ye bağlı çeşitli Hristiyan cemaatleri vardı... OrtaAsya'nın en kalabalık ve kültürel bakımdan en gelişmiş Moğol halkı olan **Karahıtaylar** 1009'da, Hun soyundan gelen Türk kökenli **Ongutlarla** hemen hemen aynı anda denebilecek bir tarihte Nasturi Hristiyanlığını benimsediler."⁷²

Hristiyanlığın Bazı İnançlarının Kökenleri:

Hristiyanlığın bazı iman esasları ve simgeleri vardır ki bunlar inancın temelini teşkil ederler. Bu simgelerden bazıları şunlardır:⁷³

İkona: Doğu Kilisesinin ayininin tamamlayıcı parçalarıdır. Bizans tarihinde ikonalara ibadet ediliş edilmemesi çok tartışılmıştır. Kimi zaman yasaklanmış, kimi zaman serbest bırakılmıştır. İkonolar, Hazreti İsa, Hazreti Meryem ve havariler ile diğer

⁷² Fontana, Çarpıtılmış Geçmişe Ayna Avrupa'nın Yeniden Yorumlanması, s.56

⁷³ Dinler Tarihi Ansiklopedisi – Hristiyanlık, C:2, s.90 vd.

ileri gelen din büyüklerinin ve azizlerin tasvirleridir. 843 yılında Ayasofya'da toplanan konsilde, ikonalara tapınma onaylanmış ve o tarihten beri Ortodoks Kiliselerde ikonalara tapınılmaktadır.

Vaftiz: Hristiyanlık inancına göre İsa'nın dinine girmek için yapılması mutlaka gerekli bir törendir. Vaftiz inancı, Vaftizci Yahya ile ilk günahattan kaynaklanan kirlilikten temizlenme inancına dayanır. Ancak vaftiz de mezheplere göre farklı yorumlanmıştır. Katolikliğe göre, İsa'nın kurduğu bir arınma törenidir. Vaftiz, vaftiz edilenin başına su ve şarap dökülerek yapılır. Hristiyanlığa kabul edilecek kişi, "Baba-Oğul-Kutsal Ruh" adına vaftiz edilir. Tören sırasında su dökülürken İncil'den ilgili bölümler okunur. Ortodokslukta, yine, "Baba-Oğul-Kutsal Ruh" adına vaftiz yapılır. Fakat su dökülmez, vaftiz edilen, önce bütünüyle suya sokulur, sonra bedeninin bir bölümü suya sokulur. Üstüne su serpmekle de bu işlem yapılabilir. Protestanlıkta, vaftiz töreni ister su serpme ister başa dökme yoluyla yapılabilir ama vaftizin anlamı bakımında Protestan kiliseleri arasında görüş ayrılıkları vardır.

Hristiyanlığa Girme: Başka bir dinden Hristiyanlığa girmek serbesttir, zaten Hristiyanlığın temel esası bu yayılmadır. Ancak girmek isteyen, hangi mezhebe girmek istiyorsa ona göre bazı törenler yapılır. Hristiyan olup da mezhep değiştirmek isteyen bu isteği, kilise değiştirmek olarak adlandırılır. Kilise değiştirmenin de mezheplere göre özel törenleri vardır.

Aforoz: Bir Hristiyanın dinsel anlamda işlediği bir suçtan dolayı kiliseden çıkarmaktır. Aforoz, Hristiyanlığa Yahudilikten geçmiştir.

Haç Çıkarma: Bu inanç ta Yahudilikten geçmiştir. Eski İbrani yasası uyarınca, ölüm cezasına mahkûm edilen suçlu, birbirine dört dik açı yapacak şekilde biri uzun diğer kısa iki ağacın meydana getirdiği haça çivilenerek öldürülürdü. Bir iddiaya göre, Hazreti İsa da böyle öldürülmüştür. İşte Hristiyanlıkta bu olayın kutsal hatırasını

ifade etmek amacıyla haç çıkarma hareketi Hristiyanlığın kutsal bir ibadeti haline gelmiştir. Öte yandan kiliseler ve dinsel kurumların çatıları haç şeklinde inşa edilmiştir. Kitapların üstüne, haç resmi basılmakta, duvarlara bunun sembolize edildiği figürler asılmaktadır. Kimi Hristiyan da boynuna kolye olarak takmaktadır.

Paskalya: İsa'nın dirilişi anlamına gelir. Hristiyanlığın en büyük bayramı olarak kabul edilir. Paskalya gününün tarihi, I. İznik Konnsili'nde belirlenmiş olup, ilkbahar gündönümü (21 Mart) dolunayının görülmesinden sonraki ilk Pazar günüdür. Tarihin değişebilme ihtimalinden dolayı genellikle Nisan ayının ikinci Pazar günü kabul edilmektedir. Paskalya perhizle geçirilen beş haftalık "büyük perhizi" takip eden hazırlık dönemi ile son "kutsal haftayı" kapsar ve Paskalya gününde yani Paskalya pazarında sona erer. Paskalya günü özel çörekler yapılır, boyalı yumurtalar haşlanıp hazırlanır. Mumlar yakılır, dualar okunur.

Hac: İlk yüzyıllarda, Hristiyanlık hacı, Kudüs ve çevresinde yer alan İsa'nın doğduğu, büyüdüğü, öldürüldüğü yerler iken daha sonra değişmiştir. Her mezhep kendine göre bir hac anlayışı getirmiştir. Hatta Katoliklere göre, Roma'da Papa'nın elini öpmek, yanına sokulmak da hac sayılır olmuştur. Bazı Katolik tarikatlarına göre, Papanın ölüsüne ve lahdine dokunmak da hac sayılmıştır. Ayrıca, Efes'te Meryem Ana evini ziyaret bütün Hristiyan mezhepler için kutsal davranış olup, bu evi ziyaret edenler de hacı sayılmaktadır.

Noel: Hristiyanlığın en büyük bayramlarından biridir. Noel, İsa'nın doğum günü olarak kabul edilmiş olan, Aralık ayının 25. günü kutlanır. Yani, İsa'nın doğum günü kutlamasıdır. Önceleri Noel uygulaması da Batı ve Doğu Kiliseleri arasında tartışma konusu olmuştur. Doğu Kilisesi İsa'nın 6 Ocak'ta doğduğunu kabul ettiğinden Noel'i de 6 Ocak'ta kutlarken, Batı Kilisesi 25 Aralık'ta kutlamıştır.

IV. Yüzyıldan itibaren Doğu Kilisesi de Batı Kilisesine uyarak 25 Aralık'ta kutlamaya başlamıştır. Buna karşılık Ermeni Kilisesi & Ocak'ta kutlamaya devam etmiştir.

25 Aralık, Putperest inançlarda Güneş'in doğumu olarak kabul edilen ve kutlanan bir gündür. Öte yandan, eski Mısır, Yunan ve İran dinlerinde de güneş tanrısına 25 Aralık'ta hediye sunularak bayram yapılmakta idi.

Weigall, Suriyeli Yazar Zeitsch'in, 25 Aralık gününün Kilise tarafından Putperest inançlar ile uyum sağlamak için İsa'nın doğum günü olarak kabul edildiğini belirttiğini aktarır:

"Papaların, kutlama tarihini 6 Ocak'tan 25 Aralığa taşımaları sebebinin, putperestlerin festival işareti anlamında ışıkları yakarak, 25 Aralık'ta güneşin doğum gününü kutluyor olmaları ve Hristiyanların da bu adet ve festivallere katılıyor olmaları dolayısıyla kilisenin doktorlarının Hristiyanların bu festivallerden hoşlandığını algılamalarıyla birlikte, gerçek Doğuş'un bu gün olması gerektiğine karar vererek bunu çözdüler."⁷⁴

İhsan Süreyya Sırma da, Noel konusunu ayrıntılı bir şekilde şöyle açıklamıştır:

"İncil'de Noel diye bir kelime geçmemektedir. Yani Noel, Hz. İsa zamanında kullanılmış bir kelime değildir. Hatta Haz. İsa'dan iki üç yüzyıl sonra dahi kullanılmamıştır. Hristiyan kaynaklarına, ansiklopedilerine, kitaplarına göre, Noel Bayramı, putperestlik dinlerinden Hristiyanlığa geçmiş bir adettir. **Bu inanca göre, Mısır dinlerinde, Yunan dinlerinde, hatta İran dinlerinde, güneş tanrısına bir bayram, bir hediye, bir ikramda bulunmak için 25 Aralık günü bir tören yapılırdı ki, bu Noel'dir.**

Koyu Hristiyanlar, Noel Bayramını kabul etmeyip, kutlamazlar; bunun putperest dinlerinden kalma bir adet olduğunu kabul

⁷⁴ Weigall, Pavlos Hristiyanlığına Dair Bilimsel Bir Eleştiri Hristiyanlığımızdaki Putperestlik, s.138-139

ederler. Ancak, ilk defa Almanya’da iki yüzyıl önce kutlanmaya başlanan bu adet, bütün Hristiyanlarca kabul edilmiştir. İşte, çam ağacı kesme âdeti o zaman b aşlamıştır. Her yıl 25 Aralık’ta kutlanan (Ermeni Kilisesi 6 Ocak’ta kutluyor) bu putperest adet Hristiyanların dışına da taşmıştır.

Hristiyanlar, **bu putperest âdetini** daha sonraları **Hz. İsa’nın doğum günü** olarak tevil etmişlerdi ki, gerçekte bir ilişkisi yoktur. Çünkü bu konudaki Hristiyan kaynaklarının her biri başka bir tarih vermektedir. Fakat İznik Konsilinde 25 Aralık olarak karar alınmıştır.

Peki, bu kadar karmaşık olan Noel’in Demre ile ne ilgisi vardır?

Eski adı Myra olan Demre, Romalılar devrinde önemli bir şehir kimliğine sahipti. Hristiyan rivayetlerine göre miladî IV. yüzyılda adı **Saint Nicolas** olan bir Hristiyan azizi Demre’ye gelir. **Saint Nicolas, tarihi karanlık efsanevî bir şahsiyettir.** Demre’de heykeli yapılan bu ne olduğu belli olmayan şahıs, Noel’le karıştırılmıştır. Çünkü miladî IV. yüzyıla ait olan Saint Nicolas, Hz. İsa’nın doğumu, Noel Baba âdeti ile tesadüf ettirilmek istenmektedir ki, tarihen bu mümkün değildir. Demek istediğim o ki, Demre’nin Noel ile hiçbir ilgisi yoktur. Dolayısıyla Demre’de yapılan festivale de ‘Noel Baba Festivali’ demek hatalı bir şeydir. Biraz önce Saint Nicolas’ın Noel’le ilgisi olmadığını belirttiğimiz gibi, Demre’de bunlar adına yortular, festivaller düzenlemek, tarih uydurmak gibi bir şey olur. Fakat buna rağmen, Demre’de yapılan ‘1. Uluslararası Noel Baba Şenliği’ (Aralık 1981)’ne katılan Papa temsilcisi, yani onun İstanbul temsilcisi Katolik Başpiskoposu Pierre Dubois, orada yaptığı konuşmada, ‘Saint Nicolas’ı anmak üzere burada toplandık’ demiş, bunun bir Hristiyan ayini olduğunu belirtmiştir.

Gerçi Turizm Bakanlığı bunun, turist çekmek üzere tertiplendiğini söylemiştir. Fakat biraz önce belirttiğim gibi, Papa temsilcisi, bunun ayin olduğunu belirtmiş; hatta bu girişiminden dolayı Turizm Bakanlığımıza teşekkür etmiştir (Hürriyet gazetesi, 7.12.1981).

Fakat bu gibi tavizler, döviz yerine tehlike getirir. Yarın, Saint Nicolas ASALA örgütü veya Hristiyan Demre'yi kurtarma örgütü diye örgütler ortaya çıkar; ortalığı teröre boğarlarsa sorumlu olmayacak mıyız?

Demre'de Moel Baba şenlikleri yapılmakla kalınmamıştı; Saint Nicolas adlı Hristiyan azizinin iki metre boyundaki heykeli yapılmış. Heykelin etrafı adeta tescil edilmiştir...

Şimdilik Demre'de Hristiyan yoktur. Ama biz onlar için böyle dinî ayinler (diğer bir adı şenlik veya festival) hazırlarsak, orada kendiliğinden bir Hristiyan cemaati oluşur. Tıpkı Meryem Ana diye uydurulan dağ gibi. Biz Saint Nicolas kilisesini ihya edersek, Hristiyanlar oraya papaz da gönderirler, rahibe de! Bir grup da teşekkür ettirdikten sonra, hak istemeye kalkışır, huzurumuzu kaçırlar!

Belirtmek istediğim diğer bir husus da şudur: Bu Noel Baba şenlikleri sırasında, Demre'de temsili bir Noel Baba yapılmış. Bu Noel Baba denizden karaya çıkınca şöyle hitap etmiş: "Size dostluk ve barış getirdim." Şimdiye kadar hangi Hristiyan bize dostluk ve barış getirdi?

Diğer bir hususu ilave etmek istiyorum: Saint, aziz demektir. Yani biz onların azizlerine heykel diyoruz! Hristiyanlığa hizmet! Bütün Avrupa'yı gezdim, hiçbir yerde bir Müslüman heykeli göremezsiniz. Fatih'e, Alparslan'a, Selâttin Eyyubi'ye, Hz. Ömer'e heykel mi yaparlar? Tabi ki yapılsın demiyoruz ve yapmalarına da karşıyız. Ama biz de onların azizlerine heykel dikmeyelim!

Diğer bir konu da, **Selçuk'taki Meryem Ana** efsanesi ile Efes'tir.

Güya Hz. Meryem, Selçuk'taki yüksek bir dağın tepesindeki kilisenin yanında gömülüdür! Fakat tarihen, Hz. Meryem'in oraya gömülmediği sabittir. Hristiyanlar, Meryem Ana denen yeri, bir rüğ-yayla tespit etmişler. Doğrusu çok güzel! Rüyalarına Efes girdi, aldılar. Yarın rüyalarında İstanbul, Erzurum'u görmeyeceklerini nasıl garantileriz? Hristiyanlar, rüya görmekle kalmıyor, rüyasını gördükleri yerleri, parayla dahi olsa alıp, kendilerine mal ediyorlar..."⁷⁵

Çam Ağacı: Noel kutlamalarında ortaçağdan beri çam ağacı kullanılır. Çam ağacı, yapraklarını dökmeyen ağaç olarak, ölüme meydan okumayı simgeleyen bir semboldür. Noel ağacı âdeti de Roma putperestliği şenliklerinden alınmıştır:

"Noel ağacının kendisi de 17 Aralık'ta düzenlenen büyük Roma olan, fakat kendi kendine Noel şenliğiyle herhangi bir net bağlantısı olduğu görülmeyen Saturnalia'nın (Satürn Bayramı) özelliği olarak (Romalı Şair) Virgil tarafından zikredilen ve oyuncaklar asılan ağaçtan gelmiştir."⁷⁶

Ekmek ve Şarap: Ekmek ve şarap geleneğinin de eski putperest inançlardan gelen bir inanış olduğu iddia edilmiştir. Weigall bunu şöyle anlatmaktadır:

"İkel zamanlarda yamyamlık, ölen kişinin etinin yenilmesi ve kanının içilmesi yoluyla üstünlüğünü elde etmek için çok yaygın uygulama alanı bulmuştur... MS I. Yüzyılda gerçek yamyamlık medenî dünyada tamamen ölmemişti. Yaklaşık MS 200 yılı civarında yazan Tertullian, o dönemde Latiarian Jove'nin kulları arasında hala insan kanının içildiğini söylemektedir. Gerçekte ilk Hristiyanlar tanrının bedeninin adak olarak yenmesi fikrine tamamen aşına olmalıydılar... Putperestleşmiş olduktan sonra Hristiyan adeti açıkça yamyam özelliği alarak, ekmek ve şarabın, İsa'nın gerçek eti ve

⁷⁵ Prof.Dr. İhsan Süreyya Sırma, *Sömürü Ajanı İngiliz Misyonerleri*, Beyan Yay. İstanbul-1999, s.16-18

⁷⁶ Weigall, Pavlos Hristiyanlığına Dair Bilimsel Bir Eleştiri Hristiyanlığımızdaki Putperestlik, s.142

kanı olarak değerlendirilmesi fikri çok çabuk egilmiştir. Tertullian İsa'nın bedeni incinmesin diye rahiplerin ekmeğın hiçbir kırıntısının ve suyun hiçbir damlasının yere düşmemesi hususunda çok büyük bir dikkat gösterdiklerini belirtir.

Trent Konsili (1545-1563) sonrasında yayınlanmış olan IV. Pius bildirisinde, ekmek ve şarabın İsa'nın kanı ve eti olarak görülmesi hususundaki Roma Katolik dogması şu şekilde belirtilmiştir: 'Aşai Rabbani ayınındeki hak olarak, gerçek olarak, Rabbimiz İsa Mesih'in ruhu ve tanrısallığıyla eti ve kanıdır. Ve ekmeğın tamamen ete dönüşümü gerçekleşir ve şarabın tamamen kana dönüşümü gerçekleşir.'⁷⁷

İnançlar Putperestlikten Alındı

Weigall, Hristiyanlığın birçok adetinın putperestliğinden alındığını söyler: Teslis inancı Mısır dininden, mum ve kutsal su inancının Mitraizm'den, zengin ruhban elbiselerinin Roma pagan din adamlarından, Çan'ın putperestlikten, Pazar gününün Pagan dinlerindeki Güneşin kutsal günü olma inancından, 6 Ocak gününün Osiris ve Dionysos dinlerinin her ikisindeki kutsal suların kutsandığı günden, 23 Nisan'da kutlanan Aziz George Festivali Roma'nın doğum günü olan putperest festivali Parilia gününden, 24 Haziran kutlanan Aziz Yahya festivali Adonis gibi tanrılar onuruna düzenlenen yaz ortası su festivalinden alınmıştır.⁷⁸

⁷⁷ Weigall, Pavlos Hristiyanlığına Dair Bilimsel Bir Eleştiri Hristiyanlığımızdaki Putperestlik, s.78-80

⁷⁸ Weigall, Pavlos Hristiyanlığına Dair Bilimsel Bir Eleştiri Hristiyanlığımızdaki Putperestlik, s. 114-115, 116, 118, 124, 128, 142, 143, 144

1.6) FENER PATRİKHANESİ VE EKÜMENİKLİK SORUNU

Ekümenik Kiliseler

Fener'deki Rum Ortodoks Kilisesi, “**Ekümenik**” olduğunu iddia ediyorsa da, bu iddianın Hristiyanlık esasları ve Kilise hukuku bakımından geçerliliği bulunmamaktadır. Şöyle ki:⁷⁹

325 yılında toplanan İznik Konsilinde, iman esaslarının yanı sıra başka sorunlarında bir hal yoluna sokulmasına karar verilir. Bu sorunlardan biri de, kiliselerin statüleridir. İmparator Konstantin, imparatorlukta birlik sağlamak amacıyla dini birliği de gözetmiştir. Bu sebeple, konsilde kiliselerin statüleri de belirlenmeye çalışılır.

Bu amaçla, imparatorluk yönetiminde kabul edilmiş olan eyalet yönetimi modeli kiliselere de uygulanır. Bu kapsamda, **üç tane Ekümenik Patrikhane** tespit edilir. İznik Konsilinde Ekümenik Kilise olarak kabul edilen şunlardır:

1- Antakya Kilisesi

2- Roma Kilisesi

3- İskenderiye Kilisesi

Ekümenik yetki sınırları da şu şekilde belirlenir:

1- Antakya Kilisesi: Suriye, İstanbul dahil olmak üzere Anadolu ve tüm Doğu kiliseleri üzerinde Ekümenik yetki ve söz hakkı.

2- Roma Kilisesi: İtalya ve tüm Avrupa üzerinde Ekümenik yetki ve söz hakkı.

⁷⁹ Çelik, *Fener Patrikhanesi'nin Ökümeniklik İddiasının Tarihi Seyri (325-1453)*, s.17 vd.

3- İskenderiye Kilisesi: Mısır ve Birleşik Eyaletler (Kuzey – Güney Afrika ve Arabistan) üzerinde Ekümenik yetki ve söz hakkı.

“İznik Konsilinin ve kararlarının önemi şuradan kaynaklanmaktadır:

Hristiyan âleminin ilk Ökümenik Konsilidir. Hristiyanlığın kutsal kitapları, amentüsü ve Ökümenik Patrikhaneleri bu konsilde oy birliğiyle ‘Kilise Babaları’ tarafından tespit ve tescil edilmiştir.

Kilise (yani tüm Hristiyan âlemi) bu konsilin tespit ettiği ilkelere kayıtsız şartsız bağlıdır. Bu kararların tartışılması küfürdür. Zira Hristiyan itikadına göre Ökümenik Konsillerde ‘Ruhü’l-Kudüs’ hazır bulunur. Ökümenik Konsillerde bulunan ruhanî pederler, Ruhü’l-Kudüs’ün denetimi altında ve O’nun yol göstermesiyle bu kutsal kitapları, iman ilkelerini ve Ökümenik Patrikhaneleri tespit etmişlerdir.

Yanlış karar almaları ve yanılmaları kesinlikle düşünülemez. Çünkü Ruhü’l-Kudüs, bu pederlere ‘malûm olmayan şeyleri ifşa eder’ ve hatta ‘bilmedikleri yabancı dilleri dahi anlamalarını sağlar.’”⁸⁰

Fener Patrikliğine Ekümenik Sıfatı Tanıma Çabası

İznik Konsilinde alınan kararlara rağmen, tartışmalar sona ermez. Kilise babalarının adları ile anılan fikir akımları, ülkeyi giderek dinsel tartışmaların arenası haline getirir. İmparator Theodosius, bu tartışmalara bir son vermek ve kiliseleri yeni bir düzenlemeye bağlamak amacıyla 381 yılında İstanbul’da bir konsil toplar. Ancak bu konsil, Ekümenik değil, bölgesel bir konsil olur. Theodosius’un asıl amacı, kiliseleri denetimi altına almaktır. Bunu sağlamak için de İstanbul’daki Fener Patrikliğini Antakya Kilisesinden ayırıp diğerleriyle eşit düzeye gelmesini sağlamak ister. Konsilde, öncelikle İznik kararlarına

⁸⁰ Çelik, Fener Patrikhanesi’nin Ökümeniklik İddiasının Tarihi Seyri (325-1453), s.19

aykırı fikirler taşıyan bütün heretik düşünceler aforoz edilir. Sonra, İmparatorun verdiği teklif ile İstanbul Piskoposluğu, Patriklik statüsüne yükseltilir ve tüm Trakya bölgesi ona bağlanır. İznik Konsilinin Ekümenik kiliseleri tespit eden VI. maddesine aykırı olan bu karar Kutsal Kilise Kanunlarına aykırılık teşkil eder. Tabi bu konsil ve karar aslında siyasi bir tasarruftur. Nitekim Roma Kilisesi bu bölgesel tasarrufu hiçbir zaman kabul etmez. Antakya ve İskenderiye Patrikleri bu karar karşı sessiz kalırlar fakat daha sonra halefleri tarafından hain ilan edilirler. Görüleceği üzere, Fener Piskoposluğu'na verilen Ekümeniklik statüsü, imparatorun siyasi menfaatler ile aldırıldığı **siyasi bir karar** ve İznik kararlarına aykırı bir tasarruftur. Öte yandan 381 yılında düzenlenen "İstanbul Konsili" Ekümenik değil, bölgesel bir konsildir.⁸¹ Ekümenik konsilin aldığı bir karar ise, bölgesel konsil kararı ile değiştirilemez. Dolayısıyla Hristiyanlık bakımından Fener Patrikhanesinin Ekümenik statüsü, geçersizdir.

Gerek Fener Piskoposluğu'nun Patrik yapılması ve gerekse o sıralarda ortaya çıkan yeni bir tartışma konusu olan Meryem'in sıfat tartışması yeni çekişmelere yol açar. Bu tartışmalar yine giderek ülkeyi mezhep ayrılıklarına sürüklemeye başlar. Nitekim bu arada, Nasturyanizm, ortaya çıkar. Sonunda, imparatorun emri ile **431 yılında Efes'te** yeni bir Ekümenik Konsil toplanır. Konsile İskenderiye Patriği Kurilos başkanlık eder. Konsilde, kiliseler arasındaki ihtilaflar görüşüldükten sonra Patriklerin statüleri ele alınır. İznik Konsilinde tespit ve kabul edilen üç Ekümenik Patriklik bir defa daha Ekümenik olarak kabul ve tescil edilir. "İmparatorun Patriği", **Efes Konsilinde aforoz** edilir. İstanbul Fener Kilisesine, Konsil Başkanlığını yürüten İskenderiye Patriği Kurilos, kendisine kayıtsız şartsız bağlı olan Maximyanos'u kutsayarak tayin eder. Böylece, imparatorun patriği olarak görülen Fener Kilisesi, Ekümenik sıfatlı **Efes Konsilinde yine Episkoposluk olarak tescil edilmiş olur.**⁸²

⁸¹ Çelik, Fener Patrikhanesi'nin Ökümeniklik İddiasının Tarihi Seyri (325-1453), s.24-25

⁸² Çelik, Fener Patrikhanesi'nin Ökümeniklik İddiasının Tarihi Seyri (325-1453), s.26-28

Fener Episkoposluğu, ekümeniklik tartışmasını bir süre daha sürdürür. Daha sonra **Rum milli kilisesi olur ve ekümeniklik iddiasından vazgeçer**. Sonra tekrar Ekümenik tartışması başlar ve böyle devam eder.

Lozan'da bu konuda bir hüküm bulunmamaktadır.

Nitekim **Yargıtay**, 2007 tarihinde verdiği bir kararda Fener Patrikliğinin Ekümenik sıfatının bulunmadığına karar vermiştir.

Ekümeniklik Hakkında Yargıtay Kararı

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin E:2005/10694, K:2007/5603 sayılı, 13.6.2007 tarihli; Bulgar Kilisesinin Papazının ruhani sıfatını kaldırdığını iddia eden **Fener Rum Patrikliği'nin Ekümenik sıfatının bulunmadığına** ve bu sebeple söz konusu kararının geçerli olmadığına dair verdiği karar şudur:

“...Türkiye topraklarında kalmasına izin verilen Patrikhane, Anayasamızın 2. maddesinde “demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti” olduğu açıklanan Türkiye Cumhuriyetinde “sadece belli bir azınlığa mensup kişiler üzerinde dini yetkileri haiz olan ve tüzelkişiliği bulunmayan dini bir kurum”dur. **Bu nedenledir ki, tamamen Türk Hukukuna tabidir.**

Egemen bir devletin kendi topraklarında yaşayan azınlıklara kendi vatandaşlarından farklı bir hukuk uygulayarak **çoğunluğa dahi tanımadığı bir takım ayrıcalıkları** onlara tanımak suretiyle özel bir statü vermesi, Anayasanın 10. maddesinde gösterilen eşitlik ilkesine açıkça aykırılık oluşturacağından kabul edilemez. Bu nedenle Patrikhanenin ekümenik olduğu iddiasının, yasal bir dayanağı bulunmamaktadır. **İstanbul Valiliğinin 6 Aralık 1923 tarih ve 1092 sayılı yazılarından da anlaşılacağı üzere Patrikhanede dini ve ruhani seçimlere katılacak ve seçilecek kişilerin Türk**

Vatandaş olmaları ve seçim sırasında Türkiye’de görevli bulunmaları gerekmektedir. Bu husus da, Patrikhanenin ekümenik sıfatının bulunmadığının açık bir göstergesidir. Patrik ve Patrikhane görevlilerinin sıfat ve faaliyetlerine ilişkin olarak Türk yasalarına tabi oldukları ve yapmış oldukları faaliyetlerin Türk yasalarına göre suç teşkil etmesi halinde Türk Ceza Yasalarına göre cezalandırılacakları tartışmasızdır.

Açıklanan bu hukuki durum çerçevesinde olay değerlendirildiğinde; bağımsız kilise olma özelliğine sahip bulunan Bulgar Kilise cemaatinin kendi inançları doğrultusunda gerçekleştirdikleri ayinlere ve ayini yöneten ruhani yetkilerin ayin yapma yetkisine ve içeriğine kimsenin karışamaması gerektiği ilkesinden hareket edildiğinde sanıkların almış oldukları kararın yasalarla korunmaya değer haklılığının bulunmadığı görülmektedir...

Sanıkların görev yaptıkları Patrikhanenin yalnızca Rum kökenli Hristiyan Ortodoks inancına mensup Türk Vatandaşlarının dini işlerini yürütmeye yetkili olduğu gerçeğini göz ardı edip, yasalarla belirlenen çerçeve dışına çıkarak, ruhani olarak rütbe üstünlüğü olduğu düşüncesini içeren bir savdan hareketle Bulgar Ortodoks Kilisesinde papaz olarak görev yapan katılan Konstantin K. ’un “ruhanilik sıfatının kaldırılmasına karar alınması” adı geçen din özgürlüğünü ihlal niteliğinde bulunduğunu kabule yeterli değildir. Nitekim, bu kararın üzerinden bir yıldan fazla süre geçmesine rağmen katılan Konstantin K. ’un ayinleri yönetmeye devam etmiş olması ve katılanın kilisedeki görevinin daha sonra Bulgar Kilisesi Vakfı Yönetim Kurulu tarafından iş akdi feshedilmek suretiyle sona erdirilmiş olması da bunun bir kanıtıdır...”

Fener Patrikliğinin

Ekümenik Olarak Kabul Edilmesinin Sakıncaları

Sibel Özel, Fener Rum Patrikhanesi ve Ruhban Okulu adlı çalışmasında ekümeniklik konusu hakkında, bunun sakıncalarına dikkat çekerek şunları söylemektedir:

“Patrikhanenin ekümeniklik iddiasının tanınması da hukukî sonuçları beraberinde getirmektedir. Zira evrenselliği ve üzerinde insan yaşayan toprak parçasını ifade eden **ekümeniklik kavramı TC Devleti tarafından tanınırsa** artık patriğin de TC vatandaşı olma zorunluluğu ortadan kalkacak, yabancı din adamlarının Türkiye’ye istisnasız ve vizesiz girmesi ve Türkiye’de çalışması söz konusu olacaktır. Bir başka ifade ile Patrikhane Türk hukukunun dışında extra-territorial bir statü kazanacaktır...

Fener Rum Patrikhanesi ‘bir Türk kurumu’ olmasına rağmen resmî internet sitesini (www.patriarchate.org veya www.ec-patr.org) **Türkçe olarak hazırlanmamıştır.**⁸³ **Sitede Yunanca, İngilizce ve İspanyolca dil seçenekleri vardır ancak Türkçe yoktur.** Diğer tüm patrikhaneler bulundukları ülkenin resmi dilinde web sayfası hazırladığı halde Fener-Rum Patrikhanesi Türkçe internet sitesi düzenlememekte, bu sitede İstanbul’un adı Constantinople olarak geçmekte ve Ekümenik patrikhane sıfatı ısrarla kullanılmaktadır...

Mesele (Ruhban Okulu açma konusu-HY) artık azınlıkların din adamı yetiştirme özgürlüğünün ötesine geçmiş, Patrikhanenin bir güç gösterisi olarak tümüyle kendisine bağlı uluslararası teoloji okulu açtırma projesi haline gelmiştir.”⁸⁴

⁸³ Söz konusu siteler (Erişim: 30.5.2010) tarafımızdan da incelenmiş ve Türkçe olmadığı görülmüştür-HY

⁸⁴ Özel, Fener-Rum Patrikhanesi ve Ruhban Okulu, s.15-17.

1.7) KURAN'DAKİ HRİSTİYANLIK

Kuran'daki İsa

Kuran; Hazreti İsa'yı peygamber, İncil'i de vahiy edilmiş kutsal kitap olarak kabul eder. Ancak, Hazreti İsa, her ne kadar önceden müjdelenmiş bir peygamber ise de Hristiyanlıkta inanıldığı gibi Allah'ın oğlu veya Tanrısal biri değildir. O peygamberlik yapmak üzere, insan olarak yaratılmış ve insan olarak yaşamıştır. Kesinlikle Allah değildir ve Allah'a ortak değildir. Bu tür düşünceler Allah'a şirk koşmaktır. Allah birdir ve tektir, ondan başka tapınılacak yoktur.

Meryem Suresi

Meryem'e, İsa'nın müjdelenmesi ve nasıl hamile kaldığı konusu ile Allah'ın evlat edinmesinin söz konusu olmadığı, **Meryem suresinin** 19-37. ayetlerinde şöyle belirtilir:⁸⁵

“19. Melek: Ben, yalnızca, sana tertemiz bir erkek çocuk bağışlamam için Rabbinin bir elçisiyim, dedi.

20. Meryem: Bana bir insan eli değmediği, iffetsiz de olmadığı halde benim nasıl çocuğum olabilir? dedi.

21. Melek: Öyledir, dedi; (zira) Rabbin buyurdu ki: Bu bana kolaydır. Çünkü biz, onu insanlara bir delil ve kendimizden bir rahmet kılacağız. Bu, hüküm ve karara bağlanmış (ezelde olup bitmiş) bir iş idi.

22. Meryem ona hamile kaldı. Bunun üzerine onunla (karnında-ki çocukla) uzak bir yere çekildi.

⁸⁵ Kuranı Kerim Türkçe Meali – Diyanet İşleri Başkanlığı: <http://www.kuranikerim.com/mdiyanet/meryem.htm> (Erişim: 10.5.2009)

23. Doğum sancısı onu bir hurma ağacına (dayanmaya) sevk etti. "Keşke, dedi, bundan önce ölseydim de unutulup gitseydim!"

24. Aşağısından (İsa yahut melek) ona şöyle seslendi: "Tasalanma! Rabbin senin alt yanında bir su arkı vücuda getirmiştir."

25. "Hurma dalını kendine doğru silkele ki, üzerine taze, olgun hurma dökülsün."

26. "Ye, iç. Gözün aydın olsun! Eğer insanlardan birini görürsen de ki: Ben, çok merhametli olan Allah'a oruç adadım; artık bugün hiçbir insanla konuşmayacağım."

27. Nihayet onu (kucağında) taşıyarak kavmine getirdi. Dediler ki: Ey Meryem! Hakikaten sen iğrenç bir şey yaptın!

28. Ey Harun'un kız kardeşi! Senin baban kötü bir insan değildi; annen de iffetsiz değildi.

29. Bunun üzerine Meryem çocuğu gösterdi. "Biz, dediler, beşikteki bir sabî ile nasıl konuşuruz?"

30. Çocuk şöyle dedi: "Ben, Allah'ın kuluyum. O, bana Kitab'ı verdi ve beni peygamber yaptı."

31. "Nerede olursam olayım, O beni mübarek kıldı; yaşadığım sürece bana namazı ve zekâtı emretti."

32. "Beni anneme saygılı kıldı; beni bedbaht bir zorba yapmadı."

33. "Doğduğum gün, öleceğim gün ve diri olarak kabirden kaldırılacağım gün esenlik banadır."

34. İşte, hakkında şüphe ettikleri Meryem oğlu İsa -hak söz olarak- budur.

35. Allah'ın bir evlât edinmesi, olur şey değildir. O, bundan münezzehtir. Bir işe hükmettiği zaman, ona sadece "Ol!" der ve hemen olur.

36. (İsa şunu da söyledi:) Muhakkak ki Allah, benim de Rabbinim, sizin de Rabbinizdir. Öyle ise O'na kulluk ediniz. İşte doğru yol budur.

37. Sonra guruplar kendi aralarında ayrılığa düştüler. Büyük güne şahit olduğu zamanda vay o kâfirlerin haline!”

Âl-i İmran Suresi

Yine İsa'nın müjdelenmesi ve O'nun peygamberlik sıfatı, Kuran'ın Âl-i İmran **suresinin** 45-59. ayetlerinde, şu şekilde belirtilir:

45. Melekler demişlerdi ki: Ey Meryem! Allah sana kendisinden bir Kelime'yi müjdeliyor. Adı Meryem oğlu İsa'dır. Mesîh'tir; dünyada da, ahirette de itibarlı ve Allah'ın kendisine yakın kıldıklarındandır.

46. sâlihlerden olarak beşikte iken ve yetişkinlik halinde insanlara (peygamber sözleri ile) konuşacak.

47. Meryem: Rabbim! dedi, bana bir erkek eli değmediği halde nasıl çocuğum olur? Allah şöyle buyurdu: İşte böyledir, Allah dilediğini yaratır. Bir işe hükmedince ona sadece “Ol!” der; o da olur.

48. (Melekler, Meryem'e hitaben İsa hakkında sözlerine devam ettiler:) Allah ona yazmayı, hikmeti, Tevrat'ı, İncil'i öğretecek.

49. İsrailoğullarına bir elçi olacak (ve onlara şöyle diyecek:) Size Rabbinizden bir mucize getirdim: Size çamurdan bir kuş sureti yapar, ona üflerim ve Allah'ın izni ile o kuş olur. Yine Allah'ın izni ile körü ve alacalıyı iyileştirir, ölüleri diriltirim. Ayrıca evlerinizde ne yeyip ne biriktirdiğinizi size haber veririm. Eğer inanan kimseler iseniz, bunda sizin için bir ibret vardır.

50. Benden önce gelen Tevrat'ı doğrulayıcı olarak ve size haram kılınan bazı şeyleri de helâl kılmam için gönderildim. Size Rabbinizden bir mucize getirdim. O halde Allah'tan korkun, bana da itaat edin.

51. Allah, benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir. Öyle ise O'na kulluk edin. İşte bu doğru yoldur.

52. İsa, onlardaki inkârcılığı sezince: Allah yolunda bana yardımcı olacaklar kimlerdir? dedi. Havârîler: Biz, Allah yolunun yardımcılarıyız; Allah'a inandık, şahit ol ki bizler müslümanlarız, cevabını verdiler.

53. (Havârîler:) Rabbimiz! İndirdiğine inandık ve Peygamber'e uyduk. Şimdi bizi (birliğini ve peygamberlerini tasdik eden) şahitlerden yaz, dediler.

54. (Yahudiler) tuzak kurdular; Allah da onların tuzaklarını bozdu. Allah, tuzak kuranların hayırlısıdır.

55. Allah buyurmuştu ki: Ey İsa! Seni vefat ettireceğim, seni nezdime yükselteceğim, seni inkâr edenlerden arındıracağım ve sana uyanları kıyamete kadar kâfırlardan üstün kılacağım. Sonra dönüşünüz bana olacak. İşte o zaman ayrılığa düştüğünüz şeyler hakkında aranızda ben hükmedeceğim.

56. İnkâr edenler var ya, onları dünya ve ahirette şiddetli bir azaba çarptıracağım; onların hiç yardımcıları da olmayacak.

57. İman edip iyi davranışlarda bulunanlara gelince, Allah onların mükâfatlarını eksiksiz verecektir. Allah zalimleri sevmez.

58. (Resûlüm!) Bu söylenenleri biz sana âyetlerden ve hikmet dolu Kur'an'dan okuyoruz.

59. Allah nezdinde İsa'nın durumu, Adem'in durumu gibidir. Allah onu topraktan yarattı. Sonra ona "Ol!" dedi ve oluverdi."⁸⁶

Tanrı Üçtür Demeyin

Teslis inancı da Kuran'da kabul edilmeyip şirk kabul edildiğinden, Kuran'ın **Nisa suresinin** 171. ayetinde bu inanç ile ilgili olarak "Tanrı üçtür demeyin" diye şu şekilde belirtilir:

⁸⁶ Kuranı Kerim Türkçe Meali – Diyanet İşleri Başkanlığı: <http://www.kuranikerim.com/mdiyanet/imran.htm> (Erişim: 10.5.2009)

“171. Ey ehl-i kitap! Dininizde aşırı gitmeyin ve Allah hakkın-
da, gerçekten başkasını söylemeyin. Meryem oğlu İsa Mesîh, an-
cak Allah’ın resûlüdür, (o) Allah’ın, Meryem’e ulaştırdığı “kün: Ol”
kelimesi(nin eseri)dir, O’ndan bir ruhtur. (O’nun tarafından gönde-
rilmiş, yahut teyit edilmiş, yahut da Cebrail tarafından üfürülmüş
bir ruhtur). Şu halde Allah’a ve peygamberlerine iman edin. “(Tanrı)
üçtür” demeyin, sizin için hayırlı olmak üzere bundan vazgeçin. Al-
lah ancak bir tek Allah’tır. O, çocuğu olmaktan münezzehtir. Gök-
lerde ve yerde ne varsa hepsi O’nundur. Vekil olarak Allah yeter.”⁸⁷

İslam’a göre; önceki kutsal kitaplar tahrif edilmiştir. Nitekim
Tevbe suresinin 30. ayetinde Yahudilerin ve Hristiyanların, sözleri-
ni haktan batıla döndürdükleri belirtilir. Hristiyanlar, İncil’in tahrif
edildiği Kuran’da açıkça ifade edilmemiştir derler. Ama Kuran’ın
bütününden bu anlam çıkmakta olduğu gibi; İsa’ya Tanrı sıfatı ve-
rilmesi, Üçlü Tanrı inancı ve diğer hususlar zaten tahrifat anlamına
gelen uyarılardır. Tevbe suresinin 30. ayetinde şöyle denir:

“30. Yahudiler, Uzeyr Allah’ın oğludur, dediler. Hristiyanlar da,
Mesîh (İsa) Allah’ın oğludur dediler. Bu onların ağızlarıyla gevele-
dikleri sözlerdir. (Sözlerini) daha önce kâfir olmuş kimselerin söz-
lerine benzetiyorlar. Allah onları kahiretsin! Nasıl da (haktan bâtıla)
döndürülüyorlar!”⁸⁸

İncil, Vahyedilen Değil, Sonradan Yazılan Hatıratır

Yukarıdaki bölümlerde açıkladığımız üzere, Hazreti İsa’ya va-
hiy edilen kitap (İncil), vahiy edildikçe İsa’nın aktarmaları sırasında
birebir yazıya geçirilmemiştir.

⁸⁷ Kuranı Kerim Türkçe Meali – Diyanet İşleri Başkanlığı: <http://www.kuranikerim.com/mdiyanet/nisa.html> (Erişim: 10.5.2009)

⁸⁸ Kuranı Kerim Türkçe Meali – Diyanet İşleri Başkanlığı: <http://www.kuranikerim.com/mdiyanet/tevbe.html> (Erişim: 10.5.2009)

İnciller, İsa öldükten otuz yıl sonra kaleme alınmaya başlanmış, yaklaşık yetmiş yıl içinde dört yüze yakın İncil yazılmıştır. Bunlar, birebir vahiy edilen İncil değil, Hazreti İsa'nın yazarların akıllarında kalan bazı sözleri ile kendilerin ilaveleridir. Hatta dört İncil arasında bazı çelişkiler vardır. Kaldı ki, Pavlus'un mektupları kutsal kitap durumuna geçmiştir.

Dolayısıyla vahiy edilen İncil, Hazreti İsa'nın ölümü ile ortadan kalkmış ve geride bir anlamda **“hatırat”** niteliğinde kutsallık taşıyan ve İznik konsilinde derlenen kitap kalmıştır.

Yahudilerin Kutsal Kitabı da Sonradan Yazılmıştır

Öte yandan, **Yahudilerin Kutsal Kitabının** da, sonradan farklı kişilerce yazılıp, bunların Ezra tarafından derlendiğine dair iddialar vardır. ABD California Üniversitesi profesörlerinden **Richard Elliott Friedman**, 1997 yılında yayımlanan “Who Wrote The Bible” adlı eserinde bu konuyu araştırmış ve yukarıdaki sonuca vardığını açıklamıştır. Bu eserin 2005 yılında Türkçe tercümesi de yayımlanmıştır.

Friedman, adı geçen **Tevrat'ı Kim Yazdı** adlı kitabında şunları söylemektedir:

“İnsanlar Musa'nın Beş Kitabı'nda, Musa'nın bilmesine imkân olmayan ve söylemiş olamayacağı şeylerin de yer aldığını fark etti. Her şeyden önce **metin, Musa'nın ölümünü anlatıyordu**. Aynı zamanda kitap Musa'nın yeryüzündeki en alçakgönüllü insan olduğunu söylüyordu; yeryüzünün en alçakgönüllü insanının, kendisinin yeryüzündeki en alçakgönüllü insan olduğunu söylemesi pek de mümkün değildi...

Araştırmacılar ilk aşamada, Beş Kitap'ı Musa'nın yazdığına dair geleneği hala kabul ediyor, ancak metnin bazı yerlerine birkaç cümlelerin eklendiğini söylüyorlardı. Onbirinci yüzyılda Müslüman İspanya'daki bir hükümdarın saray hekimi olan Yahudi İshak İbn

Yaşuş, Tekvin 36'da geçen **Edom kralları listesinin Musa'nın ölümünden çok sonra yaşamış kralların adlarını içerdiğine** işaret etti. Yaşuş, bu listenin Musa'dan sonra yaşayan biri tarafından yazıldığını ileri sürdü...

Onbeşinci yüzyılda, Avila piskoposu Tostatus da belli başlı bazı bölümlerin, özellikle de Musa'nın ölümü rivayetinin, Musa tarafından yazılmış olamayacağını dile getirdi. Eski bir geleneğe göre bu rivayet Musa'nın halefi Yeşu tarafından yazılmıştı. Ancak onaltıncı yüzyılda, Luther'in çağdaşı olan Carlstadt, Musa'nın ölümünü anlatan rivayetin daha önceki bölümlerle aynı usluhta yazıldığı yorumunu yaptı. Bu durum Yeşu ya da başka birisinin Musa'nın el yazmalarına yalnızca birkaç cümle eklediğini iddia etmeyi zorlaştırdı...⁸⁹

Tevrat üzerindeki bu şüpheler giderek artmış ve Yahudilik'ten de çıkartılmış olan **Spinoza**, Beş Kitabı Musa'nın yazmamış olduğunu ileri sürer ve şöyle der:

“Pentatök (Beş Kitap) Musa'nın değil de Musa'dan çok sonra yaşayan başka birinin yazdığı, öğle vakti parlayan güneşten daha açık bir biçimde ortadadır.”⁹⁰

Friedman da dilbilimsel analizler sonucunda ortaya çıkan durumu şöyle belirtmektedir:

“En basit şekliyle söyleyecek olursak, **Musa'nın kullandığı dil ile Beş Kitap'ın dili arasındaki fark, Shakespeare'in kullandığı dil ile modern İngilizce arasındaki farktan daha büyüktü.**”⁹¹

Kuran'da, diğer dinlere inananların hepsi kötülenmemiş ve onlara insan olarak bakılmıştır. İçlerinde iyi olabileceği gibi, kötünün de olabileceği belirtilmiştir. Nitekim Âl-i İmran suresinin 75. ayetinde şöyle denir:⁹²

⁸⁹ Richard Elliot Friedman, **Kitabı Mukaddes'i Kim Yazdı?** Kabalcı Yay. İstanbul-2005, s.23-25

⁹⁰ Friedman, **Kitabı Mukaddes'i Kim Yazdı?** s.23-25

⁹¹ Friedman, **Kitabı Mukaddes'i Kim Yazdı?** s.39

⁹² **Kuranı Kerim Türkçe Meali** – Diyanet İşleri Başkanlığı: <http://www.kuranikerim.com/mdiyanet/imran.htm> (Erişim: 10.5.2009)

“75. Ehl-i kitaptan öylesi vardır ki, ona yüklerle mal emanet bıraksan, onu sana noksansız iade eder. Fakat onlardan öylesi de vardır ki, ona bir dinar emanet bıraksan, tepesine dikilip durmazsan onu sana iade etmez. Bu da onların, “Ümmîlere karşı yaptıklarımızdan dolayı bize vebal yoktur” demelerindendir. Allah adına bile bile yalan söylüyorlar.”

Hazreti Muhammed, din veya kavim farkı gözetmeksizin tüm insanlığı İslamiyet’e davet etmiştir. Kuran onun sağlığında iken, vahiy edildikçe ezberlenmiş ve sonra yazıya geçirilmiştir. Yazılı metin tek olarak ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla ölümünden sonra, şöyle mi dedi, böyle mi dedi tartışması yapılmamıştır. Bu sebeple kuran bugün dünyada tektir, farklı Kuranlar yoktur. Kuran’la ilgili olarak yapılan tek tartışma garanik olayı, yani “şeytan ayetleri” denilen tartışmadır.

Şeytan Ayetleri: Garanik Olayı

Geçtiğimiz yıllarda “Şeytan Ayetleri” olarak anılan konu, İslam literatürüne Hazreti Muhammed’den sonra girmiş olup, genellikle “Garanik Olayı” olarak anılır. Ancak bu konu hiç tartışılmazken, **Selman Rüştü** adlı Bombaylı yazarın bu adla bir kitap yayımlaması üzerine konu, adeta tek tartışma konusu haline geldi.

Hristiyan dünyası, son derece abartılı şekilde kitaba sahiplenip, sürekli gündemde tutmaya çalıştı. Üstelik o yıllarda diyalog ilişkileri geliştiriliyor olmasına rağmen, kitapta, **fahişelere Hazreti Muhammed’in eşlerinin adının verilmiş olması ve garanik olayının ön plana geçirilmesi**, Hristiyan dünyası tarafından kınanmayıp, aksine alkışlandı! Hatta Nobel’e aday gösterildi.

Aradan yıllar geçtikten sonra -nedense- **İngiltere Kraliçesi, Selman Rüştü’ye 2007 yılının Haziran ayında bir de Şövalyelik**

unvanı verdi. Böyle bir kişiye ödül verilmesine karşı İslam ülkelerinin tepkileri üzerine, İngiliz Dışişleri Bakanlığı sözcüsü, “Bu ödülün bu kadar tepki yaratacağını düşünmediklerini” ve ödülün siyasi bir yönü olmadığını vurgulayıp, “Tam tersine, Bombay doğumlu bir yazar olduğu için, aslında Britanya-Asya ilişkileri açısından olumlu bir adım” olacağını düşündüklerini açıkladı⁹³.

Bazı Hristiyanlar maalesef bu tür hareketleri adeta resmi söylemler haline getirip, kutlamalara dönüştürmektedir. Nitekim geçen yıllarda meydana gelen diğer bir olayda karikatür konusudur. Ancak, bunlar espri sınırlarını aşan, fanatiklik, bağnazlıktır! Skolastisizm, haçlı seferleri, engizisyon ve Amerika katliamını alt alta sıralayınca, insan, bu tür fanatik tepkilerin engelleneceğini düşünürken, maalesef üzerine bir de şövalyelik ile onurlandırılmaya çalışılmaktadır. Oysa bu ayrıntılar, insanlığın ve medeniyetlerin geleceği bakımından tehlikeli ve zararlı işlerdir.

Bütün bunlara ilaveten bir ayrıntı bilgi daha verelim; **Selman Rüştü**, ABD’nin Afganistan ve Irak saldırılarını da desteklemiş ve bunlara karşı çıkanları çok ağır bir dille eleştirmiştir!

Garanik olayı, putperest ifadeyle “akkuşlar” da denilen ve Mekke’deki Laz, Menat, Uzza adlı üç put hakkında, Hazreti Muhammed’in önce iyi şeyler söyleyip, sonra bunları şeytan söyledi diye anlatılan bir konudur. İslam kaynaklarında (meselâ; Beydavî. Neysabûrî, Ebu’s-Suûd, Ebü Mansur el-Maturidî, İbn Kesir, Nevevî, Bedreddîn Aynî, el-Hatîb Şirbinî, Alusî, Ebu Bekr ibnu’l-Arabî, Ebû Hayyan’da), bu iddia genellikle sahih olmayan hadisler kapsamında uydurma olarak kabul edilir.⁹⁴ Aktarmalarda Abbas hariç hiçbir saha-benin adı geçmez. Sadece Abbas’tan bahsedilir ama Abbas da o sırada üç yaşındadır. Dolayısıyla rivayet, hep daha sonra yaşamış olanların

⁹³ <http://www.derindusunce.org/2007/07/02/seytan-ayetleri-vakasi/> (Erişim: 11.5.2009)

⁹⁴ http://www.sorularlailamiyet.com/subpage.php?s=show_qna&id=10976 (Erişim: 11.05.2009)

anlattıklarıdır. Sonra anlatılanlar da 15-16 farklı şekilde rivayet edilmiştir. Bazı uydurma hadisler gibi bu da uydurma olarak karşımıza çıkmaktadır. Kaldı ki, böyle bir kandırmaca olayı sağlığında meydana gelmiş olsaydı, herhalde bu tartışma o günkü putperestler, Yahudiler ve Hristiyanlar tarafından mutlaka kayda geçirilir ve ön plana çıkartılırdı. O döneme ait kaynaklarda böyle bir konu yazılmamış olduğuna göre, sonradan uydurma olması kesin olarak değerlendirilmektedir. Olay, Necm suresinin okunması sırasında surenin son ayetini teşkil eden “Haydi Allah’a secde edip, Ona kulluk edin” ayeti okunurken, Hazreti Muhammed’in arada şeytan ayetini okuduğu veya yanlış anlaşıldığı iddialarıyla herkesin secde ettiği ve bu arada putperestlerin de putlara secde ettiği şeklinde anlatılmaktadır.

Garanik olayına konu Laz, Menat, Uzza adlı putlar, Kuran’ın Necm suresinin 19-28. Ayetlerinde şöyle belirtilir:

“19. Gördünüz mü o Lât ve Uzzâ’yı?

20. Ve üçüncüleri olan ötekini, Menât’ı.

21. Demek erkek size, dişi O’na öyle mi?

22. O zaman bu, insafsızca bir taksim!

23. Bunlar (putlar), sizin ve atalarınızın taktığı isimlerden başka bir şey değildir. Allah onlar hakkında hiçbir delil indirmemiştir. Onlar ancak zanna ve nefislerinin arzusuna uyuyorlar. Oysa kendilerine Rableri tarafından yol gösterici gelmiştir.

24. Yoksa insan, her arzu ettiği şeye sahip mi olacaktır?

25. Ahiret de dünya da Allah’ındır.

26. Göklerde nice melek var ki onların şefaathleri, dilediği ve hoşnut olduğu kimse için Allah’ın izin vermesi dışında, bir işe yaramaz.

27. Ahirete inanmayanlar, meleklere dişilerin adlarını takıyorlar.

28. Oysa onların bu hususta hiç bilgileri yoktur. Sadece zanna uyuyorlar. Zan ise hiç şüphesiz hakikat bakımından bir şey ifade etmez.”⁹⁵

Görüleceği üzere, bu sure de Kuran’ın bütünündeki Tek tanrı inancına uygun ifadedir. Bu surenin arasına şeytan kandırmasıyla girdiği iddia edilen şekilde iltifat hitabı, surenin genel yapısı ile çelişmektedir.

İnternette, bu konu hakkında oldukça çok sayfa bulunmaktadır. Bazıları bilgi sitesi olma amacı taşırken, bazıları ise insanların çalakalem içeri boşalttığı ciddiyetten uzak alanlar haline gelmiştir. Herhangi bir referans tavsiyemiz olarak anlaşılmaması kaydıyla, bir bilgi sitesinde konu şu şekilde yazılmıştır:

“Kuran’da, Hac Sûre’si’nde, şeytanın, Tanrı’nın gönderdiği her peygambere türlü şekillerde musallat olduğu, onları yanılttığı ve nihayetinde Tanrı’nın bu peygamberleri yanılgıdan ve şeytanın yalanlarından koruduğu ve böylece tebliğ görevinin kusursuz bir şekilde yapılmasını sağladığı yazılıdır. Söz konusu ayet şöyledir:

“(Ey Muhammed!) Biz, senden önce hiçbir resul ve nebi göndermedik ki, o, bir temennide bulunduğunda, şeytan onun dileğine ille de (beşeri arzular) katmaya kalkışmasın. Ne var ki Allah, şeytanın katacağı şeyi iptal eder. Sonra Allah, kendi ayet’lerini (lafız ve anlam bakımından) sağlam olarak yerleştirir...” (K. 22 Hacc 52)

İslam kaynaklarının bildirmesine göre yukarıdaki ayet, Muhammed’in şeytan tarafından kandırılmasıyla ilgili olarak inmiştir. Şeytan, Muhammed’i, “müşriklerce” (paganlarca) kutsal bilinen ve adları Lat, Uzza ve Menat olan üç tanrıçayı övücü sözler söylemeye kandırılmış ve bu sözleri onun diline ayet olarak sokmuştur. Şeytan’ın bu oyunu sonucunda Muhammed göya:

“Lat’ı, Uzza’yı ve... üçüncü olan Menat’ı gördünüz mü? İşte bunlar, yüce turnalardır... Şefaathleri de elbette ki umulur.” diye

⁹⁵ <http://www.kuranikerim.com/mdiyanet/necm.htm> (Erişim: 11.5.2009)

konusmuş ve bu sözleri Kuran'a Tanrı'dan gelmiş vahiyler olarak koymuştur. Bu sözü Muhammed'in Kureyş kabilesi ve Mekke'nin önde gelenleri ile birlikte yaptığı bir görüşme sırasında söylediği çeşitli kaynaklarca belirtilmiştir. Bunlar Necm suresinin 19 ve 20. ayetlerinin de ilk şeklidir. Fakat Tanrı, Muhammed'i bu yanılgıdan kurtarmış ve bu "Şeytan ayetleri"ni Kuran'dan çıkarmıştır.

Bu ayetleri Muhammed'in Kureyşli paganlarla bir uzlaşma taktiği olarak da kullandığı yönünde teoriler de bulunmaktadır. Bunlara göre Kureyş'in tanrıçalarını onurlandırarak Muhammed aradaki düşmanlığı ortadan kaldıracaklarını düşünür. Ama Müslümanlardan gelen yoğun tepki üzerine bu tutumundan hemen vazgeçip, Tanrı'dan gelen söz konusu uyarıcı ve düzeltici ayetleri dıfıyurur."

Garanik olayı, Türk Tarih Kurumu yayınları arasında yayımlanan, İslam Tarihi uzmanı **Prof. Dr. Neşet Çağatay**'ın "İslam Tarihi" adlı eserinde diğer bazı hususlara da değinilerek, şöyle anlatılır:

Garanik Olayı

İslâm'ın, 'Mirac', 'İrade-i Külliye', 'İrade-i Cüziye', 'Kaza ve Kader' gibi tartışmalı ve İslâm dini tarihini iyi bilmeyenler için anlaşılması zor olan sorunlardan biri de 'Garanik Olayı'dır. 1990 yılında Selman Rüştü adındaki Hint asıllı bir kişinin yazdığı, radyolarda, televizyonlarda ve gazetelerde 'Şeytan Ayetleri' olarak geçen bu Garanik Olayı'nın açıklanması konusunda, İran dinî lideri Âyetullah Humeynî, bu kişiyi ölüme mahkûm etti.

Ben bu eseri görmedim, görmeye, okumaya da gerek duymadım: çünkü bu olay yüzyıllardır, Hz. Peygamber'i, Kuran'daki LII (Necm) Suresinin 19-21 ayetlerini açıklarken, şeytanın yanılttığı yazılıp durmuştur. Dahası, bizim Diyanet İşleri Başkanlığı'nın, Ali Himmet Berki'ye ve Osman Keskinoglu'na yazdırıp boyuna yeni

baskılarını yaptığı Hz. Muhammed ve Hayatı adlı eserin 1972 yılında yapılan beşinci baskısının 95. vd. sayfalarında, şeytanın söylediği şeyler yazılı. Bu bakımdan Selman Rüştü'yü ve onun gibi yazanları suçlamak gereksizdir, haksızdır. Bu tür yazılar, gerçekleri de saptıramaz, Hz. Peygamber'in ululuğunu da gölgelemez. Şimdi asıl konuya dönelim:

Garanik, Gurnuk'un çoğuludur. Gurnuk iki anlama gelir; Biri kuğu türünden ak bir su kuşudur. Kazdan büyük ve uzun boyunlu, güzel endamlı, yakışıklı bir kuştur. İkinci anlamı: ak, güzel, dolgun bedenli taze dilberlere denir. Meltem Yeli estikçe, dalgalanan erpik saçlara da 'Garanika' ve 'Garanıkıyye' denir. Müşrikler, putlarına Allah'ın kızları dediklerinden, bunları 'Garanik' diye anmış olmaları da düşünülebilir.

(LII) Surenin 19-21. ayetleri ne diyor? 'Lat ve Uzza'ya, üçüncü sonuncu Menat'a ne dersiniz? Erkekler sizin de kadınlar onun mu?'

İslam'da ilk yazılan tarih olan, İbn-i İshak'ın eserini Siret ün Nebeviye adıyla toplayıp ekler katan İbn-i Hişam'da bu konuda pek bir şey yoktur. Bunlardan İbn-i İshak 704'de Medine'de doğuo 768'de Bağdat'ta ölmüştür. Hz. Peygamber 8 Haziran 632'de öldüğüne göre bu kişi, Tabiin'i yani Peygamber'in arkadaşlarını görenlerle görüşmüştür. Böyle ciddi bir şey olsaydı, onu genişçe yazardı. İbn-i Hişam'da o döneme yakın olan 838'de ölmüştür.

Bu konu, 1111 yılında Endülüs (İspanya)'ün Malaga Kenti'nin Süheyl Kasabası'nda doğup 1185'de ölen ve İbn-i Hişam'ın eserini açıklayıp notlayarak Ravd ül-Unuf adıyla yeniden yazan Abdurrahman Süheylî tarafından ele alınıyor.

İbn-i Hişam, Habeşistan'daki Müslüman Mekkeliler, Mekke'deki Kurayşliler'in Peygamber'le anlaşıp Müslüman oldukları biçiminde bir haber alınca Mekke'ye dönerler. Suheylî, I. Habeş göçmeni Mekke'li Müslümanların Mekke'ye dönüşlerini anlatırken şöyle

diyor: “Suheylî der ki, haberin böyle anlaşılmasının nedeni şudur: Peygamber, Necm Suresini okurken, orada Lat ve Uzza'yı andığı sırada şeytan O'na –Onların yüze yakın ak putları vardır, kendilerinin gerçekten şefaati umulur- sözlerini telkin etmiştir. Bu haber Mekke'de hemen duyulmuş ve müşrikler Muhammed, bizim Tanrılarımızı hayırla andı- diye sevinmişler, surenin okunuşu sonunda Peygamber secde edince, müşrikler de ona uyararak, Müslümanlar gibi secdeye kapanmışlar, Tanrı bunun üzerine, XXII, 51 (Hac) ayetinde, -Tanrı, şeytanın telkin ettiği fitneyi iptal eden- ayetini indirmiştir. İşte, Mekke'deki Kureyşliler'in Müslüman oldukları, Habeşistan'daki göçmenler arasında böyle yayılmıştır. Ukbeoğlu Musa ile İbn-i İshak bu haberi, el-Bekkâî rivayeti dışında, başka bir söylentiden aktarmışlardır.

Fıkıh usulü bilginleri bu hadisi, kesin delille reddederler. Doğru hadis olarak alanlar ise çok söz söylemişler, bu arada şunları eklemişlerdir: -Bunu şeytan söylemiştir ve böyle yapmıştır; Peygamber bunu söylememiştir- Ancak anlatanların bu dediklerinde Cebrail'in Muhammed'e –Ben sana bu ifadeyi getirmedim- sözleri olmasaydı, söylenenler doğru olabilirdi. Öteki söylenti şudur: -Peygamber onu içinden geçirdi ve ‘Şefaati umulur’ sözünden, melekleri kasedti- Üçüncü bir söylenti de şudur: **-Peygamber bu sözü, inkârcıların söylediklerini öykü yoluyla aktarmıştır ki onlar böyle derler de Peygamber, onların inkârcılığına şaşarak, böyle diyorlar diye bunu söylemiştir.** Bana göre bu hadisin doğruluğu kesin değildir. Tanrı daha iyi bilir” diyor.

Hadislerde geçen bu ifade ve ibareler, Kuran metninde yoktur. Ciddi hiçbir İslam tarihçisi bunu olmuş kabul etmez. Hz. Muhammed, Kuran metinlerinin tespitinde o denli özen gösterir ki, böyle bir şeyin olmasına imkân yoktur.

O, Kuran metniyle karışır diye, kendi sözlerinin yani hadislerin yazılmasını yasaklamıştır. Eldeki hadisler, O'nun sağlığında kimi kişilerce gizli gizli yazanlardan ya da ezberinde tutanlardan toplanmıştır. Bu nedenle, hadis bilginleri, haklarında hiçbir kuşku olmayan, sağlam hadislerin on dört kadar olduğunu söyler."⁹⁶

Çağatay'ın da belirttiği üzere, hadislerin çoğu uydurmadır. Hazreti Muhammed'in ölümünden sonra binlerce hadis uydurulmuş ve Müslümanlara bu uydurma hadisler peygamber sözü diye öğretilmeye çalışılmıştır.

Meselâ bir örnek verecek olursak, namazın kaç vakit kılınacağına dair Hazreti Muhammed ile Musa'nın konuşmasına dair ünlü bir hadis vardır. Bu hadis, adeta Hz Muhammet'i komik duruma düşürmek için söylenip durur.

Bu hadiste, adeta Hazreti Muhammed, -bir şey söylemek istemiyorum ama- saf ve düşüneyen bir kişi gibi, buna karşılık Hazreti Musa, uyanık ve Tanrı ile pazarlık yapabilen biri gibi gösterilmektedir. Kaldı ki, Musa'nın yönlendirmeleriyle Muhammed'in böyle Tanrı ile namaz pazarlığı yapması, hem Tanrı inancına hem akla aykırıdır. Eğer Tanrı namaz saatlerini böyle pazarlıkla tespit ediyorsa, o takdirde insan, acaba Hazreti Muhammed oruçta da pazarlık yapıp on güne düşürseydi demeye başlar. Ya da parasını çok seven bir Müslüman, zekâtı da pazarlık etseydi ya der. Bu bakımdan, İslâm'ı hadislerle yorumlamaya kalkmak ve hatta bazı dine hadisleri ön plana geçirip insanları bağnazlığa ve yobazlığa sürüklemek, her şeyden önce dinsel tabirle, küfürdür!

Tabi ki Müslümanlarda da sapkın görüşler ve uygulamalar olmuştur. İslâmın Tarihsel Süreci, tamamen çatışmasız mutluluk ve refâh süreci diyemeyiz. İnsan her yerde insandır. Eğri oturup doğru konuşalım. İslâm Tarihi'nde Haçlı Seferleri yoktur, Engizisyon yok-

⁹⁶ Prof. Dr. Neşet Çağatay, İslâm Tarihi, TTK Yay. Ankara-1993, s.176-178

tur, Amerika'yı keşfedince tüm yerli halka soykırım uygulanan katliam yoktur, 1700'lerden sonra görülen Misyonerlik yoktur, ama buna karşılık bir takım iç çatışmalar, cinayetler ve sapkın görüşler vardır. İslam'ı Arabik tarza sokan bir Emevi-Abbasi İslam anlayışı vardır.

İslam tarihinde Halife / Yönetici cinayetleri vardır. Emevi ailesinden gelen Halife Osman, ailesine devlet katında ayrıcalıklar tanımasından dolayı öldürülmüştür. Hazreti Muhammed'in yardımcım dediği ve dördüncü sırada halife olan Ali ve Ali'nin oğlu Hüseyin, Emeviler tarafından öldürülmüştür. Ondan sonra güç olarak önü açılan Muaviye kendisini halife ilan ederek Emevi dönemini başlatmıştır.

Hanefi mezhebinin kurucusu **İmamı Azam Ebu Hanefi** de, Halife Ebu Cafer el-Mansur'un kadılık teklifini kabul etmeyince, kırbaçlanıp hapse atılmıştır. Hapiste yapılan işkenceler sonunda da ölmüştür. İmamı Azam'ın bu şekilde bir sona uğramış olması çok ilginçtir. Hem kadılık teklif edilip, hem de kabul etmeyince o kadar değer verdiğin bir kişiyi öldürmenin sağlıklı bir mantığı yoktur!

Buna rağmen cinayetler, iç savaşlar devam etmiş ve her toplumda olduğu gibi taht kavgaları birçok cana mal olmuştur.

Oysa Kuran'ın Maide suresinin 32. ayeti şöyle buyurur:

“Kim, bir cana veya yeryüzünde bozgunculuk çıkarmaya karşılık olmaksızın (haksız yere) bir cana kıyarsa bütün insanları öldürmüş gibi olur. Her kim bir canı kurtarırsa bütün insanları kurtarmış gibi olur.”⁹⁷

Hazreti Muhammed'in Necran Keşişlerine Mektupları

Hazreti Muhammed, Necran Keşişlerine hitaben yazdığı mektuplarda onların haklarını tanıır ve ibadetlerine karışmayacaklarını

⁹⁷ **Kurani Kerim Türkçe Meali** – Diyanet İşleri Başkanlığı: <http://www.kuranikerim.com/mdiyanet/maide.htm> (Erişim: 11.5.2009)

bildirir. Fatih Sultan Mehmet'in Fener Patriğine yazdığı iddia edilen⁹⁸ fermanların içeriği aynı bu Hz Muhammed'in mektuplarına benzer. Necran keşişlerine yazılan iki mektup şöyledir:

Birinci Mektup:

“Rahman ve Rahim olan Allah adıyla,

Peygamber Muhammed'den Keşiş Ebul Haris'e, Necran keşişlerine, papazlarına ve onlara tabi olanlara, aynı zamanda onların rahiplerine:

Az veya çok olsun ellerinde bulunan her şey, **kiliselere, küçük kiliseleri ve manastırları kendilerine ait olacaktır.** Allah'ın ve Allah'ın Resulünün teminatı onlardır. Hiçbir keşiş dinî mevkiinden, hiçbir rahip manastırından, papaz kendi görev çerçevesinden uzaklaştırılmayacaktır. Alışık oldukları haklarında ve yetkilerinde hiçbir şeyde, **örf ve adette değişiklik yapılmayacaktır.** Onlar samimiyetle davrandıkça ve görevlerine uygun şekilde hareket ettikçe Allah'ın ve Resulünün zimmeti onlar üzerine her zaman için temin edilmiştir. Ne onlar zulme maruz kalacaklar, ne de zulmedeceklerdir.”⁹⁹

İkinci Mektup:

“Rahman ve Rahim olan Allah adıyla,

Allah'ın himayesi ve Allah'ın Resulü Peygamber Muhammed'in teminatı Necran ve havalisinde olanların **gerek malları, gerek şahısları, gerek kendi dinlerini uygulamaları, nâmevcutları ve**

⁹⁸ İddia edilen diyoruz, çünkü bu fermanın sözlü olduğu da iddia edilmektedir-HY.

⁹⁹Hamidullah, Muhammed İslam Peygamberi, C:I, İstanbul-1966, s.416'dan aktaran: Ayverdi, Misyonerlik Karşısında Türkiye, sah:18

mevcutları, aileleri, mabetleri ve büyük veya küçük mülkiyetlerinde olan her şeyi üzerinedir. Hiçbir kimse dinî mevkiinden, rahip manastırından, papaz dairesinden uzaklaştırılmayacaktır. Onlara hiçbir hakaret yapılmayacağı gibi önceden alınan intikamın kan davası sebebiyle üzülmeyeceklerdir. Onlar toplanmayacağı gibi, aşara da tabi olmayacaklardır. Hiçbir asker alayı onların topraklarını çiğnemeyecektir. Ve aralarından biri alacağını istediğinde, onların arasında hakkaniyetle hareket edilecektir. Onlar ne zulüm yapacaklar, ne zıulme uğrayacaklardır. Ve aralarından her kim gelecekte faizcilik yaparsa benim himayemin dışında kalacaktır. Onlardan hiç kimse, bir diğerinin suçundan soumlu olmayacaktır.

Şu halde Allah'ın teminatı ve Allah Resulü Peygamber Muhammed'in zimmeti, onlar (Necranlılar) iyi durumda kaldıkça görevleri ile uygun bir tarzda hareket ettikçe, hiçbir hakarete maruz kalmaksızın bu yazının içeriği çerçevesinde Allah'ın hâkimiyetinin tecelli ettiği güne kadar devam edecektir.”¹⁰⁰

Bu iki mektup dışında ayrıca Sina rahipleri ile tüm Hristiyanlara verilmiş bulunan bir berat vardır. Bu beratta, birçok hak düzenlenmiştir.¹⁰¹

Hız Muhammed tarafından verilen Berat şudur:

“1- Her kim bu antlaşmanın hükümlerine karşı gelirse, Allah'ın sözüne karşı gelmiş sayılır ve her kim olursa olsun lanete müstehak olur.

2- Rahiplerden herhangi birisi seyahat ederek bir dağ, tepe, köy, deniz veya çölde veyahut da manastır, kilise veya mabette yerleşirse

¹⁰⁰ Hamidullah, Muhammed İslam Peygamberi, C.I, İstanbul-1966, s.415'den aktaran: Ayverdi, Misyonerlik Karşısında Türkiye, sah:19

¹⁰¹ Osmanlı tarihin kuruluş ve gelişim çağları bu berata göre değerlendirildiği takdirde bugün bazı hassas çevreler tarafından kusur diye eleştirilen kimi uygulamaların berata uygun olduğu görülecektir-HY

himaye olunacak; kendisine her türlü kolaylık gösterilecek; malı ve canı muhafaza edilecektir.

3- Bunlardan herhangi bir sebeple vergi veya cizye alınmayacak; böyle bir şey vermeye mecbur edilmeyeceklerdir.

4- Bunların hâkimleri, valileri de değiştirilmeyecek, bu memurlar memuriyetlerinden atılmayacaklardır.

5- Seyahat sırasında bunlar hiçbir tecavüze uğramayacaklardır.

6- Bunlar, kendilerine ait kiliselerden çıkarılmayacaklardır.

7- Bunların hâkimleri, valileri, zahitleri, müritleri, dahi herhangi bir vergiye tabi olmayacaklardır.

8- Bu antlaşmaya aykırı davrananlar Allah'ın emrine karşı gelmiş sayılırlar.

9- Dağ başlarında münzevî hayatı sürenler vergi ve aşara tabi değildirler.

10- Ürün bereketli olduğu takdirde halk bunlara bir pay ayırmalıdır.

11- Savaş zamanlarında bunlar oturdukları yerlerden çıkarılmayacaklar, savaşa katılmaya zorlanmayacaklar ve kendilerinden hiçbir şey istenilmeyecektir.

12- Yerleşik olan Hristiyanlarla, bunlardan ticaret yapanlar ve servet sahibi olanlar vergi öderler.

13- Hristiyanlardan –vergiden başka- bir şey alınmaz.

14- Şayet bir Hristiyan kadın bir Müslüman ile evlenecek olursa, kocası onun kiliseye gidip inancına göre ibadet etmesine engel olmayacaktır.

15- Hristiyanlar kiliselerini tamir etmekte serbesttirler.

16- Bu şartlara uymayanlar, Allah'ın emirlerine muhalefet etmiş olurlar.

17- Bunların aleyhinde hiç kimse silah taşımayacak, aksine Müslümanlar onları müdafaa edeceklerdir.

18- Müslümanlar bu antlaşmanın hükümlerine devamlı olarak uyacaklardır.”¹⁰²

Tabi İslam, Hristiyanlara karşı bu şekilde hoşgörülü ve adil kurallar koyarken, buna karşılık Araplar, Gök Tanrı inançlı Türkler üzerine yaptıkları seferlerde acımasız davranmışlardır.

Bir Hoşgörü Karşılaştırması

Burada dinî hoşgörü ve tavır bakımından bir karşılaştırma vermek istiyorum. Şöyle ki: Onbeşinci yüzyılda **Jean Hunyad’a**:

-Eğer Balkanları istila etmeyi başarırısan Ortodoksları ne yapmayı düşünüyorsun? Diye sormuşlar.

Hunyad şöyle demiş:

-Ne kadar Ortodoks Kilisesi varsa hepsini Katolik kilisesine çevireceğim.

Buna karşılık benzer soru Fatih Sultan Mehmet’e sorulduğunda ise, o şöyle cevap vermiş:

-Her kilisenin yanına bir cami yaptıracam. İsteyen ona gitsin, isteyen buna.¹⁰³

¹⁰² John Davenport, *Hazreti Muhammed ve Kuranı Kerim*, Çev: Ömer Rıza, İstanbul-1928, s.143-144’dan aktaran: Ayverdi, *Misyonerlik Karşısında Türkiye*, sah:19-21.

¹⁰³ Ayverdi, *Misyonerlik Karşısında Türkiye*, sah:39-40

2) HAÇLILAR: DOĞU VE İSLÂM KOMPLEKSİ

2.1) SEFER FİKRİNİN ORTAYA ÇIKIŞI

Kilise'nin Doğu İhtirası

İslamiyet'ten sonra Müslüman milletlerin güçlenmesi ve Doğu'daki icatlara karşılık Avrupa, bu tarihsel süreçte giderek **dinsel bağnazlığa** sürüklenmeye başlar. Daha önceden başlamış olan, Krallar ile Kilise arasındaki güç çekişmeleri, ilerleyen süreçte Kilise lehine gelişir. Bu arada,

- Avrupa'da ortaya çıkan iktisadî zorluklar;
- İnsanların birbirini yağmalaması,
- Toprakların yetersizliğinin sürekli çatışma sebebi olması ve
- Dinsel tartışmalar giderek büyür.

Buna karşılık, bir yandan **Türklerin** Anadolu'daki Batı'ya doğru ilerlemeleri ve diğer yandan kutsal toprakları ele geçirme hayalleri ile doğunun zenginliğini yağmalama arzuları sürekli olarak tahrik edilir.

Avrupa'nın içinde bulunduğu bu şartlar içinde, Kilise, aynı zamanda kendi otoritesini de daha çok güçlendirmek amacıyla halkı kutsal topraklara sefere çağırır. Böylece Haçlı Seferleri başlar ve toplam sekiz sefer düzenlenir. İlk Haçlı Seferi 1096 yılında başlar. Son Haçlı Seferi 1270 yılında yapılır.

Avrupa bu şekilde, bir "**Haçlı Zihniyeti**" dönemine girer. Bu zihniyet, aşağıdaki bölümlerde somut olaylar ile gösterileceği üzere, günümüze kadar devam eder.

Avrupa'nın, Seferlerden Önceki Durumu

Haçlı Seferlerinden önce, Fransa'da **Yahudi düşmanlığı ve katliamı** başlar. Bu katliam hemen Avrupa'ya yayılır. Din düşmanlığı, mal ve para hırsı ile Yahudiler öldürülür, işkence yapılır ve mallarına el konulur.

Avrupa'da nüfus büyük oranda artar. Topraklar yetersizliği iddiaları çatışma sebebi olur. Açlık baş gösterir. İnsanlar birbirine saldırır.

İşte böyle bir dönemde, Papa II Urbanus, 1095 tarihinde düzenlenen Clermont Konsili'nde, **"Bu memleket artık halkını doyurmaktan acizdir; onun için mülkü tahrip ediyor ve bitmez tükenmez şekilde birbirinizle savaşıyorsunuz"** diyerek, Haçlı Seferi çağrısı yapar. İşte bundan sonra Haçlı Seferleri başlar.

Papa Urbanus, 1095'deki Clermont Konsili'nde şöyle konuşur. Bu konuşma aynı zamanda o devrin düşünce yapısını ve toplumun durumu da yansıtan bir konuşmadır:

"Uzun zamandır müsamahamıza hiçbir sınır çizmedik. Ancak, Papalık görevimiz bugün, af ve terbiye edecek hiçbir hareket göremezken, men olunması gerekli bir sürü davranış fark etmiş bulunmaktadır. İnsanlık zaafı, şimdiye kadar, insanın içine düştüğü hataların sebebiydi. Sefahatin cazib gelen dış görüntülerine kapılarak, men olunan hususlara riayet etmeyerek, Allahımızın sizleri cezalandırmakta gösterdiği müsamaha ve sabrının **tahammül derecesini aştınız**. İnsanın uçarılığı sonucu evlilik bağlarının meşruluğuna hürmet etmediğiniz gibi, zinaya karşı yeterli derecede nefret göstermediniz. Ayrıca, büyük bir ihtiras sizleri birçok kardeşlerinizi esir etmeye ve onlardan yüklü fidyeler isteyerek servetlerini alçakça elde etmeye sevk etti. Bütün bunlara rağmen, günahın sizi içine at-

tığı felaketli fırtınadan kurtulmak ve arzu ettiğiniz takdirde, önünüze açılan emin ve sakin bir limana sığınarak kendinizi ve ruhunuzu kurtarmanız mümkündür. **Türkleri yenmek için** maruz kalacağınız ufak sıkıntılara katlanmayı göze aldığınız takdirde, ebedi bir emniyete kavuşmakla ödüllendirileceksiniz. Kötü davranışlarınız sırasında karşılaştığınız müşkilatla sizi davet ettiğim teşebbüste karşılaşacaklarınızı mukayese ediniz.

Durmayın, **Allahadüşman olanlara saldırın!** Çünkü Hristiyanlar için hazin serzeniş konusu budur. Uzun zamandan beri Suriye'yi, Ermenistan'ı ellerinde bulunduruyorlar, daha da ileri giderek Hazreti İsa'nın mezarına, inancımızın büyük abidesine tecavüz etmişlerdir.

Ey Hristiyanlar! Kötü davranışlarınıza artık bir son verin, aranızdaki düşmanlıklara, anlaşmazlıklara son verin. Ancak bedeninizi feda etmekle ruhunuzun selametini elde etmiş olacaksınız. Bilmezmissiniz ki, **insan için yaşamak bir felakettir. Saadet ise ancak ölümdedir! Dünya nimetleri hoş olmakla beraber boş şeylerdir!** Onlara hor bakanlar yüz misliyle mükâfat görürler. Allahın Emriyle!" ¹⁰⁴

Urban'ın Konsilde yaptığı bu konuşmadan görüleceği üzere, binli yıllarda, Avrupa tam bir bunalım içindedir. Ahlâkî değerler kaybolmuş, insanlar birbirine düşman olmuş durumdadır. İşte Papa bu bunalımdan çıkış yolu olarak Türkleri öldürmeyi göstermektedir!

Haçlı Seferlerinin Sebepleri

Binli yıllarda, Avrupa'da, bir Türk korkusu vardır. Ve bu duygularla karışık olarak Kudüs ve Filistin'i geri alma duyguları kabırır. Din adamları etkilerini artırmak hevesindedirler. Hristiyanlar sürekli olarak Müslümanlara karşı kışkırtılır. Herkes kendine göre bir men-

¹⁰⁴ Ahmed Rıza, *Batının Doğu Politikasının Ahlâken İflası*, Üçdal Neş. İstanbul-1982, s.66

faat ve mal kazanına arzusuna kapılır. **Doğunun zenginliği, Batının gözlerini kamaştırır.** Ama esas önemli sebep **Türk ilerlemesinden kaynaklanan korku ve endişedir.** Haçlı Seferleri uzmanı **Işın Demirkent**, bu sebebi şöyle ifade eder:

“Haçlı Seferleri, 11.yüzyılın ortalarından itibaren Türklerin Yakındoğu’ya girmeleri ve Anadolu’yu yurt edinmeye başlamalarından aşağı yukarı yarım asır sonra Büyük Selçuklu Devleti’nin sürüklediği iç karışıklıklardan faydalanmayı uman Avrupa dünyasının, ‘Kutsal toprakları kurtarmak’ sloganıyla **Türkleri Anadolu’dan atmak ve Anadolu ile birlikte bütün Yakındoğu’yu kendi ellerine geçirmek maksadıyla** düzenleyip giriştiği siyasî amaçlı askerî bir harekettir.”¹⁰⁵

Nitekim bu düşünce ve amaç, **Papa Urban** tarafından da bir konuşmasında çok açık şekilde dile getirilmiştir:

“...O kadar sık yardım başvurusundan sonra doğudaki kardeşlerinize mümkün olduğunca çabuk bir şekilde yardım etmeniz kaçınılmazdır artık. Bir Fars halkı olan **Türkler**, çoğunuzun bildiği gibi, Akdeniz’e kadar, Marmara ve Boğazlara kadar ilerlemişler. Romania (Bizans) sınırını aşarak, defalarca yendikleri Rumların her gün daha çok topraklarını işgal etmişler, birçoğunu öldürmüş veya esir almışlar. Eğer bir süre daha kendilerini engellemezseniz müminleri (Hristiyanları) boyunduruk altına almaya devam edeceklerdir... **Bu hiçbir işe yaramaz halkı ülkemizin dışına atın...** Bu uğurda yola çıkan ve yolculuk sırasında veya kâfirlere karşı savaşlarda canını veren herkesin günahları anında affedilecektir...”¹⁰⁶

Her ne kadar Papa Urban, bu Haçlı Çağrısı konuşmalarında Doğu’daki kardeşlerinin yardım çağrısında bulunduğunu ve yardım etmeleri gerektiğini belirtirse de, Haçlılar, oralara gittiklerinde,

¹⁰⁵ Prof.Dr. Işın Demirkent, **Haçlı Seferleri**, Dünya Yayıncılık, İstanbul-1997, Önsöz’den.

¹⁰⁶ B. Bülent Can, **Birinci Haçlı Seferi I-Haçlı Seferlerinin İlanı**, Tarih ve Toplum dergisi, Sayı:161, Mayıs 1997, s.287 (31)’den aktaran: Mithat Aydın, **Bulgarlar ve Ermeniler Arasında Amerikan Misyonerleri**, Yeditepe Yay. İstanbul-2008, s.10, not:17

“kardeşlerimiz” dedikleri Hristiyanları da katlederler ve onlara iyi davranmazlar. Hatta aşağıda göreceğimiz gibi, Dördüncü Haçlı seferi, Doğu Roma İmparatorluğu’na, yani Bizans üzerine yapılır ve İstanbul talan ve harap edilir.

Haçlı Seferleri’ni yönlendiren ve telkin eden sadece kilise olmayıp, Kilise’nin yanı sıra aristokrat sınıf da sefer fikrini destekler. Böylece aristokrat sınıf ile ruhban sınıfı arasında ittifak olur. Fontana, bu ittifakı bir yandan Avrupa’nın “Öteki”ni yaratması olarak değerlendirir ve şöyle der:

“(Avrupa’da) 1000 yılındaki uyanıştan söz edildiğinde, dönemin aynı zamanda toplumsal ve dinsel bir çatışmaya sahne olduğu çoğu kez unutulur. Bu çatışma yeni sınırların çizilmesine yol açmıştır: Bir yandan Avrupa’yı Müslümanlardan ve Doğu Hristiyanlığından ayıracak olan **dış sınırlar**, bir yandan da bizzat Avrupa toplumunun bir kesimini kuşatacak olan **iç sınırlar**. Avrupa’nın bu şekilde kendi kabuğuna çekilmesini haklı göstermek için, dışlanması ve mücadele edilmesi gereken **yeni bir ‘öteki’ imajı yaratıldı**. Bu ‘öteki’ artık barbar ya da pagan değil, aynı yüzün iki ayrı adını oluşturan heretik ve kâfirdi. Kastedilen yüz ise iki tezahürün arkasında duran şeytandı. Şeytanın yandaşlarına karşı mücadele Haçlı Seferleri ve Engizisyon aracılığıyla yürütüldü; bunun için sistematik işkenceye başvuruldu ve azınlık gruplara karşı ayrımcılık getiren kurallar kondu.

Haçlı Seferleri’ni telkin edip yönlendiren yalnız Kilise değildi. Çünkü **aristokrat ve ruhban sınıfı arasında bir ittifak**, ‘manevi ve maddi çıkarlar arasında bir buluşma’ vardı. Bu durum, Flandre’lı Baudoin’in dediği gibi, ‘hem dünyevî hem ruhanî’ olmak üzere olağanüstü boyutlarda bir **servet sağlanmasına** olanak verdi.

Haçlı Seferleri açılması vaaz edilen **ilk düşman İslam** oldu. Geçmişte her zaman tam bir karşıtlığa bürünmemiş olan Müslüman-Hristiyan ilişkisi bu dönemden itibaren bütün Ortaçağ Avrupasının tarihine yeni bir anlam verecek olan bir savaş menkıbesi halini aldı.

O sırada İslam Halifesi dünyanın en güçlü hükümdarıydı; Bizans İmparatoru beşinci sırada yer alıyor, Batı krallıklarının ise adı bile okunmuyordu. Dahası İslam, 'kitaplı dinler'e, Hristiyan ve Yahudilerin yanı sıra Mazdekçilere karşı görece hoşgörülü bir tutum içindeydi; getirilen tek şart bu dinlerin mensuplarının Müslümanları kendi dinlerine çevirmeye çalışmamalarıydı. **Hristiyanlık İslam'ı, 'yanlış bir din' olarak mahkûm ediyor ve Muhammed'i şeytanın temsilcisi sayıyordu;** buna karşılık Kuran'da 'İsa Peygamber'den söz ediliyor, Meryem'in bir bakire olarak ona gebe kaldığı kabul ediliyor, cizye ödemeleri ve itaat etmeleri şartıyla 'kitaplı halklar'a hoşgörülü davranmak gerektiği onaylanıyordu.

Avrupalıların gözünde Doğu harika şeylerin ve sayısız zenginliklerin bulunduğu bir dünyaydı; oysa Müslümanlar tersine bir tutumla Hristiyan Avrupa'da hayranlık duyulacak fazla bir şey bulmuyor ve pek haksız sayılmayacak biçimde Avrupa'yı yarı uygar olarak görüyordu. İbn Cübeyr, Messina'nın 'baştanbaşa pis kokulu ve kirli' olduğunu belirtiyor. İbn Batuta da, pazarları 'yüksek çöp yığınlarıyla kaplı' ve **kiliseleri** 'aynı ölçüde kirli ve hoş bir görüntüden yoksun' olan Konstantinopolis hakkında bundan daha iyi şeyler düşünmüyordu. Müslümanlara kirli görünen yalnız kentler değil, aynı zamanda Avrupalı insanlardı; bir gezgin, Avrupalıların 'yılada en fazla bir kez yıkandıklarını ya da banyo yaptıklarını' ve 'giysilerini pek sık yıkamadıklarını, paramparça oluncaya değin giydiklerini' belirtiyordu. Hristiyanlar kendi paylarına daha düşkün bir durumda olduklarının farkındaydı..." ¹⁰⁷

¹⁰⁷ Fontana, Çarpıtılmış Geçmişe Ayna Avrupa'nın Yeniden Yorumlanması, s.51-52

2.2) HAÇLI SEFERLERİ

Haçlı Seferleri

Toplam sekiz defa Haçlı Seferi yapılır:

- Birinci Haçlı Seferi 1096-1099
- İkinci Haçlı Seferi 1147-1148
- Üçüncü Haçlı Seferi 1189-1192
- Dördüncü Haçlı Seferi 1203-1204
- Beşinci Haçlı Seferi 1218-1221
- Altıncı Haçlı Seferi 1228-1229
- Yedinci Haçlı Seferi 1248- 1252
- Sekizinci Haçlı Seferi 1270

Haçlı Seferleri Hristiyan Batı'nın, Haçlı Zihniyeti'nin somut göstergesi olur. Bu zihniyet, kendi dışındaki dünyaya karşı duyulan nefreti ve bu nefretin vahşetini gösterir. Haçlılar, insanlıktan çıkmış şekilde önlerine geleni öldürürler, yağmalarlar. Hatta ilk Haçlı Seferi'nde kendi ülkesinin yağmalanacağını anlayan Bizans İmparatoru I. Aleksios Komnenos, bunu engellemek için Peçenek Türklerinden bir refakat ordusu oluşturur. İstanbul'u bu şekilde geçmelerini sağlar. Ama birincisinde Haçlılardan ülkeyi kurtaran Bizans, yüz yıl sonraki Dördüncü Haçlı Seferi'nden kendini kurtaramaz ve Haçlıların yağmasına uğrar.

Çocuk Haçlı Seferi

Büyüklerin Haçlı Seferleri dışında bir de “Çocuk Haçlı Seferi” vardır. Bu sefer için binlerce çocuk toplanır ve gönderilir. Fakat bu çocuklar, Venedikli tacirler tarafından Mısır’a köle olarak satılırlar!¹⁰⁸

Bu konuda şöyle bir bilgi de var:

“1212 yılında binlerce çocuk, genç mürşitlerin yönetiminde Güney Fransa’nın yolunu tuttu. Marsilya’dan gemiye binip Kudüs’e giderek İsa’nın mezarını kurtarmak istiyorlardı. Şaşkına dönen anne ve babaları, çaresiz kalarak izin verdiler, papa İnnocentius III de bu izine katıldı; yalnız, Fransa kralı Philippe Auguste, çocuklara, evlerine dönmelerini emretti, ama söz dinlemedi.

Marsilya’da bazı tacirler bundan yararlanarak genç hacıları gemilerle Mısır’a götürüp köle olarak sattılar. Bunların çoğu sonradan fidye ödenerek geri alındı, ama 1229’da İskenderiye paşasının hizmetinde 700 kadar çocuk bulunuyordu.”¹⁰⁹

Ama Venedik öyledir ki, Akdeniz’deki menfaatlerini sağlama almak amacıyla Dördüncü Haçlı Seferi’ni Bizans’a yönlendirir.

Haçlı Seferlerine Katılanlar Kimlerdi

Haçlı Seferleri’nde, Hristiyanların görülmemiş bir vahşet göstererek soykırım seviyesinde katliamlar yapmalarının sebebi, katılan-

¹⁰⁸ Ahmed Rıza, *Batının Doğu Politikasının Ahlâken İllası*, s72; Ayrıca, http://tr.wikipedia.org/wiki/Ha%C3%A7%C4%B1_Seferi (Erişim: 10.4.2009)

¹⁰⁹ <http://www.bilgilik.com/tarih/medeniyetler-tarihi/hacli-seferleri.html> (Erişim: 26. 04. 2009)

ların Avrupa'yı yansıtan kişiler olması idi. Sefere katılanlar askerin yanı sıra halkın en kötü sınıflarıydı. Hepsı birlikte Doğu'yu yok etmeye ve zenginlikleri elde etmeye gidiyorlardı.

“Haçlı Seferleri’ne iştirak edenler, sadece krallar, soylular, şövalyeler ve eğitim görmüş askerler değildi. Bilakis, askere alınan çoğunluk, rivayetlere göre, ‘suçlular, bulaşıcı hastalık taşıyanlar, günahkârlar, dinsizler, kutsal şeylere saygısız, hırsız ve haydutlar, katiller, kendi ana veya babasını öldürenler, yalancı tanıklıktan suçlu olanlar, zina işleyen erkekler, vatan haini korsanlar, fahişe tüccarları, ayyaşlar, halk ozanları, talih oyuncular, pandomimciler, aktörler, mürted keşişler, rahibeler (yani ortak fahişeler), genelevde yaşamak için kocalarını terk eden kadınlar ve gerçek eşlerini bırakıp, yerine başkalarını alan erkeklerden’ oluşuyordu.”¹¹⁰

Cihadın Haçlı Seferlerinden Farkı

Haçlı Seferleri denilince belki kimi yabancılar ya da içimizdeki Batı hayranı yabancılaştırmış kafalar, hemen “Müslümanlarda da cihat var ya” ya da “Osmanlı da Viyana’ya kadar gitti” diyebilirler. Ama cihat veya fetih, Haçlı Seferlerinden çok farklıdır. Hatta iki olgunun yan yana düşünülmesi bile tarihsel olaylara aykırıdır. Cihat ya da fetih, katliam değildir; yamyamlık değildir; dinsel fanatizm cinnetindeki soykırım değildir!

Osmanlı’nın Viyana kapısına kadar dayanmasının sonuçları daha sonra 19.yüzyılda görülmüştür. Osmanlı sistemli veya zorla bir asimilasyon davası gütmemiştir. Ayrıca, toplu katliamlar yapmamıştır. Osmanlı yerel kültürleri yok etme için uğraşmamış, aksine kültürler Osmanlı sayesinde yaşamıştır. Keza diller de öyledir. Tabi bu aslında Türk’ün karakteridir. Türk zihniyetinde asimilasyon hırsı

¹¹⁰ Asaf Hüseyin, *Batının İslamla Kavgası*, Pınar Yay. Çev: Mesut Karaşahan, İstanbul-2006, s.28

bulunmaz. İsteyen olur, isteyen olmaz. Ki zaten bunun bir sonucu olarak 19. Yüzyıl sonunda tüm Balkanlarda etnik kimlikler daha da gelişmiş olarak kendini göstermiştir.

“Müslümanların Cihat adını verdikleri savaşlar, yenik Hristiyanları öldürüp yok etmek demek olmayıp, İslam dinini ilan etmek ve İslam hükümeti uyrukluğunu kabul eden Hristiyanların da kendi dinlerinde kalmalarına izin vermek demektir ki, zaptettikleri yerlerdeki Hristiyanlar ile Musevilerin canlarına ve mallarına dokunmayışları da bunu kanıtlar. **Hristiyanların ise,** kendi dinlerinin hükümlerine de büsbütün aykırı olarak, diğer inançlara bağlı olanlara karşı zulüm, işkence ve yok etme politikası uyguladıkları Haçlı seferlerinde de görülmüştür.”¹¹¹

Nitekim cihat ve fetihe karşı, Haçlı Seferleri'nin nasıl bir yamyamlık, vahşet ve katliam olduğu aşağıdaki bölümde daha net anlaşılabacaktır!

2.3) SEFERLERDEKİ VAHŞET VE KATLİAM

Haçlıların Yamyamlığı

Haçlı güruhu sadece yakıp yıkmaz, cinnet derecesinde bir tahribat ve katliam hırsının yanı sıra yamyamlık da yaparlar. Meselâ:

-İznik civarına gelen Haçlılar, buada Türkler ile savaşır ve büyük kayıp verirler. Ancak bu arada, Türk çocuklarını kesip yerler. Tarihçi F. Funck Brentano şöyle diyor:

“Elebaşlarından ayrılınca hiçbir düzen tanımıyorlardı. Türk çocuklarını yakalayıp pişirmek için parça parça kesiyorlar ya da kazıklara geçiriyorlardı. Büyüklere de dehşetli işkenceler yapıyorlardı.”¹¹²

¹¹¹ Râşid Ezer, *Türklere Karşı Haçlı Seferleri*, 2.baskı, Bilgi Yay. Ankara-1993, s.20

¹¹² Ezer, *Türklere Karşı Haçlı Seferleri*, s.38

-“1098’de, Bohemond kumandasındaki Haçlılar, Suriye’yi istila ettikleri vakit, Ma’arra şehrinin sakinlerini katlettiler. Fakat daha da korkuncu, Frank vakanüvisi Rudolp of Caen şöyle yazıyordu: **Askerlerimiz Ma’arra’da putperest yetişkinleri yemek kazanlarında kaynar suyla haşladılar, çocukları şişlere geçirerek öldürdüler ve ızgarada pişirerek yediler.**”¹¹³

-“Suriye’de Sur kenti Katolik metropoliti Guillaume şu şekilde anlatıyor: Bohemond birçok Türk getirilmesini emretti. Bunları hemen öldürttü. **Büyük bir ateş yaktırıp cesetlerini şişlere geçirerek pişirttikten sonra, akraba ve yakınlarının yemeleri için kurulacak sofralara getirilmelerini istedi.** Bunun ne demek olduğu kendisine sorulunca: ‘Bugün toplanan Mecliste komutanların verdikleri karara göre, karargâhta bulunacak bütün Türklerin ve casuslarının böylece pişirilip prenlere ve orduya sunulacağının herkesce bilinmesi içindir’ karşılığını verdi.”¹¹⁴

Birinci Haçlı Seferindeki Vahşet

Raşid Erer, Türklere Karşı Haçlı Seferleri eserinde, Haçlıların gerçek vahşetlerini ve barbarlıklarını açıkça ortaya koymuştur. Ne yazık ki ondan sonra bu kadar açık yazılan bir Haçlı Seferleri kitabı olmamıştır.

Aşağıda, seferler sırasında yapılan katliam, barbarlık ve vahşetler gösterilmiştir: ¹¹⁵

-Haçlılar, daha yola çıkar çıkmaz, Verdun’da ve Ren nehri kıyılarındaki şehirlerde buldukları **birkaç bin Yahudi’yi öldürüp mallarını yağmaladılar.** (s:38)

¹¹³ Asaf Hüseyin, *Batının İslamla Kavgası*, s.28

¹¹⁴ Erer, *Türklere Karşı Haçlı Seferleri*, s.47-48

¹¹⁵ Erer, *Türklere Karşı Haçlı Seferleri*, s.38 vd. Bundan sonraki alıntılarda dipnot yerine adı geçen eserin sayfa numaraları verilmiştir-HY

-Kont de Toulouse'un papazı, yapılan vahşeti; "Esir düşen, hatta teslim olan Türkler bile kılıçtan geçirilip her şey yağma edilmiştir. Kadınlara gelince: Karınlarına birer kılıç batırılmaktan başka bir fenalık yapılmadı" basitleştirir. (s:52)

-“Ordu Antakya’dan kalkıp Maarra kentin geldi; kanlı çatışmalar oldu. Haçlılar öldürdükleri Müslümanların cesetlerini ikiye biçip altın aramaya koyuldular. Diğer bir kısmı da cesetleri parça parça kesip pişirerek yiyorlardı.” (s:53)

-“Papaz Foucher de Chartres da: ‘Müslümanların tümü, en büyüğünden en küçüğüne kadar öldürüldü ve neleri varsa yağma edildi’ diyor.” (s:54)

-“Maarra’da Haçlılar erzaksız kaldılar. Michaud, ‘Barbarlıklarını abartmalı bir biçimde sergilemelerinden ötürü Allah Haçlıları cezalandırmak istiyormuş gibi, karınlarını doyurabilmek için öldürdükleri insanların cesetlerinden başka hiç bir şey bulamadıklarını ve bu iğrenç zorunluluğa pek çok Haçlının boyun eğdiğini’ yazıyor.” (s:54)

-“Raimond d’Aguiliers’in papazı bu konuda nefret edilebilecek bir takım ayrıntılar vermektedir: ‘Kıtlık o dereceye geldi ki, Haçlıların ayak takımı on günden beri her tarafta görülen Müslüman cesetlerinin kokuşmuş ve çürümüş etlerini oburcasına yiyorlardı.’ (s:54)

-“Aix başpiskoposu bu canavarlığı hoşgörmeye kalkışıp, Haçlıları bezdiren açlığa İsa için maruz kaldıklarını ve bu sebebin onları mazur göstereceğini söyledikten sonra, ‘Hristiyan askerler böylece ölüleri yemekle dahi Müslümanlarla savaşmış oluyorlardı’ gibi bir ucube söylemiş bulunmaktadır.” (s:54)

Suruç şehrinde, Haçlılar önce, şehirdeki Hristiyanlara Haç işareti taktırırlar, sonra da Hristiyan olmayan insanların tümünü katlederler. Sefer sırasında yazılmış bir vekayinamede bu katliam şöyle anlatılmıştır:

“Franklar ‘Kentteki Hristiyanlar, üzerlerinde Haç simgesi taşı-sınlar’ diye ilan ettiler. O vakit aslanlar gibi kükreyerek kaleden kente, kasaplar gibi daldılar. Genç yaşlı herkesi öldürdüler. **Kent, binlerce, onbinlerce, cesetle doldu.** Kalabalık kent yok edilmişti ve Hristiyanlar kalenin çevresine yerleşip bundan böyle perişan yaşadılar.”¹¹⁶

Kudüs’ün İşgalinde Yapılanlar

Kudüs’ün Haçlılar tarafından işgali, tarihte eşi görülmemiş bir vahşet örneği olmuştur. Şehirdeki bütün Müslümanlar ve Yahudiler öldürülmüş yerler bilek boyuna kadar kan gölüne dönüş ve cesetlerden yürünememiştir.

Kudüs’ün işgali **Batılı tanıklar** ve **Vakanüvisler** tarafından şöyle anlatılmaktadır:

“Müslümanların karşı gelmeyip boyun eğmeleri Haçlıları tatmin etmedi. Kadın, erkek, ne buldularsa öldürdüler. Üç gün her taraf kana boyandı. Cesetlerin kokması bulaşıcı hastalıklara yol açtı. Yetmiş bin Müslüman öldürdüler, Yahudileri de Sinagog’da diri diri yaktılar... Müslümanların kadınlarını sığınmış oldukları Ömer Camiinde çocukları ile birlikte ve on bin kadar Müslümanı da Süleyman tapınağında öldürdüler. Orada kim bulunmuş olsa, ayak-ları topuk kemiklerine kadar ölülerin kanına batardı...

Godefroy de Bouillon, Haçlı Seferini teşvik etmiş ve düzenlemiş olan Papa İkci Urain’e gönderdiği mektupta: ‘Kudüs’te bulduğumuz düşmanlara (Müslümanlara demektir) ne yapıldığını öğrenmek isterseniz, biliniz ki, Süleyman tapınağının kapısı önünde ve tapınağın içinde bizimkilerin **atları dizlerine kadar Müslüman kanlarına bazarak yürüyorlardı**’ ifadesini eklemiştir.”¹¹⁷

¹¹⁶ I. ve II. Haçlı Seferleri Vekaynamesi, Çev: Vedii İlmen, Yaba Yay. İstanbul-2005, s.18

¹¹⁷ Erer, Türklere Karşı Haçlı Seferleri, s.56-57

Kudüs'ün işgal edilmesinin diğer bir görgü tanığı olan **Piskopos Raymond d'Agiles** bu işgal sırasında yapılan vahşet ve soykırımı şöyle anlatır:

“Nihayet bizimkilerin surlarla kuleleri elde etmelerinden sonra, yenilenler arasında inanılmaz bazı olaylara tanık olduk. Bazılarının cesetleri, **kafaları kesilmiş halde** yerlerde yatıyordu. Bu durum, gerçekten de kendileri için, uğramış olabilecekleri en iyi son idi. Bazıları da oklardan delik deşik olmuş bir şekilde can vermiş, kale kulelerinden baş aşağı sarmakta idiler; bazıları da alevlerden kömürleşmişlerdi.

Şehrin sokakları kesilmiş kol ve bacaklarla dolmuştu; yollarda öylesine ceset bolluğu vardı ki, insanın oralardan geçmesi mümkün olmuyordu. Solomon'un tarihî Mabedinde bizimkiler öylesine kan akıtmışlardı ki, cesetler kızıl bir ummanda yüzüyor, akıntının etkisi ile bir bu yana, bir şu yana sürüklenip gidiyorlardı. Sağda solda yüzen bacaklarla kafalar bazen başka bir cesede yapışıyordu. İğrenç bir karmaşa her yere hâkim olmuştu.

O bölgede halkı kılıçtan geçirme görevini üstlenmiş olan askerlerimizin kendileri de bir süre sonra parçalanmış cesetlerden etrafa yayılan pis kokuya dayanamaz olmuşlardı.”¹¹⁸

Kudüs'ün işgalinin ikinci gününde, Kudüs'teki **Katolik olmayan tüm halkın öldürülmesi kararı** şöyle alınır:

“Haçlıların komuta heyetinin gözünde ilk günün olayları tamamen yetersiz olarak değerlendirilmişti. Ertesi gün, Haç'ın kutsal (!) gölgesi altında düzenlenen çok geniş bir toplantıda, Kudüs'te Katolik olmayan tüm halkın, yani başka bir ifade ile tüm yerli halkın kılıçtan geçirilmesi kararı alınır.

Bu katıksız Hristiyan (!) kararının hayata geçirilmesi sekiz gün sürdü. Altmış bin (60.000) Müslüman, Yahudi ve Ortodoks Hristiyan erkek, kadın ve çocuk arı altında can vermiştir; ölümden tek bir kişi dahi kurtulamamıştır.

¹¹⁸ H. A. Nomiku, **Haçlı Seferleri**, Çev: Kriton Dinçmen, 2. Baskı, İletişim Yay. İstanbul-1997, s.33-34

Ve Frank şövalyeleri, işte bu suretle kan ve yıkıma doyduktan sonra, hala kan dumanları yükselen şehirde barbar zaferlerini törenlerle kutladılar.

Kendi öz vakanüvislerinden bazıları o iğrenç zafer şenliklerinden nefretle söz ederler.

Hazine Emini Bernard bu şövalyeler için ‘**Bunlar deliden başka bir şey değildiler**’ derken **Dol Başpiskoposu Baudry** de ‘çamurlar içinde kıvranan kısıraklar’ ifadesini kullanır.

Ve böylece bağınaz Avrupa’nın rüyası gerçekleşmiş olur.

Kudüs nihayet Hristiyanlar’ın eline geçmişti ve İsa’nın mezarının da ‘Müslüman eller tarafından kirletilmesi’ne son verilmişti...

Batı halklarının ruhunda, peşin hüküm ve bağınazlık dolu bir fikrin arkasına sığınarak, en ufak bir tartışmaya yer vermeksizin kendilerini bağlı hissettikleri o sevgi ve iyilik dolu dinin, inanmayanlarca zorla dahi olsa kabul edilmesi gerektiği yönünde günahkâr bir inanç yerleşti...

Dinsel bağınazlık akli körleştirmiş, kalbin sesi susturulmuştu. Etrafta sadece tatmin edilmek istenen günahkâr arzuların iniltile-riyle zorla kabul ettirilmeye çalışılan dini reddedenlerin kafalarını uçuran kılıçların şakırtıları duyuluyordu.

Şaşkınlık içindeki **Doğu** dünyası, **Batı**’dan Doğu’ya doğru geçmekte olan o çılgın Haçlı kalabalığı seyrediyordu.”¹¹⁹

Tyre Başpiskoposu William Gestarum da Haçlıların Kudüs’te yaptıklarını şöyle anlatıyordu:

“Karşılaştıkları her düşmanı, hiçbir ayrıma tabi tutmaksızın yere serdiler. Her taraf kan gölüne dönmüştü, her yerde parçalanmış kafa kümeleri vardı. Katledilenlerin cesetlerini çiğnemedi bir yerden bir yere yürümek imkânsızdı. Komutanlar, zaten değişik yolları zorluyarak şehrin hemen hemen merkezine yaklaşmışlar ve ilerledik-

¹¹⁹ Nomiku, **Haçlı Seferleri**, s.35-36

çe tarif etmek için kelimelerin aciz kaldığı bir katliam yapmışlardı. Arkalarında, düşman kanına susamış ve kendilerini yıkıma adanmış bir insan topluluğunun öncüsü?

Katlonulan çok sayıdaki insan manzarasına, nefret duymaksızın bakmak imkânsızdı; her yerde ceset parçaları kol geziyor, zemin maktüllerin kanlarıyla doluydu. O, sadece kafası gövdesinden ayrılmış ve kötürüm edilen organların, bunlara bakan herkesin tiksintisini uyandıracak şekilde, her tarafa dağıldığı cesetler manzarası değildi. Bunlara bakmak, galiplere, katillerin kendisine bile korkunç geliyordu. Kafadan ayaklara damlayan kanlar, onlarla karşılaşan herkesi dehşete boğuyordu. **Sadece Mabed'in duvarlarında, yaklaşık on bin kâfirin yok edildiği** bildirilmiştir. İlâveten, şehrin her köşesinde, caddelerde ve mahallelerde uzanan cesetlerin sayısının bundan az olmadığı tahmin edilmektedir.

Askerlerin geri kalanları, ölümden kurtulmak için dar girişlere ve ara yollara saklanmaları muhtemel hayatta kalan sefilleri aramak için şehirde aranmadık yer bırakmadılar. Bunlar, halkın gözü önünde sürüklenerek koyun gibi boğazlandılar. Bazıları çeteler halinde evlere girerek aile reislerine, bunların eşlerine, çocuklarına ve tüm aile fertlerine her türlü işkenceyi reva görmüşlerdir. **Bu kurbanlar, sefil bir şekilde ölmeleri için ya kılıçtan geçiriliyor ya da yüksek bir yerden kafa üstü yere atılıyordu.** Her yağmacı, yağmaladığı evin eşyalarıyla birlikte daimî sahibi oluyordu. Çünkü şehrin zaptedilmesinden önce Haçlılar, şehri güç kullanarak ele geçirdikten sonra, kim, teca-vüz yoluyla kendi namına bir şey kazanırsa, onun mülkiyet hakkına sahip olacağı konusunda anlaşmışlardı. Bunun sonucunda, Haçlılar şehri didik didik aradılar ve insanları pervasızca katlettiler.”¹²⁰

Görüleceği üzere, Haçlılar, kendinden geçmiş insan güruhu idi. Öldürme hırsı, cinnet aşamasına gelmiş sapkınlardı! Kendi adamları bile Haçlılardan nefret ediyordu!

¹²⁰ Ziyaüddin Serdar-Merryl Wyn Davies-Ashis Nandy, *Batı Irkçılığının Kaynakları Bir Manifesto*, Yöneliş Yay. İstanbul-1997, s.39-40

2.4) DÖRDÜNCÜ HAÇLI SEFERİ: İSTANBUL'UN İŞGALİ VE TALANI

Hristiyan'ın Hristiyan'a Haçlı Seferi:

10. ve 11. yüzyıllarda, Bizans, maddi refah içinde bulunan büyük bir imparatorluk idi. Hatta Bizans'ın altın parası, dünyada bilinen ve para değerinin ölçüsü olan bir paraydı. Bu azametten dolayı Batı Roma İmparatorluğu'na bazen küçümseyici tavır takınıyorlardı. Ancak, Bizans'ın bu güçlü görünümüne rağmen içten çözülme temelleri atılmaktaydı:

“Bizanslılar, günahlarının cezasını çektiler. Çünkü imparatorluğu o zamana kadar Normanlarla Türklerden çok daha beter nice düşmana karşı ayakta tutmuş olan merkezi ve bütünleşmiş yönetim ve savunma düzeni 11. yüzyılda çökmüştü. Konstantinopolis'in ve imparatorlukta diğer kentlerin aristokrasisi, kendi uygarlıklarının pırlantisinden gözleri kamaşıp körleştikleri için, kendi büyük geçmişlerinin mirasını yiyorlar ve yanıltıcı bir güvenlik duygusu içinde uyukluyorlardı. Pek çoğu yetiştirilme tarzlarıyla ve doğal eğilimleriyle asker olan, durumun gerçeğini çok daha canlı bir sezgiyle algılayabilen taşradaki büyük toprak sahipleri, özgür köylü çiftçilerin zararına kendi topraklarını genişleterek, imparatorluğun tarımsal ve ekonomik yapısının temelini çökertmişlerdi; oysa bu çiftçiler, çoğu kez, bir ölçüde büyük toprak sahiplerinin bağımlısı durumuna düşmeyi, doğanın cilvelerine ve düşman istilasının getireceği korkunç sonuçlara karşı bir tür korunma güvencesi saymaya hazırdılar. Böylece, imparatorluğun gücü eritildi; yerel otorite imparatorun merkezi otoritesinin karşısında üstünlük sağladı ve başkent aristokrasisi ile taşra aristokrasisinin rakip çıkarları, her birinin tahta geçsin diye desteklediği rakip adayların kimliğine de yansdı.”¹²¹

¹²¹ Donald M. Nicol, *Bizans'ın Son Yüzyılları (1261-1453)*, Tarih Vakfı Yurt Yay. İstanbul-1999, s2-3

Zaten Bizans, neredeyse tarihi boyunca, din çekişmeleri ve taht kavgaları ile uğraşmıştır. Buna rağmen, zenginliği devam etmiş ve Batı'nın dikkatini çekmiştir. Öte yandan, binli yıllardan itibaren Türk tehlikesi de kendini göstermeye başlamış ve ilerleyen yüzyıllarda Türkler, Bizans'ı İstanbul'a hapsederek kapılarına dayanmışlardır.

Dördüncü Haçlı Seferi de diğerleri gibi, önce Kudüs'ü zapt etmek amacıyla planlanır. Yalnız bu defa, önce Mısır'a saldırıp İslam'ın gücünü kırarak Kudüs'e gitmeye karar verilir. Ancak **Venedik'in Mısır ile ticari ilişkisi olmasından dolayı** Venedik işe karışır ve planı bozarak, Mısır yerine İstanbul'a yapılması konusunda sefer lideri Thibaut'u ikna etmeye çalışır. Papa ve Haçlılar'ın görüşü Venedik ile aynı olmaz. Fakat Thibaut'un ölümü üzerine seferin yeni lideri seçilen Boniface, Venedik Doçu Enrico Dandolo ile anlaşır ve **dördüncü seferin Venedik'te toplanılarak oradan hareketle Bizans üzerine yapılmasına karar verilir.** İstanbul'un ele geçirilmesi ile Anadolu'dan da Türkleri atarak bu bölgeler ele geçirilmiş olacaktı. Yani böylece Venedik hem ticari ilişkisi olan Mısır'a saldırılmasını önleyerek oradaki ticari menfaatlerini kurtarır, hem de Haçlıların Venedik'te toplanmasını sağlayarak sefer öncesinde de ticari menfaat sağlamayı başarır. Bu anlaşmada, Venedik Doçu, Venedik'te toplanan Haçlıların tüm ihtiyaçlarını bedeli karşılığında tedarik etmeyi taahhüt eder.¹²²

İstanbul seferi, önce nüfusunun çoğu Slav asıllı ve dini inancı Katolik olan Zara'ya (=şimdi Hırvatistan'da bulunan Zadar şehrine) yapılır. Çünkü Zara Venedik için önemli bir şehirdir. Gemi yapımı için gerekli ahşap malzeme Dalmaçya ormanlarından sağlanmakta olup, Zara'nın ele geçirilmesiyle bu kaynağa sahip olunacaktı. Bu sebeple Doç Dandolo, Haçlılara ilk hedef olarak Zara'yı gösterir. Ve **Zara 15 Kasım 1202'de Haçlıların eline geçer ve şehir yağmalanır.**

¹²² Donald M. Nicol, *Bizans ve Venedik*, Sabancı Ün. Yay. İstanbul-2000, s118 vd; Demirkent, *Haçlı Seferleri*, s.170-171

Ondan sonra gözler İstanbul'a çevrilir. Deniz yoluyla İstanbul önüne gelinir. 6 Nisan 1204'de yapılan birinci saldırıda sonuç alınmaz. Ancak **13 Nisan 1204'de yapılan ikinci saldırıda İstanbul düşer ve Haçlılar tarafından işgal edilir.** Bu arada, İmparator, Patrik ve Asiller kaçıp giderler. Enrico Dandolo Büyük Saray'a gelip yerleşir. Şehir üç gün boyunca ve o güne kadar tarihte görülmemiş bir vahşet çılgınlığıyla yağmalanır.¹²³ İşgalden sonra, İstanbul'da 'Latin İmparatorluğu' adıyla anılacak ve elli yedi yıl sürecek bir hâkimiyet kurarlar.

Haçlıları İstanbul'a yönelten Venediklilerin özel menfaatleri ne idi? Bir yandan, Venedikliler, Akdeniz'deki ticaretin liderliğini kimseye kaptırmak istemiyorlardı. Diğer yandan, Avrupa ise, kendisinden 1054 yılında mezhep farklılığı nedeniyle ayrılmış olan doğu kilisesine giderek düşman olmaya başlamıştı. Tabi işin bir de doğunun zenginliği rüyası kapsamında Bizans'ın zenginliği ve ganimet hayalleri söz konusu idi. Bütün bunların birleşmesi ile Dördüncü Haçlı Seferi, İstanbul'a yöneldi.

Bizans tarihçisi **Ostrogorsky**, Venediklilerin bu planını ve o sıralardaki Avrupa'nın zihniyetini şöyle ortaya koyuyor:

"(Venedik Doğu) Dandolo, Venedik'in doğudaki üstün durumunun devamlı şekilde sağlama alınmasının ön şartını Bizans devletinin imhasında görmekte idi. Aslında Venedik, I. Aleksios zamanından beri Bizans ülkesinde ve denizlerinde gerçekten çok geniş imtiyazlara sahip bulunmaktaydı: Ne II. Ioannes, ne de I. Manuel bu sıkıcı mükellefiyetlerden sıyrılmayı başaramamışlar ve Angelos hanedanının her iki imparatoru da Venedik'in imtiyazlarını resmen tasdik ve teyit etmişlerdi. Ancak, son derecede isteksizce Venedik baskısına boyun eğmiş olan imparatorluğun tekerrür eden başkaldırma çabaları ve 1171 ve 1182 yıllarında görülen Bizans halkının ani feveranları devamlı bir emniyetsizlik duygusu doğurmuştu. Deniz

¹²³ ; Demirkent, *Haçlı Seferleri*, s.171 vd; Nicol, *Bizans ve Venedik*, s.126

cumhuriyeti her an tetikte durmak, İstanbul'daki her taht değişiminde yeniden imtiyazlarını zorla elde etmek ve muhtemel karşı koyma hareketlerini silah gücüyle önlemek durumunda idi. Bundan başka Cenova ve Pisa tehlikeli rakipler halini almışlardı; çünkü Bizans içinde bulunduğu zorunlu koşullar altında, hiç olmazsa Venedik üstünlüğüne karşı bir denge yaratmak düşüncesiyle, bu yükselmek gayretinde olan deniz güçlerine aynı şekilde büyüm imtiyazlar tanımıştı. **İstanbul'da bir Bizans İmparatoru hüküm sürdüğü müddetçe Venedik tekel mevkiini emniyette telakki edemezdi. Yegâne çözüm Bizans devletinin yere vurulmasında görünüyordu.** Bunun için en iyi fırsatı ise, Bizans'a karşı bir fetih hareketine çevrilmesi gereken haçlı seferine iştirak sağlamaktaydı. Bizanslılar deniz hâkimiyetini Venedik'e kaptırmışlardı, şimdi de sıra imparatorluklarına gelmişti.

Dördüncü Haçlı Seferi'nin, açıklaması için çok sayıda teori ileri sürülmüş olan, İstanbul'a karşı dönmüş olması bizim için hiç esrarlı bir keyfiyet değildir. Bu, kendisine takaddüm eden gelişmenin hemen hemen zorunlu bir sonucudur. **Kiliselerin ayrılmasından ve buna ek olarak da haçlı seferlerinin başlamasından beri batı dünyasında Bizans aleyhtarı ruh haleti gelişme halinde idi.** Manuel'in batıdaki saldırgan siyaseti ve Andronikos'un tahrik edici Latin düşmanlığı, bu ruh haletinin açık bir düşmanlığa dönüşmesinde rol oynadılar. Bizans imparatorluğunun Angeloslar idaresindeki pek açık zaafı ve zavallılığı karşısında ise batı dünyasının Bizans düşmanlığı, fetih planları yapılması şeklini aldı. Normanların bir mirası olarak İstanbul'un zaptı düşüncesi daha İkinci Haçlı Seferi esnasında VII. Lousi'in çevresinde hortlamıştı; Friedrich Barbarossa'nın Haçlı Seferi ve Norman krallarının varisi VI. Heinrich bu fikri siyasi planlarının merkezi noktasına yerleştirmişti ve şimdi Venedik ticari ve iktidar politikasının çıkarlarını terazinin kefesine atınca, düşünce fiiliyat haline geldi. Haçlı

Seferidüşüncesinin geliştirmekte olan dünyevîleşmesi mantıkî hedefine ulaşmıştı: **Haçlı Seferi bir fetih aleti oldu ve Hristiyan Doğu devletine cephe aldı.** Bazı koşulların bir araya gelmesi bu dönüşü kolaylaştırmış ve haçlı şövalyelerinin Venedik menfaatleri hizmetine girmelerinde yardımcı olmuştur...¹²⁴

Yukarıdaki alıntının birinci paragrafına dikkat edilecek olursa, Venediklilerin Bizans'tan aldıkları imtiyazların korunması konusu önem arz etmektedir. Çünkü bu imtiyazlar, Venedik'in menfaatleridir. Venedik ise her halükârda tüccar bir devlet olup, tüm ilişkilerinde hep bu kâr zihniyeti ön planda olmuştur. Görüleceği üzere, Venedik, imtiyazları korumak amacıyla seferi İstanbul üzerine yönlendirmiştir. Venedik, bir deniz tüccarı ülke olduğu için çok büyük ticaret gemileri vardı. Gemiler için gerekli ahşap da Dalmaçya'daydı. İşte bu sebeplerle, Venedik, Mısır ve Kudüs yerine; Zara ve İstanbul'a gidilmesini istedi! **Venedikliler**, böylece mezhep savaşını kendi ticarî menfaatleri için kullanmışlardır.

Venediklilerin Mısır'dan elde ettikleri imtiyazlar şöyleydi:

“Venedikliler Mısır sultanlarıyla da müzakereye oturmuştu. 1208'de Selahattin'in kardeşi el-Âdil Seyfettin'e gönderilen bir elçilik heyeti büyük imtiyazlar elde etti. 1238-39'da Venedik dükasının gönderdiği bir başka heyet, tüccarların taleplerini otuz iki başlık (capitula –sonraları Osmanlıların Batı ile yaptığı antlaşmalarda geçen “kapitülasyon” terimi buradan kaynaklanır) altında ifade eden bir mektup getirmişti. O sıra tahtta bulunan el-Âdil Ebubekir'in buna onay vermesiyle Venediklilerin mektubu bir sultan fermanına dönüşerek saraydaki askerî ve sivil görevlilere dağıtıldı. Fermanda Venedik'ten gelen kişi, gemi ve malların güvenliğine dair genel bir

¹²⁴ George Ostrogorsky, *Bizans Devleti Tarihi*, Çev: Fikret İşıltan, TTK Yay. Ankara-1981, s.383-384

taahhütte bulunuluyor, bu anılanlar yeni ve keyfi vergilerden muaf tutuluyor, ayrıca tümüne serbest dolaşım imkânı tanınıyordu. Ayrıca iki Venedik ticarethanesinin hukukî denetimi de tümüyle kendi sahiplerine bırakılacak, buralarda şapel ile hamam açılmasına ve tüccar için şarap ithal edilmesine izin verilecekti. Bir Venedikli ile başka bir Hristiyan arasındaki her türlü anlaşmazlığın çözüme kavuşturulmasından Venedik konsülü sorumlu olacaktı; bir Müslüman ile çıkan anlaşmazlıklara ise yerel mahkeme (yani şer'i mahkeme) bakacaktı. Müslüman tacirlerin korsanlar tarafından esir edilmesi durumunda Venedikliler rehine olarak alınmayacak, bir Venediklinin borcundan ötürü bir başka Venedikli hapse atılmayacaktı.”¹²⁵

İmtiyaz konusunda Bizans ile Osmanlı'nın yaşadığı süreçler birbirine benzer. Venedik, elde etmiş olduğu imtiyazları kaybetmek için Bizans'ı yok etmeyi planlamıştır. Buna karşılık Osmanlı da bu şekilde verdiği imtiyazlar sebebiyle sonunu hazırlamıştır. Çünkü Osmanlı, kapitülasyonları geri alamamış ve giderek genişlemiş, sonunda imtiyaz sahibi emperyalist devletler Osmanlı'yı kendi aralarında paylaşmak için anlaşmışlar ve iş Birinci Dünya Savaşı'na kadar gitmiştir!

Haçlılar ve Venedik, Bizans'ı Aralarında Paylaşıyorlar

Katolik Haçlılar, Ortodoks Bizans'a doğru yola çıkarlarken, **Bizans'ı kendi aralarında da paylaşıyorlar.** Hedef sadece iki büyük merkez şehir değil, imparatorluğun tamamıdır. Ganimet anlaşmasının yanı sıra bir de imparatorluğu paylaşma anlaşması yaparlar:

“Haçlılar niyetlerinin, tıpkı imparatorluğun iki en önemli kenti gibi, illerini de zapt etmek ve aralarında bölüşmek olduğunu açık açık söylüyorlardı; bu amaçla, bir **bölüşme antlaşması** düzenlediler.

¹²⁵ P.M. Holt, **Haçlılar Çağı 11. Yüzyıldan 1517'ye Yakınoğu**, Tarih Vakfı Yurt Yay. İstanbul-1999, s.165

Yunanistan'daki, Ege adalarındaki ve Anadolu'daki iller, Venedik ile Haçlı seferine katılan **şövalyeler, soylular** arasında bölüşülecekti. Doğu Akdeniz'de nice zamandır görüp geçirdikleri sayesinde tacirlerinin iyice gözü açılmış bulunan **Venedikliler** imparatorluğun leşindeki işe yarar kısımların çoğunu sahiplendiler. Kuru kemikler, aralarında dövüşsünler diye haçlılara bırakıldı. Venedikliler kendilerine düşen payın, başkasına devredilmesi olanaksız mülkleri olduğu iddiasındaydılar. Oysa Haçlılar Konstantinopolis'teki Latin imparatorlarını hükümran lordları olarak kabul edip ileride fethedecekleri toprakları feodal düzene göre ellerinde tutmak üzere anlaşmışlardı.”¹²⁶

Tarihte Emsali Görülmemiş Yağma:

İstanbul'a karşı yapılan Dördüncü Haçlı Seferi sırasında İstanbul'un tarihte emsali görülmemiş şekilde yağmlandığı ve Bizans'ın da Hristiyan olmasına rağmen, kutsal eşyalara hiçbir şekilde hürmet edilmediği bütün tarihçiler tarafından kabul edilmektedir. Bu sebeple, yağmada yapılan barbarlıkları abarttığımız sanılmasın diye, yağmada yapılan vahşeti, konunun uzmanı tarihçilerin eserlerinden aynen vermek istedik.

Türk tarihçisi **Prof. Dr. Işın Demirkent**, bu yağmayı, kaynaklara dayanarak şöyle anlatıyor:

“Mart ayı boyunca Haçlılar ve Venedikliler elde edilecek ganimeti aralarında nasıl bölüşeceklerini konuştular. **Şehir zapt edildikten sonra kim imparator seçilirse her şeyin dörtte biri ona verilecekti. Gerisi Haçlılarla Venedikliler arasında yarı yarıya paylaşılacaktı.** Kutsal topraklara gitmek unutulmuştu. 6 Nisan 1204'de yapılan ilk Haçlı saldırısı büyük kayıplara rağmen durduruldu. Fakat bir hafta sonraki saldırıda şehir düştü (13 Nisan 1204). İmparator,

¹²⁶ Nicol, *Bizans'ın Son Yüzyılları (1261-1453)*, s.9

patrik ve pek çok asilin kaçıp gittiği her türlü savunmadan yoksun şehir, Büyük Saray'a gelip yerleşen Enrico Dandolo ve Haçlı kontlarının izniyle üç gün boyunca yağmalanıp tahrip edildi.

Haçlılar İstanbul'u, 1099'da Kudüs'ü zapt ettiklerinde yaptıkları korkunç katliama pek uygun düşen bir vahşetle yağmaladılar. **Bir şehrin böylesine yağma ve tahribinin tarihte benzeri yoktur.** Olayın gördü tanığı Batılı yazarlar bile, Haçlıların vahşet ve çılgınlığından dehşete düşmüşlerdi; kaleme aldıkları eserlerinde bu olay yüzünden duydukları utancı açıkça belli etmişlerdir. 900 yıl boyunca Hristiyan dünyasının merkezi olan İstanbul bu yağma sonunda bütün ihtişamını, zenginliğini, sanat eserlerini, her şeyini bir daha yerine gelmeyecek şekilde kaybetti. **Bütün kiliseler, manastırlar, saraylar ve kütüphaneler yağma edildi. Paha biçilmez sayısız ikon, kutsal emanet ve değerli eşya, ya üzerlerindeki altın, gümüş ve kıymetli taşlar sökülüp alınmak maksadıyla parçalanıp tahrip edildi veya çalınıp götürüldü. Hristiyanlığın en kutsal kilisesi Ayasofya'ya atlarıyla dalan Haçlı savaşçıları duvarları süsleyen ikonları, ipek halıları çaldılar veya yırtıp parçaladılar. Aziz tasvirleri ve kutsal kitaplar üzerinde tepini; şarkı söyleyen sarhoş askerler sanki Batı'nın uzun zamandan beri Bizans'a duyduğu nefreti kusmaktaydılar. Blakhernae'deki Kutsal Meryem Kilisesi de aynı akıbete uğradı. Venedikliler, imparatorluk merkezindeki kültür ve sanat eserlerinin birçoğunu toplayıp kendi şehirlerinin kiliselerini, saraylarını, meydanlarını süslemek üzere alıp götürürlerken, Fransız ve Flamanlar taşıyabilecekleri eşya dışında her şeyi en ilkel insanlara yaraşır şekilde tahrip etiler.** Tarihçi Geoffroi de Villehardouin, 'Ganimet! Ah o ganimet' diyor ve 'Dünya kurulduğundan beri hiçbir şehirden bu kadar çok ganimet elde edilmemiştir. O üç günde ne kadar yağma yapıldı, kimse hesaplayamadı, altın, gümüş ve en güzel kürkler... Onca gecikme

ve zorluktan sonra bu kadar serveti gören Haçlılar çılgına döndü. Din adamları da bu çılgınlığın dışında kalmadı. Fransa'dan başrahip Martin kutsal emanetlerin yerini açıklamadığı takdirde Pantokrator Kilisesi'nin yaşlı papazını açıkça öldürmekle tehdit etti ve Martin ihtirasla titreyerek iki elini birden sandığa daldırdı. Kendisi ve yardımcısı aceleyle eteklerini toplayıp içine kutsal günahlar doldurdular... Gemilere doğru koşarlarken onu tanıyanlar kendisine bir şeyler topladın mı diye sorunca, başrahip mutlu bir şekilde gülümseyip 'iyi iş yaptık' cevabını verdi. Bunun üzerine soranlar 'Tanrı'ya şükürler olsun' dediler. Çalınıp götürülenler içinde İsa'nın kanından bir damla, Kutsal Haç'ın bir parçası, Aziz Yuhannes'den bir parça, Aziz Yakub'un bir kolu, Aziz Kosmas'ın bir ayağı, Aziz Laurentius'un bir dişi ve 28 erkeğe, 8 kadına ait kutsal eşyalar vardı ve tabiatıyla kiliseleri soyan sadece başrahip Martin değildi' diye yazıyor. Ganimetin bir kısmı bugün bile Venedik'de sergilenmektedir. Çalınan en değerli parça, hala San Marco Kilisesinin kapısı üzerinde duran ve Hippodrom'dan alınıp götürülen dört at heykelidir.

Haçlılar sadece yağına ve tahriple yetinmediler. Savunmasız halka reva gördükleri muamele en soğukkanlı insanı bile isyan ettirecek kadar feciydi. Sokaklarda naralar atarak çılgınca koşuşan yaya Haçlı askerleri veya yere diz çökp merhamet dilenen zavallı halkın üzerine acımasızca atlarını süren **şövalyeler erkek, kadın, yaşlı, çocuk demeden herkesi öldürüyor; fakir evlerini bile tahrip ediyorlardı**. Saraylılar, asiller, genç kadınlar, kızlar hatta rahibeler bile gözü dönmüş Haçlıların tecavüzüne kurban oldular. Üçüncü günün sonunda 'Şehirler Kraliçesi' addolunan İstanbul bir harabeye dönmüş şekilde vahşi ve mağrur Avrupalı barbarların ayakları altında serilmiş yatıyordu."¹²⁷

Prof. Dr. Steven Runciman da, Işın Demirkent gibi, Haçlıların İstanbul'u korkunç bir şekilde yağmaladıklarını ve halka olmadık zulmü yaptıklarını şöyle anlatır:

¹²⁷ Demirkent, *Haçlı Seferleri*, s.177-179

“İstanbul yağmasının tarihte örneği yoktur. Büyük şehir dokuz yüzyıl asır boyunca Hristiyan medeniyetinin merkezi olarak kalmıştı. Antik Yunanistan’da kalmış ve kendi mükemmel sanatkârlarının vücuda getirdiği sanat şaheserleri ile doluydu. Venedikliler bu tür eşyanı değerini elbette takdir ediyorlardı. Ellerinden geldiği kadar bu değerli hazineleri toplayarak bunları kendi meydan, kilise ve saraylarını süslemek üzere alıp götürdüler. Fakat gerek Fransızlar ve gerekse Flamanlar vahşi bir tahrip arzusuyla hareket etmekteydiler. Bunlar uluyan ve naralar atan kitleler halinde sokaklarda ve evlerde dolaşüyor, **parıldayan her maddeyi kapıp, taşıyamadıkları her şeyi tahrip ediyor ve ancak öldürmek, ırza geçmek veya susuzluklarını gidermek için şarap mahzenlerinin kapılarını kırmak üzere bir lâhza duraklıyorlardı. Ne manastırlara, ne kiliselere, ne de kütüphanelere hürmet ediliyordu. Ayasofya Kilisesinde bile ipekli duvar halılarını yırtıp mihraptaki büyük gümüş şemsiyeyi parçalayan, aziz tasvirleri ve kutsal kitaplar üzerinde tepinen sarhoş savaşçılara rastlamak mümkündü. Bunlar mihraplardaki mukâddes kaplardan büyük bir neşe içinde şarap zıkkımlanırken bir Fransız orospusu Patriğin tahtına çıkararak hareketli bir Fransız şarkısı söylemeye başlamıştı. Rahibelere manastırlarda tecavüz edildi. Yağmacılar saraylara olduğu gibi fakir kulübelerine de dalıyorlar ve bunları tahrip ediyorlardı. Yaralı kadın ve çocuklar ölüm halinde sokaklarda debeleniyorlardı. Bu korkunç yağma ve cinayet dalgası, muazzam ve güzel şehir bir harabe yığını haline gelinceye kadar, üç gün sürdü. Tarihçi Niketas, Araplar bile daha merhametli hareket ederlerdi diye feryat eder ki, haklıydı.**

Latin elebaşılar nihayet bu ölçüde bir tahribatın kimsenin işine yaramayacağını idrak ettiler. Savaşçılar yapıp ettiklerinden bitap düşünce nizam ve intizam yeniden kuruldu. Değerli bir eşya çalmış

olan herkes, bunu frank asilzadelerine teslimle zorlandı. Birçok bahtsız İstanbul hemşerisi, saklamaya muvaffak olduğu kıymetli eşyasını ortaya çıkarmak için işkenceye tabi tutuldu. Bununla beraber, bu kadar çok şeyin namuzsuzca tahrip edilmiş olmasına rağmen elde edilen ganimet muazzamdı. Villehardouin şöyle yazmıştır:

‘Ele geçen altın ve gümüşü, sofrta takımlarını ve mücevheratı, ipekli, altın işlemeli kumaş ve elbiseleri, her türlü kürkü hiç kimse, tahminen de olsa, sayamazdı. **Dünya yaratılalı beri hiçbir şehirde bu kadar çok mal yağmalanmamıştır.**’

Bunların hepsi de aradaki anlaşmanın hükümlerine uygun olarak paylaşıldı. Sekizde üç Haçlılara, sekizde üç Venediklilere verildi. Ganimetin dörtte biri de müstakbel imparator için ayrıldı.”¹²⁸

1988 yılında, Londra Üniversitesi’nin emekli **Profesörü Donald M. Nicol** tarafından yayımlanmış bir eserde yağma olayı kaynaklara dayanılarak şöyle anlatılır:

“13 Nisan Salı günü şafak söktüğünde, Haçlı ordusu çarpışmaya hazırlandı. Gece olup bitenlerin farkında değillerdi. İmparator’un gittiğinden ve direnişin kırıldığından haberleri bile yoktu. Varang muhafızlarının eşliğinde, Bizans papazlarından oluşan bir heyet, kentin ona ait olduğunu söylemek üzere Bonifacio’yu ziyaret ettiği zaman çok şaşırdılar ve sevindiler. Yapabilenler, sahip oldukları her şeyle birlikte kaçmışlardı. Ama sıradan halkın sokaklarda dizilip, Monferrato Markisi’ni yeni imparatorları olarak selamladıkları söylenir. Liderleri imparatorluk saraylarına girerken, Haçlı askerleri kenti yağmalamaya bırakıldı. Ganimetlerin toplanması ve kullanımı ile aşırılıkları önlemeye yönelik düzenlemeler yapıldı. Ama ortada ne düzen ne disiplin kalmıştı. Konstantinopolis kenti, tıpkı başkenti olduğu İmparatorluk gibi, Haçlılar’ın elinde düştüğü durumdan bir daha asla tümüyle kurtulamadı. İçlerinden biri 13

¹²⁸ Steven Runciman, **Haçlı Seferleri Tarihi, C:III**, Çev: Fikret İşıltan, TTK Yay. İstanbul-1987, s.109-110

Nisan'da hala için için yanan üç korkunç yangın, 'Fransa'nın üç büyük kentindekinden daha çok evi' zaten yok etmiş durumdaydı. Ne var ki, batılı şövalye ve askerler, hain Yunanlılar'a karşı ürkek nefretlerinin dizginlerini çözerken, çok daha kasıtlı ve kalıcı bir hasar vereceklerdi. Daha kârlı olan yağma ve soygun etkinliklerine nazaran, açık cinayetler az görülüyordu. Kentin sakinlerinden katledilenlerin sayısı belki iki bini aşmadı. Ama şehvet ve tamah kentin sokaklarını kasıp kavuruyordu.

Konstantinopolis'in dokuz yüzyıldır barındırdığı, antik çağın hazineleri olan anıtlar yıkıldı, taşındı ya da eritildi. Özel konaklar, manastırlar ve kiliseler soyuldu. Mücevherleri sökülen kupalar içecek kaplarına dönüştü; ikonalar oyun tahtası ve sehpa haline geldi; manastırlar soyuldu, hatta rahibelerine tecavüz edildi. Venedik'teki San Marco'nun prototipi olan Kutsal Havariyun Kilisesi ve Büyük Constantinus ile birçok halefinin gömütleri yağmalandı. Daha önce kentini savunacak parayı bulmaya çalışan III. Aleksios tarafından soyulmuş olan imparatorluk mezarlarında kalan tüm değerli eşyalar çalındı. Iustinianus'un cesedine bile saygısızlık edildi. Ayasofya Katedrali'nde askerler sunağı çiğnediler, altın ve gümüş mihrabını söktüler. Mermer kaldırımlarda, üzerlerine yüklenmiş ganimetlerin ağırlığı ile düşen at ve eşeklerin kan izleri vardı artık. Bir fahişe, patriğin tahtına çıkmış, açık saçık şarkılar söylüyordu. Niketas Khoniates, Konstantinopolis'teki bu 'Deccal Habercileri'nin vahşetini, Kutsal Kabir Kilisesi'ne saygı göstermiş ve yendikleri Hristiyanlar'ın canına ve malına zarar vermemiş olan Kudüs'teki Sarasenler'le karşılaştırır. Bu dehşetin Yunan tanıklarının, durumu abartmış ve Konstantinopolis'in yağması resmini fazla çarpıcı renklerle boyamış olmaları mümkündür. Gene de Niketas bu korkunç günlerde tahrip edilen antik heykellerin ve sanat eserlerinin ciddi ve kimi zaman doğrulanabilir listesini verir; tüm anlatılanlar

içinde en dehşet verici olanlarından biri, bir Yunanlı'nın değil, önceden sezmiş olduğu ancak önleyemediği şeyi derhal lanetleyen Papa III. Innocentius'un kaleminden çıkmadır.

Üç gün sonra, yağmaya ve yıkıma son verilmesi çağrısı yapıldı ve ele geçirilenler üç kilisede toplandı. Villehardouin, dünya yaratıldığından bu yana hiçbir şehirde bu kadar çok ganimetin asla görülmemiş olduğunu söyler. Gerçek değerini hiç kimse tam olarak belirleyememekle ve çoğu alıkoyulmuş olmakla birlikte, en azından 400 bin gümüş mark, yani Venedikliler'in Dördüncü Haçlı Seferi'nin ulaşımını sağlamak karşılığında istediği paranın dört katından fazla olduğu tahmin ediliyordu. Doge'ye 50 bin marklık bir miktar ödendikten sonra, ganimetin geri kalanı antlaşmaya göre paylaşıldı.”¹²⁹

Haçlı işgali ile İstanbul'dan kaçan asiller, İznik'te İznik Rum İmparatorluğu'nu ve Trabzon'da Trabzon Rum İmparatorluğu'nu kurarlar. İznik Rum İmparatorluğu 1261 yılında Haçlı hâkimiyetini yıkıp, tekrar İstanbul'a hâkim olurlar. Trabzon Rum İmparatorluğu ise, Osmanlılar tarafından fethedilerek Osmanlı ülkesine katılır.

Georges Pachymérés, bu işgal hakkında şunları söylüyor:

“Dünyatarihinin en önemli imparatorluklarından biri olan ve yüzyıllar boyunca varlığını sürdürmeyi başaran Bizans İmparatorluğu'na öldürücü darbe, IV. Haçlı Seferi ile vurulmuştur. 1203 yılında Bizans başkentinin surları önüne varan Haçlı ordusu 1204'e gelindiğinde artık şehrin sahibi olmuş, 12 Nisan'da düşen şehir yeni bir imparatorluğun yani Latin İmparatorluğunun kurulmasına sahne olmuştu. **Bu dönemde Bizans İmparatorluğunun varlığı devam ediyordu.** Nitekim Laskaris ailesi mensupları Batı Anadolu'nun büyük bölümünü kontrol etmeyi sürdürerek, İznik'te Nikea İmparatorluğunu kurmuşlardı.

¹²⁹ Nicol, *Bizans ve Venedik*, s.136-137

İstanbul'da kurulan Latin İmparatorluğu'nun uzun ömürlü olmayacağı daha kuruluşundan belliydi. 1261 yılına gelindiğinde beklenen son gerçekleşti ve İznik imparatorlarından IV. Ioannes'i tahttan indiren General Mikhail Palaiologos, VIII. Mikhail adıyla taç giydikten sonra, 1261'de İstanbul'a girerek Latin egemenliğine son verdi.

Bizans'ın başkentine yeniden kavuşmasına, harap olan şehrin yeniden sağlamaştırılmasına ve Anadolu'daki bazı toprakların geri alınmasına rağmen Bizans İmparatorluğunun son iki yüzyılı bir çöküş hikâyesidir.”¹³⁰

2.5) İKİ ELEŞTİRİ VE SEFERLERİN ETKİSİ

Haçlı Kafasının Çarpık Bakış Açısı

Haçlı Seferleri, Hristiyan Batı'nın İslam'a bakış açısını netleştirmiş ve ondan sonraki tarihsel süreçteki Batı zihniyetini ortaya çıkarmıştır. Hatta Batı Katolik zihniyeti, Doğu'daki Hristiyanlığını bile (şimdiki tabirle) Öteki olarak algılamıştır. Ve Bizans üzerine yapılan Dördüncü Haçlı Seferi, Doğu'daki Hristiyanlığı kesin olarak karşısına almıştır. Tabi bu arada diğer Doğu Hristiyanlığı inançları da Öteki içinde yer almıştır.

Fontana, Haçlı Seferleri'nin Avrupa'nın sadece İslam'a değil, Doğu Hristiyanlığına bakış açısını da çarpıttığını belirterek seferler konusunda şu özeleştiriyi yapar:

“Kültürel üstünlüğün sonuçlarından biri İslam'ın asimilasyon alanındaki becerisiydi. İslam'ın eski Yunan-Roma ve Hristiyan dünyasının büyük bir bölümünü rahatlıkla, üstelik Müslümanların Hristiyan

¹³⁰ Georges Pachymérés, *Bizanslı Gözüyle Türkler*, Çev: İlcan Bihter Barlas, İlgı Kültür Sanat Yay. İstanbul-2009, s.113

kültürünü benimsemedeki isteksizliğine tezat oluşturacak bir biçimde dönüştürmeyi başarması göz ardı edilemez. 8. yüzyılın ortalarına gelindiğinde bu geniş imparatorluk içinde yaşayanların ancak onda biri İslam dinini benimsemişti: ama aradan iki yüzyıl geçtiğinde nüfusun daha büyük bölümü İslam dinine girmiş ve evrensel düzeyde anlaşılan bir dile dayalı birleşik bir kültür yaratılmıştı.

Bu dönüşümün kılıç zoruyla sağlandığı yolundaki taraflı görüşe karşın, İslam'ın yayılmasını belirleyen etken her şeyden önce bir kolektivite duygusu uyandırma ve kabile grupları ile 'başka koşullarda son derece bölünmüş ya da parçalanmış toplumlar halinde yaşayan halklar'ı devletin ilk aşamasını oluşturan birlikler içinde kaynaştırma yeteneğiydi. Anlaşıldığı kadarıyla kurtarıcı olarak karşılanan Müslümanların eski Akdeniz dünyasının geniş alanlarını kolayca ele geçirmesi nasıl çarpıcı bir olguysa, ele geçirilen topraklardan asimilasyonun büyük bir hızla gerçekleşip Yunan-Roma uygarlığının bin yıllık ve Hristiyanlaştırma çabalarının birkaç yüzyıllık etkilerini bir çırpıda silmesi çok daha çarpıcıdır. Mısır'ın fethi sırasında (639-641) buraya ancak bir avuç istilacı girmişti; ama 10. yüzyıla gelindiğinde Mısır'da neredeyse yalnız Arapça konuşuluyordu. İbn Cübeyr 12. yüzyılda bu topraklardan geçtiğinde, başta Helenik geçmişe dayanan kentsel alanlar olmak üzere **ülke köklü bir İslamî kimlik kazanmış durumdaydı. Aynı şey çeşitli halklarla kültürlerin kaynaştığı büyük bir pota olarak Suriye'den Basra Körfezi'ne kadar uzanan bölgede ve Aziz Augustinus'un yurdu olan Kuzey Afrika'da yaşandı. **Bu yerlerde Hristiyanlık ve Latince kısa sürede ortadan kalktı** ve kadim yerli kültürün oluşturduğu dirençli alt katman yeniden belirdi. Bir azınlığın bağlı olduğu Yahudilik dini ise geri çekilmeksizin bu gelişmeye karşı koydu...**

Haçlı ruhu yalnız İslam dinine değil, Doğu Hristiyanlığına da bakış açımızı çarpıtmış ve Doğu özellikleri taşıyan çökmüş

bir uygarlık görüp ‘Byzantinus est, non legitur’ diye nitelendirdiğimiz Bizans’ı, İskandinav, Slav ve Moğol unsurlarının garip bir kaynaşmasıyla ortaya çıkan Rusya’yı ve daha da kötüsü Asya Hristiyanlığını Avrupa tarihinin dışında tutmamıza yol açmıştır. ‘Bizans İmparatorluğu’ dediğimiz şey hiçbir zaman var olmadı. Bizanslılar kendi devletlerine ‘Roma İmparatorluğu’ diyorlardı... Bizanslıların Romalı ve Hristiyan olmaları, Batı Hristiyanlarını onlara yardım etmenin gereğine inandırmaya yetmedi. Bunun en açık belirtisi 1204’te Konstantinopolis’i ele geçiren Dördüncü Haçlı kuvvetlerinin Bizans’ın zenginlik ve topraklarını paylaşma yoluna gitmesiydi. Condercet’nin aktardığına göre Haçlılar, ‘Konstantinopolis’i alıp yağmalamayı bir eğlence vesilesi sayıyorlardı’. Oysa kentin sakinleri Papanın hata işlemeyeceği inancıyla bizzat kapılarını onlara açmışlardı.”¹³¹

Doğu Medenî, Batı Barbardı

Müslüman olmayan bir kişi olarak **Nomiku**, 1925 yılında yayınlanan Haçlı Seferleri adlı kitabında, o yıllardaki Doğu ve Batı’nın durumu hakkında şöyle diyor:

“O yıllarda Doğu memleketlerinde **sanat ve edebiyat** tüm parlaklığı ile ışıldıyor ve insanlık için devrin bütün önemli güzelliklerinin tükenmez kaynağı olmuştu.

Sözünü etmiş bulunduğumuz bu iki narin, medenî ve de harikulade uyumlu ırkî sarmalanmalardan uzakta kalmış **Frenk Avrupası**, o yıllarda Batı’da egemen olan barbarlığın ve karanlık bilgisizliğin ağır ezikliği altında kıvranarak, bu durumdan kendini kurtaracak bir çıkış yolunu arıyordu.

Batı’da ne edebiyat, ne sanat, ne de sosyal kurumlar bulunduğu gibi, kanun ve idarî işlem kavramları da oluşmuş değildi. **Basit**

¹³¹ Fontana, Çarpıtılmış Geçmişe Ayna Avrupa’nın Yeniden Yorumlanması, s.53-54.

halkın ensesine çöreklenmiş ağır feodal düzen, halkın, geçici ve anlık efendiler altında ezilmesine ve kahredici bir umutsuzluğa sürüklenmesine neden oluyordu...

Bu ‘akılsız’ hareketin gerçekleşebilmesi için, bilinen ve mutad insanî dürtülerin de ötesinde **milyonlarca insanın kör fanatizmi ile baĒnaz inancının** harekete geçmiş olduğunu görmekteyiz. Ve böylece İsa düşmanlarına karşı savaşmanın ve de yıkım ile kan dökmenin ‘Tanrı isteĒi’ olduğunu iddia eden birkaç meczubun hezeyanlı baĒrıřmalarına kapılıp giden milyonlarca insan ayaklanıp çılgın bir hareketi başlattılar. Tarih, bu akımlara Haçlı Seferleri adını vermiş. Avrupa da, bunları gururlu bir kendini beĒenmişlik içinde, tarihinin en şerefli sayfalarında kaydetmiştir.

Avrupalılar, kişi ve de millet olarak, kendilerini **Haçlıların ah-fadı** olarak görürken de ‘dedelerinin imansız Araplar ile savaşmış olmaları’ nedeniyle **kendilerini diĒer insanlardan üstün gördükleri** gibi, tüm insanlığın ve de Tanrı’nın kendilerine sonsuza kadar minnet duymaları gerektiğine inanmaktadırlar...

Tüm tarih gelişimi içinde, kendilerini insan olarak kabul eden kimseler için, Haçlı Seferlerinden daha aşâĒılık, daha barbar ve daha sefil bir devir yaşanmamıştır.

Haçlı Seferleri bütün Avrupa’nın en ağır bir ayıp lekesi olarak karşımıza çıkar. Ve de asil ve medenî Araplarla savaşları sırasında o necip ve ünlü Bizans’ı harabeye çevirirlerken o görgüsüz Batı şovalyelerinin, tüm cehaletlerine rağmen kendi içlerinde bulunması beklenen o en basit insanî hasletten dahi mahrum oldukları görölmüştür.

Haçlı Seferleri Avrupa tarihinin en karanlık ve ayıplarla dolu sayfalarını oluşturmaktadır...

Kolayca anlaşılabilir ki böylesi bir insan çöplüğünden oluşan bu Hristiyan kervanlar, aslında, kendi hayatları pahasına cehennem ateşi ile zebanî mızraklarından kurtulabilecekleri umudu ile hareket eden birer eşkıya çetesinden başka bir şey değillerdi.

Ortaçağ Avrupa toplumu çöplüğünden oluşan ve her yıl yola çıkan bu iğrenç kervanlar, geçtikleri her memleket için gerçek birer sosyal yara ve tehlike oluşturluyorlardı...¹³²

Haçlı Seferleri'nin Batı'daki Etkileri

Haçlı Seferleri, öyle sadece sekiz seferden ibaret bir saldırı değildir. **Haçlı Seferleri, o güne kadar yaratılan bir Hristiyan zihniyetinin somutlaşması, uygulamaya geçmesi, diğer bir deyişle kuvveden fiile çıkmasıdır!** O dönemdeki Hristiyan zihniyeti, somut amacını, felsefesini, ifadesini Haçlı seferleri ile bulmuştur. Bu zihniyetin en açık ifadesi Papa Urban'ın nutuklarıdır. O nutuklarla, o dönemde kendini yiyen ve çoğu aç olan Avrupa'ya ihtişam ve sefahat olarak tanıtılan Doğu ve İslam dünyası hedef gösterilmiştir. Binbir Gece Masalları da bu hedefin hayal dünyasının ifadesidir. **Bu hedef o günden bugüne değişmemiştir.** Hep aynıdır. Haçlı Seferleri nedeniyle Haçlı terimi, bu zihniyetin ideolojik adı olmuştur. Artık Haçlı denildiğinde özellikle Batı'da kastedilen kendi dışındaki dünyaya ve Doğu'ya ve İslam'a yönelmektir. Nitekim Bush gibi her dili sürçen veya maksadını ifade etmek isteyen, bunun için Haçlı Seferi demektedir.

Özellikle İstanbul'un Fethi ve aslında Avrupa'nın kendisinin de istemediği Bizans'ın son bulması, bu Haçlı zihniyetinde yeniden bir dönüm noktası meydana getirmiştir. Diğer bir deyişle, Haçlı zihniyeti daha kesin hatlara kavuşmuş ve **Doğu ve İslam; sömürgeleştirilecek alanlar olarak görülmeye başlamıştır.** İspanya ve

¹³² Nomiku, *Haçlı Seferleri*, s.16-20

Portekiz'in Endülüs'ü yok etmesi ve Müslümanlar ile Yahudileri öldürmeleri, sürmeleri ve oradan temizlemeleri, Haçlı zihniyetinin uygulamasıdır. O yine dönemde Kolomb'un Amerika'da yaptığı soykırım ve vahşet, Haçlı zihniyetinin yansıması da bir Haçlı uygulamasıdır. Keza Afganistan, Irak, hep aynıdır!

Bu, Batı'nın temel karakteristik özelliği, Hristiyan olmasıdır. Hristiyan Batı, Avrupa ve ABD'den oluşmaktadır. Bu sebeple Hristiyan Batı denildiğinde, bu olgunun Öteki'si, kendi dışındaki dünya olmaktadır. Bu Öteki, Balkanlar, Türkiye, Ortadoğu, Pakistan, Afganistan vb'dir. Ruslar da Hristiyandır ama o mezhep nedeniyle ve stratejik olarak bir rakiptir. Menfaatler gerektirdiğinde dinî bakımdan birleşilir ama kendi başlarına kaldıklarında karşıtlık öne çıkar.

Kısacası, Haçlı Seferleri, o günden itibaren, Hristiyan Batı'daki Haçlı zihniyetni somutlaştırmış ve bugüne kadar da değişmemiştir. **Dil sürçmelerinin veya ileri gelenlerin her Doğu seferini Haçlı olarak ifade etmelerinin psikolojik temeli budur!**

Haçlı Seferleri'nin etkisi konusunda benzer bir yorum da şudur:

“Haçlı Seferleri, ruhî yenilenmeyi gerçekleştirmedeki başarısızlıkları gayet açık olmasına rağmen devam etti. Orta Doğu'da, askerî bir hâkimiyet projesi olarak bile hüsrana uğradılar. Kudüs, 1187'de kaybedildi; resmi olarak ilan edilen üç Haçlı Seferi'ne rağmen geriye alınamadı. Yeryüzü'nün efendisi olma, geleneklere sıkı sıkıya bağlı inancı tesis etme ve Hristiyanlığa Thomas Aquinas'ın deyişiyle 'yılmaz bir cehalet' ile saldıran diğer inanç sitemleriyle mücadele zorunluluğu bitmemiş, aynen duruyordu.

Haçlı Seferleri'nin ele tutulur sonuçlarından hiçbiri, onun Batı Medeniyeti'ne sağladığı katalizörlük görevi kadar önemli değildir. **Haçlı ruhu, Batı düşünce ve deneyiminin çok farklı öğelerini bir**

araya getirmiş ve Batı'nın muhtevasını ve ruhî coğrafyasını, 'Öteki İnsanlar' hakkındaki görüşüyle tamamlayıp şekillendirmiştir. Batı Avrupa'nın modern şeklini alması, Haçlı Seferleri'nin etkisi altında olmuştur. Haçlı döneminin belki deen etkili mirası, Batı düşüncesinde katı dinî geleneksellikte tekdüze hayat arasında kurduğu çözümleri güç bağdır. Gelenekten kopmak sapıklık, farklı olmak ise aforoz edilmeyi gerektiren bir durum idi. Avrupa veya ötesinde, güvenilir tek vatandaş, Roma Kilisesi'nin emirlerine uygun yaşayan insandı. Bunun ötesindeki bölgeler, vahşiliğin hâkim olduğu yerdir.

Batı Medeniyeti'nin iki temel dayanağı, Klasizm ve Hristiyanlık, muzaffer bir ben idrakini paylaşmaktadır. Bunların her biri, kendini tanımlamak için Öteki'ni keşfetti ve sınırları kolla- ma süreci, daimi olarak gerçek insanların yeniden keşfini gerektirdi.

...Ötekileri'nin farklılıkları ve benzerlikleri üzerinde durmak ve bunların niteliklerini belli kalıba sokmak bir tahrif süreci idi... Fakat Ötekiliğin tanımlanması sürecindeki en tahrif edici özellik, mesafe veya münasebet derecesi değil idi. Bu, daha çarpıcı yönlerden ve daha hayatî fikirlerden bir Grek, bir Romalı, bir Hristiyan olmanın ne ifade ettiğinden kaynaklanıyordu Mukayesenin can alıcı noktalarını oluşturan unsur, ben kimliği idi...

Burada, Kristof Kolomb'un İspanyası'na ışık tutmak faydalı olacaktı. Müslümanların hâkim olduğu İspanya, içerisinde Yahudiler, Müslümanlar ve Hristiyanların nisbî bir uyum içinde yaşadıkları tek çok kültürlü toplumdur. Uzun ve acımasız sekiz yüz yıllık bir ırk ve din savaşı ve üçbin meydan savaşından sonra Mağribilerin nihaî mağlubiyeti ve Endülüs'ten atılmaları her şeyi değiştirdi. Bu, İspanyol ruhunda derin izler bıraktı. Mücadelenin muzaffer bir şekilde tamamlanması, sosyal düzeni istihdam ve gaye boşuluğuna terketti. Gırnata'da galip gelmesi neticesinde ilk iş olarak, Yahudiler kovularak İspanya toplumunun çoğulcu yapısını or-

tadan kaldırma hareketi benimsendi. Onlara ya din değiştirmeleri ya da çekip gitmeleri şeklinde bir ultimatoom verildi. Bu fermanın yürürlüğe girdiği tarih 2 Ağustos 1492 –Kolomb’un palos limanından yelken açmasından bir gün önce- idi. Gırnata’nın düşüşünden sonraki bir yıl içinde, İspanya yeni bir çehre kazandı; boşluk, temelsiz bir şekilde dolduruldu. Galipler, yeni bir dünya oluşturmaya hazırlanıyorlardı. Okyanusya’nın Amiralinin beratını imzalayan el ile Yahudilere verilen ultimatomu imzalayan el aynı idi: Juan de Coloma. Şimdi, 1492’de, çarpık dindarlığıyla, klasik coğrafya ve Orta Çağ folkloru temelli bir öalzemeye sahip ve yeni teknik hüneler edinen Batı’nın temel düşüncesine malik olan Kolomb yeni dünyalar aramaya hazırды. Onun hayat sürdüğü yıllarda, Hint Adaları bu nedenle kaçınılmaz olarak Haçlı Seferleri’ne kıyasla Yeni Dünya oluyordu. Burada yine erdemli Hristiyan keşfi maskesi altında, canice zorbalıklar kutsallaştırılabilirdi.”¹³³

2.6) SONRAKİ SEFER GİRİŞİMLERİ

1460’da Haçlı Seferi Niyeti ve Padişaha Mektup

1460 yılında Papa olan II. Pius, Türklere karşı bir haçlı seferi düzenlemeye kalkışır. Montava kongresinde konuyu açar ama Avrupalı hükümdarların nazik desteklerinden başka bir şey alamaz. Bunun üzerine Papa II. Pius, 1461 yılında Fatih sultan Mehmet’e alaycı bir üslupla Hristiyanlığa davet eder, bu davetin karşılığında Batı imparatorluğunu önererek mektupta şöyle yazar:

“Hiç kuşkusuz dünyanın en büyük hükümdarısın. **Tek bir şeyin eksik: vaftiz.** Biraz suyu kabul et ve kutsal taşlar taşıyan ve kutsal tahtlar üzerinde oturan bütün bu tabansızlara egemen ol. **Benim yeni**

¹³³ Serdar-Davies-Nandy, *Batı Irkçılığının Kaynakları Bir Manifesto*, s.40-43

Konstantinus'um ol ve ben de senin için yeni bir Sylvestrus olayım. Hristiyanlığa geç, birlikte vebim Roma'm ve Konstantiopolis'le -şu anda sana aittir- yeni bir evrensel düzen kuralım."¹³⁴

Papa'nın bu mektubunun kaynaklarda muhtemelen Fatih'e ulaşmadığı belirtilir. Ancak, Papa'nın ifadeleri bakımından mektup tarihsel bir belge niteliğindedir. Çünkü birincisi, Papa, 1461 yılı itibarıyla Osmanlı Padişahı Fatih Sultan Mehmet'in dünyanın en büyük hükümdarı olduğunu kabul etmiştir. İkincisi, Papa, kongrede kendine yüz vermeyen kralları, "tabansız" olarak niteleyip, onları tabiri caizse, satmaya kalkmıştır!

Papa II. Pius, Haçlı seferi fikrinden yine de vazgeçmemiştir. Birkaç yıl sonra küçük bir savaş filosu toplamayı başarır. Ancak 1464'de öldüğü için bu Haçlı seferi fikri gerçekleştirilemez.¹³⁵

Daha Sonraki Haçlı Seferi Teşebbüsleri

Daha sonra Osmanlı'ya karşı yapılan bazı savaşlar da Haçlı Seferi niteliğinde savaşlardır.

Hatta yeni bulunan bir belgeye göre, **1473 tarihinde Papa, haçlı seferi için vergi toplamaya çalışmış** ve bir takım taleplerde bulunmuştur:

"İspanya'daki Segoiva Katedrali'nde, Osmanlı Devleti'ne karşı savaş için vergi talep edilen Papalık fermanının 5 örneği bulundu. 5 örnek, 'İspanya'da, matbaada basılan ilk papalık fermanı' olmasından dolayı önem taşıyor.

1473 tarihli mührün bulunduğu Papalık fermanının bilinen tek kopyasının 2. Dünya Savaşı sırasında yıkımlarla ortadan kaybolduğunu belirten yetkililer, bulunan 5 örneğin, 'İspanya'da, matbaada basılan ilk papalık fermanı' olmasından dolayı önem taşıdığını ifade ettiler.

¹³⁴ Jacques Attali, 1492, Çev: Mehmet Ali Kılıçbay, 2.baskı, İmge Yay. İstanbul-1999, s.32

¹³⁵ Attali, 1492, s.33

Uzmanlar, 1473'lü yıllarda Papa 4. Sixto adına diplomatik görevle İspanya'da bulunan, daha sonra 6. Alejandro adıyla Papa olan Kardinal Rodrigo de Borja tarafından getirildiğini belirttiler.

Söz konusu 5 örnek Papalık fermanında, o dönemde Katolik Kilisesi'nin Osmanlı Devleti'ne karşı Haçlı Seferlerine destek için farklı vergi taleplerinin olduğu bildirildi(AA).¹³⁶

1686 yılında Papalık tekrar bir Haçlı Seferi düzenlemeye kalkışır.

Haçlı Seferleri, sefer olarak ilk sekiz seferle sona erer ve daha sonra Papalık birkaç defa daha girişimde bulunur ama **Haçlı zihniyeti ve sefer amacı günümüze kadar hep devam eder. Haçlı Seferi hayali, Hristiyan Batı'nın en büyük özlemi ve bilinçaltıdır.** Çünkü:

“Kilise tarihi boyunca, Hristiyan dini müesseseleri, klerje sınıfı ve Hristiyan devletlerinin birçoğu hep bu kutsal mission faaliyetlerine kendilerini adanmışlar; İncil'in bu (kutsal koyunları gidin bulun-BO) sözünü yerine getirebilmek için her türlü yola başvurmuşlardır. Hristiyan kilise medeniyetinin her türlü düşüncüyü, baskı ve terör altında tuttuğunu Ortaçağ skolastiği döneminde Hristiyan mission'u haçlı seferleri adı altında en barbar şekilde kendini göstermiştir.”¹³⁷

Haçlı Seferleri'nin yağmacılık zihniyetini ve Venedik'in nasıl bir tüccar devlet olduğunu yansıtmaları bakımından, **Dördüncü Haçlı Seferi**, Hristiyan Avrupa tarafından başka bir Hristiyan dünya olan Bizans'a yapılması önemli bir tarihsel kesittir.

Haçlı Seferleri sırasında Avrupa'da bir yandan da engizisyon zihniyeti ortaya çıkmaya başlar. Engizisyon giderek yayılır ve sonunda Papalık düzenlemeleri haline gelir.

¹³⁶ <http://www.kocaelim.net/haber!2499.html> (Erişim: 24.4.2009)

¹³⁷ Prof.Dr. Mehmet Aydın, *Misyonerlik Faaliyetleri ve Türkiye*, “Türkiye’de Misyonerlik Faaliyetleri” içinde, TDV Yay. Ankara-1996, s.10

Haçlı Seferi zihniyeti, Hristiyan dünyasının her zaman için bir ideali olarak kalır. Türklere ve Müslümanlara karşı savaşlar, bazen dil sürçmesi bazen açıkça ifade ile kimi zaman haçlı seferi olarak tanımlanır. Bu durum içinde bulunduğumuz yıllara kadar devam etmiştir. Hatta bazen bildiri ve çağrılar da haçlı seferi olarak ifade edilmiştir. Yüzyılımızdaki haçlı seferi hayaline ileriki bölümlerde değineceğiz.

Ancak elimizde daha ilginç bir örnek vardır ki, o da; **Bulgar Piskoposu Sofroni**'nin 1810 yılında Türk-Rus savaşı sırasında Bulgar halkına yaptığı çağrıdır. Piskopos Sofroni, bu çağrısında, Rus ordularını Bulgarları Müslüman zulmünden kurtaracak bir "Haçlı Ordusu" olarak tanımlar. Bu sebeple Türklere aldanılmamasını, ayrıca gelecek haçlı ordusuna ekmek, yiyecek ve saman yardımı yapılmasını ister. Sofroni, muhtemelen Ruslar ile görüşmüş de olabilir. Çünkü yapılacak yardımın bedelinin hükümdar tarafından ödeneceğini ve ayrıca Bulgar halkının çektiği acıların (!) Aleksandır'a bildirildiğini belirtmiştir. Çağrı da Türkler alabildiğine kötü tanıtılarak, Ruslara karşı Türklere sığınılmaması istenilir. Bu belge aynı zamanda Rusların Türklere karşı Bulgarlar üzerinde nasıl faaliyet gösterdiklerinin de bir belgesidir. Yani Ruslar, Bulgar din adamları ile propaganda yapmışlardır. Söz konusu çağrı şudur:

"Tanrı'nın Lütfulyla,

Ey Bulgar halkı! Size bir baba şefkatiyle sesleniyorum, sevgili evlatlarım. Selam size, ey Bulgaristan topraklarında yaşamakta olan Hristiyanlar! Sevinin, çünkü bütün Bulgaristan halkını büyük bir mutluluk bekliyor. **Yakında özgürlüğünüze kavuşacaksınız.** Zavallı çilekeş Bulgar halkı, Tanrı'nın lütfuna ve inayetine mazhar olacak ve Tanrı büyük hükümdar Aleksandır Pavloviç'in yüreğini

duyarlılıkla doldurarak, sizi Türklerin barbarca işkencelerinden kurtarması için onu gönderecektir. Sizleri sıkıntılarınızdan kurtarmak için Hristiyan kardeşlerinizin oluşturduğu bir **'Haçlı ordu-sunun** imdadınıza, imdadımıza koşacağını göreceksiniz. Dört yüz yıldır özlemini çektiğiniz o aydınlık günler yakındır.

Ey yürekli Bulgar halkı ve inançlı Hristiyanlar! Dayanıklı ve dirençli olun! Korkmayın, Tanrı'nın buyruğu doğrultusunda sizleri kurtarmaya gelecek olan Hristiyan kardeşlerinizi iyi duygularla bekleyin ve dostça karşılayın. **Gelecek olan, Hristiyanlardan oluşmuş bir ordudur;** ondan ürkmeyin, kaçmayın, kentlerinizi, evlerinizi terk etmeyin. Onlara yiyecek ve içecek sağlamaya gayret edin, olabildiğince çok miktarda ekmek, arpa, saman hazır bulundurun. Böylece Hristiyanlara yakışır biçimde onlara borçlu olduğunuz konukseverliği göstermiş ve itibar etmiş olursunuz. Aynı inancı paylaşan kardeşlerinize yabancı gibi davranmayın, onlara yakınlık gösterin, içtenlikle, sevgi ve sadakatle destek olun. Çünkü onlar Hristiyanlık için, vatanları için, Tanrı'nın kutsal kilisesi için ve din kardeşlerini korumak için kanlarını akıtıyorlar. Sizin başınıza geldiği gibi, kendi aralarındaki kin ve anlaşmazlık yüzünden, din kardeşlerinin esarete düşmelerini önlemek istiyorlar. Zira sizler bu kötü duruma o olumsuzluklar yüzünden düştünüz. İşte bu nedenden ötürü her Hristiyan, çok fakir olsa bile, kendi hakkı olan ekmeğinden tasarruf arttırıp onları ağırlamalı ve düşmanımız olan Türklerin yanına kaçmamalıdır.

Ey benim Hristiyan evlatlarım! Koşun, gelin ve bu Hristiyan ordusuna destek verin, çünkü onlar o lanetli Haceriler gibi etrafı yıkıp, insanları öldürmezler. Onlar sizin malınıza ve canınıza zarar veremeyecekler, ahlak dışı, onur kırıcı davranışlarda bulunmayacaklardır. Onlara sunduğunuz her şeyin bedeli, ister tahıl ve saman, ister hayvan olsun, size hükümdarınız tarafından ödenecektir. Çünkü onların niyeti sizi korumak ve savunmaktır.

Ey Hristiyanlar! O işkencecilerin sizi kızgın demirlerle dağladıklarını, çocuklarınızı gözlerinizin önünde ateşte yaktıklarını, malınızı mülkünüzü gasp ettiklerini, kızlarınızı oğullarınızı ellerinizden alıp dinlerinden ayırdıklarını hatırlamıyor musunuz? Bütün bu eziyetleri bugüne dek size çektirmediler mi? **O halde neden bu Hristiyan düşmanlarına kaçmak istiyorsunuz?** Şunu biliniz ki, çektiğiniz acılar, en saygıdeğer hükümdar olan İmparator Aleksandır Pavloviç'e duyuruldu ve o merhamet duygusuyla sizleri bu acı ve eziyet dolu hayattan kurtarmayı amaç edindi. Hele bir araştırın ve soruşturun bakalım, başka devletlerde böyle eziyet çektiriliyor mu? Sizin çektiğiniz acılar bütün Avrupa'da biliniyor; **bütün gazeteler size yapılan işkenceleri anlatıyor.** Bütün bunlara karşın gene de kalpleriniz başka tarafa yönelecek ve sizler düşman tarafına, size bu işkenceleri yapanların yanına mı koşacaksınız? **Onlardan kaçmalısınız sevgili Hristiyanlar, tıpkı tehlikeli ve zehirli bir yilandan kaçarmış gibi onlardan uzaklaşmalısınız. Hristiyanları seven Rus ordusuna katılmalısınız.** Onlara öz kardeşleriniz gibi davranın, sadakat gösterin ve isteklerini içtenlikle yerine getirin, onları evlerinize alın, ağırlayın ve itibar gösterin. Yola çıkacakları zaman, onlara doğru yolu gösterin. Ey Hristiyan dindaşlarım, özellikle kendinize Yuda'yı¹³⁸ örnek alıp ihanet etmekten sakının, tıpkı cehennem ateşinden sakınmanız gerektiği gibi. Umarım hiçbir Hristiyan böyle büyük bir günah işlemez. Aksi halde Hristiyan dinine ihanet etmenin ve düşman saflarına geçmenin cezasını hem bu fani dünyada hem de ahirette çeker.

Eğer kurtarıcılarınıza sadakatle yardım edip hizmette bulunursanız, Tanrı'nın rızasıyla kısa sürede, hepimizin arzu ve temenni ettiği gibi, sevinç ve mutluluğa kavuşacağınızı, huzur ve barış içinde yaşayabileceğinizi umuyorum. Amin. Bulgar Piskoposu Sofroni"¹³⁹

¹³⁸ Yuda: İsa'nın Havarilerindendir. Söylentilere göre, para karşılığı İsa'nın yerini Yahudilere ihbar etmiş olup, Yahudiler İsa'yı öldürüyoruz diye yanlışlıkla Yuda'yı öldürmüşlerdir. Bundan dolayı Hristiyanlıkta hain kişilere Yuda denilir-HY

¹³⁹ Vračal Sofroni, *Osmanlı'da Bir Papaz*, Çev: Aziz Nazmi Şakir-Taş, Kitap Yay. İstanbul-2003, s.76-78

3) ENGİZİSYON: BATI'NIN CİNNET ÇAĞI

3.1) ENGİZİSYONUN DOĞUŞU

Skolastik Düşünce:

Engizisyon çağından önce, Avrupa'da düşünce ve felsefe de dinî esaslara ve bilgilerin değişmezliği ilkesine, dogmaya dayanmaya başlar. İşte bu skolastik düşüncedir. Yani giderek akıl, mantık ve düşünme bir tarafa bırakılır. Sormak, eleştirmek yasaklanır. Kilise giderek tek doğru hale gelir.

Orta çağda, bugün Batı'nın kendisine dayanak yapmaya çalıştığı Aristo ve Eflatun gibi Yunan filozoflarının eserleri ortadan kaybolmuştur. Geriye Arapça tercümeleleri kalmıştır. Batı bu düşünürlerini, Arapça'dan yapılan tercümeleler sayesinde görmüştür. **Dolayısıyla, Batı, kendi geçmişini Doğu'dan öğrenerek Batı olmuştur!**

“Orta çağlar boyunca Eflatun ve Aristo gibi filozofların eserlerinin Yunanca asılları kaybolmuş ve sadece Arapça tercümeleleri muhafaza edilebilmişti. Avrupalıların Yunan bilim ve felsefesini yeniden keşfetmesi, Arapçadan yapılan bu Latince tercümeleler sayesinde olmuştur.”¹⁴⁰

Kâfirlerin Yakılmaya Başlanması:

Haçlı seferlerinin başlamasından 74 yıl önce, **1022 yılında** Fransa Kralı II. Robert sapkın inançlarından dönmeyi kabul etmeyen

¹⁴⁰ İbrahim Kalın, *İslâm ve Batı*, 2.baskı, İsam Yay. İstanbul-2007, s.81

on kâfirin yakılmasına karar verir.¹⁴¹ Bu karar ile birlikte Avrupa'da dinî inançlar yüzünden insanlar yakılmaya başlanır. Bu aynı zamanda Engizisyon Çağı'nın başlangıcı olur.

Avrupa, bu döneme kendisi biraz da masumane ve sadece bir aşama tabiri gibi orta çağ der. **Oysa bütün bu dönem, karanlık ve bağnaz çağdır.** Haçlı seferi, bu bağnazlığın kutsal yerlere ve doğunun zenginliğine çevrilen yüzüdür. Haçlı seferleri sırasında Avrupa kendisinin yasakladığı düşünme tarzları ve bilgi ile Doğu'daki icatlarla da yüz yüze gelir.

Engizisyon'un parayla günah bağışlama belgeleri (=endüljans) satması ve ateşte insanların yakılması karşısında halkın huzursuzluğu giderek çoğalmaya başlar. Bu bağışlama belgeleri, 1500'lerde komisyon karşılığı **bankerlerde** satılmaya başlanır. Papa X. Leo, **otuz beş maddelik bir günah affetme tarifesi** yayımlar. Bu tarife de her günahın kaç paraya affedileceği yer alır.

Binli yılların başlarında Avrupa'da **Heretik inançlar** yayılmaya başladığında gerek Krallar ve gerekse Kilise bunlara karşı cezalar uygulamaya başlarlar. Heretik, sapkın anlamında din dışı kâfir gruplar demek olup, esasen bu terimi Katolik Kilisesi, o zamanlar Katolik olmayanlar için kullanmıştır. Yani Katolik olmayan Avrupalı Heretiktir.

Heretik kapsamda sayılan **Katharosçular** 1022 yılında Fransa'da ayaklanırlar ve Almanya'ya yayılmaya başlarlar. İşte bu ayaklanmaları bastırmak için, insan avları ve yakmalar konuşulmaya başlar. "1022 yılında Fransa Kralı II. Robert sapkın inançlarından dönmeyi kabul etmeyen on kâfirin yakılmasına karar verir."¹⁴²

O dönemlerde '**Heretik inanç**' olarak kabul edilen inanışlar sadece geçmişten gelen pagan inançları değil, aynı zamanda

¹⁴¹ Haydar Akın, *Ortaçağ Avrupası'nda Cadılar ve Cadı Avı*, Dost Kitabevi Yay. Ankara-2001, s.168

¹⁴² Akın, *Ortaçağ Avrupası'nda Cadılar ve Cadı Avı*, s.168

Kilisedeki yolsuzluklara yönelik eleştirileri de kapsamaktaydı. **Aslında bu anlamda o dönemdeki heretik inanç, Hz. İsa'nın kentsel otoriteye karşı vaaz ettiği söylemler gibiydi.** Ancak bu kitleler karışık inanışlardan oluşmaktaydı. Heretikler hakkında Josep Fontana şunları söylüyor:

“Roma'nın mahkûm edip Engizisyon'un kararlarını meşrulaştırmak için öne çıkardığı öğreti konularıyla ilgili düşüncelerden epey farklı olan bu akımlara baktığımızda, geçmişi Hristiyanlıktan önceye inen halk inanışlarının oluşturduğu alt katmanın yanı sıra resmî Kilise'deki yolsuzluklara yönelik eleştiri ve reddiyeleri görmekteyiz.

Bu akımların gerçek niteliğini kestirmek zordur. Heretik akımları mahkûm eden yargıçlardan geriye birçok tarihçinin de paylaştığı taraflı bir değerlendirme kalmıştır. Bu tarihçiler akımları destekleyen kitlelerin kendi başlarına düşünebilecek ve kendilerini olumsuz yönde etkileyen sorunlar karşısında harekete geçebilecek bir durumda olup olmadıkları üzerine kafa yormak yerine, bir Bulgar Papazının fikirleriyle zehirlenmiş bir avuç fanatiğin, Avrupa'nın yarısında kitleleri baştan çıkardığını kabul etmeyi yeğlemektedir.

Olaylara bugün baktığımızda iki farklı kültürün varlığını görebiliyoruz: Papazların kültürü ve '11.yüzyıldan itibaren güçlü heretik akımlara koşut olarak Batı kültüründe birdenbire serpilip açılan' bir folklorik gelenek... Bir Alman tarihçi şöyle demektedir: '10.yüzyılda Kilise dışındaki geniş çoğunluk hakkında bütün bildiklerimiz papazların bilinmeye değer buldukları şeylerdir...'

Heretik akımların çoğu tarafından paylaşılan alt katmanda eleştirel Hristiyan düşüncesinin unsurlarını, yani müminler arasında **kardeşliğe dönüş** ve erken dönem Hristiyanlığının tipik özelliği sayılan **kanaatkâr yaşam** biçimine, sade ve temiz adetlere dönüş isteklerini buluruz. Birçok durumda kehanetlerde belirtilmiş olan bin yıllık barış ve mutluluğu getirecek üçüncü çağın başlamasının yakın

olduğu duygusu ve aynı zamanda adaletsiz bir toplumsal düzenden yararlananlarla ortak bir çizgiye giren yoz kilise yapısına yönelik bir dizi eleştiri, bu tür istekleri güçlendirmekteydi. Kutsal değerleri satış konusu yapanları kınayan ve erken dönem Hristiyan Kilisesinin saflığına dönmeyi öngören Gregoryen reform hareketi, bu dönüşün gerçekleşmediğini gören bazı papazları kendi programını bile uygulamaktan aciz bir hiyerarşiye yönelik eleştirilere katılmaya yöneltti. Ramirdus kutsal değerleri satış konusu yapan, evlenen ya da bir kapatmayla yaşayan din adamlarının yönettiği ayinlere katılmamak gerektiğini öne sürdüğü için 1077'de Cambrai'de yakıldı. Oysa savunduğu görüş papazların vaaz ettiğinden farksızdı.

Heretik akımların genel mecrası içinde daha saf ve daha yoksul bir Kilise'yi arzulayan rahiplerle dindarlara, Kilise'nin yeni dayatmalarına karşı direnen, bir başka deyişle kendi sırtlarına bindirilmiş yeni feodal sömürü biçimlerinden duydukları rahatsızlığı ve muhalif tavırlarını dile getiren köylüler ve üst düzey Kilise görevlileri ile aristokrat kent oligarşileri arasındaki ittifakı kınayan kentlilere iç içe geçmiş halde rastlanabilir...

Son tahlilde heretik bir akım, her zaman öğretiyle ilgili olması gerekmeden herhangi bir nedenle, Kilise hiyerarşisince kabul edilemez bulunan bir akımdı. Kendisiyle iktidar mücadelesine girilmesinden korkan ya da başkalarının mülklerine el koymaya heveslenen bir hükümdarın mahkûmiyet kararı için baskıda bulunmasına dayalı 'siyasî heretiklik' davaların da vardı. Böyle durumlarda hükümdar için tamamlayıcı bir unsur olarak gereken ve işkence altında elde edilmiş bazı itiraflara dayandırılması güç olmayan uygun bir sapkınlık gerekçesi Kilise tarafından sağlanırdı. Örneğin Nogent'lı Guibert belirli heretiklerden söz ederken bizi şöyle ilana etmeye çalışmaktadır:

'Toplantılarını cinsiyet ayrımını gözetmeksizin yer altı mahzenlerinde ya da karışık yollardan girilen gizli yerlerde yaparlar. Anlatıldığına göre mumların yakılmasından sonra, hafifmeşrep bir

kadın herkesin izleyeceği biçimde yere yatarak kıcını açarken, diğerleri de arkada durup mumlarını ona tutar. **Mumların söndürülmesiyle birlikte her yandan ‘kaos’ diye bağrılır. Herkes yakaladığı ilk kadınla cinsel ilişkiye girer.**¹⁴³

...Söylentiye göre cüzamlılar bütün Hristiyanları zehirlemeyi ve onlara hastalık bulaştırmayı planlamış ve bu amaçla Gırnata'nın (Granada) Müslüman emiriyle ittifak içine girmişlerdi. **Çok sayıda cüzamlının işkenceden geçirilmesine ve diri diri yakılmasına yol açan bu çılgınca fantezinin gerisinde, bazen bir toplumu sarabilen akıl dışı paniklerden biri ama aynı zamanda varlıklı cüzam evlerinin mali kaynaklarına el koyma niyeti yatıyordu.**¹⁴⁴

Yahudilere Kötü Davranılması

Haçlı kafası ve engizisyon sapıklığıyla beraber, Yahudilere de kötü davranılmaya başlanır. Kilise, Yahudileri dışlar ve toplum içinde fark edilmeleri için farklı kıyafet giymeye zorlanırlar.

Osmanlı'da gayrimüslim hakları peşinde koşan ve oryantalist senaryolarla gerçeği saptırmaya çalışan Batı, aslında dinsel ırkçılık yaparak, **Katolik inancı dışında başka bir inanca kesinlikle hayat hakkı tanımamıştır!** Josep Fontana bu durumu şöyle anlatıyor:

“Yahudileri toplumun dışına itme işini üstlenen güç, kendi denetim alanı dışında bir kültürün varlığını bir türlü kabul edemeyen Kilise'ydi. Kilise, 1215'teki Dördüncü Laterano Konsili'nden başlayarak Yahudilerin farklı biçimde giyinmeleri ve kimliklerini belirletici işaretler taşımaları konusundaki ısrarından vazgeçmedi ve **Yahudiler ile Hristiyanlar arasında her türlü temas ve yakınlığı önlemeye çalıştı.**

¹⁴³ Görüleceği üzere “mum söndü” iftirasının kökü Engizisyon Avrupasının Heretiklere attığı bir iftira olup, kanaatimizce bu iftirayı Osmanlı topraklarına misyonerler taşımışlar ve inanç ayrımcılığını derinleştirmek için kullanmışlardır; cahil sünniler de buna alet olmuşlardır -HY

¹⁴⁴ Fontana, Çarpıtılmış Geçmişe Ayna Avrupa'nın Yeniden Yorumlanması, s.58-62

Yahudilere yönelik baskılar çoğu kez kitleler arasındaki akıldışı önyargılardan kaynaklanan bir nefretin sonucu gibi sunulur. Ama görüldüğü kadarıyla 11. yüzyıldan önce rastlanmayan bu nefretin ve önyargıların, her türlü talihsizliğin sorumluluğunu yükleyebileceği bir iç düşman efsanesi yaratan Kilise tarafından beslendiği unutulur. **'Yahudiler ve Mağribiler,'**¹⁴⁵ Hristiyanlar arasında değil, ayrı yaşasın. Hepsi bir duvarın arkasına tıkılsın; çünkü **onlardan daha büyük düşmanlarımız yok.**' Bu sözleri söyleyen cahil bir fanatik değil, Kilise'nin sonradan azizler listesine aldığı saygın bir din adamıydı.

O zaman Birinci Haçlı Seferi öncesinde ve sırasında Yahudilere yönelik baskı ve katliamların gündeme gelmesinde şaşılacak bir şey olabilir mi? Yahudilerden bazılarının zengin olmasının ve hükümdarlarla yakınlıklarından dolayı vergi artışlarının sorumlusu olarak görülmesinin buna uygun bir zemini hazırlamış olabileceği gerçeği, bize kin tohumlarının kimler tarafından atıldığını unutturulmamalıdır. Bu tohumlar sayesinde zamanla resimli tasvirlerde kolayca görülebilen **basamaklıp bir Yahudi imajı** yaratıldı. Hristiyanlar arasında da alışlagelmiş bir şey olan tefecilik Yahudilerin kişiliğinde hedef tahtası yapıldı; oysa Ortaçağ'ın Murcia mahkemelerinde Yahudilerin tefecilik yoluyla borçlandıkları Hristiyanlara karşı açılmış davaları vardı... Yahudiler yemeklerini hayvansal yağlar yerine sıvı yağla pişirdikleri için ve **yemekten önce ellerini yıkadıkları için** ayıplanıyordu."¹⁴⁶

Kâfirlerle Mücadele Kararnamesi

1183 yılında, Papa III. Lucias, Kralın da katılımıyla din adamları ile **Verona Sinodu**'nu toplar. Toplantıda kâfirlerin durumu konuşulur

¹⁴⁵ **Mağribiler** = Gene anlamda Kuzey Afrika'nın Batı taraflarında yaşayan Müslümanlara verilen addır. Romalılar bu bölgelerde yaşayan Berberilere bu adı kullanmışlardır. Avrupa'da zamanla, Müslümanlara ve tüm Araplara da bu şekilde hitap edildiği olmuştur. - HY

¹⁴⁶ Fontana, **Çarpıtılmış Geçmişe Ayna Avrupa'nın Yeniden Yorumlanması**, s.67-68

ve bunlarla mücadele edilmesine karar verilir. Bundan sonra Papa III. Lucias'ın yönlendirmesiyle Rheims Başpiskoposu, Flandra'da birçok kâfiri yaktırır. Papa III. Lucias, 1184 yılında bir ferman yayımlayarak başpiskopos ve piskoposların, sorumluluk bölgelerini her yıl iki defa gezmeleri ve bu arada inançlı Katoliklerin yardımı ile **kâfirleri** (yani Heretikleri, Katolik olmayanları-HY) yargı önüne çıkarmalarını ister. Bu ferman bir anlamda Engizisyon'un başlangıcı olur.¹⁴⁷

Kararnamede şu maddeler yer alır:

“-Kontlar, baronlar ve diğer senyörler, aforoz cezası sırasında Kilise'ye silah yardımı yapacaklarına söz verecekler.

-Vatandaşlar, heretik olduğundan şüphelendikleri herkesi piskoposa ihbar edeceklerine yemin edecekler.

-Piskoposların bizzat kendileri heretikleri yakalamak için yılda iki defa piskoposluğa ait köyleri ve şehirleri ziyaret edecekler.

-Heretik mezhep taraftarları rezil bir şekilde teşhir edilecek ve görevlerinden uzaklaştırılacak.”¹⁴⁸

Cinayet ve Yakmaların Artması

1209'da Toulouse'nun yakınındaki Beziers'de **20.000 civarında katharosçu** katledilir. Birkaç yıl sonra **200 kadar Kathar, yanan odun yığınları içine atılmak suretiyle yakılır.**¹⁴⁹ Ve bu böyle devam edip gider.

Engizisyon Mahkemesi, resmi olarak Papa IX. Gregoire zamanında kurulur. Ancak o tarihe kadar Alman kralı II. Frederic Papa

¹⁴⁷ Akın, *Ortaçağ Avrupası'nda Cadılar ve Cadı Avı*, s.173-174

¹⁴⁸ Guy Testas-Jean Testas, *Engizisyon*, Çev:Ali Erbaş, İnsan Yay. İstanbul-2003, s.14-15

¹⁴⁹ Testas-Testas, *Engizisyon*, s.7-8

bu yetkiyi elinde tutmak ister. Papa III. Honorius ile anlaşarak ile anlaşarak tahta çıktığı 1220 yılından itibaren bildiri yayınlamaya başlar. 1224 tarihinde yayımladığı bildiride şöyle emir verir:

“Her kim ki kendi piskoposluğunun piskoposu tarafından hereetik olduğu açıkça ortaya çıkarılırsa, o bölgenin lâik yetkilileri tarafından bu piskoposun isteği üzerine yakalanır, suçluların yakılması için meydana getirilen odunluğa atılır.”¹⁵⁰

Engizisyon Yönetmeliği

Papa IX. Gregorie, papa olduktan sonra, önce Kral II. Frederic'e karşı kurnaz davranır. Sonra 1229 yılında Toulouse Kontu ile anlaşma imzalar. Aynı yıl Papa elçisi, heretikleri (kâfirleri) araştırma ve cezalandırma için ayrıntılı bir yönetmelik hazırlar. Bu yönetmelik Engizisyon Mahkemeleri tarafından izlenecek prosedürün temeli olur. IX. Gregorie, 1231 yılında bir teşekkül meydana getirdiğini ilan eder.¹⁵¹

Bu gelişmeler ile böylece Engizisyon Mahkemeleri süreci başlar. Engizisyon, kısa sürede Avrupa'ya yayılır. Avrupa derken, buna İngiltere de dâhildir. Amerika'nın işgalinden sonra orada da faaliyet gösterir. Engizisyon yüzyıllarca sürer. Bu yüzyıllar içinde, binlerce insan kâfirlik, cadılık sebepleriyle yakılır, öldürülür. Hatta kimi zaman eğer yakılmadan gömülmüş ise, mezardan çıkarılıp yakılır.

¹⁵⁰ Testas-Testas, Engizisyon, s.17-18

¹⁵¹ Testas-Testas, Engizisyon, s.18-19

3.2) ENGİZİSYON UYGULAMALARI

İşkenceler

Sapkınlara suçlarını ikrar ettirmek için başvurulacak işkenceler de belirlenmiş idi. **İşkenceler şunlardı:**

- Suçlu zincire vuruluyor, uzun süre aç bırakılıyordu.
- Kırbacla dövme
- İşkence sehpası.
- Denizde suçluyu birkaç gemiden suya salma ya da karada bir direğe çekip koyuverme cezası.
- Ayrıca işkence ayaklıklarına ve su işkencesine başvurulurdu.¹⁵²

Bu işkenceler Engizisyon Mahkemesi üyelerinden bir veya bir kaçının önünde uygulanırdı. Eğer suçlu suçunu ikrar etmez ise, işkencenin devamına karar verilirdi.

“Engizisyoncuların yöntemi basitti: Kâfirliklerinden şüphe denenler, sorguya alınıyor ve kötü şöhretli Gestapo’nun bile imreneceği, işkenceyle bilgi alma süreci başlatılıyordu. Şüpheli, itirafta bulunduğu veya verdiği cevaplar sorgucuları tatmin etmediği takdirde tutuklanıyordu.

Bu süreçte değişmeyen tek uygulama, işkenceydi. Kana susamış cellat başlıklı işkenceciler tarafından kullanılan kor haldeki çeşitli aletler, şüpheliler üzerinde oldukça korkutucu etki yaratıyor olmalıydı. Kilise tarafından düzenlenen, kemiklerin kırıldığı veya etlerin parçalandığı bu işte o denli uzmanlaşmıştı ki; işkence sırasında bir damla kan bile yanlışlıkla akıtılıyordu...

¹⁵² Testas-Testas, Engizisyon, s.39

Engizisyoncular, Kilisenin katilleri haline geldiler. Gizli ajan orduları, acımasız sorgucu ve yargıçları, **İsa'nın adıyla** hareket ediyordu. **Tarihsel Mesih çoktan unutulmuştu. İşte bu, Vatikan'ın İsa'sıydı.** Çarmıha gerilmiş bu dokunaklı figür, her yaşamı ve yaşamın her bölümünü etkileyen kural ve düzenlemelerin tanzim edilmesinin gerekçesi olarak kullanılmıştı.”¹⁵³

Engizisyon Mahkemesi Kurulu

Kutsal Engizisyon Mahkemesi Kurulu, ruhban sınıfından bir veya iki engizisyon yargıcı, bir noter, konuşmaların tutanağını tutan bir kâtip, doktor ve cellâttan oluşuyordu. 14. Yüzyıldan itibaren engizitörlere yardımcı olmak üzere ruhban sınıfından gelme hukukçu da görevlendirilmeye başlanmıştır.¹⁵⁴

Yargılama sonunda suçluya çeşitli cezalar verilirdi.

Bu cezaların bazıları şunlardı:

-Mallara el koyma,

-Hapis,

-Ölüm cezası.

-Ölüm cezası yakma şeklinde olduğu zaman, suçlu, yanan odun yığınları içinde diri diri yakma şeklinde uygulanırdı.¹⁵⁵

Tarihte, Engizisyonu sembolize eden ceza, odunlar üzerinde diri diri yakma olmuştur!

Bu şekilde Avrupa'da binlerce kişi, kâfirlik iddiasıyla Katolik olmadığı için öldürülmüş ve ateşte yakılmıştır.

¹⁵³ Baignet, Tarihteki En Büyük Sırrın Açığa Çıkışı İsa Yazmaları, s.118-120

¹⁵⁴ Akın, Ortaçağ Avrupası'nda Cadılar ve Cadı Avı, s.178

¹⁵⁵ Testas-Testas, Engizisyon, s.42-43

Bazen din adamları da nasibini alıyor ve suçlanıyorlardı. Bunun sonucunda diri diri yakılan da oluyordu. Meselâ, 1555 yılında, **Gloucester Başpiskoposu Doktor John Hooper**, sapkınlık suçundan, yaklaşık yedibin kişinin önünde yakılarak öldürülür.

Doktor Hooper'in yakılışı şöyle anlatılmıştır:

“İnfaz yeri büyük bir karaağacın yanında, vaazlar verdiği papazlar okulunun karşısındaydı; meydan ve ağacın dalları izleyicilerle doluydu. Piskopos Hooper diz çöktü ve dua etti. İbadetine dalan Piskopos kendini kazığa hazırladı. Cübbesini çıkardı ve şerife teslim etti; sonra ceketini, pantolonunu ve yeleğini çıkardı. Şimdi gömleğiyle kalmıştı, beş yüz gramlık barut dolu bir kesenin bulunduğu bacaklarının arasına sıkıştırdı gömleğini, kollarının altında da barutlar vardı.

Sonra üç demir çemberin bulunduğu kazığa yürüdü, birini beline, diğerini boynuna, üçüncüyü de ayaklarına geçirip sabitleyeceklerdi; ancak o bunu şöyle diyerek reddetti, ‘Bunlarla boşuna uğraşıp kendinizi zahmete sokmayın. Tanrı’nın bana o kayışlar olmadan ateşin sıkıntılarına dayanma gücü vereceğinden kuşkusuz yok. Karşı koymadan, etin güçsüzlüğünden ve zayıflığından şüphelensem de Tanrı’nın gücünden eminim, nasıl istiyorsanız öyle yapın.’

Bunun üzerine çok dar yapılmış demir çemberler beline geçirildi, büzüştü ve elleriyle karnını tuttu; ama boynunu ve kollarını bağlamayı teklif ettiklerinde şöyle diyerek reddetti, ‘Başınıza dert açmayacağıma sizi temin ederim.’ **Kazığa bağlı halde**, gözlerini ve ellerini göğe kaldırdı ve sessizce dua etti.

Ateşi tutuşturmakla görevli adam geldi ve ondan kendisini bağışlamasını diledi, adamın kendisine karşı bir kabahati olmadığını bildiğinden bağışlanacak bir şey olmadığını söyledi. ‘Ah efendim’,

dedi adam, ben ateşi yakmakla görevliyim.' 'Burada sizin bir suçunuz yok', dedi Piskopos Hooper; 'günahlarınızı bağışlayacak olan Tanrı'dır, siz görevinizi yapın, sizin için dua edeceğim.'

O zaman kamışlar atıldı, iki demetini aldı ve kollarının altına koydu. Şimdi ateşin tutuşturulması emri verilmişti; ancak taze dalların fazla olması yüzünden alevlerin kamışları sarması biraz zaman aldı. Rüzgâr aksi yönden esiyordu ve sabah ayazı vardı ve alevler onu yalayıp geçtiler. Çok geçmeden daha harlı başka bir ateş yakıldı: Şimdi barut keseleri patlamış ama Piskopos'a ıstırap vermemişlerdi. Artık yüksek sesle dua ediyordu; 'İsa efendimiz, merhame-tini benden esirgeme, al canımı.' Son sözleri bunlar oldu.

Fakat alevlerden yüzü tamamıyla kapkara, dili konuşamayacak kadar şişmiş olduğu zaman bile, dudakları eriyip büzüşüne kadar kıpırdamayı sürdürdü ve elleriyle göğsüne vuruyordu, kollarından biri düşünce, yağ, su ve kan parmaklarının ucundan damlayana kadar diğeriyle vurmaya sürdürdü. En sonunda, ateşin tazelenmesiyle, gücü tükendi ve eli bileğindeki demire asılı kaldı.

Çok geçmeden gövdesinin alt kısmı tamamıyla yandı, çevresini saran gürhün korkunç haykırıışları ve tezahüratları ortasında ateşin içine, bağlı olduğu demirlerin üstüne yığıldı. Bu kutsal şehitin yanması, öne ya da arkaya, hiçbir yana hareket edemeden kuzu gibi sessizce tahammül ettiği tarifi imkânsız ıstırap, üç çeyrek saatten fazla sürdü. Alt kısmı yanmıştı ve son nefesini vermeden biraz önce bağırsakları dökülmüştü."¹⁵⁶

Bu yanma olayında garip olan şudur: Sapkınlıktan suçlanan Doktor Hooper, Hz İsa ve Hristiyanlık adına suçlanıyordu; ama sapkınlıkla suçlanan Hooper de Hz. İsa'ya dua ediyordu!

¹⁵⁶ Turgut Kut, "Ortaçağ Avrupasında İnsan Yakma, İnsan Haşlama, İnsan Kızartma ve Tavası", Tarih ve Toplum dergisi, Ekim 2002, Cilt:38, Sayı:226, s.54-55

İnfaz yöntemleri Amerika’da aynen ve hatta **daha şiddetli** uygulandı. Meselâ, 1782’de tutuklanan Tupaj Katari hakkında uygulanan infaz şöyle anlatılır:

“İki veya üç defa korkunç bir süratle atlar ansızın yerlerinden fırladılar. Bıçakla kesilerek **parçalanmış kanlı vücut azaları** ve bir vuruşla **gövdeden ayrılan baş**. Sonra öldürülmüş olanların cesetleri ibret olsun diye insanların kalabalık olarak bulundukları yerlerde teşhir edilmektedir.”¹⁵⁷

Engiziyon mantığı o hale gelmişti ki; bir adam bir tavuğu öldürmesi söylenir ama adam ölümü hak etmediği için tavuğu öldüremez. Verilen emre karşı çıktı diye adam yakılır!¹⁵⁸

Engizisyon Tutuklaması ve Malvarlığına El Konulması

İspanya’daki Simancas arşivi belgelerine göre: “Engizisyon tarafından tutuklanmanın bile başlı başına ciddi bir ceza olduğu akıldan çıkarılmamalıdır. Mahkûmun **bütün mal varlığına el konur** ve haczedilirdi. Mahkemesi bitene kadar başka hiç kimse ile görüşmesine müsaade edilmezdi. Bu süre genel olarak bir ile üç yıl arasında sürer, bu müddet zarfında ailesinin onun akibeti hakkında hiçbir malumatı olmazdı. Aynı şekilde ona da ailesinden haber vermezlerdi. Hapisteki bakım masrafları ise haczedilen mallarının satışından karşılanırdı ve genellikle sürecin sonunda da malvarlığı tükenirdi.”¹⁵⁹

¹⁵⁷ Testas-Testas, Engizisyon, s.102

¹⁵⁸ Fontana, Çarpıtılmış Geçmişe Ayna Avrupa’nın Yeniden Yorumlanması, s.65

¹⁵⁹ Henry Charles Lea, İspanya Müslümanları – Hristiyanlaştırılmaları ve Sürülmeleri, İnkılâb Yay. İstanbul-2006, s.64, dipnot: 33

3.3) CADİ AVI VE ŞEYTAN

Cadı Avı

Engizisyon'un diğer bir uygulaması da cadı avı olur. Batı'nın 1430 - 1780 yılları arasındaki tarihi, “**Cadı Avı Çağı**” olarak da nitelendirilir. Sırf 1607 - 1777 yılları arasında, bilindiği kadarıyla 2184 kişi, “cadı” suçuyla yargılanıp yakılmıştır.¹⁶⁰ Ancak yapılan araştırmalar ve iddialara göre, **cadı avlarındaki kurban sayısı olarak 100.000'e yakın bir rakam tahmin edilmektedir.** İnfazların büyük çoğunluğu kadındır. Polonya, Rusya ve Macaristan'da da cadı avı yapılmıştır.¹⁶¹

Cadı avının, **yazılı temel dayanağı**, iki Dominiken rahibinin hazırladığı bir kitap olur. Bu kitap, ondan sonraki cadı avlarına adeta bir rehber görevi görür. Kitapta kadınlar hakkında birçok iddia yer alır ve kadınların büyücü ve cadı oldukları, bu işlere meyilli bulundukları gibi iddialar da yer alır. Cadı avı döneminde odak noktası şeytan olur ve tüm bütün bu sapkınlıklar şeytanla ilişkilendirilir.

Kitapta, büyücülük, Hristiyanlığı yıkmak amacıyla düzenlenmiş bir şeytanî tertip olarak gösterilir.¹⁶²

“1484'te iki Dominiken rahip, Heinrich Kraemer ile Johann Sprenger, Papa VIII. Innocentus'dan, Almanya'da cadılığın kökünü kazımak için izin aldı; Innocentus'a göre, her köyde “kendisini şeytana teslim etmiş”, “büyücülükle ve karanlık işlerle uğraşan”, hayvanlara, tahıla zarar veren, erkeklerin belini bağlayan kişiler vardı. Alman köylerinde “araştırma” yapan bu iki rahibin bulguları Papalık fermanıyla onaylanınca, diğer rahip kardeşlerini de uyarmak ve bil-

¹⁶⁰ Akın, Ortaçağ Avrupası'nda Cadılar ve Cadı Avı, s.203-204

¹⁶¹ Akın, Ortaçağ Avrupası'nda Cadılar ve Cadı Avı, s.229-233

¹⁶² Fontana, Çarpıtılmış Geçmişe Ayna Avrupa'nın Yeniden Yorumlanması, s.89

gilendirmek amacıyla 1486'da Malleus Maleficarum'u (**Cadıların Kafasına İndirilen Balyoz**) yayınladılar. Yerel cadı avlarında ortaya çıkmış olan halk inançlarının bir sentezi olan bu yapıt, bütün Hristiyanlık dünyasında "demonoloji"¹⁶³ konusundaki en yetkili başvuru kaynağı oldu. Otoritesi, sonraki üç yüz yılda, Avrupa'daki 'cadı çılgınlığı' boyunca neredeyse hiç tartışmasız sürdü.

Kadınlar hakkında geleneksel önyargılarla dolu olan bu metinde, **bütün kadınların şu ya da bu ölçüde cadılık ve büyücülükle ilgili oldukları öne sürülür...**

Dinsel ve din dışı otoriteler, halka, çektikleri sıkıntıların kaynağı olarak Şeytan'la işbirliği yapan cadıları gösterirken, köylü ve kentli halk da, yaşamlarındaki baskı ve zorlukların nedeninin Şeytan ve izleyicileri olduğu açıklamasını kabule hazırdı. Eskiden, kendilerini korumak için geleneksel çarelere ve büyülere başvurulardı ama şimdi kilise bundan fazlasını teklif ediyordu. Kilise'ye güvenip onun peşinden giderlerse, bu Şeytan belasından ve onun temsil ettiği her şeyden kurtulabilirlerdi. Bunun için şaibeli kişileri ihbar etmek yeterliydi! Böylece, zengin-yoksul, güçlü-güçsüz, Katolik-Protestan, üstü örtülü ya da açık biçimde işbirliği ederek, çoğu kadın binlerce kişinin işkence görmesinde ve öldürülmesinde suç ortaklığı yaptılar. İlk suçlamayı yapanlar ve bu konuda en hevesli olanlar, kilise ve devlet büyükleri, yani iktidar ve otorite sahipleriydi. Bunlar, uyruklarının iyiliğini ne kadar gözettiklerini, yeni ya da eski inanca ne kadar bağlı olduklarını böylelikle kanıtlamış oluyorlardı. İktidar, fanatizm ve kadın düşmanlığı, elele vermiş ölüm saçıyordu.

Bu panik ve çılgınlık dalgası sırasında öldürülenlerin sayısını, en ihtiyatlı araştırmacılar **100 bin olarak veriyor**. Köylüler de bir kere kışkırtıldıktan sonra, aynı çılgınlığa kapıldılar. İlk cadıyı belirlemek pek zor olmuyordu; damgalanan, genellikle kendi

¹⁶³ **Demonoloji'**ye dinsel terminolojide cin ve iblisleri inceleyen bir şeytanbilimi denilmektedir. Tabi burada geçen bilim kelimesini, normal bilim ile karıştırmamak gerekir-HY

davranışıyla ya da yoksulluk yüzünden köy topluluğunun dışına düşmüş, çgezhehaniekeğrusundan yoksun ve sivri dili ya da bağım-sız davranışlarıyla köylülerin geleneksel beklentilerine uymayan bir kadındı. İlk suçlamanın ardından ise işler çorap sökücü gibi geliyor, akrabalar ve komşular birbirlerini ihbar ediyor, herkes birbirinden kuşkulanıyordu. Bu toz duman içinde kimin ne olduğu ya da ne olacağı hiç belli değildi. Öyle ki, 1602'de, **başsorgucu rahip Hans Georg Hallmayer'in kendisi cadı olduğunu "itiraf" etmiş ve yakılmıştı!**"¹⁶⁴

Kanaatimizce bu cadı avı tabiki Engizisyon cinneti ile çığrından çıkmış olan kilisenin aslında işine de geliyordu. Böylece, **ortalık cadılardan tozduman içindeydi.** Kilise ve iktidarlar Batı'da işte böyle birkaç yüz yıl daha işlerini yürütürler, halkı birbirine kırdırıp, öldürtürler. Nitekim ondan sonraki yüzyıllarda yaratılan cadı avlarının da aslında bundan pek farkı yoktur! Yani uygulama şu şekilde cereyan ediyor: Önce halkın içindeki bazı düşüncelerden büyük senaryolar üretilerek halk birbirine düşman ediliyor, sonra devlet cezasını veriyor! Bu taktik iktidarların ve egemenlerin klasik yöntemleridir!

"Avrupa topraklarında kilise tarafından cadılık tarikatına karşı verilecek mücadelenin miladını, Papa VIII. Innocentius'un 5 Aralık 1484 tarihli fermanı Summis desiderantes affectibus oluşturmuştur... **Fermanda**, cadıların gece uçuşlarının ve sabbatların, kilisenin daha önce yanlış bilgilendirildiği gibi, hasta, melankolik ruhların gördüğü halisinasyonlar olmadığı, bilakis **seytanla işbirliği yapı-larak**, Katolik dünyasına, kilisenin yüce varlığına karşı kurulmuş planlı komplonun varlığına dikkat çekilir. Papa VIII. Innocentius'un fermanından yaklaşık üç yıl sonra, Dominiken engizitör Heinrich Kramer tarafından 1486'da yazılan Malleus Maleficarum

¹⁶⁴ Fatmagül Berktaş, "Salem Cadılarının Ekonomi Politikası", Tarih ve Toplum dergisi, Mart 2000, Cilt:33, Sayı:195, s.11-14

(Cadıların Çekici), papanın öngördüklerini tümüyle hatta fazlasıyla ortaya koyan bir rehber kitap olarak tarihe geçecektir... Malleus Maleficarum'un 1486 yılından 1669 yılına kadar çeşitli dillerde 29 baskısı yapılacaktır..."¹⁶⁵

Cadı avları Amerika'da da yapılmıştır. Bu konuda en ünlü yer, Massachusetts Bay Kolonisindeki **Salem Kasabası** olmuştur. Meselâ sırf 1692 yılının Mayıs ve Ekim ayları arasında 19 kişi cadı oldukları gerekçesiyle asılmış, ayrıca çok sayıda kişi de aynı gerekçe ile hapis cezasına çarptırılmışlardır.¹⁶⁶

Cin Çıkartma

Engizisyon kafası, şeytan ve cin çıkartmayı da adeta gerçek bir durum haline getirmişti. Öyle ki, Kilise, şeytan ve cin çıkartma ayinleri düzeliyordu. Mesela, 17. yüzyıl ortalarındaki böyle bir ayinde, İspanya'nın **Madrid Belediye Başkanı'nın** bedeninden en az 15 milyon tane cin çıkartılmıştı!¹⁶⁷

Kara Büyü Ayinleri

Cadı konusu veya efsanesi, ayrıntılı yöntemlere, törenlere ve süreçlere sahiptir. İnsan bunları okudukça, Holivudun kötü adam veya büyücü senaryolarındaki yaratıcılığının kaynağını da daha somut düşünebilmektedir. Cadıların uçuşu, cadı kremi, krem için çocuk çalmaları, toplanmaları vs şöyle anlatılmaktadır:

"Şeytandan emir almadıkça varlığıyla gündüzleri kimseyi rahatsız etmeyen cadı, akşamları kara büyü ayinlerinin (sabbat) düzenlediği uzaktaki toplanma yerlerine gidebilmek için uçmak zorundadır.

¹⁶⁵ Haydar Akın, "Ortaçağ'da Yaşanan Çılgınlık Avrupa'da Cadı Avı Çağı", Toplumsal Tarih dergisi, Nisan 2004, Sayı: 124, s.26

¹⁶⁶ Berktaş, "Salem Cadılarının Ekonomi Politikası", s.11

¹⁶⁷ Fontana, Çarpıtılmış Geçmişe Ayna Avrupa'nın Yeniden Yorumlanması, s.91

Uzun gece yolculukları için, (kimi zaman yüzlerce kilometre uçmak gerekir), terkebini sadece cadıların bildiği (onlara da şeytan tarafından sabbatlarda öğretilmiştir) uçuş kremleri hazırlanır. Hazırlanması özel bir hazırlık gerektiren cadı kremi için her şeyden önce yeni doğmuş çocuk bedenine ihtiyaç vardır. Yakınlarda bir yerde, herhangi bir nedenle doğumdan **kısa bir süre sonra ölmüş bir çocuk varsa, mezarı kazılarak çıkartılır.** Şayet yoksa mutlaka çalınması gerekecektir; şeytanın tarikatına katılmak, kara büyü ayinlerinde şeytan tarafından ödüllendirilmeyi beraberinde getirdiği için, her cadı çağrıldığı gün ve saatte mutlaka buluşma yerinde olmak ister. Şeytanın himaye ve gözetiminde gerçekleşen sabbat ayinlerine katılabilmenin yolu –ki bu her cadının en büyük arzusudur- süpürge'nin üzerinde uçabilmektir. Cadının bacaklarının arasına sıkıştırdığı süpürge'nin üzerinde uçabilmesi ancak cadı kremini vücuduna sürmesiyle mümkün olacaktır. **Cadı kremi öldürülmüş bebek bedeninin kazanlarda kaynatılmasıyla hazırlanan bulamaca bazı otların ilavesiyle elde edilir.** Böylece cadılara atfedilen “çocuk düşmanlığı” suçlaşmasının kaynağı da anlaşılmış olur. Antikçağın ünlü mitosu çocuk hırsız, dişi gece demonu Striga, cadı avı çağında, modern cadının kimliğine önemli katkılarda bulunmuştur.

Kara büyü ayini, putperestlerin (“**Şeytan Tarikatı**”) tanrıları şeytana, sadaketlerini sundukları bir törendir. Tarikata yeni katılanlar, Hristiyanlık inancındaki vaftiz benzeri bir törenle **şeytana bağlılık yemini** ederler. Toplanma alanının merkezinde, yüksek bir platform üzerinde, keçi olarak / tarafından temsil edilen şeytana yeni doğmuş çocuklar (yoksa horoz, domuz gibi hayvanlar) kurban edilir. Daha sonra kurbanların pişirildiği kazanlar cadı kreminin hazırlanmasında kullanılır. Danslar edilerek şarkılar söylenir. **Hristiyanlık inancı reddedilirken, kutsal sayılan tüm değerler (kutsal üçlü birlik, kilise sırları, vb) birer simgeyle ayaklar altına alınarak çığnır.**

Gecenin zirvesinde, şeytan seçtiği esrime halindeki cadılarla incubi veya seccubi olarak cinsel ilişkiye girer. Cadıların, kutsama makamında oturan keçinin (şeytanın) gerisinin öpülmesi ritüeliyle kara büyü ayini sona erer. Şeytanla cadılar arasında kurulan pacta'nın bir sonucu olan "Şeytan Tarikatı"nın varlığına olan sarsılmaz inanç, büyük cadı avı çılgınlığının nedenlerinden birini oluşturmuştur.

Cadıların sabbatına demonoloji yazınında getirilen yorumlardan en eskisi ve en çok kabul göreni tarihçi J. Hansen'e aittir. **Hansen'e göre**, geceleri yapılan kara büyü ayinleri, cadılık eylemlerinden dolayı işkence altında ifade veren zanlıların **korku dolu hezeyanlarından** başka bir şey değildir. Bu sayıklamaların geleneksel halk kültüründeki hurafelerle önemli bağlantıları olsa da, bu noktada belirleyici olan, Katolik ve Protestan teologların **sorgulamalarından edindikleri bilgileri kendi hayal dünyalarıyla harmanlayarak ortaya çıkardıkları fantastik tasarımlardır**. Sabbat tasarımlarına ilişkin diğer önemli bir soru da, orjilere katıldıklarını iddia edenlerin, toplanma alanlarında veya gece uçuşları öncesinde halisinyasyon yaratıcı otları, hazırladıkları cadı kremeninin içinde veya bir başka yolla kullanıp kullanmadıklarına ilişkindir...¹⁶⁸

Törenlerden görüleceği üzere, cadı efsanelerinde, cadıların ve şeytanın temel problemi Hristiyanlıktır. Bu husus, aslında bu söylenelerin kaynağının da Avrupa olduğunu gösterir. Yani Hristiyanlık, tam cinnet çağında, ister efsane olsun, ister kısmen gerçek, kendi kadar zalim karşıtını da üretmiştir. Öte yandan cadı töreninde şeytan **keçi** ile temsil edilmektedir ki bu da saçmalığın tam somut bir örneğidir. Ülkemizde ise keçi et olarak tüketilmiştir. Yalnız son yıllarda Türkiye'de de özellikle İstanbul'da **Satanist** grupların kedi yakma törenleriyle şeytana tapma haberleri duyulmaktadır ki bunların da kaynağı Batı olup, aynı zamanda amaçsız ve psikolojik sorunlu gençlerin zaaf ve özenmelerinden yararlanılmaktadır.

¹⁶⁸ Akın, "Ortaçağ'da Yaşanan Çılgınlık Avrupa'da Cadı Avı Çağı", s.26-27

Cadılara Yardımcı Oluyor Diye Hayvanların Yakılması

Hayvanlar da cadı avından nasiplerini almışlar ve bu cadı avı çağında birçok hayvan şeytanlıktan ve cadıların yardımcıları olmak suçundan dolayı öldürülmüştür.

“Köln Üniversitesi, cadılığın varlığından şüphe etmenin bir suç olduğuna karar verdi. Yahudilere ve sapkınlara yapmadığını bırakmayan İspanyol Engizisyonu’ysa, cadılığı şeytanî bir hile olarak yorumladı.”¹⁶⁹

“Yüzyılın (XVI) son birkaç yılında cadılık histerisi doruğa ulaştıktan sonra, önemsiz bile olsa, herhangi bir şey, şüphe uyardırmaya yetiyordu. Bu, bir ineğin sütten kesilmesi, bir tayın bacağını kırması, bir yerde kuraklık, fırtına, hayvanlarda salgın hastalık görülmesi veya ekinlerin küflenmesi olabilirdi. Ya da bir doktor, hacamat etme, sarımsak ve at pisliği sürme gibi yöntemler uygulamasına rağmen tedaviye yanıt vermeyen bir hastalık karşısında çaresiz kalınca, başarısızlığının nedeninin cadılık olduğunu varsayıyordu. Gerçekten de, yoluna herhangi bir terlik çıktığında herkes hemen kara büyüden şüpheleniyor ve bu işi yapması en olası kişiyi ihbar ediyordu. Bu kişi de doğal olarak, en yakınındaki yaşlı bir kadın olurdu; hele de sivri dilli biriye ve daha önce bir kez “işlerin rast gitmesin” diye mırıldanmışsa! O zaman kadın apar topar mahkemeye çıkarılır, suçunu itiraf ettiği takdirde özgür bırakılacağı vaat edilir, sonra çırılçıplak soyularak bedeninde herhangi bir şeytanî işaret ya da üzerinde büyü yaptığı kişiyle ilgili bir eşya olup olmadığına bakılırdı. Sonra da işkenceye geçilirdi ki, kullanılan yöntemler dehşet vericiydi. Tırnakların altına iğne batırmak, kemikleri ilik fişkıncaya dek ezmek, boynu burkarak kırmak, ayakları yakmak, kurbanı

¹⁶⁹ Preserved Smith, Rönesans ve Reform Çağı, Çev: Serpil Çağlayan, İstanbul-2001, T.İş Bank. Yay. S.204

arkaya bağı ellerinden asmak ve kolları omuzlarından kopana dek asılı tutmak gibi. Bu korkunç uygulamalar zavallı kadın işkenceden ölünceye ya da cadı olduğunu itiraf edene kadar sürdürülür, kadın dayanamayıp itiraf ettiğindeyse genellikle yakılarak idam edilir, bazen de daha hafif bir cezaya çarptırılırdı.”¹⁷⁰

Ülkemizin kimi insanlarında bir siyah kedi uğursuzluğu inancı vardır. Şimdilerde de siyah kediler Satanistlerin kurbanı durumundadırlar. Hatta birkaç defa da kuyruğu yakılmış siyah kedi görmüşümdür... Zavallı siyah kediler...

Aslında siyah kedinin uğursuzluğu hikâyesi de Ortaçağ Avrupasından kaynaklanan bir rivayettir. Yoksa siyah renk tüyleri olan bir kedinin ne uğursuzluğu olabilir ki? Beyaz kedi ne ise, siyah kedi de odur! Üstelik siyah ve parlak renkli kedi daha cazip durur!

Siyah kedi efsanesinin Avrupa’de gelişen hikâyesi şöyledir:

“Hristiyan kilisesinin de kışkırtmasıyla, yaklaşık olarak 1000-1700 yılları arasında kedilerin ve sahiplerinin başına gelenler, önceki yüzyıllara göre kediler hakkındaki fikirlerin çok değiştiğinin kanıtıdır. Bu zaman diliminde milyonlarca kedi ve onların sahibi olan yüzlerce kadın zalimce davranışlara maruz kalmış ve öldürülmüşlerdir. Özellikle 14-17.yüzyıllar arası kedi ve sahiplerinin katliama kurban gittikleri yıllardır. İngiltere’deki ilk büyücü davası 1566’da, I. Elizabeth döneminde görüldü. Evlerinde kedi besleyen Agnes Waterhouse ile kızı Joan büyücülükle suçlanıp idam edildiler. Avrupa’daki katliamların başlıca nedeni, kedilerin ruhunda eski pagan Tanrıların kalıntılarının bulunduğu ve şeytanla işbirliği içinde olduklarının düşünülmesiydi. Kedi besleyen yüzlerce insan da (özellikle kadınlar) yanlış olarak büyücülükle suçlanmış ve bu yüzden öldürülmüştür.

Aslında bu düşüncelerin temelinde Hristiyan teolojinin rolü vardı. Şeytana ve insanlıktan çıkmaya ilişkin görüşlerin Hristiyanlıkta

¹⁷⁰ Smith, Rönesans ve Reform Çağı, s.205-206

uzun bir geçmişi vardır. Bu nedenle önce Yahudiler, sonra Ortodoks Katolik Hristiyanların dışındaki Hristiyanlar (Heretikler) ve Paganistler, Hristiyanların gazabına uğradı. 11.yüzyılda paganistler, heretikler ve Yahudiler Batı Avrupa'da katledildiler. 12.yüzyılda kilise, siyah kedinin şeytanî gücü simgelediğine inanıyordu. Şeytanın ve diğer şeytanî ruhların kedide, özellikle siyah kedide barındığı düşünülüyordu. Yani şeytan, siyah pelerinini kediden almıştı...

Yüzyıllardır bir yandan Tanrı mertebesine çıkarılan, bir yandan kurban edilen, bir yandan lanetlenerek katledilen, bir yandan da sevilerek beslenen kedinin başına gelenler herhalde hiçbir hayvanın başına gelmemiştir.”¹⁷¹

Kurtadam Efsanesi

Avrupa'nın hayalleri, hezeyanları, sadece cadılar, kediler ile bitmez. Avrupa'nın bir de **kurtadam** hikâyesi vardır; **drakula** efsanesi vardır. Kısacası Avrupa, bu yönden bakılınca; korkular, hezeyanlar, yobazlıklar, tutkular, cinnetler, cinayetler ve katliamlar tarihidir.

Avrupa'da kurtadam suçlamasıyla sırf 1520-1630 yılları arasında yaklaşık 30.000 kişinin öldürüldüğü söylenmektedir.

Kurtadam efsanesinin kaynağı ve ortaçağ hikâyesi şöyledir:

“Latin şair Ovidius'un “Metamorphoses” adlı şiirine bakılırsa tanrılar tanrısı Zeus bir gün tebdili kıyafet, Arkadya kralı Lycaon'un ülkesine gider. Amacı sadece onun konukseverliğini ölçmektir. Ama Lycaon'un Zeus'u ağırlamaya pek niyeti yoktur. Aksine eline geçen bu fırsatı değerlendirerek Zeus'tan ebediyen kurtulmayı planlamaktadır. Bunun için Zeus'un önüne çiğ insan eti koyar. Ama yüce Zeus bunu fark eder ve büyük bir öfkeyle ayağa kalkar. Lycaon'un sara-

¹⁷¹ Oğuz Tekin, “Eskiçağdan Ortaçağa Kedi Bir Zamanlar Tanrıydılar”, Toplumsal Tarih dergisi, Mart 2004, Sayı:123, s.63

yını başına yıktıktan sonra ona verdiği cezayı açıklar: Bundan sonra Lycaon kurty olarak yaşayacaktır. İşte 16.yüzyılda tüm Avrupa'ya saracak olan “kurtadam” (lycanthropos) mitolojisi böyle başlar. Eski Yunanca'da Lycos kurt, anthropos ise adam demektir. Ovidius'un anlatısı ortaçağda tekrar moda olmuş ve tam 300 yıl boyunca popüleritesini korumuştur. Bazıları kurtadam efsanesini Eski Ahit'te geçen Asur kralı Nabukadnezar'ın hikâyesine kadar götürürler. Öte yandan Homeros'un ünlü kahramanı Odysseus'un büyük-babasının adı da Autolykos'tur ve bu adın eski Yunancadaki anlamı 'kurtadam'dır. Ardından Homeros İskitler ülkesinde yaşayan bir çeşit kurtadam öyküleri anlatır. MÖ 1.yüzyılda yaşamış Latin şair Virgilius, zehirli bir ot yüzünden kurtadama dönüşen bir büyücüden söz eder. MS 1.yüzyılda yaşamış olan ve kitapları 18.yüzyıla kadar Avrupa bilim dünyasının başucunda duran yaşlı Plinius da Naturalis Historia adlı eserinde Jupiter Lycaeus festivalinde ortaya çıkan bir kurtadamdan bahseder ve kurtadamlık durumunu uzun uzun tahlil eder. Bunu Olaus Magnus, Albertus Pericofcius, Nürmbergli Johannes, Piere Vidal gibi yazarlar izler. Hatta Fincellius adlı bir Latin yazara bakılacak olursa 1542 yılında Konstantinapolis'te imparator kurtadam olduğundan şüphelendiği 150 kişiyi öldürtmüştür. Hikâye bu minval üzerinde 18.yüzyıla kadar devam eder.

Tüm ortaçağ boyunca Avrupa'nın çeşitli yörelerinde egemen olan kurtadam efsanelerine göre, bazı kurtadamlar istedikleri zaman biçim değiştirirler, bazılarında ise bu durum kalıtım yoluyla ya da bir kurtadamin ısırması sonucu ortaya çıktığından, dolunay zamanlarında istemeyerek kurtadam olurlardı. Kurt biçimindeyken yaralanırlarsa, yara izi geçmez, bu da onların tanınmasına yol açardı. Nitekim 1210 ve 1214 yılları arasında yazıldığı sanılan Tiburyli Gervase, Otia Imperialia adlı eserinde bazı insanların Ay'ın evrelerini takiben istemeden dönüşüm geçirdiklerini anlatır. 12.yüzyılda yazıl-

muş bir İrlanda kitabı olan *Topographis Hibeniae*'de ise 'kurtadam' bir kadın olarak tahayyül edilir. Peki, nereden çıkmıştır bu kurtadam meselesi? Aslında bu hikâyelerin kökeninde Hristiyanlık öncesi döneme ait Druid geleneklerinin olduğu sanılır. Eski Keltlerde rahiplik, öğretmenlik ve yargıçlık gibi işlevleri üstlenmiş bilgin kişiler olan bu Druidler, meşe ormanlarında gezerler, ormanlarda yaşayan hayvanlara tapar, bu hayvanların postlarını kendilerine güç ve dayanıklılık versin diye giyer, böylece savaşlarda postlarını giydikleri hayvanların yetenekleriyle donanacaklarını düşünürlerdi. Hristiyanlığın kabulünden sonra etkilerini yitiren bu pagan, şeflerin daha sonraki yıllarda ortaya çıkan kurtadam öykülerine temel olması muhtemeldir. Bazıları ise, buna Töton ve İskandinavya mitolojilerinin de katkıda bulunduğunu ileri sürerler...

Ünlü Alman masalı **Kırmızı Şapkalı Kız** bile özünde bir kurtadam öyküsüdür. Ancak, Fransa'nın bu konuda oldukça güçlü bir geleneği vardır. Nitekim 1440'ta Lois bölgesinde yaşayan Mareşal Gilles de Laval adlı bir soylu kurtadamlıkla suçlanmış, 1521'de Châlons-Roulet bölgesinde iki kişi kurtadamlıktan dolayı idam edilmiştir. 1573 yılında Franche-Comte bölgesindeki Dole kasabasında onlarca kişiyi öldüren bir kurtadamin başına ödül konmuştur. İki aylık bir takipten sonra yakalanan ve öldürülen Gilles Garnier adlı bir köylü için yakılan halk şarkıları günümüze kadar gelmiştir. 1598'de Châlons bölgesinde bir terzi aynı suçla idam edilir. Bunun gibi nice hikâye Fransa'da kulaktan kulağa yayılarak efsanenin kökleşmesine yardımcı olmuştur.

Almanya'da kurtadam efsanesinin en ünlü ismi ise 1589 yılında Köln ve Bedburg şehirleri arasındaki bir ormanda yakalanmış olan Peter Stubbe'dir. Sevgilisi Kathrine Trompi ve onun kızı Beel ile birlikte 13'ü çocuk, ikisi hamile kadın olmak üzere toplam 16 kişiyi canlı canlı yemekle suçlanan Peter Stubbe'nin yargılanma ve ceza-

landırma süreci Alman halk edebiyatının en önemli parçalarından birini oluşturur. Dönemin belgelerine bakılırsa, Stubbe'ye verilecek ceza sivil otoritelerin uzun tartışmalarından sonra kesinleşmiştir. Stubbe ve işbirlikçileri Engizisyon'un ünlü işkence aleti olan işkence tekerleğine bağlandıktan sonra önce kemikleri teker teker kırılmış, etleri kızgın kerpetenlerle kopartılmış ardından vücudu öldürdüğü kişilerin sayısı uyarınca 16 parçaya bölünmüştür. Peter Stubbe olayı cadılık olaylarından farklı olarak, sivil otoritelerin de en az kilise kadar acımasız olabileceklerini gösteren önemli bir örnek olarak kabul edilir...

Pek güvenilir olmayan kaynaklara bakılırsa, (sırf) 1520 ile 1630 arasında yaklaşık 30 bin kişi kurtadamlıkla suçlanmış ve ölüme mahkûm edilmiştir. Suçlamadan kurtulanlar ise muhtemelen ömür boyu öldürülme korkusuyla yaşamışlardır.”¹⁷²

Vampir Efsanesi

Kurtadam dışında Avrupa'nın bir de vampir hikâyesi vardır. Her iki konu aynı zamanda filmlerin de vazgeçilmez hikâyelerinden olup, on beş yirmi yılda bir bu filmler yeniden çekilirler. Kan emme, sarımsak, haç gösterme vs vampir hikâyesinin başlıca unsurlarıdır.

“Avrupa'nın biraz doğusuna gidilince, kurtadam efsanelerinin yerini vampir efsaneleri alır. Bir sapkının, bir suçlunun ya da intihar etmiş bir kişinin, geceleri çoğunlukla yarasa biçiminde mezarından çıkarak insanların kanını emdiğine dair vampir öyküleri, aslında kurtadam öykülerinin bir devamı gibidir; çünkü o yıllarda sadece gümüş kurşunla öldürülebildiklerine inanılan kurtadamların, öldükten sonra vampire dönüştüğü düşünülürdü. Nitekim Yunancada kurtadam karşılığı kullanılan brukolakas,

¹⁷² Ayşe Hür, “Avrupa'nın Gotik Yüzü Cadı, Kurtadam ve Vampir Öyküleri”, Toplumsal Tarih dergisi, Ocak 2004, sayı: 121, s.36-37

Sırpça vlkoslak ve Rusça wawkalak sözcükleri aynı zamanda vampir anlamına da gelmektedir. O dönemlerde gölgesi olmayan ve aynada görülemeyen vampirlerin ancak çarmıha gerilerek, uyurken boynuna sarımsaktan bir gerdanlık takılarak ya da kalplerine bir kazık saplanarak öldürülebileceğine inanılırdı. Bugün vampir öykülerine Rusya'dan, Ermenistan'a, Litvanya'dan Yunanistan'a, Norveç'ten Sırbistan'a kadar pek çok Avrupa ülkesinde rastlamak mümkün olmakla birlikte, bu söylencenin esas ortaya çıktığı yer Macaristan ve Romanya'dır. Ancak vampir öykülerinin modern dünyanın en ilgi çeken konularından biri olmasını Bram Stokar adlı bir İrlandalı yazara borçluyuz...

Stoker'in kahramanına çok benzeyen biri 1400'lü yıllarda Romanua'da yaşamıştır. Bu kişi Osmanlı ülkesinde **Kazıklı Voyvoda** namıyla tanınan Vlad Tepeş Dracula adlı bir Romen boyadır... Tarihe yaklaşık 100 bin kişinin katili olarak geçmiştir... Vlad Dracula'nın en kanlı olaylarından birisi 1459 yılında Braşov şehrinde Aziz Barthelomeos Yortusu sırasında şehirdeki Sakson asıllı 30 bin kişiyi kazığa geçirmesidir... 1476 yılında bir suikaste kurban giderek öldükten sonra Osmanlı ordusu cesedini İstanbul'a getirir, onun en sevdiği usulü uygulayarak cesedini bir kazığa geçirir."¹⁷³

Çocuk Cesedi Çalarak Büyücülükte Kullanma

Avrupa'da büyüculük çok yaygın olarak yapılmaktaydı. Kilise Engizisyon'da kâfirleri yok etmekle uğraşırken, diğer yandan büyücüler ve buna yardım edenleri de yargılamakta idi. Büyücülükte kullanılan en önemli madde, **çocuk cesetleri** idi. Bunun için de yeni gömülmüş çocuk cesetleri, bu işin aracılığını yapanlar veya büyücüler tarafından mezarından çalınırdı. Hatta bu amaçla çocuk bile öldürülür ve cesedi kullanılırdı. Çocuk hırsızlığının artmasından sonra aileler ölen çocuklarını gizli yerlere ve gizlice gömmeye baş-

¹⁷³ Hür, "Avrupa'nın Gotik Yüzü Cadı, Kurtadam ve Vampir Öyküleri", s.38-39

lamışlamışlardır. Bütün bunlar da göstermektedir ki, Avrupa, sadece Kilise'nin baskı ve işkenceleri altında ezilmiyor, aynı zamanda halkın kendisi de büyücülükle kafayı bozmuş durumdaydı. Öte yandan **çocuk yamyamlığı** da yaygın bir sapkınlıktı, çocuk eti yenilirdi. Dolayısıyla Avrupa komple sapkın bir çağ içindeydi.

Çocuk cesetleri çalınarak büyücülükte kullanma sapkınlığı şöyle anlatılmaktadır:

“Özellikle 16. ve 17. Yüzyıllarda çok sayıda cesedi çalınmış ve/veya öldürülmüş çocuğa ilişkin davanın görüldüğü, mahkeme kayıtlarından anlaşılmaktadır. Ceset hırsızlarının talanı karşısında şaşkına dönen aileler, yeni defnedilen çocuklarının mezarı başında, en azından ceset tazeliğini yitirene kadar nöbet tutmaya başlamışlardır. Bu dönemde çocuk hırsızlığı, kimi aileleri gözlerden uzak yerlerde gizli defin yapacak kadar yaygınlaşacaktır. 1563 yılında Wiesensteig/Karnten’de altmış üç cadı ve büyücü, Tanrı’nın varlığını inkar ederek Şeytan’ın emrine girdikleri, onun buyrukları doğrultusunda çok sayıda vaftiz edilmeden ölmüş çocuk cesedini mezarlarından çaldıkları gerekçesiyle yargılanmışlar ve yakılarak ölüme mahkum edilmişlerdir. Zanlılar tarafından çalınmış çocuk cesetlerinden bir bölümü, kaynar suda haşlanarak yağı alınırken, diğerleri yakılarak toz haline getirilir. Zehirli büyü merhemi hazırlayabilmek için fare, tavşan, baykuş, köpek vb hayvanlar, tercihen kızıl insan saçı, domuz kılı, koyun kılı, örümcek ağı, uyuz böceği, yumurta kabuğu, konyak, beyaz ve sarı zehir, zehirli otlar ile çocuk bedenlerinin birlikte karıştırılması gerekir. Çocuk bedenlerinin haşlandığı sular ‘hava’ ve ‘dolu yağdırma’ büyüğü için de birebirdir.

Almanya’da ölü **çocuk bedenleri üzerinden zararlı büyü yaparak** insanlara zarar veren cadılara karşı verilen mücadelenin 16. yüzyılın sonlarıyla Otuz Yıl Savaşları arasında yoğunlaştığı görülmektedir...”¹⁷⁴

¹⁷⁴ Haydar Akın, *Ortaçağ Sonları ve Yeniçağ Başlarında Avrupa’da Çocuk Cadılar ve Çocuk Cadı Avı*, Phoenix Yay. Ankara-2010, s.149-150

Çocuk Yamyamlığı

Avrupa'nın cinnet çağında, çocuk cesetleri ile büyüçülük yapma dışında bir de çocuk cesetlerini yeme yamyamlığı vardı.

"Çocuk yamyamlığının ilginç örneklerinden biri 16. yüzyılın son yıllarında Nördlingen'de yaşanır. 1590-1598 yılları arasında, Güney Almanya'nın kırsal kesiminden ve farklı şehirlerinde yapılan takipler sonucu ele geçirilerek Nördlingen'de yakılan otuz beş cadıdan biri olan Barbara Lierheimer, sorgulanması sırasında ilginç şeyler anlatır. Lierheimer bir kadın arkadaşının evinde katıldığı davette yediği etten şüphelendiğini söyler; önüne gelen yemeğin nereden geldiğini ve kimin pişirdiğini bilmemekle birlikte, küçük kızarmış et parçalarının büyük ihtimalle çocuk ayağı olduğunu itiraf eder. Barbara Lierheimer'in itirafı şehirde bomba etkisi yaratır, çünkü o bir ebedir. Özellikle yeni doğum yapmış birçok kadın ve ailesi büyük bir şaşkınlık yaşayacaktır. Evinde davet veren diğer kadının da, birçok kadının doğumunda yer almış bir ebe olması Lierheimer'in itiraflarıyla birleşince, olay tam bir 'cadı paniği'ne dönüşür.

Canlı veya ölü çocuk bedeninin bu denli kıymetli olduğu bir dönemde hamile kadınlar da karınlarında taşıdıkları bebekler nedeniyle tehdit altındadır. Erkek embriyoların 'sağ eli'nin her türlü hırsızlık suçundan yakalanmaktan koruyan bir muska (amulet) olarak kulânılabileceği inancının yaygınlaşması nedeniyle hamileliklerinin son aylarını yaşayan kadınların karınları, embriyo hırsızları tarafından canlı canlı yarılmakta ve bebekler çalınmaktadır. Büyücülere ve cadılara satılan embriyoların amulet (muska) amacıyla kullanılması yanı sıra, embriyodan, beden meyvesinden, yaşam iksiri olarak faydalanılması da söz konusudur. Benzer bir hırsızlık 1577 yılında Nürnberg'de yaşanır. Nicolaus Stöller ve arkadaşları üç ha-

mile kadının karınlarını çocukları çalmak amacıyla keserler; ilkinde ölü bir çocuk, ikincisinde bir kız çocuğuna rastlayan hırsızlar, nihayet üçüncü kadının karnında iki canlı erkek çocuğu bulurlar. Mahkemelerde sorgulanan çocuk hırsızları, çalınan çocukların müşterileri arasında büyücüler, cadılar kadar Yahudilerin de olduğunu itiraf ederler...

Taze çocuk kanının uzun yaşam için en kuvvetli iksir olduğu, en saf, en sağlam ve büyüleme gücü en yüksek kanın çocuklarda bulunduğu inancının kökenleri, kuşkusuz Ortaçağ'dan daha eskilere uzanmaktadır. Bu nedenle çağlar boyunca yaşlı insanlar çocuk kanıyla banyo yaparak sağlık ve uzun yaşam hayali kuracaklardır. Çocukların üstün bir büyü potansiyelinin olduğu, çocuk eti yenmesi durumunda bu gücün yiyene de geçeceğine olan inanç, Ortaçağ'daki (modern) çocuk yamyamlığının gerekçelerinden biridir...¹⁷⁵

3.4) KİTAP VE BİLİM DÜŞMANLIĞI

Avrupa'da Kitap ve Bilgi Düşmanlığı: Kitap Yakma

Karanlık ortaçağda, dinî otoriteler, yani engizisyon zihniyeti, bilgi düşmanlığı da yapmış ve din dışı kitapları, şeytanî işler ve din düşmanlığıyla suçlayarak, bunları da yakıp yok etmiştir. Kitap düşmanlığı, kral ve kraliçelerin mektupları ile de sabittir. Bunlardan üç tane örnek şunlardır:¹⁷⁶

-1531'de kraliçe Séville'li Casa de Contratacion'un yazılı emri şudur:

¹⁷⁵ Akın, Ortaçağ Sonları ve Yeniçağ Başlarında Avrupa'da Çocuk Cadılar ve Çocuk Cadı Avı, s.151-152, 156

¹⁷⁶ Testas-Testas, Engizisyon, s.106-107

“Amodis de Gaule ve benzer bazı çalışmalar gibi, İspanyolca saçma ve dindışı birçok tarih kitabının Indes’e ulaştığı haberini aldım. Bu faaliyet yerliler için zararlıdır. Bunlarla meşgul olmaları iyi bir şey değildir. Netice itibariyle din dışı kitapları Indes’e sokmanızı yasaklıyorum ve ancak Hristiyan dini ile ilgili çalışmalara izin veriyorum. Yerliler ve bu toprakların diğer sakinleri gerçek olarak Katolikliğe ait kitapları tanısin ve onlarla meşgul olup öğrensinler...”

-11 Şubat 1609’da III. Philippe’in yazılı emri:

“Heretik korsanların tutuklanıp serbest kalmaları esnasında Indes limanlarında Saf Kutsal İmanı’na inanan kölelerimiz için heretik kitaplar ve cahil halk arasında yayılmış olan öneriler sebebiyle çok tehlikeli sonuçlara götürecek bazı ilişkiler kurulmuştur. Piskoposluklara ve Indes piskoposlarına heretiklerin bu bölgelere soktukları ya da sokmaya çalışacakları tüm kitapları titizlikle kontrolden geçirmelerini emrediyorum.”

-23 Ocak 1713’de V. Philippe’in yazılı emri:

“Katolik dinimizi saflığını bozacak herhangi bir şeyin dışarıdan gelmesini engellemek için Kutsal Engizisyon Mahkemesi bütün gücüyle serbestçe hareket etme alanına sahiptir. Bu husus hem Engizisyon Kurulu ve hem de atalarımızın kuralları için önemlidir. Engizisyon Kurulu görevlilerinin Kutsal İmanımızın zıddına olacak her türlü kitabın girişini yasaklamaya dikkat etmeleri için topraklarımızın limanlarına yanaşan gemileri ziyaret etmeleri çok önemlidir. Peru ve Yeni-İspanya kral naiblerime, valilerime ve Kraliyet Mahkemesi’nin bütün üyelerine emrediyorum ve bu toprakların bütün piskoposluklarından rica ediyorum, Kutsal Engizisyon

Mahkemesi görevlilerinin limanlarımıza yanaşan gemilere yapacakları ziyaretlere hiçbir bahaneyle engel olmasınlar. Aksine otoritelerini kullanarak onlara yardımcı olsunlar, (gerekli hallerde) onlara destek olsunlar, istedikleri her yardımı onlardan esirgemesinler. Bunda Tanrı'ya ve bana hizmetin menfaatleri vardır.”

Para Karşılığı Günahların Affedilmesi

Engizisyonun bu kitap yasaklama ve yakmasının diğer bir uygulaması da günahların para karşılığı affedilmesidir. Buna endüljans denilmiştir.

Para karşılığı günah affetme giderek parayla satılan belgeler haline gelmiştir. Meselâ, Roma'daki Saint Pietro Kilisesi'nin inşası için para toplanmaya karar verildiğinde, papalık, özel bir endüljans belgesi çıkartmış ve bu belge o devrin ileri gelen bankerlik kuruluşu Fuggerler'e verilmiş, bu bankerlik kuruluşu da aldığı komisyon karşılığında endüljans belgelerini gişelerinde satmıştır.¹⁷⁷

Bir Yazarın Yargılanması

İngiltere'de 1600'lü yıllarda, yargılanma ve kitap yakma konusunda ilginç bir olay meydana gelmiştir. Olay şudur:

1633 yılında, İngiliz yazarı William Pryenne, Kraliçe I. Elizabeth'in çok hoşlandığı tiyatro oyunlarını ve tiyatroya gitme alışkanlığını eleştirir. Bunun üzerine, yazar Pryenne, mahkemede yargılanır. Davada Arşevük W. Laud savcı görevi yapar. Sonuçta, Pryenne kızgın demirle damgalanır ve kulakları kesilir. **Kitaplarının yakılmasına karar verilir.** Bu davada savcılık yapan Laud, dokuz yıl sonra vatan ihaneti ile suçlanır ve yargılanır. İlginçtir, bu davada,

¹⁷⁷ Ali Erbaş, Hristiyanlıkta Reform ve Protestanlık Tarihi, 2.baskı, İnsan Yay. İstanbul-2007, s.31

Laud'un dokuz yıl önce savcılığını yaptığı davanın sanığı Pryenne bu defa Laud'un davasında savcı olur. Davanın sonunda Laud'un kafasının kesilmesine karar verilir.¹⁷⁸

Galilei'nin Engizisyonunda Yargılanması:

Ancak bu bilimsel ve fikrî çalışmalar öyle kolay olmamıştır. Meselâ, Galilei, önce Kopernik sistemini savunması sebebiyle 1616 yılında Engizisyon Mahkemesi'ne çağrılır. Galilei, cezadan kurtulmak için, hiçbir şekilde Kopernik'in kuramını savunmayacağını söyleyerek af diler. Aynı yıl **Kilise şu bildiriye yayınlar:**

“1) Güneş'in, Yer'in çevresinde dönmeyen, merkezde sabit olduğu düşüncesi kutsal öğretiyeye aykırı, saçma ve yanlış bir iddiadır.

2) Yer'in, merkezde sabit değil, Güneş çevresinde bir gezegen olduğu görüşü felsefî açıdan saçma ve yanlış, teolojik açıdan gerçek inanca ters düşen bir iddiadır.”¹⁷⁹

O tarihlerde Hristiyanlık inancına göre, güneş sabit duruyordu. Çünkü Hz İsa, güneşe sabit durması için emir vermişti. Dünya ise düz tepsi gibiydi:

“O zamanki Hristiyanlık inancına göre Peygamber İsa güneşe sabit durması için emir vermişti ve güneş de sabit durmaktaydı. Yine genel inanca göre dünya düz tepsi gibiydi. Aksini düşünenler ise cehennemlikti. O dönemde, kiliseye karşı çıkan insanların ateşte yakılmasına hükmedilirdi.”¹⁸⁰

Galilei daha sonra, “İki Büyük Dünya Sistemi” adlı kitabından dolayı Engizisyonun dikkatini çeker ve Engizisyon Mahkemesinde yargılanır. Engizisyon Mahkemesi'nde, mahkemenin verdiği şu metni yere diz çökerek okur:

¹⁷⁸ Ayşe Arat, “Yakılan Kitabın İntikamı”, Tarih ve Toplum dergisi, Haziran 1986, Sayı:30, s.3

¹⁷⁹ Doç.Dr. Yavuz Unat, Galileo Galilei ve Astronomi'ye Katkıları; <http://193.255.235.2/~unat/yy/M38.pdf> (Erişim: 10.4.2009)

¹⁸⁰ http://tr.wikipedia.org/wiki/Nicolaus_Copernicus - 10.4.2009

“Ben Galileo Galilei, geçmişteki tüm yanlış ve aykırı düşüncelerimden ötürü, huzurunuzda kendimi lanetliyor, bir daha öyle saçmalıklara düşmeyeceğime, kutsal öğretiye aykırı hiç bir fikir taşımayacağıma yemin ediyorum.”

Bunun üzerine Galilei, ev hapsine çarptırılır ve kitabı yasaklanır. Yalnız, mahkemeden çıkarken, “yer yine de dönüyor” dediği söylenir. Galilei evde yine boş durmaz ve çalışmalarına devam eder, sonra bir kitap daha yazar.¹⁸¹

Gülün Adı

Engizisyonun ne olduğunu anlamak için, bu konuda yazılmış kitapların okunması gerekir. Hele ki, yüzyıllar süren bu bağnazlığı kafada canlandırabilmek için, ya Umberto Eco’nun Gülün Adı (Il nome della rose) romanını okumak ya da bu romanın, 1986 yılında Sean Connery’nin sürükleyici başrolünde çekilen filmini seyretmek gerekir!

3.5) 1500’LERDE AVRUPA

Açlık ve Sefalet

Bu bağnazlık ortamında Avrupa halkı, öte yandan açlık ve sefalet çeken bir halk olmuştur. Karnı aç vaziyette yakılmış ve öldürülmüştür. Meselâ 1594-1597 yıllarındaki kıtlıkta, köpekler ve kediler yenmiş, binlerce insan açlıktan ölmüştür. 1623 yılındaki kıtlıkta İngiltere’de Penrith nüfusunun sekizde biri ölmüştür. Fransa’da 1600’lü yılların tamamı 1710’lara kadar kıtlık ve açlık ile geçmiştir. Sırf 1693-1694’de Fransa’nın nüfusunun

¹⁸¹ Doç.Dr. Yavuz Unat, Galileo Galilei ve Astronomi’ye Katkıları; <http://193.255.235.2/~unat/yyu/M38.pdf> (Erişim: 10.4.2009)

yüzde onu açlıktan ölmüştür. Batı İsveç'teki Orslosa Kilisesi'nde bulunan bir raporda, 16. yüzyılın sonunda meydana gelen kıtlık ve açlık şöyle anlatılmıştır:

“1596'nın yaz ortasında toprak muhteşem çimenlerle ve bol miktarda tahılla kaplıydı, bu yüzden herkes ülkede yeteri kadar mısır olacağını sanıyordu. Ama... insanlar Skara pazarındayken (Haziran) o kadar çok yağmur ve sel geldi ki bütün köprüler sürüklenip gitti. Ve aynı sel yüzünden... sular tarlaları ve otlakları kapladı, bütün tahıllar ve çimenler bozuldu ve ancak çok az tahıl ve saman kaldı... Sığırlar, sudan çıkarılan çürümüş saman ve sapları yedikleri için kışın hastalandılar... İnekler ve danalara da aynı şey oldu ve bu hayvanların leşlerini yiyen köpekler de öldü. Toprak üç yıl boyunca hastalıklıydı, bu yüzden hiç hasat yapılamadı. Bu sıkıntıların ardından, çocuklarını evden kovdu, çünkü anne babalarının evinde sefalet içinde açlıktan ölmelerini seyretmeye dayanamadılar... Daha sonra anne babalar da evlerini, yuvalarını terk edip, açlıktan bir yere düşüp ölene dek, gidebildikleri kadar gittiler... İnsanlar hayvan lapası, çöp, ağaç kabuğu, çiçek tomurcukları, ısırgan, yaprak, saman, sap, çürümüş yosun, ceviz kabuğu, bezelye sapı gibi birçok iğrenç şeyi öğütterek ya da keserek ekmeğin içine karıştırdı. Bu yemekler, yiyenleri o kadar güçsüz bıraktı, bedenlerini o kadar şişirdi ki sayısız insan öldü. Birçok dokumacıküşu da ağızlarında kızıl tümsek otları, tarlalarda yetişen tohumlar ve diğer türden otlarla toprağa düşmüş halde bulundu... **Annelerin yavrularına verecek sütü olmadığı için, bebekler annelerinin memesinde öldü. Kadın erkek, genç yaşlı, birçok insan açlık yüzünden hırsızlığa yöneldi...** Zaman zaman bunlara ve diğer sıkıntılara kanlı basurun da (dizanteri) eklenmesiyle durum öylesinde kötüleşti ki sayısız insan bu yüzden öldü.”¹⁸²

¹⁸² Clive Ponting, *Dünyanın Yeşil Tarihi Çevre ve Uygarlıkların Çöküşü*, Çev: Ayşe Başçı-Sander, Sabancı Yay. İstanbul-2000, s.93-94

Papalığın Durumu

1500'lere doğru, Roma, yani Papalık ise, lüks, sefahat ve yozlaşma yeri durumundadır. Ve Papalığın bu durumu Avrupa'nın Hristiyan kitlelerinde "rezalet duygusu" uyandırır. Öte yandan siyasi tezgâhlara ve karanlık darbelere girer. Gelir sağlamak için cennet anahtarı satar. İş inanç kapsamından çıkar. İşte bölünmenin temelleri bu ortamda kendini göstermeye başlar.¹⁸³

Günah Affetme Tarifesi

İş o hale gelir ki, 1517 yılında, Papa X. Leo, 35 maddelik günah affetme tarifesi yayınlamıştır. Tarife aynı zamanda o dönemin ahlaki durumunun ne durumda olduğunu göstergesidir.

Tarifenin konuları çok ilginçtir. Konunun zihinlerde netleşmesi bakımından **tarifenin bazı maddeleri** aşağıda verilmiştir:

"1) İster rahibelerle, ister kendi kuzenleriyle, yeğenleriyle ya da kızlarıyla, yani bir şekilde herhangi bir kadınla cinsel günah işleyen bir rahip, 67 pound 12 şilin ödemesi karşılığında bağışlanacaktır.

2) Eğer rahip, zina günahıyla birlikte doğaya ya da hayvanlara karşı işlenmiş günahlarının da bağışlanmasını istiyorsa, 219 pound 15 şilin ödemek zorundadır. Fakat kadınlarla değil de sadece oğlanlarla ve hayvanlarla doğal olmayan günahlar işlemişse, 131 pound 15 şilin ödemelidir.

3) Bir bakirenin kızlığını bozan rahip, 2 pound 8 şilin ödemelidir.

4) İster kaldığı manastırda ister dışarıda, aynı anda veya art arda bir ya da birden çok erkeğe kendini veren rahibe, baş rahibenin saygısını kazanmak istiyorsa 131 pound 15 şilin ödemelidir.

¹⁸³ Attalı, 1492, s.34-35

7) Tüm davalardan azade tutulmak ve yasak ilişkilerini sürdürmek için geniş bir muafiyet elde etmek isteyen zinacı bir kadın, Papa'ya 87 pound 3 şilin ödeyecektir. Aynı şekilde, koca da aynı miktarı ödeyecektir, eğer koca kendi çocuklarıyla ensest ilişkiye girmişse, ek olarak 6 poundluk bir vicdanî ödeme yapacaktır.

8) Tecavüz, soygun veya kundakçılık suçları için eziyet yapılması ve bağışlanması, suçluya 131 pound 7 şiline mal olur.

9) Ruhban kesimine ait olmayan birinin şahsında gerçekleşen adı cinayetin bağışlanma bedeli 15 pound 3 penstir.

10) Eğer katil aynı gün iki veya daha fazla kişinin ölmesine neden olmuşsa, bir kişiyi öldürmüş gibi ödeme yapılır.

11) Karısına kötü davranan koca, Kilise kasasına 3 pound 4 şilin öder; eğer karısını öldürmüşse 17 pound 15 şilin, eğer karısını başka biri ile evlenmek için öldürmüşse ekstra olarak 32 pound 9 şilin öder. Kocaya suç işlerken yardım edenler adam başı 2 poundla bağışlanır.

12) Çocuğunu boğarak öldüren baba 17 pound 15 şilin ödemelidir (yani bir yabancıyı öldürmekten 2 pound daha fazla), baba bunu annenin izni ile yapmışsa bağışlanması için 27 pound 1 şilin ödemelidir.

13) Kendi çocuğunu rahminden çıkararak yok eden (kürtaj) annenin ve suça katkıda bulunan kocanın, her ikisi birden 17 pound 15 şilin ödemelidir. Kendisinin olmayan bir çocuğun kürtajını kolaylaştıranlar 1 pound eksik öderler.

14) Kardeş, kız kardeş, anne ya da babasını öldüren 17 pound 5 şilin ödemelidir.”¹⁸⁴

Liste, sahtekârlık, kaçakçılık, borçların ödenmemesi, kutsal yerlerde et yeme gibi suçların bedelleri ile devam eder.

¹⁸⁴ Erbaş, Hristiyanlıkta Reform ve Protestanlık Tarihi, s.25-26

Luther'in İtirazı

İşte bu endüljans ve diğer bazı uygulamalara karşı çıkan Luther, 31 Ekim 1517 günü Wittenberg Şatosu Kilisesi'nin kapısına kendi tezlerini içeren **95 maddelik** bir yazı asar.¹⁸⁵ Bu aslında Katolik uygulamalara karşı bir protestodur. Ki Luther'in kurduğu mezhebin **adı da Protestanlık** olur. Ama daha sonra bu Protestanlık Osmanlı'daki misyoner faaliyetlerinde Katolikler ile yarışır ve onların önüne geçer! Bütün dünyayı Protestan yapmaya karar vermişler. Yani protesto ruhu, giderek dayatmaya dönüşmüş! Diyalektiğe bakarsan, bu protesto da başka protestolar doğurur...

Batı'nın karanlık ortaçağı öyledir ki, karanlık ile bilim ve akıl adeta aynı anda yaşamışlardır! Bir yandan insanlar yakılmış, diğer yandan bilim adamları düşünmekten geri durmamışlardır.

O Günkü Avrupa'da Cinsel Durum

Papalığın günah affetme tarifesine bize garip gibi gelse de o günkü Avrupa'daki cinsel anlayış bu tarifeye uygun bir durumda idi. Evli kadınların başkalarıyla ilişki kurması ve ayrıca hayvanlarla ilişki yaygın bir durumdaydı. Barbar Batı, Doğu'yu **Binbir Gece Masalları** hikâyeleriyle cinsel ve sapkın bir ortam gibi göstermeye çalışırken aslında, bir anlamda kendisini tasvir etmekteydi! Öte yandan Engizisyon artık insanların özel hayatlarına bile karışır olmuş ve mastürbasyon suç haline gelmişti. O dönemde Batı'daki cinsel anlayışı Josep Fantana şöyle anlatıyor:

"İngiliz köylüleri arasında kadın ile erkeğin karşılıklı mastürbasyon yapması sık sık görülen bir durumdu. Dahası evli kadınlar arasında evlilik dışı cinsel ilişkiler yaygın bir alışkanlıktı ve bu-

¹⁸⁵ Erbaş, Hristiyanlıkta Reform ve Protestanlık Tarihi, s.42

nun için çoğu kez **uşaklar** seçilirdi. Böyle bir durumun görüldüğü Almanya'da gayrimeşru bebek doğumlarını önleyen en güçlü fren anlaşıldığı kadarıyla din adamlarının vaazları değil, bakacak aileleri olmayan piçlere baba olarak sahip çıkmaya hiç de istek göstermeyen köylü toplumunun uyguladığı denetimdi. İnek, kısırak, dişi domuz, koyun ve keçi gibi hayvanlarla cinsel ilişkiye girmenin günah sayıldığı İsveç'te, 1635'ten bu suçla ilgili cezanın son kez uygulandığı 1778'e değin, çoğu delikanlı ve genç olmak üzere 600-700 arasında kişi boyunları vurulduktan sonra yakıldı ve daha fazla sayıda kişi de kırbaç, angarya gibi cezalara çarptırıldı. Aynı dönemde ülkede infaz edilen bütün idam cezalarının yaklaşık üçte birinin hayvanlarla cinsel ilişkiden dolayı verilmiş olması...

Peder Gavarri günah çıkarmaya bağlı geniş tecrübelerine dayanarak, İspanya'da sıradan insanlar, özellikle de köylüler arasında akla gelmeyecek kadar karmaşık bir cinsel yaşamın var olduğunu gözler önüne ermektedir. İnek, kısırak, tavuk, hindi, domuz, koyun, keçi ve katır gibi hayvanlarla, ayrıca başka kuşlarla cinsel ilişkiye girmek yaygındı. İnsanlar sodomi, **ensest** ve günde iki ya da üç kez mastürbasyon yapan erkekler hakkında fütursuzca konuşurlardı. Kadınların cinselliği de bundan aşağı kalmamaktaydı. Gavarri, kadınların yalnız kafalarından geçen düşünceleri itiraf etme eğiliminde olduklarını; ama bu düşünceler sırasında iffetsiz okşama ile kendi kendileriyle sevişmeye dalmaktan hiç söz etmediklerini belirtmektedir. Ama yeterince sıkı bir sorgulamadan geçirilen tövbekâr kadınların açıklamaları olağanüstü sıklıkta mastürbasyon yaptıklarını ortaya koymaktadır. Gavarri, kadınları rahatlatmak amacıyla sorduğu ilk soruyu şöyle anlatmaktadır: 'Onlara, 'söyle bakayım kızım, bu sözünü ettiğin okşama günde hiç elli seferi buluyor mu?' diye sordum. Günah çıkartmaya yeni başlamış bir papaz alacağı cevaplara

sakın şaşırmasın. Çünkü ayaklarıma kapanıp günde kırk kez kendini okşadığını anlatan birçok kadın biliyorum; üç tanesi elli, bir tanesi de altmış okşamadan söz etmişti.”¹⁸⁶

Engizisyon Mahkemelerinin Kaldırılması

Engizisyon uygulaması, Almanya’da reform ile kalkmıştır. Ancak Fransa’da 1772, İspanya’da 1834, İtalya’da ise 1859 yılına kadar yürürlükte kalmıştır.

Dediğim gibi, Avrupa, bir yandan bu karanlık engizisyon çağını yaşarken, diğer yandan da aydınlanma düşüncelerine sahne olmuştur.

3.6) HİRİSTİYANLIKTAKİ İTİRAZLAR

Reform ve Protestanlığın Doğuşu

Bu arada Avrupa’da, Katolik Kilisesi’nin cinnet aşamasına geldiği ortamda, Luther, kendi görüşlerini anlatan doksan beş maddelik bir yazı hazırlar ve bu yazıyı 31 Ekim 1517 günü Wittenberg Şatosu Kilisesi’nin kapısına asar.¹⁸⁷ Daha sonra tüm İncil’i Almanca’ya çevirir. Ve sonunda Alman Prensleri kendisine destek verirler. Böylece Proteston mezhebi ortaya çıkmaya başlar. Protestanlık, Fransa’da Jean Calvin’in yorumları ile **Kalvincilik**, İngiltere’de ise **Anglikanizm** olarak ortaya çıkar.

Roma Katolik Kilisesi’nin kurallarına ve bağınazlığına karşı Avrupa’da meydana çıkan bu tepki, eleştiri ve hareketler “**Dinde Reform**” olarak anılır. Reform, o sıralarda ifade edilmeye başlanan

¹⁸⁶ Fontana, Çarpıtılmış Geçmişe Ayna Avrupa’nın Yeniden Yorumlanması, s.95-96

¹⁸⁷ Erbaş, Hristiyanlıkta Reform ve Protestanlık Tarihi, s.42

Protestanlığın gelişmesini sağlar. Reform hareketinin sonucunda, Avrupa'da dinsel bütünlük kaybedilir. Hristiyanlık, 1054 yılında Bizans'ın Ortodoks mezhebi ile Batı ve Doğu olarak ayrıldıktan sonra, bu defa ikinci büyük bölünme niteliğinde, Katolik Protestan olarak ayrılır. Kilise eğitimi dışında laik eğitimin temelleri atılır. **Katolik Engizisyon mahkemeleri, sadece sapkınlar ve Kilise kurallarına uymayanları cezalandırırken bu dönemden sonra Protestanları da yargılamaya başlarlar.** Gücünü kaybetmeye başlayan Papa, yeniden güç sağlamak için yeni Haçlı Seferleri düzenlemeye çalışır. Avrupa'nın kendi içinde **“din savaşları”** ve sonra da **“Otuz yıl savaşları”** başlar.

Luther

Luther'in Türkler ve İslam hakkındaki düşünceleri iyi değildi. Luther'e göre, **“Türkler deccalin ordusu”**, **“şeytan Muhammed'in fitnecisi”** ve Kuran da onun eseri idi. Muhammed'in peygamber olduğu ve Kuran'ın sahibinin Tanrı olduğu iddiaları çürütülüp ortadan kaldırılmalıydı.¹⁸⁸

Michael Mullett, “Luther: Tutucu mu, Devrimci mi?” başlıklı yazısında Luther hakkında şu yorumu yapar:

“...Luther tek başına bir devrimci değil, geç Ortaçağ muhaliflerinden biriydi. Ortaçağın diğer muhalif aydınlarıyla benzer görüşleri paylaşıyordu...”

Hippo'lu Augustinus Tanrı'nın yüceliğini, insanın çaresizliğini, selamete kavuşmanın insanın özgür iradesine bağlı olmadığını, tersine kurtuluş için Tanrının lütfuna bel bağlamak zorunda olduğunu vurgulamıştı. Luther'in inanç sisteminin de bir parçası haline gelen bütün bu öğeler onun koyu gelenekçiliğinin, hatta tutuculuğunun göstergeleridir...

¹⁸⁸ Erbaş, Hristiyanlıkta Reform ve Protestanlık Tarihi, s.177-178

Kendi öncülerinden bahsederken Luther, Staupitz ile Augustinus' un yanı sıra Pavlus'a da değinir. Bu kuşkusuz, 'Yahudi olmayanların Havarisi' Tarsus'lu Pavlus'tur...

Luther İncil'i kendi amaçları için kullandı. St. Pavlus'un reçetesinde kendisine gerekli olanı bulmuştu: 'Adil olanlar, iman sayesinde selamete kavuşurlar.' Ancak bu bile Luther için yeterince güçlü bir formül değildi; o yüzden cümleyi orasından burasından çekti, ona bir şeyler ekledi ve cümlelerin sonuna can alıcı 'yalnızca' sözcüğünü koyarak onu hem yorumladı, hem de çarpıttı. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi Yeni Ahit'teki bir diğer parçada, Yakub'un Mektubunda kendine karşıt bir formülle yüzyüze geldi. Burada, 'eğer yanı sıra yapılan işler yoksa tek başına iman hiçtir' diye yazıyordu. Luther, Pavlus ile Yakub'u bağdaştırmak için çok çaba harcadı. Ne var ki, **Pavlus'un cümlesine fazladan bir 'yalnızca' eklemekle Yakup'taki anlamı açıkça yadsıdı.** Bunun üzerine Yakub'un Mektubuna saldırmaya, onu karalamaya ve Tanrının defterine iyi olarak geçebilmek için iyi davranışlara ve yasalara bel bağlayan 'Yahudice' niteliğini mahkûm etmeye girişti. Görüldüğü gibi İncil'i yeniden yorumlayan ve yalnızca onun uşağı olduğu şeklindeki iddiasını gene kendisi çürüten Luther, köküne sadık bir 'radikal' olmaktan çok uzaktı.

Luther İncil'i yeniden konumlandırdı. Kendisi bir 'kaygı çağı'nın, duyguların çok yoğun olduğu bir çağın ürünüydü. O, cinsel gelişmesi konusundaki suçluluk kompleksleri, belki de bir 'kimlik bunalımı' ve derin bir lanetlenme korkusu yüzünden içine düştüğü aşırı kaygı durumundan 'söz' sayesinde kurtulmuştu...

Luther, Kutsal Kitabın sözel zenginliğini aktarabilmek için Alman dilinin olanca gücünü kullanmıştır. Sonunda ortaya çıkan ürün sadık fakat donuk bir çeviri değil, İncil'in Almanlar için titiz

ve canlı bir biçimde yeniden yazılması olmuştur: 'İsa'yı öylesine Alman kılmak istedim ki, **hiç kimse onun bir Yahudi olduğundan kuşkulanasın!**'

Kendisinden yetkice üstün olanlara karşı hitap tarzı genellikle saygılı ve alttan alıcıydı... Dünyevî üstlerine karşı da Luther, aşırı derecede yaltakçı bir dil kullanır...

Ne var ki, Luther'in kullandığı bu görünüşte yaltakçı ifadeler, 16.yüzyılın geleneksel hitap biçimleriydi. Luther üstlerine, onların desteğini kazanmak ya da bu desteği sürdürmek istediği ve onların kendi yanında olduklarını hissettiği zamanlarda abartmalı bir dil ile hitap ediyordu. Başka koşullarda ise, yetkice kendinden üstün durumdakilere karşı kullandığı dil, bir isyancının diliydi. Örneğin, 1520-21'de Papa'dan kesin kopuşu sırasında, 'Papa'ya herhangi bir itaat borcum olduğunu kabul etmiyorum... Bu büyük günahkârdan, bu cehennemlik adamdan ve onun günah ve riyakârlıktan ibaret olan krallığından nefret ediyorum' diye yazıyordu. Bizzat Papa'ya yazdıkları ise şöyleydi: **'Roma Piskoposluğu'na gelince, bütün Sodomlardan ve Babillerden daha rezil ve kepezidir... Düzeltilmesi ve yardım edilmesi mümkün olmayacak kadar günah doldur... Sizin adınıza... Bütün dünyadaki zavallı insanlar aldatılıp yaralanmaktadır.'**

Ekonomik ve toplumsal sorunlar konusunda ise Luther sık sık, düzeniçi ya da uyumcu olmaktan çok, düzensiz ve radikal gözüktür. 1517'de Papalığın günah bağışlamasını mahkûm etmekle, ardında Alman bankerleri ve yüksek kilise yetkililerinden oluşan bir yolsuzluk şebekesinin yattığı büyük bir malî skandala el atmış oldu; fakat olay, o zaman bile tamamen açığa çıkmadı. En büyük Alman bankası Augsburg'daki **Fugger** firmasıydı ve Luther onlarla amansız bir biçimde mücadele etti. En ünlü toplumsal eseri olan 1520 tarihli 'Hristiyanlığın Yükseltmesi Hakkında Alman Milletinin Hristiyan

Soylularına Çağrı'sında Luther, Fugger firmasını ve bu firmanın 'tefecilik'ten, yani faiz karşılığı borç vermekten elde ettiği yüksek kazancı isim vererek mahkûm ediyordu...

Yöneticilere, 'halk artık sizin zulmünüze tahammül edememektedir ve etmeyecektir' diye yazarken, Alman köylülerinin başkaldırısını öngörüyor, hatta bazılarına göre teşvik ediyordu. Köylü Ayaklanması'nın günahının açıkça Luther'in sırtına yıkıldığı olmuştur... Ancak, bıçak kemiğe dayandığında Luther, şiddetle köylülerin aleyhine döndü: 'Katil ve Hırsız Köylü Sürülerine Karşı' adlı talihsiz risalesinde, isyancıları en aşırı terimlerle mahkûm etti...

Gerçekte, kitlelerin dilini ve inançlarını paylaşan, ama öte yandan elit kültürün cilâsını da benimseyen Luther, kültürel açıdan iki sınıflı sayılabilir... Radikal mi, yoksa tutucu mu olduğu açık olmasa bile, **Luther'in üslununun popülist olduğu kesindir...**¹⁸⁹

Luther, tefecilere karşı oldukça sert eleştiriler yapmış ve onları kötülemiştir. Ancak tefecileri kötülerken, bu arada Türkleri de kötülerin kapsamına sokarak kötü insanlar olduklarını belirtmiştir. **Karl Marks**, Kapital'de, "Kapitalistin o eski moda, ama durmadan yenilenen örneği olan tefeciye ele alan Luther, iktidar sevdasının, zengin olma arzusunda bir etmen olduğunu çok yerinde olarak belirtir" diyerek, Luther'in, bu konudaki düşüncelerini içeren ve içinde Türklerin de yer aldığı şu sözlerini aktarır:

"Kâfirler, tefecinin katmerli bir hırsız ve katil olduğunu aklın ışığı ile anlayabiliyorlardı. Biz Hristiyanlar ise, bunlara öylesine bir onur veririz ki, yalnız paraları için onlara düpedüz taparız... Bir kimse bir başkasının rızkını yerse, çalarsa, elinden alırsa, bu adamı açlıktan öldürmüş ya da düpedüz katletmiş kadar (yani bir kimse-nin yapabileceği kadar) büyük bir cinayet işlemiş olur. Tefecinin de

¹⁸⁹ Michael Mullett, "Luther: Tutucu mu, Devrimci mi?", (History Today, C:33, Aralık 1983, sah:39-44'den) Çev: Fatmagül Berktaş, Tarih ve Toplum dergisi, Nisan 1984, Sayı:4, s.19-25

yaptığı budur ve koltuğunda rahat ve huzur içerisinde oturmaktadır; oysa darağacında sallanmalı ve leşi, eğer üzerinde bu kadar eti varsa, çaldığı guldenler sayısında kargalar tarafından gagalanıp didiklenmelidir... Oysa biz, küçük hırsızları asarız... Bunlar zindanlara tıklılır, büyük hırsızlar ise altın ve ipekler içerisinde kibirlenirler... İşte bunun için, bu dünyada, para delisinden, tefeciden daha büyük (şeytandan sonra) insan düşmanı yoktur, çünkü o, bütün insanlar üzerinde tanrı olmak ister. **Türkler**, askerler, despotlar da kötü insanlardır, ama bunlar gene de insanları yaşamaya bırakırlar ve kendilerinin kötü ve düşman olduklarını itiraf ederler, üstelik arasına bazı insanlara merhamet etme zorunluluğunu da duyarlar. **Ama bir tefeci ve para delisi, bütün dünyanın açlıktan, susuzluktan, sefaletten, yoksulluktan kırılmasını ister; böylece her şey onun olacak ve herkes sanki tanrı imiş gibi gereksinmelerini ondan alacak onun ebedî kölesi olacaktır. Soylu ve dindar görünmek için güzel pelelerinler giyinir, altın zincirler, yüzükler takar, ağızlarını silerler...** Tefecilik her şeyin kökünü kurutan, Cacus'tan, Gerion'dan ya da Antus'tan da beter korkunç bir canavardır. Mağarasına çekip götürdüğü öküzleri, halkın gözünden gizlemek için kendisini donatır ve dindar görünür. Ama Herkül, öküzlerin böğürmelerini ve tutsak ettiği insanların feryatlarını duyacak, Cacus'u uçurumlar ve kayalar arasında arayıp bulacak ve öküzleri bu hain ve cani kimsenin elinden kurtaracaktır. Cacus, dindar tefeci, çalan, soyan ve her şeyi yiyen habis ve cani demektir. Ve bütün bu yaptıklarının bilinmesini istemez, kimse onu bulamayacak sanır, çünkü mağaraya sürüklediği ayak izlerini, sanki mağaradan dışarıya bırakmışlar gibi düzenler. Tefeci de dünyayı böyle aldatır, sanki yararlıymış, herkese öküz dağıtıyormuş gibi davranır, oysa hepsini parçalar ve tek başına yer bitirir... Ve biz, eşkıyaların, katillerin, hırsızların nasıl işkenceyle kemiklerini

kırıyor, kafalarını kesiyorsak, bütün tefecilerin de, kemiklerini daha beter kırmalı, öldürmeli, peşlerini bırakmamalı, lanetlemeli ve kafalarını kopartmalıyız.”¹⁹⁰

Aslında, Luther, Marks’ın bu alıntıladığı sözlerinde tefeciler hakkında gerçekleri söylemektedir. Ama ne yazık ki toplum bazen bu insanlara itibar göstermekte, kendinin kanını emenlere değer verebilmektedir. Toplumların bu durumu bence bir bilinç sapmasıdır.

Din Savaşları:

Fransa’da 17 Ocak 1562 tarihinde, Protestanlara sadece kentler dışında ibadet hürriyeti tanıyan bir karar çıkartılır. Ancak Katolikler bu hoşgörüyü kabul etmezler ve Guize Dükünün askerleri **1 Mart 1562’de bir grup Protestanı katleder. Böylece Fransa’da Din Savaşları dönemi başlar.** Katolikler ile Kalvinciler arasında 1562 yılında başlayan bu savaş, 1598 yılına kadar devam eder. Bu otuz altı yıllık süre içinde peş peşe sekiz defa savaş olur. Buna “**Din Savaşları**” denilir.¹⁹¹

Din Savaşları’ndan sonra Proteston Devletler, Kalvinci IV. Friedrich liderliğinde 1608 yılında bir “**Evanjelik Birliği**” kurarlar. Buna karşı, Bavyera Dükü I.Maximillian ise Katolik Prensleri ve Devletleri bir araya getirerek 1609 yılında Kutsal Alman Birliği’ni kurar. Bu ayrışmadan sonra, çekişme ve olaylar devam eder. **İşte bu Katolik-Protestan savaşı 1618-1648 yılları arasında otuz yıl sürer, bu sebeple bu mezhep savaşına “Otuz Yıl Savaşları” denilir.** Otuz yıl Savaşı sonucunda, Avrupa nüfus ve iktisadi bakımdan çok zarar görür. Katliamların yanı sıra açlık, salgın hastalık Avrupa’yı

¹⁹⁰ Karl Marx, **Kapital**, C:1, 6.baskı, Çev: Alaattin Bilgi, Sol Yay. Ankara-2000, s.566, not:39

¹⁹¹ Erbaş, **Hristiyanlıkta Reform ve Protestanlık Tarihi**, s.84-87

adeta yok eder. Nüfus 16 milyondan, 6 milyona düşer. Otuz yıl savaşlarından her Avrupa ülkesi zarar görür. Bunlardan en az zararı Fransa gördüğünden, o dönemde Fransa üstün duruma geçer.¹⁹²

Bu savaşlar sırasında, Katolikler gibi Avrupalı Protestanlar da özellikle sömürgelerde faaliyet göstermek üzere bir misyoner kurumu kurulur. Protestan misyonerler bu kurum desteğinde önce Brezilya'da faaliyet göstermeye başlarlar. Keza Orta ve Kuzey Amerika'da yerlilerin Hristiyanlaştırılması için faaliyet gösterilir.¹⁹³ Sadece Amerika değil, Türkiye ve daha ilerisine gidilir.

Sonuç olarak, insanları böyle, inancından dolayı diri diri ateşte yakmak, her şeyden önce bir cinnet halidir. Kâbustur. **Bu döneme Orta çağ derler ama hayır; kanaatimce Avrupa'nın bu dönemi; yobazlığın ve cinnetin hâkim olduğu karanlık bir ilkel çağdır!**

O gün Avrupa halklarının başına gelen, gelecekte Müslüman halkların başına da gelebilir. Bu sebeple, engizisyonu bilmek ve idrak etmek gerekir. Ruhban sınıfı, tarikatlaşmış kiliseler, sivil yönetime hâkim olma mücadeleleri, din adamlarının zenginliğe meyletmeleri, engizisyonun başlıca göstergeleridir! Müslümanların bunlara izin vermemesi ve alet olmaması gerekir! Aksi takdirde benzer gelişmeler benzer sonuçlar doğurur ilkesi uyarınca, aynı barbar sürece girilmesi mümkündür!

¹⁹² Erbaş, Hristiyanlıkta Reform ve Protestanlık Tarihi, s.87-88

¹⁹³ Erbaş, Hristiyanlıkta Reform ve Protestanlık Tarihi, s.91

4) ENDÜLÜS'ÜN SONU: SÜRGÜN VE KATLİAM

4.1) ENDÜLÜS'TE MÜSLÜMAN VE YAHUDİ KATLİAMI

Kurtuba'nın Düşüşü ve Diğerleri

Haçlı Seferlerinden sonra İspanyolların Müslüman şehirlerine saldırıları ve onları kovma niyetleri giderek artmaya başladı.

Tuheyta şehrinde sonra 1236 yılında Hristiyanlar önemli bir yerleşim yeri olan **Kurtuba** şehrini işgal ederler. Böylece Kurtuba adeta bir sonun başlangıcı niteliğinde olur. Bundan sonra artık İspanyollar Endülüs'ü ele geçirmeye çalışırlar.

Kurtuba'nın işgali ve ele geçirilişi, o günden sonra yapılacakların ve tutumların bir göstergesi olur.

“Kaştale Kralı Ferdinando... Miladî 1236 Haziran'ının yirmidokuzuncu günü ele geçirdiği Kurtuba şehrine alay tertip ederek gövde gösterisiyle girdi. Askerine yağma ve tahrip yapması konusunda izin verdi. Bu şekilde her yer yağma ve talan edildi. **Okullar ve mescitler viraneye çevrildi...** Medinet'üz Zehra ile meşhur Mervan Sarayı ve içleri had ve hesaba gelmez mükemmel kitaplarla ve nadir nüshalarla dolu olan birçok **kütüphaneler** esaslarından **bir iz kalmayacak surette tahrip edildi.** Fakat taassup ederi olarak yalnız Emevi meliklerinden I. Abdurrahman'ın yaptığı meşhur büyük cami kiliseye dönüştürüldü. Ve bu halde şehir boş kalınca, Tuheyta şehrinde sonradan yerleştirilen Hristiyanlara verilen imtiyazlar gibi bazı müsaadeler verilerek etraftan biraz halk toplanarak ikame edildi.”¹⁹⁴

¹⁹⁴ Ziya Paşa, *Endülüs Tarihi*, 3.Baskı, Selis Yay. İstanbul-2007, s.277

Kurtuba'dan sonra, Endülüs'te çözülme başlar ve bir taraftan Aragon Kralı, Belensiye'yi; diğer taraftan Ferdinando, Mürsiye, Cehn ve İşbili'yi ele geçirirler. Belensiye'nin işgali sırasında Müslümanların can ve mal güvenliği konusunda anlaşma yapılır-
sa da **İspanyollar şehri teslim aldıktan sonra bu anlaşmaya sadık kalmazlar.** 50.000'den fazla sayıda Müslüman şehri terk eder. Müslümanlar şehri terk ederlerken yanlarına aldıkları mallar İspanyol askerler tarafından gasp ve yağma edilir. Erkekler katledilir, kadınlar ve çocuklar köle olarak esir alınır.¹⁹⁵ Diğer şehirlerde de aynı şeyler yapılır.

Müslümanların ve Yahudilerin Durumu

Hristiyan yönetimindeki Müslümanlar ve Yahudiler, özel kanunlara tabi idiler. Ancak Yahudiler Müslümanlardan daha çok aşağılanmaktaydı.

İspanya hâkimiyetinde Müslümanlar, genel olarak, dönmeler, esirler ve Müdeccenler olarak sınıflandırılıyordu.

Dönmeler, bir yerin işgali sırasında Hristiyanlığa geçenlerdi ama bunlar adeta damgalı gibiydiler. Hristiyanlar bunları nerede görseler aşağılayıp hakaret ederlerdi. Kendilerinden saymazlardı. Dönmelerden biri, bir Hristiyan kızla evlenmek istese bu evliliğin olmaması için zorluk çıkartılırdı. Dönmeler tekrar eski dinlerine döndükleri takdirde ateşte yakılırlardı. Malları elinden alınırdı.

Müslüman esirler, eski Roma veya Yunan'da olduğu gibi, insan sayılmıyorlardı. Bunların can, namus, mal hakları yoktu. İsteyen Hristiyan, Müslüman esirini öldürebilir, bunun karşılığında küçük bir nakdi ceza öderdi. Hatta esir evli ise, kızı ve karısı ile onun gözü önünde ilişkiye girebilirdi.

¹⁹⁵ Ziya Paşa, Endülüs Tarihi, s.277

Müdeccenler, bir Müslüman şehrin Hristiyanlar tarafından ele geçirilmesinde, orayı terk etmeyip kalan ve din değiştirmeyen Müslümanlardır. Önce bunlara verilen ahidname ile can ve mal güvenliği verilirdi ancak bu durum geçiciydi. Hristiyan askerler şehre girdikten sonra esas uygulama başlardı. **Topraklar feodal kurallar gereği Dük, Kont ve Markiz'e devredilir, o topraklarda çiftçilik yapan Müslümanlar da feodal beyin emrine girerdi.** Müdeccen başka bir yere ev yapacak olsa müsadere edilirdi. Müdeccen zengin bile olsa evinde Hristiyan hizmetkâr bulundurmazdı. Hristiyanla birlikte yemek yiyemez, aynı yerde çalıştırılmazdı. Müdeccenlerin cemaatla namaz kılması yasaktı. Gizli şekilde ibadet ederlerdi. Cuma günleri seçkin elbise giymeleri yasaktı.

Hristiyanların davranışları bakımından **Yahudilerin durumu Müslümanlardan daha kötüydü.** İspanyollar Yahudilere daha kötü davranırlardı. Yahudilerin önemli mevkilere gelmiş olmaları onları rahatsız ederdi. Mesela bir Hristiyan erkek Yahudi bir kadınla cinsel ilişkiye girerse yakılırdı; buna karşılık bir Müdeccen kadınla ilişkiye girerse kırbaçlanırdı.¹⁹⁶

Verilen Adlar

İspanya'dan kovulan veya orada kalanlara farklı adlar kullanılmış veya bu adlar farklı teleffuz edilmiştir. Böylece birçok adla hitap edilmiştir.

“**Müdeccen**, bir yerde ikâmet edip oraya alışan kimse anlamında Arapça bir kelimedir. İspanyolca'da '**Mudejares**' şeklinde söylenen Müdeccen, Reconquista savaşları sonucunda kaybedilen Endülüs topraklarındaki Hristiyan işgali altında yaşamak zorunda kalan Müslümanlara verilen isimdir. Henry Charles Lea gibi bazı araştırmacılar, Müdeccen kelimesi yerine Müslümanlar ile birlikte aynı âkıbete

¹⁹⁶ Ziya Paşa, *Endülüs Tarihi*, s.312-318

maruz kalan Yahudileri de kapsar nitelikte '**Müteehhir**' kavramını kullanmayı tercih etmişlerdir. Çünkü Müteehhir, diğer kardeşleri göç ettiği halde Hristiyan hâkimiyeti altında bir süre daha kalarak sonradan göçenler için 'geciken', 'geri kalan' anlamında kullanılmıştır. Yani sonuç itibarıyla Müdeccen ile hemen aynı manayı taşımaktadır denebilir. Zaten, İspanyolca karşılığını da Mudejar olarak zikretmekte ki, bu Müdeccen'in de İspanyolca'daki karşılığıdır...

Bu kavram, Osmanlı Devleti Arşivi belgelerinde **Müdeccel**, Osmanlı müelliflerince ise hem Müdeccel ve hem de Mübtecel şeklinde kullanılmıştır. Arşiv belgelerindeki yazının el yazısı olması sebebiyle, kelimenin sonundaki nun ile lam harfi benzerliği yazılış tarzından kaynaklanmaktadır. Yani, Osmanlıca el yazısıyla Müdeccen yazılırken sondaki nun harfinin başı biraz, kuyruğu da yayılarak uzatılıyor ve noktası da konmuyor, böylece hem nun hem lam ve hem de re olarak okunabilecek görüntü veriyor. Bunu gören Osmanlı insanının ise ilk anda **Müdeccel** veya **Müdeccer** şeklinde okuması da doğaldır bizce. Çünkü Müdeccel kelimesi 'Deccal' kavramının da kökü olan 'dcl'den mezîd mefûl isim kalıbındadır ve 'Deccal'ın eline düşmüş' şeklinde ifade edilebilecek anlam içermektedir. Bilindiği gibi Deccal, Müslümanlar tarafından kıyamet alametlerinden biri sayılır ve insanları kötü yola sevk eden bir lider veya topluluk olarak algılanan anlama sahiptir. Osmanlılar, Endülüs Müslümanlarını İspanya'dan kovan ve onlara adeta kıyameti yaşattıklarını bildikleri Hristiyanlara da Deccal ile benzer anlamı atfederek Müdeccen yerine Müdeccel şeklinde okuma yoluna gitmiş olabilirler diye düşünüyoruz. Ayrıca, Müdeccen okumaları için 'den' kökünden türemiş kelimelere sahip olmaları gerekirdi ki, Osmanlı Türkçesi'nde bu kökten gelme kelimenin kullanıldığı bilgisine biz ulaşmış değiliz. **Müdeccer** şeklinde de okumuşlar ki, bu da sahip olduğu kaçmak zorunda bırakılan anlamıyla İspanya'dan kaçıp gelenleri ifade etmektedir.

Morisko kavramı ise, İberya Yarımadası ya da Büyük Endülüs diyebileceğimiz topraklardan geriye kalan son Müslüman kalesi Gırnata'nın 2 Ocak 1492 tarihinde düşmesinden kısa süre sonra, Müdeccen Müslümanlar için Hristiyanlar tarafından küçümseme ve aşağılama ifadesi olarak kullanılmaya başlanmıştır. Mağribli veya Moritanyalı anlamına gelmektedir. **Moriskolar**, **Moriskler**, **Moorlar** şeklinde de ifade edilebilmektedir.¹⁹⁷

Kilise'nin Nifak Tohumlarını Atması

İspanyol Kilisesi, Avrupa Kiliselerinin bağnaz etkisi ile Müslümanlara ve Yahudilere düşmanlık beslemeye başlar. 1300'lerde ise, fikirlerini eyleme geçirmeye karar verir. **Başpiskopos**, kâfirleri, yani Müslümanları ve Yahudileri ülkeden atmak amacıyla Papa'dan ricada bulunulması için Krala mektup yazar.

Daha sonra, zulümler başlar. Meselâ, Palencia Konseyi'nde; Hristiyan resmî geçitleri sırasında **Müslümanların** ve **Yahudilerin** dizlerinin üstünde çökmeleri kararı çıkartılır. Böylece zulümler başlar ve artarak devam eder.

Bütün bu uygulamalar karşısında; Doğu'ya ve Müslümanlara zalim diyen Batı, önce kendi tarihine bakmalıdır! Endülüs'ün sonu olan süreç, Haçlı Batı'nın zihniyetini ve duygularını çok açıkça gösteren, bir katliam ve vahşet tarihidir!

Bu konuda Engizisyon kayıtlarını da ayrıntılı şekilde inceleyerek hacimli bir kitap hazırlamış olan **Henry Charles Lea**, bu gelişmeleri şöyle anlatıyor:

"İspanyol Kilisesi(nin)... Kesin ve nihaî tahriç siyaseti, 1337 yılında Tarragona Başpiskoposu Arnaldo tarafından XII. Benedict'e yazılan ve Papa'dan Aragon Kralına bu ülkeden kovma siyasetini uygulatması için ricacı olmasını isteyen bir mektupta dile getiril-

¹⁹⁷ <http://www.endulus.net/endulustarihi/1492sonrasi.htm> (Erişim: 28.9.2010)

mişti. Mektubunda, bu siyasete yöneltilebilecek itirazların, yakın tarihlerde gelirlerini azaltmadan Müdeccenleri manastırının topraklarından süren Poblet Başrahibi tarafından çürütüldüğünü ve asillerin direnişinin, **halk düşmanı ve kâfir olduklarından Mağribîlerin mal ve canlarına el koyup satma yetkisi verilmesiyle aşılabileceğini**, bu şekilde elde edilecek paranın krallığın savunması için harcanabileceğini söylemekteydi. 17. ve 18. Asırlarda Kilise tarafından resmen onaylanacağına şahit olacağımız gayriinsanî bir teklif-

Kilise kaynaklı bu kesintisiz baskı, zamanla idareci sınıflar üzerinde etki doğurmaya başladı ve toplumları birbirinden mümkün mertebe ayrı tutma ve aralarındaki zarurî münasebeti asgariye indirme şeklindeki vahim siyaset benimsendi. 1385 ve 1387 meclislerinde bu kurallar kabul edilerek 1388'deki Palencia Konseyi'nde, iki toplum arasındaki tüm zaruret dışı münasebetlere ağır cezalar getiren ev Hristiyan resmî geçitleri sokaklardan geçerken Yahudi ve Mağribîlerin dizleri üstüne çökmelerini ve alenen çalışmaktan sakınarak tüm Hristiyan yortularını kutlamalarını şart koşan dinî kanunlar haline getirildi. Üstelik onların, daha önceleri yapageldikleri işlerden olan memuriyet ve vergi tahsildarlığında istihdamları yasaklandığı gibi, **azınlıkların tecrit edilmiş sahalarda ikamet etmesi** âdetinin canlandırılmasına gayret edildi, hatta bu tefrik sınırları daha da pekiştirildi. 1412 yılında çıkarılan kısıtlayıcı mevzuatta bu mesele ilk sırayı işgal etmektedir; Mağribîlerin ve Yahudilerin her yerde sadece tek bir kapısı olan, etrafı duvarlarla çevrili mahallelerde (Müslüman ve Yahudi mahalleleri) oturmaları. Tebligattan sekiz gün sonra buralara yerleşmemiş olanlar tüm mallarını kaybetme yanında kralın takdiri istikametinde muhtelif cezalara çarptırılmakta, diğer taraftan etrafı çevrili bu yasak semtlere giren Hristiyan kadınlara da çok ağır cezalar verilmekteydi... İspanya 15.asır boyunca hoşgörüsüzlükte en ileri noktaya varan ülkesi haline geldi."¹⁹⁸

¹⁹⁸ Lea, İspanya Müslümanları – Hristiyanlaştırılmaları ve Sürülmeleri, s.22-25

Endülüs'ün Tarihe Karışması

Cinnet çağındaki Avrupa, Osmanlı'nın ilerlemesine karşı ko-yamaz. Türklerin ilerlemesinin ve Haçlı Seferlerinin **intikamını** İspanya Kilisesi, bir anlamda Endülüs'ten alır.

Haçlıların Kudüs'te yaptığı katliamlar gibi katliam yapılır. Müslümanlar ve Yahudiler, öldürülür, sürülür ve mallarına el konu-lur. Bu katliamdan Hristiyanlıktan Müslümanlığa geçmiş olanlar da kurtulamaz ve onlara da ağır işkenceler yapılır.

Meselâ; İspanyollar, "1487 Ağustos'unda Malaga'yı aldıkların-da, oradaki Hristiyanlıktan dönme Müslümanlar, sivri uçlu kamışlar-la **öldürülene kadar** işkence görürken, bütün dönmeler (converso) yakıldı ve tüm ahali, köleler gibi fidyeye alınmak üzere alıkondu."¹⁹⁹

İspanya'da 1492, bir Yahudi sürgünü yılı anlamına gelir. Müslüman Endülüs'te tıpkı daha sonra Osmanlı'da olacağı gibi ra-hat yaşayan Yahudiler, bu yıl içinde tamamen kovulurlar. Sürgün sayısı konusunda bir iddia 800.000'dir. Buna karşılık Isidore Loeb, 1492 yılında, 165.000 Yahudinin sürüldüğünü, 20.000 Yahudinin de öldüğünü, bunun yanı sıra 50.000 Yahudinin de sürgünden kurtul-mak için vaftiz olduğunu belirtir.²⁰⁰

V. Ferdinand, en son 1492'de Gırnata'yı zapt ettiğinde, Endülüs'ün de sonu gelir. Tipik Avrupa cinneti burada da kendini gösterir ve Ferdinand hemen engizisyon mehkemelerini kurdurup, kütüphanedeki kitapların üzerinde insanları yakar, toptan öldürür.

Bir Avrupalı olan **Gustave le Bon**, Arapların Tarihi adlı eserinde bu katliamı şöyle yazar:

"Muzaffer Hristiyanların mağlup Müslümanlara karşı icra ettik-leri her çeşit zulüm ve kıtallerin hikâyelerini, titremeden okumak

¹⁹⁹ Lea, İspanya Müslümanları – Hristiyanlaştırılmaları ve Sürülmeleri, s.29

²⁰⁰ Lea, İspanya Müslümanları – Hristiyanlaştırılmaları ve Sürülmeleri, s.28, dipnot: 31

mümkün değildir. Onları zorla vaftiz ettirdiler, kutsal Engizisyon mahkemelerine teslim ederek kabil olduğu kadar **diri diri yakılmalarını** sağladılar. Bu işleri kestirmeden halletmek için Toledo Başrahibi, Hristiyanlığı kabul etmeyen bütün Arapların kılınçtan geçirilmelerini emretti.

Dominiken tarikatı papazı daha da kestirme hareket etti, kadın ve çocuk dâhil, ne kadar Müslüman varsa, kafalarının uçurulması emrini verdi. Bu boğazlamaları durdurmak için hükümet, Müslümanların İspanya'dan çıkarılmalarını emretti. Köy papazı Bleda, bunlardan dörtte üçünün yollarda katledildiklerini yazar. 140.000 Müslümanı Afrika'ya götürmekte olan bir seferde, **100.000 Müslüman öldürüldü.**

İspanya'nın yüksek tabakasını, aydınlarını ve sanayicilerini oluşturan **3.000.000 Arap öldürüldü veya yarımadadan atıldı.** Sekiz yüzyıldan beri Avrupa'ya ışık üzerine ışık saçan parlak medeniyetleri ebediyen söndü.

Bu korkunç kıtaller yanında 'Saint Bartelemi Gecesi'²⁰¹ basit bir arbede gibi kalır. Şunu da itiraf etmek gerekir ki, en vahşi barbar istilacılar arasında, bu derece korkunç katliamlarda bulunan bir tanesi bile gösterilemez.”²⁰²

Endülüs şehirleri kısa sürede yerle bir edilir. Saraylar, okullar, hamamlar, parklar, ne varsa yıkılır. En önemlisi, kitap bakımından çok zengin olan kütüphaneler yakılır.

1500 yılında, “**Andarax'daki kadın ve çocukların sığındığı en büyük cami barutla havaya uçuruldu.** Belfika'nın alınmasında tüm erkekler kılıçtan geçirilip kadınlar köleleştirilirken Nijar ve

²⁰¹ Sain Bartelemi Gecesi olarak anılan katliam, Fransa'da 1572 yılında St. Bartelemi yortusunda Katolik Fransızların o gece 50.000 Protestanı katletmesi olayıdır-HY

²⁰² Gustave le Bon, *Civillasyon des Arabes*, sah:129,160'dan aktaran: Ahmed Rıza, *Batının Doğu Politikasının Ahlâken İfhası*, s.97-98

Guejar'da 11 yaşından küçük çocuklar dışında kalan herkes köleleştirildi; onlar da inançlı birer insan olarak yetiştirilmek üzere dindar Hristiyanlara teslim edilmişlerdi.”²⁰³

O yıllarda sürekli yeni kanunlar, yeni fermanlar çıkartılır. 13 Eylül 1525'de ise bu defa başka inançtan bir kişinin İspanya'da kalamayacağı ve ancak köle olarak barınabileceği ilan edildi.²⁰⁴

1492: Reconquista

“1492 yılı, İslam ve Avrupa tarihinin önemli ve trajik kesişme noktalarından biridir. Bu tarihte İspanya'da yaşayan Müslüman ve Yahudiler, Avrupa'dan kovuldular. **İspanyol Kralı Ferdinand ve Kraliçe İsabella'nın orduları, 'reconquista' olarak bilinen Güney Avrupa'nın 'yeniden fethi' harekâtını tamamladığında,** sadece İslam'ın Avrupa'daki tarihi sona ermedi. Aynı zamanda Avrupa tarihinin gördüğü en kapsamlı bir arada yaşama tecrübesi olan 'convivencia' da trajik bir şekilde tarihe gömüldü. Endülüslü Müslümanların ve Yahudilerin bu ortak kaderi XIII. yüzyılın ortalarından itibaren giderek kötüleşmeye başladı. 1215 yılında toplanan Lateran Konsülü, Yahudileri toplumdan ayırtırmak için onlara 'rota' adı verilen sarı bir işaretin takılmasını zorunlu kılmıştı. Yahudilerin kolektif olarak pek çok suç işlediğine inanılıyordu. Yüksek faizle borç para vermek, veba gibi hastalıkları yaymak için su kuyularını zehirlemek, Hristiyan çocuklarını öldürmek ve kanlarını 'easterda' dedikleri ekmeklere katmak, ev sahiplerinin mallarını çalmak ve talan etmek. Her ne kadar bu anti semitik tavır Hristiyanlığın kuruluş yıllarına geri gidiyorsa da, XIII ve XIV. yüzyıllarda İber Yarımadası'nda sistematik bir dışlama politikasına dönüşmüş ve Yahudilerle Müslümanları aynı kaderi paylaşmaya itmişti. Böylece

²⁰³ Lea, İspanya Müslümanları – Hristiyanlaştırılmaları ve Sürülmeleri, s.50

²⁰⁴ Lea, İspanya Müslümanları – Hristiyanlaştırılmaları ve Sürülmeleri, s.94

Yahudi, Müslüman ve Hristiyanların beş yüzyıldan fazla süren ortak bir medeniyet inşa etme çabası, ‘reconquista’ ile sona erdi. Avrupa’nın çok dinli ve çok kültürlü bir medeniyet havzası olma şansını bu tarihte yitirdiğini söylersek abartmış olmayız.

Fakat her şey 1492 yılında birden son bulmadı. Güney İspanya’da yoğunlaşan Müslümanların varolma mücadelesi, **1609 yılında üç tercihle karşı karşıyaydılar: Hicret, cebren Hristiyanlığa geçme ve ölüm.** Bu alternatiflerin hepsi, 1609 yılına kadar çeşitli biçimlerde gerçekleşti. Başarabilenler, bütün varlıklarını geride bırakarak aralarında Fas, Cezayir, Tunus, İstanbul ve Fransa olmak üzere, çeşitli bölgelere göç ettiler. 1568 yılının sonunda büyük bir hazırlık döneminden sonra başlatılan isyan, bir yıldan fazla sürdü; ama 1570 yılında kanlı bir şekilde bastırıldı. 1609 ile 1614 yılları arasında sadece Tunus ve Cezayir’e yüz bin civarında Morisko’nun²⁰⁵ hicret ettiği tahmin ediliyor. Fakat İspanyol yöneticiler, yarım milyonu aşan Müslüman nüfusun Güney Avrupa’yı bir anda boşaltmasının ekonomik ve dinî maliyetini sınırlamak için, göçü alabildiğine zorlaştırdılar. Göç eden Müslüman ailelerin önemli bir kısmı, göç yollarında haydutların saldırısına uğradı ve telef oldu. 1492’den sonra yüzyıllardır yaşadıkları topraklarda kalmaya karar veren Müslümanların iki alternatifi vardı: Direnmek yahut din değiştirmek. Bu Müslümanlar, tarihe “Morisko” adıyla geçtiler ve İslam tarihinin en uzun ve zorlu varoluş mücadelelerinden birini verdiler...”²⁰⁶

Bu dönemde, İspanya’dan göç etmek istemeyen Müslümanlar, kendilerini kurtarmak ve İspanya’da kalabilmek için görünürde Hristiyan olmayı, yani takiyye yapmayı düşünürler. Bazı İslam fakihleri Müslümanların bu şekilde takiyye yapmalarına karşı olurlar. Bu durumda “Darül İslam”a göç edip rahatça yaşamalarını

²⁰⁵ **Morisko:** Endülüs’ün ortadan kaldırılmasından sonra da İspanya’da yaşayan Müslümanlara verilen ad-HY

²⁰⁶ Kalın, **İslam ve Batı**, s.82-84

düşünürler. Ancak bu düşüncelere karşılık, Cezayirli Mâlikî fakih Ubeydullah, böyle düşünmez. Moriskolar, 1504 yılında Cezayirli fakih Ubeydullah Ahmed el-Mağravî'ye başvururlar ve böyle bir durumda ne yapmaları gerektiğini sorarlar. Cezayirli fakih Mağravî, Moriskolara, takiiye yapmaları yolunda bir cevap verir. Mağravî, hicret etmek istemeyip İspanya'da kalmak istemeleri halinde, görünürde Hristiyan inancını kabul edebileceklerini, put niteliğindeki Hristiyan sembolleri önünde eğilebileceklerini, namazlarını gizlice kılabileceklerini vs belirtir. Hatta Hz Muhammed'e açıkça sövmeye zorlanmaları halinde "Muhammed" yerine "Memed" adını kullanmalarını öğütler. Ancak bu takiiye ile İspanya'daki Hristiyan din adamları ikna olmazlar. Vaftiz edilmelerine rağmen gerçekten Hristiyan olup olmadıkları tartışmaya başlanır. Sonunda, Morisko'ların Hristiyan olmalarına inanılmaz ve **1609 yılında onlar hakkında son karar verilir:**

"İspanyol Kardinali bütün Moriskoların "şüpheli bir grup" olarak öldürülmesi yahut İspanya'dan sürülmesi için son fetvasını verir. Moriskoların Avrupa'daki fiilî varlığı da aynı yıl resmî olarak sona erer.

Moriskoların, 1609 fermanından sonra bir topluluk olarak gittikçe zayıfladıklarını ve dinî-kültürel anlamda asimile olduklarını görüyoruz. Çünkü evlerin alt katlarında, çatı aralarında, Arapça harflerle fakat Romanca ve İspanyolca olarak yazılmış, birkaç ilmiyal ve tarih kitabından ibaret de olsa, varlığını sürdüren İslam, birkaç nesil sonra bütünüyle ortadan kalkacaktır."²⁰⁷

1609 yılında sonradan Hristiyan olmuş Müslümanların, yani Moriskoların topluca sınırışı edilmelerine karar verilmesinden sonra, 300.000 dolayında Morisko zorla limanlara taşınarak gemilere bindirilmeye çalışılır. Bunların dışında yaklaşık 12.000 kişi, bu gönderilmeye karşı koyduğu için hayatlarını kaybederler. Josep Fontana bu durumu şöyle anlatıyor:

²⁰⁷ Kalın, İslam ve Batı, s.87

“Moriskoların kendilerinden nefret eden bir toplum içinde erimesi çok zordu. Bu nefretin nedeni yalnız gizlice dinlerini korumaya çalıştıkları yönündeki kuşku değil, aynı zamanda farklı olmalarıydı: Sıkı çalışıyor, çok az tüketiyor ve kazançlarından para biriktiriyorlardı. Bu konudaki fanatikçe anlayışsızlığın kanıtlarını uzun uzadıya sırlamaya gerek yok; İspanyol edebiyatının altın çağıının en büyük sözcülerinden birinin, yani **Miguel de Cervantes**’in sözlerine yer vermek yeterli olacaktır. **Cervantes**: ‘Müslümanların ayak takımı’ hakkında çizdiği seri portreyi şu avutucu düşünceyle bitirmektedir: ‘Çok şükür ki, devletimizin son derece basiretli koruyucuları var. İspanya’nın koynunda **Müslüman yılanları** tutup beslediğinin farkında olan bu koruyucular, Tanrı’nın da yardımıyla bu büyük yaraya kesin, hızlı ve şaşmaz bir çözüm bulacaklardır.’ Bu metnin yayımlandığı sırada, Morisko sorununu haldecek kesin çözüm uygulamaya konmuş bulunuyordu.”²⁰⁸

İspanya’da Endülüs’ün sonu sadece Müslümanlar bakımından değildi. Endülüs’ün sonu, oradaki Yahudilerin de sonu oldu.

durum, Batı Hristiyanlığının barbarlığının da bir delili oldu. Hristiyanlık gözü dönmüş bir şekilde İspanya’yı Müslümanlardan ve Yahudilerden temizlemeye koyuldu.

Din değiştirmeyen Yahudiler 1492’de İspanya’dan kovuldular. Daha sonra da kovulmalar ve öldürmeler devam etti. Din değiştirenler de aslında değiştirmedikleri halde değiştirmiş gibi göründüler. Lakin İspanyol Engizisyonu, Yahudilerin din değiştirmesine inanmadı. Nitekim 1660-1720 yılı arasındaki engizisyon yargılamalarından konu davaların %70’ini ‘Kripto Yahudilik’ davaları oluşturmuştur. Kripto Yahudilik, din değiştirmiş gibi görünmesine rağmen gizlice Yahudi inancının gereklerini ve ibadetlerini yerine getirmeye verilen addı.²⁰⁹

²⁰⁸ Fontana, Çarpıtılmış Geçmişe Ayna Avrupa’nın Yeniden Yorumlanması, s.90-91

²⁰⁹ Fontana, Çarpıtılmış Geçmişe Ayna Avrupa’nın Yeniden Yorumlanması, s.91

4.2) KİTAP YAKMA

Şehirlerde Kitap Yakma

Kütüphanelerdeki kitaplar, engizisyon cezalarında yere yığılıp insanlar bunların üzerinde yıkılır. Meselâ, **Kurtube kütüphanesin-**de yakılan yazma eserlerin bir milyondan fazla olduğu belirtilir.

J. Conde, bu kitap yakma olaylarını şöyle anlatır:

“Bugün inanmak mümkün müdür ki, tarihçilerin anlattıkları gibi, Gırnata’nın, Katolik Krallar tarafından fethinden sonra, 1492’de, İspanya’nın her tarafından toplatılıp getirtilen **kitaplarla kurulan insan yakma sehpa-**larında bu eserlerin alevlerle mahvedildiğini tasavvur etmek mümkün müdür? Çağdaş tarihçiler bu şekilde imha olunan kitap sayısının bir milyondan fazla olduğunu kaydetmektedirler.”²¹⁰

Tuleytula Başpiskoposu olup sonra Başpiskopos Talavera’ya yardımcı olarak görevlendirilen **Francisco Ximenez de Cisneros**, 1499 yılında, “Fakihleri çağırıp tüm dinî kitaplarını teslim etmelerini istedi; birçoğu altın, gümüş ve paha biçilmez süslemelerle muhteşem bir şekilde tezyin edilmiş beşbin kitap getirildi. Mağribî sanatının bu emsalsiz eserlerinin birçok talibi olmasına rağmen Ximenez hepsini reddetti ve **Alcala’daki kütüphanesi için ayırdığı birkaç tıp kitabı hariç tamamının halkın huzurunda yakılmasını emretti.**”²¹¹

Batı’nın kitap yakma olayı sadece bu değildir. Mesela tarihteki bir olay olarak İskenderiye Kütüphanesinin yanması konusu vardır. Yeri gelmişken bunu da açalım.

²¹⁰ Ahmed Rıza, *Batının Doğu Politikasının Ahlâken İflası*, s.100

²¹¹ Lea, *İspanya Müslümanları – Hristiyanlaştırılmaları ve Sürülmeleri*, s.43-44

İskenderiye Kütüphanesini Kim Yaktı?

Kütüphane yakma konusu olunca, Avrupalı yazarlar, İskenderiye Kütüphanesini Hazreti Ömer'in yaktığını iddia ederler. Oysa bu kütüphane çok daha önceden defalarca Hristiyanlar tarafından yakılmış olmasına rağmen, ne yazık ki Avrupalı bazı tarihçiler ve bunların tekrarcıları, bile bile yalan söylerler.

Gustave le Bon, İskenderiye Kütüphanesinin yakılması hakkında Arapların Medeniyeti adlı eserinde şöyle diyor:

“Eski Yunan ve Roma dininin yerine yeni dini getiren öncülerin –Hristiyanların- **ilk işlerinin**, beş bin yıldanberi bütün istilacıların hürmet ettikleri ve ilişmedikleri abideleri yıkmakla işe başlamaları son derece teessüfe şayandır. Bu tahrip hareketinin ilk sonucu, **Mısır Medeniyeti**’nin ortadan kalkması olmuştur. Hristiyan olan Mısır ülkesi, bir gerileme dönemine girmiş ve bu hal günden güne artarak Arapların gelmelerine kadar devam etmiştir.

İskenderiye Kütüphanesi’nin yakılması rivayetine gelince, Araplardan çok önce, **Hristiyanlar, İskenderiye’deki din ve ilgisiz saydıkları bütün kitapları, mevcut heykelleri parçalamak ve yıkmak için gösterdikleri gayret ve itina ile imha etmiş ve yakmışlardır.** Bu itibarla Araplar için zaten yıkılacak bir şey kalmamıştır.”²¹²

İskenderiye Kütüphanesi, Ömer tarafından yakılmamıştır! Ondan çok önceleri, defalarca yakılmıştır. Ahmed Rıza bu yakmaları Endülüs’deki kütüphane yakılması olayına da değinerek, 1922 yılında yazdığı eserinde şöyle özetliyor:

“Bugün hala İskenderiye Kütüphanesi’nin Halife Hz. Ömer tarafından yakıldığını ileri sürmek bedbahtlığını gösteren yazarlar, İspanya’da bu fikir hazinelerinin mahvedilişini bilmezlikten

²¹² Ahmed Rıza, Batının Doğu Politikasının Ahlâken İflası, s.101

gelirler. **Sadece Gırnata'da Başbiskopos Ximenes, seksen bin Arapça el yazması eser yaktırmıştır.** İskenderiye Kütüphanesi meselesi hakkında, nadiren gerçeği ifade edenler arasında Renan vardır. Bu tarihçi, İskenderiye Kütüphanesi'nin, Müslümanların bu şehri devam eden herhangi bir kimsenin idam olunacağını ilan etmiştir. Bütün almalarından çok önce, **henüz Rumların işgali altında bulunduğu sırada, yakıldığını itiraf eder.** Gerçekten de Hristiyanlık Rumların resmi dini haline geldikten sonra, İmparator Teodos, putperestliğe putperestlerin tapınaklarının yakılması, Doğu'daki bütün heykellerin parçalanması emrini çıkarmıştır. **Dine yabancı olan bütün kitapları da, dine aykırı boş şeyler olarak ilan etmiştir.** İç savaş ve onun peşinden de kıtal İskenderiye'de patlak verdi. İskenderiye metropolleri ve köy papazları tarafından baskı altında bulundurulmuş ve bunlardan bizar kalan halk, daha sonra Arapları yardımına çağırdı.

İskenderiye Kütüphanesi MÖ 300 yıllarında Ptolomais Soter tarafından kurulmuştu. Kütüphanede papirüs üzerine yazılmış Mısır eserleriyle papirüs ve deri üzerine yazılmış Yunan eserleri 700 binden fazlaydı. **Sezar istilasında (MÖ 48'de) büyük bir kısmı yakıldı.** Son bölümü, Bizans İmparatoru Teodosius zamanında, **İskenderiye Piskoposu Teofilos'un emriyle tamamen yakılmıştır (MS 391).**

Bununla beraber hala İskenderiye Kütüphanesi'nin yakılışından dem vururlar ve İspanya'da tahrip edilen kitaplar hususunda susarlar. Çünkü sükût, Müslümanlara karşı yürütülen iftira siyasetine hizmet etmektedir.”²¹³

Ahmed Rıza, eserini 1922'de yazmış ve bu sözleri o yılda söylemiş ama ne yazık ki hala yakın yıllara kadar aynı yalanı devam ettiren engizisyon kafalı gerici Avrupa yazarları vardır!

²¹³ Ahmed Rıza, *Batının Doğu Politikasının Ahlâken İflası*, s.102

4.3) YAHUDİ SÜRGÜNÜ

Yahudi Sürgünü

Endülüs'ün sonu, aynı zamanda buradaki Yahudilerin de sonu olur. 711 yılında Müslüman birliklerini kurtarıcı gibi karşılayan Yahudiler, Hristiyan öcünden ve kininden kurtulamazlar. Ancak İspanya, Müslümanları katletmesine karşılık, Yahudileri genelde sürgünle cezalandırır. İşte bu yıllarda Endülüs Yahudilerine Osmanlı sahip çıkar. Osmanlı'ya bir Yahudi göçü gerçekleşir.

“Onları en iyi karşılayan İslam âlemi ve özellikle de II. Bayezid'in ‘bu kadar yararlı uyrukları kovan Hristiyan hükümdarların ahmaklıklarına şaşırdığı’ Osmanlı İmparatorluğu olmuştur; II. Bayezid yönetim teşkilatından ve halkından Yahudilerin yerleşmelerine yardımcı olmalarını istemiştir. Bu tıpkı daha sonraları II. Friedrich'in, Fransa Protestanlarının kovulmalarının meydan getirdiği ‘aptallık’a şaşırması gibidir. Böylece melezlenme yerleri olan İstanbul, Selanik, Edirne, Ege adaları yaklaşık beş yüz yıllık bir dönem için, kalabalık ve özgür Yahudi cemaatleri açısından sığınma ve ışıma yeri olacaklardır. **İspanya Yahudileri daha 1493'te İstanbul'da İbranice bir matbaa kurmuşlardır** ve ertesi yıl burada şerh edilmiş bir Pentateuque (Eski Ahid'in İlk Beş Kitabı) basacaklardır. Hekimlerin, müneccimlerin, sarrafların, hükümdar danışmanlarının arasında çabucak İspanya Yahudileri de görülecektir.”²¹⁴

Yahudi asıllı Jozef Nehama'nın (1880-1971) 7 ciltlik **Selanik Musevileri Tarihi** adlı eserini tanıtan ve ondan bilgi aktaran bir yazıda ortaçağdaki Avrupa'nın Yahudi düşmanlığı ve Osmanlı'nın Yahudileri kabul etmesi konusunda şu bilgiler verilir:

²¹⁴ Attalı, 1492, s.260-261

“Avrupa Hristiyanlığı, Katolik Protestan kanlı çekişmesini ve yer yer engizisyon baskılarını hala yaşamaktadır. **30 Yıl Savaşı** ise 17. yüzyılın ilk yarısını tamamen kana bulamıştır. Portekiz’de, İspanya’da, Ukrayna ve Polonya’da Yahudiler hala büyük baskı, hatta toplu kıyım tehlikesi altında yaşamaktadır.

Kaçabilenlerin tek sığınacakları ülke Osmanlı topraklarıdır. Osmanlı yönetiminin bazı aksaklıklarına –rüşvet ya da Yeniçeri terörü gibi- eleştiriler bulunsa da Hristiyanların eline düşmek korkusu her şeyi bastırıyordu. Örneğin 1688’de Venedik ordusu Selanik’i tehdit ettiğinde ‘Kentin Müslüman, Hristiyan ve Yahudi halkı hep birlikte Tanrı’dan yardım niyaz ediyorlardı; bütün sinagoglarda oruç ilan edildi, çocuk, büyük, ihtiyar hepsi duaya koşuyorlardı’ diye kaydediyor Nehama(VI/63). Sebebini de ekliyor: ‘6 Eylül 1688’de Belgrad’ı ele geçiren Avusturyalılar çoğu **Selanikli olan Yahudileri toptan yok etmişlerdi**; kılıçtan canlarını kurtarabilenleri de esir olarak götürdüler.’ 19.yüzyılın başına kadar engizisyonun saldırılarından mümkün olduğu kadar uzak kalmayı ‘Türkiye’nin sağladığını belirttikten sonra şöyle ekliyor:

“Kuşaklar boyunca babadan oğla sadece çok büyük korku ve terör endişesi yaşamışlardı. Sultanın toprakları bu kovalamalar açısından en sakin ve en güvenli yerd. Evlerinin esrarı içinde ve kalplerinde öylesine sevgi ile saklamış oldukları imanı, burada özgürce açıklayabiliyorlardı. Burada ilahî sevgiyle himaye altında olduklarını hissediyorlardı’ (VI/23-24)

Portekiz ve İspanya’dan çıkarılanların yanı sıra, 17.yüzyılın başında da Polonya ve Orta Avrupa’dan kovulanlar, **tek sığınak olarak Osmanlı** topraklarına yöneliyor ve kabul görüyorlardı...”²¹⁵

Tek sığınak hep “Osmanlı” denilir ama şu durum çok ilginçtir;

²¹⁵ Orhan Koloğlu, “Marrano’dan Sebataycı’ya Avdeti’den Dönme’ye... 350 Yıllık Serüven”, Tarih ve Toplum dergisi, Temmuz 2002, Sayı:223, s.50 vd.

Tarih boyunca gerek Hırsitiyanlıktan önce ve gerekse Hristiyanlıktan sonra Avrupalılar tarafından aşağılanan, sürülen, öldürülen ve buna karşılık hep Doğu'ya ve sonra Müslümanlara sığınan Yahudiler; 20. yüzyılda İsrail'in kurulmasından sonra Haçlı Batı ve ABD ile birlik olma sürecine girmişlerdir!

Bu dönüşümün belirtileri, aslında 19. Yüzyılın ikinci yarısında kendini göstermeye başlar. Fransa'da, İngiltere'de ve sonra ABD'de Yahudilere karşı bir tavır değişikliği başlar. 20. Yüzyılda ise Haçlı Batı İsrail'i kurmak için uğraşmaya başlar. Ki böylece Batı bir taşla iki kuş vuracaktır. Bu hususa son bölümde değineceğiz.

5) AVRUPANIN AMERİKA'YI KEŞFİ: TARİHİN EN BÜYÜK SOYKIRIMI

5.1) NASIL KANDIRILDIK: TOMMIKS VE TEKSAS

Teksas ve Tommiks

Engizisyon zihniyetinin çılgınlığa dönüştüğü ve insanların yanı sıra hayvanların da cadı yardımcılığı sıfatıyla suçlanarak yakıldığı zamanlarda, 1492'de İspanya'dan, Hint Adaları'na gitmek amacıyla yola çıkıldığında Amerika'ya gidilir. Ve orada milyonlarca insan ve medeniyetler bulunduğu halde, buna Amerika'nın Keşfi denilir. Ama bu keşif, öyle Teksas, Tommiks adlı çizgi romanlarda anlatıldığı gibi olmaz. Amerika'da yüz milyona yakın yerli, Kızılderili öldürülür. Kalan insanlar Hristiyanlaştırılmaya çalışılır. Yeni kıtadan tonlarca altın ve gümüş, Avrupa'ya aktarılır. İşte ABD, bu süreçte doğar.

Konu şu: Amerika keşfedildi. **Ders kitaplarında sadece keşfedildiği vs yazar. Kolomb ve arkadaşlarının orada ne yaptıkları hiç öğretilmez. Tabi bu eğitimin sonunda da insanlar**

Kolomb'un seferini hep turistik seyahat gibi algılayarak bu günlere gelinmiştir. ABD'ye ayıp olmasın diye Türk çocukları yıllardır kandırılmış ve Kolomb'un Amerika Haçlı Seferi adeta turistik gezi gibi gösterilmiştir!

Çocuğa ne verilirse çocuk onu alır. Geçmiş nesiller, okuldan sonraki saatlerde gizli gizli **Teksas ile Tommiks'in "vahşi" Kızılderililer ile mücadelelerini** okurdu. O nesillerin gözünde Kızılderililer öyle bir canlandırılırdı ki, insan uykusunda görse bir kalleşlik yapacak zannederdi. Kızılderililer gördükleri beyazın kafa derisini yüzerler, beyazları öldürürler; buna karşılık Tommiks ve Teksas, iyi niyetli Hristiyan beyazların canlarını korurlardı! Biz de bunları okurduk!..

Oysa Amerika'nın keşfi, hiç de öyle anlatıldığı gibi, turistik gezi değildi! Amerika'nın keşfi tarihin en büyük soykırım tarihidir! Kızılderililer de öyle Teksas'da gösterilen gibi, vahşi, barbar, cani, kafa avcısı değildi! Denemeleriyle ünlü Montaigne bu soykırımı daha 1500'lerde yazmış. Keza, ilk seferden itibaren **Papaz Casas** gördüklerini anlatmış! Batı'nın kendisi bile soykırım demiş, Türkiye Teksas Tommiks'leri okurken! İlginç olan şu ki, **Montaigne**'ın denemeleri Türkiye'de en az elli yüz baskı yapmıştır ama herhalde kimse yerlilerin katli ile ilgili o bölüme dikkat etmemiştir!

Esas Vahşi Kim?

Engizisyon ve Amerika'nın keşfi, insanlığın en büyük dramlarından ikisidir. Piramitler de insan kanı üzerine inşa edilmiştir ama Amerika'nın keşfi adeta bir kıta temizliği gibi olmuştur!

Sizi hiç tanımadığı halde, size uzanan eli kesmek ne demektir? Yapacağınız kötülükleri hiç aklına getirmeyen insanların karnından çocuğu almak, başını koparmak, zevk için savunmasız insanları top-

lu öldürmek, ne demektir? Kısacası, bir kıtada en az seksen milyon insanın yok olması, en az üç büyük medeniyetin ve diğer kültürlerin ortadan kalkması ne demektir?

Hazreti İsa, Hristiyanların Amerika'da yaptıklarını görseydi, herhalde bu defa kendi kendini öldürürdü!

Çünkü Kızılderililer öyle adamlardı ki, onlar için zevk uğruna avcılık yapmak dahi söz konusu değildi. Ancak ihtiyacı için hayvan öldürürler veya ağaç keserlerdi.

“Kızılderililer silahı ellerine alıp ava çıkarak hayvanları öldürüp, günümüzde birçok avcının yaptığı gibi, kafalarını ganimet niyetine saklayarak gövdelerini herhangi bir çöplüğe atmıyorlar. **Kızılderililer heyecan ya da gösteriş için cinayet işleyen barbar, ilkel insanlar değiller. Birini, bir şeyi öldürmek son derece ciddi bir iştir ve ruhanî bir hazırlık gerektirir.** Ayrıca ister ot, ister ağaç, ister geyik olsun, bir kardeşini katlettiği için üzülmeli, acı duymalıdır kişi. O acıyı duymadığı noktada vahşileşir ve ‘hastalanır’. Evrenle uyumunu yitirir.

Bazı istisnalara rağmen Kızılderililer birçok başka canlı gibi öldürme eylemini son derece dikkatli bir şekilde gerçekleştirir. Juan Matus'un çırağı Carlos Casteneda'ya söylediği gibi, beş tane bıldırcın yemekten sonra, ikisiyle karnını doyurup diğerlerini bırakmak çok daha iyidir.

Açgözlülük, oburluk ve acımasızca başkalarının canını almak, hem kişinin ruhsal potansiyellerine zarar veren bir durum, hem de bir tür hastalık olarak görülür.”²¹⁶

²¹⁶ Forbes, Kolomb ve Diğer Yamyamlar Beyaz Yağmacılığın Gölgesinde Sömürü ve Emperyalizm, s.34-35

5.2) KOLOMB'UN AMACI

Kolomb Hangi Amaçla Gidiyordu?

Kolomb, Amerika kıtasını bulmak için gitmiyordu. O, Batı'dan Hindistan'a ulaşacağını varsayıyordu. Ve Batı'dan Hindistan'a ulaşmayı tasarlarken, diğer yandan İslamiyeti de doğduğu yerde mahvetmek fikrine kapılmıştı.²¹⁷

Fransız Roger Garaudy'e göre de, "Amerika'nın işgali, Haçlı Seferleri'nin bir devamı niteliğindedir... Hristiyanlık ve Hz. İsa adına yapılmaktaydı."²¹⁸

Kolomb, oldukça da uyanıktı. Çünkü sefer izni ve desteğini alabilmek için, kraliçenin karşısında "sofu" rolüne giriyor, kralın karşısında ise "altın arayıcısı" oluyordu.²¹⁹

Kolomb, ilk seferde bazı zenginliklere ulaşmayı hayal ediyordu. Fakat ikinci sefer doğrudan altın gümüş gibi madenleri almak içindi. Kolomb'un yolculuk sebeplerini Josep Fontana, şöyle açıklıyor:

"Kolomb'un yolculuklarının temelinde üstü kapalı belirtilen dinsel esinin yanı sıra ekonomik bir motivasyon da vardı. Bunun kanıtı hükümdarlarla imzaladığı anlaşmalardır; eğer bir kazanç umudu taşımazlarsa, bu hükümdarlar ellerindeki kıt kaynakları onun hizmetine sunmazlardı. Ama Batı Hint Adaları'nda satın alınacak baharat yoktu ve Yerliler köle olarak satılmaya pek uygun değildi. Köle olarak götürülen Yerliler toprak, hava ve gıda değişikliklerine alışık olmadıkları için kısa zamanda ölmüşlerdi. Bu bakımdan yeterli miktarda altın ve gümüş bulmak elzemdi.

²¹⁷ Edouard de Driault, *Şark Meselesi*, Haz: Emine Erdoğan, Berikan Yay. Ankara-2003, s.64

²¹⁸ Roger Garaudy, *Yaşayanlara Çağrı*, Pınar Yay. İstanbul-1989, sah:30'dan aktaran: Süleyman Kocabaş, *Misyonerlik Ve Misyonerler*, Vatan Yay. İstanbul-2002, s.50

²¹⁹ Attalı, 1492, s.132

Kovulan Yahudilerden müsadere yoluyla sağlanan para sayesinde çok iyi finanse edilmiş olarak 17 gemi ve 1.300 savaşçı adamla, ikinci yolculuğuna çıkan Kolomb'un hedefi altın kaynaklarına ilişkin bilgilere ulaşmak ve Kral ile Kraliçe adına, kıta sakinlerinin hayırhah tavrıyla ya da zor yoluyla bu altınları elde etmektir. Bu amaca varmanın tek yolu Yerlileri değerli metaller çıkarmak üzere zorla çalıştırmak olduğundan, ikinci yol seçildi. İspanyollar kıtaya bir kez yerleştikten sonra aradıkları gibi gümüş madenleri ve daha da önemlisi örgütlü toplumlar halinde yaşayan ve zorla çalıştırabilecekleri insanlardan oluşan engin madenler buldular. İşin esası Amerika'daki değerli metal damarlarının çok zengin olması değil, bunları işlemek için kullanılan işgücünün Avrupalı madencilere göre çok daha ucuza mal olmasıydı. Ama bunun için öncelikle Yerli halkın istilacıların iradesine boyun eğmesini, bir başka deyişle din değiştirmesini sağlamak gerekiyordu. Çünkü fatihlerin anladığı biçimiyle din değiştirmek, Yerlilerin, majestelerine ait öteki hükümdarlık topraklarında oturan vassallar gibi uysal, itaatkâr ve terbiyeli Hristiyanlar olarak yaşaması demekti!

Bağdaştırmacı kültlere alışkın toplumlar başlangıçta belki de kültürlerine Hristiyan Tanrısı'nı ve onun için yapılan ayinleri katmanın yeterli olacağını düşünmüşlerdi. Mayalar da önce böyle bir tutum takındılar. Ama Misyonerler 1562'deki Engizisyon teftişleriyle işin aslının ne olduğunu onlara gösterdiler. İşkenceden geçirilen 4.500'ü aşkın Yerliden 158'i maruz kaldığı kötü muamele yüzünden can verdi. Andlar bölgesindeki putperestliğin kökünü kazıma kampanyasında da benzer şeyler yaşandı.

Burada yapmak istediğimiz şey dinsel motivasyonla ile kazanç hırsını karşı karşıya getirmek değildir. V. M. Godinho'nun değindiği gibi kâşiflerin kişiliğinde Haçlı ruhu ile ticaretin, korsanlık ile

İncil'i öğretme çabasının iç içe girdiği karmaşık bir güdü örtüşmesi vardı. Bu karışımı Kolomb kadar Vasco da Gama'da da görmekteyiz. Keşiflerin çağının şairlerinden Lusiadas'ta iki düzey arasındaki yalpalama sürekli karşımıza çıkar. Kalküta'ya ulaşan Portekizlinin ağzından çıkan ilk sözler, 'İşte hedefe vardınız, işte zenginliklerle dolu topraklar karşınızda duruyor' çığlığıdır; ama bunu hemen Avrupa'nın Hristiyan hükümdarlarını Osmanlılara karşı bir Haçlı Seferi için birleşmeye çağıran bir yakarış izler. Camões aynı dizelerde Haçlı ruhuna, 'cüretli Hristiyan serüvenciliği'ne dayalı bir dizi girişimle Portekiz'in nasıl denizlerin ötesine yayıldığını anlatır. Kazanç hırsı ve dinsel meşrulaştırma İspanyol fatihlerinin günlük yaşamında da mevcuttu.²²⁰

Kolomb ile Kral Arasında Anlaşma

Gerek Kolomb'un yetkileri ve gerekse ganimetin paylaşımı konusunda Kolomb ile Kral arasında bir anlaşma yapılır.

Anlaşmaya göre, Kolomb, keşfedilecek bütün adaların ve kıtaların amiralliğine atanır. Bu unvanın Kolomb'un evlatlarına geçmesi de kabul edilir. Buna ilaveten, Kolomb keşfedilecek bütün adaların ve kıtaların Kral Naipliğine ve Valiliğine atanır. Keşfedilen topraklarda üretilecek veya bulunacak **altının, gümüşün, incinin ve değerli taşların**, her türlü vergiden muaf olması ve bütün bunların onda birinin Kolomb'a kalması kabul edilir. Ayrıca bu denizlere daha sonra gönderilecek gemilere ait masrafların ve kazançların da sekizde birine katılması kararlaştırılır.²²¹

²²⁰ Fontana, *Çarpıtılmış Geçmişe Ayna Avrupa'nın Yeniden Yorumlanması*, s.108-109

²²¹ Raimondo Luraghi, *Sömürgecilik Tarihi*, Çev: Halim İnal, 2.Baskı, E Yay. İstanbul-2000, s.41

Montesque'nin Eleştirileri

1572-1591 yılları arasında Denemeler adlı eserini yazmış olan Montesque, Avrupa'nın Amerika kıtasını işgali sırasında oradaki yerlileri ve onları işgalcilerin nasıl kandırıp katlettiğini çok açık bir şekilde dile getirmiştir. Adeta bir itiraf gibidir. Cenova'lı Kristof Kolomb, Amerika'ya 1492-1504 yıllarında dört defa gitmiştir. Ondan sonra Amerigo Vespucci de 1507 yılında gitmiş ve kıta onun adıyla anılır olmuştur. Montaigne ise bu itirafı, bu seferlerden yaklaşık yetmiş yıl sonra yazmıştır. Montaigne Fransız'dır. Yani konu henüz sıcaktır ama demek ki bütün Avrupa tarafından bilinmiştir. Öte yandan o yüzyıllar üstelik Avrupa'nın Engizisyon dönemidir!

Hep Montaigne'i okuruz ve ondan ahkâm keseriz. Ama bu bölüm nedense çoğunun dikkatini çekmez ya da umursamaz.

Oysa bakın daha 1570'lerde ne yazmış Montaigne:

"Amerika'nın Bulunuşu

Dünyamız az önce bir başka dünya buldu... Bir çocuk dünyaydı bulduğumuz; öyleyken biz onu ne doğal değer ve gücümüzün üstünlüğüyle dizginimiz altına soktuk, ne doğruluğumuz, iyiliğimizle yetiştirdik, ne de ruh yüceliğimiz, cömertliğimizle kendimize bağladık. Verdikleri karşılıkların, kendileriyle yapılan alış verişlerin çoğu gösteriyor ki doğal kafa aydınlığı, kavrama bakımından hiç de bizden aşağı değiller. Kusko ve Meksiko şehirlerinin akıllara durgunluk veren ihtişamı; görülmedik nice şeyler arasında bilmem hangi kralın o bahçesi ki, meyveleri ve tüm bitkileri sahici bir bahçedeki düzen ve büyüklükleriyle altından yapılmış, sarayında ülkesinde yaşayan bütün hayvanların yine altından heykelleri, kıymetli taşlar-

dan, kuş kanatlarından, boyalı pamuklardan yaptıkları el işlerinin güzelliği zanaattan yana da bizden geri kalmadıklarını göstermektedir. İnançlara bağlılık, yasalara saygı, iyilik, cömertlik, dürüstlük, içtenlik gibi erdemlere gelince bunların bizde onlardakinden daha az olması işimize pek yaradı. Bu üstünlükleri yüzünden mahvolmuşlar, kendi kendilerini satıp çığnettirmişlerdir.

Gözü peklige, yiğitlige gelince, acılara, açlığa ölüme karşı dayanmaya, yürek sağlamlığına, sözünün eri olmaya gelince, bunlardan yana bizim dünyamızın geçmişindeki en ünlü örneklerin onarını hiç de aşmadıklarını söylemekten çekinmem. Çünkü onları alt edenlerin nelerden yararlandıklarını düşünelim: Adamları kandırmak için ne kurnazlıklara, ne dalaverelere başvurmışlar! Sonra bu milletin haklı şaşkınlığı: Birdenbire karşlarına sakallı bir takım insanlar çıkıveriyor; dilleri dinleri, biçimleri, davranışları bir başka türlü... Bizim çeliğimizi delebilmek için ne yeterince bilgileri var, ne gereçleri; toplarımızın, tüfeklerimizin çıkardığı yıldırımları, gök gürültülerini de katın bunlara. Roma imparatorunu bile afallatacak olan o gümbürtüleri; bunların karşısında cırılçıplak insanlar, sadece pamuktan yapabildikleri bir parça giysileriyle; bütün silahları da yaylar, taşlar, sopalar ve ağaçtan kalkanlar; **sözde dostluğumuza, iyi niyetimize güvenip acayip şeyler görme meraklarıyla faka basan insanlar...** İki dünya arasındaki bu ayrılığı hesaba kattınız mı bizim fatihlerin bunca zaferi, zafer olmaktan çıkıyor.

Erkek, kadın, çocuk, kaç binlerce insan tanrılarını ve özgürlüklerini korumak için ne sarsılmaz bir coşkunlukla kendilerini amansız tehlikelere atıyorlar; **onları hayâsızca aldatanların köleliğine katlanmaktansa bütün belâları, işkenceleri, ölümü ne yiğitçe bir direnişle seve seve göze alıyorlar!** Bunlara bakınca öyle sanıyorum ki bu insanlara silah, görgü ve sayı eşitliğiyle başa baş saldırılar gördüğümüz bütün savaşların sonundan daha da kötü bir sonla karşılaşılardı...

Bunca şehir dibinden yıkılıyor, bunca milletin kökü kurutuluyor, milyonlarca insan kılıçtan geçiriliyor, dünyanın en zengin, en güzel ülkesinin altı üstüne getiriliyor, niçin? İnciler, biberler alıp satacağız, diye. Aşağılık makine zaferleri bunlar! Hiçbir zaman kazanç tutkusu, hiçbir zaman haksız sömürü insanları böylesi korkunç bir kinle birbirine düşürmemiş, bu kadar yürekler acısı kıyımlara yol açmamıştır...

(İspanyolların) aldıkları karşılık şu olmuş:

Barışseveriz diyorsunuz, ama görüşünüz hiç de öyle değil. Kralınıza gelince, isteyen durumunda olması muhtaç ve yoksul olduğunu gösteriyor; ona bu toprakları veren ise savaş seven bir adam olacak, çünkü kendisinin olmayan bir yeri başkasına vermekle onu verdiği yerin eski sahipleriyle cenkleşmeye sürüyor. İstedığınız yiyeceklere gelince onları veririz. Altınsa, bizde pek fazla yok; zaten yaşamak için işimize yaramadığından, bütün istediğimiz de rahatlıkla, güzellikle yaşamak olduğundan altına pek değer vermeyiz; ama **tanrılarımız için kullandığımız altın dışında ne kadar bulabilirseniz çekinmeden alabilirsiniz.** Bir tek tanrıya gelince, böyle bir düşünüş güzel, ama **bunca zaman bize yararlı olmuş dinimizi değiştirmek istemeyiz;** dostlarımız, tanıdıklarımızdan gayrisinden öğüt almaya da alışıktır değiliz. Korkutmalarınıza gelince, durumlarını, güçlerini bilmediğiniz insanlara meydan okumak akıl kârı değildir. Kısacası topraklarımızdan bir an önce çıkıp gitmeğe bakın; silahlı ve yabancı kimselerin dürüstlüklerine, parlak sözlerine güvenme âdetimiz yoktur..."²²²

Yoruma ve ek açıklamaya gerek var mı?

Ve dikkat!

Avrupa, Amerika'yı engizisyon döneminde keşfetti. Dolayısıyla engizisyon kafasından ve altın hırsından başka ne beklenebilirdi?

²²² Montaigne, Denemeler, Çev: Sabahattin Eyüboğlu, Cem Yay. İstanbul-1980, s.94-98

Kolomb Ne Diyor:

Peki, bu kıtayı keşfettiği söylenen ve tarihin en büyük soykırımını başlatan Cenova'lı Kristof Kolomb ne diyor **Seyir Defterleri**'nde?

O dahi yerliler ve katliama ilişkin gerçekleri nispeten gizleyemeyerek şöyle diyor: ²²³

“...kendilerine sunulan her şeyi alıyor, karşılığında da, en küçük bir duraksama göstermeden, ellerinde ne varsa veriyorlardı... (s:35)

Silahları yok, ne olduğunu da bilmiyorlar; kılıçlar gösterdim, öyle bilgisizdiler ki keskin tarafından tutuyor, parmaklarını kesiyorlardı. **Demirden yapılma hiçbir şeyleri yok.** Mızraklarında demir uç bulunmuyor; kimileri bunun yerine ya balık kılçığı takıyor ya da rasgele bir şeyler... (s:36)

Doğrusu, diyor Amiral, bakıyorum da nu insanların hiçbir inanca bağlı bulunmadığını, yine de putatapar olmadıklarını anlıyorum. Çok yumuşak başlılar, **kötülük nedir bilmiyorlar.** Öldürmek nedir, düşmanlarını tutsak almak nedir bilmiyorlar. Hiç silahları yok... İnanmaya açıklar, gökte tek bir Tanrı olduğunu biliyorlar... (s:66)

...Demek istediğim, bunlar buyruk almaya, çalıştırılmaya, ekip biçmeye, yararlı olabilecek her şeyi yapmaya yatkın insanlar. Kentler kurdurabiliriz onlara, bizim gibi giyinmesini, davranmasını öğretebiliriz... (s:102)

Gerçekten Hintliler (Amerika yerlileri) ne kadar tok gözlü, eli açık kimselerse İspanyollar da o kadar açgözlü, hırslı kimselerdi... (s:112)”

²²³ Kristof Kolomb *Seyir Defterleri*, Çev: Sait Maden, Çekirdek Yay. İstanbul-1999. Sayfa numaraları metinde parantez içlerinde verilmiştir-HY

Kolomb Nasıl Biriydi?

Jack E. Forbes, Kolomb hakkında şunları söylüyor:

“Kolomb bu sevgi dolu insanları köleleştirerek gemilere doldurup Avrupa ve Afrika’ya sattı. Sonra o ve işbirlikçileri on binlerce başka insanı daha köleleştirdi, aynı nesilden milyonlarcasını ise yok etti.

Bu durumda Kolomb ve diğer Avrupalı sömürgeciler katliam ve soykırımı hoşgören bir ahlak anlayışına sahip açgözlü adamlar mıydı yalnızca?

Bence Kolomb’un aklî melekeleri düzgün çalışmıyordu, de-lirmişti, korkunç, bulaşıcı bir psikolojik hastalıktan, beyaz yağmacılığından muzdaripti. Köleleştirdiği yerlilerse sağlıklı bir kafaya sahip aklı başında insanlardı.

İnsanların ve diğer canlıların akıllı, sağlıklı ve normal sayılmaları için gereken şartlardan biri, daha önce de belirttiğim gibi, diğer bireylere ve varlıklara saygı duymalarıdır. İnsanların hep böyle yaşadığına ve böyle yaşamaları gerektiğine inanıyorum.

Amerika, Avrupa tarafından işgal edilmeden önceki tarihi, üzerinde yaşayan insan topluluklarının çoğunun, Najavolar’ın deyişiyle, ‘polen yolunu’ ya da Lakotalar’ın deyişiyle ‘iyi, kırmızı yolu’ izlemeye çalıştıkları bir kara parçasının tarihidir. Polen yolu ve kırmızı yol, diğer yaşam formlarıyla uyum ve bağlılık içinde sürülen ‘kutsanmış’ bir hayatı imler. Ne yazık ki, dünyanın geri kalanında ve modern zamanlarda çoğunlukla bunun tam tersi bir durum yaşanmaktadır...”²²⁴

“Kolomb tam bir deli, katil, yamyam, türdeşlerini sömüren ve katleden bir adam modelidir.”²²⁵

²²⁴ Forbes, Kolomb ve Diğer Yamyamlar Beyaz Yağmacılığın Gölgesinde Sömürü ve Emperyalizm, s.42-43

²²⁵ Forbes, Kolomb ve Diğer Yamyamlar Beyaz Yağmacılığın Gölgesinde Sömürü ve Emperyalizm, s.54

Kolomb Yahudilere Yurt mu Arıyordu?

Kolomb'un Amerika'ya gidiş i ile ilgili olarak bir iddia da onun İspanya'da ve Avrupa'da zulüm gören Yahudilere yurt aradığı iddisıdır.

Bu tür iddia ve araştırmalara Komplo Teorisi de denilir ama burada bizim amacımız gerçeklere ulaşabilmektir. Eğer gerç ek, Kolomb'un Yahudilere bir yurt edinmek için gitmiş olması ise o takdirde bunu bilmek gerekir. Yok değil ise, bunun bir söylentiden ibaret olduğunun ispatlanması halinde gerç ek neyse onu bilmek isteriz. Yani mesele sırf Yahudi meselesi değil, bilimsel gerçeği ortaya koymaktır.

Bu konuda internetteki bir dizi yazıda, bir takım ayrıntı bilgiler de verilerek, ş unlar denilmektedir:

“Kolomb Yahudiydi, Amerika yolculuğu Yahudilere yurt arayıydı!

Muharref Tevrat'ı ezbere bilecek kadar dindar bir Yahudi olan ve en büyük düşü Kudüs'teki Süleyman tapınağını inşa etmek olan Kristof Kolomb, hayatının en önemli kararını verip yola çıkarken macera peşinde koşuyor olabilir miydi?

Klasik anlatımlarda sıkça para ve şöhret hırsı, bu denli sofu bir Yahudi'nin böyle bir yolculuğa niçin çıktığını açıklamak için yeterli sayılabilir miydi? Kuşkusuz hayır... Kolomb'un 'kutsal ve Siyonist' amaçları çeşitli Yahudi kaynaklarında vurgulanıyor. David M. Eichorn, şöyle diyor: 'Kolomb, gerç ekte, Yeni Dünya için ayrılıyordu. Aslında bu Yeni Dünya'nın varlığını önceki Vikingli kâşiflerin araştırmalarından biliyordu. Esas gizli amacı, güçlü Yahudi dostları için bir yer bulmaktı.' Amerikan The New Republic dergisinin yazdığına göre, Yahudi tarihçi Simon Wiesenthal da Kolomb'un İspanya'dan sürü-

len Yahudilere yeni bir yurt bulmak için yola çıktığına inanır. Buna göre Kolomb'un amaçlarının başında Osmanlı (yani İslam) karşısı bir cephe oluşturma ve **Kudüs'teki Kutsal Süleyman Tapınağı'nı inşa etmek için "finansman" bulma özlemi geliyordu.**

Kolomb'un yolculuğunun amaçları: 1. Hristiyan Kral Prester John'a ulaşarak Osmanlı'ya karşı ikinci bir cephe açmak, 2. Kutsal yerleri kurtararak Süleyman Tapınağı'nı yeniden inşa etmek... Kolomb'un 1481 yılında tuttuğu günlüğünde Flavius Josephus'dan bölümler var. Josephus'un notları arasında '**ophir**' ülkesinden bahsediliyor. 'Altın Ülke', zengin altın yatakları olan bu ülkeden çıkaracağı altın ve elmas ile Süleyman Mabedi'ni yeniden inşa ettirmeyi düşünüyordu.

Tüm bunlar, Kolomb'un yolculuğunda önemli bir metafizik bir boyut olduğunu göstermektedir. Bunun bazı görünür işaretleri de vardır. 'Yahudi Ansiklopedisi' Encyclopaedia Judaica, Kolomb'dan söz ederken, onun yola çıkarken ilginç bir Yahudi ritüelini uyguladığını bildiriyor: Kolomb, bütün hazırlıklar tamam olmasına rağmen, yola çıkmak için tam bir gün görünür hiçbir neden olmamasına rağmen beklemiştir. Judaica, **Kolomb'un yola çıkmaktan uzak durduğu günün**, Yahudi takvimine göre, Av ayının dokuzu, Süleyman Tapınağı'nın yıkıldığı gündür ve bu gün Yahudiler oruç tutarak, tapınağının yıkılışının yasını tutarlar. Anlaşılan Kolomb, kutsal yolculuğunun tarihini de, kutsal Yahudi geleneklerine göre belirlemiştir. Süleyman Tapınağı ile ilgili geleneklere... Tapınağın yıkıldığı günün dinî kurallara uygun olarak yas tutarak geçiren Kolomb, ertesi gün Yeni Dünya'ya doğru yola çıkmıştır...

Kolomb'un Yeni Dünya'ya ayak bastığı 12 Ekim 1492 tarihi ise, Yahudi takviminin bir başka önemli günüdür: 21 Tışrî 5253, yani Sukkot'un son günü, Hoshana Rabba. Tüm bunlardan, Kolomb'un iki büyük hedefi olduğu ortaya çıkıyor: **Yahudiler için iyi bir top-**

rak bulmak ve yeni zenginlikler elde ederek Mesih'in yeryüzüne geliş alameti olarak sayılan Süleyman Mabedi'ni inşa için güç sağlamak... Kolomb'un yolculuğunu kimlerin organize ettiğini, kimlerin bu iş için 'lobi' yaptıklarını incelediğimizde ise, yolculuğun söz konusu kutsal amaçlar için düzenlenmiş organize ve planlı bir hareket olduğu daha da kesinlik kazanıyor.

Kolomb'un Ardındaki Yahudiler: Kolomb'un seferi bir günde karar verilmiş bir yolculuk değildi. Olmazdı da; çünkü zamanın şartlarında okyanusa açılarak Batı'ya doğru ilerlemek son derece büyük ve riskli bir işti. Kral ve Kraliçe'nin buna izin vermesi, bu iş için kaynak ayırmayı kabul etmesi, uzun ikna ve 'lobi' çabalarının sonucunda olmuştu. **Kral ve özellikle Kraliçe'yi, Kolomb'u desteklemeye ikna edenler ise Yahudilerdi.** Kolomb'un en büyük destekçileri, üçü de birer 'konverso' (görünüşte Hristiyanlığı kabul etmiş Yahudi) olan Lusi de Santagnel, Gabriel Sanchez Isaac Abrabanel idi. Kolomb, bunların yanı sıra, yine bir Yahudi olan Abraham Ben Samuel Sacuto'nun çizdiği astroloji haritalarından ve onun öğrencilerinden olan bir başka soydaşının Joseph Vechinho'nun geliştirdiği astrolojik yön bulma aygıtlarından yararlandı. Bu kişilere tek tek baktığımızda, son derece ilginç gerçeklerle karşılaşırız...

Santagnel, Kral'ın hazineden sorumlu genel müfettişiydi ve Kolomb'u Kral'ın huzuruna çıkaran, sonra da onun lehinde **Kral'a telkinlerde bulunan en önemli isim o oldu.** Santagnel, ayrıca Kral ve Kraliçe'yi Kolomb'un finansmanı için gerekli parayı kendisinin kolaylıkla bulabileceğini söyleyerek ikna etti. Gerçekten de Kolomb'a **hazineden tam 1.140.000 Maravedi vererek** yolculuğun finansmanını sağladı. Kolomb, yolculuğundaki gelişmelerle ilgili ilk mektubunu da ona yazdı. Gerçekte Yahudi kimliğini koruduğunun en önemli işaretlerinden biri ise nüfuzunu sürekli olarak Yahudilere destek olmak için kullanmasıydı.

Saraydaki diğer konverso, **Gabriel Sanchez** ise, İspanya'nın iki krallığından biri olan Aragon'un hazine bakanıydı. **O da Kolomb'a finansman sağladı.** Kolomb'un, yolculuğu ile ilgili mektup yolladığı ikinci kişi oydu.

Isaac Abrabanel ise Kolomb'a yardım edenler içinde gerçekte en önemli kişiydi. Çünkü Kolomb'a önemli para desteği veren Abranel, bu teknik yardımının yanı sıra olayın metafizik boyutunu da hesaplayanların başındaydı. İspanya'daki Yahudi toplumunun önde gelen isimlerinden olan Abrabanel, ünlü Kabalacı hahamlardan Joseph Abraham Hayyun'dan Kabala ve Talmud eğitimi almıştı. (Kabala: Yahudi Mistisizminin kaynağı. Batınî ilimlerin ve büyüünün temel kaynaklarından biri olarak kabul edilir). Abrabanel, kilit bir isimdi; 1484 yılında Kral ve Kraliçe'nin emrine girmiş ve ülkedeki vergi toplama işini denetlemek üzere tam yetkiyle atanmıştı.²²⁶ Önemli icraatlarından birini, Granada'daki Müslümanlara karşı girişilen savaşı finanse etmekle yaptı.²²⁷ Müslüman katliamı ile noktalanın savaş, Abrabanel tarafından verilen 1,5 milyon altın duka sayesinde kazanılmıştı. Abrabanel, tüm bu politik çalışmalarını yaparken, bir yandan da Mesih'in gelişi ile ilgili Kabalistik çalışmalarla ilgileniyordu. Mesih'in gelişinin yakın olduğunu öne süren üç kitap yazdı: Ma'yeni ha-Yeshu'h, Yeshu'ot Meshiho ve Masmih'i'a Yeshu'ah. Bu kitaplarında Mesih ile ilgili kehanetleri inceliyor ve bunlar üzerine yorumlar yapıyordu. Mesih geldiği zaman tüm Yahudilerin **Vaadedilmiş Topraklar'da**²²⁸ yaşayacağını ve Mesih'in tüm diğer milletleri de İsrail'in egemenliği altına alacağını müjdeledi.

²²⁶ Bu üç kişi bakımından bile dikkat edilecek olursa, İspanya'dan sürgün edildikleri dönemde bile Yahudiler devlet yönetiminde etkin bir durumda bulundukları gibi, genellikle de hazine işlerinin başında bulunmaktaydılar. -HY

²²⁷ Endülüs'ün sonu yaşanırken, Yahudilerin Müslümanlara karşı Hristiyanların yanında yer almaya çalışması ilginç bir manevra olup, ancak Hristiyanlar bu dönüşü samimî kabul etmemiş ve onları da sürmüşler, sonuçta Yahudilere yine Müslüman Osmanlılar sahip çıkmışlardır! -HY

²²⁸ **Vaadedilmiş Topraklar:**

Abraham Ben Samuel Zacuto ise, Kolomb'un yolculuğuna Kabalistik güçler katan diğer bir isimdi. Devrin en önemli astroloji uzmanı olan Zacuto, aynı zamanda da Kabala konusunda uzmanlaşmış bir Yahudiydi. Ortaçağ'ın en büyük Yahudi filozofu olan Maimonides'in çalışmalarını ve ünlü Kabala çalışması Sefer ha-Kabbalah'ı incelemişti. Bu ilhamlardan yola çıkarak astroloji ile ilgili Sefer ha-Yuhassin adlı kitabını yazdı. Kolomb, Zacuto'nun astrolojik bulgularından büyük ölçüde yararlanarak denizde yolunu bulmuş, hatta bunlar sayesinde Yeni Dünya'daki yerlilere önceden bir güneş tutulmasını haber vererek onları metafizik güçleri olduğuna inandırmıştı. Zacuto'nun çalışmalarından yararlanan bir başka kâşif ise, **Vasco da Gama** oldu. Gama'nın yolculuğunun bir başka ilginç yanı da, gemideki yol göstericilerin, haritacıların ve tercümanlarının çoğunun Yahudi olmasıydı...

Zacuto... Çalışmalarının, Hristiyanlar ile yürüttükleri mücadelede Yahudilere yardımcı olmasını umduğunu yazmıştı...

Zacuto'nun öğrencisi olan **Joseph Vechinho** da bir Yahudiydi ve Yeni Dünya'ya doğru yolculuğa çıkmadan önce soydaşı olan Kolomb'a giderek Salamanca Üniversitesi'nde onunla tanışmış ve ona ustası Zacuto'nun çizdiği haritaları ve kendi geliştirdiği astronomik araçları vermişti.

Bütün bu tablo, Kolomb'un çıktığı yolculuğun arkasında büyük bir 'ırk dayanışması' olduğunu göstermektedir. Bunun az önce incelediğimiz gibi iki büyük amacı vardı: Süleyman Tapınağı'nı yeniden inşa etmek için güç kazanmak ve Yahudiler için 'iyi bir yer' bulmak. Nitekim öyle de olacak, Kolomb'un keşfettiği 'Yeni Dünya', **Yahudiler için 'iyi bir yer'** ve stratejik bir merkez olarak şekillenecekti.

2 Ağustos 1492 gece yarısı, İspanya'nın güney sahilinde nispeten küçük bir liman olan Palos'ta Kristof Kolomb'un üç gemisi

Amerika kıtasının keşfi ile sonuçlanacak yeni bir sefer için demir alırken önemli sayılan limanlarından Cadiz ve Sevilya kendilerini kurtaracak birilerini beklemekte olan İspanyol Yahudileri Sefaradlar ile tıklım tıklım dolu idi.

İspanya Kralı Aragon'lu Ferdinand ile Kraliçe Kastilya'lı İzabella 31 Mart 1492'de imzaladıkları '**Kovma Fermanı**' ile 'Krallık sınırları içinde yaşayan **Yahudilerin**, karılarının, çocuklarının ve hizmetkârlarının, yaşları ne olursa olsun... Katolikliği kabul etmelerini...' istiyor, aksi halde '...iyice düşündükten, salim kafa ile mütalaa ettikten sonra emrediyoruz ki Krallığımızda yaşayan tüm Yahudiler kovulsun ve bir daha hiç dönmesinler...' diye buyuruyordu. Bir kısmı -kerhen de olsa- din değiştirirken, inançlarını ve geleneklerini feda etmektense evlerine, mallarına, ölülerine veda etmeyi yeğleyen çoğu Yahudiler sığınabilecekleri bir yurt arıyordu...

Yeni Dünya'da İbranî Kolonileri:

Kolomb, amacına ulaştı ve gerçekten de Yahudiler için 'iyi yerler' buldu. Avrupalı Yahudiler, Yeni Dünya'da oluşan sayısız koloniye akın ettiler. İşin önemli yanı, bu bölgelerin ekonomisini, hiç abartısız, neredeyse ele geçirmeleri ve Amerika kıtasının sömürülmesinde başı çekmeleri idi. Yahudi tarihçi M. Kayserling şöyle der: '**Yahudilerin İspanya'daki tarihleri sona erdiği anda, Amerika'daki tarihleri başladı. Engizisyon, İber Yarımadasındaki İbranilerin sonu olurken, batı yarımküredeki kıtada onların başlangıcı oldu.**'

Amerika'nın Batılılar tarafından ilk sömürgeleştirilen bölgeleri güney kısımlarıydı. Altın ve sömürülecek hammadde bulma hırsıyla dolu Portekizliler ve İspanyollar tarafından başlatılan bu soygun stratejisi nedeniyle kıtanın bu bölümü **Latin Amerika** adı-

nı alacaktı. İşin ilginç tarafı, bu sömürgeci ‘Latin’lerin arasındaki Yahudilerin dev bir role sahip olmasıydı. Encyclopaedia Judaica şöyle yazıyor:

Amerikan toprağına ayak basan ilk Avrupalı, Kolomb ile birlikte yola çıkmış olan bir Yahudi dönmesiydi: Luis de Torres. Torres, Kolomb’la birlikte denize açılmadan bir gün önce vaftiz olup Hristiyanlığı kabul etmişti. Portekiz ve İspanyol Marranoları (Yahudi dönmeleri) yeni kıtanın potansiyelini hemen fark ettiler. Bu yeni kıtaya yerleşenlerin başında da onlar geliyordu. Bazıları Meksika’yı fetheden Cortes ve onun askerleri olan ‘conquistadores’lara eşlik etti...

Yeni Dünya’ya yerleşen marranolar oldukça etkin bir konuma geldiler. Kitanın Avrupa’yla olan ithalat-ihracat ilişkisini onlar kontrol ediyordu. Kendi aralarında gizli bir dinî örgütlenme kurdular. Ayrıca Avrupa’daki dindaşlarıyla da yakın ilişki içindeydiler.”²²⁹

5.3) PAPAZ CASAS’IN VE DİĞERLERİNİN ANLATTIKLARI

Görgü Şahidi Papaz Casas’ın Anlattıkları:

Kolomb ile beraber gidenlerin içinde, yerlilere Hristiyanlığı öğretmek için giden bir de papaz vardı. Adı, Bartolome dé Las Casas

²²⁹ <http://www.kompleteorisyei.tr.gg/Kolomb-Yahudiydi.htm>;

http://us1.harunyahya.com/Detail/T/7EZU2FZ0164/productId/8346/AMERIKA_NIN_GIZLI_TARIHI_-1-

http://us1.harunyahya.com/Detail/T/7EZU2FZ0164/productId/8347/AMERIKA_NIN_GIZLI_TARIHI_-2-

Konunun devamı için baknz:

http://us1.harunyahya.com/Detail/T/7EZU2FZ0164/productId/8348/AMERIKA_NIN_GIZLI_TARIHI_-3-

http://us1.harunyahya.com/Detail/T/7EZU2FZ0164/productId/8349/AMERIKA_NIN_GIZLI_TARIHI_-4-

http://us1.harunyahya.com/Detail/T/7EZU2FZ0164/productId/8350/AMERIKA_NIN_GIZLI_TARIHI_-5-

idi. Orada yapılanlara bu papaz da dayanamayarak, olanları ve katliamı, 1547 yılında İspanya Kralına yazmıştır. İşgalcilerle birlikte yeni kıtada yaşayan Casas aslında bir şahittir. Nitekim gittikleri her yerde yapılanları ve sorumluları tek tek yazmıştır.

İşte tarihin en büyük soykırımının şahidi olan **Papaz Casas** şunları anlatıyor: ²³⁰

“1541’e kadar keşfedilen toprakların hepsi bir arı kovanı gibi öylesine **kalabalıktı** ki, Tanrı’nın buraya insan soyunun çoğunluğunu yerleştirdiği düşünülebilirdi.

Tanrı, bu çeşit çeşit kalabalık insanları son derece **sade** yaratmıştı. **Kötülükten ve ikiyezlülükten uzak, yerli efendilerine (beylerine) ve Hristiyanlara hizmet ediyorlardı. Dünyadaki en uysal, en sabırlı, en barışçı ve en sakin insanlardı. Gürültüsüz patırtısız, ne sinirli ne de kavgacı; kırgınlıktan, nefretten, intikam arzusundan uzaktılar...** (s:21-22)

Maddi varlıklara sahip olmak istemediklerinden, ne gururlu, ne hırslı, ne de açgözlüydüler. Gıdaları ne çok bol, ne mükemmel, ne de... zengindi... Genelde sadece utanılacak yerlerini kapayıp geziyorlardı... Yatakları hasırdı... (s:22)

Bu 40 yıl boyunca, kadın, erkek, çocuk-çocuk, 12 milyondan fazla insan Hristiyanların iğrenç eylemleri ve zorbalıkları yüzünden öldü... 15 milyondan fazla kurban olduğunu düşünerek, aslında belki de iyimser bir tahminde bulunmuş oluyorum.

Oraya giden ve Hristiyan olduğunu söyleyen kişiler, bu zavallı insanları yurtlarından zorla çıkarmak ve yeryüzünden silip atmak için başlıca iki yöntem kullandılar. Biri, onlarla haksız, canı, kanlı ve zorba savaşlar yapmaktı. Diğerisi ise, özgürlüğü arzulanabilecek... **Herkesi öldürmek, daha sonra da hayvanî işlerde onları ezmekti...**

²³⁰ Bartolome de Las Casas, *Kızılderililer Nasıl Yok edildi?* Çev: Meryem Ural, İstanbul-1999. Sayfa numaraları metinde parantez içlerinde verilmiştir-HY

Eğer hristiyanlar onca nitelikli insanı öldürdüler, yok ettilerse, tek amaçları altın sahibi olmak, kısa sürede çok zenginleşmek ve kişilikleriyle orantısız yüksek mevkilere gelmekti...

Bütün Amerika kıtası yerlilerinin, Hristiyanlara hiçbir zaman en ufak bir kötülük yapmadığı herkesçe –hatta despotlar ve katillerce de- bilinen, kanıtlanmış ve kabul edilmiş, apaçık bir gerçektir... (s:24-25)

Atlarını, kılıçlarını ve mızraklarını alan Hristiyanlar, yerli Amerikalıların daha önce hiç görmediği eylemlere başladılar: **Katliam ve kan dökme!** Köylere giriyor, çoluk çocuk, yaşlı, hamile veya loğusa demeden, ağıllarına sığınmış kuzulara saldırır gibi, karınlarını deşiyor, parçalara ayırıyorlardı. Kimin tek bıçak darbesiyle bir insanı ortadan ayıracağı veya tek mızrak atışıyla başını keseceği ya da bağırsaklarını ortaya dökeceği üzerine bahse giriyorlardı. Anne sütü emen bebekleri zorla alıyor, ayaklarından tutup başlarını kayalara çarpıyorlardı. Bazıları ise onları yüksekte ırmaklara atıyor, bir yandan da gülerек şakalaşıyorlardı. Çocuklar suya düştüğünde: “Kıvımlı kıvımlı oynuyorsun, seni komik şey seni!” diyerek gün geçtikçe daha da iğrençleşiyorlardı. Çocuklarla annelerini ve önelerine çıkan herkesi kılıştan geçiriyorlardı. İsa peygamberimizi ve 12 havariyi kutsamak ve saygılarını iletmek için uzun darağaçları kuruyorlardı. Ayakları yere neredeyse değecek şekilde, 13 kişilik gruplar halinde onları bağlıyor, ateşe veriyor ve diri diri yakıyorlardı. Bazıları ise, bütün vücutlarına kuru saman yapıştırıyor ve bu şekilde ateşe veriyorlardı. Diğerlerinin ve hayatta bırakmak istedikleri herkesin ellerini kesiyorlardı. Elleri sarkar durumda, onlara “Gidin, mektupları götürün” diyorlardı. Bu, ormana kaçanlara haber götürmek demekti. Beyleri ve soyluları öldürme şekilleri de aynıydı. Önce direkler üzerine tahta çubuklardan bir ızgara yapıyorlardı. Sonra onları ızgaraya bağlıyor, altlarına da hafif bir ateş yakıyorlardı... (s:26-27)

Gün a arırken, masumlar karıları ve çoluk çocuklarıyla uyurken, köye saldırıyor, genellikle samandan olan evleri ateşe veriyor, çoluk çocukları, kadınları ve birçok erkeği daha kendine gelmeden diri diri yakıyorlardı. İstediklerini  ld r yor, canlı bıraktıklarına altını olan diğer köyleri göstermeleri, başka nerelerde bulunduğunu söylemeleri için öldürene kadar işkence yapıyorlardı. Kalanlar köleler gibi demirle damgalanıyordu. Yangın s n nce, İspanyollar evlerdeki altını aramaya koyuluyorlardı... (s:41)

Kadınları öldürmek, erkekler için vahşi ve iğrenç bir hayvanlık belirtisi anlamına geliyordu. (s:43)”

Böyle devam ediyor Casas...

Bence Casas'ın itirafları her evde bulunmalı ve herkes okumalıdır... En azından Haçlı Batı'nın Irak ve Afganistan'da kendini uygarlık sava cısı gibi sunmaya  alı tı ında gerçeği görebilmek için lazımdır!

Casas'ın bu  ahitli ine karşılık, aynı yıllarda yaşayan İspanyol İlahiyatçı Juan Gines de Sepulveda ise, sömürgeci i galin teorisyenli ine soyunarak, yerlilere silah zoruyla boyun e idirmenin meşru olduğunu savunmuştur. Sepulveda, bu iddiasına gerekçe olarak da, yerlilerin barbarca geleneklerinin olduğunu, çoğunun yaratılı tan bilgi ve idrakten yoksun bulunduğunu ve barbarca huyları olduğunu göstermiştir.

Sömürgeci i galin teorisyeni İlahiyatçı Sepulveda'ya göre:

Kendini dünyanın üstün beyaz ırkı gibi gören Haçlı Batı için, kendi teknolojisini yakalayamamı  toplumlar vah iydi. Onlar yönetilmeye muhtaçtı.

“Beyaz adam dört nedenden dolayı haklıydı. Bunlardan ilki, Haiti yerlilerinin tahakküm altına alınmaya muhtaç vah iler olu-

şuydu. **İkincisi**, sözde ilahi hukuka ve adalete karşı geldikleri için dışarıdan müdahaleyi hak ediyorlardı. **Üçüncüsü**, puta tapanlar tarafından kurban edilen insanlar kurtarılmalıydı. **Dördüncüsü** ise, toprakların gasp edilmesi yoluyla tanrının kelâmı burada hâkim kılınmalıydı.”²³¹

Kübalı Reisin Cevabı

Odun yığnında yakılarak ölüme mahkûm edilen ve cennete gidebilmesi için Hristiyan olmaya davet edilen Kübalı bir kabile reisi, cennette de beyazların olup olmadığını sorar. Evet, cevabı alınca, ölümden sonra da böylesine acımasız adamlar ile karşılaşmaktan Hristiyan olmayıp, beyazlara göre dinsiz ölmeyi tercih ettiğini söyler.²³²

Dünyanın En Büyük Soykırımı:

Bunları sadece beş yüz yıl önce Casas veya Montaigne demiyor. Günümüzde de itiraf ediliyor. Günümüzden bir örnek verecek olursak, ABD’nin önde gelen bir tarihçisi olduğu belirtilen David E. Stannard, bu soykırım için şöyle diyor:

“Amerika Kızılderililerinin imhası, dünya tarihinde kıyas kabul etmeyecek, en büyük çaptaki soykırım girişimidir. Bu nedenle, bir tarihçinin çok güzel bir şekilde ifade ettiği gibi, “Avrupalıların Amerikalara yerleşiminin geleneksel sembolü haline gelen kahramanlığa has, romantik armalardan çok farklı olarak, gerçeğe en uygun amblem, kafataslarından oluşmuş bir piramit olurdu...”

²³¹ Peren Birsaygılı, **Deprem Değil Vahşi Kapitalizm**;
<http://www.haber10.com/makale/18887> (Erişim: 18.4.2010)

²³² Luraghi, **Sömürgecilik Tarihi**, s.58

Bu arada Batılılar, Avrupalıların bütün cinayetlerin başladığı yer ve zaman olan Amerika'yı keşfinin 500. Yıldönümünü şenliklerle kutlamaktadır.”²³³

Kaç kişi mi öldürüldü?

Henüz daha kesin rakam belli değil ama zaman ilerleyip yeni tespitler yapıldıkça sayı artmaktadır.

“On altıncı yüzyıl sona erdiğinde, belki de 200.000 İspanyol, her şeyiyle Hint Adaları'na, Meksika'ya, Orta Amerika'ya ve daha güneydeki yerlere taşınmıştı. Öte yandan, aynı tarihlerde, **bu bölgelerdeki 60.000.000 ila 80.000.000 yerli ölmüştü. Ancak kıyım hâlâ sona ermemişti.**”²³⁴

“Kızılderili halkların yok edilmesi devam etmektedir. Yarım yüzyıllık (1500-1550) bir süre içinde toplam olarak yetmiş beş milyon Amerikan kıızılderilisi yok olurken, onların yerine yalnızca iki yüz kırk bin İspanyol yerleşmiştir. Dört yüz yıl boyunca **buraya on üç milyondan fazla Afrikalı, köle olarak ve katledilen Kızılderilileri ikâme etmek üzere getirilecektir...** Yerel halk adeta tamamen yok olduğu için, sömürgeciler bu kez İspanyol olan saf bir kıta yaratabilecek durumdadırlar...”²³⁵

Sadece o bölgelerde ve sadece elli yılda 75.000.000 insanın öldürülmesi ne demek? Kaldı ki katliam ondan sonra da devam etmiştir!

Tzvetan Todorov da, 1984 yayınlanan Kolomb üzerine araştırmasında kitabını şu sözlerle bitirerek yukarıda verilen bilgileri teyit eder:

²³³ David E. Stannard, *Amerika'nın Soykırım Tarihi*, Çev: Şaban Bıyıklı, Gelenek Yay. İstanbul-2004, s.13

²³⁴ Stannard, *Amerika'nın Soykırım Tarihi*, s.161

²³⁵ Attali, 1492, s.239

“On altıncı yüzyılda insanlık tarihinin en büyük soykırımı yapıldı... 1500 yılında dünya nüfusu -80 milyonu Amerika’da yaşayanlar olmak üzere-, toplam 400 milyon iken, on altıncı yüzyıl ortaları itibariyle o 80 milyondan geriye yalnızca on milyon kalmıştır.”²³⁶

Buna karşılık **Avrupa’daki nüfus**, yeni keşfedilen kıtada katledilen insan sayısı kadar bile değildi!

1492’de, **Fransa’da** on yedi milyon, **Almanya’da** on milyon, **İspanya’da** sekiz milyon, **İtalya’da** yedi milyon, **İngiltere’de** dört milyon, **Hollanda’da** iki milyondan daha az insan yaşıyordu! 1490’da nüfusu 150.000’den fazla olan şehir sayısı sadece üçtü. Bunlar, Paris, Napoli ve İstanbul idi. Venedik ve Milano, yüzbinden fazla idi. Kordoba, Cenova, Granada, Floransa, Sevilla altmış bin geçiren şehirlerdi. Anvers, Augsburg, Barselona, Bologna, Brescia, Bruges, Brüksel, Kolonya, Cremona, Gand, Lizbon, Londra, Lyon, Palermo, Roma, Rouen, Toulouse, Viyana kırk binden fazla olanlardı. Takip eden yüzyılda ise Avrupa nüfusu yaklaşık iki katına çıkmıştır.²³⁷

“Amerika kıtalarındaki hassas toplumların ne kadar hızlı çökebildiği, Kolomb’un ilk keşfettiği adalardan biri olan **Santo Domingo’daki** olaylardan anlaşılabilir. **İspanyolların** adayı istila ettiği sırada nüfus yaklaşık bir milyondur, çok sayıda ölüm nedeniyle kırk yıl içinde yalnızca birkaç yüz yerli kaldı. Aynı olay **Meksika’da**, **İspanyollar** 1519’da Aztekler’in ülkesini ele geçirdikten sonra çok daha büyük bir ölçekte yaşandı. **On altıncı yüzyılın** başlarında **25 milyon** olan nüfus, **1550’de 6 milyona**, **1600’de 1 milyona düştü**. Binlerce yılda gelişen karmaşık kültür, böylesine korkunç kayıplara dayanamıyordu. İnsanlar bu felaketle başa çıkamadılar ve hem yaşam biçimleri hem de inançları parçalandı. 1542’den

²³⁶ Forbes, Kolomb ve Diğer Yamyamlar Beyaz Yağmacılığın Gölgesinde Sömürü ve Emperyalizm, s. 55.

²³⁷ Attalı, 1492, s.20-21

sonra İspanyol İmparatorluğunda yerli kölelik resmi açıdan yasak olmasına karşın, hayatta kalan yerlilerden birçoğu köleleştirildi... Hem Meksika hem de Peru'daki yerli kültürü, yalnızca daha fazla kazanç sağlayabilmek uğruna yok edildi. Aztek ve İnkaların büyük hazinelerinin hemen hemen hepsi eritilerek gemilerle Avrupa'ya gönderildi. İspanyollar 1500-1600 yılları arasında Amerika kıtalarından toplam iki yüz bin kilogram altın ve on altı milyon kilogram kadar gümüş ithal ettiler...

İspanyollar gibi Portekizliler de Kızılderilileri mümkün olduğunca çok sömürülmesi gereken aşağılık yaratıklar olarak görüyordu. Misyonerler bu insanların ruhlarını (ama aynı zamanda da çalıştırmak için bedenlerini), diğerleri ise yalnızca topraklarını ve işgüçlerini istiyordu. Avrupalı göçmenlerin sayısının büyük ölçüde arttığı ve Kızılderililerin azaldığı zaman bile yerlilerin hakları ve rahatları düşünülüyordu. İlk göçmenler çalışmayı hiç düşünmemiş, Kızılderililerin kendilerinin yerine çalışmasını beklemişti...

Kuzey Amerika'daki Kızılderililer de güneydekiler kadar büyük acılar çekti... New England'daki yerleşimlerin ilk birkaç yılı içinde, Tanrı'nın dinsiz Kızılderililerin öldürülmesini desteklediğine inanan Püritenler, yerel kabilelelerle savaşa girdi. On yedinci yüzyılda Kızılderilileri, Avrupalıların istediği topraklardan çıkarmak için 'ilk rezervasyonlar' yapılmış, Kızılderili nüfusu doğu kıyıları'nın tamamında azalmaya başlamıştı...²³⁸

"Zamanla arazi yağmasını meşrulaştırmaya yönelik savlar dünyevî bir nitelik kazandı. Kuzey Amerika toplumu 19. yüzyılda bir yandan idealize edilmiş Yerliyi soylu vahşi olarak yücelten, bir yandan da gerçek Yerlileri uygarlığın Batı'ya doğru gelişmesini engelleyen barbarlar olarak gören şizofrenik bir oyun içine girdi. **Böyle bir Yerli soyutlaması** gerçek hayatta hiçbir zaman var olmayan bir şeydi: çünkü Yerli kavramı aralarında yerleşik tarımla uğraşanların

²³⁸ Ponting, Dünyanın Yeşil Tarihi Çevre ve Uygarlıkların Çöküşü, s.116-118.

da bulunduğu son derece değişken halkları kapsıyordu. Ama onları barbarlar yerine koyup dövüşebilmek için, işe önce kültürel kimliklerini inkâr etmekle başlamak gerekiyordu. Yerli daha aşağı bir konumdaydı ve takdiri ilahinin belirlediği açık hedefleri engellemeye hakkı yoktu. Uygarlığın ilerleyişinden kaçarak sığınabileceği köşe bucaktaki topraklarda varlığını sürdürebilecekti ama uzun vadede kaderi yok olmaktı.

Meksika'nın kıyı şeridindeki toprak ilhaklarının ardından, beyaz Kuzey Amerikalılar, 19. yüzyılın ortalarından başlayarak bütün kıta üzerinde egemen olma haklarını ilan ettiler...

Yerlilere karşı 1860'tan başlayarak Wounded Knee'de Siuların katledildiği 1890'a değin sürdürülen askerî harekâtlar dizisi yalnız bir canlılık ve düzenbazlık öyküsü değil, çok daha önemlisi insan topluluklarının ve kültürlerin sistemli biçimde yok edilisinin öyküsüdür..."²³⁹

Aztek Medeniyeti ve Kitapları Yakılarak Yok Edildi

Amerika kıtasının işgali ile orada bulunan medeniyetler de Avrupalı istilacılar tarafından yok edilmiştir.

Aztekler, geniş bir **rakam yazma sistemi** geliştirmişler ve bu sistemle matematik ve astronomi hesapları yapabiliyorlardı. Çok gelişmiş bir tarım vardı. **Yazıları ve kitapları** vardı. Buna karşılık Azteklerin en kötü geleneği, insan kurban etmeleriydi. İşte Avrupalı istilacılar bu geleneği görünce onların çok vahşi olduklarına kanaat getirdiler. Oysa kurban edilecek kişi, ölümü bir kahraman gibi karşılıyor ve bununla gurur duyuyordu. Ama Luraghi'nin dikkat çektiği üzere, bu kurban geleneğini vahşi bulan Avrupalılar, binlerce yerliyi ateşte yakıyorlar ve bunu inançlarının bir gereği gibi karşılıyorlardı!

²³⁹ Fontana, Çarpıtılmış Geçmişe Ayna Avrupa'nın Yeniden Yorumlanması, s.112.

Meksika'nın, yani Aztek ülkesinin ilk İspanyol Piskoposu olan Juan de Zumarrege, Azteklerin tüm kitaplarını ve yazmaları toplatır; Tlaltelolbarca alanında bu kitapları piramit şeklinde yığdırarak, yaktırır. Ondan sonra bu kitap yakma barbarlığı, Meksika'nın her tarafında tekrarlanır. Böylece Aztek uygarlığı, yazılı bilgileriyle birlikte tamamen yok edilir.²⁴⁰

Mayaların Sonu

Maya İmparatorluğu da Amerika kıtasının gelişmiş bir medeniyetiydi. İleri bir takvim sistemi, hiyeroglis yazısı ve tarıma sahiptiler. Ancak iç savaşlardan dolayı İspanyol istilacıların işini kendileri kolaylaştırarak, sonlarını hazırladılar. Aztekler gibi, Mayalar da yok edildiler.

Maya kitapları da İspanyol Papaz Diego de Landa tarafından toplatılarak yaktırıldı. Maya kitapları, akerdeon gibi katlanmış özel kâğıttan ve uzun şeritlerden yapılmıştı.²⁴¹

İnkaların Sonu

İnka İmparatorluğu, Azteklerden farklı olarak, **komünist bir toplum tarzında** yaşıyorlardı. Devlet bir plana göre yürütülüyordu. Halk, illere ve ilçelere uygun oranlarda dağılmıştı. Nüfus azalma veya çoğalmasa halinde ona göre oranlı şekilde düzenleme yapılırdı.

Bütün topraklar Güneş'e aitti. İnka İmparatoru Güneşin Oğlu idi. Güneş Tanrıydı. Ürünler öncelikle vakıfların ve rahiplik örgütünün ayakta kalması için kullanılırdı. Bundan sonra hastalar, yaşlılar ve öksüzlerin topraklarına öncelik verilerek işlenirdi. En son herkes

²⁴⁰ Luraghi, *Sömürgecilik Tarihi*, s.70-71

²⁴¹ Zubritski-Mitropolski-Kerov, *İlkel Topluluk Köleci Toplum Feodal Toplum*, 4. Baskı, Çev: Sevim Belli, Sol Yay. Ankara-1976, s.103-105

kendi topraklarını işlerdi. Sistem çalışma esası üzerine kurulmuştu. İnsanlar çalışmak zorundaydılar. Tembellerin aç kalma tehlikesi vardı. Çok çalışana prim verilirdi. Sistem gereği, yoksul ve aç yoktu.

Ülke çok gelişmiş bir yol ağıyla donatılmıştı. Gerek şehirde ve gerekse yollarda devlet mağazaları vardı. Mağazalarda malların hesabı tutulurdu. Dokumacılık çok gelişmişti. Perulular, bugün makine ile yapılan iplikten üç kat daha ince ama daha sağlam iplik yapabiliyorlardı.

İnkalar çok miktarda altın sahibiydiler. Öyleki muhafızların miğferleri bile altındandı. Dolayısıyla bu miğferler ve diğer eşyalar, İspanyolların hırsını artırdı. İspanyollar İnka'yı işgale geldiklerinde Rahip Valverde, elindeki İncil'i göstererek İmparator Atahualpa'ya: "gelişlerinin tek nedeninin kendisini ve halkını gerçek dine döndürmek olduğunu, Atahualpa'nın boyun eğmesi gereken dünyanın en kudretli imparatoru tarafından gönderildiğini söyledi ve Hristiyanlığın belli başlı noktalarını anlattı. İnka dinledi, kızarak kendisinden büyük bir hükümdar tanımadığını, belki kendisine eşit bir imparatorolabileceği cevabını verdi. Yeni dine gelince de, bu konuda hiç bir şey öğrenmek istemediğini anlattı, yine de bu dinin ilkelerinin nerede yazılı olduğunu sordu. Rahip Valverde kitabı kendisine verdi. İmparator sayfaları şöyle bir karıştırdıktan sonra, öfkeyle kitabı yere fırlattı. İspanyolların Tumbez'de ve başka yerlerde işlemiş oldukları suçların hesabını vermek zorunda olduklarını da sözlerine ekledi. İşte bu, kıyımın başlangıç işareti oldu."²⁴²

Takvimler

İnkaların takviminde 12 ay ve 365 gün vardı. Bu takvim Aralık ayındaki gündönümünden başlardı. Her ay dört haftaya ayrılırdı.

²⁴² Luraghi, Sömürgecilik Tarihi, s.85-86

Öte yandan, Maya takviminde ise bir yıl **dakikası dakikasına** hesaplanmıştı. Hatta belirtildiğine göre bugünkü takvimden daha kesin bir takvimdi.²⁴³

İşte Avrupa'nın medeniyet götürdüğünü iddia ettiği üç medeniyet; Aztek, Maya ve İnka medeniyetleri bu seviyedeydi. İnsanlık yönünden ise karşılaşmaları ve sonuçlar bakımından Avrupa'dan çok daha ileri durumdaydı. Dolayısıyla asıl barbar olan istilacılarıdır.

Altın ve Gümüşler

1545'de Potosi dağlarındaki gümüş madenlerinin yerleri bulunur. Bu madenler öylesine büyüktür ki; o yıllarda Avrupa'nın tüm yıllık gümüş üretimi 60.000 kilo iken bu madenlerde yıllık **266.200** kilo gümüş üretilir. Öte yandan altın da aynı olur.

Avrupa'da yılda 1.000 kilo, Afrika'da ise 2.000 kilo altın üretilirken, Amerika'da yılda **5.400 kilo altın** üretilir. Böylece Avrupa'ya altın ve gümüş akar.²⁴⁴

İşkenceler:

İstilacı Avrupalılar, Amerika'daki yerlilere akıl almaz işkenceler yaptılar.

“Fiziksel anlamdaki zulüm, bir türlü üstesinden gelinemeyen yerli iradesini kırmak için uygulanıyordu... Bir şey, anlaşılır bir tepki almak, itaat etmelerini, yeni koşullara uyum göstermelerini sağlamak için ayaklarından tavana asılıyor, yakılıyor, vücutları parçalara ayrılıyor, bağırsakları deşiliyor, kazığa oturtuluyor,

²⁴³ Zubritski-Mitropolski-Kerov, *İlkel Topluluk Köleci Toplum Feodal Toplum*, s.110, 104

²⁴⁴ Luraghi, *Sömürgecilik Tarihi*, s.89

karınca ve başka hayvanlar yemeye zorlanıyor, kollarından, bacaklarından ve boyunlarından üç delikli, yarım ay biçiminde kütüklere asılarak boğuluyorlardı.”²⁴⁵

Teğmen James D. Connor, 1864 yılında Chayenne kasabasına saldırdıktan sonra gördüklerini şöyle anlatmıştır:

“Ertesi gün savaş alanında dolaşırken (yerli) kadın, erkek ve çocuk cesetlerinin hepsinin derilerinin yüzüldüğünü, bazılarının cinsel organlarının kesildiğini gördüm. Adamın biri, bir kadının cinsel organlarını kestiğini ve bir sopanın ucunda teşhire çıkardığını bağıırıyordu... Üç dört aylık bir bebeğin at arabasına konulup birkaç kilometre götürüldükten sonra ölüme terk edildiğini, erkeklerin kadınların kesilmiş cinsel organlarını araçlarının koltuklarına gerdiklerini ya da şapkalarının üzerine geçirdiklerini anlatıyorlardı...”²⁴⁶

“Amerikan Kongre belgelerine göre, ABD askerleri, yerli lideri White Antilop’un kesilen hayâlarını daha sonra tütün torbası olarak kullandılar. Amerikalı askerler aynı yöntemleri kadınlar için de yaparak kadınların cinsel organlarını kestiler ve rahimlerini dışarı çıkarttılar. Kaçmak isteyenleri de vurarak öldürdüler. Çocukları ise, sopa ile döverek ve silahla vurarak öldürdüler. Bunun yanında askerler köyde taş üstünde taş bırakmayıp, yakıp yıktılar ve yerlilerin tüm atlarına el koydular.”²⁴⁷

“Pennsylvania ve Batı Virginia’da yaşayan birçok Kızılderili 1760’larda İngiliz yayılmacılığına karşı koymayı denedi. Bu direniş üzerine General Jeffrey Amherst, 1763’te Üstteğmen Henry Bonquet’e şöyle yazdı:

²⁴⁵ Forbes, Kolomb ve Diğer Yamyamlar Beyaz Yağmacılığın Gölgesinde Sömürü ve Emperyalizm, s.121.

²⁴⁶ Forbes, Kolomb ve Diğer Yamyamlar Beyaz Yağmacılığın Gölgesinde Sömürü ve Emperyalizm, s.122.

²⁴⁷ Sefa M. Yürükel, Soykırımlar Tarihi I – Batı’nın İnsanlık Suçları, Near East Pupliching Yay. İstanbul-2005, s.27

‘Kızılderililer arasında suççeğini yaymak iyi olmaz mı?’

Bonquet bir salgın hastalık başlatmayı deneyeceğini ve ‘haşere’yi köpeklerle yok etmek istediğini söyleyerek cevap verdi. Bunun üzerine Amheist ikinci bir mektup yazdı:

‘Kızılderililere suççeği hastalarının kullandığı battaniyeleri dağıtarak ve başka yöntemlerle enfekte edebiliriz. Bu iğrenç ırkı yok etmek için her şeyi denemeliyiz. Onları köpeklerle avlama planımız başarılı olursa çok mutlu olurum.’

Ne yazık ki bu tip şeytanilikler ve kural, sınır tanımazlıklar, Amerika’da -özellikle yerliler söz konusu olduğunda-, hala çok yaygın olarak görülüyor. Guatemala, El Salvador ve Nikaragua’daki ABD destekli sağcı seçkinler Kızılderililere ve mezlere karşı Kolomb’u, Nuno de Guzman’ı ve diğerlerini aratmayacak zalimlikte eylemlere giriştiler. **Azınlıklar, uluslararası şirketler ve mezleler servetlerine servet katsınlar diye on binlerce Amerikan yerlisi bombalandı, canlı canlı yakıldı, bağırsakları deşildi, kelleleri uçuruldu, sürgüne yollandı...**²⁴⁸

Çiçek Hastalığı Taşıyan Battaniyeler

Avrupalılar, 1500’lü yıllarda milyonlarca yerliyi katlettikten sonra 1600’lü yıllarda da çiçek hastalığı yaymak suretiyle öldürme yönetimine başvurmuşlardır. **Çiçek hastalığını bulaştırmak için de yerlilere insanî yardım veya ticaret kapsamında çiçek hastalığı taşıyan battaniyeler vermişlerdir.** Bu hastalığa dayanamayan yerliler kısa sürede ölmüşlerdir.

“İngiliz sömürgeciler, yaptıkları soykırımlarda, insanları fizikî olarak vurarak öldürmelerinin dışında, Amerika kıtasındaki yerlile-

²⁴⁸ Forbes, Kolomb ve Diğer Yamyamlar Beyaz Yağmacılığın Gölgesinde Sömürü ve Emperyalizm, s.125-126

rin bağışıklık kazanmadığı çiçek hastalığı mikrobunu taşıyan battaniyeleri, bilerek, isteyerek ve sırf öldürmek amacıyla, yerlilere verdiler. Yerlilerin yok edilmelerinde sömürgeciler tarafından bir metod olarak kullanılan ölümcül çiçek hastalığının bilerek yayılmasının da büyük payı vardı.

1607 yılında, Rio Grande ve Virginia bölgesini sömürgeleştirmek için gelen İngiliz sömürgecilerin hazırladıkları resmî bir raporda da, bu durum su yüzüne çıkıyordu. Raporda, sonuç olarak, 1600 yıllarında, hastalıklardan ve öldürme olaylarından önce, bölgede yaşayan Powhatan yerli kabilesinin nüfusu 50.000 olarak gösterilirken, İngilizlerin hastalık yayarak yerlileri soykırıma uğratmaları sonucu, 1607 yılında, Powhatanlardan ancak 5.000 kişinin hayatta kaldığı belirtiliyordu...

Kuzey Amerika kıtasını işgal eden İngiliz sömürgeciler, aynı tür biyolojik soykırım (hastalık yayarak) metodunu, yerlilerin bulunduğu diğer yerleşim birimlerinde de uyguladılar. İngilizler bugünkü Kanada'nın başkenti olan Ottawa'da, kendilerine karşı çıkan Delaware ve Shawnee yerlilerini katletmek için, **çiçek hastalığı mikrobunu bulaştırdıkları battaniyeleri tüccarlar aracılığıyla yerlilere verdiler.** Dönemin yerliler için ölümcül çiçek hastalığını, yerliler arasına yaydılar. Başka bölgelerdeki yerliler de, kasten ve sömürgecilerin hedeflerine uygun bir biçimde, İngilizler tarafından soykırıma uğratıldılar...²⁴⁹

En İyi Kızılderili, Ölü Kızılderili!

ABD ordusunun generallerinden Philip Sheridan, Ocak 1869'da şöyle diyordu:

“Şimdiye kadar gördüğüm iyi Kızılderililerin hepsi ölüydü.”²⁵⁰

²⁴⁹ Yürükel, *Soykırımlar Tarihi I – Batı'nın İnsanlık Suçları*, s.24-25

²⁵⁰ Forbes, *Kolomb ve Diğer Yamyamlar Beyaz Yağmacılığın Gölgesinde Sömürü ve Emperyalizm*, s.123

Yerli İşbirlikçiler

Sömürgeciliğe ve emperyalizme karşı, sömürülen ülkedeki en büyük ihanet işbirlikçiliktir. Ama ne yazık ki bu işbirlikçiler dünyanın her yerinde ortaya çıkmaktadır. Toplumun, zayıf karakterli ve bencil kişileri, işgalciler ile işbirliğine giderek kendini kurtarma yolunu arar. İşte işbirlikçiler Kızılderililer arasında görülmüştür.

“Fethedilen topraklarda yaşayan insanlar zavallı, yoksul ve umutsuz duruma getirildiklerinde, içlerinden bazıları hayatta kalabilmeleri için **sömürgecilerle işbirliği yapmaları gerektiğini düşünüyor** ve bunu seçiyor. Önceleri bu işbirliği yalnızca Hristiyan olmak, saçlarını kestirmek ya da örneğin Kızılderili Polisi olup, kabile arkadaşlarını denetim altında tutmak gibi bir şeylerle sınırlı oluyor.

Ama zaman içinde, özellikle saldırgan ve hırslı olanlar, bu sayede para kazanmanın, iyi işlere girmenin, yakınlarını iyi işlere sokmanın yollarını bulup **giderek üç kağıtçı ve yoz insanlar haline geliyorlar**. Sonra Kızılderili ajanı olup Kızılderilileri sömüren beyazların arasına katılıyorlar. 1907 yılında Oklahoma’da Wetiko Kızılderililer petrolcüler, toprak çakalları, açgözlü avukatlar, bankerler ve politikacılarla beraber Kızılderililerin topraklarını ve mallarını ele geçirmeye başladılar. Her taraf, kumazca sömürüye katılmış ataları sayesinde belli bir zenginliğe ve güce kavuşmuş Kızılderili aileleriyle doldu.

Hristiyan olmuş bütün Kızılderililer wetiko değiller elbette, ama din değiştirmek insanları bu hastalığa daha duyarlı hale getiriyor. Çünkü Yerliler, Afrikalılar vs açısından böyle bir dönüşüm, yalnızca ibadet biçimini değiştirmekten ibaret olmuyor. **Beyaz misyonerler** onların Avrupa kültürünü tamamen, bütün değerleriyle, giyim ve saç modelleriyle, yaşadıkları evlerle vs benimsemelerini, kendilerinden biri olmalarını bekliyorlar.

Beyazlar kendileri gibi giyinmeyen, yiyip içmeyen, konuşmayan, kendi dinlerinden olmayan hiç kimseyi ‘uygar’ olarak kabul etmiyorlar...”²⁵¹

Kolomb Günü

Amerika’da her Ekim ayının ikinci Pazartesi günü, 1492 yılında Amerika kıtasını keşfetmesinden dolayı Kolomb’u anmak için **Kolomb Günü** kutlanır. Buna karşılık Amerika yerlileri, Kolomb’un Amerika kıtasına gelişini kendilerine karşı yüzyıllardır sürdürülmüş olan zulmün ve soykırımın başlangıcı olarak görürler ve kutlama gününde protesto gösterileri yaparlar.

Jack D. Forbes, Kolomb Günü hakkında şunları söylüyor:

“Avrupa kökenli insanların Amerika’nın birçok yerinde Kolomb Günü’nü kutluyor olmalarına şaşırmmamak gerekir. Peki, böyle bir günün varlığı ne anlama gelmektedir? Bu kutlamalar bize Kolomb’u kahraman olarak gören ve Kolomb gününü, ‘bütün bir ırkın’ bayramı haline getiren bu insanlar hakkında neler anlatmaktadır? Söz konusu ırk hangisidir?

Bence Kolomb Günü’nü Avrupa ve Amerika’daki neo-nazilerin Hitler rejimini anan gösterilerine benzetebiliriz. Tek fark neo-naziler azınlıkta oldukları için eylemlerinin çok fazla ilgi görmemesi. Kolomb’un takipçileriye Amerika’nın her yerinde oldukça önemli pozisyonlarda bulunuyorlar. Bayramları, saygıdeğer toplumlarına empoze edilerek millileştiriyorlar.

Kolomb Amerika’yı keşfetmedi tabii ki. Beyazların hepsi, bu topraklarda orayı çoktan keşfetmiş yerlilerin yaşadığını başından beri biliyorlar. Ayrıca Kolomb’un (Bartolome de las Casas tarafın-

²⁵¹ Forbes, Kolomb ve Diğer Yamyamlar Beyaz Yağmacılığın Gölgesinde Sömürü ve Emperyalizm, s.111.

dan kaydedilen) kendi sözleri de Karayipler'e önce siyahların geldiğine dair söylentilerden haberdar olduğunu ortaya koyuyor. İzlanda destanlarında da Norveçli ve Kelt yerleşimcilerin Grönland, Labrador ve Newfoundland'e Kolomb'dan beş yüz yıl önce ulaştıklarını ve esir Amerikalıların 1009 yılında gemilerle Norveç'e götürüldüğünü gösteriyor. Daha sonraları, 1420 yılında Norveç'e götürülen Inuit Kızılderilileri'nin yolculuğunu tasvir eden resimlerse yüzyıllardır bir Norveç Katedralini süslemekte.

Bütün bunlar yetmiyorsa, Pliny'nin Doğal Dünya adlı (uzun süre Latince derslerinde de kullanılmıştır) eserinde MÖ birinci yüzyılda Kızılderili tüccarların Almanya sahillerinde feci bir fırtınaya yakalandıkları yazılıdır. On altıncı yüzyılda yaşamış yazarlar, Kolomb'un seyahatini tartışırken bu kitaba gönderme yapmışlardır, çünkü söz konusu Kızılderililerin Atlantik'in karşı kıyısından gelmiş olmaları gerektiğine inanıyorlardı.

Kızılderililer'in Avrupa'ya Kolomb'tan çok daha önce ulaştığı, Norveçliler'in Amerika'yı Kolomb'dan önce keşfettiği ve başka siyah ya da beyaz derili insanların Karayipler'e 1492'den önce gittiği bilinen gerçekler. Ayrıca 1436 ve 1448 tarihli haritalarda adı geçen, İzlanda'nın batısındaki 'Stocfish Adası'ndan (Codfish ya da Bacalao Adası), Bretonlar'ın, Basklılar'ın ve diğer Avrupalılar'ın Newfoundland'i on beşinci yüzyılda bulduklarını anlıyoruz.

Kolomb'un sözde 'keşfi'nin mantıksız bir uydurmacada başka bir şey olmadığı uzun süredir biliniyor. Çıktığı yolculuk, tıpkı Marko Polo'nun bir önceki yüzyılda gerçekleşen Çin seyahati gibi, önemli bir girişimdi elbette. Ama hiç kimse Çin'i Marko Polo'nun bulduğunu iddia etmiyor. Peki neden? Bunun yanıtı belki de Çin'de Marko Polo'yu zorlu ama başarılı bir fethin kahramanı haline getirmeye ihtiyaç duyan Avrupalı yerleşimcilerin bulunmayışında yatmaktadır."²⁵²

²⁵² Forbes, Kolomb ve Diğer Yamyamlar Beyaz Yağmacılığın Gölgesinde Sömürü ve Emperyalizm, s.48-50

Kim Kimden Özür Dilemeli:

Bu durumda;

Avrupa ve Avrupa Amerikası'nın, herhalde dünyanın sonuna kadar gerçek Amerikalılardan özür dilemesi gerekmektedir!

Öte yandan bir de köle ticareti var ki o da **üçyüzelli yıllık bir Afrika dramıdır!** Çünkü yirmi milyon zenciye köle yapıp Amerika'ya götürmek için Afrika'da yüz milyondan fazla zenci öldürülmüştür!

İşte o bir zamanlar gizli gizli okuduğumuz **Teksas'ın perde arkası gerçeği budur!**

Günümüzde ise, köle ticareti hukuken yasaktır, fakat aynen devam etmektedir. Üstelik bu defa Afrika'nın yerini adeta Doğu ülkeleri almıştır. İşçi ve fuhuş sektörleri için yüz binlerce insan ve hatta çocuklar bu ticarete kurban gitmektedirler! Eskiye göre tek fark, o eski köle gemileri yok; bir de, devletin göz yumduğu kurumlar yerine şimdi bu işi güya mafya yapıyor!

Amerika'nın keşfi denilince bir de oradan aktarılan tonlarca altın ve gümüşün hikâyesi var! Altın ve gümüş yok olmayacağına göre, herhalde **şimdi dünyadaki her dört beş altın veya gümüşten biri bu kanlı altın ve gümüşlerdir!**

"Altın harika bir şey! Ona sahip olan istediği her şeyin efendisidir! Altın sayesinde ruhlara Cennetin kapıları bile açılabilir...", Columbus 1492'den itibaren, onu duymak isteyen herkese böyle haykırmaktadır. Baharat olmadığı için, altın bu yeni toprakların keşfedilmesini meşru (!) kılan yegâne şeydir. 1492'den itibaren Kızılderililerin üzerinde fark edilen ve onlardan çalınan altın, izleyen yolculukların masraflarının karşılanmasına, baharat satın alınmasına, hükümetlerin denetlenmesine, bakanların ve piskoposların

istenildiği gibi çalıştırılmalarına tek başına olanak sağlayacaktır. Ondan giderek daha fazla gerekmektedir. Bir yüzyıldan fazla bir süre boyunca, gümüşle birlikte Amerika'nın yegâne ihraç kalemi olacaktır. Yeni bir tipten insanların bu kıtaya hücum etmelerini tahrik edecektir: bunlar artık denizciler ya da hayalperestler değil de, servet avcılarıdır. Artık tüccarlar değil de, çok basit olarak hırsızlardır.

Herşey İspanyolların kıızılderililerin yüzyıllar boyunca biriktirdikleri küçük altın stoklarını toplamaya başladıkları Hispanola'da başlamıştır. Sonra keşfettikleri ilk maden olan Cibao'yu işletmeye başlamışlardır. **1520'de tapınaklardan çalınan ve madenlerden veya nehirlerden çıkartılan toplam altın miktarı otuz ilâ otuz beş ton arasındadır**; bu toplama işlemi adalardaki onbinlerce kıızıderilinin hayatına mal olmuştur.

Cortes ve Pizarro'da kıtaya varır varmaz, yağmaladıkları mezar ve tapınaklardaki muazzam altın ve değerli taş kitlesini çalıp çırpınışlardır. Sonra 1548 yılının ortalarına doğru, Meksika'nın orta kesimlerinde Zacatecas gümüş madenlerinin muazzam rezervlerini keşfetmişlerdir. Fetih çılgınlıkları, duvarları değerli madenlerden kiliseler inşa edilmekte, sömürge hareketinin güç eksenine haline gelecek muhteşem bir kent kurulmaktadır. Hatta 1560'dan sonra gümüş, metropole yönelik sevkியatta başı çeker hale gelmiştir. Sonra tükenmeye yüz tutmuş ve 1575'te Peru büyük altın ve gümüş madenleriyle –özellikle, 1546'da keşfedilen çok zengin Potosi madeni- birinci sıraya geçmiştir. XVI. Yüzyılda toplam olarak, en azından bir milyon Kıızıderili yalnızca madencilik faaliyetleri esnasında ölmüştür... Amerika XVI. yüzyılın sonunda altının tükenmesi ve yerli halkların yok edilmesinden sonra, 'Yeni Adam'ın biçimlendirileceği kaynaklara ve halka sahip olmadığından, yeniden baş belası bir kıta haline gelmiştir..."²⁵³

²⁵³ Attalı, 1492, s.241-243

Bunları öğrendikten sonra –insana espri gelebilir ama-, bazen kafama şöyle bir soru takılıyor:

Acaba salondaki dolabın üstünde duran gümüş aksesuar, “1510’larda Amerika’dan getirilmiş gümüşten yapılmış olabilir mi” diye?

Fıkra:

Herhalde Amerika’nın keşfi bahsini, en güzel şu fıkra anlatıyor:

“Bir Kızılderili Reisi, İspanya’ya davet edilmiş.

Reis, Madrid havaalanında uçaktan inip toprağa ayak bastığında, ciddi bir şekilde:

-İspanya’yı keşfettim, demiş.

Reisi karşılayanlar şaşırmışlar:

-Aman efendim ne keşfi, biz buradayız ya, burası İspanya, demişler.

Bunun üzerine Kızılderili Reisi şöyle cevap vermiş:

-İyi de siz Amerika’ya geldiğinizde de biz Amerika’daydık! ”

5.4) BAĞIMSIZLIK BİLDİRGESİ:

“EVRENSEL BİR YALAN”

Bağımsızlık Bildirgesi Ne Diyor?

Bağımsızlık Bildirgesi, Kuzey Amerika’da, on üç koloninin Birleşik Devletler olarak, Büyük Britanya Krallığı’ndan ayrılarak bağımsızlıklarını ilan ettikleri bir bağımsızlık bildirisi. **Bağımsızlık Bildirgesi**, ABD Kongresi tarafından 2 Temmuz 1776 tarihinde onaylanır, 4 Temmuz 1776 tarihinde ilan edilir. Bu ilan

tarihi ABD'de Bağımsızlık Günü olarak kutlanmaktadır. Büyük Britanya Krallığı bu bağımsızlık ilanını, 3 Eylül 1783 tarihinde imzalanan Paris Antlaşması ile tanıır.

Bağımsızlık Bildirgesi'nin ilham kaynakları John Locke ve Jean Jacques Rousseau olur. Locke, devletin görevinin, hayatı, özgürlüğü ve mülkiyeti korumak fikri ile Rousseau'nun sözleşme tezi bildirgenin fikri temelleri olur.

ABD Kongresi, Bağımsızlık Bildirgesini yazmaları için, Thomas Jefferson, John Adams, Benjamin Franklin, Roger Sherman ve Robert R. Livingston'ı görevlendirir, ama bu görevli komite, kendi içinden Jefferson'u seçerek bildirgeyi onun yazmasını ister. Bunun sonucunda Bağımsızlık Bildirgesinin büyük bir bölümü Jefferson tarafından yazılır. Komite son şeklini verir. Bildirgenin yazarı olan Jefferson, 1801-1809 tarihleri arasında ABD Başkanlığı yapar.

Bağımsızlık Bildirgesinde esas alınan yönetim ilkeleri hakkında Thomas Jefferson şöyle der:

“Biz şu gerçeklerin açık olduğu görüşünderiz: bütün insanlar eşit yaratılmışlardır, onları yaratan Tanrı kendilerine vazgeçilemez bazı haklar vermiştir, bu haklar arasında yaşama, özgürlük ve refahını arama hakları yer alır, bu hakları korumak için insanlar arasında meşru, iktidar hak ve yetkilerini yönetilenin rızasından alan hükümetler kurulmuştur. Herhangi bir hükümet şekli, bu amaçları tahrip eder bir nitelik kazanırsa, onu değiştirmek veya kaldırmak ve temelleri kendi güvenlik ve refahlarını sağlamaya en uygun görünecek ilkeler üzerine dayanan, güç ve yetkiyi aynı amaçla örgütleyen yeni bir hükümet kurmak o halkın hakkıdır.”

Büyük bir bölümünü Jefferson'un yazdığı Bağımsızlık Bildirgesinin insan hakları ile ilgili kısımları ise benzer şekilde şöyledir:

“Aşağıda gerçekler bizim için gayet açıktır: Tüm insanlar eşit yaratılmışlardır; Yaradan'ları tarafından bağışlanmış, belli

bazı vazgeçilemez haklara sahiptirler; yaşam, özgürlük ve mutluluğa erişme hakları da bunların arasındadır... Bu hakları güvence altına almak amacıyla, insanlar kendi aralarında yönetimler kurarlar; bu yönetimler gerçek güçlerini, yönetilenlerin onamasından alırlar; herhangi bir yönetim biçimi, bu hedeflere ulaşmada köstekleyici olmaya başladığında, bu yönetimi değiştirmek ya da düşünmek, yeni bir yönetim kurmak ve bu yeni yönetimin yetkilerini ve dayandığı temelleri, güvenlik ve mutluluklarını sağlayacağına en çok inandıkları bir biçimde düzenlemek ve kurmak, halkın hakkıdır...

(İngiltere) Denizlerimizi talan etmiş, kıyılarımıza asker yığmış, kentlerimizi yakıp yıkmış ve hemşerilerimizi öldürmüştür.

Ya cellâtların ellerine düşmemek için ya da onlarla dostça geçinebilmek için olsa gerek, açık denizde yakalanan yurttaşlarımızı kendi ülkelerine karşı savaşılmaya zorlamıştır.

Aramızda ayaklanmalar çıkarmış ve sınır bölgelerinde oturan, savaş yöntemleri; bilindiği gibi yaş, cinsiyet ya da hal gözetmeksizin herkesi kesip biçmek olan, merhametsiz Kızılderili vahşileri bize karşı kışkırtmayı denemiştir.

Bu baskının her evresinde yapılan haksızlıkların düzeltilmesini en hakirane bir biçimde talep ettik. Durmadan yinelediğimiz ricalarımızın karşılığı, durmadan yinelenen haksızlıklar oldu. Ancak bir tirandan beklenebilecek davranışlarla karakterini belli eden bir Monark, özgür bir halkı yönetme işine uygun olamaz.

Britanyalı kardeşlerimize karşı da saygıda kusur etmiş değiliz. Zaman zaman onları, yasa koyucuların üzerimizde haksız bir yönetim kurma girişimleri konusunda uyardık. Buraya hangi koşullar altında göç edip, yerleştiğimizi anımsattık onlara. Doğal adalet ve âlicenaplık duygularına seslenerek aramızdaki ırk bağları dolayısıyla-

la, bu zorbalıkları kınamalarını rica ettik. Çünkü bu zorbalıkların, aramızdaki bağlantıları ve ilişkilerimizi bozması kaçınılmaz bir şeydi. Ama onlar da adaletin ve kan bağımızın feryatlarına kulaklarını tıkadılar. Bunun için artık, onlardan ayrılmamız gerektiği sonucuna boyun eğmek ve onları da, insanlığın geri kalan kısmı gibi, savaşta düşman, barışta dost kabul etmek zorundayız.

Bu yüzden, Genel Kongre halinde toplanan biz A.B.D. temsilcileri, görüşlerimizin doğruluğuna, dünyanın en yüce Yargıcı'nı tanık tutarak, bu kolonilerin halkından aldığımız yetkiyle, onların adına, Birleşik kolonilerin özgür ve bağımsız devletler olduklarını ve bunun hukuken böyle korunacağını... resmen açıklar ve ilan ederiz. Ve bu bildirinin korunması için, Tanrı'nın inayetine tam bir güvenle, yaşamlarımız, servetlerimiz ve en kutsal varlığımız olan onurumuz üzerine ant içeriz.”

Bağımsızlık Bildirgesi'nde Kızılderili Tanımı

Bağımsızlık Bildirgesi ne diyor? Diyor ki, tüm insanlar eşit yaratılmıştır! Hayat, hürriyet ve mutluluğa erişme hakları Tanrı tarafında bağışlanmış vazgeçilmez haklardandır.

Tabi insanın aklına bu noktada hemen şu soru geliyor: Peki, Kızılderililerin hakları ne oluyor? Onların niçin hayat ve hürriyet hakları söz konusu olmadı?

Bunun cevabını da aynı bildirge veriyor:

Bildirge diyor ki:

“Aramızda ayaklanmalar çıkarmış ve sınır bölgelerinde oturan, savaş yöntemleri; bilindiği gibi yaş, cinsiyet ya da hal gözetmeksizin herkesi kesip biçmek olan, merhametsiz Kızılderili vahşileri...”

Bağımsızlık Bildirgesi'ne göre Kızılderililer, “yaş, cinsiyet, hal gözetmeksizin herkesi kesip biçen merhametsizler” oluyor!

Sırf Orta ve Güney Amerika'da 80 milyondan fazla yerlinin katledildiği tespit edilmiş, halen de yeni bulgular ediliyor, yeni bulgularla belki bu rakam daha da çoğalacak!

Kim katletti bu yerlileri: Bildirgeyi ilan edenlerin ataları ve kendileri!

Peki, şimdi şöyle soralım: Kim merhametsiz?

Diğerbirhusus; ilginçtir, bugünekadar Bağımsızlık Bildirgesi'nin bu kısmı hiç tartışılmamış ve gündeme bile gelmemiştir.

Bizce ABD, Ermeni meselesine hamilik yapmaktan önce kendi evinin önünü temizlemelidir!

Ve ilk iş olarak da Bağımsızlık Bildirgesi'nde yer alan Kızılderililer ile ilgili bu cümle bildirgeden çıkartılmalıdır!

Hayvan ve Doğa Katliamı

Kuzey Amerika kıtasının adeta simgesi olarak bilinen **bizonlar**, Avrupalıların katliamından önce 60 milyona yakın iken, Avrupalıların katliamı ile birlikte yok olmuşlar ve günümüzde çok az sayıda kalmışlardır:

“İlk Avrupalılar Kuzey Amerika'nın ortasındaki Büyük Düzliklere ulaştıklarında bölgede dev **bizon sürülerinin** dolaştığını gördüler. Sürüler en az 40 milyon hayvandan oluşuyordu ve bu sayının toplam 60 milyona kadar çıkmış olması mümkündü. Kızılderililer Avrupalılardan at ve silah alınca besin ve hayvan derisi elde edebilmek için bizon avına başladılar ama **yılda yalnızca 300.000 kadar bizon öldürüyorlardı; bu rakam doğal yenilenme oranının oldukça altındaydı**. Dolayısıyla sürüler, 1830'larda Avrupalılar tarafından avlanmaya başlayana dek daha önceki bü-

yüklüklerini korumuşlardı. Başlangıçta yalnızca etleri için öldürülen bizon sayısı yılda 2 milyon kadardı; bu miktar zamanlar sürülerin küçülmesine neden oldu. 1871'de bizon derilerinin deri ticaretinde ilk kez kullanılmaya başlamasıyla katliam büyüdü ve bir yılda öldürülen hayvan sayısı yaklaşık 3 milyona çıktı. Bu gelişigüzel avlanmanın uzun süre devam etmesi mümkün değildi. Sürülerin hemen hemen yok olma noktasına geldiği on dokuzuncu yüzyılın son on yılına dek katliam sürdü...’’²⁵⁴

Yine bir katliam da mavi renkli, uzun kuyruklu **güvercinlerin** yok edilmesidir:

“Vahşi hayvanların tarihi içinde belki de en korkunç toplu katliam örneği bizonların değil, yabanî güvercinlerin başına geldi. Kuzey Amerika'ya ilk gelen Avrupalılar bölgedeki kalabalık, **mavi, uzun kuyruklu, hızlı ve zarif güvercinler** hakkında sık sık çeşitli yorumlar yapıyordu... Avrupalılar Kuzey Amerika'ya geldiğinde bölgede tam olarak kaç tane yabanî güvercin olduğu bilinmiyor, ama en iyi tahminle 5 milyar kadar oldukları sanılmaktadır; bu rakam o dönemde Kuzey Amerika'daki toplam kuş sayısının yaklaşık üçte biridir ve günümüzde Amerika Birleşik Devletlerinde bulunan toplam kuş sayısına eşittir...

Her dişi, yılda yalnızca bir yumurta bırakıyor, dolayısıyla kayıpları çabucak telafi etmek zor oluyordu. Dayanaksız yuvalar yapıyorlardı...

Yabani güvercin nüfusu on dokuzuncu yüzyıl ortalarında keskinlikle azalmıştı ama yine de birkaç milyar civarında kuş vardı. Asıl saldırı, sistemli çalışan avcı ve nakliyecilerin, Amerika Birleşik Devletleri'nin doğu kıyısında gelişmekte olan şehirlere ucuz bir et kaynağı bulmak amacıyla geniş ölçekli ticari avcılığı başlatmasıyla ortaya çıktı. Bu katliam, Büyük Göller bölgesiyle New York'u birbirine bağlayan demiryolunun 1850'lerin ilk yıllarında açılma-

²⁵⁴ Ponting, *Dünyanın Yeşil Tarihi Çevre ve Uygarlıkların Çöküşü*, s.148

sıyla başladı. **1855 yılına gelindiğinde yalnızca New York’a yılda 300.000 güvercin gönderiliyordu.** Toplu katliamların en korkuncu 1860’lı ve 70’li yıllarda yaşandı. Bu katliamın büyüklüğü, neredeyse inanılmaz görünen ama tamamen yasal ve son derece kârlı bir ticaretin parçası olarak dikkatle kaydedilmiş rakamlardan anlaşılabilir. 1860 yılında Michigan’daki Grand Rapids’den tek bir günde (23 Temmuz) 235.200 kuş doğuya gönderilmişti. **1874 yılı boyunca Michigan’daki Oceana ilçesi doğudaki piyasalara 1.000.000’den fazla güvercin gönderdi;** iki yıl sonra da en verimli mevsimde haftada 400.000, yılda ise toplam 1.600.000 güvercini doğuya yolluyordu. 1869 yılında, yine Michigan’daki Van Buren ilçesi doğuya 7.500.000 yabanî güvercin gönderdi. Güvercin nüfusunun çoktan büyük ölçüde azalmış olduğu 1880’de bile, Michigan’dan doğuya 527.000 kuş gönderilmişti... Bir zamanlar sayısı 5 milyara ulaşan bir türün son temsilcisi 1914 yılında tutsak haldeyken öldü.”²⁵⁵

Şimdi burada konumuz karşılaştırma değil ama güvercin denilince benim aklıma **camilerimizin önündeki güverciler** ve Osmanlı döneminde onlar için kurulan vakıflar geliyor. **Biz onlara yem atarken demek yeni kıtada sürüler halinde toplanıp yemek yapıyordu.** Bu kadar hayvan katliamı aynı zamanda şunu da göstermektedir: Demek ki Avrupalılar Amerika’da yeterli hayvan beslememişler ve önce doğanın hayvanlarını yiyerek tüketmişlerdir. Ve ne zaman ki yiyecek hayvan bitmiş, herhalde o zaman ciddi çiftçilik başlamıştır.

Avrupalı Hristiyan Beyaz Adam, kısacası nereye gittiyse oranın yer üstü doğal yapısını yok etmiş, yer altı kaynaklarını da ülkesine götürmüştür. Acaba diyorum Avrupa medeniyeti nasıl oluyor?

Misyoner Papaz Henry Spence, Afrika’da, ormanı Şeytan gibi görerek, ağaçların kesilip ormanın yerle bir olmasından nasıl mutluluk duyduğunu ve Yerlilerin yemeklerini paylaşmalarını eleştirerek kendi kafa yapısını şöyle anlatmıştır:

²⁵⁵ Ponting, Dünyanın Yeşil Tarihi Çevre ve Uygarlıkların Çöküşü, s.149-150

“Ormanın yerle bir olduğunu görmek harikaydı. **Şeytan'ın gücünün kesilen her ağaçla beraber azaldığını hissediyordum...** Amboko, toprağı tarla olarak kullanmayacaksak ormanın yok edilmesinin kötü şans getireceğini söylüyordu... Gölge yap-sın diye ve toprağın korunması için birkaç ağaç bırakmamız ge-rektiğini düşünüyordu...”

Bahçeler yapıp çiçek dikmeyi denedik ama hepsi solup öldü. Ama hayranlık verici tenis kortları inşa ettik... Bir anlığına da olsa Afrika'da, münafıklar arasında olduğumu unutmak çok iyi geldi. Yerlilerle dost olmaya çalıştıysam da bunun boşa kürek çekmek ol-duğunu ve yıllarca öyle gideceğini anladım...

İznim olmadan mutfaktaki yiyecekleri arkadaşlarına ve ak-rabalarına dağıtıyorlardı. Onları payladığımdaysa, elimizde olanı etrafımızdakilerle paylaşırsak Tanrı'nın daha fazlasını vereceğini onlara benim öğrettiğimi söyleyerek cevap verdiler.

Papaz Spence bütün memurların Hristiyan olmalarını şart koşu-yor ve kilise görevlerini ihmal edenleri cezalandırıyordu. ABD'de Kızılderili Bürosu'nun yaptığı gibi çocukları ailelerinden ayırmaya çalıştı. En sonunda ilettiği mesajları anlamayı reddeden yerlilerin günahları boyunlarınadır ve kaderleri içlerindeki Şeytan'ın ellerin-dedir' diye uyarıda bulundu.”²⁵⁶

5.5) KIZILDERİLİLERİN MİSYONERLERE CEVAPLARI

Amerika'da Misyoner Faaliyeti

ABD, sadece kıta dışında değil, kendi ülkesinde de misyonerlik faaliyeti göstermiştir. Özellikle Kızılderililer üzerinde yoğun çalış-ma yapmıştır.

²⁵⁶ Forbes, Kolomb ve Diğer Yamyamlar Beyaz Yağmacılığın Gölgesinde Sömürü ve Emperyalizm, s.112-113

Amerika'nın fethinden itibaren yüz milyona yakın yerli öldürülmüş, kalanlar da misyoner ve kültürel faaliyetler ile asimile edilmeye çalışılmıştır.²⁵⁷

Amerika'da 1675 yılında John Eliot'un yaptığı İncil tercümesinden sonra Kızılderilileri bir yandan yok ederken diğer yandan kalanları Hristiyan yapmak için yoğun bir faaliyet başlamıştır. Tabi kabul etmeyenler yine öldürülmüşlerdir.

Meselâ, kısa zamanda güçlenen misyonerler 14 bölgede 12'ye yakın misyoner 3.600 yerliye Hristiyanlığı kabul ettirirler. 1696 yılına gelindiğinde **Massachusetts eyaletinde 30 yerli kilisesi** kurulmuş olur. Bu kiliselerin 4.000 üyesi vardır. Kiliselere yerli rahipler başkanlık yaparlar.²⁵⁸

"Misyonerlerin sonunda bir yolunu bulup 19. yüzyılda bölgeye ulaşmasıyla birlikte işler değişmeye başladı. Onlara göre soylu vahşiler doğal yaşam tarzlarıyla boyunlarına lanet halkası geçirilmiş bozuk ahlaklı yaratıklardı..."²⁵⁹

"Hristiyan misyonerler, özellikle köktenci olanlar, dört yüzyıldır neredeyse hiç değişmediler. Aynı kibir ve faşizmi sürdürüyor, üstüne üstlük bunları kapitalizm yanlılığı, devlet gücü ve Avrupalılaşmayla birleştiriyorlar.

Misyoner eylemlerinin amacı Ucayalı ve Shipibo halklarını mahkûm etmek. Peru toplumu da çürüyüşün önemli bir parçası. Bazı Amazon Kızılderilileri Peru silahlı kuvvetlerinde savaşma şansını elde ederek bir derece de olsa 'sofistike hale geldiler. Bunların bir kısmıysa geri döndüklerinde aynı sömürgecileri gibi beyazlaşmış ya da melezleşmiştiler.

²⁵⁷ Amerika'nın fethinden sonra yapılan soykırım ve gelişmeler hakkında bak:

-Bartolome de Las Casas, **Kızılderililer Nasıl Yokedildi?**

-Stannard, **Amerika'nın Soykırım Tarihi**

²⁵⁸ George E. White, **Merzifon Amerikan Koleji Hatıraları**, Ter: Cem Tank Yüksel, Enderun Yay. İstanbul-1995, s.13 (Tercüme edenin eklediği bölüm)

²⁵⁹ Fontana, **Çarpıtılmış Geçmişe Ayna Avrupa'nın Yeniden Yorumlanması**, s.114. Aynı zihniyet, Avustralya içinde söz konusu idi: "Daha iyi sömürülebilmeleri için arazilerine el konan siyah tenli Avustralya yerlileri, yok olmaya mahkûm, barbar ve cahil bir ırk olarak görülmekteydi." Aynı eser, s.115

‘Sofistike olmak’ kulağa hoş geliyor, öyle değil mi? Bu kavram ‘basitlik ve ilkelikten kurtulma’ anlamında kullanılıyor ve kökeni, ‘zekice’ tartışmalar yapabilme ustalığına sahip Sofistlere dayanıyor. Bunun, Avrupalı seçkinlerin kendilerini tanımlamak için çok sık kullandıkları bir sözcük olması ve dolayısıyla ‘sinsiliğe’ ve ‘yalancılığa’ gönderme yapması ilginç değil mi? ‘Doğallığı, basitliği yitirmiş’, ne yazık ki, wetiko dünyasında gerçek duygularını aldatıcı bir maskeyle gizleyen insanlar için söyleniyor.

Misyonerler, sömürgeci toprak sahipleri, soyguncu baronlar ya da sanayiciler tarafından yaratılan yeni wetikolar, arkalarında şaşırtıcı ölçüde abartılı bir cinayet ve terör mazisi bırakıyorlar. En çok acı çekenlerse genellikle dürüst, basit, demokrat, materyalist olmayan, özgürlük düşkünü, gerçek anlamda ruhanî kişiler oluyor. Bu insanlar ister Kızılderili, ister geleneksel Afrikalılar, Avrupalı ya da Asyalı köylüler olsun, wetikoları motive den delice arzular ve yanılsamalardan yoksun oluyorlar (wetiko olmayanlar da zaman zaman zalimce davranırsa da, onların zalimliği sistematik değil, bireysel ve geçici bir çizgide ilerliyor). Brezilya’daki wetikolar, Kızılderili topraklarında bulunan elmas, altın, köle ve kauçuğun peşindeler...

Hayatını Brezilya’daki Kızılderililerin neslinin devam etmesine adanmış iki kardeştan biri olan **Claudio Vilas Boas** şöyle söylüyor:

‘Beyazlar ve bütün Batılılar her şeyin üstüne geçen bir tutkuya sahipler; yaratma, sömürme, inşa etme tutkusuna. Zenginlik tutkusuna. Bu onlar için çok büyük ve korkunç bir içgüdü. Onları durduracak gücü olmayanlar açısından korkunç bir şey gerçekten.

Brezilya Kızılderilileri aristokrat ve korkutucu bir ayrıcalığa sahipler: Beyazların içindeki sadist duyguları açığa çıkarmak. Kızılderililerin sürekli kurban konumuna düşmelerinin sırrı nedir? Fiziksel olarak oldukça güzeller ve ilkel hayatları içinde güzelliğe ve sanata düşkünler. Onlar için yaratılmış bütün ve özgür bir güzellik

için yaşıyorlar. Şanssızlıkları, bağımsızlık anlayışlarının isyankârlık olarak algılanmasından kaynaklanıyor. Oysa yaptıkları şey, doğa ya da insanlar tarafından empoze edilen her şeye karşı doğal, basit ve canlı bir şekilde direnmek sadece. Beyazları öfkeliendiren de bu yapaylıktan uzak, ehlileştirilemeyen özgürlük zaten. Kızılderililer en büyük felaketler, tutsaklıklar, hatta ölüm karşısında dahi özlerini koruyabiliyorlar.”²⁶⁰

Kızılderililerin Din Anlayışı

“Kızılderililerin yaşamı kutsallık, güzellik, güç ve bütün varlıkların birbirine bağlılığı kavramları üzerinden ilerler. Kısacası, Kızılderililerin ahlakî ya da etik değerleri onların kozmolojisinin, dünyayı algılayış biçimlerinin bir parçasıdır. Çoğu Kızılderililer dilinde ‘din’ sözcüğü yoktur, insanlar dinlerini tamamen kaybedene kadar da böyle bir sözcüğe ihtiyaç duyulmamıştır. Ohiyesa’nın dediği gibi: ‘Bizim her eylemimiz tam anlamıyla dinseldir.’

Din aslında yaşamaktır. Bizim dinimiz sahip olduğumuz mesleklerde, söylediklerimizde yahut beyan ettiklerimizde değil; bütün gün yaptıklarımızda, arzuladıklarımızda, aradıklarımızda, düşlediklerimizde, hayalini kurduklarımızda, düşündüklerimizdedir. O zaman din, ideal anlamında değil, gerçekten yaşanan şekliyle hayatın kendisidir.

Din dua etmek ya da kiliseye gitmek değildir, tanrıya ibadet etmek ya da ateist olmakla ilgili bir şey de değildir, beyaz insanların din olarak tanımladıkları şeylerle hiçbir ilgisi yoktur. Din, eylemlerimizdir. Bir böceği eziyorsak, bizim dinimiz o demektir, hayvanlar üstünde deneyler yapıyorsak, bizim dinimiz o demektir. Kâğıt oynarken hileye başvuruyorsak bizim dinimiz o de-

²⁶⁰ Forbes, Kolomb ve Diğer Yamyamlar Beyaz Yağmacılığın Gölgesinde Sömürü ve Emperyalizm, s.119-121.

mektir. Ünlü olmayı hayal ediyorsak, bizim dinimiz o demektir. Birilerinin arkasından konuşuyorsak, bizim dinimiz o demektir. Kaba ve saldırgansak bizim dinimiz o demektir. Her kimsek ve her ne yapıyorsak, o bizim dinimizdir.

Lenape kabilesinden Joe Washington, yetmiş yıl önce şöyle söylemiş:

‘İyi bir insan öldüğünde cennete gider. İyiliği içimize Tanrı koymuştur. O bizim içimizdedir, kiliseye giderek elde edebileceğimiz bir şey değildir. Dua etmek, ibadet etmek cennete gitmemizi sağlamaz. Cennete içimizdeki iyilik sayesinde kavuşuruz. Uyuşturucu ya da ot kullanarak (da) ulaşılabilecek bir mertebe değildir o. Cennete gidebilmek için tek yapmamız gereken iyi birer insan olarak yaşamaktır.’(Petrullo, Şeytanî Kökler, sayfa: 64-65)

Bazı köktenci, ‘mükemmel değil, bağışlanmış kişileriz’ sloganını benimsemiş Hristiyanlar, İsa’yı kurtarıcıları olarak kabul etmenin onları kötü eylemlerinin getireceği cezalardan koruduğuna inanırlar. Bu yüzden 12.000 Nikaragualı’nın, Başkan Ronald Reagan’ın gönderdiği askerler tarafından acımasızca öldürülmesinin onların ‘kurtuluş’uyla hiçbir ilgisi yoktur, çünkü yeniden doğduklarında Tanrı askerleri ve sağcı terörist grupları destekleyen köktencilerin kanlı ellerini görmezden gelecektir. Ama bana kalırsa, katillerin cinayet işlemeye ya da işletmeye devam ettikleri halde bağışlanacaklarını düşünmek sapkınlıktır.

Her kimsek ve her ne yapıyorsak, o bizim dinimizdir.

New York, bütün kirliliği, gecekonduları, suçluları, şiddeti, açgözlülüğü, zengin seçkinleri, koca binaları, mafyası, kötü yönetimi, sanat galerileriyle beyaz toplumun ‘kilisesi’ durumundadır. Aynı şekilde Staten Adası’ndaki, hayvanlar üstünde deneyler yapılan federal merkez, Washington yakınlarındaki Pentagon ve CIA siteleri

de birer kilisedirler. Birçok insan yaptıklarının yanına kâr kalacağını düşünüyor ama Kızılderili felsefesinin öğretileri bunun tam aksi yönde. Gerçeğimizi kendimiz yaratırız. Eylemlerimiz dinimizse, somut yaratılarımız kiliselerimizdir...

Yaşayan bütün varlıkların kutsallığına saygı gösterilmesi anlamına gelen ‘ekoloji’ ve ‘çevreye duyarlılık’, Amerikan yerlilerinde dinin bir parçası olarak doğdu.”²⁶¹

Bir Kızılderili, doğa dışında tapınakları olmadığını belirterek, Tanrı hakkında şöyle diyor:

“Bizim doğa dışında herhangi bir tapınağımız ya da türbemiz yoktu... Güneşli, bakır bozkırlarda, ezeli ormanın gizemli, gölgesi koridorlarında, çıplak kayaların baş döndürücülüğünde, mücevhherimsi gök kubbede olan için evler yapma fikri inancımıza küfür gibi gelirdi... O şeffaf bulutların içinde, büyük büyük babamızın kamp ateşini yaktığı gözle görülür dünyanın her köşesindedir. O, şiddetli kuzey rüzgârlarının üstündedir, soluğunu hoş kokulu güney havasına üflemiştir. Savaş kanoları görkemli nehirler ve iç denizlerde gezer. O’nun katedrallere ihtiyacı yoktur!”²⁶²

Kızılderili inancında, tanrı ile insan arasında peygamber, din adamı gibi araçlar bulunmaz:

“Kızılderililer ibadet etmeyi severler.. Tanrıyla aralarına kimseyi sokmazlar. O’nunla kurdukları iletişim anlık ve kişiseldir. Wakan Tanka mesafeli, uzak, hatta kötü güçleri yok etmeye çalışan bir varlık değildir. Hayvanları ve bitkileri cezalandırmadığı gibi, insanları da cezalandırmaz. Öfkeli bir Tanrı değildir. Çünkü kötülüğün iyiliği yenmesi gibi bir durum söz konusu dahi olamaz. Bir tek hükümdar vardır: İyilik.”²⁶³

²⁶¹ Forbes, Kolomb ve Diğer Yamyamlar Beyaz Yağmacılığın Gölgesinde Sömürü ve Emperyalizm, s.35-37, 40

²⁶² Forbes, Kolomb ve Diğer Yamyamlar Beyaz Yağmacılığın Gölgesinde Sömürü ve Emperyalizm, s.176-177.

²⁶³ Forbes, Kolomb ve Diğer Yamyamlar Beyaz Yağmacılığın Gölgesinde Sömürü ve Emperyalizm, s.178.

Amerika Yerlilerinin Misyonerlere Cevapları

Kızılderililer, misyonerlik faaliyetleri hakkında basit, açık ve samimi bir şekilde konuyu ortaya koyarak, şunları söylüyorlar:²⁶⁴

-“Tek Kitap Varsa Niçin Farklı İnançlara Sahipsiniz?”

“Diyorsunuz ki, Büyük Ruh’un emirlerini iletme, ona nasıl ibadet edeceğimizi bildirmek için gönderildiniz. Ve eğer biz, beyaz adamın öğrettiği dini kabul etmezsek, öteki dünyada mutsuz olacağız. Diyorsunuz ki, siz doğru yoldasınız, biz ise kaybolmuş insanlarız. Bu dediğinizin doğru olduğunu nasıl bileceğiz? **Sizin dininizin bir kitaba yazılı olduğunu anladık. Eğer o kitap sizin için yazıldığı gibi bizim için de yazılmışsa, Büyük Ruh onu niçin bize de vermedi? O kitap hakkında bütün bildiğimiz sizin sözleriniz. Beyaz halk tarafından sık sık kandırılmaya alışmışken sizin sözlerinize nasıl inanacağız? Diyorsunuz ki, Büyük Ruh’a ibadet etmenin tek bir yolu vardır. Madem bir tek din var da, beyazlar niçin bu kadar farklı inançlara sahip? Hepiniz aynı kitabı okuyorsunuz da niçin aynı şeyleri düşünmüyorsunuz?**”

Kardeşim, biz bu işleri anlamıyoruz. Dediniz ki, dininiz atalarınız tarafından, babadan oğula geçerek size intikal etti. Bizim dinimiz de atalarımız tarafından, babadan oğula geççe geççe bize kadar geldi. Biz bildiğimiz şekilde ibadetimizi yaparız. **Dinimiz bize verilmiş her şey için şükretmeyi öğretir. Biz din hakkında asla kavga etmeyiz.** (Sogoyewatha, Seneca Kabilesinden – Hristiyan misyonerlere hitabından)”

²⁶⁴ Mustafa Karaca, Kızılderililer, Düş Yay. İstanbul-2007, s.46-49

‐“Bu Misyonerlerin Bize Bir Yararı Yok”

‐“Bu misyonerlerin bize bir yararları yok. Eğer beyazlara da bir yararı yoksa neden Kızılderililerin arasına gönderiliyorlar? Eğer beyazlar için yararlıysalar, onları neden hep yanlarında tutmuyorlar? Beyazlar o kadar kötü ki onlara biraz olsun iyilik aşılayabilecek herkese ihtiyaçları var. Bu adamlar onların dinini anlamadığımızı biliyorlar. Onların kitaplarını okuyamıyoruz, içindekiler hakkında bize farklı farklı hikâyeler anlatıyorlar ve şuna inanıyoruz ki kitabı işlerine geldiği şekilde konuşturuyorlar. Eğer paramız ve kandırılarak üzerinden atılacağımız topraklarımız olmasaydı, siyah ceketliler (=misyonerler) bizim öbür dünyadaki iyiliğimizi düşünme zahmetine asla katlanmazlardı. Yüce Ruh bizi bilmediğimiz şeyler için cezalandırmayacaktır. Kırmızı çocuklarına adil davranacaktır. Bu siyah ceketliler Yüce Ruh’la konuşuyor, onlar gibi görebilmemiz için bize ışık vermesini istiyorlar; ancak kör olan asıl kendileri, çünkü onlara yol gösteren ışık hakkında tartışıyorlar. Biz bunları anlamıyoruz; onların bize verdiği ışık babalarımızın yürüdüğü düz ve açık yolu karanlık ve kasvetli hale getiriyor. Siyah ceketliler bize çalışıp mısır yetiştirmemizi söylüyorlar, ama kendileri hiçbir şey yapmıyorlar; eğer kimse onları beslemeseydi, çoktan açlıktan ölürlerdİ. Yaptıkları tek şey, Yüce Ruh’a dua etmek; fakat bu, mısır ve patatesleri büyütmez; eğer büyütüyorsa, neden bizden ve beyazlardan dileniyorlar o zaman? Kızılderililer, beyaz adam gelene kadar sorun nedir bilmezdi; beyazlar büyük suları aşar aşmaz bizim topraklarımızı istediler ve karşılığında da bize her zaman dinleri hakkında tartışmayı öğretmeye hazır oldular. Kırmızı Çeket asla böyle insanların arkadaşı olamaz. Eğer Kızılderililer beyazların arasında büyüyüp onlar gibi çalışıp okumayı öğrenselerdi,

bu yalnızca durumlarını kötüleştirirdi. Sayımız az ve güçsüzüz, ama eğer topraklarımıza ve babalarımızın dinine sıkıca sarılırsak, uzun bir süre daha mutlu olabiliriz. (Kırmızı Ceket, Seneca Kabilesi)”

-“İyi insan Vaftiz Olmazsa Cehenneme mi Gidecek?”

“Diyorsunuz ki, cennete gidebilmek için vaftiz olmak şarttır. Eğer bir insan ömrü boyunca çok iyi bir insan olarak yaşar, asla Tanrı’ya karşı gelmez ve vaftiz olmadan ölürse cehenneme mi gidecek? Eğer öyleyse, onların kimini ateşte yaktığına göre sizin Tanrı’nız bütün iyi insanları sevmiyor demektir. (12 yaşında bir çocuk tarafından Hristiyan misyonerlere söylenmiştir. Tarih: 1630)”

-“Yaratıcınız Her Şeye Kadirse Bana Seselesin”

“Beyaz halkın gözünde bizler saf insanlar olabiliriz. Bizler Toprak Ana’ya yakın yaşarız. Sizin Yaratıcı’ya inandığınız gibi biz de Yaratıcı’ya inanırız. Fakat bizim inandığımız Yaratıcı’nın bizim için en iyisi olduğunu kabul ederiz. Yaratıcımız bizim kalbimize seslenir, emirlerini bildirir. Üzerimize yağmur bulutu, gün ışığı gönderir. Mısır ve bizi besleyecek türlü türlü yiyecek verir. Bizim Yaratıcımız, sizin Yaratıcınızı duymazdan önce de bunları bize bahsediyordu. **Sizin Yaratıcınız her şeye kadir olduğuna göre, sizler konuşmayı bırakın; O benim kalbime seslensin.** O’nun beyaz adamın dudağına ihtiyacı yoktur. Siz durmadan şeytandan ve öldükten sonra gidilecek cehennemden bahsediyorsunuz. **Bizim inancımızda şeytan ve cehennem yoktur.** Hayır, ben Yaratıcıma ve dinime sımsıkı sarılacağım, sizin dininizi kabul edemem. **Benim dinimde sizinkinden fazla mutluluk var.** (Hopi Kabilesi yaşlıları tarafından Hristiyan misyonerlere söylenmiştir)”

-“Ruhumdan Sorumlu Olan Tek Benim”

“Eğer bu dünyada doğru işler yapmazsam, ruhumdan sorumlu olan tek kişi benim. Kabahatli olan benim; Büyük Ruh değil, Mabet değil, dağ değil, güneş değil, sadece benim. Kızılderili dininde öğretilen budur. (Alex Saluskin, Yakima Kabillesi)”

-“Size Nasıl İnanalım: Peygamberi Çivilemişsiniz”

“Size nasıl inanıp güveneceğiz? Kendiniz söylüyorsunuz, sizler peygamberinizi öldürüp bir de haça çivilemişsiniz. (Tecumseh, Shawnee Kabillesi)”

-“Üç Tane Değil, Sadece Bir Yaratıcı Var”

“Baba, Oğul, Kutsal Ruh” deyip haç çıkarıyorsunuz. Bu da nereden çıktı? Beyaz adam gelmeden önce böyle bir şey görmemiştik. **Bizim inancımızda Baba, Oğul, Kutsal Ruh yoktur.** Bizim yaratıcımız vardır. Değişik isimler verebiliriz ona, ama **sadece bir tane Yaratıcı vardır. Üç tane değil! Sadece bir tane!** (Adı bilinmeyen yaşlı bir kadın, Hoh Kabillesi)”

Ceronimo’nun Kafatası

Apaçi kabillesinin reisi Ceranimo’nun kafatası, Kurukafa ve Kemik Tarikatı’na mensup olan ve Baba Bush olarak anılan George Bush’un özel koleksiyonunda bulunduğu iddia edilmektedir. Kızılderililer, bu kafatasını istemişler ancak Baba Bush vermemiştir. ²⁶⁵

²⁶⁵ Ali Rıza Bayzan, *Türkiye’de Amerikan Misyonerleri*, Bilgi Yay. Ankara-2006, s.42

Ceronimo'nun kafatası ile ilgili son bir haber şöyle:

“Bush’a, Apaçi şefi Geronimo’nun kafatasının hesabı soruluyor **Geronimo’nun kemiklerinin Bush’ların aile boyu üyesi olduğu Yale’deki Kafatası ve Kemikler Kulübü’nce çalındığı rivayet ediliyor.** Geronimo’nun mezarının dede Bush tarafından yağmalandığı söylentisinin çıkmasından 90 yıl sonra, torununun torunu Apaçi şefinin kafatasının kendisine verilmesini talep etti.

Tüm Bush sülalesi gibi bugünkü ABD Başkanı’nın dedesi Prescott Bush da Yale Üniversitesi mezunu. Yale’de herkesin bildiği ve geçen yıl ele geçirilen bir belgenin doğruluğuna işaret ettiği söylentiye göre, üniversitenin alâmeti farikası olan Kafatası ve Kemikler Kulübü’nün elebaşısı **Prescott Bush** ile arkadaşları 1917’de Geronimo’nun mezarından kafatası, kemikleri ve gümüş dizginlerini çaldı. Bunları kulüp binasının lobisine koyan topluluk, gizli törenleri sırasında kafatası ve kemikleri çıkarıp öpüyordu.

Söylentiye doğrular nitelikteki tarihi mektubun geçen yıl üniversite dergisinde yayımı üzerine şaman torun Harlyn Geronimo harekete geçti. Beyaz Saray’a mektup yazıp Bush’tan atasının kalıntılarının iadesi için yardım isteyen Harlyn Geronimo, son çare dava açmayı düşünüyor.

DNA testiyle kafatasının Geronimo’ya ait olup olmadığının belirlenebileceğini belirten Harlyn, “Doğduğu Gila yaban alanına dönmesini istiyoruz. Böylece ruhu yolculuğunu tamamlayıp öbür dünyaya geçebilecek. O savaş esiri olarak ölüp gömülmüştü” dedi. 1886’da teslimiyetinden 1909’daki ölümüne dek savaş esiri olan Geronimo, son yıllarında şöhret muamelesi görse de topraklarına dönme izni alamamıştı.”²⁶⁶

²⁶⁶<http://www.nethaber.com/Dunya/26331/Busha-Apaci-sefi-Geronimonun-kafatasinin-hesabi-soruluyor> (Erişim: 02.6.2009)

5.6) 1951 VE 1992 TARİHLERİNDE BASILMIŞ İKİ KİTAP VE İKİ FARKLI BAKIŞ

İki Kitap ve Kuzey Amerika'daki Yerli Nüfusu

Doğu Batı Yayınları tarafından, 2005 yılının Mart ayında “**ABD Tarihi**” adlı bir tercüme kitap yayımlandı. Ön kapakta bir Kızılderili resmi var. Kitabın yazarları, Allan Nevins ve Henry Steele Commager. İç sayfada verilen bilgiye göre, kitabın orijinal adı; The Pocket History of the United States. ABD’de 1951 yılında yayımlanmış. Sonra kitabı **Halil İnalçık** tercüme etmiş ve ilk Türkçe baskısı, 1961’de Varlık Yayınları tarafından yapılmış.

Şimdi bu ABD Tarihi adlı kitabın, 20. Sayfasında Kızılderililerin sayıca fazla olmadıkları ve bu sebeple kolonizasyon hareketine karşı ciddi bir engel teşkil etmedikleri belirtilerek şöyle denilmektedir:

“Kuzey Amerika’daki Kızılderililerin kolonizasyon hareketine karşı ciddi bir engel oluşturmayacak kadar sayıca az ve medeniyetçe geri olmaları, beyaz göçmenler için bir şans olmuştur. Gerçi onlar zaman zaman taciz hareketlerinde bulundular ve kolonizasyonu geciktirdiler; fakat hiçbir zaman bu hareketi gerçekten durduramadılar. İlk Avrupalılar geldikleri zaman Mississippi’nin batısındaki Kızılderililer belki iki yüz binden fazla değildi. Meksika’nın kuzeyinde bütün kıtada mevcut **Kızılderililer ise herhalde beş yüz bini aşmıyordu**. Yalnız ok ve yayla, tomahawk denilen baltayla ve ucu yumru savaş sopasıyla donanmış olup pusu kurmaktan başka bir savaş sanatına âşinâ olmayan Kızılderililer, iyi silahlı ve uyanık beyazlarla çoğunlukla boy ölçüşecek bir durumda değildiler. Doğayı emirleri altına almak konusundaki yetenekleri sınırlıydı ve esas itibariyle kara ve suda avlanmakla hayatlarını sağladıklarından geçim

kaynakları güvenilir değildi. Meksika'nın kuzeyinde varlıkları tanınmış 59 akraba topluluğu içindeki yüzlerce kabilenin çoğu küçük topluluklardı ve hiçbir zaman yenilmesi zor savaş topluluklarını oluşturmuyorlardı..."²⁶⁷

Şimdi bir başka kitaba geçiyoruz.

Bu kitabın adı: **"Beyaz Adamın Akıl Almaz Vahşeti Amerika'nın Soykırım Tarihi"**. Yazarı: David E. Stannard. Orijinal adı: American Holocaust. ABD'deki Oxford Üniversitesi tarafından 1992 yılında basılmış. Türkçe tercümesi ise Gelenek yayınları tarafından 2004 yılının Kasım ayında yayımlanmıştır.

Yani, yukarıda bilgi verdiğimiz "ABD Tarihi" adlı kitap, bu "Beyaz Adamın Akıl Almaz Vahşeti Amerika'nın Soykırım Tarihi" adlı kitaptan yaklaşık 4-5 ay sonra basılmış.

"Amerika'nın Soykırım Tarihi" adlı kitabın Türkçe tercümesinin 34-35. sayfalarında nüfus hakkında şöyle diyor:

"1940'larda ve 1950'lerde basmakalıp bilgilere göre, 1492'de bütün yarıkürenin nüfusunun 8.000.000 kadar –bugünkü Meksika'nın kuzeyindeki bölgede ise ancak 1.000.000 insanın- olduğu iddia ediliyordu. Bugün bu konuyu ciddi biçimde araştıran bazı bilim adamları, yarıküreye ilişkin rakamın **75.000.000 ile 100.000.000 arasında olduğunu** (Meksika'nın kuzeyinde de yaklaşık 8.000.000 ila 12.000.000 insan olduğunu) iddia ederken, bu alandaki en saygın uzmanlardan biri yakın bir tarihte, bütün yarıküre için **145.000.000** dolayları, Meksika'nın kuzeyindeki bölge içinse yaklaşık 18.000.000 rakamlarının daha doğru tahminler olduğunu ileri sürmüştür.

O halde son yıllarda yapılan bilimsel çalışmalar, araştırmalara yeni bir yön vererek yüzyıllardır Amerika'nın yerli halklarına ilişkin

²⁶⁷ Allan Nevins-Henry Steele Commager, ABD Tarihi, Çev: Halil İnalçık, Doğu Batı Yay. İstanbul-2005, s.20-21

nitelendirmelere hâkim olan temel sayısal yanlışlıkları ortaya sermeye başlamıştır. Buna rağmen henüz bu araştırmaların pek azı ders kitaplarına ve diğer teknik olmayan tarihî incelemelere girebilmiştir. Artık örneğin Avrupa insanların Fransa'daki Dordogne yöresinde ve İspanya'nın kuzeyindeki mağaraların duvarlarına ilk şekillerini kazıdıkları sırada, Yeni Dünya denen bölgenin insanların Batı Yarımküre'nin dört bir yanındaki ovaların, dağların, ormanların, dağ eteklerindeki tepelerin ve sahillerin yerleşik düzene geçmiş sakinleri oldukları muhtemel görünmektedir. Ayrıca Columbus'un 1492'de ilk seyahatini gerçekleştirdiği sırada iki Amerika'nın nüfusunun (hatta muhtemelen Orta ve Güney Amerika'nın nüfuslarının tek başına) Avrupa ve Rusya'nın toplam nüfuslarından fazla olduğuna da kesin gözüyle bakılmaktadır. Modern dilbilimsel analizlere göre de, Amerika'nın Columbus'tan önceki yerli halklarının kültürel çeşitliliğinin Eski Dünya halklarınınkinden çok daha geniş olduğuna hiç kuşku yoktur...²⁶⁸

1951 baskılı "ABD Tarihi"nde kuzey Amerika nüfusu için beş yüz bini aşmadığı söylenmesine karşılık, 1992 basılmış "Amerika'nın Soykırım Tarihi" adlı kitapta ise, kuzey Amerika nüfusu için 18 milyondan bahsedilmektedir! Yani **otuz altı** katı verilmektedir!

1992 baskılı kitap bunun açıklamasını da yapıyor. Diyor ki, 1940'ların ve 1950'lilerin basmakalıp kitapları Amerika'daki tüm insan sayısını sekiz milyon kadar gösterirdi! Fakat konu hakkındaki araştırmalar sonunda rakamın hiç de öyle olmadığı ortaya çıktı. Tabi bu şekilde eski nüfusu az göstermenin bir sebebi, muhtemelen bu soykırımı gizlemek ve dikkatleri o noktaya çekmemek idi!

Kızılderililer Gerçekten Zavallı ve İlkeller miydi?

Öte yandan 1951 baskılı kitap, Kızılderilileri, karada ve suda avlanmakla hayatlarını geçiren basit bir çadır hayatı gibi göstermiş-

²⁶⁸ Stannard, Amerika'nın Soykırım Tarihi, s.34-35

tir. Dikkat edilecek olursa, Türkler de aynı şekilde çadır kültürü gibi gösterilmeye çalışılmış hep kafalarda bir çadır hayatı kalmıştır. Oysa Türklerde de çok büyük medeniyetler olduğu artık bilimsel olarak tespit edilmeye başlanmıştır. Tarım için su altı kanalları ve şehirler ortaya çıkmıştır. İşte ABD'nin Soykırım Tarihi adlı kitaba göre aynı yanlış bilgiler Amerika ve Kızılderililer hakkında da söz konusudur.

Bakın ne diyor 1992 baskılı kitap:

"Bu konudaki metinler her zaman Aztekler ve İnkalaların yüksek medeniyetlerini kabul ederken (dinsel ayinlerinin daha aşağı yönleri tartışmalara daima hâkim olsa da), Avrupalıların gelişinden önceki Kuzey, Güney ve Orta Amerika'nın geri kalanı genellikle barbarların toprakları olarak görülmektedir.

...Rio Grande'nin kuzeyine gelince, yüzyıllardır bu geniş kıtada kalıcı olarak yerleşip köylü ve bazen de şehirli topluluklar halinde yaşayan milyonlarca Kızılderili, çoğu zaman –son yıllarda yayınlanan, saygın ve arızî bazı tarihsel metinlerde geçen tanımlamaları alırsak- 'bâkir toprak'lara, 'geniş bir boşluk'a ve hatta bir 'hiçlik'e 'yayılmış' olan 'bir sürü yerli halk' şeklinde tanımlanmaktadır. Bu anlatılara göre, Kızılderililer, 'ıpıssız yabanılıktaki gizlenen' diğer 'hayvanlar' gibi, 'kasaba ve köyleri' olmayan veya 'bir tür ev'de yaşayan ya da orada burada 'dolanıp, duran', manzaranın bir parçasından ibaretti...

İnatçı bir cehaletten kaynaklanan bu düşmanca yaklaşımın sadece ders kitabı yazarlarına mahsus olmadığını da belirtmeliyiz. Son dönemde övgüyle söz edilen, seçkin Harvardlı tarihçiler Oscar Handlin ve Bernard Bailyn'in yazdığı, erken dönem Amerikan tarihini konu alan üç bilimsel kitap, tamamen meskûn ve ziraat yapılan Kızılderili topraklarından 'boş alan', 'yabanılık', 'büyük kaos', 'açılmamış araziler' ve huzur içindeki Avrupalıların 'istifade'sini

bekleyen ‘bâkir topraklar’ şeklinde söz etmektedir. Bailyn, ayrıca işgalci İngilizlerin uyguladığı zorla çalıştırma ve kölelikten ‘nüfusa iş sağlanması’ şeklinde bahsetmekte; Handlin ise Kızılderililerin özellikleri arasında en çok ‘alkollü içkiler konusunda hızla gelişen zevkleri’ne atıfta bulunmaktadır. Ünlü Samuel Eliot Morison gibilerince yetiştirilen Handlin ve Bailyn bu konuda tipiktir; Morison, on beş yıl önce Amerika’nın yerli halklarını ‘kendilerini kısa ve vahşi hayatların beklediği, geleceğe dair her türlü umuttan yoksun putpe-restler’ diye nitelendirerek reddediyordu. Morison, kariyerinde daha önce de Kızılderililerden ‘Taş Çağı Vahşileri’ diye bahsederek soykırıma direnişlerini ‘bugün milliyetçilik fikirlerini genişleterek vahşice kendilerini uygarlaştırmaya çalışan Avrupalılara saldıran birçok geri kalmış halk örneği’yle kıyaslamıştı...’’²⁶⁹

1951 baskılı “ABD Tarihi” adlı kitapta da ilerleyen sayfalarda işgalciler iyi, hoşgörülü, uygar; buna karşılık Kızılderililer için “vahşi”, “saldırgan” tabirleri kullanılmaktadır. İşte birkaç örnek:

“Kızılderililer’in saldırılarına karşı iyi korunmuyorlardı; çünkü vali ve ortakları kürk ticaretini düşünerek, vahşilere karşı dostça hareket ediyordu...”

Nihayet savunmasız göçmen topluluklarına karşı yapılan bir Kızılderili saldırısı isyana yol açtı... Nathaniel Bacon, Jamez ve York ırmaklarının yukarı kollarından gelen isyankârların başına geçerek bir darbeye Kızılderililerin belli başlı sağlam yerlerini tahrip etti ve yüz elli kadar vahşiyi kılıçtan geçirdi...’’²⁷⁰

1992 baskılı Amerika’nın Soykırım Tarihi adlı kitapta, Güney ve Orta Amerika’da büyük medeniyetler bulunduğu, keza Kuzey Amerika’da da medeni bir hayat sürüldüğü ifade edilmektedir. Kızılderililerin öyle Kolomb’un geldiği zamanat sır-

²⁶⁹ Stannard, Amerika’nın Soykırım Tarihi, s.36-37

²⁷⁰ Nevins-Commager, ABD Tarihi, s.33

tında göçebe bir halk olmadığı, yerleşik çeşitli medeni topluluklar olduğu, ziraat yaptıkları, birbirlerine ve büyüklere saygılı insanlar oldukları, kilitin ne olduğunu bilmedikleri çünkü hırsızlık olmadığı vs anlatılmaktadır. Nitekim Kızılderililerin nasıl insanlar olduklarına daha yukarıda değinmiştik.

1951 tarihli kitap 2005 yılında tekrar basılırken, üstelik 1992 tarihli kitap çıkmış ve uyarı yapmış ve hele ki Papaz Casas'ın soykırım notları varken: gerekli bilimsel kaygı ve hassasiyetin gösterilmesi gerekir idi. Hele ki Halil İnalıc tarafından tercüme edilmiş bir kitabın tekrar aynı şekilde basılmasında acaba İnalıc niçin uyarı yapmamıştır? Veya eskimiş bilgileri içeren bu kitap niçin tekrar basılmıştır diye insan doğrusu merak etmektedir. Çünkü Kuzey Amerika'nın boş, Kızılderililerin bir avuç insan ve onların da vahşi olduğu vs şeklinde iddialar artık ciddiyetini kaybetmiş; bütün bu yalanların Beyaz Adam'ın bir senaryosu olduğu ortaya çıkmıştır!

Söz konusu 1951 tarihli kitap belki, ABD'nin kuruluşu ve bu süreçteki Avrupa ile ilişkileri bakımından bir kaynak olabilir ama en azından Kızılderili bahislerinin böyle bilim dışı olmaması ve keza vahşi kelimesinin kullanılmaması gerekir idi. Çünkü "vahşi" tabiri, ABD tarihinin bir bakış açısıdır. Bu tabiri bizim de kullanmamız halinde aynı bakış açısı ile bakmış oluruz. Oysa burada ilk dürüstlüğümüz gerçeği görmek olmalıdır! O gerçek te Kızılderili'nin vahşi olmadığı ve esas vahşilerin Amerika'ya gidenler olduğudur.

Bugün domates, patates vb bazı sebzeler Amerika'dan yayılmıştır. Bunlar aynı zamanda oradaki tarımın da mevcudiyetinin göstergesidirler.

Amerika Keşfedilirken Avrupa Ne Durumdaydı?

1992 baskılı kitapta Amerika'nın bu durumuna karşılık Amerika'nın keşfedildiği tarihlerdeki Avrupa'nın durumu ise şöyle ortaya konulur ki buna göre, Avrupa Kızılderililere göre tabiri caizse, oldukça kötü bir durumdadır:

“Ta on yedinci yüzyıl ortalarında 80.000’den fazla Londralı –şehirde yaşayan her altı kişiden biri- birkaç içinde vebadan ölmüş-tü...

Yol kenarlarında durgun suyla dolu hendekler, on beşinci yüzyıl şehirlerinde umumi lağım görevi görüyordu; bunlar son-raki yüzyıllarda da bu işlevi sürdüreceklerdi. Zamanın diğer zararlı alışkanlıkları ve kamu sağlığına yönelik tehlikeleri de, kesilen hay-vanların çürüyen artıklarını sokaklarda kokuşmaya bırakma âdetinden, tarihçi Lawrence Stone’un belirttiği gibi, Londra’nın “özel problemi” olan “yoksul mezarları”na kadar gelecekte devam etmiştir. Bunlar, “yoksulların cesetlerinin yan yana ve üst üste istiflendiği geniş ve derin çukurlardı ve ancak tamamen cesetlerle doldukları zaman toprakla kapatılıyorlardı.” Bir tanığın, Stone’un alıntıladığı, hassas tespiti şöyledir: ‘Ağızına kadar cesetlerle dolu olan bu çukurlardan, özellikle de çok sıcak, nemli mevsimlerde ve yağmurdan sonra yükselen koku o kadar iğrençti ki.’

Günümüzden bir insan bu dönemde bir Avrupa sehrini ziyaret etse, insan ve hayvan ayırt edilmeksizin, **açıkta teşhir edilen ölü-lerin kokusu ve iğrenç görüntüsünden** olduğu kadar, canlıların görünümü ve pis kokusundan da tiksiniirdi. İnsanların çoğu, ömürle-rinde bir kez bile yıkanmazdı...

Şehirlerin çoğunda her köşe başında sokak suçları işleniyordu... Kıtık zamanlarında şehir ve kasabalar, yiyecek ayaklanmalarına²⁷¹ sahne oluyorlardı...

İngiltere'de olduğu gibi Avrupa'da da, nüfusunun neredeyse üçte birinin cadılıkla suçlandığı ve bir yıl içinde her yüz kişiden onunun bu suçtan bu suçtan cezaya çarptırıldığı şehirler mevcuttu. On altıncı yüzyılın sonunda ve on yedinci yüzyılda, barışseverliğiyle ünlü İsviçre'nin uzak ve küçük bir yöresinde, sözde Şeytanperest faaliyetlerinden dolayı 3300'den fazla kişi öldürülmüştü. Küçük bir köy olan Wiesensteig bir yıl içinde altmış üç kadının yakılarak öldürülmesine şahit olurken, toplam nüfusun 700 kişi bile olmadığı Obermarchtal'da üç yıllık bir süre zarfında elli dört kişi **kazıkta yakılarak öldürülmüştür...**

Tarihçi Fernand Braudel, Cenova'da, "evsiz fakirlerin kendilerini her kış forsa olarak sattıklarını" yazar. Bunlar böyle bir fırsata sahip oldukları için şanslıydı. Daha kuzey bölgelerde, fakirler kış aylarında donarak ölüyorlardı...

Avrupa'da bu dönemde doğan çocukların yarıya yakını, on yaşına varmadan ölüyordu. İyice yoksul sınıflar arasında özellikle de çocuk ölüm oranının İngiltere'dekinden bile hemen hemen yüzde 40 daha yüksek olduğu İspanya'da durum çok daha kötüydü... On beşinci yüzyılda, Seville'de (İspanya'da) **satılan kadın kölelerin** yüzde onu ile yirmisi gebe veya emzikliydi ve bunların bebekleri genellikle hiçbir ücrete tabi değildi...

Birçok yörede günlük işlerden olan cadıların yakalanıp yakılmasına ek olarak, 1476'da Milan'da bir adam kudurmuş bir kalabalık tarafından parçalanmış, **koparılan organları kendisine işkence eden kimselerce yenmişti.** Paris ve Lyon'da, Fransız Protestanlar koyun gibi kesilerek öldürülmüş, çeşitli uzuvları caddelerde açıkça satılmıştı...

²⁷¹ Geçen yıllarda ABD'de elektrik kesildiği zaman birkaç saat içinde şehirlerin nasıl talan edildiği hatırlanmalıdır-HY

Hristiyan olmadıklarına inanılanlar işkenceye maruz kalıyor, en ustalıkla yöntemlerle, darağacında, kazıkta veya işkence sehpasında öldürülüyor; diğerleri ise eziliyor, kafaları kesiliyor, canlı canlı derileri yüzülüyor, asılıyor veya bağırsakları çıkartılarak parçalanıyordu.

Columbus, nihayet dünyayı sarsacak seyahatine başladığı gün, gemilerinin yelken açtığı şehrin limanı Yahudileri İspanya'dan sınır dışı eden gemilerle doluydu. Sınır dışı etme işi tamamlandığında **120.000 – 150.000 arasında Yahudi**, evlerinden çıkarılıp -önce genellikle çok az olan değerli malları müsadere edilerek denize salınmışlardı.

Christopher Columbus isimli eski Afrikalı köle tüccarı ve tayfalarının Ağustos 1492'de Palos şehrinden denize açılırken arkalarında bıraktığı "Batı" işte buydu."²⁷²

İşte Avrupa bu haldeyken, Osmanlı'ya gelen Avrupalı seyahatçılar ise şehirlerdeki Türk mahallelerinin pisliğinden bahsediyorlardı! Oryantalizm buydu işte! Kendi pislik ve karanlık içinde yüzerken, seni pis ve bağınaz gösterip bilinmeyen bir Avrupa hayali-ne hayranlık yaratılmak isteniliyordu!

Avrupa'da iyi yaşayan sınıf her zaman için, devlet ricali, aristokratlar ve burjuvalar olmuşlardır. Bunun dışında halk yirminci yüzyıla kadar sefalet içinde kalmıştır. **Marksizm boşuna İstanbul'da değil de Berlin, Paris ve Londra'da doğmamıştır!** Ama Avrupa'nın aristokrasisi ve burjuvası da pislik içinde yaşamıştır!

Avrupa, İngiltere ve ABD, 1800'lü yıllarda Osmanlı'yı Hristiyan yapmaya çalışırken, bunun için her yere okullar açarken kendi halkları hala yoksulluklar içindeydi. **Bu yoksul halklara en iyi ilaç din ve savaş hedefleriydi. Hedef ise Osmanlı ve diğer halklardı.**

Avrupa, nasıl 1000'li yıllardaki yoksulluğunu Kudüs'e kadar yağmalayarak gidermek için Haçlı Seferleri'ni düzenlemiş ise, ondan sonra da yine aynı bahaneler ile sömürgeler çağını başlatmıştır!

²⁷² Stannard, Amerika'nın Soykırım Tarihi, s.111-118

Bir yabancı araştırmacının, henüz yakın yıllarda yayınlanmış olan kitabında dahi Avrupa'nın pis şehirleri ve tuvalet olmadığından neredeyse tüm şehrin tuvalet haline geldiği şöyle anlatılmaktadır (doğrusu okurken ve yazarken benim midem ayağa kalktı):

“Yirminci yüzyılın sanayileşmiş dünyasında yaşayan birisi, zamanda yolculuk yaparak yüz yıl öncesinden daha da eski bir tarihe gidebilseydi, hiç kuşkusuz kokudan dehşete düşer ve bunalırdı. Bu koku, genellikle yolları tıkayan ya da çürümek üzere zaman zaman bölgedeki derelere veya nehirlerle atılan idrar birikintileriyle karışık çürümüş çöplerden ve insan ve hayvan dışkısından kaynaklanıyordu. Kentlerin genel durumu, Fransa Kral Naibi'nin on yedinci yüzyıl Paris'ini tanımlayan annesi tarafından çok güzel özetleniyordu: ‘Paris korkunç ve çok kötü kokan bir yer... Çürümüş et ve balık kokuları ve idrarını sokaklara yapan birçok insan nedeniyle burada yavaş yürümek mümkün değil.’

Birçok evde hiçbir tuvalet sistemi yoktu. Ortaçağ ve Modern Çağ başlangıcında Avrupalı zenginlerin sarayları ve kalelerinde bile tuvalet sokağa, kalenin hendeğine ya da yalnızca bina duvarının dışına açılan bir delikten ibaretti. Versailles Sarayı'nda lazımlıklar vardı, Louvre'a ya da Palais de Justice'e gidenler ise, ihtiyaçlarını köşelerde görmek zorundaydı; binaların duvarları, lazımlıkların içindekileri pencereden döken oda hizmetçileri tarafından adeta boyanıyordu. Kentlerdeki evlerde çöp çukurları olabiliyordu ama genellikle lağım yoktu. Kentlerdeki evlerde çukurların genellikle kilerde açılması komşular açısından sorun yaratabiliyordu. Ekim 1660'da yeni bir pencere açmak için yer aramak üzere kilere inen Samuel Pepys'in başına da benzer bir olay gelmişti: ‘Kilere indiğimde ayağım dev bir dışkı yığınının içine girdi ve böylece Bay Turner'in faaliyet odasının dolu olduğunu ve benim kilerime taşıdığını anla-

dım, bu da bana sıkıntı verdi.' Üç yıl sonra durum hala kötüydü ve Bay Turner artık çukurunu kontrol altına alabilmek için mehzenini Pepys'in kilerine doğru uzatmak zorunda kaldı.

İnsanlar kendilerine ait tuvaletleri olmadığı için, her türlü açık alanı kullanıyorlardı. On sekizinci yüzyıl Paris'inde Tuileries'deki bir sıra porsukağacı açık hava tuvaleti olarak kullanılıyordu; yetkililer insanları buradan çıkardıklarında ise **Sen nehri** tuvalet haline getiriliyordu. Ayrıca kent sokakları hayvan dışkıları, hayvan leşleri, süprüntüler ve kasapların kestiği hayvanların artıklarıyla doluydu. On dördüncü yüzyılda Paris'te yılda ortalama 300.000 hayvan kesiliyor, **bu hayvanların yenmeyen kısımları ve iskeletleri ise sokaklarda ve derelerde çürümeye bırakılıyordu.** 1366 yılının Eylül ayında Parisli kasaplar kent dışına çıkarılıp, atıklarını bölgedeki bir dereye boşaltmak zorunda bırakıldı. Çöplerin sokağa atılmasını önlemek için sık sık düzenlemeler ve yasalar çıkarılmasına karşın (örneğin İngiliz Parlamentosu 1388'de böyle bir yasa çıkardı), bunlar genellikle işe yaramıyordu. Sokak temizliği de (eğer yapılıyorsa elbet) ilkel ve çoğunlukla etkisizdi. On üçüncü yüzyıl sonlarında, Siena'daki Piazza del Campo (kent merkezi) **artıkları yiyen beş domuz sayesinde** az çok temiz tutulabiliyordu. On dördüncü yüzyılda Londra'da yalnızca on iki çöp arabası vardı ama bu arabalar da çöpleri Thames nehrine boşaltıyordu. 1652 yılında Amerika'nın Boston kentindeki kent konseyi 'hayvanların iç organlarını ya da kümes hayvanlarını ya da çöpleri ya da leşleri ya da ölü köpekleri ya da sığırları ya da her türlü ölü hayvanı ya da kokan şeyleri' sokağa atmayı yasaklayan bir emir yayınladı. **Bu yasa kesinlikle etkili olmadı,** çünkü kent yönetiminin sokakları temizleyebilmek için çöp toplama sistemini koruması gerekiyordu; ama bu sistem, maliyeti nedeniyle 1720 yılında bırakılmak zorunda kaldı... 1697'de Madrid'e giden bir ziyaretçi kent sokaklarını şöyle tanımlıyordu:

‘Bütün çöpleri pencereden atmak gibi bir alışkanlık olduğundan, sokaklar her zaman çok kirli. Kışın durum daha da kötü, çünkü arabalarda taşınan varillerdeki sular, çöpleri sürüklemesi ve pisliği ortadan kaldırması için sokaklara boşaltılıyor, insanlar sokakta yollarını kesen ve iğrenç kokusuyla kişiyi zehirleyen bu pis su akıntısıyla sık sık karşılaşılıyor.’

Çöpler kent sokaklarında toplansa bile, bu kez de iğrenç kokan bir yığın halinde, çürümek üzere kent duvarlarından aşağı atılıyor. 1512 yılında İngilizlerin Paris’e saldırılarından korkulduğu sırada, kent duvarlarının karşısındaki çöpler o kadar yükselmişti ki kenti savunmak için bunların gömülmesi gerekti...

Londra’nın genel durumu daha da iğrençti: Başkent Lağım Komisyonu mühendisi John Phillips 1847 yılında şunları ifade etmiştir:

‘Başkente hiçbir kanalizasyon sistemi olmayan binlerce ev... var ve bunlardan büyük bölümünde çok kötü kokan ve taşmış atık havuzları bulunuyor. Ayrıca lağımı olmayan yüzlerce sokak, meydan ve geçit de var... Gittiğim birçok yerde pislik odalara, mahzenlere, kilerlere ve ve avlulara yayılmıştı ve bu tabaka öylesine kalın ve derindi ki hareket etmek hemen hemen olanaksızdı.’²⁷³

1845’de İngiltere’de Şehirlerin ve Halkın Durumu

Engels, 1845 yılında yayımlanan “İngiltere’de Emekçi Sınıfının Durumu” adlı kitabında İngiltere’deki işçilerin ve yoksulların durumunu bazı alıntılarla birlikte şöyle anlatıyor:²⁷⁴

“... Londra’nın bazı kesimleri hariç, tüm İngiltere’de bir baştan öteki uca işçi sınıfı evidir. Sokaklarda genelde kaldırım yoktur,

²⁷³ Ponting, Dünyanın Yeşil Tarihi Çevre ve uygarlıkların Çöküşü, s.308-310

²⁷⁴ F. Engels, İngiltere’de Emekçi Sınıfın Durumu, Çev: Yurdakul Fincancı, Sol Yay. Ankara-1997. Sayfa numaraları metin içinde parantez içlerinde verilmiştir-HY

inişli-yokuşlu, pis, çöp ve hayvan pisliği doludur; kanalizasyon ya da atık su kanalı yoktur; tam tersine yollar durgun, pis su birikintileriyle kaplıdır. Ayrıca kötü, karmakarışık yapılanma nedeniyle semtin hava akımı engellenmiştir ve buralarda küçük bir alanda birçok insan bir arada yaşadığı için, bu emekçi mahallerinin nasıl bir havası olduğu kolaylıkla tahmin edilebilir. Dahası, sokaklar iyi havalarda çamaşır kurutmak için kullanılır; evden eve ip gerilir ve ıslak çamaşırlar asılır.(s:73)

...Sokaklarda Pazar kurulur; içi doğal olarak çürümüş ve kullanılamayacak kadar kötü sebze ve meyvelerle dolu küfeler, kaldırımları daha da geçilmez hale getirir; bunlardan da, balıkçıların tablalarından da iğrenç bir koku yayılır. Evler bodrum katından tavan arasına kadar işgal edilmiştir; içi-dışı pistir; görünüşleri öyledir ki, hiçbir insan onların içinde yaşamayı isteyemez... (s:74)

...Zenginlerin o şahane evlerine çok yakın yerlerde böylesi rezilce yoksulluğun gizlendiği mahalleler rahatlıkla bulunabilir... hırsızların bile çalacak bir şeylerini bulamadığı bu talihsizlerin yoksulluğunu peki mülk sahibi sınıf, yasal yollardan nasıl sömürüyor?.. (s:75)

...Londra'da her sabah ellibin kişi, akşam başını nereye yaslayacağını bilmeksizin uyanıyor. Bunların içinde en şanslı olanlar da her büyük kentte bol bol bulunan pansiyonlardan birinde bir yatak kiralayabilmesine elverecek ya da iki peniyi akşama kadar elinde tutabilenlerdir. Ama yatak da ne yatak! Bu evler, bodrumdan tavan arasına kadar her odada dört, beş, altı yatakla dolup taşar; içine ne kadar yığılırsa o kadar iyidir. Her yatağa dört, beş, altı kişi, ne kadar olabilirse o kadar, tıkıştırılır; hasta ya da erkek, geliş sırasına göre, ayrım yapmaksızın yataklara tıkıştırılırlar. Sonra itiş-kakış, yumrukleşme, yaralama ve eğer bu yatak arkadaşları uyuşursa çok daha kötü sükün eder; hırsızlığın bini bir paradır...(s:79)

...Her gece parklarda ağaç altında ya da nehir kıyısındaki setin kovuklarında ortalama 50 kişi birbirine sokulup uyuyor. **Bunların çoğu genç kızlardır; taşradaki askerler tarafından baştan çıkarılmış ve dolsuz bir yoksulluğun perişanlığı ve erken yaştaki her türlü pisliğin ve fuhşun içinde dünyaya salıverilmişlerdir...** (s:79)

...Zenginlik, şatafatlı salonlardan yoksunluğun bilinmeyen yaralarına kahkahalarla gülüyor... (s:80)

...**Üst burjuvazi**, ...daha uzak yerlerde, bahçeli, villa tipi rahat ve hoş evlerde, kır havasını içlerine çekerek özgürce yaşarlar... (96)

...**Feodal kölelikten güç bela kurtarılan işçinin** sıradan bir malzeme, bir şey gibi kullanılması yalnızca sanayi çağında olanaklı oldu; herkes için çok kötü olan bir konuta tıkıştırılmaya izin vermesi, zor kazandığı ücretiyle de bütün bütün tahrip olmaya bırakma hakkını kazanması yalnızca sanayi çağında olanaklı oldu. Bunu yalnızca, bu işçiler olmaksızın, bu işçilerin yoksulluğu ve köleliği olmaksızın yaşayamayacak olan sanayi yaptı...(s:104)

... Giyecekte olan, yiyecekte de aynı... işçilerin aldığı patates genelde kötüdür, sebze pörsümüştür, **peynir bayat ve kötü kalitedir, domuz pastırması kokmuştur**, et yavan ve serttir, genellikle hastalıklı sığır etidir ya da normal olarak ölmüş hayvanın etidir, ama o zaman bile taze değildir, çoğunca bir ölçüde bozulmuştur. Satıcılar, genelde düşük kalite mal getiren ve onları kötü oluşlarından ötürü ucuza satabilen seyyar satıcılardır... (s:121)

...Liwerpool Mercury'yi dinleyelim: 'Tuzlu tereyağı taze tereyağı biçiminde kalıplanıyor ve **taze tereyağı kutularına karıştırılıyor**. Bir başka olayda bir paket tereyağı dikkati çekecek biçimde tadına bakmak üzere sergileniyor, ama o tereyağı satılmıyor. Bir başka olayda da tuzlu tereyağı yıkanıyor ve kalıplanıp taze gibi sa-

tılıyor. Kimyasal bir madde –**sabun imalatçılarının atıkları-** aynı biçimde başka maddelerle karıştırılıp şeker diye satılıyor. İyi cins kahveye hindiba otu karıştırılıyor. Hindiba otu ya da benzeri ucuz bir başkası, çok mahirce kahve çekirdeği biçiminde kalıplamp doğal kahve çekirdeğiyle bolca karıştırılıyor. Gerçek mal ile doğru dürüst karışabilsin diye çok ince kahverengi toprak koyunun iç yağıyla dövölüp kakaoya katılıyor. Çay yaprağıyla çakal eriği yaprağı ya da başka iğrenç şeyler karıştırılıyor. Kullanılmış çay yaprakları da yeniden kurutuluyor, kızgın bakır tavalarda yeniden renklendiriliyor ve çay diye satılıyor. Karabiber, mısırın dış kabuklarından çıkarılan tozla birleştiriliyor. **Porto şarabı da tümüyle alkolden boyadan imal ediliyor.** Her türlü berbat şey, sigara tütünüyle karıştırılıyor ve üretilen her tütün ürününde yer alıyor.’ (s:123)

... Alçı ya da tebeşir tozunu unla karıştırma türünden hilekârlıkların daha düzinesini sayabilirim ama bu sahtekarlıklar yalnızca gıda maddeleriyle sınırlı değil. **Her türlü malın satışında sahtekarlık yapılıyor;** fanila, çorap, vb, esnetiliyor ve ilk yıkamadan sonra küçülüyor; daha küçük ölçüdeki çamaşırlar, sanki bir buçuk inçle üç inç arasında daha geniş ölçüymüş gibi satılıyor; tabak-çanak öylesine yalap-şap sırlanıyor ki, sırlama hiçbir işe yaramıyor, çatlıyor ve daha yüzlerce alçaklık, ‘her şey bizdeki gibi.’ Ama bu sahteciliklerin kötü sonuçlarından arslan payını işçiler alıyor. Zenginler daha az aldatılıyor; çünkü onlar, yitirebileceği bir ünü olan ve kötü, hileli mal satarsa müşterisinden çok kendisine zarar verecek olan büyük mağazaların istediği yüksek fiyatı ödeyebiliyorlar. Ayrıca zenginler biraz şımartılmış, iyi yemeyi alışkanlık haline getirdikleri için, duyarlı damak duygularıyla, yiyecekteki bozukluğu kolayca yakalayabiliyorlar. Ama kendisi için birkaç kuruşun önemi olan, az parayla çok şey almak zorunda bulunan, aldıkları şeyin kalitesini yakından soruşturmaya gücü yetmeyen ve damak zevklerini

geliştirme fırsatı olmadığı için bunu zaten yapamayacak olan yoksulların, emekçilerin payına zehirli maddeler düşer... Vergiye ilişkin olmadığı sürece de bu tür sahtekârlıkların çok azına, yasal ceza uygulanmaktadır. İngiliz emekçi, yalnızca malın kalitesinde değil, miktarında da aldatılır. Küçük dükkânların terazisi ve ölçüsü çoğunca hatalıdır..." (s:124-125)

6) SÖMÜRGEÇİLİK VE EMPERYALİZM

6.1) SÖMÜRGEÇİLİK VE EMPERYALİZM YAMYAMLIKTIR

Haçlı Kafasından Emperyalist Vahşete

Batı'nın Haçlı kafası, Avrupa devletlerinin giderek güçlenmesinden sonra sömürgecilik ve emperyalizm vahşetine dönüşmüştür.

Fetih olgusundan farklı olarak sömürgecilik, yabancı ülkeleri doğrudan işgal, nüfusu katletme veya köleleştirme, yer altı ve yer üstü tüm zenginliklere el koyarak ana ülkeye götürme şeklinde cereyan etmiştir. Emperyalizm ise sömürgeciliğin son yüzyıla uyarlanmış sömürgecilik şeklidir.

Sömürgecilik ve emperyalizm, Osmanlı'nın fetih siyaseti ve ülküsü ile karıştırmamalıdır. Her ne kadar bazı kişiler, Osmanlı'yı da emperyalist olarak görmek arzusu veya yabancıya yaranmak için Osmanlı'yı da sömürgeci gibi göstermek istiyorsa da, şu kadarını belirtelim ki: **Osmanlı fethi sömürgeci değildir.** Sömürgeci olmadığı, imparatorluk dağıldıktan sonra ortaya çıkan devletlerin ve halkların durumları ile sabit olmuştur. Hiç birinin kültürel ve iktisadi yönden sömürülmediği, asimile edilmediği ortaya çıkmıştır. Elbette fethet-

tiği yerlerde haraç almış, halkı vergiye bağlamıştır. Ama yerli halkı katletmemiş, kültürünü zorlamamış, dilini değiştirmemiştir. Dinini de değiştirmeye zorlamamıştır. Bunun en açık delili, bu kitapta yer alan Batı yamyamlığı ile karşılaştırma yapmaktır!

Lenin: “Emperyalizm, Kapitalizmin En Yüksek Aşamasıdır”

Lenin, emperyalizmi, kapitalizmin en yüksek aşaması olarak nitelendirir. Sömürgecilikten farklı olarak, meta ihracı değil, sermaye ihracı olduğunu vurgular ve bu aşamaya geçiş dönemini şöyle açıklar:

“Eski kapitalizmin ayırdedici niteliği meta ihracıydı. Tekellerin hüküm sürdüğü bugünkü kapitalizmin ayırdedici niteliği ise, sermaye ihracıdır.

Kapitalizm, işgücünün kendisinin meta haline geldiği, gelişmesinin en yüksek aşamasındaki meta üretimidir. Ulusal ve özellikle uluslararası değişimlerin artması, kapitalizmin belirgin çizgilerinden biridir. İşletmelerin, sanayilerin ve farklı ülkelerin, eşit olmayan ve kesintili gelişmeler içinde oluşu, kapitalist rejimde, kaçınılmazdır. İlk kapitalist ülke olan İngiltere, 19. yüzyılın ortalarına doğru serbest ticareti kabul ederek, ‘bütün dünyanın atelyesi’ olmak, bütün ülkelere, aldığı hammadde karşılığında mamul eşya vermek iddiasındaydı. Ancak İngiltere, 19. yüzyılın son çeyreğinde, bu tekel durumunu yitirmeye başlamıştır; çünkü kendilerini ‘koruyucu’ gümrük tarifeleriyle savunan diğer ülkeler de gelişerek, bağımsız kapitalist ülkeler haline gelmiştir. 19.yüzyılın eşiğinde ayrı bir tekel türünün kurulduğu görülüyor: İlk, bütün gelişmiş kapitalist ülkelerde tekelci kapitalist birleşmeler; sonra, sermaye birikimi dev ölçülere ulaşmış çok zengin bazı ülkelerin kurduğu tekel durumu. Böylece ilerlemiş ülkelerde muazzam bir ‘sermaye fazlası’ meydana gelmiş bulunuyor...

Kapitalizm, kapitalizm olarak kaldıkça, sermaye fazlası, belli bir ülkede yığınların yaşam düzeyini yükseltmeye değil –çünkü bu durumda kapitalistlerin kazançlarında bir azalma söz konusudur-, dış ülkelere, geri kalmış ülkelere sermaye ihracı yoluyla, bu kârları artırmaya yönelir. **Geri kalmış ülkelerde, kâr her zaman yüksektir;** çünkü buralarda sermaye pek az, toprak fiyatı nispeten düşük, ücretler az, hammadde ucuzdur. Sermaye ihracı olanağı, bir kısım geri kalmış ülkenin öteden beri dünya kapitalist çarkına kapılmış olmasından ileri gelmektedir...”²⁷⁵

Lenin, sermaye ihracı gerçeği karşısında, kapitalistlerin dünyayı iktisadî yönden paylaşma esasına, bunun bir gelişme aşaması olarak şöyle dikkat çekmektedir:

“Kapitalizmin bugünkü aşaması bize gösteriyor ki, **kapitalist gruplar arasında, dünyanın iktisadî yönden paylaşılması esasına** dayanan bazı ilişkiler doğmakta, buna paralel ve bağlı olarak da, siyasal gruplar, devletler arasında, dünyanın toprak bakımından paylaşılması, sömürge savaşı, ‘iktisadî önem taşıyan topraklar için mücadele’ esasına dayanan bir takım ilişkiler kurulmaktadır.”²⁷⁶

Ve Lenin, emperyalizmi sermayenin tekelci aşaması şeklinde tanımlıyor ve aynı zamanda dünyayı paylaşarak sömürgeleştirme sürecine geçişi olarak şöyle açıklıyor:

“Emperyalizm, genel anlamda, kapitalizmin bazı özelliklerinin gelişimi ve doğrudan doğruya devamı olarak ortaya çıkmıştır... Bu süreç içinde, iktisadî yönden en önemli olay, kapitalist serbest rekabetin yerine kapitalist tekellerin geçmesidir...”

Emperyalizm, kapitalizmin tekelci aşamasıdır... Bir yandan mali sermaye, birkaç tekelci büyük banka sermayesinin, tekelci sanayi gruplarının sermayesiyle kaynaşmasının bir sonucudur;

²⁷⁵ V. İ. Lenin, Emperyalizm Kapitalizmin En Yüksek Aşaması, 4. Baskı, Çev: Cemal Süreya, Sol Yay. Ankara-1975, s.80- 81

²⁷⁶ Lenin, Emperyalizm Kapitalizmin En Yüksek Aşaması, s.97-98

öte yandan, dünyanın paylaşılması olayı da, herhangi bir kapitalist devletçe elkonmamış bölgelere kolayca yayılan sömürge politikasından, tamamıyla paylaşılmış yeryüzü topraklarının tekellerin mülkiyetine geçmesi için uygulanan sömürge politikasına geçişi ifade etmektedir...

Emperyalizm, tekellerin ve malî sermayenin egemenliğinin kurulduğu; sermaye ihracının birinci planda önem kazandığı; dünyanın uluslararası tröstler arasında paylaşılmasının başlamış olduğu ve **dünyadaki bütün toprakların en büyük kapitalist ülkeler arasında bölüşülmesinin** tamamlanmış bulunduğu bir gelişme aşamasına ulaşmış kapitalizmdir..."²⁷⁷

Papa Urban'dan Kapitalist Rhodes'e

Hatırlanacak olursa, **Papa Urban ve diğer Haçlı Seferi kışkırtıcıları** da Avrupa'daki iç çekişmelere ve sefalte bir son verme için Doğu'yu ve Kudüs'ü hedef göstermişlerdir. Nitekim **sekiz yüz yıl sonra bu defa bir Avrupalı kapitalist** aynı mantıkla dışa açılmaktan ve Pazar bulmaktan bahsetmektedir!

Kapitalist, aynı Kilise gibi, kendi fahiş malvarlığını ve gelirini hiç ortaya koymadan ve yüzü kızarmadan işçilerin açlığından bahsedip, onları dışarıya sevk etmeyi düşünmektedir. Oysa onların sefil olmalarının birinci sebebi emek sömürüsü ve teknolojik gelişmeye paralel istihdamı yaratacak yatırımların yapılmamasıdır. Fazla sermaye birikimi, emek sömürüsü ve fazla kârdan kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla sömüren de, hedefi gösteren de aynı kapitalisttir! Nitekim Avrupa sömürülenleri dolaylı bir şekilde kapitalistlerle mutabık kalarak aynı Haçlı Seferleri'nde olduğu gibi, dışa yönelmişler ve emperyalist savaflara atılmışlardır!

²⁷⁷ Lenin, Emperyalizm Kapitalizmin En Yüksek Aşaması, s.114-118

Gelişmiş Avrupa ülkelerinin emperyalist bir şekilde dışa açılma ihtiyacını, İngiltere örneğinde, zengin para kralı ve İngiliz – Boer savaşının sorumlusu Cecil Rhodes, 1895 yılında gazeteci Stead'a şöyle anlatmaktadır:

“Dün East-End’deydim (Londra’da bir işçi semti), işsizlerin yaptığı bir toplantıda bulundum. Ateşli söylevler dinledim orda. Bunların hepsi tek bir çığlıktan ibaretti: Ekmek! Ekmek! Dönüşte, bütün sahneyi yeniden yaşıyor ve emperyalizmin önemini bir kere daha kavırıyordum. Benim en büyük düşüncem, toplumsal soruna bir çözüm getirmek: Birleşik Krallığın 40 milyon nüfusunu kanlı bir içsavaştan kurtarmak için, bizler, sömürge politikacıları, fazla nüfusu yerleştirebileceğimiz, fabrikalarımızın ve madenlerimizin ürünleri için yeni pazarlar kazanabileceğimiz yeni topraklar elde etmek zorundayız. Her zaman söylerim, İmparatorluk bir mide sorunudur. İç savaştan kaçınmak istiyorsanız, emperyalist olmak zorundasınız.”²⁷⁸

Rhodes’i destekler tarzda, başka bir Fransız burjuva yazarı da benzer şeyleri söyleyerek, Rhodes’i şöyle tamamlamaktadır:

“Yalnız işçi yığınlarının değil, aynı zamanda orta sınıfların üstünde de ağırlığını duyuran bir sürü yaşam güclüğü yüzünden, bütün eski uygarlık ülkelerinde sabırsızlık, öfke ve kin birleşmekte ve bunlar insanlık barışını tehdit edici bir kıvama gelmektedir; bunların yurt içinde infilak etmesi istenmiyorsa, dışarda kullanılmalıdır.”²⁷⁹

Görüleceği üzere, İngiltere, Fransa ve diğer Avrupa ülkeleri 1800’lü yılların sonunda ve 1900’lü yılların başlarında ülke içinde oluşan rahatsızlıkları engellemenin yolunun bu insdanların diğer ülkelere yönlendirilmesi hususunda ortak bir fikre sahip ol-

²⁷⁸ Die Neue Zeit XVI, 1, 1898, s.304’dan aktaran: Lenin, Emperyalizm Kapitalizmin En Yüksek Aşaması, s.103

²⁷⁹ Wahl, La France aux colonies, Henri Russier’den naklen; Le partage de l’Océanie, s.165’den aktaran: Lenin, Emperyalizm Kapitalizmin En Yüksek Aşaması, s.110

muşlardır. İşte bir yandan bu durum diğer yandan dünyanın paylaşılma isteği sebepleriyle, Osmanlı'nın paylaşılması ve dünya savaşları böyle ortaya çıkmıştır.

Tarihçi Driault, 1907 yılında yayınlanan Siyasal ve Toplumsal Sorunlar adlı kitabının “Büyük Devletler ve Dünyanın Bölüşülmesi” başlıklı bölümünde emperyalist Avrupalı devletlerin **dünyayı bölüşme sürecine** girmesini şöyle açıklamıştır:

“Şu son yıllarda Çin hariç, dünyanın bütün boş alanları, Avrupa ve Kuzey Amerika devletleri tarafından ele geçirilmiş bulunmaktadır; bununla ilgili olarak ve yakın bir gelecekteki korkunç karışıklıkların habercisi olan bazı çatışmalara ve yer değiştiren etkilere şimdiden tanık olunmaktadır. Çünkü acele etmek gerekiyor; gerekli tedbirleri almamış uluslar, gelecek (20.) yüzyılın en temel olaylarından biri olacak olan dünyanın bu korkunç sömürülüşü olayına katılamamak tehlikesiyle karşı karşıyadırlar. Bunun içindir ki, bütün **Avrupa ve Amerika, sömürgeleri genişletmenin, 19.yüzyıl sonunun en belirgin özelliği olan ‘emperyalizm’ hummasıyla harekete geçmiş bulunuyor. Dünyanın bu bölüşülmesinde, yeryüzü hazinelerine ve pazarlarına doğru yapılan bu müthiş koşuda, bu (19.) yüzyılda kurulmuş imparatorlukların nisbî gücü, bunları kurmuş bulunan ulusların Avrupa’da işgal ettikleri yerle mutlak ölçüde uyumlu değildir. Kendi kaderlerine hâkim olan ve Avrupa’da bir nüfuz üstünlüğü taşıyan bu devletler, dünyada aynı derecede bir nüfuza sahip değildir. Ve sahip olunan sömürgelerin büyüklüğü, henüz hesaplanmamış zenginlikler vaadi, elbetteki Avrupa devletlerinin nisbî gücü üstünde yankılar uyandıracak ve sömürge sorunu (ya da isterseniz, ‘emperyalizm’ diyelim), bizzat Avrupa’nın, şimdiden değiştirmiş olduğu siyasal koşullarını gitgide daha fazla değiştirecektir.”²⁸⁰**

²⁸⁰ J.E. Driault, Problèmes politiques et sociaux, Paris 1907, s.299’dan aktaran: Lenin, Emperyalizm Kapitalizmin En Yüksek Aşaması, s.112-113

Üretici Sermayenin Uluslararasılaşması

1929 krizinden sonra ve II. Dünya Savaşı'ndan sonra sermaye, kâr olgusuna artık kendi ana ülkesinden değil, dünya çapından bakmaya başlar. Böylece çok uluslu şirketler ortaya çıkar. Bu gelişme, Sovyetler'in yıkılmasından sonra ortaya atılan **Yeni Dünya Düzeni** ya da **Globalleşme** (küreselleşme)'nin öncüsüdür. Nitekim Sovyetler'in dağılıp, iki kutuplu dünya sona erdikten sonra dünya tek bir Pazar haline getirilmeye çalışılır. Böylece de 1990'lardan sonra gerçekten Yeni bir Dünya Düzeni ortaya çıkar. Bu artık küresel emperyalizmdir.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ortaya çıkan sermayenin uluslararasılaşması şu şekilde gelişir:

“İkinci Dünya Savaşı'na kadar dünya ekonomisini ve dünya işbölümünü işlevsel bir bütün içinde devam ettiren ticaret sermayesiydi. Üretici sermayenin değerlenmesi ise ülkeler içinde oluyordu. Sanayi ülkelerinden dışarıya yapılan yatırımlar çoğunlukla ticareti artırmak ve yatırım yapıldığı ülkede dünya işbölümüne uygun üretimin yapılması amacını güdüyordu. II. Dünya Savaşı'ndan sonra ise üretici sermaye ülkelerarası bir nitelik kazanmaya başladı. Artık kapitalist değerlenme süreci –emekten artık değer elde edilmesi- de dünya ekonomisi düzeyinde oluyordu. Bu savı ileri sürerken sadece yatırımların nitelik değiştirdiğini, sermayenin ülkelerarası hareketinin üretim amacı gütmeye başladığını söylemiyoruz. Bu nitelik değiştirmeye beraber, **üretici sermayenin üretim kararlarını dünya ekonomisi çapında almaya başladığını ileri sürüyoruz.** Yani üretici sermayenin uluslararasılaşması II. Dünya Savaşı'ndan sonra öyle bir safhaya geldi ki, üretim kararları alınırken, dünya ekonomisi içinde herhangi bir ülke veya bölge olası bir üretim yeri olarak

kabul edilmeye başlandı. Bu kararların beklenen kâr oranlarına göre doğru olarak alınmasını denetleyen de banka sermayesiydi. Eskiye oranla çok daha ileri bir düzeyde uluslararasılaşan bankalar üretim kredilerini dünya düzeyinde dağıtırken, bir tür planıcı görevini yerine getirmeye başladılar...

Çok uluslu şirketler, üretici sermayenin uluslararasılaşmasını simgeleyen bir olgu. Çok uluslu şirketler üretim kararlarını dünya düzeyinde alan sermayenin örgütsel düzenini oluşturuyorlar. Tabiatı icabı en yüksek kâr oranını arayan sermaye bu aşamada, üretimi dünya düzeyinde planlayarak, sınaî üretimin azgelişmiş ülkelere doğru bir yeniden yerleşmesini de gerçekleştiriyor.”²⁸¹

Yeni Sömürgecilik

Tekelci sermaye ve sömürülen ülkelerdeki millî fikirler ve gelişmeler her zaman birbiriyle çelişki içinde bulunurlar. Bir millî uygulama, yayılması sermaye ile işbirliğine girerek millîcilik iddiasında bulunamaz. İşte tekelci sermaye, her türlü gelişmeye karşı boş durmaz ve o da yeni fikirler üretir. Hatta bunun için bünyesindeki araştırmacılara ve ürün geliştirmecilere çok büyük paralar öderler.

Emperyalizm, bir anlamda, kendini bağımsız ayrı bir devlet zanneden bir ülkedeki iktisadî sömürüdür. **Bu sömürgecinin bayrağı, marşı ve hükümeti olur ama hepsi bundan ibarettir. Hükümeti ya ABD ya da bir Avrupa ülkesi iktidara getirmiştir. Ülkenin kaynakları o ülkenin sermayesine peşkeş çekilir. Yerli üretim ve sermayenin kendi başına iş yapmasına izin verilmez. Her teşebbüs, bir büyük uluslararası sermaye ile işbirliğine zorlanır. Gerekirse o teşebbüsün sahipleri veya başındakiler öldürülür, gözdağı verilir.**

²⁸¹ Çağlar Keyder, *Emperyalizm, Azgelişmişlik ve Türkiye*, 2. Basım, Birikim Yay. İstanbul-1979, s.33-34

Emperyalist sömürü altında bulunan ülkeler hakkında teoriler geliştirilirken, bu ilişkilere ve durumlara; “yarı sömürge”, “yeni sömürgecilik” gibi kavramlar kullanılmıştır. Yarı sömürge durumundaki ülkelere de az gelişmiş, yarı gelişmiş vs gibi adlar kullanılması aynı sıra bu kadar aşağılayıcı olmaması ve kendini bütünün parçası gibi hissetmesi için Batılı yazarlar tarafından “kalkınmakta olan ülke” gibi okşayıcı adlar bile kullanılmıştır. Ancak nihayetinde bu ilişkilerin hepsi emperyalizmdir.

Yeni sömürgecilik kavramı şöyle açıklanmıştır:

“Tekelci yayılmanın ardındaki güdünün ne olduğu sorusu, **Alavi'nin analizinin başlangıç noktasını** oluşturmaktadır. Alavi'ye göre sermaye ihracını açıklayan tek öge, tekelci kapitalizmin tüm kaynaklar ve pazarlar üzerinde egemenliğini sağlama güdüsüdür. Sermaye ihracının nedeni, herhangi bir tür sermaye fazlası veya dışarıda bulacağı ucuz emeği sömürme isteği değildir. Sermaye ihracı kendi içinde bir amaç değil, tekelci sermayenin egemenliğini sağlamasının yollarından sadece bir tanesidir. Dolayısıyla denizaşırı yatırımlar elde etme, gelişmiş kapitalist ülkelerde üslenmiş tekelci kapitalizmin öteki Pazar ekonomilerine girmesinin tek biçimi veya en önemli biçimi bile değildir. Tekelci kapitalizm bu amaçla işleme sokabileceği çeşitli araçlar geliştirmiştir. Bu yöntemler geliştirildikçe, sermaye ihracının yerini alırlar. Nihai amaç, az gelişmiş ülkelerde sınılaşma yönünde herhangi bir ilerlemeyi denetlemek ve sınırlamak ve böylece yerleşik pazarları ele geçirerek tekelci sermayenin kârlılığını sürdürmektir. Bu amaç için, örneğin, **patent anlaşmaları** ve benzeri düzenlemeler aracılığıyla **yerli yatırımlara katılma**, doğrudan yatırımların yerini alarak **yerli burjuvazinin metropol tekelci sermayesine bağımlı kalmasını sağlar**. Böylece tekelci

sermaye, yerleşik pazarları güvence altına alır. Yeni sömürgecilik diye adlandırılan yeni ilişkiler düzenini oluşturan şey, işte bu yeni denetleme yöntemleridir.”²⁸²

Tekelci Sermaye Ülkeye Girince Neler Olur?

Tekelci sermaye, millî yapılara ve millî sermayeye karşıdır. Bir ülkeye girdiği zaman önce onun kendine özgü kapalı ekonomisini ortadan kaldırır. Bu uzun veya kısa sürebilir. Sonra millî burjuvaziye bazı tedbir ve yöntemler uygulayarak kendine bağımlı hale getirir. Sonuçta o ülke, bir uydu olur ya da diğer bir deyişle yarı sömürge. Borsa, üretim, tüketim genel olarak uluslararası sermayelere bağımlı olur.

Valier, bu süreci şöyle anlatıyor:

“Uluslararası kapitalist sistem, kapitalizm öncesi üretim sisteminin sürmekte olduğu ülkelere girdiğinde:

a) Egemen ülkelerin rekabetine ve baskısına dayanması mümkün olmayan **kapalı ekonomileri ağır ağır parçalar**. Bu kapalı ekonomilere giren gelişmiş kapitalist ülkelerin mallarının etkisi, yerel üretim yapılarının dağılıp parçalanmasına yol açar.

b) En gelişmiş üretim tekniklerini kullanan ihracata yönelik bir sistem meydana getirir.

Bu evrimleşmenin sonucunda, sömürge ve yarı sömürge ülkelerde karmaşık bir üretim yapısı doğar. Şöyle ki; etkinlikleri dışarıya

²⁸² Haldun Güllalp, *Yeni Emperyalizm Teorilerinin Eleştirisi*, Birikim Yay. İstanbul-1979, s.72-73

yönelmiş, çok gelişmiş kesimler, iç pazara yönelmiş gerikalmış kesimlerle birlikte var olur. **Bu özel yapı, ulusal bir kapitalist temel üzerindeki sanayileşmeyi frenler.**

Eşitsiz ve bileşik gelişim, sömürge ve yarı sömürge ülkelerde çok özel bir sınıflar yapısı yaratır. **Gerçekten, ulusal burjuvazi bu ülkelerde çok güçsüzdür ve büyük ölçüde yabancı emperyalizmine bağımlıdır.** Ulusal burjuvazi, bir burjuva devrimini yürütecek ve ulusal temeller üzerinde bir kapitalist üretim biçimini yerleştirecek güçte değildir. Ayrıca, çok gelişmiş sektörlerin varlığından dolayı, sanayi ve tarım proleteryalı şehirlerin merkezlerinde veya büyük işletmeler içerisinde yoğunlaşmışlardır. Köylülüğe gelince; bu kesim oldukça az verimli küçük toprak parçalarına sahiptir.

Emperyalist ülkelerin egemenliği, sömürge ve yarı sömürge ülkelerin sanayileşmesini engellerken, bu ikincilerin sanayide az gelişmişliği sonucunda, emperyalist ülkelerin gelişmesi, hızlanma olanağına kavuşmaktadır (eşitsiz mübadele, aşırı kâr).²⁸³

Kapitalizmde Devlet Ne İşe Yarar?

Devlet bir siyasî yapıdır. Devleti iktidarlar yönetir. Ama iktidarların bir fikri, zihniyeti ve ilişkileri vardır. İşte iktidarların bu nitelikleri devleti yönlendirir ve yönetir.

Devlet ne işe yarar sorusuna iki yönlü bakmak gerekir:

a) Eğer devlet, yayılmacı sermayenin ana ülkesi ise, o takdirde bu asermayenin yayılması için başka ülkeleri işgal etme, uygun kanunları çıkartma ve bu amaca yönelik bilim adamlarına fikir ve kitap hazırlatmaya yarar. İçeride de halka belli bir refah düzeyi sağlayarak nabzı tutar; teknolojik gelişmelerle in-

²⁸³ Jacques Valier, Emperyalizm Üzerine, Çev: Şadi Ozansu, Köz Yay. İstanbul-1977, s.11-12

sanları oyalar. Filmlerle gelecekteki tasarımların telkinleri yapılır. Devletlerarası veya bölgesel ya da dünya savaşları çıkartır. Çıkan savaşlara katılır. İçerdeki psikolojik enerjiyi hep dışarı kanalize eder.

b) **Devlet eğer, kapitalizmin denetiminde bir yarı sömürge durumunda ülke ise, o takdirde, devlet bu ilişkiyi sürdürmeye, mesela günümüz bakımından, globelleşmeyi savunmaya ve buna uygun fikirler ürettermeye yarar. Sermaye tarafından izin verilmediği için, içerideki psikolojik enerjiyi dışarıya kanalize edemez, böylece, sürekli olarak ülke içinde kargaşa, kutuplaşma, olaylar ve eylemler görülür. Öte yandan denetlenen ülke, aynı zamanda siyasî, dinî ve etnik olarak de işlenen ve kontrol edilen bir ülkedir. Zaman zaman bu grupların bağımlı ileri gelenleri tarafından olaylar çıkarttırılır, sansasyonel açıklamalar yaptırılır. Halk sürekli tedirginlik ve ümitsizlik dozunda tutulur. Gerekirse, “böl, parçala, yönet” taktiğine göre, iç savaş çıkartılarak ülke ikiye veya üçe bölünür. Bölünen devletçikler de aynı şekilde sömürülmeye ve denetlenmeye devam edilir. Üstelik hangisinde kaynak zenginliği çok ise en çok o denetlenir ve kullanılır.**

Ama buna karşılık, küresel sermayenin denetlediği bir ülkede millî bir ayaklanma ve iktidar olduğunda bu defa devlet o millî ve bağımsız iktidarın gücü haline gelir.

Sömürgecilik ve Emperyalizm “Yamyamlık” Hastalığıdır!

Lenin de, Marks gibi, ekonomik durumu ve siyasî durumların etkilenimlerini açıklamıştır. Ancak söniürü olgusunun bir de **insanî dürtüleri, psikolojik ve sağlıksal sebebi** söz konusudur. Yani **insan nasıl bu kadar vahşileşebilmekte ve başka halkları nasıl böyle hayvan gibi görebilip onları kitleler halinde ölüme sürükleyebilmektedir?**

İşte, sömürgecilik ve emperyalizmi, bugüne kadar psikolojik yönden ve en doğru bir şekilde Forbes tanımlamıştır. **Forbes**, bunu bir sömürme hastalığı olarak niteleyerek, **“yamyamlık”** olarak adlandırmıştır:

“Emperyalizm, sömürgecilik, işkence, köleleştirme, fetihler, vahşet, yalancılık, aldatma gizli polis, açgözlülük, tecavüz, terörizm, bunlar bize dokunana kadar yalnızca birer sözcükten ibaretirler. Ama dokunduktan sonra hayatlarımızı tüketen ve sonsuza dek değiştiren kötücül bir gerçeğe dönüşürler.

Tartışmak istediğim tam da bu hastalık işte; canlı varlıklara yöneltilen saldırganlık, daha kesin bir söyleyişle **diğer canlıların hayatlarını ve sahip olduklarını sömürme hastalığı**. Bunu **“yamyamlık”** olarak adlandırıyorum. Nedenini açıklamaya çalışacağım. Ama hangi ismi verirsek verelim, bu yamyamlık psikoza insanlığın gördüğü en büyük bulaşıcı hastalıktır. **Bir kadına, bir ülkeye, bir halka tecavüz etmek aynı şeyler. Bunlar aynı zamanda toprağın, nehirlerin, ormanların, havanın ve hayvanların da ırzına geçmektir. Vahşet sınır tanımaz. Açgözlülüğün sınırı yoktur. Sapkınlığın da. Kibir sonsuzdur. Aldatma uçsuz bucaksızdır. Enfeksiyon bir kere başladı mı, bunların hepsi sürekli ilerler ve giderek uçaşırlar. Bir kadına tecavüz etmekten, bir ülkeye, bütün dünyaya tecavüz etmeye geçerler...**”²⁸⁴

“Emperyalizmin ve sömürünün, yamyamlığın en acımasız, en kötücül şekli olduğunu düşünüyorum. Geleneksel, törensel yamyamlık, öldürülen düşmanın gücünün bir kısmını kendinde toplamak ya da ruhanî anlamda kurbanı onurlandırmak için etinden çok küçük bir parça yeme eylemidir ve bu anlamda yalnızca saygı duyulan düşmanlar üzerinde uygulanır.

²⁸⁴ Forbes, Kolomb ve Diğer Yamyamlar Beyaz Yağmacılığın Gölgesinde Sömürü ve Emperyalizm, s.14-15

Benim sözünü ettiğim yamyamlık ise bireysel çıkarlar ve kazançlar için birinin yaşamına kastetmektir.

Dolayısıyla siyahları ve Kızılderilileri öldürmek ya da kölelik sistemi içinde hayatlarını bitirmek yamyamlıktır. Bu eylem köleleştirme ve gemilere doldurma sırasında milyonlarca siyah insanın ölümü gibi, hemen yemek suretiyle ya da yıllar boyu köleliğe zorlayarak bu yiyeşi uzun zamana yayarak yapılabilir.

Bu açıdan işçilerini baskı altında çalışmaya zorlayan zengin patron, hizmetçilerinin hayatını tüketen bir kadın ya da fethettikleri topraklardaki insanları sömüren emperyalistler de yamyamlık yapmakta, kurbanlarını yemektirler. Örneğin Nazizmin Yahudiler'i, Çingeneler'i, Polonyalıları ve Slavlar'ı katlederek Almanlar'ı beslemeyi amaçlayan bir yamyamlıkken, İngiliz-Amerikan emperyalizmi Kızılderili halklarını yemek, yerlilerin topraklarını ve kaynaklarını sömürmek için tasarlanmış ve ABD'de ve başka yerlerde hala süren bir yamyamlık türüdür.

Bu hasta insanların (wetikoların)²⁸⁵ yamyamlığı sembolik anlamda uygulamadığı bilinmelidir. Milyonlarca Yahudi'nin, Slav'ın ve başka ırkların Nazilerce öldürülüşü, kölelik döneminde milyonlarca siyahın ölümü, 1500'lerde 30 milyondan fazla Kızılderilin katledilişi, ABD'de çalışan Meksika kökenli Kızılderili ırgatların yaşam sürelerinin kısalığı, erken dönem sanayi bölgelerindeki fabrika çalışanları arasındaki ölüm oranlarının yüksekliği, zengin sömürgecilerin sömürdükleri hayatları tam anlamıyla tükettiğini ortaya koyuyor.

İşte gerçek yamyamlık budur ve hiçbir dinsel ya da ruhanî tören söz konusu olmaksızın icra edilmektedir. Kâr için başkalarını son derece çirkin bir şekilde ve vahşice sömürmekten ibarettir. Yenilen

²⁸⁵ Forbes, daha yukarıda açıklandığı üzere emperyalizmin yamyam hastalığına wetiko diyor.-HY

kurbanlara saygı duyulmamakta, öldürülen kişiler onurlandırılmamakta, onlarla herhangi bir mistik ilişkiye girilmemektedir. Ortada yalnızca tüketim vardır.”²⁸⁶

Yenilenlere saygı duyma ve ölen kişileri onurlandırma konusunda, hatırlanacak olursa, Mustafa Kemal Atatürk'ün birçok davranışı vardır. Bunlardan ikisi şudur:

Birincisi, İzmir’de Yunanlıların kovulmasından sonra Mustafa Kemal’in Yunan bayrağının yere atılıp çiğnenmesi isteğine karşı gösterdiği tepkidir. Mustafa Kemal, 10 Eylül 1922 günü Belkahve mevkiinden İzmir’e gelir. Önce Vilayet binasına gider. Öğleden sonra Karşıyaka semtine geçer. Orada bir köşke davet edilir. Ancak köşkün önüne geldiğinde yüzü asılır. Çünkü geçeceği yere büyük bir Yunan bayrağı serilmiştir. Nedir bu diye sorar. Oradakiler, 1921 yılında Yunan Kralı İzmir’e geldiği zaman bu köşkte ağırlandığını ve geldiği gün, yere serilen Türk bayrağını çiğneyerek köşke girdiğini söylerler. Bunun üzerine, Mustafa Kemal, Yunan Kralının hata ettiğini, kendisinin aynı hatayı yapmayacağını, bunun doğru olmadığını söyleyerek Yunan bayrağını yerden kaldırtır ve ondan sonra köşke doğru yürür.

İkincisi ise, Çanakkale’ye İngiliz askeri olarak gelen ve orada ölen Anzak askerleri için söylediği tarihsel sözlerdir:

“Uzak memleketin toprakları üstünde kanlarını döken kahramanlar: burada dost bir vatanın toprağındasınız. Huzur ve sükûn içinde uyuyunuz. Sizler Mehmetçiklerle yan yana, koyun koyunasınız. Uzak diyarlarda evlatlarını harbe gönderen analar; gözyaşlarınızı dindiriniz, evlatlarınız bizim bağrımızdadır. Huzur içindedirler ve huzur içinde rahat rahat uyuyacaklardır. Bu toprakta canlarını verdikten sonra artık bizim evlatlarımız olmuşlardır.”

²⁸⁶ Forbes, Kolomb ve Diğer Yamyamlar Beyaz Yağmacılığın Gölgesinde Sömürü ve Emperyalizm, s.45-46

İşte Batı'nın düşman bildiği ve bin yıldır Anadolu'dan sürmeye ve yok etmeye çalıştığı Türk budur! Batı'nın düşmanlığı aslında Türk'ün insanlığıdır!

Yine samimi bir itiraf olarak Attalı, Avrupa'nın sömürgeci karakterini ve sömürge uygulamalarını şöyle anlatır:

“Avrupa üç kıtaya ulaştıktan sonra, bunları sahiplenmektedir. Önce yerlere ve halklara ad vermektedir –kendi kelimeleriyle ve önyargılarıyla-. Sonra onları belirlemekte, nihayet işgal etmektedir. Ama her birini farklı bir biçimde. **Avrupalı hükümdarlar Yeni Dünya'da toprakları ve madenleri, insanları ve zenginlikleri paylaştırmaktadırlar.** Avrupalı tüccarlar Afrika'da, yalnızca kıyılarda ticari şube kurmaktan başka bir şey yapmayarak, altın götürmekte ve köle almakla yetinmektedirler. Her iki durumda da bazı halklar, devletler, imparatorluklar, uygarlıklar ortadan bütün bütüne silinmektedirler. **Avrupalı rahipler** Asya'ya önce Hristiyanlaştırmak için gitmişler, bayrak onlardan burada yalnızca ticaret yapmakla yetinen tüccarlara geçmiştir...”²⁸⁷

Batı Sömürgeciliğinin Psiko-politik Zemini

Batı, kendi dışındaki dünyaya, din adamları ve kralları ile birlikte göz dikmiştir. Bir yandan Papalar, Müslümanları, Putperestleri ve Kâfirleri hedef göstermiş, diğer yandan Krallar ganimet payı almak için halkları seferlere ve sömürgeciliğe teşvik etmişlerdir.

“Papalık Fermanları, Atlantik macerası için jeo-politik zemin hazırlarken, psiko-politik zemin, **Haçlı Seferleri -10.yüzyıldan beri Batı Hristiyanlığının bilinçlenmesiyle beslenen bir tema- tarafından hazırlanmıştır.** Kolomb'un Avrupasında Haçlı seferleri, ne ölü bir miras, ne de maziye ait olan bir teşebbüs idi. Haçlı Seferleri, Yakın Doğu'da sona erdiğinde, Avrupa'nın bu mi-

²⁸⁷ Attalı, 1492, s.211

rası İberyâ Yarımadası'nda canlılığını korumuştur. Chaucer'in 'Musevi olmayan şövalyesi' Canterbury Hikâyeleri'nde, Hristiyan beyefendinin faaliyetlerinin ve ideallerinin bir modeli olarak sunulmuştur. Onun sıraladığı maceralar arasında, İspanya'daki Haçlı Orduları'ndaki hizmeti de yer almaktadır.

...Hristiyan olmayan herhangi bir insan güruhu Haçlı Seferleri'nin uygun bir hedefi olabilirdi. Haçlı Seferleri, Atlantik adalarının, Afrika'nın halklarına karşı yapılabiliyordu. Bunun yanında, Chaucer'in şövalyesinin de yer aldığı, Kuzay Avrupa'nın putpe-restlerine karşı da Haçlı Seferleri düzenlenmiştir. Daha önceleri Akdeniz civarındaki çeşitli Müslüman topraklarına ve hatta Bizans topraklarına kadar yayılan bu seferlerin coğrafi alanını Portekiz ve daha sonra İspanya Mağrib'e kadar genişletmiştir. **Haçlı ruhu, İstanbul'un 1453 yılında Osmanlı İmparatorluğu'nun eline geçmesiyle Avrupa'nın nazarında yeni bir çehre kazandı.** 1455 yılında yayınlanan Papalık Fermanı (Domanur Pontifex)²⁸⁸, Portekiz Kralı'na, Prester John'un bulunabileceği ümidiyle Hint ülkesiyle irtibat kurmak amacıyla Afrika'yı gemi ile dolaşması için özel bir misyon yükledi. Orta Çağ boyunca, Prester John, Avrupa edebiyatında bir sembol olarak yer almış ve Müslüman toprakların öteki ucunda, doğuda bir yerde yaşadığı farz edilmiştir.

Bupotansiyel müttefikle birlikte, ferman, **Portekiz'in Serazenler'** e ve İsa'nın diğer düşmanlarına karşı mücadelesine devam etmesini bekliyordu. Aynı yılda, İspanya, **Papalığın Türklere karşı yeni bir Haçlı Seferi çağrısına**, İberyâ Yarımadası'ndaki en son Müslüman devlet olan Gırnata'ya karşı, dâhilî işgal hareketini yenileyerek cevap verdi. İspanya Kralları, ayrıca içerideki mücadelelerini, ara sıra

²⁸⁸ Ülkemiz bilim adamları tarafından, Papalık Fermanlarının Haçlı Seferleri'nin başladığı tarihten itibaren, Türk, Osmanlı ve İslam bakımından incelenmesi ve ilgili olanlarının derlenerek açıklamalı bir şekilde yayınlanması gerekir - HY

Balearcic ve Kuzey Afrika üzerine saldırılar düzenleyerek desteklediler. Ancak, onlar 1497’de Melilla’nın işgali tamamlanıncaya kadar Kuzey Afrika’da bir yer ele geçiremediler.

Bu durumda, **İngiliz Kralları** da geri planda kalıyor değillerdi. VII. Henry tarafından John Cabot ve oğullarına **1482 yılında verilen berat**, denizcilere, daha önce Hristiyanlar tarafından bilinmeyen ve dinsizlere ve kâfirlere ait olan doğu, batı ve kuzey denizinde ilk defa ele geçirdikleri herhangi bir kasaba, şehir, kale, ada ve ana karayı işgal etme ve buralara ~~kr~~alın bayrak ve sancağını dikme izni verdi. Berat, bu denizcilere böyle yerleri işgal ve zaptetme ve mülk edinme yetkisini, teşebbüs ettikleri her bir seyahatten elde ettikleri sermayenin beşte birini krala vermeleri şartıyla veriyordu.

Denizci ve sözde müteşebbis Kristof Kolomb, bu şartlarda ortaya çıktı...’’²⁸⁹

Uygarlığı Yaymak!

Avrupa’nın, yani Batı’nın dünyaya açılma döneminde, Avrupa, kendini dünyadaki tek uygarlık olarak görüyordu. Kendinden olmayan herkes ve her yer barbarlardı. Onların ne okuduğu, ne düşündüğü ve ne yaptığı hiç önemli değildi. Hele, Avrupa tekniği, Doğu’yu geçmeye başladıktan sonra artık Doğu, onlar için aşağı canlılar olmaya başladılar. Onları sömürmek, uygarlığa yöneltmek ve Hristiyanlaştırmak bir haktı.

Tabi aslında, sömürgeci yayılmanın bahane adı uygarlığı yaymaktı!

“Şimdi Avrupalılara, dünyayı keşfetmek, tanımak ve ele geçirmek kalıyordu. Evet, ele geçirmek. Çünkü o sıra Avrupalılar, kendi uygarlıklarını ‘tek’ uygarlık olarak düşünmeye başlamışlardı. Bu

²⁸⁹ Serdar-Davies-Nandy, *Batı Irkçılığının Kaynakları Bir Manifesto*, s.15-16

zihniyet (günümüzün birçok Avrupalı ve Amerikalısı da aynı zihniyeti taşımaktadır) **bir ulusun uygarlığının manevî ürünleriyle değil, teknik düzeyiyle ölçülmesinden doğuyordu.** Tarım ve zanaat uygarlığında kalmış olan öteki uluslar, barbardan başka bir şey değillerdi. Ramayana ya da Kuran'ı okumuş, Ellora tapınaklarını görmüş olmanın hiç önemi yoktu. Topları, iplik yapan tezgahları bulunmadığı ve tüfekleri olmadığı için bunlar barbardılar. Romalılar ve Yunanlılardan söz edilirken ve bunlara saygı gösterilirken, bir rastlantı sonucu tekrar dünyaya gelmiş olsalar, aynı teknik ve kültür düzeyinde bulunduklarına göre, Meksika İmparatoru Moctezuma'nın alaylarının yaptığından daha iyisini yapamayacakları unutulmaktaydı. Bağlantı kurdukları uygarlıkların kendi uygarlıklarından 'daha aşağı' değil, sadece 'değişik' olduğu bu adamların aklına bile gelmiyordu. Bu uygarlıkların başka değerlere dayandığını, ateşli silahlara sahip olmasalar da öğrenmeye, hayranlık duymaya, hatta incelenmeye layık manevî değerlere sahip bulunduğunu akıllarına bile getirmiyorlardı. Hayır, **bunlar sadece barbar ve boyunduruk altına alınmaya layık kişilerdi.** Üstelik yeni teknik Avrupalılara korkunç bir askerî güç de sağlıyordu.

Böylece, ekonomisi tarıma ve zanaata dayanan, teknik yönden geri kalmış insanların, daha ilerlemiş tekniğe sahip uluslar tarafından boyunduruk altına alınmaları anlamındaki modern sömürgecilik doğuyordu. Bu bakımdan, sömürgecilik, modern endüstri uygarlığıyla, daha geri bir tekniğe sahip ve özellikle tarıma dayanan başka bir uygarlık ya da kültür arasındaki mücadele oldu...

Dolayısıyla, **dünyayı uygarlaştırma inancı içinde sömürgeci yayılma sürdü gitti...** Bağımsızlığın yitirilmesi, boyunduruk altına girme, egemen güçler tarafından sömürülme, sömürge halklarını sefalet ve aşağılamaya itti..."²⁹⁰

Avrupa'nın Arındırma İrkçiliği: Limpieza

Avrupa'da ırkçılık fikri hiçbir zaman gerilemedi. Aksine giderek daha da vahşileşti. Ülkeyi ve toplumu yabancı ırklardan arındırma cinnetine dönüştü. Bu arındırma sapkınlığında, Haçlı Seferleri ile başlayan nefret duygusundan sonra, Portekiz ve İspanya; Müslümanları ve Yahudileri yok etmekle adeta Avrupa'ya öncülük ettiler. Böylece, dinsel arındırma zihniyetinin yanı sıra, Haçlı Seferleri'ndeki nefreti ve mevcut ırkçı düşüncüyü, “ırkçı arındırma” aşamasına getirdiler. Nitekim Nazilerin yaptığı da ırkçı arındırma. Dolayısıyla Avrupa tarihi, barbarlık ve ırkçılık bakımından İspanya veya Naziler olarak birbirini takip eden bir tarihtir. Batı her ne kadar Nazi dönemini, adeta kendi dışında gibi ilginç bir olay gibi sergilese de Nazi Almanyası gerçekten Avrupa tarihinin bir kesitidir. Ve Amerika'da yapılanlardan, İspanya'da yapılanlardan farklı değildir. Avrupa ve daha sonra ABD-Avrupa, bir yüzüyle Haçlı kafalıdır ve Haçlı Seferi meraklısıdır!

“Batı'da gelişen düşünce akımları olarak ne Aydınlanma ve Hümanizm, ne de insan hakları ideolojisi bu ırkçılığı önlemeye hizmet etmedi. İspanyolların Reconquista'dan, yani Endülüs'ü tekrar ele geçirdikten sonra geliştirdiği ırkçı sistem, yeterince sağlam bir temel sağlamıştı. İber yarımadasını Müslüman Araplar ve Yahudilerden arındırma işlevi gören İspanyol ırkçılığı, Avrupa için emsal oluşturduğu kadar İspanya'nın sömürgeci elitleri tarafından Yeni Dünya'ya taşındı. Gırnata'nın Haçlılar tarafından işgalinin üzerinden fazla geçmeden, Müslümanlar ve Yahudiler arasındaki Hristiyanlaştırma faaliyetinin başarısızlığı karşısında çaresiz kalan Kilise çevreleri, anlaşmaları çiğneme pahasına, kılıç zoruyla Hristiyanlaştırma politikasına öncülük etmişti. Bu şekilde

hasıl edilen 'Yeni Hristiyanlar', samimiyetleri konusunda 'Eski Hristiyanlar'ın kafasında oluşan kuşkuları asla bertaraf edememiş ve dolayısıyla İspanyollar, Müslüman ve Yahudi kökenli olanların ülkede önemli mevkilere gelmesini önlemek için Limpieza da Sangre (kanın temizliği) düşüncesini geliştirmişti.

Buna göre, kökeni Arap veya Yahudi olanların kanı kirli (!), soy ağacında bu topluluklara mensup herhangi bir kimse bulunmadığını kanıtlayan İspanyolların kanı ise temizdi (!). Bir kişinin 'hakiki İspanyol' olduğuna dair şecere araştırmasını yürüten ve sonunda Limpieza sertifikasını dağıtma yetkisine sahip olan Engizisyon, bu işten büyük paralar kazandı. Sadece devlet kurumlarında veya Kilise hiyerarşisinde önemli yerlere gelmek isteyen seçkinler arasında değil, sıradan halk arasında dahi bu arayış yaygındı (**Don Kişot'un yardımcısı Sanço Panço'nun Eski Hristiyan, yani Yahudi veya Arap kanı karışmamış olmakla övünüşünü hatırlayalım**). Limpieza çılgınlığı, Müslüman ve Yahudilerin İbery'a'dan tehiriyle sonuçlanırken İspanyol egemenliğine giren Amerika topraklarında yerli halklar için yeni zulümlerin başlaması anlamına geliyordu. Hatta denir ki, Limpieza da sangre, Kristof Kolomb'un İspanyol bayrağı altında Yeni Dünya'ya taşıdığı en önemli kargoydu; yerlileri hedef alan soykırım hareketleri bu ırkçılıkla meşrulaştırıldı. Avrupalılarla yerliler ve Afrika'dan köle olarak getirilenler melez çocuk dünyaya getirdikçe, kimin kanının ne kadar 'temiz' (!) kaldığını, kaçınıcı dereceden Avrupalı ve beyaz olduğunu ölçen şecere çizelgeleri oluşturuldu.

Bugün İnsan Hakları idealinden geriye sadece bazı ironik tesadüfler kaldı. Amerika'da 1776'da Virjinya Haklar Bildirgesi'nin ilanından sonra –ki bu belge Batı dünyasında insan hakları düşüncesinin başlıca kilometre taşlarından biridir- bu eyaletteki köle sayısı hızla arttı ve 1860'larda eyalet nüfusunun üçte birine ulaştı..."²⁹¹

²⁹¹ Mesut Karasahan, *Irkçılık Cehennemi Güney afrika'da Apartheid Uygulaması*, Pınar Yay. İstanbul-2010, s19-20

Irkları Sınıflandırma

İrkçilik konusunda insanlar öyle bir şartlandırılmışlardır ki, birine ırkçılık veya soykırım denilince akla hemen Naziler gelir. Oysa Naziler, Avrupa tarihinin çocuğudur. Naziler, Avrupa’da gelişen ırkçılık fikrini devralmışlardır.

ABD’li Lewis Terman, 1916 yılında, zekâ testleri ile ilgili bir açıklamasında şu şekilde ırk ayrımcılığı ve ırkçılık yapabilmıştır:

“Zihni gelişmemişlik, İspanyollarda, Kızılderililerde ve Meksikalı ailelerde ve aynı zamanda Güney Batı Amerika bölgelerinde yaşayan **Zencilerde** oldukça yaygındır. Bunların uyuşukluğu ve tembelliği tamamen ırklarıyla ve bu ailelerden gelmeleriyle ilgilidir. Ben insanların, ırklarından dolayı zihinsel gelişiminin ve farklılıklarının sınıflandırılmasını yapıyorum. Farklılıklar asla kültürel programlarla (kültür politikaları, entegrasyona ve asimilasyona yönelik) ortadan kaldırılamaz. Bu tip ailelerden ve ırktan gelen çocuklar diğer çocuklardan ayrı özel bir sınıfta okutulmalıdırlar... Bunlar hiçbir zaman teorik gelişmeyi zihinsel olarak anlayamazlar, ama bunlardan çok iyi işçi olur.”²⁹²

Norveç’te Kısırlaştırma

Nazilere özenen Norveç’te 1941 yılında arî ırk konusunda kanunî düzenleme yapılmış ve 1942’de de gözden geçirilmiştir. Bu kanun 1978 yılına kadar yürürlükte kalmıştır. Norveç’teki ırkçılığın objesi ise tater denilen göçerlerdir. Norveç hükümeti, bu Taterleri kısırlaştırma yöntemine başvurmuştur.

²⁹² Yürükel, Soykırımlar Tarihi I – Batı’nın İnsanlık Suçları, s.43;

Ayrıca, Söz konusu zekâ testi ve Terman hakkında bak:

<http://www.sosyalhizmetuzmani.org/zekatestiolcumu.htm> (Erişim: 06.9.2010)

Bu ırkçı uygulamaya **Kilise** de onay vermiştir. Devlet Kilisesine bağlı Norsk Misjon'un eski Genel Sekreteri olan **Papaz Ingvald Carlsen**, 1937 yılında yazdığı Sosyal Katalog adlı kitabında **Taterler** hakkında şunları yazmıştır:

“Bu ülkede bu göçerlerin mazisi 1.000 yıla kadar varıyor. Bu durum, bu toplumun yüz karalarına karşı yapılacak olanlar konusunda işimizi zorlaştırıyor. Bu durum, bugüne kadar yüzyıllarca bu toprakta ayrık otları gibi yayılmış ve kök salmışlara karşı esaslı bir müdahalenin yapılmamasının bedelidir.”²⁹³

Aynı **Papaz Carlsen**, 15 yaşındaki bir **Tater** kız çocuğunun kısırlaştırılması karşısında ise şöyle diyebilmiştir:

“Sanıyorum bu kısırlaştırma gerçekleştirildiği için, hem insanlar (yüksek ırktan olan Norveçliler) hem de yaratan Tanrı çok memnun kaldı. Bunun için kendimi çok rahat hissediyorum. **Kız zaten başına gelen şeyin ne olduğunu bilmiyor.** O bir apandisit ameliyatı geçirdiğini sanıyor.”²⁹⁴

Papaz Carlsen'in bu dedikleri karşısında başka ne demeye gerek var ki? Demek Papa Urban'ın ve Engizisyon hâkimlerinin soyu ve karakteri devam etmektedir!

Siyah Kanı Yasak

ABD'de ırkçılık, kan naklinde bile yapılmıştır.

II. Dünya Savaşı sırasında **Pentagon**, **Kızılhaç** tesislerinde zencilerden beyazlara kan naklini yasaklamıştır.²⁹⁵

Avrupa Emperyalizmi

Josep Fontana, Avrupa'nın değişimini, jenosit, kölecilik ve emperyalizm bakımından şöyle ortaya koyuyor:

²⁹³ Yürükel, Soykırımlar Tarihi I – Batı'nın İnsanlık Suçları, s.44

²⁹⁴ Yürükel, Soykırımlar Tarihi I – Batı'nın İnsanlık Suçları, s.46

²⁹⁵ Karaşahan, Irkçılık Cehennemi Güney afrika'da Apartheid Uygulaması, s.21

“Bütün halklar, ‘ötekiler’in aynasına bakarak kendilerini tanımlar ve böylece kendilerini onlardan farklılaştırırlar. Ama aynı dili konuşan, belirlibir yaşam tarzını ve görenekleri paylaşan topluluklar için çok kolay olan bu değerlendirme, özellikle dinsel birliğin bozulmuş olduğu ve çeşitli konuşma dillerinin edebiyatta kullanılmasıyla gittikçe yaygınlaştığı 16. yüzyıldan sonra Avrupalılar için aynı ölçüde geçerli değildi. 1714 tarihli Utrecht Anlaşması, Respublica Christiana (Hristiyan Cumhuriyeti) çerçevesinde hazırlanan son Avrupa belgesiydi. Artık çoğul bir yapısı olan Avrupa toplumu, kazandığı çeşitlilik içindeki kimlik belirleyici işaretlerin ve onu ötekilerden ayıran özelliklerin ne olduğunu çözmek için, bu tarihten sonra daha karmaşık nitelikte bir dizi aynada kendine bakmaya başladı. Avrupalıların kendileri hakkındaki düşüncelerini ortaya koyan bu yeni yaklaşım artık dinle bir ilişkisi olmayan, ahlakî ve düşünsel üstünlüğe ilişkin inanç üzerine kurulu olan bir bilinçten doğdu. Bu imajın geliştirilmesine temel olan yeni referans noktası, Avrupalı olmayan halkların daha düşük bir yaratılıştaki olduğu düşüncesi idi. Gelgelelim, kendilerini tanımlamak için baktıkları aynanın iki yüzeyi vardı. Bu yüzeylerin birinde ırksal farklılıklar ve vahşi insanın yüzü görülmekte; Avrupa merkezli bir tarihsel bakış açısını yansıtan öbüründe ise ilkel insan belirmekteydi. İlkinden jenosit ve köle ticareti, ikincisinden de emperyalizm doğdu.”²⁹⁶

Stalin Sürgünleri

Rus tarihinde Türklere ve Müslümanlara yapılan zulüm ve kültürel baskı oldukça önemli yer tutar. **Çarlık dönemi**, Müslümanları hakimiyet altına alma ve genişleme ile Hristiyan Rus kültürünü yayma tarihi olarak cereyan etmiştir. 1917 Devriminden sonra ise, önce-leri devrimin oturması bakımından ses çıkartılmazken ve yardımları

²⁹⁶ Fontana, *Çarpıtılmış Geçmişe Ayna Avrupa’nın Yeniden Yorumlanması*, s.106

alınırken, 3-5 yıl sonra, yani **Lenin'in ölümünden itibaren** etkin hale gelen Stalin döneminde Türkler, Komünist Parti'den tasfiye edilmeye başlanırlar. Kendisi aslen Gürcü olan Stalin, Hitler'e özenerek Rus ırkçılığına soyunur. Öteki'leri, adeta yok sayarak bütün Asya'yı asimile etmeye çalışır.

Bu lider değişimi, Sovyet dönemindeki Açık Ruslaşma sürecinin başlangıcı olur. Özellikle **Stalin korkunç sürgünler yaptırır ve Türk vatanlarını darmadağın eder**. Buna paralel olarak Türkçeyi geriletme amacıyla, her halkı başka bir adla anarak her birini ayrı bir millet gibi eğitmeye çalışır ve ayrı alfabeler uygulatır. Sonuçta bugünkü Türk Cumhuriyetleri ortaya çıkar. Yani tarihsel süreçte Hristiyan Ruslar da bir sorun olarak karşımıza çıkmışlardır.

1937-1938 yıllarında genel olarak aydınlara karşı bir yok etme operasyonu yapılır. Aydınlar ya öldürülür ya da Sibiry'a sürgün edilir.

1943 yılı Ekim ayında **93.139 Kalmık Türk'ü** topluca sürgüne gönderilir ve Kalmık bölgesi Türksüzleştirilir. 1943 yılı Kasım ayının başında **69.267 Karaçay Türk'ü** sürülür ve Karaçay Özerk Bölgesi ortadan kaldırılır. 1944 Şubat ayında **500.000 Çeçen-İnguş** sürgüne gönderilir. 1944 Mart ayında **37.103 Balkar Türk'ü** sürgüne gönderilir. 1944 Mayıs ayında **238.000 Kırım Türk'ü** sürgün edilir. Ardından, **12.422 Bulgar, 15.040 Rum, 9.621 Ermeni, 1.119 Alman** ve diğer milliyetlere mensup **3.652 kişi** sürgün edilir. 1944 Kasım ayında yaklaşık **200.000 Ahıska Türk'ü** sürgüne gönderilir. Tabi bunlar resmi kayıtlardır. Sovyetler Birliği NKVD Özel Göç Şubesinin 1946 yılı Ekim ayında hazırlamış olduğu rapora göre sürgüne gönderilenlerin toplam sayısı 2.463.940 olarak belirtilir. Bunun 829.084 kişisi kadın, 979.182'si ise çocuk olduğu açıklanır. Buna karşılık başka bir Rus kaynağında toplam sürgün sayısı **3.352.580 kişi** olarak belirtilir.²⁹⁷

²⁹⁷ Stalin ve Türk Dünyası, Ed: Emine Gürsoy Naskali-Liaisan Şahin, Kalınus Yay. İstanbul-2007, s.193-213

Sömürgeciliğin Yarattığı 3. Dünya Ülkeleri

Üçüncü Dünya denilen geri kalmış ülkeler, sömürgeciliğin barbarlığı altında ezilmiş, tüketilmiş ülkelerdir. Batı'nın sömürme hırsı, dünyayı talan etmiş ve bu talan hemen her zaman tekrar edilmiştir. Bu ülkelerin halkları vicdana sığmayacak bir şekilde aç bırakılmış, dömürülmüş ve üstüne üstlük ırkçılık yapılarak aşağılanmış insanlık bölümleridir.

Sömürgeciler, bu ülkeleri önce işgal ve hâkimiyet ise sömürmüş sonra da yerlerine işbirlikçi iktidarlar ve hâkim sınıflar bırakarak başka yerlerde sömürü savaşına gitmişlerdir.

“Aşağı yukarı yüzyıldan bu tarafa özellikle 1950’lerden itibaren bütün yeryüzü Batı kültür ve medeniyetinin istilasına uğramış durumdadır. Dünyada yaşayan bütün toplumlar bu istiladan bir biçimde etkilenmişlerdir. Medyaya bu etkileşimin cilalı yüzü aksetmiştir genellikle. Kurulan fabrikalar, açılan yollar, dev gibi büyüyen şehirler. Dıştan bakıldığında büyüleyici gibi gözüken bu manzaranın bir de içyüzü var ki, hiç de dıştan görünüşle uygunluk arz etmiyor...

Dünya birçok medeniyetlerin hâkimiyeti altına girmiştir. Bu medeniyetler elbette diğer toplumları oldukça etkilemişlerdir; ama hiçbir hâkim medeniyet Batı medeniyeti kadar tekelci olmamış ve diğer toplulukların hayatlarını, kültürlerini, geleneklerini hiçe saymamıştır.

Öyle ki Batılı efendiler gelmeden önce toprak mülkiyeti konusunda ‘Toprak pek çok ferdi vefat etmiş, az bir kısmı yaşayan büyük bir çoğunluğu ise henüz doğmamış olan ama çok büyük bir aileye aittir’ diyen bir kabile şefine ve benzerlerine Batılı mülkiyet anlayışı enjekte edilmiş ve toprakları kabilesi arasında genellikle adil paylaştıran sefler toprak ağaları haline gelmişler ve toplumun düzeni altüst olmuştur.

Avrupalı sömürgeciler geleneksel sisteme ilk darbeyi vuranlar oldu. **Roma hukukundan** kaynaklanan mülkiyet fikrini, sömürmeye başladıkları topraklara da getirdiler. Kabile şeflerinin, nadasa bırakılmış topraklar üzerinde mülkiyet hakkı iddia etmelerini şiddetle teşvik ettiler. Şeflerin nadasa bırakılmış topraklar üzerinde hakları yoktu. Ama ne var ki onlar da insandılar ve çoğu insanda var olan mal edinme hırsı bunlarda da vardı.

Böylece kabileleri uyum içinde yaşayan genellikle onlara adaletle hükmeden şefler, zalim toprak ağaları haline geldiler, toplumları ile araları açıldıkça da Batılı sömürgeciler yerli işbirlikçiler elde etmiş oldular. Daha sonra bu işbirlikçiler sanayi ve ticarete atıldılar ve Avrupalı sömürgeciler çekilirken, iktidarı kraldan çok kralcı olan bu işbirlikçilere bıraktılar. Artık bu işbirlikçiler toplumlarını sömürmeye başladılar. Bu bir üçüncü dünya ülkesinin klasik hikâyesidir.”²⁹⁸

Napolyon'un Mısır'ı İşgalindeki İkiyüzlülüğü

Napolyon, Mısır'ı işgal etmek istediğinde İslam'ı kullanmaya ve Müslümanları zalimlerin elinden kurtarmaya çalıştığını söyleyerek **ikiyüzlülük** gösterir.

“İngilizlere karşı harekete geçerek büyük bir donanmayla İskenderiye'ye giden Napolyon, Mısır'ın işgali için kapsamlı planlar yapar. Yanında kalabalık bir ilim adamı grubu da götürür. Bu heyette bulunan Jean-François Champollion (ö:1832), kadim Mısır yazısı olan Hiyeroglifi çözecek ve Mısır bilimleri (Egyptology) sahasının kurucusu unvanını kazanacaktır. Öte yandan Mısır çıkarması sırasındaki gözlemlerini yazan Fransız akademisyenler Description de l'Egypte adlı 24 ciltlik devasa bir eser vücuda getirir. Eser, Fransız

²⁹⁸ Paul Harrison, 3.Dünya ve Ekoloji, Çev: Cevdet Cerit, Pınar Yay. İstanbul-1993, Sunuş'tan, s.7-8

emperyal vizyonunun en rafine örneklerinden biridir. Fransız entelijansiyesi, işgal etmeye çalıştığı Mısır'ı en ince ayrıntısına kadar yazar, tahlil ve tasnif eder.

Diplomatik zekâsıyla şöhret bulan Napolyon, İskenderiye'ye varır varmaz bütün Mısır'da dağıtılmak üzere bir not/ferman yayımlar. Fermanın amacı, Mısırlıların ayaklanmasını önlemek ve İngilizlere ve Memluk yöneticilerine karşı siyasi ittifaklar kurmaktır...²⁹⁹

Napolyon, Müslümanları etkilemek ve onlara samimî görünmek ve aynı zamanda içlerinden hainler bulma amacıyla yayımladığı bildiriye, kendi Hristiyanlık inancındaki teslisi bile inkâr eder. Hatta bildiriye bu inkâr ile başlar. Allah'ın bir oğlu olmadığını söyler ki bu çok önemli husustur. Yani Napolyon bu kadar ikiyüzlü davranmayı göze almıştır. Öyle ki Fransızların da sadık Müslüman olduklarını söyleyecek kadar alçalmıştır. Bildiriye kendileriyle uyum sağlayacak olanların, bir işbirliği daveti olarak, durumlarının düzeltileceği ve mevkilerinin yükseltileceği vaat edilmiştir.

Öte yandan, Napolyon Mısır'ı işgal sebebini, Müslümanları zalimlerin zulmünden kurtarmak olarak belirtir ki bu emperyalizmin klasik söylemi olup, en son ABD Başkanı da Irak için aynı yalanı söylemiştir. Irak'a özgürlük ve adalet için geldiklerini açıklamıştır. Bu bildiri Batı'nın özgürlük, adalet yalanlarının en tipik belgesidir!

Napolyon'un yayımladığı ikiyüzlü bildiri metni şudur:

“Rahman ve Rahîm olan Allah'ın Adıyla. Allah'tan başka ilâh yoktur. O'nun bir oğlu olmadığı gibi mülkünde ortağı da yoktur. Özgürlük ve eşitlik ilkesi üzerine kurulu olan Fransız Cumhuriyeti adına, Fransız ordularının Başkumandanı General Bonaparte, uzun bir süredir Mısır üzerinde sulta kuran sancakların, Fransız toplulu-

²⁹⁹ Kalın, İslâm ve Batı, s.111

ğuna karşı kötü ve aşağılayıcı bir şekilde davrandığını, tüccarlarına her tür eziyeti yaptığını, bundan dolayı da ceza vaktinin geldiğini bütün Mısır halkına ilan eder.

Ne yazık ki Gürcistan ve Çerkez dağlarından getirilen bu Memlükler, yeryüzünün en güzel beldesinde yüzyıllar boyunca fecr ü fesat içerisinde hareket etmişlerdir. Fakat âlemlerin Rabbi olan Allah, artık onların hükümünün sona ermesini takdir etmiştir.

Ey Mısırlılar! Size benim buraya dininizi ortadan kaldırmak için geldiğimi söylüyorlar. Bilin ki bu bir yalandır ve bu tür sözlere değer vermeyin. Onlara şunu söyleyin: **ben buraya sizin haklarınızı zalimlerin elinden almak için geldim ve ben Allahu Teala'ya memlüklerden daha fazla kulluk eder, O'nun peygamberi Muhammed'e ve kitabı Kuran-ı Kerim'e onlardan daha fazla hürmet ederim.**

Onlara aynı zamanda şunu söyleyin: Allah katında bütün insanlar eşittir. Üstünlük ancak akıl, fazilet ve ilimdir. Fakat insanları üstün kılan bu akıl, fazilet ve ilimden Memlükler ne nasip almışlar ki bu dünyada hayatı tatlı kılan her şeye sadece onlar sahip olmak istiyorlar? Nerede mümbit bir toprak bulunsa, Memlükler el koyuyor. En güzel köleler, en iyi atlar, en güzel yurtlar hep Memlüklere ait oluyor. Eğer Mısır diyarı Memlüklerin mülkü ise, o zaman onlar da Allah'ın emrettiği vergiyi ödesinler. Fakat âlemlerin Rabbi insanlara karşı merhametli ve adildir. O'nun yardımıyla bu günden itibaren hiçbir Mısırlı önemli mevkilerden men edilmeyecek, onlar arasından akıllı, adil ve ilim sahibi kişiler kendi işlerini yönetecek ve böylece bütün halkın işleri adaletle yapılacaktır.

Eskiden Mısır topraklarında büyük şehirler, geniş kanallar ve canlı bir ticaret vardı. Bütün bunları yok eden, Memlüklerin hırs ve despotluğundan başka şey değildir.

Eykadılar, şeyhler ve imamlar! Ey Şurbeciyya ahalisi! Halkınıza şunu söyleyin: Fransızlar da sadık Müslümanlardır ve bununla

uyumlu olarak onlar Roma'yı işgal etmiş ve Hristiyanları İslam'a karşı savaş yapmak için kışkırtan Papalık merkezini yerle bir etmiştir. Daha sonra Fransızlar Malta Adası'na gittiler ve Müslümanlara karşı savaşmak için Tanrı'dan emir aldıklarına inanan şövalyeleri oradan kovdular. Dahası **Fransızlar kendilerini her daim Osmanlı Sultanı'nın –Allah onun saltanatını daim kılsın- en sadık dostu, düşmanlarının en yaman düşmanı olarak ilan etmiştir.** Buna karşılık Memlûkler, Osmanlı Sultanı'na itaat etmemiş ve emirlerini yerine getirmemişlerdir. Aslında onlar kendi hırslarından başka şeye itaat etmemişlerdir.

Hiç gecikmeden bizimle uyum içinde hareket edecek Mısırlılar için rahmet üstüne rahmet vardır; çünkü onların durumu hemen düzeltilecek ve mevkileri yükseltilecektir. Aynı zamanda evlerinde oturup iki düşmandan birinin tarafını tutmayan, fakat bizi yakından tanıyınca bütün kalpleriyle bize yardıma koşacak olanlar için de büyük nimetler vardır. Memlûklerle ittifak edip bize karşı savaşlarında onlara yardım edenleri ise büyük bir felaket beklemektedir; çünkü onlar hiçbir kaçış yolu bulamayacak ve onların hiçbir izi kalmayacaktır.

Birinci Madde: Fransız ordusunun geçtiği yerlere üç saat uzaklıktaki **bütün köyler** ordu komutanına teslim olduklarını ve beyaz, mavi ve kırmızı renklerden oluşan Fransız bayrağını astıklarını söyleyen bir temsilci göndermekle mükelleftirler.

İkinci Madde: Fransız ordusuna karşı **ayaklanan bütün köyler** yakılacaktır.

Üçüncü Madde: Fransız ordusuna teslim olan bütün köyler **Fransız bayrağını**, ayrıca dostumuz Osmanlı Sultanı'nın –ilelebed yaşasın- bayrağını asmak zorundadır.

Dördüncü Madde: Her köyün önde gelen kişileri Memlûklere ait **bütün mülk, ev ve diğer mal varlıklarını** derhal mühürleyecek ve hiçbir şeyin kaybolmaması için azamî gayret gösterecektir.

Şeyhler, kadılar ve imamlar makamlarında durmalıdır. Böylece bütün ahali kendi evinde huzur içinde olacak ve camilerde namazlar âdet olduğu üzere kılınmaya devam edecektir. Bütün Mısırlılar Memlûklerin iktidarını ortadan kaldırdığı için Allahu Teala'nın rahmet ve inayetine şükredecek ve yüksek bir sesle şöyle diyecektir: Allah Osmanlı Sultanı'nın şanını daim kılsın! Allah, Fransız ordusunun şanını muhafaza etsin! Allah, Memlûklere lanet etsin ve Mısır halkını ıslah etsin.

İskenderiyye Ordugâhı'nda Fransa Cumhuriyeti'nin kuruluşunun (6.yılı olan) Messidor ayının 13.gününde, yani Hicrî (1213 yılının) Muharrem ayının sonunda (2 Temmuz 1798) kaleme alınmıştır.³⁰⁰

Sömürgeciliğin Doğal Yapıyı Tahribi

Sömürgecilik, sömürgeci insanı yok eden veya köleleştiren, o toplumun kültürünü yok eden ve tanımlamam için **vahşet kelimesinin yetersiz kaldığı bir sömürü** uygulamasıdır. Sömürgecilik aynı zamanda sömürgecinin yer altı ve yer üstü kaynaklarını da yok ederek doğal yapısını alt üst eder.

Meselâ, kereste, ilk sömürgelerden Avrupa'ya gönderilen önemli bir üründü. 1800'lerin başlarında İngiliz tüccarlar **Hindistan'ın Malabar kıyısındaki tik ormanlarını** keserek tamamen yok etmiştir. 1801'de İngilizlerin Gorakhpur bölgesine hâkim olmalarından sonraki yirmi yıl içinde **Batı Himalayalarda** bir milyondan fazla ağaç kesilmiştir. İngilizlerin 1826 yılında istila ettikleri **Burma'nın** el değmemiş ormanları, İngilizler tarafından kesilerek 20 yıl içinde tümüyle yok edildi. 1870'lerde sadece demiryolu traversleri ihtiyacı için yılda yarım milyon ağaç kesiliyordu. Aşağı Burma'nın **Irrawaddy Deltası'ndaki dev ormanlar** Avrupa'ya kereste gönder-

³⁰⁰ Abdurrahman el-Cebertî, Acâibü'l-âsâr fi't-terâcim ve'l-ahbâr, Kahire-1967'den aktaran: Kâhî, İslâm ve Batı, s.112-113

mek için kesildi ve 1800'lerin sonunda dört milyon hektar genişliğinde orman yok edildi. 1898'den sonra **Filipinlerde** ABD hâkimiyeti kurulmasından sonra buradaki ormanlar yok edilmeye başlandı ve üçte ikisinden fazlası kesilerek yok edildi.³⁰¹

Sömürgelerdeki **madenler** de aynı kereste gibi vahşi bir şekilde saldırılarak Batı tarafından paylaşıldı. Mesela, Meksika ve Peru, yapılabildiği kadar soyuldu. Afrika'da birçok yer adeta maden şirketlerinin denetimi altına girdi.

1870'de Afrika'ya gidip ölümüne (1902) kadar orada yaşayan ve Afrika'daki İngiliz yayılmacılığının en önemli kişilerinden **Cecil Rhodes**, sömürgeleri aynı zamanda **çöplük** olarak görerek, sömürge ve hammadde ihtiyacı konusunda şunları söylemiştir:

“Kolayca hammadde elde edebileceğimiz ve aynı zamanda da sömürgelerdeki yerlileri ucuz köle olarak kullanabileceğimiz yeni topraklar bulmalıyız. Bu sömürgeler, fabrikalarımızda ürettiğimiz fazlalık mallar için de bir **çöp boşaltım alanı** görevini üstlenecektir.”³⁰²

Forbes, Avrupa'nın sömürgelerde uyguladığı vahşet hakkında şöyle diyor:

“Vahşi, yaban, barbar gibi terimler sıklıkla şiddet içeren, kaba, gaddar, saldırgan davranışları tanımlamak için kullanılır. İroniktir ki, böyle terimler genelde **Avrupalı yazarlar tarafından Avrupalı olmayan, gelenekleri farklı olduğu için ‘vahşi’ ya da ‘yaban’ diye nitelendirilen insanları anlatmak için kullanılmıştır.** İşin ironisi şu ki, **dünya yüzünde Avrupalılar kadar açgözlü, zalim, saldırgan ve şiddet uygulayan bir başka topluluk neredeyse hiçbir zaman görülmemiştir.** Bir Kızılderili düşünürü olan Luther Dililen Ayı, durumu son derece doğru bir biçimde özetlemiştir:

³⁰¹ Ponting, *Dünyanın Yeşil Tarihi Çevre ve Uygarlıkların Çöküşü*, s.189-190

³⁰² Ponting, *Dünyanın Yeşil Tarihi Çevre ve Uygarlıkların Çöküşü*, s.195

‘Açık düzlüklerin, güzelim girintili çıkıntılı tepelerin, kıvrılarak dönen dolambaçlı nehirlerin hiçbir zaman ‘vahşi’ olduklarını düşünmedik biz. Yalnızca beyazlar doğayı ‘vahşi’ hayvanlar ve ‘yaban’ insanlarla dolu ‘el değmemiş bir boşluk’ olarak gördü. Bizim içinse evcil bir şeydi o. Toprak cömertti ve hepimiz Büyük Ruh’un bahsettikleriyle çevrelenmiştik. Doğudan kıllı adamlar gelip akıl almaz bir delilik içinde bize ve yakınlarımıza bir sürü adaletsizlik yağdırıncaya kadar doğa asla vahşi değildi gözümüzde. Ormanlardaki hayvanlar beyazların gelişiyle oraya buraya kaçıştığında, işte o zaman ‘vahşi batı’ başladı.’

ABD’nin batısı, Avrupa emperyalizmi yerlileri, buffaloları, kabilelerin toplumsal ve kültürel yapısını yok etmeye başlamasıyla ‘vahşi’leşti.”³⁰³

Sömürgecinin Sömürge'deki Elitleri

Sömürgeciler, bir topluma ve bir ülkeye girerken öncelikle misyonerlik, okullar, kurumlar gibi yollarla **sömürüye uygun ortamı** yaratmak için bir zemin hazırlarlar. Bu kurumlar ve faaliyetler, sömürge'de işbirlikçileri yaratmaya çalışır. Daha sonra da bu kesim, sömürge halkına karşı elit bir grup olarak empoze edilir. Elitler, işbirlikçileri doğurur veya öyle düşünenlere cesaret verir.

“İngiliz ve Fransızlar başta olmak üzere, Avrupalılar sadece İslam topraklarını işgal etmediler; aynı zamanda klasik İslam gelenegiyle irtibatını koparmış yeni **siyasî ve fikrî elitler ürettiler**. Modernleşme adına yaşanan sekülerleşme ve **köksüzleşme**, İslam toplumlarında Batı’ya karşı derin bir şüphe yarattı. Bugün bu şüphe, yaşadığımız kolonyalizm sonrası dönemde de devam ediyor.

³⁰³ Forbes, Kolomb ve Diğer Yamyamlar Beyaz Yağmacılığın Gölgesinde Sömürü ve Emperyalizm, s.43-44

Müslüman toplumların modernleşme tarihi, aynı zamanda Avrupa kolonyalizminin tarihidir.”³⁰⁴

Sömürgecinin İşbirlikçileri

Osmanlı’da ve sonra Cumhuriyet döneminde, yabancılar, yabancı okullarda okuyanları veya kendini topluma yabancılaşmış hissedenerleri hep kendilerine yakın ya da yüksek statü sahibi insanlar olarak göstermeye çalışarak milletin içinde kendilerine yakın ayrı bir sınıf yaratmaya çalışmışlardır. İşlerini de hep bu kişiler içindeki yozlaşmış kişilerden seçmişlerdir. Bu seçim, Amerika kıtasında ise melezlerden yapılmıştır. Forbes, bu konuda şöyle diyor:

“Sömürgeciliğin sırrı fethedilen halkları birbirine düşman gruplara bölerek, başlarına melezlerden veya ABD’nin güneyindeki yerleşimlerde olduğu gibi açık tenli zencilerden oluşan, ezilmekte olan yurttaşlarını öldürmeye, denetim altında tutmaya ve baskılamaya hazır adamlar koymaktır.

Sömürge sistemi hemen her zaman yerli geleneklerini ve eğer ırksal farklılıklar söz konusuysa fethedilen halkın fiziksel özelliklerini kötüler. Bir aşağılık kompleksi aşılayarak, bu kompleksi onları kontrol altında tutmak için psikolojik bir silah olarak kullanır.

Yerli kültürüne ve ırkına atfedilen düşük statü etiketi, melezler ve sınıf atlama hayali kuran Kızılderililere karşı silah olarak kullanılmakta. Bu tür insanlar yükselmek için yerli kökenlerini, değerlerini ve özelliklerini reddetmek zorundadırlar...”³⁰⁵

³⁰⁴ Kalın, İslâm ve Batı, s.35

³⁰⁵ Forbes, Kolomb ve Diğer Yamyamlar Beyaz Yağmacılığın Gölgesinde Sömürü ve Emperyalizm, s.68-69.

Emperyalizm ve Asimilasyon

Emperyalist devletler, sömürdükleri ülkeleri ve toplumları, kendilerine benzetmeye ve kendi kültürleri içinde eritmeye çalışırlar. **Ama o halklar ne kadar sömürgeci kültürü içinde erise de hiçbir zaman, sömürgeciler tarafından kendilerinden biri olarak kabul edilmezler.** İşte sömürgelerde yabancılaşan insanların, bir türlü anlayamadıkları püf notası budur! Sömürgeci siyasette kimliğini kaybeden, sömürgeciden biri olamaz ve kimliğini kaybetmekle kalır. Bu sömürgeciliğin temel kurallarından biridir. Ama buna karşılık sömürgeciler o sömürgeyi kendilerine benzetme amacını bir görev gibi uygular.

“Avrupalılar, başka toplumları sömürmenin ve kendilerine benzetmenin (asimilasyon), “beyaz adamın yükü” olduğuna inanmışlardı. Bu tarihî misyon, evrensel bir düzenin kurulması için zorunlu görülüyordu. **XIX. yüzyılda formüle edilen ırkçı ulus teorileri, ırk tasnifleri, antropoloji çalışmaları, tarih okumaları, edebiyat ürünleri, siyasî kavramlar, felsefe sistemleri, kültür ve medeniyet kurguları ve hatta moda tasarımcılığı, Avrupa-merkezci Yeni Dünya Görüşüne ve düzenine doğrudan ya da dolaylı yollardan katkıda bulunmaktaydı...**

Avrupa'nın emperyalizmini ahlakî ve son tahlilde arızî bir sorun olarak gören **elitler**, modernleşmek için Avrupa'ya benzemek gerektiğine de aynı kesinlikle inanmışlardı. XX. yüzyıldaki pek çok bağımsızlık savaşının ardından Batılılaşmanın bir resmî devlet politikası haline gelmesi, bu çelişkinin çarpıcı örneklerinden biridir.”³⁰⁶

³⁰⁶ Kahn, *İslam ve Batı*, s.110

Sömürgelerdeki Yerlilere Bakış Açısı

Darwin'in teorileri kime yaradı? Avrupalı sömürgeci faaliyetlerine yine bir doğal kanun bahanesi bulmak amacıyla Darwin'in teorilerinden "Sosyal Darwinizm"i üretti. Böylece bu teoriye göre, teknik yönden Avrupa en gelişmiş toplumlar olmakla, hak sahibi durumundaydılar. Diğerleri, yani Öteki hizmetkârdı!

"Sosyal Darwinizm kuramı, o güne kadar İngiliz elitlerinin sömürgeci işgal ve yağma hareketlerini meşrulaştırmak için savundukları Batı uygarlığının üstünlüğü iddiasına sözde 'bilimsel' bir temel sağladı. Zira bu kurama göre sadece Avrupalılar (daha doğrusu Batı Avrupalılar) evrimi tamamlayarak en yüksek gelişmişlik seviyesine ulaşmış topluluklardı; dünyanın diğer halkları ise aynı evrimsel gelişmeyi henüz tamamlayamamış olduklarından tam insan sayılamayacak varlıklardı. Dolayısıyla İngiliz yönetimi başta olmak üzere Avrupalı elitler yeni sömürgeler elde etme ve buralardaki yerli halkları kapitalist sistemin hizmetkârı haline getirme çabasında bu argümana dayandılar. Yerli halklar henüz insanlık seviyesine yükselmemiş olduğuna göre, onlara her türlü muamele reva görülebilirdi; hayvanlara yapılanın aynısı yapılabilirdi.

Bu yaklaşımın insan hakları ve özgürlüklerini savunan **Avrupalı çevrelerde** dahi taraftar bulabilmesi çok manidardır. Sözgelimi hümaniteryen hareket mensupları ve misyonerler, Güney Afrika'da yerlilerin sömürgecilere karşı şiddetli direniş gösterdiği ve hatta zafer kazandığı bir dönemde (19.yüzyılın ilk yarısında) bütün insancıl tutumlarını terk ederek bu ırkçı görüşe destek verebilmişlerdi. Zorda kalınca yerlilerin ve 'renkliler'in güç kullanılarak Hristiyanlaştırılması ve uygarlaştırılması gerektiğini savunmaya başlamışlardı.

Bu bakımdan 'uygarlaştırma'; yerlilere ait toprakların gasp edilmesi, Avrupalı toprak spekülâtörlerinin kullanımına açık hale getirilmesi ve Afrikalıların Hristiyanlaştırılarak sömürge yönetimine tabi kılınması süreci anlamına geliyordu."³⁰⁷

6.2) GÜNEY AFRİKA'NIN İŞGALİ VE BEYAZ DEVLET

Güney Afrika'nın İşgali

Bugün Güney Afrika Devleti, bir beyaz hâkimiyeti devletidir. Oysa Afrika genelde zencilerin kıtasıdır. Ama Güney Afrika'daki madenler ve zenginlikler, orasını Avrupa'nın sömürgesi yapmıştır. Güney Afrika'da zenciler yönetimden uzak olduğu gibi, aylık 30 dolar ücretle kölelerden daha aşağı bir hayat seviyesiyle sömürülmektedirler.

"Avrupalılar'ın yerleşmek üzere seçtiği alanlarda görülen ortak özellik, yerlilerin topraklarının istimlâk edilmesi idi. Cezayir'de 20.000 Fransız göçmen iki buçuk milyon hektarlık iyi toprak alırken, 630.000 yerliye beş milyon hektarlık verimsiz toprak bıraktılar. Güney Rodezya'da 50.000 beyazın toplam 19,5 milyon hektarlık toprağı varken, 1,5 milyon zencinin 11 milyon hektarlık toprağı vardı. Güney Afrika'da nüfusun dörtte üçünden de fazlasını oluşturan zencilere toprakların yalnızca yüzde 12'si bırakılmıştı ve bu toprakların yarısından fazlası da yarı kurak bölgelerdeydi. Güney Afrika, 1919 yılında Milletler Cemiyeti emriyle, eskiden Alman kolonisi olan Güneybatı Afrika'yı aldığı anda, beyazlar nüfusun yalnızca yüzde 16'sıydı ama en iyi tarım alanları, maden yatakları ve limanlar da dahil olmak üzere toprakların yüzde 60'ına sahipti...

³⁰⁷ Karaşahan, Irkçılık Cehennemi Güney afrika'da Apartheid Uygulaması, s.49-50

Avrupalılar, güçlü bir ırkçılıkla karışık, doğuştan üstünlük duygusunu da beraberlerinde getirdiler. Bazı Avrupalıların, tıp ve eğitim programlarıyla yerlilerin yaşamlarını geliştirmeye çalışmalarına karşın, birçoğu da yerlileri Avrupa yaşam biçimlerini benimsemeye zorlayarak kültürlerini yok etmeye çalıştı... Afrikalılara karşı içten içe duyulan ve genellikle de yeterince saklanmayan **küçümseme duyguları**, Güneybatı Afrika'daki Alman göçmenlerin Temmuz 1900'de Sömürge Bürosu'na verdiği şu dilekçede açıkça görülebilir:

'Yerlilerimiz ezelden beri tembelliğe, vahşiliğe ve aptallığa alışkındır. Ne kadar pis olurlarsa kendilerini o kadar rahat hissederek. Yerliler arasında yaşayan her beyaz, bunları Avrupalıların anlayışına göre **insan olarak kabul etmeyi** hemen hemen olanaksız bulmaktadır.'

Almanya'ya bağlı Güneybatı Afrika'nın (şimdiki Namibya) tarihi, Avrupa sömürgeleştirme hareketinin gerçeklerini çarpıcı bir biçimde ortaya koymaktadır. Bu önemli bir örnektir çünkü on altıncı ya da on yedinci yüzyıllarda değil, Avrupa'nın dünyadaki en gelişmiş toplum olmakla övündüğü bir dönemde yaşanmıştır. Güneybatı Afrika'da üç temel kabile topluluğu yaşıyordu: kuzeyde Ovambolar, Hererolar (göçebe sığır yetiştiricileri) ve beyazların Güney Afrika'daki yerleşimlerinin yayılması sonucunda bölgeden zorla çıkarılan Namalar; bu kabileler arasında sürekli çatışmalar oluyordu. Afrika'nın geriye kalan bağımsız bölgelerinden çoğunu **Avrupalı güçler arasında paylaştıran** 1884-1885 Berlin Konferansı'nda bu bölge **Almanya'ya** verildi. Yirmi yıl içinde Afrikalılar bütün topraklarından atıldı ve korkunç koşullarda yaşayan alt sınıf işçiler haline geldi. 1890'larda 500.000 kadar olduğu tahmin edilen yerli nüfusa oranla Alman yerleşimleri küçüktü (1896'da 2.000, 1903'te 4.700, 1913'te 14.000 kişi). Almanların denetimi doğrudan askeri yönetimin sürekli olarak yayılması ve kabile reislerinin dolaylı yöneti-

miyle sağlanıyordu. Almanların bu sömürge için planı, göçmenlere ait büyük sığır yetiştirme çiftlikleri kurmak ve bu çiftliklerde ucuz Afrikalı işgücünü kullanmaktı. Bu iş için kaçınılmaz olarak kabile topraklarını ele geçirmek, yerlileri bölgeden çıkarmak ve Afrika yaşam biçimini yok etmek gerekiyordu...

Bir zamanlar sahibi oldukları topraklarda işçi olarak çalışmakla zor bir geleceğe mahkum edilen Herero ve Namalar 1904'te ayaklandı. Buna karşılık olarak Alman yetkililer Afrika yerlilerini bastırma ve yok etme politikasını uygulamaya başladı. Vahşi bir askeri hareketin sonunda Hereroların ölüm kamplarından biraz daha iyi durumdaki kamplarda tutulmasının ardından, 80.000 olan nüfusları 16.000'e düştü. Namaların ayaklanması 1907'ye kadar sürdü; ayaklanmanın sonuna gelindiğinde kabilenin yarısı öldürülmüştü. Herero ve Nama kabilesinin geride kalan üyeleri Alman resmi raporlarında tanımlanan çöllere sürüldü: 'Alman ordusunun başlattığı işi, kurak Omaheke Çölü (Kuzey Namibya'da bir çöl) tamamlayacaktı: Herero ulusunun yok edilmesi.' Afrikahlara ait toprakların tamamı istimlak edildi, yerlilerin sığır yetiştirmesi yasaklandı ve bütün kabile sistemleri kaldırıldı. Afrikalılar, ülkede dolaşabilmek için nüfus belgesi ve yolculuk izni olması gereken topraksız işçiler sınıfı haline getirildi ve erkeklerin yüzde 90'ı Avrupalılar için çalışmaya zorlandı. 1915'te yapılan bir araştırma, Afrikalılardan dörtte üçüne ya yeterli besin alamayacak kadar düşük bir ücret ya da yine ihtiyaçlarını karşılayamayacak kadar az yiyecek verildiğini gösteriyordu...''³⁰⁸

Avrupa ırkçılığı ve Öteki'ni yok etme zihniyeti, gerçekten bir yamyamlık hastalığıdır. Ki bu da Batı'nın hastalığıdır. Yoksa çoğu Doğu toplumu, fetih işgal sırasında o toplumu yok etmeyi düşünmemiştir. Özellikle Osmanlı, fethettiği ülkedeki ileri gelenleri isyan etmedikleri sürece sahiplenmiş ve adamı yapmıştır. İşte Batı ile Türk'ün farkı buradadır.

³⁰⁸ Ponting, Dünyanın Yeşil Tarihi Çevre ve Uygarlıkların Çöküşü, s.122-123

“Hangi etiketi taşırsa taşırsın **Avrupa kaynaklı ırkçılık**; sömürgeciliğin, emperyalizmin, soykırım hareketlerinin, kapitalizmin, liberal ekonomik modellerin ve nihayet aşırı tüketim, israf ve konfora dayalı modern Batılı hayat tarzının ideolojisidir...

Schlesselman ve Cowart'ın Afrikaner selefleri, Güney Afrika'da beyaz ırkın bekası adına tarihin en büyük toplum mühendisliği çabalarından birine koyuldu. Kuzey Amerika, Avustralya ve Yeni Zelenda'dan farklı olarak Avrupalıların asla nüfusça çoğunluk haline gelemediği bu ülkede **yerli halk, çiftliklerde veya altın madenlerinde beyaz azınlığın hizmetine girmesi gereken insan-altı varlıklar olarak görüldü**. Bu role gönüllü olarak rıza göstermedikleri zaman geleneksel geçim vasıtalarından yoksun bırakılarak, açlık ve sefaletle mahkum edilerek itaate zorlandı. Topraklarının ve emeklerinin sömürüsüyle ortaya çıkmış bu zenginlikten pay almamaları için onları şehir merkezlerinden, Avrupalıların her türlü yaşam alanından uzak tutacağı düşünülen acımasız ve insanlık dışı önlemlere başvuruldu.

İrk temeline dayalı ayrımcılık, sadece şehirleri beyazlar, siyahlar ve melezler için birbirinden kopuk ve müstakil bölgelere ayırmakla kalmadı, fakat aynı zamanda kamu binalarından ulaşım vasıtalarına, park ve bahçelerden sinema salonlarına kadar hayatın her alanında insan onuruna aykırı uygulamalara yol açtı. Ve ayrımcılık, beyazlara tahsis edilen bölgelerde dahi şehir planlaması gereğince krokilerde açıkça belirtilen, ‘yüksek’, ‘orta’ ve ‘aşağı’ tabakadan beyazların oturabileceği semtleri ortaya çıkardığında mantıkî sonuçlarına ulaşmış oluyordu.

Batı'da üretilen ırkçılık, tarihte eşi benzeri olmayan bir vakadır.”³⁰⁹

³⁰⁹ Karaşahan, *İrkçilik Cehennemi Güney afrika'da Apartheid Uygulaması*, s.22-23

Güney Afrika Birliği'nde 1966 Seçimleri

Düşünün ki, bir zenci ülkesine hâkim beyazlar genel seçim yapıyorlar ama seçim sadece beyazlar arasında cereyan ediyor; insandan sayılmayan zenciler de bu seçimi seyrediyorlar. Aynı Atina veya Roma sitelerinde bir avuç vatandaşın kurduğu demokrasi düzeninde olduğu gibi! Bu durum, Batı'nın tarihsel sürecinin bir karakteridir! Yani Yunan Roma sitesinden, Güney Afrika Cumhuriyeti'ne değişen bir şey yoktur!

“Güney Afrika Birliği'nde 14 milyon Afrikalı zenci ve melez, kendi kaderiyle ilgili fakat katılmaya hakkı olmadığı ‘genel’ seçimlerde Çarşamba günü 3,5 milyon beyazın oy kullanışını ifadesiz yüzleri ve kenetlenmiş ağızlarıyla bir taş gibi sessiz ve gösterişsiz izlemiştir. Ve 1948'den beri iktidarda bulunan Dr. Verwoerd'in partisi 3,5 milyon beyazın oyu ile “zaferi” kazanmıştır. Verwoerd, ırkların ayrılığı ilkesini parti programı olarak seçmenlere sunmuştur. Bütün seçim kampanyası ‘kara tehlike’ teması üzerinde yürütülmüştür. Bununla birlikte, Afrikalı dün kıvıldamamıştır bile. Çünkü Güney Afrika Cumhuriyeti'nde zenci milliyetçiliği Adalet Bakanı J. B. Vorster'in yönettiği çok güçlü ve etkili bir polis teşkilatınca eli kolu bağlı tutulabilmektedir.”³¹⁰

%96 Nüfusa Sahip Güney Afrika Zencilerinin Dramı

İngiltere'nin arkasında durduğu Güney Afrika gerçeği şudur: %96'ya karşı %4'ün zalim hâkimiyeti!

“İngiltere'nin desteklediği Güney Afrika Cumhuriyeti zencilerin her tür hakkını gasp etmişti. Güney Afrika Cumhuriyeti'nde nüfusun %96'sını zenciler, %4'ünü ise beyazlar teşkil ediyor ama

³¹⁰ Ayverdi, Misyonerlik Karşısında Türkiye, s.82, not:1

zenciler yakın zamanlara kadar, devlet yönetiminde hiçbir hak iddia edemiyorlardı. Zenci, kendi ülkesinde mülkiyet hakkına da sahip değildi. Zencilerin okulları, otobüsleri ve kurumları, ya ayrıdır veya giriş çıkışları ayrıdır. Bu %4'ün, %96'yı köle etmesi sayılabilir. Esasen Afrika'dan köleleri, Avrupa veya Amerika'ya taşıyan, milyonlarca zenciye ve Kızılderiliyi öldüren veya ölmesine sebep olanlar; hürriyet, kardeşlik ve eşitlik sloganları altında çifte standart uygulamışlardır... Afrika'da yüzbinlerce insan, sırf efendileri gibi konuşsun, sırf uşaklık yapsın diye öldürülmüş veya köle olarak Amerika'ya götürülmüştür.”³¹¹

Kısacası, Güney Afrika'da da Avrupalılar, hem bölgeyi işgal etmişler hem de yerli halkı yok etmek ve köleleştirmek için uğraşmışlardır. Öte yandan, yerlileri Hristiyanlaştırdıkları halde, kendi kiliselerine dahi sokmamışlardır. Ki bu kilise yasağı zaten yerlilerin ne için Hristiyanlaştırıldığını en iyi ifade eden örnektir.

Oysa Müslümanlıkta, mesela Osmanlı çağlarında ne böyle cami ayırımı olmuştur ne de Müslümanlığa geçen birine ayırım yapılmıştır. Aksine, Müslümanlığa geçene daha çok itibar gösterilmiştir.

Kilise, okul, mahalle ayrımları, Batı'nın barbarlık örnekleridir. Ama Batı tüm bu barbarlığına rağmen, Doğu'ya özgürlük ve uygarlık götürme söylemleri altında sömürge savaşları yapmaktadır!

³¹¹ Doç. Dr. Hasan Tahsin Fendoğlu, *İslam ve Osmanlı Hukukunda Kölelik ve Cariyelik*, Beyan Yay, İstanbul-1996, s.69, dipnot:2

6.3) CEZAYİR'İN SÖMÜRGELEŞTİRİLMESİ

Cezayir'in Sömürgeleşme Tarihi

Sömürgecilik faaliyetlerinde yaşanan bir insanlık dramı da Cezayir'de yapılanlardır. Kendini; nezaketin, aristokrasinin ve edebiyatın merkezi gibi sunmaya çalışan **Fransa'nın** Cezayir'de yaptıkları doğrudan bir vahşet ve zulüm uygulamasından başka şey değildir.

"37.000 kişilik bir Fransız ordusu, 14 Haziran 1830'da Cezayir topraklarına çıktı. 5 Temmuz günü de Cezayir'deki 'Dayı' hükümeti, Fransızlara kayıtsız şartsız teslim oluyordu. Dikkate değer olan, Fransa'nın bu istila hareketini, kendi kamuoyuna sunuş biçimidir: Fransızlar, bunu 'uygar dünyanın çıkarları adına' yaptıklarını öne sürüyorlar, Cezayir'in ele geçirilmesiyle de 'Cezayir korsanlığına' son verdiklerini iddia ediyorlardı. Tabi 'Cezayir korsanlığı' düpedüz uydurma bir bahaneydi; çünkü Akdeniz'de bu anlamda 'korsanlık', çoktan tarihe karışmıştı. Fransızlar ayrıca, Cezayir'deki 'Dayı'lar hükümetinin, küçük bir Türk azınlığını temsil ettiğini bildiklerinden, işgalin ertesi günü Arapça bir bildiri yayımlayarak, şehri Fransa'ya ilhak etmeye değil, onu '**Türklerden kurtarmaya**' geldiklerini duyuracaklardı!

Ama sonunda, işler bu bildiride öne sürüldüğü gibi çıkmadı. Fransızlar sonunda Cezayir'in kıyı kesimlerinde bir çeşit protektora (himaye bölgesi) kurarak yönetime el koydular.

Buna karşılık Cezayir'de, halkı örgütleyecek bir liderin bulunabileceği her yerde, Fransız işgaline karşı direnmeler başladı. Konstantin emiri Ahmed, batıda ise Maskara emiri Abdülkadir, bir direnme hareketinin öncüleri oldular. Bu iki liderin Fransızlara karşı

yürüttükleri başkaldırma yıllarca sürdü: Konstantin’de emir Ahmed, yedi yıllık bir direnmeden sonra, 1837’de yenilerek şehri Fransızlara teslim etti. Batıda ise emir Abdülkadir, Fransa’nın askerî üstünlüğüne boyun eğmedi; 18 Kasım 1839’da Fransa’ya karşı açtığı ‘cihad-ı mukaddes’, tam altı yıl sürecek ve emir Abdülkadir, 1840’tan sonra ülkeyi bütünüyle istilaya başlayan sömürgecilere karşı büyük bir savaş verecekti. Emir Abdülkadir’in 1847 yılında teslim olmasından sonra, aşağı yukarı 100 yıl, Cezayir ciddi bir başkaldırmaya tanık olmadı. 1871’de kısmen geniş sayılabilecek bir patlama, Kabiliye’de Muhammed el-Hac el-Mokrani yönetiminde oldu.

Her ne kadar bu ayaklanmalara bilinçli bir ulusçuluğun sonucu gözüyle bakılamazsa da, **toprakların en iyi kısmını Fransa’dan gelen sömürgecilere ayırarak, Cezayir’in sadece egemenlik haklarını değil, ama doğrudan doğruya hayat kaynaklarını da zorbaca çekip alan bir işgale karşı uyanan tepki, bütün ülke çapında vardı.** Yüzyılı aşan Fransız egemenliği altında yurtseverlik ve devrimcilik ülkülerini geliştirenlerin, şehirlilerden çok köylüler olmasının sebebi açık: Fransızlar, köylülerin elindeki topraklara göz dikmişlerdi çünkü! Öte yandan da, **Fransız geleneğinin özel mülkiyete dayanan kurumlarını taşıyarak, kabile ruhuna bağlı halkı derinden yaralıyorlardı.**

Fransız politikası, egemenlik yolunda bir yandan zorbalığa başvuruyor, öte yandan da sömürgecinin gelişiminin gerektirdiği ödünleri Cezayir’e veriyordu. Son amaç, yeni kazanılmış toprakları, Fransa’nın kalıplarına uydurmaktı. Ama bunun temelinde öylesine bir anlaşmazlık vardı ki, **Fransızlaştırma programı Cezayirli için düpedüz, basit bir yabancılaştırma olmaktan öteye gidemiyordu...** Sömürgeciliğin zorbalığı en fazla toprak mülkiyetine karşı kendini gösteriyordu; ama toplumun tüm yapısını ve örgütünü, dini, aileyi de tümüyle etkiliyordu.

Sömürgecilik, sınıf ayrılıklarını, etnik ayrılıklarla örtmüştü. Bu yüzden de sömürülmemek demek, bağımsızlık demektir.

1830'lerden 1930'lara uzanan 100 yıl içerisinde, Fransa'nın Cezayir'i sistemli olarak 'Avrupalılaştırma' politikası sürüp gitmiş, Cezayir'e iskân edilen Avrupa kökenli 'kolon'ların sayısı giderek artmıştı (1954 yılında, Cezayir'deki 'Avrupalı'ların sayısı, 800.000 civarındaydı). Bu 'Avrupalı' Hristiyanlar, Batı Avrupa'daki yaşama standartlarıyla rahatça boy ölçüşebilecek bir refah düzeyine ulaşmışlardı. Buna karşılık Müslüman çoğunluk arasında büyük bir işsizlik ve yoksulluk hüküm sürmekteydi. Eğitim olanakları son derece kısıtlıydı ve ilkokul çağına gelmiş 2,5 milyon Cezayirli Müslüman çocuktan ancak sekizde biri, ilkokula girebilmekteydi.

Cezayir halkının bağımsızlık isteğini toplu halde ilk açığa vuruşu, 1945 Mayıs'ında, müttefiklerin zaferlerini kutlama törenleri sırasında görüldü; gelişigüzel bir rastlantı değildi bu; birdenbire Cezayir bayrağının renklerinde bir alay yeşil-beyaz flâma ortaya dökülürince, gösterilerin bağımsızlık yanlısı niteliği açığa çıktı. Konstantin yakınındaki Setif'te, bir Fransız subayının bir Arab'ı soğukkanlılıkla öldürmesiyle, kutlama törenleri çığırından çıktı; günün bilançosu Fransız tarafında 102 ölü ve hesaplanamayacak ölçüde zarar ziyan oldu. Belki de kendiliğinden ortaya çıkan bu "başkaldırı" amansızca bastırıldı. Fransız makamlarının, başkaldırı sırasında ölen Fransız kurbanların 'öcünü almak' için uygulattıkları katliâm dışında (resmi bildiriye göre 1.500 ölü; ama başka kaynaklar Cezayir halkının verdiği ölü sayısının 45.000'den az olmadığını, bazı köylerin yerle bir edildiğini söylerler), politik tepki de kendini gösterdi.

İslâmlık, sömürgeciliğe karşı mücadelede, hem kurtarıcı bir din olarak, hem de sömürge şokundan önce hiçbir başka ideoloji tanımamış kimselerin doktrini olarak ortaya çıkıyordu.

Özetle söylemek gerekirse, 1 Kasım 1954 ayaklanmasından önce, Cezayir’de yerli orta burjuvaziden tarım proletaryasına kadar bütün halk güçlerinin çevresinde toplanabileceği tek ulusal demokratik amaç, ‘bağımsızlık’ tı. Ulusal Kurtuluş Cephesi’ne (FLN) bağlı olarak kurulan Ulusal Kurtuluş Ordusu (AIN), 1954’de en çok 500 kadar savaşıdan (mücahit) oluşurken, Cephe’nin Cezayir köylülüğündeki bu eğilimleri örgütlemekte gösterdiği başarı sonucunda bu sayı 100.000’e yükselecekti.

1955’te Cezayir’de ‘olağan üstü durum’ ilân edildi. Cezayir’in yeni genel valisi Jacques Soustelle, Cezayir’i Fransa’ya katma politikasına hız vermişti.

1956 yılında FLN, başkentin politik açıdan ele geçirilmesi gerektiği kararını verdi. Bu meydan okuma, askeri alanda Fransa’nın zaferi ile sonuçlandı: Fransızlar karşı tedhişle ve işkence ile bu başkaldırmayı bastırdılar.

1957 yılının ilk ayları, Cezayir’de Fransız paraşütçü birliklerinin giriştikleri büyük ve acımasız bir zorbalığa tanık oldu. Tutuklu devrimcilere ağır işkenceler uygulamak, giderek yaygınlaşmaktaydı.

General De Gaulle 2 Haziran 1958’de tam ve olağanüstü yetkilerle Fransız Cumhurbaşkanı oldu. İlk iş olarak 4 Haziran günü Cezayir’e gitti. De Gaulle daha çok, kendi kendini yönetecek, ama Fransa ile bağlarını sürdürecektir bir Cezayir modeli amaçlamaktaydı.

1960 başında, Cezayir’de kanlı olaylar baş gösterdi. Bunu 25 Ocakla 1 Şubat arasında ‘barikatlar haftası’ izledi. Fransa ile Ulusal Kurtuluş Cephesi arasındaki pazarlıklar uzun çabalar gerektirdi. 25 Haziran 1960’ta başlayan görüşmeler, 18 Mart 1962’de anlaşmaların imzalanmasıyla Evian’da kapandı; 19 Mart’ta, bütün çatışmaların sona erdiği ilan edildi. Hesaba sığmayacak felaketler, yapısının ve kurumlarının altüst olması pahasına da olsa, Cezayir, çok ağır kayıplar vererek uğrunda çarpıştığı hedefe ulaşmıştı.

Türk Yolu'nun notu: Fransızlar tarafından Cezayir'de yapılan katliamlar ile ilgili olarak henüz kesin bir rakam bile tespit edilememiş olup, ancak eldeki verilere göre **1,5 milyon kişiye yakın olduğu** belirtilmektedir. Yani 1,5 milyon Cezayirli yok edilmiştir! Ki bu bir katliam, vahşet ve düpedüz bir soykırımdır! ”³¹²

Sürülen ve Öldürülen Cezayirliler

Fransa dışındaki Fransızlar denilince insanların aklına hep Kazablanka gelir. Filmlerde de oradaki Fransız hayatı da her türlü sömürü gerçeğinden uzak bohem bir tarzda sunulmuştur. Oysa Fransa Fas'ta Cezayir'de hiç de öyle Paris rüzgârı estirmemişler; özellikle Cezayir'de insanlık dışı bir tutum sergilemişlerdir!

“Fransızların, Cezayir'in bağımsızlık savaşı sırasında, sistemli sindirme ve teslim alma stratejilerinden biri de **2,5 milyon Cezayirli sivil, toplama kampları** şeklinde kurdukları ve Fransız askeri kontrolündeki, belli bir bölgeye tehcir etmek ve tecrit hayatı yaşatmak oldu. 3.000 Cezayirli ise, izine bir daha rastlanılmamak üzere yok edildi; bunlar esasında Fransız General Aussaresses'in ve adamlarının işkencede katlettikleri ve toplu olarak gömdükleri Cezayirli yurtseverlerdi... Tebasa bölgesinde Fransızlar tarafından işkenceden geçirilerek öldürüldüğü tespit edilen 300 Cezayirli'nin cesedi toplu mezarlara gömülü olarak bulundu...

Fransızlar, Cezayir Ulusal Kurtuluş Savaşı sırasındaki sistemli soykırım uygulamalarında, halkın yerleştiği coğrafi alanları da yok etmeyi kurumsallaştırdılar. Bu uygulamalarda **8.000 köyü yok ettiler**. Daha sonra **De Gaulle**, bu konuda Fransa adına tazminat ödedi. Fransızlar, tüm bunları yaparken, yurtseverleri yok etmek için,

³¹² **Fransa'nın Cezayir'i Sömürgeleştirmesi**, Türk Yolu dergisi, 2007 Ocak Şubat, Sayı:15, s..... (Yazının derlendiği kaynak: Devrimler ve Karşı Devrimler Ansiklopedisi, C:1, Gelişim Yay. İstanbul-1975, s. 169-190)

Cezayirli Ulusal Kurtuluşçu gerillalara ve sivil halka ellerindeki en son model silahlarla saldırıyorlardı. Eldeki verilere göre, bu saldırılar sonucu, o dönemdeki Cezayirli köylü nüfusun hemen hemen yarısı, bazı rakamlara göre de **1,8 milyon**, Fransızların savaş sırasında, özellikle yok etmek ve yakıp yıkmak için kullandıkları napalm bombalarının etkisiyle yok edilen evlerini ve kıraçlaşıp verimsizleşen topraklarını terk etmek zorunda kaldı.

1962 yılına gelindiğinde Fransız sömürge askerleri ve FLN gerillaları arasında, Cezayir'in her yöresinde süren çatışmalarda ölenlerin sayısı 1.000.000'ü buldu. 1954 yılından 1962 yılına kadar olan bu süreç, Cezayir ulusalcılarının Fransızlara verdirdikleri ağır kayıplar sonucu, Fransızların Kuzey Afrika'daki en önemli tutanağı olan Fransız Cezayiri gibi, çok özel bir sömürge projesinin de sonunu getirdi..."³¹³

Cezayir'de Radyonun Yasaklanması

Cezayir'de Fransız emperyalizmine karşı verilen kurtuluş savaş sırasında, halk mücadeleye katılmasın, gelişmelerden haberi olmasın diye Fransızlar tarafından radyo cihazının satışı bile yasaklanmaya kalkışılır. Şimdi belki insana komik veya inanılmaz ya da anlaşılabilir gibi gelebilir ama işte bir Batı devleti olan Fransa, Cezayir sömürge-sini kaybetmemek için Cezayirlilerin Fransa'ya karşı verdiği bağımsızlık mücadelesinde **radyoyu** yasaklamıştır.

Franst Fanon, bu radyo yasaklama konusunu şöyle anlatır:

"1955'lerde radyoya sahip olmak, devrim hakkında Fransızca olmayan bir haber kaynağına kavuşmanın tek yolu idi. Halk, Kahire radyosundan her gün kurtuluş savaşının bilançosunun verildiğini öğrenince, radyo tam bir zarurat halini alır. Kahire'den, Suriye'den,

³¹³ Yürükel, Soykırımlar Tarihi I – Batı'nın İnsanlık Suçları, s.64

hemen hemen bütün Arap ülkelerinden Cezayir'e, dağlarda çarpışan kardeşlerden, babalardan, akrabalarından, arkadaşlardan sayfalar dolusu haberler gelir.

Bu arada, bu yeni verilere rağmen, radyonun evlere ve en geri kalmış kasabalara girişi kademeli şekilde gerçekleşir...

Gerçek bir değişim 1956 senesinin sonunda meydana gelir. O günlerde, Hür Cezayir'in Sesi radyosunun kurulduğunu bildiren kitapçıklar dağıtılır. Yayın saatleri ve dalga boyları verilir. Belli bir yeri olmayan, dağlardan yayın yapan, bütün Cezayir'e devrimin büyük mesajını ileten bu ses, bir anda gönülleri fetheder. 20 gün bile geçmeden depolardaki bütün radyo alıcıları tükenir. Pazarlarda, kullanılmış radyo ticareti başlar. Avrupalı radyo tamircilerinin yanında çalışan Cezayirli gençler küçük atelyeler açarlar... Cezayir'in büyük bölümünde elektriğin olmayışı tüketiciye ciddi problemler çıkarır. Bunun içindir ki, 1950'den sonra pilli radyolar Cezayir'de en çok aranan radyo olur. Birkaç hafta içinde binlerce radyo satılır. Kimi kendisi için alır, bazen birkaç aile bir araya gelir, birkaç ev birleşir bir radyo alır, kasabaya alınır, köye alınır.

1956'dan itibaren radyo almak yeni bir haber alma tekniğine kavuşmak için değil, fakat Devrim'le irtibatı sağlamak, onunla yaşamak için tek yol olarak görülür. Elektrikle çalışan sabit radyo alıcılarının öncüsü ve gelişmiş şekli olan seyyar pilli radyo hususunda, az gelişmiş ülkelerde teknik değişimin izlerini görebilir...

Fransız idarecileri Cezayir toplumunda radyoya karşı meydana gelen bu değişikliğin önemini pek kavrayamazlar. Aile içindeki o eski direnişler terk edilir: ana -baba, kız, çoluk-çocuk dirsek dirseğe verir, "Cezayir'in Sesi"ni bekler...

Radyo, düşman aleti olma özelliklerini hemen hemen sihirli bir şekilde kaybeder. Radyo, işgalcinin kültür emperyalizminin bir silahı değildir artık. Radyoyu, işgalcinin gittikçe büyüyen

askerî ve psikolojik baskılarına direnmek için müstesna bir vasıta kılan Cezayir toplumu, kendi içinde özgür davranarak, yeni tekniği kabullenir ve devrim sayesinde geliştirilen yeni haberleşme sistemlerine bağlanmaya karar verir...

Bu sıralarda Fransız otoriteleri haber alma tekniğinde halkın gösterdiği bu gelişmenin sırrını kavramaya başlar. Birkaç aylık teredüten sonra kanunî tedbirler alınmaya başlar. **Polisten veya askerî emniyetten iyi hal kâğıdı getirmeyenlere radyo satışı yasaklanır. Pili radyolar ise mutlak surette yasaklanır ve piyasadaki bütün piller toplatılır.** Kaçakçılığı arttırarak halkın pil ihtiyacını muntazaman tedarik eden Cezayirli tüccarlar, böylelikle büyük bir vatanseverlik örneği verme fırsatını yakalarlar.

Yeni radyo alıcılarının ve pillerin normal yollardan gelmesi gün geçtükçe zorlaşır. 1957'den sonra Tunur ve Fas sınırından yapılır kaçakçılık. Devrimin resmi sesiyle irtibat kurmak için egreken bu malzemelerin Cezayir'e sokulması, Millî Ordu için silah ve cephane tedariki kadar önem kazanır halk nazarında..."³¹⁴

İşte işgal ettiği yerlere uygarlık götürüyorum diyen Batı'nın gerçek yüzü budur! Direnişi görünce, radyoyu bile yasaklamıştır!

Hani bir arabesk deyiş vardır: "Ya benimsin ya da kara toprağın!" Batı da dünyaya işte bu mantıkla bakmaktadır: Ya onların kölesi olacaksın ya da öleceksin!

³¹⁴ Frantz Fanon, Cezayir Bağımsızlık Savaşının Anatomisi, 2.basım, Pınar Yay. İstanbul-2009, s.81-83

6.4) AFYON SAVAŞLARI

Emperyalizmin Afyon Savaşları

Kapitalizmin ve emperyalizmin, kâr hırsıyla nasıl saldırganlaşarak vahşileştiğini görmek ve anlamak için, Afyon Savaşları olarak anılan Çin-İngiliz savaşlarını iyi bilmek gerekir.

Afyon Savaşları, gerçekten de adından anlaşılacağı üzere, İngilizlerin Çin'e afyon satabilmek için Çin ile yaptığı savaşlardır.

“Yüzyıllar boyu, Batılılar, Çin'den ipek, çay, tütün, reçine, porselen satın almışlar ve Avrupa'da yüksek kârlarla satmışlardı; buna karşılık Çin, Batılılar'dan hemen hemen hiçbir şey satın almıyordu. Oysa sanayi devrimi, satın alma zorunluluğunu ikinci plana itti ve satma gerekliliğini ön plana çıkardı. Bunu yapabilmek için, ayak direyen Çinlileri 'ticaret özgürlüğüne' inandırmak gerekiyordu. Ve de İngilizler, Çin'de büyük kârla satılabilecek bir mal bulmuşlardı, bu da afyondur.”³¹⁵

Çin'de afyon kullanımının uluslararası bir Pazar haline gelmesi ve emperyalizmin vahşi saldırısına sebep olma sürecinin ilk temasları 1600'lerde başlar. Çin'e önceleri Araplar afyon satarken, 1600'lü yıllarda Hindistan'ın batı kıyısındaki Goa'da bulunan Portekizliler de bu ticarete katılırlar.³¹⁶ Portekizlileri, Felemenkliler ve İngilizler takip ederler. 18. yüzyılda Felemenklilerin piyasasını da İngilizler alır. Böylece afyon tarihinde yeni bir dönem açılmış olur. Bu arada afyon içimi adeta tahrik edilir. Hint afyonu tercih edilen afyon olur. Çin imparatoru bu ticaretten vergi alır. Ancak sonunda bu madde-

³¹⁵ Luraghi, *Sömürgecilik Tarihi*, s.178

³¹⁶ Afyon ticareti için bak: Martin Booth, *Haşhaşdan Eroine*, Sabah Kitapları, Cev: Özden Arıkan, İstanbul-1997, s.91 vd

nin çok zararlı olduğu fark edilir ve 1729 yılında Çin İmparatoru Yongz-Heng bir duyuru çıkartarak; afyon içimini ruhsatlı ilaçlarda kullanılması hariç olmak üzere yasaklar. Fakat bu yasak bir şeyi değiştirmez. Avrupalı tüccarlar, bu defa kaçak olmaya satmaya devam ederler. 1729 yılında 200 sandık afyon sokulurken, 1767 yılında bu ticaret 1.000 sandığa, 1790'da ise 4.000 sandığa çıkar. 1796'da Çin İmparatoru, bütün emirleri yeniler, cezaları artırır. 1799'da tekrar emir çıkartılır ve ülkeye haşhaş sokulmasını üretilmesini yasaklar. Ne var ki ticaret kaçak olarak devam eder. Avrupalı tüccarlar Çinlilere afyon satmak için her yola başvururlar.

Piyasa o hale gelir ki, 1800'e gelindiğinde Kanton'daki yabancı şirket sayısı çeşitli ülkelerden olmak üzere yirmiye çıkar. Ancak İngilizlerin Doğu Hindistan Kumpanyası, Hindistan afyon pazarında tam bir tekel gücüne ulaşır. Böylece neredeyse tüm afyonun pazara sunuluşunu İngilizlerin "Doğu Hindistan Kumpanyası" kontrol eder. Bu çark şöyle çalışır: Doğu Hindistan Kumpanyası, tekel hakkına dayanarak Hindistan'da ürettiği afyonu sandıklar halinde Kalküta'da açık artırma ile satar. Özel şirketler aldıkları bu sandıkları diğer şehirlerdeki şirketlerin tekneleri ile Çin'e sevk ederler. Afyon bedelleri gümüş külçe ya da sikke olarak ödenir, şirketler de bu ödemelerden kârlarını aldıktan sonra, ihale bedellerini Doğu Hindistan Kumpanyası'nın Çin'deki bürosuna Hindistan veya Londra bankalarında paraya dönüştürülebilen senetlerle ödeme yaparlardı. Ticaretin hacmini tahayyül etmek bakımından şu bilgiyi verelim ki, 1830 yılındaki afyon ticareti 30.000 sandığın üzerine çıkmıştı!

Bazı yabancı yazarlar tarafından "Afyon Devleti" olarak anılan Hong Kong, bu ticaretin içinde doğar.³¹⁷ Afyon olmasa Hong Kong da olmazdı denilmektedir. Bu devletteki sermaye tamamen afyon ticaretinden elde edilmiş bir servettir. Bölgenin afyon ticaret merkezi Hong Kong olur. Diğer adalardaki gemi depolarının yerini

³¹⁷ Booth, Haşhaşdan Eroine, s.119 vd

buradaki doğrudan depolar alır. Afyon nakliyatı sebebiyle gemicilik hızla gelişir. Çok sayıda gemi inşa edilir. Yerli iş adamları bankaların ve şirketlerin acentesi olarak çalışırlar. Buradaki bankalar afyon ticareti kârlarının transferini yaparlar. Ülkenin kuzey kıyısı, Avrupalı tüccarların ve görevlilerin lüks binalarıyla dolar. Ülkede kısa sürede bir yabancı zenginliği ortaya çıkar.

Çin İmparatoru, bu afyon ticaretine bir son vermek ister: “Lin Tsö-siu adlı özel bir komiser atandı ve bu adam büyük bir enerjiyle harekete geçti. Yerli tüccarlarda aşağı yukarı yirmi bin kasa afyon bulup el koydu ve halkın gözleri önünde yok ettirdi. Bunun üzerine gerginlik baş gösterdi, bir grup İngiliz denizcisiyle Çinliler arasında kavga başladı ve bu kavga sırasında bir Çinli öldürüldü. Lin suçlunun teslim edilmesini istedi ve İngiliz gemilerine Kanton’dan çekilme emri verdi. Çin savaş gemilerinin emri uygulamak üzere yaklaştıklarını gören **İngilizler, uyarıda bulunmadan ateş açtılar** ve Çin savaş gemilerini batırdılar. Ticaret özgürlüğünü aşılama için yapılan ikna hareketi böyle başladı.”³¹⁸ Lin şaşırıp kalmıştı. Efendi bir insan olarak, afyon ticaretinin, her zaman, dürüst olmayan bazı İngilizler tarafından yapılmakta olduğunu sanmış ve İngiliz hükümetinin silah kullanarak onları destekleyeceğini düşünmemişti. Afyon satışının İngiltere’de yasaklanmasıyla bunun Çin’de satılmak istenmesini bağdaştırmanın zor olduğunu belirterek Kraliçe Viktoria’ya mektup yazdı. Her dürüst insan için olduğu gibi **Lin için de böyle bir davranışı tutarlı bulma olasılığı yoktu. Ama zavallı Lin, Avrupalı sömürgecilerin tutarsızlığı hiç umursamadıklarını bilmiyordu.**”³¹⁹

Bu arada 1839 yılında Çin, bu afyon ticareti ile ilgili olarak bir İngiliz denizciyi yargılar. Bunun üzerine **Birinci Afyon Savaşı**

³¹⁸ İleriki bölümlerde görüleceği üzere, ABD Kolejleri ile ilgili sorunlar sırasında da ABD gemileri Osmanlı’ya gözdağı vermek için birkaç defa Osmanlı sularına gelmişlerdir-HY

³¹⁹ Luraghi, *Sömürgecilik Tarihi*, s.178-179

başlar.³²⁰ Bölgeye yığılmış olan Deniz Kuvvetleri sayesinde İngiltere savaşı kazanır. 1842’de Nanjing ve 1843’de Bogue antlaşmaları imzalanır. Bu antlaşmalarda Çin’in İngiltere’ye yüksek miktarda tazminat ödemesi ve ticaret ve yerleşim amacıyla beş limanın İngilizlere bırakılması, İngilizlerin İngiliz mahkemelerinde yargılanmaları kabul edilir. Diğer Avrupa devletleri de benzer hakları elde ederler.

Ancak bu imtiyazlarla yetinmeyen İngiltere, Ok adlı gemideki İngiliz bayrağının indirilmesini bahane ederek 1856 yılında **İkinci Afyon Savaşı**’nı başlatır. Öte yandan, bir Fransız misyonerinin Çin’in iç bölgelerinde öldürülmesini bahane eden Fransızlar da İngiltere’nin yanında Çin’e karşı savaşa girerler. Böylece, **İngiltere ve Fransa, Çin halkı afyon içsin diye Çin Devleti ile savaşır**lar. Bu savaş yaklaşık iki yıl sürer. İngiltere Çin’i, Tianjin Antlaşmasını imzalamaya zorlar ama Çin imzalamaz. Bunun üzerine savaş tekrar başlar. Sonunda Çin, 1860 yılında Tianjin Antlaşmasını kabul eder. Bu antlaşma İngilizlere ve diğer yabancılara yeni ek haklar tanır. Buna göre, yabancı elçilerin Pekin’de yerleşebilmeleri, bir çok yeni limanın yerleşim ve ticaret için Batılılara açılması, yabancılardan Çin’in iç bölgelerine seyahat etme yetkileri ve **Hristiyan Misyonerlere hareket serbestliği** kabul edilir. Ayrıca Çin’a yapılan afyon ihracatı da meşru hale getirilerek serbest bırakılır!

Görüleceği üzere, Afyon Savaşları kapitalist ve emperyalist hırsın ve gözü dönmüslüğün çok açık göstergelerinden birisidir. **Düşünün ki, bir ülkeye başka ülke uyuşturucu sokup satmaya çalışıyor, o ülke direniyor. Bunun üzerine satıcı ülke donanmasını o ülkenin limanlarına dayayıp ülkeyi topa tutup illa da bu uyuşturucuyu satmamı kabul edeceksin diyor ve yıllar süren savaşlar yapıyor. Ve sonunda galip geliyor! İşte bu olay, Batının kazanç hırsı ve Hristiyan olmayan toplumlara karşı nefretini gösteren bir örnektir.**

³²⁰http://ansiklopedi.turkcebilgi.com/Afyon_Sava%C5%9Flar%C4%B1 (Erişim:26.5.2009)

Misyonerlerin Afyon Savaşlarını Savunmaları

İşte bu savaşlar ile ilgili olarak, ABD Senatörü, **Jonh Quincy Adams**, Amerikalı misyonerle önünde yaptığı konuşmada Anglo Sakson tezini ve dolayısıyla Afyon Savaşlarını şöyle savunmuştur:

“Bu savaş, Çinlilere karşı Hristiyan değerleri savunmak için yapılıyor. Bu değerlerin başında İsa’nın ‘Birbirinizi sevin’ ilkesi gelir. Birbirinizi sevin ilkesi, birbirinizle ticaret yapımı da içerir. Oysa Çin, afyon ticaretini engelleyerek bu ilkeyi çiğnemmiştir.”³²¹

Nasıl? Senatöre diyecek bir laf var mı?

Senatör, Batı'nın bakış açısını, kafa yapısını çok açık özetlemiş! Ne diyor? Diyor ki, Çin, Hristiyanların afyon ticaretini engelleyerek bir anlamda insan sevgisi olmadığını ortaya koymuş!

O zaman ki kapitalist ve emperyalist Batı zihniyetini göstermesi bakımından bir bilgi olarak; 1859 yılında, **The London Daily Telegraph** şöyle yazıyor:

“Büyük Britanya, Çin kıyılarına boydan boya saldırmalı, başkenti işgal etmeli, **imparatoru sarayından kovmalı** ve gelecekteki saldırılara karşı kendisine maddi bir güvence sağlamalıdır... Ulusal simgelerimizi küçük düşürmeye girişen dragon süslü yetkilileri **kamçılamalıyız**... (Çin generallerinin) her biri bir korsan ve katil gibi bir İngiliz savaş gemisinin sereninin ucuna asılmalıdır. **Canavar suratlı ve soytarı giysili bir düzine alçağın halkın gözü önünde sallanması** yüreğe su serpen ve iyileştiren bir görüntü olacaktır. Terörü, bir ya da başka biçimde, yaymak gerekir; şimdiye kadar çok yumuşak davrandık... Çinlilere, artık, onlardan üstün olan ve efendileri olması gereken İngilizlerin değeri öğretilmelidir. **En azından Pekin’i zapt etmeliyiz** ve pek yürekli bir politika benim-

³²¹ Ali Sirnen, “Bu da o medeniyet”, Milliyet gazetesi, 29 Mart 1997’den aktaran: Bayram Küçüköğlü, **Türk Dünyasında Misyoner Faaliyetleri**, 2. Baskı, IQ Yay. İstanbul-2005; s.16

senirse, kanton'un sürekli olarak zaptı bunu izleyebilir. Kalküta'yı elimizde tuttuğumuz gibi Kanton'u da tutabilir, onu Uzakdoğu ticaretimizin merkezi yapabiliriz ve imparatorluğun Tatar cephesindeki Rus etkisini ortadan kaldırarak yeni bir sömürgecinin temellerini atabiliriz.”³²²

Buna karşılık William Howitt, 1838 yılında Londra'da yayımlanan “Hristiyanlık ve Sömürgecilik” adlı eserinde, Hristiyan sömürgeciliğin bu güne kadar görülmemiş bir vahşet ve zulüm olduğunu belirtiyor:

“Hristiyan denilen bu soyun, dünyanın dört bir yanında boyundurukları altına alabildikleri halklara karşı gösterdikleri vahşet ve zulmün bir benzerine, hiçbir çağda, ne kadar yabanıl, ne kadar kaba ve ne kadar merhametsiz ve utanmaz olursa olsun, başka hiçbir soyda rastlanamaz.”³²³

Marks'ın Afyon Savaşları Hakkında Yazdıkları

Karl Marks, Afyon Savaşları hakkında, şunları söylüyor:³²⁴

“Hiç kuşkusuz Çin’e, afyon diye adlandırılan o **uyuşturucu maddeyi zorla dayatan** İngiliz topları oldu. İngiliz silahları önünde Mançu Hanedanlığının otoritesi dağıldı (s:37)...

Hindistan’a gelince, bu ülkedeki İngiliz hükümetinin gelirinin yedide birini Çinlilere afyon satışından sağladığını ve Hindistan’ın İngiliz mamul mallarına olan talebinin önemli bir kısmının bu afyonun Hindistan’da üretimine bağlı olduğunu göz önünde bulundurmak gerekir... Yeni imparatorun, Çin’de haşhaş ekiminden ve

³²² Aktaran, K.Marks, Yeni Çin Savaşı, New York Daily Tribune, 27 Eylül 1859, No: 5750; K.Marx-F.Engels, “Sömürgecilik Üzerine” içinde, Çev: Yurdakul Fincancı, Sol Yay. Ankara-1997, s.262

³²³ William Howitt, *Colonization and Christianity*, Londra, 1838, s.9’dan aktaran: Marx, *Kapital*, C:I, s.716

³²⁴ Karl Marks’ın New York Daily Tribune’de yayımlanan muhtelif yazıları; Marx-Engels, *Sömürgecilik Üzerine* içinde; sayfa numaraları alıntı içinde parantezlerle gösterilmiştir-HY

afyon hazırlanmasından yana olduğu düşünülürse, bunun, aynı zamanda, Hindistan'da afyon sanayisine, Hindistan gelirlerine ve Hindistan'ın ticaret kaynaklarına bir anda öldürücü bir darbe olacağı açıktır (s:23)...

1798 dolayında, Doğu Hindistan Şirketi, doğrudan afyon ihracatçısı olmaktan vazgeçmiş, üreticisi durumuna gelmiştir. **Afyon tekeli** Hindistan'da kurulurken, şirketin kendi gemileri ikiyüzlülükle uyuşturucu madde ticareti yapmaktan menedilmiş, Çin'le ticaret yapan gemilere verilen lisanslara şirketin yaptığından başka afyon taşımaları halinde bir ceza hükmü konmuştur.

1800'de Çin'e yapılan ithalat 2.000 sandığa yükselmiştir. 18. yüzyılda yabancı tüccar ve yerli gümrük arasındaki bütün çekişmelere ortak olan özellikleri gösteren Doğu Hindistan Şirketi ile eski Çin İmparatorluğu arasındaki savaşım 19. yüzyılın başından başlayarak oldukça farklı ve ayrıcalıklı özellikler benimsemiştir. Çin İmparatoru, halkının intiharını kontrol altına alabilmek için zehrin yabancılar tarafından ithalini ve yerliler tarafından tüketimini hemen yasaklarken, Doğu Hindistan Şirketi Hindistan'da afyon ekimini ve Çin'de onun kaçak olarak satışını kendi finansman sisteminin ayrılmaz parçaları durumuna dönüştürmekteydi (s:241-242)...

Doğu Hindistan Şirketi tarafından beslenen, Pekin'deki merkezi hükümet tarafından boş yere savaşım verilen afyon ticareti, yavaş yavaş artarak, 1816'da yaklaşık olarak 2.500.000 Sterline yükselmiştir. Hala Doğu Hindistan Şirketinin tekelinde bulunan çay ticareti hariç Hindistan ticaretinin o yıl herkese açılması İngiliz kaçakçıların faaliyetlerine yeni ve güçlü bir canlılık kazandırmıştır. 1820'de Çin'e kaçak olarak sokulan sandık sayısı 5.147'ye; 1821'de 7.000'e ve 1824'de 12.639'a yükselmiştir. Bu arada, Çin hükümeti yabancı tüccarlara tehditkâr protestolar gönderir, onların suç ortağı olarak bilinen Konglu tüccarları cezalandırırken, yerli afyon tüketicilerini ce-

zalandırmada alışılmamış bir çaba göstermiş ve gümrüklerinde daha sıkı önlemler uygulamıştı. Son sonuç, 1794'deki benzer girişimlerde olduğu gibi, operasyonlara daha elverişli bir üste bulunan afyon depolarını, az güvenilir yerlere taşımak olmuştur... Böylece sağlanan daha geniş kolaylıklar sayesinde 1824'ten 1834'e kadar afyon ticareti 12.639 sandıktan 21.785 sandığa yükselmiştir... Çin hükümetinin bütün direnişine karşın, 1837'de Çin'e 25.000.000 dolar değerinde 39.000 sandık afyon başarıyla sokulmuştur (s:243-244).

Hristiyanlık ticareti ve uygarlık satıcılığı yapan İngiliz hükümetinin belirgin bir öz çelişkisini ortaya çıkarmadan konunun bu bölümünü bırakamayız. İmparatorluk yetkileri içinde yasadışı afyon ticaretinin onu yasaklayan anlaşmalara girecek kadar, tam bir yabancı gibi davranmaktadır. Ancak Hindistan yetkileri içinde o ülkenin üretici güçlerinin Hintli ryotların bir kısmını haşhaş üretmek zorunda bırakmakta; bir başka kısmını para önererek aynı şeye zorlamakta; zararlı uyuşturucu maddenin toptan üretim tekeli elinde tutmakta; yetiştirilmesini, belirli yerlere teslimini, Çinli tüketicilerin tercihi göre koyutulması ve hazırlanmasını, kaçakçılığa özel olarak uygun biçimde paketlenmesini ve devlet eliyle açık arttırmaya konmasını ve daha sonra onu Çin'e götürecek kaçakçıların eline geçmek üzere devlet memurlarınca spekülörlere devredilmesini, Kalküta'ya sevkini, bütün bir resmi casuslar ordusu ile denetlemektedir. İngiliz hükümetine yaklaşık olarak 250 ruپیe mal olan bir sandık, Kalküta müzayede pazarında 1.210 ile 1.600 ruپی arasında bir fiyata satılmaktadır. Ancak bu alelade suç ortaklığı ile yetinmeyen aynı hükümet, şu ana kadar bir imparatorluğu zehirleme gibi tehlikeli bir işleme girişen tüccar ve nakliyecilerle açık kâr ve zarar hesaplarına girişmektedir.

Gerçekten da İngiliz hükümetinin Hindistan maliyesi yalnızca Çin'le afyon ticaretine değil, ama bu ticaretin kaçakçılık niteliğine

dayandırılmıştır. Çin hükümeti afyon ticaretini yasallaştırırken, aynı zamanda Çin'de haşhaş yetiştirilmesine izin vermiş olsaydı İngiliz-Hint hazinesi ciddi bir felakete uğrayacaktı.

İngiliz hükümeti bu zehrin serbest ticaretini bütün açıklığıyla öğütlerken, onun üretiminin tekeli gizli olarak savunmaktadır. İngiliz serbest ticaretinin niteliğini ne zaman yakından incelersek, onun serbestliğinin altında hemen hemen her zaman tekel buluruz (s:246-247)”

Öte yandan, afyon İngiltere’de de, bebekleri uyutmak amacıyla hazırlanan bir ilaç olarak kullanılmakta idi:

“Çalışan İngiliz kadınları fabrikalarda geçen uzun günlerde, bebeklerinin uyumasını sağlamak için, onlara afyondan hazırlanmış ilaçlar veriyorlardı.”³²⁵

İngilizlerin Hindistan’ı niçin bırakmadıklarının gerçek yüzü işte bu ve buna benzer diğer konulardır. Buna karşılık Türkiye’de okutulan ve yazılan tarihlerde İngiltere’nin bir Hindistan sevdası yazılır fakat nedense esas ayrıntılara girilmez ve afyon savaşlarına pek değinilmez!

Karl Marks, İngilizlerin Hindistan’a nasıl yerleştiklerini ve oradaki sefaletin kaynağını şu şekilde açıklıyor:

“İngiliz üstünlüğü Hindistan’a nasıl oldu da yerleşti? Büyük Moğolların üstün gücü, onların valileri tarafından kırıldı. Valilerin gücü Mahrattalar tarafından kırıldı. Mahrattaların gücü Afganlar tarafından kırıldı ve bunların hepsi de birbirleriyle savaşırken, İngiliz içeri daldı ve hepsine boyun eğdirdi. Öyle bir ilke ki, yalnızca Müslümanlar ve Hindular arasında bölünmekle kalmamış, kabileler arasında da, kastlar arasında da bölünmüş; öyle bir toplum ki, çatısı, bütün bireyleri arasındaki genel bir itmeden ve yapısal bir dışlayıştan ortaya çıkan bir dengeye dayandırılmış...

³²⁵ Fontana, Çarpıtılmış Geçmişe Ayna Avrupa’nın Yeniden Yorumlanması, s.128

İngiliz burjuvazisi, Hindistan'da, ne halk yığınının özgürleştirme-ye ne de toplumsal koşullarını maddi olarak iyileştirmeye zorlanacak... **Burjuvazinin herhangi bir ilerlemeyi, bireyleri ve halkları kan ve çirkef içinde, sefalet ve aşağılanma içinde süründürmeden gerçekleştirdiği ne zaman görüldü?**"³²⁶

İngilizlerin Hindistan'a nasıl yerleştiklerini bir örnek olay olarak alıp, Osmanlı üzerinde ve hatta Cumhuriyet Türkiye'si üzerinde düşünmek gerekir! Moğol, Mahrattalar, Afganlar vd yerine, Türk, Bulgar, Ermeni, Kürt, Rum, Arap vd olarak düşününce, tarihsel oyunun tablosu hemen netleşmektedir!

Boxer Ayaklanması

Japonların 1895'de Çin'e saldırmaları ile başlayan Japon-Çin savaşı sonunda zaten kötü bir durumda bulunan Çin yenilir. Japonlarla 1895 Shimonoseki Antlaşması imzalanır. Antlaşma ile Çin bazı adaları Japonya'ya verir. Tazminat ödemesi kararlaştırılır. Bu tazminatları ödeyebilmesi için Rus ve Fransız bankaları Çin'e yüksek faizli kredi verirler. Akabinde İngilizler ve Almanlar da kredi verirler ve bu kredilerin geri ödemesi gümrük vergileri ile tuz tekeli vergilerinin ödenmesi ile teminat altına alınır. Aynı Osmanlı gibi Çin de her yönden yağmalanmaya başlar. **Bu sömürü karşısında Çin'de bir yabancı düşmanlığı-başlar. Yabancılar bu yabancı düşmanlığını, Çin halkına sömürüyü haklı göstermek amacıyla "sarı tehlike" diye göstermeye çalışırlar.**

Çin'de en kötü durumda köylüler olduğundan, bu düşmanlık köylüler arasında yayılır ve '**Adalet ve Birliğin Yumruğu**' adlı milliyetçi bir gizli dernek faal şekilde çalışır. Bu cemiyete İngilizler **Boxer** dediler; böylece adları Boxer kaldı. **Boxerlerin ilk hedefi**

³²⁶ Karl Marks, Hindistan'da İngiliz Egemenliğinin Gelecekteki Sonuçları, New York Daily Tribune, 27 Eylül 1853, No: 3840; Marx-Engels, **Sömürgecilik Üzerine** içinde, s.86-93

misyonerler olur. Çin Kraliçesi ise, bir yandan Boxerlerin yurtsever amaçlarını desteklediğini söylerken, diğer yandan sömürgeciler ile de köprüleri atmamaya çalışır. Sömürgeciler, Kraliçeden, Boxerlerin kanundışı olduklarını ilan etmesini isterler. Kraliçe kabul eder. Bunun üzerine 1900'de Boxer Ayaklanması patlak verir. Ancak Boxerler tam olarak örgütlenmemiş oldukları için ve sırf yabancı düşmanlığı ile hareket ettiklerinden, önlerine gelene yabancıyı kovarlar, direnenleri öldürürler. Bunun üzerine yabancılar da karşı koyarak; en iğrenç cinayetleri işlerler. Almanlar, Japonlar, İngilizler, Ruslar, Fransızlar ve Amerikalılar şiddet konusunda adeta yarışır.

Sonunda savaş kaybeden Çin ile yüz kızartıcı bir anlaşma yapılır. Bu antlaşmaya göre, Çin yüksek bir savaş tazminatı ödeyecekti. Ödemeler 1940 yılına kadar yapılacaktı. Ayrıca, denize açılan gümrük kapıları ile belediyeler tarafından tahsil edilen resimler (vergiler) yabancıların denetiminde olacaktı. Avrupalı askerler istedikleri zaman düzweni sağlamak için Pekin'e girebileceklerdi. Avrupa savaş gemileri Mavi Nehirde istedikleri gibi dolaşabileceklerdi. İşte bundan sonra Çin'de devrim süreci çalışmaya başlamıştır.³²⁷

6.5) ABD'NİN MÜDAHALE LİSTESİ

ABD Müdahaleleri Kronolojisi

ABD, kurulduğu günden beri dünyanın her yerinde devletlere müdahale etmiş ve onları ABD çıkarları doğrultusunda terbiye etmek istemiştir.

ABD müdahalelerinin kronolojisi şöyledir:

- ARJANTİN (1890) Askeri birlikler: Buenos Aires'deki çıkarlar korundu.

³²⁷ Luraghi, Sömürgecilik Tarihi, s. 188-190

- ŞİLİ (1891) Deniz piyadeleri ulusalcı asilerle çatıştı.
- HAİTİ (1891) ABD'nin sahip çıktığı Navassa Adası'ndaki siyah işçiler isyanı bastırıldı.
- HAWAİ (1893 - ?) Bağımsız krallık yıkıldı, ada ilhak edildi.
- ÇİN (1894 - 95) Çin-Japon savaşında deniz piyadeleri çıkartması.
- KORE (1894 - 96) Deniz piyadeleri savaş boyunca Seul'ü ellerinde tuttular.
- PANAMA (1895) Kolombiya bölgesine deniz piyadeleri çıkartması.
- NİKARAGUA (1896) Corinto limanına deniz piyadeleri çıkartması.
- ÇİN (1898 - 1900) Boxer Ayaklanması'nda birlikler gönderildi.
- FİLİPİNLER (1898 - 1910?) İspanya'dan alındı, 600 bin Filipinli öldürüldü.
- KÜBA (1898-1902?) İspanya'dan alınarak donanma üssü haline getirildi.
- PORTO RİKO (1898?) İspanya'dan alındı, işgal sürüyor.
- GUAM (1898 - ?) İspanya'dan alındı, hâlâ üs olarak kullanılıyor.
- NİKARAGUA (1898) San Juan del Sur Limanı'na deniz piyadeleri çıkartması.
- SAMOA (1899 - ?) Taht kavgası üzerine savaş.
- NİKARAGUA (1899) Bluefields limanına deniz piyadeleri çıkartması
- PANAMA (1901 - 1914) 1903'de Kolombiya'dan kopartıldı, 1914-99'da Kanal Kuşağı'na ilhak edildi.
- HONDURAS (1903) Devrime deniz piyadeleri müdahale ettiler.

- DOMİNİK CUM. (1903 - 04) Devrimde ABD çıkarları korundu.
- KORE (1904 - 05) Rus-Japon savaşında deniz piyadeleri çıkartması.
- KÜBA (1906 - 09) Demokratik seçimde deniz piyadeleri çıkartması.
- NİKARAGUA (1907) Askeri Birlikler: 'Dolar Diplomasisi' yönetimi kuruldu.
- HONDURAS (1907) Nikaragua'yla savaş sırasında deniz piyadeleri çıkartması.
- PANAMA (1908) Seçim rekabetine deniz piyadeleri müdahalesi.
- NİKARAGUA (1910) Bluefields ve Corinto'ya deniz piyadeleri çıkartması.
- HONDURAS (1911) Askeri birliklerle, iç savaşta ABD çıkarları korudu.
- ÇİN (1911 - 41) Zaman zaman patlak veren çatışmalarla sürekli işgal.
- KÜBA (1912) Havana'daki ABD çıkarları askeri birliklerle korundu.
- PANAMA (1912) Hararetli seçimlerde deniz piyadeleri çıkartması.
- HONDURAS (1912) Deniz piyadeleri ABD ekonomik çıkarlarını korudu.
- NİKARAGUA (1912-33) 20 yıllık işgal, gerillalarla savaş.
- MEKSİKA (1913) Devrim sırasında Amerikalılar tahliye edildi.
- DOMİNİK CUM. (1914) Santo Domingo'nun hakimiyeti için gerillalarla savaş.
- MEKSİKA (1914-18) Ulusalçı güçlere karşı bir dizi askeri müdahale.

- HAİTİ (1914-34) Ayaklanmaların ardından 19 yıllık işgal.
- DOMİNİK CUM. (1916 - 24) 8 yıllık deniz piyadeleri işgali.
- KÜBA (1917 - 33) Askeri işgal, ekonomik manda yönetimi.
- I. DÜNYA SAVAŞI (1917 - 18) Gemi batırmalar, Almanya'yla savaş.
- RUSYA (1918-22) Bolşeviklerle savaşmak üzere 5 çıkartma.
- PANAMA (1918 - 20) Seçimlerden sonraki huzursuzluk dönemi boyunca 'polis görevi.'
- YUGOSLAVYA (1919) Dalmaçya'daki Sırp'lar'a karşı İtalya'nın yanında müdahale eden deniz piyadeleri.
- HONDURAS (1919) Seçim kampanyası sırasında deniz piyadeleri çıkartması.
- GUATEMALA (1920) Birleşmecilere karşı 2 haftalık askeri müdahale.
- TÜRKİYE (1922) İzmir'de ulusalcılarla savaş.
- ÇİN (1922 - 27) Ulusalci ayaklanma sırasında asker sevkıyatı.
- HONDURAS (1924 - 25) Seçim çekişmeleri boyunca iki kez çıkartma.
- PANAMA (1925) Deniz piyadeleri genel grevi bastırdı.
- ÇİN (1927 - 1934) Deniz piyadeleri ülkenin her yanına konuşlandırıldı.
- EL SALVADOR (1932) Faribundo Marti ayaklanması sırasında savaş gemileri gönderildi.
- II. DÜNYA SAVAŞI (1941 - 45) 3 yıl boyunca savaş; Japonya'ya atom bombası
- İRAN (1946) Nükleer tehdit; Sovyet birliklerine İran Azerbaycan'ını terk etmesi söylendi.

- YUGOSLAVYA (1946) Bir ABD uçağının düşürülmesine karşılık denizden müdahale.
- URUGUAY (1947) Nükleer tehdit; güç gösterisi olarak bomba sevkıyatı.
- YUNANİSTAN (1947 - 49) ABD, iç savaşta aşırı sağcıları destekledi.
- ÇİN (1948-49) Deniz piyadeleri, Komünistler'in zaferinden önce Amerikalılar'ı tahliye etti.
- ALMANYA (1948) Nükleer tehdit; Berlin Airlift'in korumasına atom bombaları.
- FİLİPİNLER (1948 - 54) CIA, Huk Ayaklanması'na karşı savaşı yönetti.
- PORTO RIKO (1950) Bağımsızlık ayaklanması Ponce'da ezildi.
- KORE (1950 - 53) ABD ve Güney Kore, Çin ve Kuzey Kore'yle savaştı; 1950'de atom bombası tehdidi. Ülkede hala ABD üsleri var.
- İRAN (1953) CIA demokratik hükümeti devirip Şah'ı iktidara getirdi.
- VIETNAM (1954) Nükleer tehdit: Kuşatmaya karşı kullanması için Fransızlar'a bomba verme önerisi.
- GUATEMALA (1954) Nükleer tehdit, bombalama: Yeni hükümet ABD şirketlerinin topraklarını müsadere edince CIA sürgündeki hükümetin istilasını yönetti; bombalar Nikaragua'ya yerleştirildi.
- MISIR (1956) Nükleer tehdit: Sovyetler'e Süveyş krizinden uzak durması söylendi; deniz piyadeleri yabancıları tahliye ettiler.
- LÜBNAN (1958) Asilere karşı deniz piyadesi işgali.
- IRAK (1958) Nükleer tehdit: Irak, Kuveyt'i işgal etmemesi konusunda uyarıldı.
- ÇİN (1958) Nükleer tehdit: Çin'e Tayvan adalarına girmemesi söylendi.

- PANAMA (1958) Bayrak protestoları arbedeye dönüştü.
- VIETNAM (1960 - 75) Kara, deniz birlikleri, bombalama, nükleer tehdit: 1-2 milyon kişinin öldüğü en uzun ABD savaşı; 1968 ve 1969'da atom bombası tehdidi.
- KÜBA (1961) CIA'nın sürgündeki güçlerle yaptığı istila operasyonu başarısız oldu.
- ALMANYA (1961) Berlin Duvarı krizinde nükleer tehdit.
- KÜBA (1962) Nükleer tehdit, deniz kuvvetleri; füze krizi boyunca abluka, SSCB'yle savaşa kıl payı.
- LAOS (1962) Gerilla savaşı boyunca askeri yığınak.
- PANAMA (1964) ABD askerleri, kanalı geri vermeleri uyarısıyla Panamalıları vurdu.
- ENDONEZYA (1965) CIA desteğiyle yapılan ordu darbesinde bir milyon kişi öldü.
- DOMİNİK CUM. (1965-66) Seçim kampanyası sırasında deniz piyadeleri çıkartması, bombalama.
- GUATEMALA (1966 - 67) Yeşil Bereliler asilere karşı müdahale etti.
- KAMBOÇYA (1969 - 75) Bombalama, kara ve deniz kuvvetleri: On yıllık bombalama, açlık ve siyasal kaos sonucu 2 milyon ölü.
- UMMAN (1970) İran'a karşı ABD'nin yönettiği operasyon.
- LAOS (1971-73) Askeri operasyon, bombalama; ABD Güney Vietnam istilasına karşı yönetti; kırsal alanlarda 'halı bombaları' kullanıldı.
- ORTADOĞU (1973) Nükleer tehdit: Ortadoğu savaşında bütün dünya alarına geçti.
- ŞİLİ (1973) CIA destekli darbe, seçilmiş Marksist başkanı devirdi.

- KAMBOÇYA (1975) Askeri birlikler, bombalama. Helikopter kazasında 28 ölü.
- ANGOLA (1976 - 92) CIA, Güney Afrika'nın desteklediği asilere yardım etti.
- İRAN (1980) Askeri birlikler, nükleer tehdit. Rehineleri kurtarma baskını; helikopter kazasında 8 asker öldü. Sovyetler, devrime karışmaması konusunda uyarıldı.
- LİBYA (1981) Deniz kuvvetleri jetleri; iki Libya jeti düşürüldü.
- EL SALVADOR (1981 - 92) Askeri operasyon, ordu danışmanları, ayaklanma karşıtı savaşta hava yardımı.
- NİKARAGUA (1981 - 90) Askeri operasyon, deniz kuvvetleri: CIA, sürgündeki kuvvetlerin (Kontralar) istilasına yardım etti, limana mayınlar döşendi.
- LÜBNAN (1982 - 84) Deniz kuvvetleri, bombalama: Deniz piyadeleri FKÖ'yü çıkardılar ve Falanjistleri desteklediler; donanma Müslüman ve Suriye istihkâmlarını bombaladı.
- HONDURAS (1983 - 89) Askeri birlikler: Sınır civarına üs kurulması için manevralar yapıldı.
- GRENADA (1983 - 84) Birlikler, bombalama: Devrimden 4 yıl sonra istila.
- İRAN (1984) Jetler: İki İran jeti İran Körfezi üzerinde düşürüldü.
- LİBYA (1986) Bombalama, deniz kuvvetleri: Ulusalçı hükümeti devirmek için hava saldırıları.
- BOLİVYA (1986) Kara kuvvetleri, kokain bölgesine yapılan akınlara yardım etti.
- İRAN (1987 - 88) Deniz kuvvetleri, bombalama: ABD, Irak'ın yanında savaşa müdahale etti.
- LİBYA (1989) Deniz kuvvetleri jetleri: İki Libya jeti düşürüldü.

- VİRJİN ADALARI (1989) Fırtınadan sonra St. Croix'da Siyahların başkaldırısı.
- FİLİPİNLER (1989) Jetler: Darbeye karşı hükümete yardım için hava kuvvetleri.
- PANAMA (1989 - 90) Ulusalçı hükümet 27 bin askerle devrildi; liderler yakalandı, 2 bini aşkın kişi öldürüldü.
- LİBERYA (1990) Askeri birlikler iç savaş sırasında yabancıları tahliye etti.
- SUUDİ ARABİSTAN (1990 - 91) Askeri birlikler, jetler: Kuveyt'i işgalinin ardından Irak'la savaş; Umman, Katar, Bahreyn, BAE ve İsrail'de 540 bin asker konuşlandırıldı.
- IRAK (1990 - ?) Bombalama, askeri birlikler, donanma: Irak ve Ürdün limanlarına abluka, hava saldırıları; Irak ve Kuveyt'teki istilada 200 bini aşkın kişi öldü; kuzeydeki Kürt ve güneydeki Şii bölgeleri üzerinde uçuş yasağı; Irak ordusunun büyük ölçüde imhası.
- KUVEYT (1991) Donanma, bombalama, askeri birlikler: Kuveyt kraliyet ailesi tahta döndü.
- SOMALİ (1992 - 1994) Birlikler, donanma, bombalama: İç savaş sırasında, ABD önderliğindeki BM işgali; Mogadişu grubuna karşı akınlar.
- YUGOSLAVYA (1992 - 1994) Donanma: Sırbistan ve Karadağ'a NATO ablukası.
- BOSNA (1993 - 1995) Jetler, bombalama: İç savaşta uçuş yasağı bölgesinde devriye görevi; jetleri düşürdü; Sırpları bombaladı.
- HAİTİ (1994 - 1996) Askeri birlikler, donanma: Askeri hükümete karşı abluka; askerler darbeden 3 yıl sonra Başkan Aristidi'yi yeniden iktidara getirdi.
- HIRVATİSTAN (1995) Bombalama: Krajina Sırp havaalanlarına Hırvat saldırısı öncesi saldırı.

- ZAIRE (KONGO) (1996 - 97) Askeri birlikler: Ruandalı Hutu mülteci kampında deniz piyadeleri; burası Kongo devriminin başladığı bölgeydi.
- LİBERYA (1997) Askeri birlikler: Yabancıların tahliyesi sırasında askerler ateş altında kaldı.
- ARNAVUTLUK (1997) Askeri birlikler: Yabancıların tahliyesi sırasında askerler ateş altında kaldı.
- SUDAN (1998) Füze: 'Terorist' sinir gazı tesisi olduğu iddiasıyla bir kozmetik fabrikasına saldırı.
- AFGANİSTAN (1998) Füze: Büyükelçiliklere saldıracağı iddia edilen köktendinci İslamcılar tarafından kullanılan eski CIA eğitim kamplarına saldırı
- IRAK (1998 - ?) Bombalama, füze: Silah denetçileri Irak'ın engelleme yaptığını iddia edince 4 günlük yoğun hava saldırıları.
- YUGOSLAVYA (1999 - ?) Bombalama, füze: Sırbistan Kosova'dan çekilmeyi reddedince ağır NATO hava saldırıları.
- YEMEN (2000) Donanma: Amerikan savaş gemisi Cole'a intihar bomba saldırısı.
- MAKEDONYA (2001) Askeri birlikler: NATO birlikleri kaydırıldı ve Arnavut asileri kısmen silahsızlandırdı.
- AFGANİSTAN (2001) Taliban ve Bin Ladin'e karşı yoğun ABD seferberliği.
- IRAK (2003 - ?) Kara, deniz, hava kuvvetleri, bombalama: Irak'ta Saddam rejiminin tasfiyesi için savaş: sürekli işgal.³²⁸

³²⁸ Star gazetesi, 31 Mayıs 2003; <http://www.savaskarsitlari.org/arsiv.asp?ArsivTipID=5&ArsivAnaID=14175> (Erişim: 06.8.2010)

ABD Dışişleri Bakanlığı Siyasa Planlama Şefi George Kenan, Şubat 1948 tarihli raporunda, “insan hakları, demokratikleşme” gibi kavram ve amaçları; muğlak ve gerçekçi olmayan amaçlar olarak tanımlayıp, ABD’nin dosdoğru kavram olan “güç” politikaları ile uğraşması gerektiğini şöyle ifade etmiştir:

“Dünya zenginliğinin yaklaşık yüzde 50’sine, fakat nüfusunun sadece %6,3’üne sahibiz... Önümüzdeki dönemde gerçek görevimiz, ulusal güvenliğimize halel gelmeden bu eşitsiz konumu sürdürmemize olanak verecek bir ilişkiler kalıbı dökmek olmalıdır. Bunu yapmak için de bütün duygusallığı ve hayalciliği bir yana bırakmamız gerekiyor. Diğerkâmlık ve dünya çıkarı lüksünü karşılayabileceğimiz hayaliyle kendimizi aldatmayalım... İnsan hakları, yaşam standartlarının yükselmesi ve demokratikleşme gibi muğlak ve gerçekçi olmayan amaçlar hakkında konuşmayı bırakmalıyız. **Dosdoğru güç kavramlarıyla uğraşmamız gereken günler çok uzak değil.**”³²⁹

ABD, bu müdahale sürecinde sırf bu müdahaleler ve ABD çıkarları uğruna yüzbinlerce insan öldürdü.³³⁰

-1921 yılında Nikaragua’yı işgal ettiğinde, Ulusal Muhafızlar adlı ve başını Somoza’nın çektiği terör örgütünü kurdurarak, anti-empyralist direnişin başını çeken Sandino ve 300 kişiyi katletti. Nikaragua’da 40 yıldan fazla sürecek bir terör dönemi başlattı. Bu süreçte birçok sabotaj ve suikast düzenledi.

-1945’te Japonya’nın Hiroşima ve Nagazaki kentlerine atom bombası atarak bu bombalarla bir anda **250.000** kişiyi öldürdü.

-1950-53 yılları arasında **yüz binlerce** yurtsever Koreliyi katletti.

-1954’te **binlerce** Guetamalalı’yı öldürdü.

³²⁹ Star gazetesi, 31 Mayıs 2003; <http://www.savaskarsitlari.org/arsiv.asp?ArsivTipID=5&ArsivAnaID=14175> (Erişim: 06.8.2010)

³³⁰ <http://www.aleviweb.com/forum/showthread.php?t=20413>(Erişim: 06.8.2010)

-1955'te Endonezya, Laos ve Kamboçya'da çok sayıda CIA operasyonu düzenledi. **Birçok insanın ölümüne** sebep oldu.

-1956-59 yılları arasında Küba'da **60.000** kişiyi, ABD'li danışmanların ve Batista'nın birlikte yürüttüğü operasyonlarda katletti.

-1965'te işbirlikçi Suharto, **1.000.000** (Bir milyon) komünist ve ilerici Endonezyalıyı katletti.

-Yine 1965'te Dominik'e paraşütçülerini indirdi ve **10.000** Dominikliyi katletti.

-1975'te Vietnam'dankovulduğundaarkasındamilyonlarcaölüve sakat bıraktı. ABD'nin Vietnam'da halkın üzerine **attığı bomba miktarı 638.000 tondur** ki, bu da II. Dünya Savaşı sırasında Avrupa ve Afrika'ya atılan toplam bombaların yarısıdır. Kişi başına aşağı yukarı 5 bomba atıldığı söylenmektedir. Milyonlarca insan stratejik köylere sürülmüş, on binlerce kadının ırzına geçilmiş, yüz binlerce insan sakat bırakılmıştır, Milyonlarca insan işkenceden geçirilmiştir. Vietnam, ABD'nin dünyanın sonuna kadar silinmeyecek yüz karasıdır. İnsanlığın utanç sayfasıdır.

-1970-75 yılları arasında Kamboçya ve Laos'ta **1.000.000** insanı katlettiler.

-1973'te Şili'de CIA' nın düzenlediği darbe ile **30.000** kişi katledildi.

-Aynı yıllarda Arjantin'de faşist generallerle yaptığı işbirliği sonucu **30.000** kişi kaybedildi.

-1983'te Lübnan'a müdahale etti. 14 bin Deniz Piyadesinin katıldığı operasyonda **binlerce** ilerici yurtsever Lübnanlı katledildi.

-1983'te Lübnan'a ikinci bir müdahalede bulundu. Akdeniz deki Amerikan 6. Filosuna ait savaş gemileri Lübnan'a **günlerce bomba** yağdırdı.

-1983'te Grenada'yı işgal ettiğinde vatanını savunmaya çalışan **yüzlerce** yurtseveri katletti.

-1986'da Libya'yı bombaladı, 1.000'e yakın sivil katletti. Ülkeye ambargo uygulayarak deniz ablukasına başvurdu.

-1989'da Panama'ya asker çıkarttı ve 5.000 Panamalıyı öldürdü.

-1991'de Irak'ın Kuveyt'e girişini bahane ederek ve diğer emperyalist devletleri de yanına alarak Irak halkına karşı bomba yağdırdı. Bu bombalarla 100.000'den fazla insanı katletti. Bu katliamı da tv iletişimi ile tüm dünyaya izletti. Bu bombalamalar sırasında ABD uçakları Irak halkının üzerinde 12.000 sorti yaptı.

-Somali'deki durumu bahane ederek diğer emperyalist güçleri de yanına alıp Somali'yi işgale girişti.

-Latin Amerika'da ABD'nin bulaşmadığı savaş, katliam, insan hakları ihlali yok gibidir. Meselâ **Nikaragua**'dan kaçan işkenceci, halk düşmanı kontraları "Özgürlük Savaşçıları" adı altında **Honduras**'ta üslendirdi ve silahlandırarak **Nikaragua** halkının üstüne saldırttı. Birçok Latin Amerika ülkesinde de "Ulusal Muhafızlar" adı altında "Ölüm Mangaları"nı örgütledi, **eğitti, finanse etti, silahlandırdı** ve halkın üzerine saldırttı.

-ABD, sadece 1946-1975 yılları arasında amaçlarına ulaşmak için tam 215 kez askeri güce başvurmuştur. Aynı süreçte insanlığa 19 defa nükleer silah kullanma tehdidini savurmuştur.

İşte demokrasi havarisi ABD budur!

6.6) İNGİLTERE'NİN MÜDAHALE LİSTESİ

İngiltere ve ABD

ABD'den önce, sömürgeci ve emperyalist güç olarak, İspanya, İngiltere, Fransa, İtalya ve Almanya vardı. Son iki yüzyılda ise özellikle, şimdi ABD gibi İngiltere vardı.

“İngilizler yakın tarihlerinde 26 soykırımın lekesini taşıyor. İngilizler Amerika kıtasının keşfinden sonra İspanyollar ve Hollandalılar ile birlikte pek çok kıyıma imza attılar. Göçmen olarak gittikleri ülkelerde 200 yılda 400'e yakın anlaşma yaptılar. Ama canları istediğinde ya da yeni kaynaklara ihtiyaç duyduklarında **bu anlaşmaları tek taraflı bozdular**. Yaşlı genç, kadın çocuk demeden arazilerine ya da hayvanlarına el koyabilmek için göçmen ya da işgalci olarak gittikleri bölgelerin insanlarını acımasızca katlettiler.”³³¹

İngiltere'nin Suç Kronolojisi

Amerika'da: Riogrande-Virginia bölgesinde Powhatans kabilisinin nüfusu 1600 yılında 50.000 iken sadece 7 yıl sonra 1607 de 5.000 kalmıştı. Ohio ırmağı kıyısında ve çevre şehirlerde yaşayan 100.000 yerli **çiçek hastalığı taşıyan battaniyelerle** hastalık bulaştırılarak öldürüldü. Bu yöntem daha sonra diğer soykırımcı Avrupalılarca pek çok yerde uygulandı. İngilizlerin katliamları sonucunda nüfusu çok büyük olan yerli sayısı 1900 lerin başında:

Tonkavasların 56'ya

Caddoların sayısı 500'e

Wichitaların sayısı 350'ye

³³¹ <http://www.aleviweb.com/forum/showthread.php?t=20413> (Erişim: 6.8.2010)

Kichailerin sayısı 66'ya

Apache lerin sayısı 60'a

Comanche lerin sayısı 1.600'e düştü.

Avustralya'da: İngiltere 1788-1938 yılları arasında İngiltere büyük bir soykırım yaptı ve Amerika kıtasındaki gibi yerli halk adeta yok edildi. (Avustralya'daki işgal ve soykırım bu kitapta ayrı bir başlık altında anlatılmıştır. Burada kısaca bilgi vermek gerekirse) Avustralyanın yerli halkı Aborjinleri (aborginal) siyah, zayıf, enalt-taki hayvani ırk diye tanımlayarak büyük bir **nefretle katlettiler**. Hayvan avına çıkar gibi yerli avına çıkıp avlandılar. Yerlilerin kafalarını kesip herkesin görebileceği meydanlarda sergilediler. Bununla da büyük övünç duydular. 1824 yılında bölge sömürge yönetimi tarafından çıkarılan izinle görüldükleri yerde yerliler öldürülmeye başlandı. Korkutup topraklarını ellerinden alabilmek amacıyla kadınlarını öldürüp yaktılar. İngilizler avlayarak, çiçek, tifo, dizanteri mikroplarını kullanarak ya da yiyeceklerine zehir katarak aborjinlere soykırımı yaptı. **İngilizler avustralyaya ayak bastığında 750.000 olan yerli nüfusu 1911 de 30.000'e düştü.**

Hindistan'da: 2 Mayıs 1857'de Delhi yakınlarındaki Meerut'ta başlayan ve buradan Hindistan'a yayılan ayaklanma kanlı şekilde bastırıldı. İngiltere ayaklanmayı bir ırk savaşına dönüştürdü. İşgalci İngilizler girdikleri bütün köylerdeki insanları imha ettiler. Aynı yıl İngilizler Delhi'yi ele geçirdiler. İşgale karşı ayaklanma Şubat 1859'a kadar sürdü. Yüzbinlerce Hintli katledildi. İngiltere, **1876 yılında da Hindistan'da 25 milyon insanı katletti**

13 Nisan 1919'da barışçı bir gösteriye ateş açan İngilizler 379 Hintliyi öldürdü, 1200 kişiyi yaraladılar. 1 Nisan 1931-14 Temmuz 1931 arasında Hindistan'da 103 kişi katledildi, 420 kişi de yaralandı.

1931 Temmuz ayında İngiliz Kraliyet Hava Kuvvetleri Hindistan'a 500 ton bomba attı.

Kenya'da: İngiltere 1890'da Kenya ve Uganda'yı işgal etti. İngiliz terörü aralıksız onyıllarca sürdü. 1950'li yıllarda Kenya tam bir **toplama kampına** dönüştü. Ekim 1953'te İngilizler **138.000** Afrikalıyı gözaltına aldı. Aynı yıl **1.300** Kenyalı katledildi. İngiliz işgali boyunca köyler yakıldı, 39 toplama kampında 70.000 Kenyalı tutsak edildi ve bu süreç zarfında **30.000** Kenyalı vahşice öldürüldü.

Güney Afrika'da: İngiltere 1900'de Güney Afrika'da Boer'lere saldırdı. İngilizlerin yakaladıkları ve toplama kamplarına koydukları çoğu kadın ve çocuklardan oluşan 20.000'de fazla Boer öldürüldü. 1902'de Vereeniging anlaşması sonunda Boerler bağımsızlıklarını kaybettiler.

Türkiye'de: İngiltere 1915'te diğer emperyalistler ile birlikte Türkiye'ye saldırdı. Çanakkale'de yaklaşık **200.000** Mehmetçik şehit düştü. Türkiye'yi parçalayıp yok etmek için çalıştı. Yunanistan'ı maşa olarak kullanıp kendi gözetimleri altında Anadolu'ya gönderdi.

İrlanda'da: İngiliz işgali altındaki İrlanda'da 1922-23 arasındaki iç savaş boyunca İngiltere hükümeti pek çok insanı yargılamaksızın idam etti ya da kurşuna dizdi.

Shanghai'da: 1927'de Shanghai'da on binlerce Çinli katledildi.

Filistin'de: 1929'da İngiltere işgali yıllarında Siyonist zulme isyan eden Filistinlilerden **200'ü** katledildi. Birçok Arap köylü idam edildi, birçoğu hapsedildi. 1936 yılı içinde **1.000** Filistinli İngiliz emperyalistler tarafından katledildi. İngiltere, Siyonizmin silahlandırılması ve Ortadoğu'ya yerleştirilmesinde önemli rol oynadı. Bu destek nedeniyle İngiliz güçlerinin 1939 yılında Ortadoğu'dan çekilmesiyle **binlerce** Arap katledildi. Onbinlercesi yaralandı.

Yunanistan'da: İngiltere, Ekim 1944'te Yunanistan'ı işgal etti. Larissa ve Makranissos toplama kamplarında binlerce Yunanlı vahşi işkencelerden geçirildi ve katledildi. Ki bu katliam emperyalizmin gerçek yüzünü ve kafa yapısını ortaya koyan en güzel bir örnektir. Çünkü 1919 yılının Mayıs ayında Yunanistan'ı adeta elinden tutarak Anadolu'ya sokmaya çalışan İngiltere, 1944 yılında Yunanistan'ı işgal ederek Yunanlıları öldürmüştür!

Almanya'da: Amerikalılar ve İngilizler, Almanların savaşı kaybetmelerinin ardından, Almanyanın Dresden kentine sığınan Alman göçmenlerin üzerine 3 gün boyunca havadan bomba yağdırdılar. Savunmasız insanların sığındığı Almanyanın kültür merkezi Dresden kentine intikam amacıyla düzenlenen bombardımanlar sırasında 3.900 ton tahrip gücü yüksek bomba ve 200.000 napalm (yangın) bombası atıldı. Sokaklar yanmış insan cesetleriyle doldu. Bu yok etme harekâtı sonucunda çoğunluğunu çocuk ve kadınların oluşturduğu 200.000 kişi öldü. Japonya'nın Hiroşima ve Nagazaki kentlerine atılan atom bombaları sonucu 135.000 kişinin öldüğü gerçeği Dresden'e uygulanan soykırımın büyüklüğünü gözler önüne seriyor.

Kenya'da: 1952'de İngilizler Kenyada'ki ayaklanma girişimini 2.000.000 (iki milyon) Kenyalıyı öldürerek bastırdılar.

İrlanda'da: İrlanda'nın işgalinin 25 yılı boyunca çoğu sivil, katledilen İrlandalı sayısı 3.000 civarındadır.

1969-80 yılları arasında İngiltere'de gözaltında ölen insan sayısı 696 kişidir.³³²

İngiliz vahşetine bir başka örnek!

"Birinci dünya savaşı'nda İngilizlere, 150.000 askerimiz esir düştü. Bu askerlerden bir kısmı da Mısır'ın İskenderiye şehri yakın-

³³² <http://www.aleviweb.com/forum/showthread.php?t=20413> (Erişim: 6.8.2010)

larında bulunan Seydibeşir Usare kampı'na hapsedildi. Kampın tam adı, 'Seydibeşir Kuveysna Osmanlı Useray-i Harbiye Kampı' idi. Bu kampta, 1918'de Filistin cephesinde esir düşen 16. Tümen'in 48. Alayı'na bağlı Osmanlı askerleri tutuluyordu. 12 Haziran 1920'ye kadar iki yıl boyunca her türlü işkence, eziyet, ağır hakaret ve aşağılamaya maruz kaldılar. Bu insanlık dışı muamelenin nedeni ise Ermeniler idi...

Kamptaki, Türkçe bilen Ermeni tercümanların yalan, yanlış çevirileri ve kışkırtmaları nedeniyle, kampların İngiliz komutanları, azıllı Türk düşmanı kesilmişlerdi. Savaş bitmişti. Ancak, kamptaki ağır koşullar nedeniyle ölenler dışındaki askerleri teslim etmek, İngilizlerin işine gelmiyordu. Çünkü olası yeni bir savaşta, bu askerlerin yeniden karşılarına çıkabilecekleri, Ermeniler tarafından, İngilizlerin beyinlerine işlenmişti. Çözüm toplu katliamdı...

Askerlerimiz, mikrop kırma bahanesiyle, süngü zoruyla dezenfektehavuzlarınasokuldu.Ancaksuynormalinçoküzerindekrizol maddesi katılmıştı. Mehmetçik, daha ayağını soktuğunda, aşırı krizol maddesi nedeniyle haşlanıyorlardı. Ancak İngiliz askerleri dipçik darbeleri ile askerlerimizin havuzdan çıkmalarına izin vermiyorlardı. Mehmetçikler, bele kadar gelen suya başlarını sokmak istemedi. Bu kez İngilizler havaya ateş etmeye başladı. Askerlerimiz, ölmek için çömelerek başlarını suya soktular. Ancak başını sudan kaldıran artık göremiyordu. **Cünkü gözler yanmıştı...**

Dışarı çıkanların halini gören sıradaki askerlerimizin direnişleri de fayda etmedi ve **15.000 askerimiz kör oldu.**"³³³

³³³ <http://www.aleviweb.com/forum/showthread.php?t=20413> (Erişim: 6.8.2010)

6.7) AVUSTRALYA’NIN İŞGALİ VE YERLİ KATLİAMI

Kıta ve Halkları

Avustralya kıtası, hem dünyanın en büyük adası, hem de en küçük kıtasıdır. Yüzölçümü 7.704.000 kilometrekaredir.

Avustralya halklarının binlerce yıl önce Asya halkları ile ilişki içinde olduğu belirtilmektedir. Kıta, tarihte Avrupa tarafından da bilinen bir yerdir. Orta çağda Avrupalılar kıtaya “Tera Incognita” derlerdi. Anlamı, “Bilinmeyen Güney Ülkesi” demektir.

“Avustralya’daki ilk insan yerleşimlerinin 42.000 ila 48.000 yıl öncesinde ortaya çıktığı tahmin edilmektedir. İlk Avustralyalılar günümüzdeki Avustralya yerlisi olan Aborijin’lerin atalarıdır. Kara bağlantıları veya kısa mesafeli suları geçerek Güneydoğu Asya’dan, adaya yerleşmişlerdir.

Bu insanların çoğu doğa insanıydı, karmaşık bir dilsel kültür ve ruhsal değer ile doğaya saygı gösteren ve Aborijin mitolojisi olan düş zamanı (İngilizce: Dreamtime) inancı ile yaşamaktaydılar.

Adada yaşayan diğer bir yerli halk olan Torres Strait Yerlileri (İngilizce: Torres Strait Islanders), etnik olarak Malezya kökenlidir. Bu insanlar Torres Strait Adaları ve Queensland’ın kuzey uçlarındaki çeşitli bölgelere yerleşmişlerdir. Kültürel alışkanlıkları Aborijinlerden belirgin olarak farklıdır.”³³⁴

Kıtaya İlk Giden Avrupalılar

Avustralya kıtasına giden ilk Avrupalı konusunda daha eski tarihlere doğru yeni bilgiler elde edilmektedir.

³³⁴ <http://tr.wikipedia.org/wiki/Avustralya> (Erişim: 17.8.2010)

“Avustralya anakarasını resmi kayıtlara göre gören ilk Avrupalı, **Hollandalı kâşif Willem Janszoon**'dur. Janszoon Cape York Yarımadası'nı **1606**'da görmüştür. 17. Yüzyıl boyunca, Hollandalılar tüm batı ve kuzey sahil şeridinin haritasını çıkarmış ve buraları New Holland olarak adlandırmışlardır. Ancak herhangi bir yerleşim yeri kurma çabası göstermemişlerdir. **1770'de James Cook**, Avustralya'nın doğu sahillerinde yolculuk yapmış, bölgenin haritasını çıkarmış, New South Wales olarak adlandırdığı bölgeyi Britanya topraklarına kattığını ilan etmiştir. Seferler sonucu yapılan keşifler, kıtanın sömürüsü için, hızla mahkûmların ve tutukluların işçi olarak çalıştırıldığı kolonilerin kurulmasını sağlamıştır.

Britanya Denizaşırı Kolonileri kıtada ilk kez New South Wales kolonisi ile 26 Ocak 1788'de Kaptan Arthur Phillip tarafından Port Jackson'da bir yerleşim yeri oluşturulması ile başlamıştır. Bu tarih daha sonra Avustralya'nın ulusal günü ilan edilmiştir (Australia Day). Günümüzde Tazmania olarak bilinen, Van Diemen's Land'a yerleşim 1803 yılında başlamıştır. Burayı 1642'de keşfenden kâşif **Abel Tasman**, adaya, kendisini bu yolculuğa yollayan Hollanda Güney Hindistan Kolonileri valisi ve generali Anthony van Diemen'in onuruna Anthoonij van Diemenslandt adını vermiştir.”³³⁵

Bununla birlikte, yukarıdaki bilgiye karşı, yeni elde edilen bazı haritalara göre, Portekizlilerin kıtayı gördükleri tespit edilmiştir. Şöyle ki:

“Son elde edilen bazı veriler, durumun daha farklı olabileceğini gösteriyor. Los Angeles Kütüphanesinde bulunan 16.yy'dan kalma bir haritaya göre **Hollandalı ve İngiliz denizcilerden çok önce, Portekizliler Avustralya Kıtasını keşfettiler.** Hem de Kaptan Cook'dan 250 yıl önce.

Avustralyalı yazar Peter Trickett, 8 yıl önce bir kitapçada bulduğu 15 haritanın 1545 yılından daha yeni olmadıklarını gördü.

³³⁵ <http://tr.wikipedia.org/wiki/Avustralya> (Erişim: 17.8.2010)

Bunlardan iki tanesi ‘Terra Java’ adını taşıyordu ve dikkatli bakıldığında Avustralya’nın doğu kıyılarını gösterdikleri anlaşılmaktaydı. Harita üzerindeki yer adları Portekizce yazılmıştı. Fransız haritacılar tarafından, muhtemelen, ele geçirilen Portekiz gemilerinde bulunan parşömen haritalardan kopyalanmışlardı. Parçalı olan parşömen haritalar, Fransızlar tarafından birleştirilmiş fakat bu esnada haritanın özgün halinde olmayan bazı hatalar ortaya çıkmış olmalıydı ki, haritaların gösterdiği Avustralya kıyılarında bazı yanlış bölümler oluştu. Kopyalama ve birleştirme sırasındaki hatalara rağmen, haritanın, Avustralya’nın Doğu Kıyılarını gösterdiği açık bir şekilde görüldü. Portekizliler muhtemelen, 1500’lerin ilk çeyreğinde keşfettikleri Avustralya’nın kuzeyindeki Baharat Adaları’ndan (Moluccas) bir kaç yıl sonra, Avustralya kıyılarını da keşfetmişlerdi.

Trickett, kıtanın Portekizli denizci Christopher de Mendonca tarafından keşfedildiğini düşünmekte. Diğer güçlü Avrupa ülkelerinden gizli tutulan keşif bilgileri, gemilerin ele geçirilmesi ile Fransızların eline geçmiş fakat haritalar yanlış birleştirilmişti. Trickett ayrıca, Yeni Zelanda ve Avustralya kıyılarında; Portekizlilere ait 16.yy’dan kalma eserlerin bulunmuş olmasının da, varsayımlarını desteklediğini ifade etti.”³³⁶

Portekizlilerden sonra ise kıtaya Hollandahılar ilgi duymaya başladılar. O tarihlerde denizcilikte ileri durumda bulunan Hollandahılar, Endonezya’nın Java adasına sürekli gemi seferi düzenlemektedirler. Hollandahılar bu seferlerde Ümit Burnu’nu dolayarak Hint Okyanusu’nu geçmektedirler. Yukarıda dediğimiz üzere, Hollandalı Willem Janszoon, adayı 1606 yılında görmüştür. Dolayısıyla adanın keşfi Kaptan Cook’a ait değildir. Hata Cook, ilk başta, adaya geldiğini bile anlayamamıştır.

³³⁶ <http://zemin.terapad.com/index.cfm?fa=contentNews.newsDetails&newsID=13802&from=archive> (Erişim: 17.8.2010)

Hollanda - Java seferlerinden dolayı bölgeye aşına olan Hollanda devleti, 1642 yılında kıtayı keşfetmeye **Kaptan Abel Tasman**'ı görevlendirdi. Kaptan Tasman, günümüzde Tazmanya ve Yeni Zelanda denilen adaları buldu. Daha sonra ise İngiltere Devletinin emriyle Kaptan Cook kıtanın güney kıyılarını keşfederek bölgeyi İngiltere'nin toprağı ilan etti.

Kaptan Cook, 16 Ağustos 1768 tarihinde, yönetimindeki Endeavour gemisi ile Plymouth limanından ayrılarak, Güney Pasifik'e doğru yola koyulur. Cook'un görünürdeki amacı, Pasifik Okyanusu'nda araştırmalar yapmak, 3 Haziran'da Dünya ile Güneş arasından geçecek olan Venüz gezegenini gözlemektir.

Ki bize keşifler bahsinde, okulda ve kitaplarda sadece bunlar öğretildi. İşgal, sömürü ve emperyalizm gerçek bilgileri ve gerçek yüzü verilmedi, öğretilmedi. Sanki hep Batı'ya ayıp olur diye gerçekler gizlendi, bize Batılı işgalciler adeta turistik amaçlı turistler gibi gösterildi. Onun için de **Türkiye'de nesiller**, dünyayı anlayamadı, emperyalizmi kavrayamadı; faşizmin cebinde parası olmayan bir gencin kafası değil de sermaye iktidar işbirliğinin hâkimiyeti olduğunu bilemedi!

Kaptan Cook'un Gerçek Görevi

Oysa gerçek sadece yukarıdaki gibi bir gözlem değildir ya da bundan ibaret değildir! Çünkü Kaptan Cook'a astronomik gözlemlerinin sona ermesinden sonra açılmak kaydıyla ve devlet sırrı olan mühürlü bir zarf verilir. **Zarfın içinde bir emir vardır. Emre göre, güneye gidilecek ve Avustralya kıtası aranacaktır!** Gerekirse, 40. enleme kadar inilecek ve eğer böyle bir kıta yoksa başka adalar aranacaktır. Ayrıca Yeni Zelanda incelenecek ve Doğu Hindistan'a kadar gidilecektir. Böylece dünyanın çevresi de dolaşmış olacaktır.³³⁷

³³⁷ Eser Coşkun, *İnsanın Yaşayan Geçmişi Avustralya Yerlileri*, Pera Yay. 3.baskı, İstanbul-2008, s.17

16 Ağustos 1768'de İngiltere'den ayrıldıktan sonra, 11 Nisan 1769'da Haiti'ye varılır. Birkaç ay sonra buradan ayrılırlar. (O sırada teğmen olan Cook, yıllar sonra aynı adada Amiral olarak bulunurken yerliler tarafından öldürülür). Haiti'den sonra Yeni Zelenda'ya uğrarlar. Oradan ayrıldıktan sonra nihayet 21 Haziran günü ufukta yeni kıtanın dağları görünür. Ama Cook önce buranın yeni kıta Avustralya olduğuna ihtimal vermez. Ancak kıta daha önceki Avrupalı denizci tarafından görülmüş bir kıtadır. Karaya ilk çıkışta iki mızraklı yerli ile karşılaşılır. Avrupalılar ateş açarlar ve yerlinin biri ölür diğeri kaçar. Ama işte bu karşılaşma Avustralya'nın sonunun başlangıcı olur.³³⁸

Kıtanın İşgali, Şaşkınlık ve Çatışma

Avrupa'nın sömürgecilik kurallarına göre, Avrupa dışında sömürmek için işgal edilen topraklar **"sahipsiz toprak"** kabul edilerek, ana devlete bağlı toprak ilan edilmekteydi. Nitekim Kaptan Cook da bu uygulamayı yapmıştır.

"Cook Avustralya'ya vardığında bu ve bunun gibi topraklar İngiliz yasalarına göre, 'Terra Nullius', yani kimsesiz, sahipsiz topraklar statüsüne giriyordu. Buna göre, belirgin bir yönetim sistemine ve mülkiyete konu olmayan topraklar sahipsiz topraklardı. Yerlilerin hükümetleri ve topraklar üzerinde özel mülkiyet anlayışları olmadığına göre bu kıta kimsesiz, sahipsiz sayılırdı...

Kaptan Cook Avustralya kıtasını **kimsesiz topraklar doktrini** doğrultusundaki yasaya dayanarak işgal etmekte bir sakınca görmedi. Bu ülke artık İngiliz toprağıydı. Yine aynı anlayışa dayalı işgal, yerlilerin yasal olarak varolmadıkları anlamına geliyordu. Bu durum, yerlilerin haklarını yok saymayı kolaylaştıracaktı.

İşgalden kısa süre sonra sömürgeciler kıtaya hücum ettiler, İngiliz politikasına göre; bu yeni sömürgecinin kuruluşunda baş-

³³⁸ Coşkun, *İnsanın Yaşayan Geçmişi Avustralya Yerlileri*, s.17

rolü mahkûmlar oynayacaklardı. Böylece on bir gemilik ilk İngiliz donanması, yanında iki de Fransız gemisi olmak üzere 18 Ocak 1788'de Avustralya'ya ulaştı. Botany Körfezi'nde karaya ayak basanlar arasında, kadınlı erkekli yedi yüzden fazla mahkûm, gardiyanlar, siviller, subaylar, donanmanın komutanı ve ilk Avustralya Valisi Arthur Phillip bulunmaktaydı. Üssünü Botany Körfezi'nden Port Jakson'a taşıyan Vali Phillip, burada Sydney şehrini kurdu.

26 Ocak 1788'de Kraliyet bayrağı, söylevler, marşlar, alkışlar ve top sesleri arasında göndere çekildi. **Yeni bir İngiliz kolonisi kurulmuştu...**"³³⁹

"Britanya Denizaşırı Kolonileri kıtada ilk kez New South Wales kolonisi ile 26 Ocak 1788'de Kaptan Arthur Phillip tarafından Port Jackson'da bir yerleşim yeri oluşturulması ile başlamıştır. **Bu tarih daha sonra Avustralya'nın ulusal günü ilan edilmiştir** (Australia Day). Günümüzde Tazmania olarak bilinen, Van Diemen's Land'a yerleşim 1803 yılında başlamıştır. Burayı 1642'de keşfenden kâşif Abel Tasman, adaya, kendisini bu yolculuğa yollayan Hollanda Güney Hindistan Kolonileri valisi ve generali Anthony van Diemen'in onuruna Anthoonij van Diemenslandt adını vermiştir. Van Diemen's Land 1825'te ayrı bir koloni halini almıştır. Birleşik Krallık, 1829'da Avustralyanın batı bölümünü kontrol altında tutmaktaydı. New South Wales'in çeşitli bölümlerinde yeni ve ayrı koloniler oluşturuldu; South Australia (1836), Victoria (1851) ve Queensland (1859). Northern Territory (NT), South Australia eyaletinin bir parçası olarak 1863'de kuruldu. South Australia, bir serbest eyalet olarak kurulmuş ve hiç bir zaman diğer kolonilerde olduğu gibi mahkûm ve tutukluların çalıştırıldığı bir cezai koloni olmamıştır. Suçluların adaya getirilmesi 1840 ve 1864 yılları arasında aralıklarla devam ettirilmiştir."³⁴⁰

³³⁹ Coşkun, *İnsanın Yaşayan Geçmiş Avustralya Yerlileri*, s.19 ?

³⁴⁰ <http://tr.wikipedia.org/wiki/Avustralya> - 17.08.2010

Avustralya kıtasına Avrupalı beyazların akın etmesi karşısında kıta yerlileri, aynı Amerika kıtasında olduğu gibi önce bir şey anlamamışlar ve onları dostane ilişkilerle karşılamışlardır. Ancak zamanla hiç de dostane bir niyetle gelmediklerini anlamışlardır. Fakat artık iş işten geçmiş, Batı Sömürgeciliği gerçek yüzünü göstermiştir.

“Kıtanın her yerindeki ilk temaslarda, yerliler beyazları, denizaşırı yolculuklarından vatanlarına dönen **Kutsal Ata Ruhları olarak görmüşlerdi**. Bu nedenle onlara çok büyük saygı gösterdiler. Ama yanıldıklarını kısa sürede anlayacaklardı.

Beyazların avladıkları balıklardan teklifsizce almaya kalktıklarında, sert biçimde engellendiler. Oysa yerlilerin inanç ve yaşam tarzlarına göre denizden çıkan her şey herkesindi ve bunlar eşitçe paylaşıldı. Çirkin kulubelerin yapılması için ağaçların kesilmesini, toprağın Halaç pamuğu gibi atılmasını, su kaynaklarının kirletilmesini, hayvanların vahşice avlanmasını şaşkınlıkla izlediler. **Bu gelenler Kutsal Ata Ruhları değildi, yanılmışlardı.**

İstilanın başladığı topraklar Eora topluluğunun sınırları içerisinde bulunuyordu. Eora’lar yüzlerce beyaz yabancının topraklarını işgal etmesine önce bir anlam veremediler. Daha sonra beyazlar, yerlilerin sepetlerine, balık ağlarına, mızraklarına hatta kadınlarına el uzatmaya başlayınca şaşkınlık öfkeye dönüştü...

Birkaç küçük olay dışında asıl büyük çatışma, iki yıl sonra meydana geldi. 10 Aralık 1790’da ilk yerli direniş lideri Pemulwoy ortaya çıktı ve İngilizleri yıllarca uğraştırdı, Pemulwoy ve yerliler beyazlara karşı tam on iki yıl direndiler. 1802’de, başına ödül konulan Pemulwoy öldürüldü...”³⁴¹

³⁴¹ Coşkun, İnsanın Yaşayan Geçmişi Avustralya Yerlileri, s.21

Yerli Koruma(ma) Kurulu

1883 yılında Yerli Koruma Kurulu kuruldu. Kurulun amacı, her yaştan ve her türden yerliyi korumak olarak ifade edildi. Kurulun önemli yetkileri vardı. Örneğin, istediği yerliyi istediği yere gönderebilirdi.

Kurul, aslında bir anlamda sistematik şekilde yerlileri yok etme amacına çalışıyordu. Nitekim toplama kampları da kurul ile birlikte devam etti. Binlerce çocuk toplama kamplarına gönderildiler. Kardeşler ayrı ayrı yerlerde tutuldular. Böylece aileler de dağıtılmış oldular.

Yerliler, “1840’lardan itibaren adeta yok sayılmışlardı. Mahkemelerde tanıklıkları kabul edilmez, sorgusuz sualsiz tutulabilir veya tutuklanabilirdi. 1851’den sonra beyazların onlarla yaşaması veya arkadaşlık etmesi yasaklandı. 1900’den itibaren yerlilerin toplama kamplarının dışında yaşamasına izin yoktu.”³⁴²

Hristiyanlaştırma Çabaları

Batı sömürgeciliğinin hedef topraklardaki halkı sömürüye hazırlama yöntemi, misyonerlik ve hayır faaliyetleridir. Nitekim Avustralya’da da aynı yöntem uygulanarak katliamdan kurtulan yerli halk Hristiyanlaştırılmaya çalışılmıştır.

“Sömürü ve soykırımın bir diğer maskeli yöntemi, uygarlaştırma ile ikiz kardeş olan Hristiyanlaştırmaydı. 1832’den itibaren devlet politikası haline gelen uygarlaştırma uygulamalarıyla, görünürde, yerlilerin giysi giymeleri, okuma yazma öğrenmeleri, dua etmeleri, iş alışkanlıkları kazanmaları, uysal birer insan olmaları amaçlanmıştı. Bu amaç doğrultusunda çalışan bir diğer kuruluş misyonlardı...

³⁴² Coşkun, *İnsanın Yaşayan Geçmişi Avustralya Yerlileri*, s.38

İlk misyon 1825’de Wellington Vadisi’nde kuruldu. Yerlilerin ilgisini çekmek için çeşitli girişimlerde bulundu, hatta bedava un ve tütün dağıttılar. Buna karşın, yerliler misyona ilgi göstermediler.

(Yerliler) Beyazlar için çalışmayı ve angaryayı reddettiler. Diğer yandan zaten yeterince güçlü inançları vardı.

Misyonlar, yetişkin yerlilere ulaşamayınca çocuklara yöneldiler. Çocuklar bir kez daha ailelerinden zorla kopartılarak yatılı misyon okullarına alındılar. Misyonların kuralları katıydı... Geçmişe ait her şey unutulmalıydı!

Yerlileri Hristiyanlaştırmak için her yol denendi. Hatta Macquarie Gölü misyonunda görevli rahip Threlkeld, Awabakal yerli togluluğunun dilini öğrenmek ve İncil’i bu dile çevirmek için yıllarını harcadı. **Ancak 1840 yılına gelindiğinde, Awabakal topluluğu katliam ve salgın hastalıklar nedeniyle tümüyle yok olup gitmişti.”**³⁴³

Beyaz Basının Katliamı Desteklemesi

Avustralya’nın Queenslander şehrinde beyazlar tarafından yayınlanan **The Queenslander** gazetesinin 4 Eylül 1880 tarihli sayısında sömürgecilerin hedefleri şöyle belirtilir:

“Beyaz adamın (Avrupalılar) yer küredeki gelişmesinde, Avustralya yerlilerinin acı çekmesinin ve bunlara eziyet edilmesinin önüne geçilemez. Biz bu siyah insanları (yerlileri) korkutarak yıldırmalıyız ve bu insanlara yeni ev sahiplerine karşı direnmenin faydasızlığını öğretmeliyiz.”³⁴⁴

Basında yerlilere karşı beslenen ırkçı duygular sadece yukarıdaki gazeteden ibaret değildir. İrkçi ve soykırımcı duygular **The Vormant Herald** gazetesinin 1883 yılında yayınlanan bir yazısında şöyle ifade edilerek beyazlar tahrik edilir.

³⁴³ Coşkun, *İnsanın Yaşayan Geçmiş Avustralya Yerlileri*, s.31-32

³⁴⁴ Yürükel, *Soykırımlar Tarihi I – Batı’nın İnsanlık Suçları*, s.34

“Yarı medehî halde olan siyah bir kişi, acınacak halde ve yardıma muhtaç olsa bile, bizim açımızdan suçludur. Böyle bir suçu tüm yeryüzünden tamamen silmek gerekir.”³⁴⁵

Şu iki gazete yazısı bile ırkçılıkta varılan noktayı ifade etmeye yeterlidir. Bu ırkçılık hırısı her zaman olduğu gibi artık bir cinnet aşamasıdır! Bir hastalıktır! Gözü dönmüştür!

Yerlilerin Öldürülerek Kıtanın Yerli Halktan Temizlenmesi

Avustralya kıtasında da Amerika’da uygulanan soykırım uygulanmıştır. Yerliler vahşi yöntemlerle yok edilmiştir.

Kısa süre içinde Avustralya kıtası İngilizler ve İngiliz şirketleri tarafından işgal edilmiştir.

Sömürgecilikte işgal edilen yere, aynı zamanda şirketler de hemen gelip kaynakları işletmeye başlarlardı. İşte Avustralya’ya da 1832 yılından 1850 yılına kadar 200.000 İngiliz göç etti. İngiliz nüfus, bu arada katledilmek suretiyle azalan yerli nüfusunu geçti.

Üreticilere verilen işgaliye lisansları, yerlileri o topraklardan kovma hakkı verdiğinden, lisans sahipleri zor kullanarak yerli halkı topraklardan kovmaya başladılar. Av hayvanlarının soyları tükenmeye başladı. Bu sebeple Victoria’nın batısında yaşayan yerliler açlığa mahkûm oldular. Takip eden yıllarda yerliler dağlara sürüldüler. Geride kalanlar ise toplama kamplarına hapsedildiler. Kamplarda hastalık ve yiyeceksizlik yüzünden toplu ölümler baş göstermeye başladı. İşgalciler hiçbir geleneğe saygı göstermediler. Ölenler toplu olarak gömüldüler.³⁴⁶

“1828’lerde Sydney’deki yerliler ‘ruhunu teslim hazır sefalet yumakları’ olarak görülüyordu. 1850’ye kadar aynı bölgedeki toplulukların soyları gerçek anlamda tükenmişti. İşgal edilen tüm bölge-

³⁴⁵ Yürükel, Soykırımlar Tarihi I – Batı’nın İnsanlık Suçları, s.34

³⁴⁶ Coşkun, İnsanın Yaşayan Geçmişi Avustralya Yerlileri, s.22-23

lerdeki toplulukların soyları dörtte bire inmişti. Örneğin: Victoria’da yerli nüfus, ilk karşılaşma sırasındaki **10.000 kişiden 2.000 kişinin altına düşmüştü**. Flinders Adası’na sürülen 200 Tasmanya yerlisinden 150’si 1842 yılını göremedi. **Son ikisi** ise beyaz insanın eğlence gereksinimini karşılamak üzere Avrupa sirklerine satıldılar ve orada öldüler. Günümüzde yaşayan **Tasmanya yerlisi kalmamıştır**.

Katliamlar, salgın hastalıklar, açlık ve alkol nedeniyle ölümlere ek olarak doğum oranı da neredeyse sıfıra düşmüştü. Örneğin, Melbourne civarındaki 7 topluluk içerisinde 1839’dan 1849’a kadar geçen on yıllık süre içerisinde yalnızca 20 doğum olmuştur.”³⁴⁷

“Avustralya yerlilerinin nüfusunun, Avrupalıların kıtaya yerleşmeye başladığı sıralarda 350.000 civarı olduğu tahmin edilmektedir (Bak: L. Smith, 1980, The Aboriginal Population of Australia, Australian National University Press, Canberra). Bu tarihten itibaren geçen **150 yılda sayıları hızlı bir şekilde azalmıştır**. Bunun başlıca nedeni salgın hastalıkların göçe zorlanmaları ile birleşmesi ve kültürel parçalanmadır.

Yerli çocukların ailelerinden alınıp devşirilmesi, bazı tarihçiler ve Avustralya yerlileri tarafından çalınmış kayıp bir nesil oluşturulması olarak adlandırılmaktadır. Aynı zamanda bu tarihçiler ve Avustralya yerlileri, yerli komünitelerinin dağıtılarak, parçalanarak nüfusunun azaltıldığını ve **bunun bir soykırım olarak kabul edilmesi gerektiğini** savunmaktadırlar (Bak: C. Tatz, 1999, Genocide in Australia, AIATSIS Research Discussion Papers No 8, Australian Institute of Aboriginal and Torres Strait Islander Studies, Canberra).

Huzurlu ve sorunsuz bir toplum yaratma amacıyla yapılan devşirme eylemi günümüzde insan hakları ihlali olarak tanımlanmaktadır. Aborijinlerin tarihi hakkındaki bu yorumlara, bazıları karşı

³⁴⁷ Coşkun, İnsanın Yaşayan Geçmişi Avustralya Yerlileri, s.25

gelmekte ve bunların politik ve düşüncesele nedenler ile abartıldığını, uydurma olduğunu belirtmektedir (Bak: The Fabrication of Aboriginal History, The New Criterion Vol. 20, No. 1, September 20).

Bu tartışma Avustralya'da History Wars (Türkçe: Tarih Savaşları) olarak bilinir. 1967 referandumundan sonra federal hükümet yürütme gücünü ve Aborijinler ile ilgili kanun çıkarma hakkını elde etti. Adanın yerli halkındaki mülkiyeti, Avustralya Yüksek Mahkemesinin Mabo Queensland (No 2) davasına kadar tanınmamıştır. Bu davadan sonra Avustralya'daki mülkiyet kavramı değişmiş ve Avrupalıların istilası sırasında adanın kimseye ait olmadığı belirtilmiştir.³⁴⁸

Sidney'de Asurî Soykırım Anıtı

İşte en büyük komiklik budur! Avustralya, Osmanlı'nın 1. Dünya Savaşı sırasında Asur'i ve Süryanilere soykırım uyguladığından bahisle Sidney'in güneybatısına soykırım anıtı dikilmiştir.³⁴⁹

Sömürgeci Beyaz Adam işte bu kadar yüzüstü ve komiktir! Barbar Batı, Avustralya kıtasını istila ettikten sonra yerli halkı yok etmiş olmasına rağmen, şimdi soykırımdan bahsetmektedir. Hele ki binlerce mil uzaklardan Yeni Zelanda askerini de alarak İngilizin emriyle Çanakkale'yi ele geçirmeye geldiğini herhalde tamamen unutmuşa benzemektedir! Ya da daha doğrusu işte Batı budur! Barbar Batı bu kadar arsız, bu kadar yüzüstüdür! Kendi sömürgeciliği, kendi soykırımcılığı, kendi barbarlığı konuşulmasın diye dünyayı karıştırmaya, olguları alt üst etmeye çalışır!

³⁴⁸ <http://tr.wikipedia.org/wiki/Avustralya> (Erişim: 17.8.2010)

³⁴⁹ Hürriyet gazetesi, 30 Eylül 2010, s.25

6.8) AFGANİSTAN'IN İŞGALI

Bölgenin Tarihi

Afganistan, jeopolitik konumu bakımından tarih boyunca dikkat çeken bir bölge olmuştur. Bu sebeple de birçok devlet tarafından ele geçirilmeye çalışılmıştır.

“M.Ö. 500’lü yıllarda ilk defa İranlılarca işgal edilen bölge, daha sonra Büyük İskender orduları tarafından istilaya uğradı. Daha sonra bölgede **Baktria Devleti** kuruldu. Bu devletin Milattan sonra 50’de yıkılmasının ardından bölge, çeşitli kavimleri ağırlamaya başladı. 50-1220 yılları arasında sırasıyla İskitler, Kuşanlar, Akhunlar, Araplar bölgeyi yurt edindi.

İslamiyeti yayan Arap ordularının istilasını kısa sürmesine rağmen İslamiyet bölgede yayıldı. Gaznelilerin de bir süre hüküm sürdüğü dönemden sonra 1220’de Moğollar, Afganistan’ı istila edip 150 yıla yakın bir süre ülkeye hâkim oldular. Moğol hâkimiyeti, Afganistan’da yaşayan Türk boylarını Anadolu’ya göçe zorladı. Moğol egemenliği, 1300’lü yılların sonunda Timur tarafından sona erdirildi.

Timur’un kurduğu devlet, ölümünden sonra dağılmışsa da torunlarından **Muhammed Babür’un** bölgede kurduğu devlet uzun süre yaşadı ve Babür’un ülkesi bölgeye Türkler’in tekrar yerleşmesini sağladı. **18. yy’da Babür Devletinin** zayıflaması üzerine, Afgan kabileleri de bağımsız hareket etmeye başladılar ve ülke yaklaşık 100 yıl sürecek karışıklık dönemine girdi.”³⁵⁰

³⁵⁰ <http://arsiv.ntvmsnbc.com/news/107824.asp> (Erişim: 17.8.2010). Alıntıda Moğol denilmekte ise de, burada yeri gelmişken bir konuya dikkat çekmek gerekmektedir. Batı tarihçileri, Cengiz İmparatorluğu’nu genellikle Moğol Devleti olarak kabul ederler. Oysa bu devlet Türk Moğol Devleti olup, bir anlamda Asya’nın Şaman inançlı halklarının giderek güçlenen Cengiz etrafında birleştikleri bir imparatorluktur. Hatta Cengiz Han’ın Danışmanları genellikle Uygur Türkleri olduğu gibi, devletin yazı dili de doğal olarak Uygurca olmuştur. Askerlerin önemli kısmını da çeşitli boylardaki Şaman Türkler oluşturmıştır...

Afgan Adı

Afganistan tarihi boyunca genellikle Türk boyları tarafından yönetilmiş olmakla, ülke adıyla bir devlet olmamıştır. Ancak Türkler göçebelere Avghan derlermiş. **Afgan kelimesini, İngilizler, “Baburlüler iktidarını yıkmak amacıyla” bir ayrılıkçılık yaratmak için kullanmışlardır.** Daha sonra da İngiliz kontrolünde Afganistan bölge adı olarak geçmiştir. Bilinmelidir ki: “Adlandırma ve ayrılıkçılık siyaseti”, Batı sömürgeciliğinin tipik taktiklerindendir.

“1900 öncesi haritalara bakıldığında Afganistan’ın bulunduğu bölgede daha önceleri bu adla bir devlet bulunmuyor. Bu bölgeye, Tatarya, İskitler, Horosan, Güney Türkistan ya da Hunlar, Oğuzlar, Gazneliler, Selçuklular, Babürlüler denilmiş. Afgan kelimesi ise 1800’lü yıllarda İngilizlerin yerleştirdiği bir isim. Bölge halkı hayvancılıkla uğraştığından, hayvanlarına otlak bulabilmek için kışın **Penjap** vadisine göçer, ilkbaharda da geri dönerdi. Türkler bu halka, hareket eden veya göçebe manasına gelen ‘**Avghan**’ derlerdi. Bu halk ise kendisini, ‘**Pushtu – Pushtan**’ olarak anardı.”³⁵¹

İşgal Yüzyılı: Hedef Ülke

İngilizler 1800’lü yıllarda Afganistan’ı işgal etmeyi amaç edirirler. Ve 1839 yılında işgal ederler. Tabi aynı yıllarda Hindistan’da etkinlik söz konusudur.

³⁵⁰ A Dolayısıyla Cengizli İmparatorluğu bir anlamda Şaman boyların Müslümanlara ve diğerlerine karşı birliği gibidir. Ama buna karşılık Batı; Türkleri, Asya sürecinde Moğol; Türkiye sürecinde ise genellikle Arap veya Fars ile diğer azınlıklar gerisinde göstermeye çalışmaktadır. Hatta Cumhuriyet dönemi de adeta Sabatayistlerin hâkimiyetindeymiş gibi gösterilir. Herkes onlardır, herşeyi onlar yapmıştır. Onlar Efendidir vs. Ki bu Türk’ü tarihten dışlayan oryantalist oyuna kanmamak gerekir. Kaldı ki, o dönemde Moğol ulusunun sayısı zaten böylesine bir imparatorluk ve ordu kurmaya yeterli değildir.-HY

³⁵¹ <http://arsiv.ntvmsnbc.com/news/107824.asp> (Erişim: 17.8.2010)

“1800’lerin başına gelindiğinde Afganistan toprakları 100 yılı aşkın bir süredir karışıklık içindeydi. **1828’de Dost Muhammed’in** Afganistan yönetimine geçmesiyle birlik sağlandı.

Bu dönem İngilizlerin Hindistan üzerindeki etkisinin yoğunlaştığı yıllara rastlıyordu. İlk İngiliz-Afgan ilişkisi, Kuzey Hindistan’da Peşaver sorununun çözümünde İngilizlerin arabulucu rolüyle oldu.

Ancak İngilizler 1839’da Sihlerle işbirliği yaparak Afganistan’ı işgal ettiler. 1839-1842 yılları arasında süren ilk İngiliz-Afgan savaşı bölgedeki karışıklığı artırdı. İngilizlerin çekilmesine rağmen Afgan ülkesi dağılmıştı. Dost Muhammed, 1863’te Kabil’e dönerek tekrar Afgan birliğini sağladı. Dost Muhammed’in 9 Haziran 1863 tarihinde ölmesiyle Afganistan, tekrar iktidar kavgasına sahne oldu. Ruslar’ın Türkistan’ı işgali, Afganlar ile İngilizleri bir süre için doğal müttefik yaptı. 1878’e gelindiğinde Afganistan’ın hâkimiyeti Abdurrahman Han’ın elindeydi.

İngilizler Ruslarla işbirliği yaparak 1878’de ülkeyi ikinci kez işgal ettiler. Afgan halkı yine İngilizlerle savaş halindeydi. İngiliz işgali ve savaş 1880’de bitti ama ülke, büyük çapta harap oldu ve birlik zayıfladı.

Ülke büyük ölçüde İngiliz etkisi altına girdi. Afganistan’ın içinde bulunduğu bu olumsuz şartları fırsat bilen Ruslar, 1881’de Türkmenistan’ı işgal etti ve Afganistan ile komşu oldular. 1919’da Emanullah Han iktidara gelene kadar ülkede yine karışıklık vardı. Emanullah Han başa geçtiğinde, Hindistan’daki İngiliz valiye bir mektup göndererek Afganistan’ın artık tam bağımsız bir devlet olduğunu bildirdi. İngiltere’nin Afganistan dışilişkilerini yürütme hakkından vazgeçmek istememesi üzerine Afgan ordusu Hindistan’a yürüdü. Afgan güçleri Hindistan’daki İngiliz kuvvetlerine karşı önemli bir başarı kazanamadı. **Ancak 8 Ağustos 1919’da yapılan Ravalpindi Anlaşması’yla ile Afganistan’ın bağımsızlığı tamamen tanındı.**

Nadir Han, Afganistan'a dönerek isyanı bastırdı ve ülkede yeniden birlik sağladı. Nadir Han, 16 Ekim 1929'da Afganistan tahtına geçirildi.

Nadir Han 1933 Kasım'ında öldürülünce yerine oğlu Zahir Şah geçti. Zahir Şah, 1947'de kurulan ve kendisi için bir tehlike olarak gördüğü Pakistan'ın İngilizlerce desteklenmesi üzerine Sovyetler Birliği ile yakın ilişki kurdu. Sovyetler hızla Afganistan'da örgütlenmeye başladılar, 1954 yılında iki ülke arasında ilk kredi anlaşması imzalandı, 1956'dan itibaren her sene 100 Afgan genci Sovyetler Birliği'ne askeri ve eğitim amaçlı gönderildi. 1960'dan sonra ise Sovyet uzmanlar, askeri akademilerde görev yapmak için Kabil'e geldiler.

Bu durumdan rahatsız olan Zahir Şah, Sovyet nüfuzunun daha fazla yayılmasını önlemek için Başbakan Davud Han'ı görevden aldı. Ancak Davud Han, 1973'te Sovyetler'in desteğiyle bir darbe yaparak Zahir Şah'ı tahttan indirdi. Sovyetler yetiştirmiş oldukları adamlarını Afganistan'ın önemli noktalarına getirdiler. Sovyetlerin etkisinin artması üzerine Davud Han bazı subayları tutuklattı. Bunun üzerine ordudaki Sovyet yanlısı subaylar 1978 Nisan'ında Davud Han'a karşı bir darbe gerçekleştirerek onu öldürdüler. Ve yerine hapse attığı Nur Muhammed Teraki'yi geçirdiler. Bu durum ülkede silahlı isyanlara yol açtı. Teraki'nin politikasına karşı çıkan Hafızullah Emin, Eylül 1979'da bir darbe gerçekleştirerek onu öldürdü.

Sovyet yönetimi bu noktada devreye tamamen girdi ve 27 Aralık 1979'da Afganistan'ı işgale başladı. Sovyet işgali üzerine Afgan halkı, direnişe başladı. Büyük bir Afgan mülteci grubu Pakistan'a göçtü. Peşaver vadisi, kısa zamanda Afganlı mülteciler ile doldu. Daha sonra bu mülteci kamplarına iskân edilen Afgan kabileleri, çeşitli 'Mücahit Grupları' oluşturdular.

Bu mücahitlere Afgan ordusundan kaçan subayların katılmasıyla Sovyet güçlerine karşı şiddetli bir direniş başladı. **100 bin kişilik Afgan ordusundan 70 bini silahlarıyla birlikte mücahitler tarafına geçtiler.**³⁵²

Afganistan, 1979 yılından 1989 yılına kadar Sovyetler Birliği'nin saldırılarına maruz kalır. Sovyetler Brejnev'in kararıyla 1979 Aralık ayında ülkeyi işgal eder ancak Mücahitlerin direnmesi karşısında otorite sağlayamaz. **Sovyet işgal savaşı yirmi yıl sürer. 1989 Şubat'ında Gorbaçov'un emriyle Sovyet orduları Afganistan'dan çekilirler.**

Sovyet işgali sonucu gerek insan kaybı ve gerekse maddi kayıplar bakımından çok kötü olur.

“BM İnsan Hakları Komisyonu'nun 20 Kasım 1985 tarihinde yayınladığı rapora göre, Ocak-Eylül 1985 arasında Sovyet ordusu, **32.755 kişiyi öldürdü. 1979-1984 yılları arasında Sovyet ordusu 8 bini ölü olmak üzere 25.000 kayıp verdi.**

Aynı dönemde Sovyet maddi kaybı da 12 milyar doları bulmuştu. 1987'den sonra Sovyetler'in politikalarında bazı değişiklikler görüldü. Ülkesinde değişiklik politikalarını yürüten Gorbaçev, Afganistan'dan çekilmek için önce uygun zemin ve zaman aramaya başladı ve 8 Şubat 1988'de bir açıklama yaparak, Afganistan'dan çekileceğini ilan etti. Sovyetler ve Amerika arasında yapılan anlaşma, 14 Nisan 1988 tarihinde Cenevre'de imzalandı. Sovyetler, 120 bin kişilik ordusunu 15 Mayıs 1988 ile 15 Şubat 1989 arasında Afganistan'dan çekti.”³⁵³

Sovyetler'in çekilmesinden sonra Afganistan'da iç savaş başlar. İç savaş yıllarca sürer ve sonunda ülkeye Talibanlar hâkim olurlar. Ancak Taliban hâkimiyetinde ülkenin özellikle kuzey bölgesi uyuşturucu üreticisi durumuna gelir.³⁵⁴

³⁵² <http://arsiv.ntvmsnbc.com/news/107824.asp> (Erişim: 17.8.2010)

³⁵³ <http://arsiv.ntvmsnbc.com/news/107824.asp> (Erişim: 17.8.2010)

³⁵⁴ http://www.davetci.com/d_ulke/afg_ulkebil1.htm (Erişim: 17.8.2010)

Sovyetler'den sonra, 11 Eylül'ü bahane eden ABD, 7 Ekim 2001 günü Afganistan'ı işgal etmeye girişir.

İşgal harekâtı, Usame Bin Ladin'in yakalanmasına değin sürecekti.³⁵⁵ Aynı zamanda Taliban ve diğer Taliban yandaşı güçlerin ortadan kaldırılması ile harekât sona erecekti. Böylelikle Afganistan'da iç güvenlik sağlanmış olacaktı.”³⁵⁶

Emperyalizm Afganistan'da Hangi Çıkarın Peşinde?

Batı, her işgal olayında, konuyu hep o ülkeyi “uygarlaştırma” ve oraya “demokrasi götürme” olarak ilan eder. Oysa götürülen, uygarlık ve demokrasi değil, savaş ve katliam ile o ülkenin zenginliklerini pazarlayacak olan uluslararası şirketler olur!

İşte Afganistan da emperyalist hesapta, hem doğal kaynakları hem de konumu bakımından önemli bir yerdir!

Afganistan'da zengin uranyum, altın, demir, kurşun, çinko, bakır ve kömür madenleri ile doğalgaz bulunmaktadır!

Ve New York Borsası'nda Kazananlar

Afganistan savaşının başlamasından sonra ABD'deki ağır sanayi üretimi artar. Bu artışla birlikte o malları üreten şirket hisseleri de borsada değeri artar. Yani Afgan halkının kanı borsada iyi para eder!

Nitekim savaş başladıktan sonra:

- Tomahawk füzelerini üreten: Raytheon şirketi,
- Patriot füze sistemini geliştiren: Lockheed Martin,

³⁵⁵ Bu sebeple Ladin hiçbir zaman yakalanmamıştır-HY

³⁵⁶ http://www.habervitrini.com/iste_afganistanin_cileli_yasami-452044.html(Erişim: 17.8.2010)

- Hedef Belirleme sisteminin sahibi: Boeing North American,
- Uçak üreticisi: North trop Grumman,
- Roket motorları imaleden: Atlantic Research,
- İstihbarat Sistemleri üreticisi: Haneywell,

Şirketlerinin hisse senetleri üç ay içerisinde Newyork borsasında %42 oranında değer kazanırlar.³⁵⁷

Sanırım kapitalizm ve emperyalizm ilişkisinin bundan daha dramatik örneği olamaz! Bir yanda Afganistan'da ölen binlerce suçsuz insan, diğer yandan New York'ta savaş malzemesi üretiminde hissesi olanların paralarının oturdukları yerde yarıya yakın değerlenmesi!

Hani Türkiye'de de son yıllarda bir söylem vardır: "Aman Borsa'ya bir şey olmasın!"

ABD, Güney Asya'yı mı İstiyor?

ABD'nin Afganistan işgali, sadece Afganistan olarak değil, Güney Asya hedefinin aşaması olarak da görülmektedir. Bu konuya ilişkin bir yazı şöyle:

"Afganistan değil, Güney Asya'yı işgal stratejisi

ABD'nin Barak Obama sonrası hayata geçirdiği Afganistan stratejisi, üç ayda bir yerini bir başka stratejiye bırakıyor. ABD gibi bir süper gücün dış politika gündeminin ilk sırasında yer alan, NATO'nun tek gündem maddesi olan, Batıdan ve Doğudan 42 ülkenin askeri güç bulundurduğu Afganistan'la ilgili birbirini izleyen stratejiler ise çözüm önermekten, Afganistan'daki gerçekleri görmekten ve anlamaktan oldukça uzak, sözde stratejiler. Üstelik dünya kamuoyunu hipnoz etme amacı güden ve sürekli yenilenen bu stratejiler birbirinin aynı. Bugüne kadar 'yeni' diye duyurulan

³⁵⁷ Baki Usanmazoğlu, "Afganistan İşgali, Bir Taşla Çok Kuş Vurmak Gibi", http://www.gazeteturk.com/author_article_detail.php?id=1533 (Erişim: 17.8.2010)

Afganistan stratejilerinin hiç birinde askeri mantaliteden bir sapma yaşanmadı, sürekli asker artırımı ve koalisyon güçlerinin daha fazla asker talebi dillendirildi. Kalkınmada ilerlemenin sağlanmasına yönelik, güvenlik başta olmak üzere, eğitim, istihdam, sağlık, konularında nerdeyse hiçbir şey yapılmadı. **2001 yılından bu yana ABD ve Batılı güçlerin işgali altındaki Afganistan'da şiddet ve sivil kayıplar her geçen sene daha da artarken, kadın ve çocuk ölümlerinde Afganistan dünya sıralamasında ilk iki ve üç arasında yer aldı. Bir Afganlının ortalama ömrü ise sadece 43 sene.**

ABD, başına 'yeni' ekleyerek üç ayda bir gündeme taşıdığı birinin kopyası şiddet ve kaos içerikli sözde Afganistan stratejileri ile, dünya kamuoyunu aptal yerine koyuyor ve aldatıyor. **ABD ve İngiltere'nin başını çektiği küresel güçlerin, başından bu yana hedefledikleri temel strateji ise Afganistan, El Kaide ve Taliban bahaneleriyle Güney Asya'ya yerleşmek. Ve 2001 yılında Afganistan'la başlayan bu yerleşme stratejisi, Pakistan'da adım adım ilerleyen gizli bir işgal süreciyle genişliyor.**

Afganistan Bahane, Hedefler Çok Daha Büyük

ABD ve Batılı güçler Afganistan'da kalıcı istikrar ve huzuru bilerek ve isteyerek sürekli erteliyor, **şiddet ve istikrarsızlığı ise körüklüyorlar. Çünkü kaos ve şiddet, ABD'nin Güney Asya'ya yerleşme stratejisinin temelini oluşturuyor. Şiddet ve kaos iklimi arttığı sürece, Güney Asya'ya yerleşmek ve bölgedeki dengeleri kendi menfaatleri doğrultusunda şekillendirmek için gerekli olan daha fazla asker zemini oluşuyor ve dünya kamuoyu bunu, Afganistan'daki terör odaklarıyla mücadele için gerekli görmeye başlıyor. Oysa hem El Kaide, hem de Taliban, ABD'nin Güney Asya'yı işgal stratejisinin sadece birer piyonları.**

Çin ve Hindistan ABD'li stratejistlere göre orta vadede ABD'nin dünya üzerindeki siyasi ve ekonomik hegemonyasını ortadan kaldı-

racak iki önemli güç olarak gösteriliyor. ABD, bu iki önemli gücü istikrarsızlaştırmak ve güç dengelerini lehine çevirmek için Afganistan merkezli Güney Asya'ya yerleşmiş durumda ve bu yerleşmeyi daha fazla askerle muhkemleştirmeye çalışmaktadır. Nitekim sır perdesi aralanamayan Hindistan'daki Mumbai baskını ve etnik çatışmalarla Çin'i istikrarsızlaştırmayı amaçlayan Urumçi olayları, ABD'nin bu iki ülkeyi hedef alan müdahaleleridir.

ABD'nin Güney Asya'ya yerleşerek varmak istediği diğer önemli bir hedef ise İran'ı Irak ve Türkiye'den sonra Pakistan ve Afganistan yoluyla arkadan da kuşatarak çembere almak ve istikrarsızlaştırmaktır. Pakistan'ın İran'a sınır eyaleti olan Belucistan'da aktif duruma getirilen Cundullah örgütü eliyle gerçekleştirilen Zahedan cami baskını ve devrim muhafızlarına yönelik saldırı, İran'a yapılan müdahalelerdir. İran, hem kuşatılarak hem de teröre maruz bırakılarak zayıflatılmakta ve geniş kapsamlı bir askeri müdahaleye hazır hale getirilmektedir.

ABD'nin Güney Asya'ya yerleşme nedenlerinden birini de Orta Asya'nın bakir enerji kaynakları oluşturuyor. Afganistan'a yerleşerek bölgedeki enerji kaynaklarını kontrol altında tutmayı ve enerji rotalarını belirlemeyi hedefleyen ABD, böylelikle bölgenin geleceğini kendi menfaatleri doğrultusunda şekillendiriyor.

Pakistan Gizli Bir İşgal Altında

Pakistan ve sahip olduğu nükleer silahlar, ABD'nin Afganistan bahaneleriyle Güney Asya'ya bir diğer yerleşme nedeni. ABD dünya üzerindeki en geniş büyükelçiliğini İslamabad'a kuruyor. Bir karargâh niteliği taşıyan ve çok geniş bütçeler ayrılan büyükelçilik projesi, ABD'nin bölgeye yönelik uzun vadeli stratejilerinin somut bir göstergesi. Pakistan'daki nükleer silahlar başta İsrail olmak üzere batılı güçler için büyük bir tehdit oluşturuyor. ABD, Pakistan'ı kaos ortamına sürükleyerek ve kendi eliyle ülkenin

başına getirdiği Zerdari'yi kullanarak Pakistan Ordusu'nun kontrolünde bulunan nükleer silahları denetim altına almayı ve tesirsiz hale getirmeyi hedeflemektedir. **Cumhurbaşkanı Zerdari, kendi ülkesinde derin bir ABD güvenlik şirketi olan Blackwater tarafından yakın korumaya tabi tutulmaktadır.** ABD ile Pakistan Ordusu arasında şu anda gizli bir savaş sürmektedir. **FBI, CIA ajanları ve Blackwater güçleri başta İslamabad olmak üzere Peşaver, Lahor, Karaçi kentlerine büyük bir yerleşim içerisindeler.** Sadece İslamabad'da 500 civarında villanın gizlice Blackwater güçleri ve ajanlar tarafından kiralandığı yönünde birçok kaynaktan akan haberler var. **Pakistan'ın tüm hava limanları FBI ve CIA ajanlarının gizli denetiminde.** Karaçi limanından Pakistan'a gizlice sokulan 5000 Hummer aracının gizli çekilmiş görüntüleri Pakistan'ın özel TV'lerinde ve haber portallarında yayınlanıyor. Pakistan gizli servisi ISI içerisinde CIA ajanları ve Pakistanlı muhafazakâr ajanlar arasında çetin bir savaş var. Pakistan için hayati önem arzeden Pakistan Ordusu ve ISI'yı ele geçirmeye yönelik büyük bir çaba harcıyor. Bu nedenle Zerdari, bir süredir darbe kâbusları görüyor ve Türkiye'nin de aralarında bulunduğu kimi ülkelerden destek bekliyor. Ancak, Pakistan'da işlerin kontrolden çıktığı bu süreçte yakın bir zamanda askeri bir darbe kaçınılmaz hale gelecektir. Böyle bir müdahalenin Pakistan'ı nereye sürükleyeceğini tahmin etmek ise gerçekten çok zor.

Kısacası, ABD'nin üç ayda bir yeniymiş gibi dünya kamuoyunun şuuraltını yönetmeye ve aldatmaya yönelik sunduğu **Afganistan stratejilerinin sonuncusu da Afganistan'a huzur getirmekten öte şiddeti daha da körükleyerek bölgenin işgalini hedeflemektedir.** Daha çok şiddet, daha çok asker.

ABD'nin Güney Asya'ya yerleşme ve yönetmeye yönelik asıl stratejisi ise şu adımlardan oluşmaktadır;

1-Sovyet işgali sonrası El Kaide ve Taliban'ı bahane ederek ve terörle savaş gerekçesi yaratarak otorite boşluğu bulunan Afganistan'a yerleş.

2-Bölgeyi, otorite boşluğunu ve uyuşturucu gelirlerini kullanarak bir terör laboratuvarı haline getir. Her hedefin dokusuna uygun terör örgütü geliştir ve hedeflere yönlendir.

3-Hedef ülkeleri ve bölgeyi güvenlik, ekonomik ve siyasi olarak istikrarsızlaştır ve bölgeyi kendi menfaatlerine göre şekillendir.

4-Dünya kamuoyunun şuuraltını Afganistan, El Kaide, Taliban ve terörle savaş telkinleriyle hipnoz et ve yönet.

Türkiye, Güney Asya'yı İşgal Stratejisinin

Bir Parçası Olmamalı

ABD'nin Afganistan'ı istikrara kavuşturma adı altında Güney Asya'yı işgal stratejisinin bir parçasını da Türkiye oluşturuyor. Türkiye'nin gerek Afganistan, gerekse Pakistan'la olan yakın kardeşlik ilişkilerini kullanarak ABD, Güney Asya'daki varlığını daha müemmen hale getirmeyi, kayıplarını ise daha aza indirmeyi hedefliyor. Afganistan'daki Türk varlığı bölge halklarına güven telkin ediyor. NATO ve ISAF çerçevesinde Türk birliklerinin görev yapması bölge halkına güven telkin ediyor. Diğer bir deyişle ABD ve batılı güçler kendi varlıklarını Türkiye'nin bölgedeki varlığıyla bütünleştirerek güven kazanmaya ve yerel tepkileri izale etmeye çalışıyor. Bununla yetinmeyen Obama yönetimi, 'Yeni Afganistan Stratejisi!' gereği Türkiye'den muharip birlik talebinde bulunarak Güney Asya'nın işgali ve yeniden şekillendirilmesinde Türkiye'nin ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin bölgede telkin ettiği güvenden ve muharebe gücünden yararlanmayı planlıyor.

ABD'nin bu talebi Türkiye'nin bölgeye ilişkin menfaatleriyle çelişmektedir. Türkiye ve TSK bölge halkları tarafından işgalci olarak algılanmayan bölgedeki tek unsurdur. Bu nedenledir ki, Türk

Birliği Afgan halkı ile son derece sıcak ilişkiler kurulabilmiş ve TSK bölge halkı tarafından kabul görmüştür. Bölge ile doku uyumu bulunan ve güven duyulan tek ülke konumunda olan **Türkiye, ABD'nin bölgeyi işgal stratejisinin bir parçası olup**, muharip asker gönderecek olursa büyük kayıplara uğrayacaktır ve "işgalci" rolüne bürünecektir. Bundan sonra olabilecekleri de tahmin etmek güç olmasa gerek.

Türkiye, Afganistan ve Güney Asya'ya ilişkin stratejilerini kendisi belirleyip ABD'ye ve NATO'ya önermelidir. Eğer gerçekten Afganistan stratejisinin amacı Afganistan'a ve bölgeye huzur ve istikrarı getirmekse bunun bölgeye daha çok asker göndererek, savaşın dozunu daha da artırarak mümkün olmayacağı çok açıktır. Bölgeye istikrar ve huzur ancak bölge ile doku uyumu bulunan güçlerin yerleştirilmesi, bölge halklarının güveninin kazanılması, kalkınmada ilerlemenin, sağlık, eğitim, istihdam konularının ciddiyle ele alınmasıyla mümkün olabilir. Türkiye, İslam Konferansı Örgütü (İKÖ) merkezli geliştireceği Afganistan stratejisi ile kendi stratejilerinde ısrarcı olmalıdır.

Afganistan ve Pakistan başta olmak üzere Güney Asya'ya ABD stratejileriyle yakın bir gelecekte huzur ve istikrarın gelmesi hayal ötesi. Çünkü ABD, bekasını ve geleceğini bölgenin Amerikan çıkarlarına göre şekillendirilmesinde görüyor. Türkiye ve İKÖ, kendi stratejilerini geliştirip kabul ettirmedikleri sürece, şiddet ve kaos karsırgası Güney Asya'yı tamamen etkisi altına alarak yakıp yıkmaya devam edecektir.”³⁵⁸

³⁵⁸ Ali Şahin, Afganistan Değil, Güney Asya'yı İşgal Stratejisi - 7.12.2009; <http://www.timeturk.com/yazardetay.asp?Newsid=18574> (Erişim: 29.9.2010)

6.9) IRAK'IN İŞGALİ

Irak'ın ABD Tarafından İşgali

ABD; Irak'ta kitle imha silahları olduğunu iddia ederek, 20 Mart 2003 tarihinde Irak'ı bombalamaya başlar. Yirmi gün süren bombalamanın ardından 9 Nisan 2003 günü Irak'ın başkenti Bağdat'ı işgal eder.

O dönemde Amerika Dışişleri Bakanı olan **Colin Powell**, kitle imha silahlarıyla ilgili iddiaları Güvenlik Konseyi'ne şöyle anlatır:

“Bunlar son derece gelişmiş tesisler. Örneğin, burada şarbon mikrobü ve botulinyum zehiri üretebilirler. Irak, bir ay içinde binlerce insanı öldürebilecek miktarda biyolojik silah üretebilme imkânına sahip.”³⁵⁹

Ama işgalden sonra Irak'ta ABD'nin iddia ettiği **hiçbir kitle imha silahı, biyolojik silah** vs bulunamaz! Yani böylece ABD, bir ülkeyi işgal amacıyla Dışişleri Bakanı'nın ağızıyla yalan söylemiş olur!

İşkenceler

“Amerikalı askerlerin Irak'ta tutuklulara yaptığı fiziki ve psikoloji işkencenin boyutu, Ebu Gureyb Cezaevi'nden dünyaya yansıyan fotoğraflarla ortaya çıkmıştı.

CBS televizyonunun 28 Nisan 2004 tarihinde yayınladığı fotoğraflarda çıırılçıplak soyundurulan **Iraklı tutukluların üzerlerine köpeklerin salındığı, birbirleriyle cinsel ilişkiye zorlandıkları, boyunlarına bağlanan tasmalarla köpekler gibi yerlerde süründürüldükleri** belgelenmişti.

³⁵⁹<http://www.gazeten.com/5-yilinda-irakin-isgali-ve-el-kaide-aslinda-bize-yardim-etti-itirafi/> (Erişim: 18.8.2010)

Ancak bir fotoğraf vardı ki **Ebu Gureyb skandalının adeta sembolü** olmuştu. Üzerine geçirilmiş pelerin ve başındaki çuvala, Hz İsa misali çarmıha gerilen ve kimliği bilinmeyen Iraklı tutuklu. İnsanların akıllarına kazınan bu fotoğraf, 27 Aralık 2004 tarihli Time dergisinin de kapağı olmuştu.”³⁶⁰

Öldürülenler

2003 Martında işgalin başlamasından 2006 Temmuzuna kadar geçen üç yıl, üç aylık süre içinde **654.965** Iraklı'nın canını kaybettiği belirtilmektedir.³⁶¹

Katliam, 2006'dan sonra da devam etmiştir. Ama her işgal edilen ülkede olduğu gibi Irak'ta da rakam kargaşası yaratılarak, belirsiz ve çelişkili bir durumun yaratılması sağlanmıştır.

2008 yılında hazırlanan bir rapora göre ise, Irak'ta **2.000.000** (iki milyon) insan hayatını kaybetmiştir. Ayrıca hayatın çok kötü duruma gelmiş ve yine bir işgal cehennemi yaratılmıştır. Raporda yer alan bilgiler şöyle:

“İHH İnsani Yardım Vakfı, kardeş ülke Irak'ta yaşanan drama kayıtsız kalmamak ve kamuoyunda Irak'a olan duyarlılığı artırmak için bir rapor hazırladı. Rapor, 2003 işgalinden beri ülkede yaşanan durumu çarpıcı bir şekilde ortaya koyuyor. Raporda yer alan rakamlar, Amerikan işgalinin Irak halkı için kaos, çatışma, ölüm, acı ve gözyaşından başka bir şey getirmediğini gösteriyor.

Rapora göre ambargo ve işgal sebebiyle 2 milyon Iraklı hayatını kaybetti. İşgalin başladığı 2003 yılından bu yana (2008) her gün ortalama 400 çocuk yetim, 80 kadın da dul kaldığı, halen ülkede **5 milyonu aşkın yetim çocuk** ve 1 milyonun üzerinde dul Iraklının bulunduğu ifade ediliyor.

³⁶⁰ <http://www.gazeten.com/5-yilinda-irakin-isgali-ve-el-kaide-aslinda-bize-yardim-etti-itirafi/> (Erişim: 18.8.2010)

³⁶¹ <http://www.haberpan.com/isgal-sonrasi-irakta-kac-kisi-oldu-haberi/> (Erişim: 18.8.2010)

Irak halkının yüzde 75'i fakirlik sınırında bulunuyor. 6 milyondan fazla insan açlık sorunu çekiyor. Yani her 4 Iraklıdan 1'i aç. Okul çağındaki her 5 çocuktan sadece 1'inin okula gidebildiği ülkede işgal sonrası yaşanan şiddet sebebiyle 800 bin çocuk okulu- nu terk etti. Çocukların yüzde 15'i ailesinin geçimi için çalışmak zorunda.

Savaşın başlangıcından bugüne ölenlerin yüzde 75'ini siviller, yüzde 20'sini Iraklı polisler, yüzde 5'ini ise Irak'ta bulunan yabancı askerler oluşturuyor.

10 bin kişiye 6 doktorun düştüğü Irak'ta canlı doğan her 1.000 çocuktan 107'si doktor ve hastane sayısının yetersizliği sebebiyle ölüyor. Ülkedeki 34 bin doktordan 2 bini öldürülürken, 20 bini ülkeyi terk etti. Son 5 yılda 500'den fazla akademisyen ve eğitimci öldürüldü. Elektrik yetersizliği sebebiyle Irak'ta halen 15 milyon insan karanlıkta yaşıyor. Irak, 6 milyonu aşkın göçmenle, dünyada en çok mültecisi olan ikinci ülke.

Rapordan ayrıntılar:

İHH İnsani Yardım Vakfı, 2003 yılındaki Irak savaşı ve ardından yaşanan şiddet olayları hakkında yaptığı araştırmaları, Birleşmiş Milletler (BM) ve Irak Kalkınma ve Planlama Bakanlığı verileriyle birleştirerek bir rapor hazırladı.

Raporda, 20 Mart'ta başlayıp 10 Nisan 2003'te Bağdat'ın ele geçirilmesiyle sona eren savaşın ardından büyük bir asayiş açığı olduğu vurgulanırken, Iraklıların kendileri ve ailelerinin can güvenlikleri için silahlanmaya gittiklerine dikkat çekiliyor.

Sünni-Şii çatışması ve eski Baas yönetiminin yeniden etkin olma çalışmalarıyla şiddetin artığının ifade edildiği raporda, siyasi ve askeri tasfiye sürecinin toplumun bir bölümünü yabancılaştırdığı, bir bölümünü de 'öfkenin hedefi' haline getirdiği vurgulanıyor.

İHH İnsani Yardım Vakfı Irak Raporu'na göre, bugün Irak'ta oluşan 60'dan fazla silahlı gücün hem Amerikan kuvvetlerine hem de birbirlerine karşı savaştığı, bundan ise en çok sivil halkın zarar gördüğü ifade ediliyor.

2 milyon insan hayatını kaybetti:

Irak'ta ambargo ve savaş sebebiyle ölen insan sayısının yaklaşık 2 milyonu bulduğu ifade ediliyor. Savaşın başlangıcından bugüne kadar ölenlerin yüzde 75'ini sivillerin, yüzde 20'sini Iraklı polislerin, yüzde 5'ini ise Irak'ta bulunan yabancı askerlerin oluşturduğu kaydediliyor.

Her gün ortalama 400 çocuk yetim kalıyor:

Savaşın başladığı 2003 yılından bu yana her gün ortalama 400 çocuğun yetim, 80 kadının da dul kaldığı, halen ülkede 5 milyonu aşkın yetim çocuk ve 1 milyonun üzerinde dul Iraklının bulunduğu ifade ediliyor.

6.5 milyarlık dünya nüfusunun sadece yüzde 0.3'lük bir bölümünü oluşturan Irak'ta, dünyadaki 107 milyon yetimden 5 milyonunun yaşadığı, bunun da dünyadaki yetimlerin yaklaşık yüzde 5'ini oluşturduğu belirtiliyor.

14 yaş altındaki çocukların yüzde 15'inin ise çocuk işçi olarak çalıştığı ülkede, çocukların eğitim almamaları, uyuşturucuya alışmaları ve her türlü istismara açık hale gelmeleri ise ülke geleceği için büyük bir tehlike oluşturduğu kaydediliyor.

Her 5 çocuktan sadece 1'i okula gidebiliyor:

Okul çağındaki her 5 çocuktan sadece 1'inin okula gidebildiği, savaş sonrası yaşanan şiddet sebebiyle 800 bin çocuğun okulu terk

etmek zorunda kaldığı, son 15 yılda okuma yazma oranının yüzde 80'lerden yüzde 60'a gerilediği, bunun sonucunda da her 10 kişiden 4'ünün okuma yazma bilmediği, kadınlarda okuma-yazma bilmeyenlerin oranının ise yüzde 47 olduğu kaydediliyor.

500'ü aşkın bilim adamı ve eğitimci öldürüldü:

Raporda ayrıca 2003 yılındaki savaşın başından beri 500'ü aşkın eğitimci ve bilim adamının suikast sonucu hayatını kaybettiği, bazı bilim adamı ve eğitimcilerin de ülkeyi terk ettiği ifade ediliyor.

2.5 milyon Iraklı mülteci durumunda:

Ülkede yaşanan savaş ve şiddet nedeniyle çeşitli ülkelerde mülteci olarak yaşayan Iraklılardan 1 milyon 250 bini Suriye'de, 750 bini Ürdün'de, 250 binin Körfez ülkelerinde, 25 binin de Türkiye'ye bulunduğu belirtiliyor.

Mezhep ve etnik çatışmalarla nedeniyle ülke içinde yer değiştiren 4 milyon kişiyle birlikte toplam mülteci sayısının ülke nüfusunun yüzde 25'ini oluşturduğuna da işaret ediliyor.

Ülke içinde göç eden Iraklılar gittikleri bölgelerde akrabalarının veya metruk mahallerdeki çadırlarda yaşamlarını sürdürürken, ülke dışına çıkanların ise çoğunlukla yardıma muhtaç ve sağlık hizmetlerinden yoksun bir şekilde yaşamlarını sürdürdükleri kaydediliyor.

2 bin doktor öldürüldü, 20 bin doktor ülkeyi terk etti:

Irak'ta işgal öncesi kayıtlı yaklaşık 34 bin doktor bulunduğu, savaş sonrası şiddet olayları sebebiyle 20 bini aşkın doktorun ülkeyi terk ettiği, 2 bin doktorun da öldürüldüğü kaydediliyor.

Doktor sayısının yetersiz olması nedeniyle silahlı ve bombalı saldırı sonucu yaralananların yüzde 50'sinin öldüğü ülkede 10 bin kişiye 6 doktorun düştüğü vurgulanıyor.

Çocuk ölümlerinin yüzde 70'inin ishal ve solunum hastalıkları sebebiyle yaşandığı Irak'ta, 1989'da çocuk ölüm oranı her 1000

canlı doğumda 60 iken, bugün bu rakamın 107'e yükseldiği belirtiliyor. Ülkede her 1000 çocuktan 130'unun çeşitli sebeplerle 5 yaşını göremeden hayatını kaybettiği de vurgulanıyor.

Yargısız hapsedilen 25 bin kişi:

2003 yılında başlayan işgalde Amerikan güçlerince **esir alınan 25 bini aşkın kişinin halen yargılanmadığı** da belirtilirken, işgalin ardından Irak güvenlik güçlerince tutuklananlarla birlikte sayının 60 bini bulduğu ifade ediliyor. Tutuklulardan 840 tanesinin çocuk olduğu, toplumsal barışın önündeki en büyük engellerden birinin tutsaklar konusu olduğuna vurgulanıyor.

İşgal ekonomiyi yıktı:

20 yıl önce Irak ekonomisinin Arap ülkeleri arasında Suudi Arabistan'dan sonra ikinci, Ortadoğu'da ise 3. büyük ekonomi olduğuna dikkat çekilen raporda şunlar kaydedildi:

'1980 yılından bu yana devam eden savaşlar sebebiyle, petrolden elde edilen gelir savaş giderlerini karşılamak üzere seferber edildi. Ambargoların halk üzerindeki olumsuz etkilerini hafifletmek için alt yapı yatırım ve sosyal hizmetler ertelendi. Bugün Irak ekonomisinde enflasyon yaklaşık yüzde 50 civarındadır. **Yüzde 65'lik işsizlik oranı** ise İslam ülkeleri arasında en yüksek orana sahiptir. Milli gelir ise kişi başı yıllık 864 dolardır. Ekonomideki çöküş nedeniyle her 4 Iraklıdan biri açlık sorunu yaşıyor. Bununla birlikte gıda güvenliği olmadığından toplamda 8 milyon Iraklının düzenli yardım alması gerekiyor. Bu da nüfusun yaklaşık yüzde 30'una denk geliyor. Yetersiz beslenme nedeniyle dünyaya gelen çocukların yüzde 23'ü olması gereken kilodan düşük doğuyor.'

Elektrik yok, 15 milyon insan karanlıkta yaşıyor:

Irak'ta bulunan yaklaşık 5 milyon haneden 3,5 milyonuna elektrik verilmediğinin ifade edilirken, **15 milyon insanın karanlıkta yaşadığı**, ülkenin başkenti Bağdat'a bile günde en fazla 7 saat elektrik verilebildiği belirtiliyor.

Irak'ta tüm alt yapı çalışmalarının tamamlanabilmesi için 35 milyar dolarlık yatırımın gerektiğine işaret edilerek, ülkedeki güvenlik krizinin bir türlü sona ermemesi ve güvenlik için ayrılan harcamaların fazla olmasının alt yapı harcamalarını ikinci planda bıraktığı da kaydediliyor.”³⁶²

“ABD İşgali Saddam’dan Daha Kötü”

Birleşmiş Milletler’in Silah Müfettişi Bölümünün eski şefi **Hans Blix**, 6 Nisan 2004’de, bir açıklama yapar ve bu açıklamada: “Irak savaşı ve sonuçlarının, hem Iraklılar hem de bütün dünya açısından Saddam Hüseyin diktatörlüğünden daha kötü olduğunu” söyleyerek, ABD işgalinin Irak’ta tam bir kaos ortamı oluşturduğunu vurgular.³⁶³

Hans Blix, 2010 yılında İngiltere’de komisyona verdiği ifadede Irak’ın işgalinin saçma olduğunu belirtir. Haber şöyle:

“1999-2003 yıllarında BM’nin silah denetçiliği görevinde bulundu. Saddam Hüseyin’in kitle imha silahlarına sahip olup olmadığını inceleyen bir heyetin başkanlığını yaptı.

Irak’ın işgalinin ardından, İngiltere ve ABD’yi Irak’ın oluşturduğu riskleri abartmakla ve savaşı meşru kılacak gerekçeleri güçlendirmek için istihbarat üzerinde oynamakla suçladı.

Irak işgaline giden süreçte **Birleşmiş Milletler’in silah denetçisi olan Hans Blix**, dün İngiltere’deki ‘Irak soruşturması’ kapsamında ifade verdi.

Amerika Birleşik Devletleri’nin 2003’teki işgal nedenlerinin ‘saçma’ olduğunu belirten Blix, o dönemde Irak’ta kitle imha silahı bulunduğuyula ilgili ellerinde çok az kanıt olduğunu söyledi.

³⁶² <http://www.timeturk.com/haberdetay.asp?Newsid=18205&Categoryid=2&target=> (Erişim: 18.8.2010)

³⁶³ <http://www.gazeten.com/5-yilinda-irakin-isgali-ve-el-kaide-aslinda-bize-yardim-etti-itirafi/> (Erişim: 18.8.2010)

‘Bu konuda Londra ve Washington’u uyarmıştık’ diyen Blix, ‘Hem İngiltere, hem de ABD kuşkulu istihbarata güvendi’ şeklinde konuştu. Blix, kuşkularını dönemin İngiltere Başbakanı Tony Blair ve ABD Dışişleri Bakanı Condoleezza Rice’a ilettiğini dile getirdi.

İfadesinde, savaşa gidilme kararını eleştiren Blix, bu karar için o dönemde ikinci bir BM kararının gerekliliğinin açık olduğunu ifade etti.

İngiltere’nin başkenti Londra’da geçen yıl Kasım ayından bu yana yürütülen ve kamuoyunda **‘Chilcot soruşturması’** olarak bilinen ‘Irak soruşturması’nda şimdiye kadar, savaşa katılma kararının kilit isimlerinden eski Başbakan Tony Blair başta olmak üzere çok sayıda politikacı, bürokrat, diplomat ve yetkili ifade verdi.

Bu yıl boyunca sürmesi beklenen soruşturmanın sonunda cezai işlem uygulanmasa da heyetin bir rapor hazırlaması bekleniyor.”³⁶⁴

Kerkük’te Tapu ve Nüfus Dairelerinin Yağmalanması

Irak’ın işgalindeki en ilginç ve çok önemli olay, ABD’nin isteği ve kontrolünde Kerkük’e giren Kürt Peşmergelerin Nüfus Daireleri ile Tapu Daireleri’ndeki evrakları yağmalamaları ve yok etmeleri olmuştur!

Kerkük bin yıldır bir Türkmen şehri olmasına rağmen, ABD, Irak’taki Kürtler ile Türkmenler arasında çok uzun sürecek bir nifak tohumu atmak amacıyla 10 Nisan 2003 günü Kerkük’ü Kürtlere işgal ettirmiştir. Bağımsızlık peşinde koşan Irak Kürtleri ne yazık ki emperyalizmin bu oyununa dört elle sarılarak Kerkük’ü işgal etmişler ve Türkmenler’in özgürlük haklarını gözardı etmişlerdir. **Iraklı Kürtler, işgal günü ilk önce Nüfus daireleri ve Tapu dairelerine giderek şehrin kayıtlarını yağmalayıp yok etmişlerdir! Ne yazık ki** bu olay, özgürlük getirmek için işgal edilen bir ülke-

de uygulanan cinnet örneği niteliğinde dünyanın bir yüz karası olarak tarihe geçmiştir. Takip eden günlerde ise yine ABD izni ve yönlendirmesi doğrultusunda Kerkük'e yoğun bir Kürt nüfus iskân edilmeye başlanılmıştır. Böylece ABD Kerkük'ü gerek kayıtları ve gerekse nüfusu bakımından bir Kürt şehri yapmaya çalışmıştır. Bu olayda benim aklıma ilk gelen Haçlıların Kudüs'ü işgali olmuştu!

İlginçtir ki Saddam döneminde de 17 Mart 1991'de aynı şekilde yağmalama yapılarak kayıtlar yok edilmeye çalışılmış ve Türkmenlere karşı birçok eylem yapılmıştır. Hatta bu saldırılardan sonra Birleşmiş Milletler'in 74/1991 ve 74/1993 sayılı kararları uyarınca BM İnsan Hakları Komisyonu Özel Ropartörü Hollandalı Diplomat Max Van Der Stoel tarafından bir rapor hazırlanmıştır. Raporun 144.maddesi şöyledir:

“Türkmenler, Irak'ta üçüncü büyük etnik grubu oluşturmaktadır. Kökeni Orta Asya'ya dayanan bu toplumun Irak'a yerleştiği tarihin üzerinden bin yıl geçmiştir. Halen Irak'ın kuzey ve orta bölgelerinde oturan Türkmenlerin yoğunlaştıkları yerler ise, Musul, Erbil, Kerkük, Selahaddin ve Diyala vilayetleridir. Nüfusları 2,5 milyonu aşmaktadır...”³⁶⁵

7) KÖLE TİCARETİ: UYGAR BATI'NIN İNSAN TİCARETİ

7.1) BATIDA KÖLECİLİĞİN TARİHİ

Kölecî Toplum Yapısı

Dünyada hemen her yerde köle görülmüşse de, köleciliğin kurumsal yapısı Roma ve Yunan'dan gelir. Yunan siteleri, kölelik üzerine kurulu olup, köleler vatandaş sayılmazlardı. Alınıp sa-

³⁶⁵ <http://www.kerkukvakfi.com/analizler.asp?id=172> (Erişim: 3.10.2010)

tılırlardı. Tarihte insanları sistemli bir şekilde ilk defa köle yapan millet Romalılardır. Roma'da köleler, ticaretin ve tarımın temelidir. **Roma hukukuna göre, köleler insan değil, birer maldır.** Sadece üretim aracı olarak kullanılan ticari metallerdir. Bu anlayış daha sonra 18.yüzyılda Amerika'ya götürülen zenciler hakkındaki köle anlayışının aynısıdır.³⁶⁶

Marksist düşüncede toplum tipleri sınıflandırmasından birisi de “**köleci toplum**”dur ki, bu toplum tarzı ve adı, Batı için bakıldığında yanlış değildir. Çünkü gerçekten de Batı'nın ilkel topluluk aşamalarından sonraki bilinen tarihi köleci toplum yapısına dayanır. Özellikle Roma devleti ve Yunan siteleri bu tip toplum tarzı üzerine kurulu bir düzen yaşamışlardır.

“MÖ. 5.yüzyıl, Atina'nın ve demokratik düzenin açılıp gelişmesi dönemi oldu... Ama bu daima bir köle sahipleri demokrasisi idi. Sadece özgür erkek yurttaşlar, yani küçük bir azınlık, Meclise katılıyordu... Atina'nın nüfusu 30.000 – 35.000 idiye de, gerçekte Halk Meclisi'ne katılanlar sadece 2.000 – 3.000 kişiydi. Köleleri ve kendi sitesinin özgür yurttaşlarını sömürürken, Atina köleci aristokrasisi, giderek, Atina'ya bağlı siteleri de sömürüyordu.”³⁶⁷

Roma'nın, Kartaca'yı yenmesi ve Balkanları almsından sonra, orada da aynı köleci düzen yerleşti. **Roma da Yunan siteleri gibi köleci toplum oldu.**

Ünlü “Köle isyanı” olarak anılan ayaklanma, Roma'ya karşı yapılmış olup, ayaklanma lideri **Spartacus**'tür. M.Ö. 73-71 yıllarında çıkan ayaklanma sırasında İtalya'daki köle sayısı 1.500.000'dur! Bu çok önemli bir sayı olup, kanaatimce toplum yapısının rakamsal ifadesidir.

³⁶⁶ Fendoğlu, **İslam ve Osmanlı Hukukunda Kölelik ve Cariyelik**, s.41-48

³⁶⁷ Zubritski-Mitropolski-Kerov, **İlkel Topluluk Köleci Toplum Feodal Toplum**, 4. Baskı, Çev: Sevim Belli, Sol Yay. Ankara-1976, s. 119-120.

Spartacus isyanı, daha sonra köleciliğe karşı bir isyan olarak mitolojik kimliğe büründürülmüştür. Spartacus ve etrafındakiler esas olarak kendi özgürlükleri için isyan etmişlerdir. Ancak ayaklanma niteliği bakımından, kölelerin çıkarttığı özgürlük isyanıdır!

“Spartacus, antik dünyanın, belki de tarihin en ünlü köle isyanının lideriydi. MÖ 73-71 yılları arasında ayaklanan, çoğu kaçak kölelerden oluşan bir orduya önderlik ederek Roma taşrasının geniş bölgelerini kontrol etti. Asiler, yönetimi hiç beklemediği bir zamanda gafil avladılar ve iki yıl boyunca çok başarılı oldular. Dokuz Roma ordusunu yendiler ve özellikle İtalya’nın güneyinde pek çok zengin malikâneyi yağmaladılar. Romalılar, Akdeniz’in iki ucundaki savaşlarla meşguldü, ama sonunda yeni ordular toplayarak Spartacus ve yandaşlarını büyük bir hezimete uğrattılar.

Spartacus, ne Romalı, ne de köle olarak doğmuştu... Antik Trakya’da özgür bir insan olarak dünyaya geldi. Roma lejyonlarıyla birlikte müttefik birlik olan Auxilia’da hizmet etti... Spartacus’un Romalıların yanında savaşırken bir subay olması ihtimali yüksekti. Ama olaylar Spartacus’un aleyhine gelişti. Trakya’da Romalıların müttefikiyken sonunda kendini Capua’da bir köle ve gladyatör olarak buldu. Bu nasıl olmuştu? Eski bir kaynakta, Spartacus’un Roma ordusundan kaçtığı, yakalandığı ve cezalandırıldığı yazar. Ancak büyük bir ihtimalle, Spartacus bir savaşta düşmana esir düşmüş, köle olarak satılmış, İtalya’ya gemiyle yollanmış ve Romalı bir gladyatör işletmecisi tarafından satın alınmıştı. Başka eski bir kaynak da böyle der. Üçüncü bir kaynak ise, Spartacus’un haksız yere gladyatör yapıldığını söylemekle yetinir...

Spartacus, Roma köle ticaretinin altın çağında yaşamıştı. Romalılar her yıl binlerce özgür insanı köle yapıyordu (çoğu da Anadolu’dan geliyordu). İtalya’da 1 – 1,5 milyon köle vardı; bu da İtalya nüfusunun beşte biri ediyordu. Kölelerin çoğu, İtalya’da tarla

işçisi ve çoban olarak hizmet veriyordu. Köleler o kadar ucuzdu ki Romalıların onlara iyi davranmaları için bir neden yoktu: Gözden çıkarabilirlerdi. Kaybedecek çok az şeyi olduğunu düşünen çoğu köle, Spartacus isyanına katıldı. Az sayıda özgür ama yoksul köylü de onlarla birlikte savaşılmaya karar verdi.

Sonunda Spartacus'un kaç asker topladığını bilmiyoruz; ama 60 bin mantıklı bir sayı gibi görünüyor. Bilinmeyen sayıda kadın ve çocuk da bu asi orduya katılmıştı. Çoğu Trakyalı, Germen ve Kelt (hem Galya hem Balkanlardan) olmak üzere, ortaya uluslararası bir asiler topluluğu çıkmıştı.

Ganimet ve intikam için ve elbette özgür olmak istedikleri için savaştılar. Ancak Spartacus ve yandaşları, köleliği tamamen ortadan kaldırmak istemiyordu. Bu, modern bir mittir. İnsanların köleleştirilmesine itiraz ettikleri yoktu; yakaladıkları Romalıları köleleştirdiler zaten. Sadece kendi özgürlüklerini istiyorlardı.

Yine de Spartacus, insanları kendine hayran bıraktı. Aslan payını kendine ayırmıyor, ganimeti yandaşlarıyla eşit olarak paylaşıyordu. Kazançtan çok, görev ve disipline vurgu yapıyordu..."³⁶⁸

Köleci Roma ve Yunan'a Göre Barbarlık

Roma ve Yunanlılar, kendilerinden olmayana "Barbar" derlerdi. Aristo ve Eflatun'a göre de Yunanlı olmayanlar "**Barbar**" idi. Bu anlayışta barbar, sadece Yunanlı olmayan değil, Yunan'ın kölesi olmaya elverişli durumda olan anlamına da geliyordu!³⁶⁹

"Aristo'ya göre, köleler, Grek değil, daha aşağı soylardan olabilir. Cesur kişiler köleliğe elverişli değildir. Hem cesur hem zeki olanlar yalnızca Greklerdir. Grekler, barbarlardan daha üstün

³⁶⁸ Barry Strauss, "Spartacus'un Hakkı Spartacus'a", Çev: Ayşen Gür, NTV Tarih, Eylül 2010, Sayı: 20, s.40-43

³⁶⁹ Fendoğlu, İslam ve Osmanlı Hukukunda Kölelik ve Cariyelik, s.43

bir yönetim gücüne sahiptir... Köle ile evcil hayvan arasında bir fark yoktur... Köle efendisinin mutluluğu için bir araçtır. Vatandaşlar köle sahibi oldukları için, beden veya ruhlarını yorucu işlerle uğraşmamalıdır... (Aristo zamanında) vatandaş sayılmayanlar nüfusun 19/20'sini teşkil ediyordu. Eski Yunan demokrasisine göre nüfusun sadece 1/20'si vatandaş statüsünde idi..."³⁷⁰

Görüleceği üzere, Batı'nın köle ticareti, temelinde, ırkçılık fikrine ve kendi dışındakini barbar sayma anlayışına dayanır. Yani kendi dışındakinin hiçbir insanî değeri ve anlamı yoktur. Zenci köledir; Müslüman ilkeldir; bunlar Avrupa'ya layık olmayan bir canlıdır, hatta köle yapılmaya uygundur, vs.

İşte bu kafayla Batı, koskoca Afrika kıtasını köle ham maddesi olarak görmüş ve zencileri bir meta olarak satmıştır. Bu ticaret sırasında binlerce zenci öldürülmüş veya zor şartlara dayanamayarak ölmüştür.

7.2) BATIDAKİ ZENCİ AŞAĞILAMASININ FİKRÎ TEMELLERİ

Batılı Filozofların AvrupaMerkezciliği

Batı, zencileri, kendisi gibi normal bir insan olarak görmemiştir. Batı'ya göre en üstün ırk beyazlardır. Zenciler ise yeteneksiz insanlardır. Daha doğrusu Batı dışında her bölge geri ve sömürge olmaya mahkûmdur. Ne yazık ki, Kant, Hume, Montesquieu, Voltaire gibi Batı'nın meşhur fikir adamları ve filozofları da, aynı şekilde düşünmüşlerdir.

Avrupa'nın fikir adamları, filozofları ve aydınları, hep Avrupa merkezcidirler. Hatta Marks ve Engels de öyledir. Marks, Doğu Sorunu'na ilişkin yazılarında klasik Haçlı Batı görüşüne paralel şekilde Türkleri bir arıza olarak görür.

³⁷⁰ Fendoğlu, İslam ve Osmanlı Hukukunda Kölelik ve Cariyelik, s.44-45

Kant ve Hume'un Zenciler Hakkındaki Düşünceleri

Meselâ, aydınlanmanın filozofları olarak gösterilen Immanuel Kant ve David Hume göre;

“Afrikada’ki zencilerin, **Kant’a göre**, yaratılışlarından dolayı saçmalıktan öte duyguları yoktur. Kant, **Hume’ın** Afrikalı zencilere ilişkin aşağılayıcı değerlendirimini paylaşır ve D. Hume’u bu çerçevede şöyle aktarır: Hiçbir zencinin tek bir konuda bile bir yeteneği yoktur. Yerlerinden yurtlarından alınarak başka yerlere götürülen yüz binlerce zenci, özgürlüğüne kavuştuktan sonra dahi büyük sayılabilecek bir yapıt ortaya koyamamıştır. Buna karşın, ayak takımından olan, sıradan bir beyaz bile, büyük işler başarır; saygınlık kazanır.

Hume gibi düşünürlerin de katkısıyla oluşan ortak bakış ve imge uyarınca Kant, zencileri aşağılar; **onların hiçbir sanat ve bilim alanında üretken olamayacağını** savlar. Bu bilim dışı ve Kant’ın kendi evrenselci tutumundan ve insancıl duyarlılığından uzak önyargı ya da genelleme, Avrupa merkezci yaklaşımın düşünsel sınırlılığının bir göstergesi sayılmalıdır...

Kant, ‘yabanıl (vahşi) halklar’ diye nitelendirdiği toplulukları, ulu değerler yaratmak için gerekli özyapıdan yoksun sayar. Bütün ‘yabanıllar’ (vahşiler), deyim Kant’ındır, ‘ahlaksal anlamda güzel duygusundan yoksundur.’ Yabanıllar (vahşiler) bir hakareti başıslama gibi bir erdemi tanımaz; gözüpeklik, cesaret onların en büyük kazancıdır; oç almaktan bedensel bir doyum duyarlar. Dünyanın çeşitli yerlerinde yaşayan yerliler, ‘yabanıllar’, ince duyarlılık ve duygulardan yoksundur. Bu yoksunluk onların türlerine özgüdür. Kant’ın yerleşik görüşüne göre, siyahlar ve beyazlar arasındaki fark(lar), salt renk başkalığından kaynaklanmaz; siyahların ve be-

yazların ‘düşünsel yetenekleri’, asıl belirleyici başkalık nedenidir. **Siyahların düşünsel yetenekleri gelişmediği** gibi, dinleri de ilkel-dir; insan doğasının ötesinde saçmalıklar, puta taparlık ya da kut-sanmış bir tüye, inek boynuzuna ve midyeye tapınma siyahlarda din olarak görülür...”³⁷¹

David Hume, zencileri hayvan seviyesinde görerek onların aklının orangutan aklı kadar olduğunu söylemiştir:

“Siyah insanın aklı ancak bir **Orangutan** (maymun) aklı kadardır (aşağı ırk).”³⁷²

Immanuel Kant da “vahşi kavim” olarak andığı halkları aşağı-layarak, onlar ve Avrupa hakkında şöyle diyor:

“Disiplinden yoksun (yani kendi kendini sınırlama becerisi gelişmemiş) insanlar gelip geçici her arzuyu, her hevesi takip etmeye yatkındırlar. Bunu vahşi kavimler arasında da görürüz, onlar her ne kadar bir müddet Avrupalılar gibi iş yahut görevlerini yerine getir-seler de, hiçbir zaman Avrupalılara, Avrupalıların tarz ve tavırlarına alışamazlar. Onlardaki, Rousseau ve diğerlerinin tasavvur ettikleri gibi, soylu özgürlük duygusu değil, fakat **bir tür barbarlık- deyiş** yerinde ise hayvanlık, henüz gelişmemiş insanî tabiattır.”³⁷³

Montesquieu’nun Zenciler Hakkındaki Düşüncesi

Montesquieu da bir yandan: “Kölelik bütün insanların özgür ve bağımsız doğduğunu ortaya koyan doğa yasasına aykırıdır” derken, diğer yandan, zencileri şöyle aşağılar:

“Tanrı’nın bir ruhu, özellikle de iyi bir ruhu, **kapkara bir beden** yerleştirmiş olabileceği düşüncesini hiç kimse kabul edemez.”³⁷⁴

³⁷¹ Onur Bilge Kula, *Batı Düşününde Türk ve İslam İmgesi*, Buke Yay. İstanbul-2002, s.30-31

³⁷² Yürükel, *Soykırımlar Tarihi I – Batı’nın İnsanlık Suçları*, s.14

³⁷³ Immanuel Kant, *Eğitim Üzerine*, Çev: Ahmet Aydoğan, Say Yay. İstanbul-2007, s.29-30

³⁷⁴ Fontana, *Çarpıtılmış Geçmişe Ayna Avrupa’nın Yeniden Yorumlanması*, s.115

Voltaire'nin Zenciler Hakkındaki Düşüncesi

Voltaire de Afrikalı zencileri beyazlardan aşağı ırk olarak görür ve şöyle der:

“Bayağı tarzı nasıl cins tazıdan farklıysa, zenci ırkı da bizimkinden farklı bir insan türüdür... Eğer bizim anladığımızdan farklı bir zekâları yoksa bu türün çok düşük olduğu söylenebilir.”³⁷⁵

İrkçılığı Batı çıkartmış ve Uygulamıştır!

Kendisini üstün ırk olarak gören Avrupalı Beyaz Adam, Amerika'da, Avustralya'da yerlileri katletmiştir. Afikalı zenci diye aşağıladığı insanları, Roma ve Yunan'dan gelen bir genetik kültürle, köle ticaretine meta yapmış ve binlerce zenciye de katletmiştir.

İrkçilik, Batı'nın tarihsel zihniyetidir! Bu zihniyet hemen her eylemine ve uygulamasına yansımıştır. Hatta bu kitapta gösterilen uygarlık havariliğine soyunduğu istilaları tamamen ırkçı cinayetlerdir!

Batı'nın, ırkçılık zihniyetinde, birçok ayrımlar vardır: Hristiyanlık, Avrupalılık, Beyazlık ve Batılı olmak! Bu ayrımları her türlü ırkçılıklarında kullanırlar ve vurgularlar!

İrkçilik teorileri de hep Batı'da ve Batılılar tarafından ortaya atılmıştır. Batı'daki ırkçı fikirlerde Doğu yoktur, İslamiyet yoktur! Dolayısıyla ırkçılık Batı'nın bir sapkınlığıdır!

³⁷⁵ Fontana, Çarpıtılmış Geçmişe Ayna Avrupa'nın Yeniden Yorumlanması, s.115

7.3) KÖLE TİCARETİ

Amerika'da Köle Kullanımı

1790 yılında ABD'de ilk köle nüfus sayımı yapılmış ve köle sayısı **697.000** olarak tespit edilmiştir. 1861 yılındaki köle nüfus sayımında ise köle sayısı **4.000.000**'a ulaşmıştır.³⁷⁶

“Dünyanın Avrupa hâkimiyetine giren en son büyük bölgesi Afrika'ydı. Kıtanın büyüklüğü ve ulaşım sorunları nedeniyle buradaki bütün halkları ve kültürleri yok etmek zordu ama yine de Avrupa müdahalesinin ve ardından sağlanan denetimin sonuçları korkunç oldu. Portekizlilerin kıta sahili boyunca yolculuk etmesinden sonraki üç yüz yıl içinde Avrupa ile Afrika arasındaki temel ilişki köle ticaretine dayanıyordu ve bu ilişkinin temelinde ekonomik sömürü yatıyordu. Amerika ve Pasifik yerlilerinin tersine, Afrikalılar da Avrupa'da görülen hastalıkların çoğundan etkilenen bir bölgenin parçasıydı, dolayısıyla diğer toplulukların yaşadığı hızlı nüfus azalmaları Afrikalıların başına gelmedi; hatta Avrupalılar özellikle tropikal hastalıklar yüzünden daha çok acı çektiler.”³⁷⁷

Amerika kıtasını işgal eden Avrupalılar, önce Kızılderilileri neredeyse tamamen yok edeler. Ondan sonra Afrika'dan köle getirmeye başlarlar.

Güney Afrika'da Köle Kullanımı

Köle kullanımı sadece Amerika veya Avrupa'da olmamıştı. Beyaz adam gittiği her yerde Öteki'ni köle olarak kullanmak

³⁷⁶ Oğuz Akyüz, *Misyonerlerin Faaliyetleri ve Propaganda Teknikleri*, Neden Yay. İstanbul-2007, s.21

³⁷⁷ Ponting, *Dünyanın Yeşil Tarihi Çevre ve Uygarlıkların Çöküşü*, s.121-122

istemmiş veya kullanmıştır. Güney Afrika'da da Hollandalılar önce zencilere güven duymamış ve çalıştırılmamışlar ve beyazlar ücretli olarak çalışmışlardır. Daha sonra orada da muhtelif yerlerden köle ithal edilmeye başlanılmıştır.

Cape bölgesinde, **1658 yılında Angola'dan** 174 köle ithal edilerek köle ithaline başlanılmıştır. 1703 yılından itibaren beyazlara hayvancılık izin belgesi ve ödünç çiftlikler verilmeye başlamasından sonra beyazların tamamı çiftlik işletmeyi tercih ettiler. Dolayısıyla işgücü ihtiyacı ortaya çıktı. Bu arada Avrupa'dan gelenlerin çiçek hastalığı getirmelerinden dolayı Cape bölgesindeki yerli Koikoi halkının onda dokuzu ölmüştür. Yerli halk azaldığından, 1717 yılında **Sömürge Danışma Kurulu**, Avrupa'dan işgücü ithali yerine köle ithaline karar vermiştir. 19. yüzyıl başlarına kadar Cape bölgesine, Endonezya takımadalarından, Hindistan altkıtasından, Madagaskar ve Mozambik'ten yaklaşık 63.000 köle getirilir.³⁷⁸

Cape bölgesinde 1700'lerin başlarında **çiçek hastalığından** yerlilerin onda dokuzunun ölmüş olması, belki de Amerika'da olduğu gibi bilinçli yapılmış olabilir.

Köle Ticaretinin Sayıları

Amerika kıtasına Afrikalı köle götürme işi o kadar yoğunlaşır ki, 1600 yılında **Peru'nun** kıyı bölgelerindeki Afrikalı köle sayısı, İspanyollardan daha çok olur. Yine 1600 yılında **Brezilya'nın** doğusundaki köle sayısı beyazların iki katı olur. 1700'de **Maryland'deki** İngiliz sömürgesinde köle sayısı nüfusun beşte biri, Karayip Adaları'ndaki sömürgelerde ise nüfusun çok büyük kısmı kölelerden meydana gelir.³⁷⁹

³⁷⁸ Karaşahan, **Irkcılık Cehennemi Güney afrika'da Apartheid Uygulaması**, s.38

³⁷⁹ Ponting, **Dünyanın Yeşil Tarihi Çevre ve Uygarlıkların Çöküşü**, s.174

Sömürgelerde tarım faaliyetleri arttıkça, köle ihtiyacı da artmaya başladı. 1600’de her yıl yaklaşık 5.000 Afrikalı köle yapıyordu. 1700’lerde bu rakam yılda 30.000’e çıktı. 1800’de ise yılda 75.000 oldu. Afrika’dan toplanan kölelerin yaklaşık yüzde ellisi Karayip sömürgelerine, yüzde kırkı Brezilya’ya ve yüzde onu Kuzey Amerika’ya götürülüyordu. Muhtemelen **her beş köleden biri** Atlas Okyanusu yolculuğu sırasında korkunç şartlardan dolayı ölüyordu. Birçoğu da götürüldüğü yerde yetersiz beslenme ve yeni hastalıklar sebebiyle hayatını kaybediyordu. **Köle ticareti ilk dönemlerde genellikle Hollanda ve İspanya’nın elindeydi ama on sekizinci yüzyıla gelindiğinde ağırlık İngiltere’ye geçti.** Onsekizinci yüzyılda Amerika kıtalarına götürülen Afrikalıların yaklaşık **dörtte üçü** İngiltere’ye aitti.³⁸⁰

“1500 yılından 1700 yılı ortalarına kadar olan zaman içerisinde, Afrika’dan Amerika’ya köle tehciri, yaklaşık 10 milyon kişiyi kapsamaktaydı. Kölelerin gemilerle taşınma ve daha sonraları da angaryada çalıştırılma süreçlerinde, 10 milyon köleden 2 milyonunun akibeti hastalık, angarya altında çalışma, işkence, açlık ve gemilerdeki ağır şartlardan dolayı ölümle sonuçlandı. Sağ kalanların %65’i Brezilya, Küba, Jamaika ve Haiti’deki sömürgelerde köle işgücü olarak çalıştırıldılar. Geri kalanı ise Kuzey Amerika’nın diğer bölgelerinde aynı şekilde ucuz işgücü (esasinda bedava) olarak kullanıldılar.

Özellikle anavatanları Hollanda, Portekiz, İspanya, İngiltere ve Fransa olan Avrupalı köle tacirleri tarafından, Batı Afrika’nın bugünkü Benin (Dahomey) ve Gana (Ashanti) bölgelerinden yoğun olarak zorla kopartılan kölelerin bir kısmı, gemilerdeki ağır şartlara ve ‘beyazlardan’ (Avrupalılardan) kaynaklanan ve bağışık olmadıkları hastalıklara dayanamayarak yollarda telef oldular. Araştırmacı

³⁸⁰ Ponting, Dünyanın Yeşil Tarihi Çevre ve Uygarlıkların Çöküşü, s.174

Zayde Atrim, köle yolculuğu sırasında 20 milyon Afrikalıdan 8 milyonunun daha Amerika kıtasına varamadan öldüğünü belirtmektedir.”³⁸¹

Yani Avrupalı köle tacirleri ve taşıyıcıları, esasında Amerika kıtasına köle taşımışlardır. Kızılderilileri yok eden Avrupalı sömürgeciler, köle ihtiyacını Afrika'dan karşılamışlardır. Avrupalı, kölesiz yapamaz. Çünkü genetik olarak kölecidir, köleleştiricidir. Üç bin yıllık bilinen tarihi köleci zihniyet üzerine kuruludur.

“1848 yılına kadar Amerika'ya taşınan siyah esir sayısı, 4.000.000 (dört milyon)'u aşmıştı. Brezilya'ya 1848 yılında 60.000 zenci köle, 1849 yılında 54.000 zenci köle getirilmişti.”³⁸²

Bir diğer kaynağa göre 1800 yılı ortalarında sırf Virginia'daki köle sayısı 4.000.000'u bulmuştur:

“Batı Afrika'dan Virginia'ya köle ticareti artırıldı. Bu şekilde sömürge ekonomisine katkıları giderek kat kat arttı. Bundan dolayı, 1681 yılında Virginia'daki köle sayısı 2.000 kişi iken 1800 yılı ortalarında bu sayı 4.000.000 kişiye ulaştı.”³⁸³

Kadın Kölenin Avantajı

Kadın köleler, erkek kölelere göre daha avantajlı görülüyordu. Bu bakımdan erkek köle daha ucuzdu. Öte yandan köleden doğan çocuk da yeni kazanılan bir mal, bir hak olarak görülüyordu.

Tabi köle anlayışının temeli, dünyaya hukukun temel sistemi ve kaynağı olarak telkin edilmiş olan Roma Hukuku'na dayanmaktaydı.

“Köle satışlarında, kadın köleler, erkek kölelerden daha fazla rağbet görüyor ve daha fazla ücret karşılığında satılıyorlardı. Buna sebep ise, kadın köleler hem ev işlerinde hem de tarlalarda gün boyu çalışabiliyor; doğurdukları çocuklarla köle sayısı artıyordu.

³⁸¹ Yürükel, Soykırımlar Tarihi I – Batı'nın İnsanlık Suçları, s.13

³⁸² Fendoğlu, İslam ve Osmanlı Hukukunda Kölelik ve Cariyelik, s.64-65

³⁸³ Yürükel, Soykırımlar Tarihi I – Batı'nın İnsanlık Suçları, s.12

Kölelerden doğan çocuklar da sömürge sisteminden kaynaklanan siyasî-ekonomik miras olarak görülüyor ve çocuklar doğumlarından ölümlerine kadar, ebedî köle olarak kabul ediliyordu.”³⁸⁴

Köleler Damgalanırdı

Kölelere insan olarak bakılmadığı için, hayvanlar ile aynı muameleye tabi tutularak, onlar gibi **damgalanırdı**. Böylece tıpkı bir sığır gibi kime ait olduğu belli olurdu.

“Brezilya’da zenciler çiftçilere dağıtılır, efendisi derhal bir kızgın demirle esirinin etine damgasını basardı.”³⁸⁵

Gazete İlanıyla Köle Satışları

Amerika’da köle satışları için gazeteye ilan da verilmekteydi. Meselâ, Rio de Janerio’da halen yayınlanmakta olan Commerio gazetesinin 5 Eylül 1868 tarihli sayısında çıkan köle ilanı şu şekildeydi: “Dikiş ve ütü bilir, 14 yaşında, genç bir zenci kızı satılıktır, çay verebilir. Mükemmel bir oda hizmetçisidir”. Yine Commerio gazetesinin 6 Eylül 1868 tarihli sayısında çıkan bir köle ilanı şöyledir: “Güzel, sevimli, zarif ve namuslu bir Kreol satılıktır”. Aynı gazetenin 9 Eylül 1868 tarihli sayısında çıkan iki adet köle ilanı şunlardır: “Para ihtiyacı sebebiyle zenci kadını satılıktır”, “Zarif ve güzel bir melez satılıktır. 20 yaşında deneme için ödünç de verilebilir”.³⁸⁶

Gözü Dönmüş Bir Irk Ayrımcılığı

Köleciliğin temeli ırk ayrımcılığıdır! Batı’nın kendini üstün görmesine dayalı ırkçılığına dayalı köleciliği, diğer halkları insan vasfında görmesini engellemiştir! Öteki’ne hayvan kadar değer vermediği bu sebeptedir!

³⁸⁴ Yürükel, Soykırımlar Tarihi I – Batı’nın İnsanlık Suçları, s.15

³⁸⁵ Fendoğlu, İslam ve Osmanlı Hukukunda Kölelik ve Cariyelik, s.64

³⁸⁶ Fendoğlu, İslam ve Osmanlı Hukukunda Kölelik ve Cariyelik, s.66

“Kölelikle birlikte, **korkunç bir ırk ayrımı vardı**. Milyonlarca kilo kahveyi her biri 72 kilo ağırlığında çuvalarla mağazalardan rıhtıma taşırlardı. Çuvalı başlarında tutmak ve hızlı adımlarla koşmak adet idi. Çıplak ayaklarıyla kaldırım taşları üzerinde sıçrarken eğer bir beyaza rastgelirse, hemen kenara çekilmeleri ve ‘passa meo bran-ko’, ‘genç beyazım’ demeleri gerekiyordu. Çoğunun isimleri, efendilerinin mağazasının ismi idi: Mesela Grankoto mağazasında çalışan zencilerin hepsi böyle çağrılırdı. **Köleleri çalıştıranlar önceleri ne elbise, ne de yemek verdiler, her köle bir köpek gibi çıplak ve onun gibi pislikler arasında gıdasını aramak zorunda idi**.

Özellikle 1970'lere kadar ABD'de zenciler, ikinci sınıf vatandaştı. ABD'de bazı otellerde ve yerlerde, ‘siyahlar ve köpekler giremez’ yazıları dikkat çekiyordu. Amerika'da zencilerle beyazların eşit olup olmadığı tartışılmaktadır. İngiliz ve Amerikalı, siyaha karşı sarsılmaz bir iğrenme hissi içindedir. Demokrasi kâğıt üzerinde var olmakla birlikte, oy kutularına yaklaşan zenci, sopalarla kovulur. Zenciler ayrı vagonlarda seyahat etmeye, tramvayların yalnız arkasında oturmaya mecbur tutulmuşlardır.

Bundan başka bazı şehirlerde bir takım mahalleler yalnız beyazlara tahsis olunmuştur. Bir tiyatrodaki beyazlara mahsus yere oturmak istediği için bir zenci linç edilmiştir. Hristiyan olan siyahlar kiliselerde dua etmek için bile birbiriyle buluşamazlar. Eğitim zencileri zorla cahil bırakmak ister. (Bakış tarzı şudur) ‘Verem, zatürre, belki meselenin en doğru hal tarzı budur. Yoksa adamlar böcekler gibi çoğalırlar.’ Şık bir zenci kilisesinde en ön sıraların en fazla beyaz olanlara tahsis olunduğu görülmüştür.”³⁸⁷

Böylesine ırkçı ve köleci ortamda, elbette isyanlar da olmuştur. Belgelere göre; 1861-1865 yılları arasında meydana gelen Amerikan İç Savaşından önceki iki yüzyıl boyunca 10 ya da daha fazla sayıda kölenin giriştiği 250'den fazla ayaklanma olmuştur.³⁸⁸

³⁸⁷ Fendoğlu, *İslam ve Osmanlı Hukukunda Kölelik ve Cariyelik*, s.66-67

³⁸⁸ Milliyet, 4 Ocak 1992'den aktaran: Fendoğlu, *İslam ve Osmanlı Hukukunda Kölelik ve Cariyelik*, s.67-68

Hristiyanlaştırma Yalanı

Batı'nın işgal, yağma ve sömürge yayılmacılığında kullandığı temel iddialar, “uygarlaştırma”, “insanlık mücadelesi” ve “Hristiyanlaştırma” gibi bahanelerdir. Bir yandan, bir ülke işgal edilip halkı katledilirken Batılı bu arada o ülkeyi uygarlaştırdığını iddia eder!

İşte Hristiyanlaştırma da aynı şekilde dile getirilerek, işgal ve sömürü örtbas etmeye çalışılır!

Ne yazık ki, köle ticaretinde bile Hristiyanlaştırma edebiyatı dile getirilmiş ve Hristiyanlık yine kullanılmıştır. **W.F. Page**, Avrupalı'nın köle ticaretindeki Hristiyanlaştırma oyununu iğrenç bularak şöyle eleştirmektedir:

“Köle ticaretindeki en nefret uyandıran / iğrenç anlayış ise, Avrupalılar tarafından tehcir edilen köle çocuklarının, Afrika'daki ilkel aşiret savaşlarından, açlıktan ve putperestlikten kurtarılarak, Avrupalıların köleleri olarak da olsa Hristiyanlaştırılmasının insancıl gibi gösterilme fikrinin sömürgeci Avrupalılar arasındaki yaygınlığıydı.”³⁸⁹

Marks'ın Tespiti: Köle Ticareti Haçlı Seferleri

Karl Marks, köle ticaretine Haçlı Seferi diyerek şu tespiti yapmıştır:

“İşçi sınıfının, hâkim sınıfların sömürü düzenlerine İngiltere ve Batı Avrupa'da kahramanca karşı koymasından dolayı, hâkim sınıflar, kendi düzenlerini güvence altına almak için köle ticaretine dayalı Atlantik ötesine Haçlı Seferleri düzenlediler.”³⁹⁰

³⁸⁹ Yürükel, Soykırımlar Tarihi I – Batı'nın İnsanlık Suçları, s.15

³⁹⁰ Yürükel, Soykırımlar Tarihi I – Batı'nın İnsanlık Suçları, s.14

Afrika Niçin Çöktü?

Afrika bufün için, yokluk, hastalık, ilkelik olarak görülmektedir. Üstelik zencilere yakıştırılan bir yamyamlık suçlaması vardır. Dünyanın en geri kıtası olarak kabul edilmektedir. Hatta her türlü sefalet imajı; zayıf, karnı şiş ve başında sinek uçan bir Afrikalı çocuk resmi ile ifade edilmektedir.

Peki, Afrika niçin böylesine geri kalmıştır? Afrikalı çok tembel diye mi? Yoksa zekâsı çok geri diye mi? Ama buna karşılık dünyanın en iyi sporcuları ve müzisyenleri oradan çıkmaktadır!

Başında sinek uçuşan ve karnı şiş ama zayıf gariban Afrikalı çocuk imajı, aslında geçmişteki köle ticaretini gizlemeye çalışan oryantalist sunumdur! Böylece Afrikalının zavallılığı, ilkelliği telkin edilmek istenilmektedir! Yani içinde bulundukları gerilik ve ilkelik kendi suçlarıymış gibi bir ima yaratılmak istenilmektedir! Oysa: Günümüzdeki bu durum biraz da geçmiş yüzyılların sonucudur. **Cünkü Afrika, 350 yıldır köle ticaretine uğramış ve adeta yok edilmiştir. Bu köle ticaretinde, tüm toplumsal yapılar çökmüş, insanlar hayattan ümitlerini kesmişlerdir. Bazen birbirlerini satmışlardır. İşte bu 350 yılın sonunda çöken bir psikolojik ruh ile Afrika bu duruma gelmiştir.**

Luraghi, Afrika olayına, XVII. Yüzyılın Almanyasını örnek göstererek otuz yıl savaşlarında Almanya otuz yıllık savaş sonunda çökerken 350 yıllık bir köle ticareti savaşında bir kıtanın ne olacağını düşünün demektedir:

“Afrika’nın çökmesine hâlâ hayret etmek gerekir mi? Avrupa’da, uygar ve kültürlü XVII. yüzyıl Almanyasında, bir halkı ilkel barbarlık düzeyine indirmek için otuz yıllık korkunç bir savaş yeterli olmuştu. Ordular, yağmalayarak, ırza geçerek, işkence ede-

rek bu talihsiz ülkeyi baştanbaşa eziyorlardı. Sonunda, birçok köy boşaldı ya da kurtların yaşadığı yerler haline geldi; şehirlrin halkları ya toptan yok edildi ya da dağıtıldı; sefalet, cahillik, yozlaşma derecesi baş döndürücü bir hızla arttı; yamyamlık olayları (gizli kalan ve kuşkusuz sayıca daha fazla olanları hesaba katmasak bile) çeşitli yerlerde görüldü. Otuz yıl değil üç yüz elli yıllık köle ticaretinin Afrika'yı karanlıklara gömdüğü, insanları ormanlara ya da çöllere sürüklediği, onları ilkel hayata indirgeyip yamyamlığa sürüklediği için şaşkınlık duyabilir miyiz?

Portekizliler üç yüz elli yıl önce geldiklerinde (Nijerya kıyısındaki) Benin güçlü bir ülkeydi; burada pek az köle ticareti yapıldığını ve ülke halkının çok ırlemiş olduğunu Portekizlilerin kendileri söylemişlerdi. Köle ticareti Benin'i alçalmanın en alt basamağına indirdi.”³⁹¹

7.4) KÖLE TİCARETİ KALKTI MI?

Köle Yerine Ucuz İşgücü

Köleuygulaması, 1833'te İngiltere'de, 1863'te ABD'de, 1886'da Küba'da, 1888'de Brezilya'da kaldırıldı.

Köle uygulaması kaldırılınca Batı bu defa, özellikle sömürgelerdeki tarımsal faaliyetlerde kullanmak üzere, sözleşmeli işçi uygulamasına geçti. Ucuz işgücü sağlamak için Hindistan, Çin ve Pasifik adalarına yöneldi. Hindistan'dan sağlanan ücretli işgücü önce Batı Hint Adaları, Mauritius, Natal ve Fiji adalarındaki şeker ekim alanlarına, daha sonra Malaya, Doğu Afrika, Seylan ve Burma'daki sömürgelerde bulunan ekim alanlarına götürüldüler. 1834 yılında sonraki yüzyıl içinde 30 milyon kişi sözleşmeli işçi olarak Hindistan'dan ayrıldı. 1861'de Mauritius nüfusunun üçte ikisi Hintli idi. 1879'da

³⁹¹ Luraghi, Sömürgecilik Tarihi, s.215-216

Fiji'de 60.000 Hintli bulunuyordu. Yurt dışında çalışmak üzere kiralaran 30 milyon Çinli'nin çoğu Güneydoğu Asya'ya götürüldü. 1849-1874 yılları arasında 90.000 Çinli Avrupa'ya Peru'ya, 46.000 Çinli 180.000 Japon ve 160.000 Filipinli ile birlikte şeker ve ananas tarlalarında çalışmak üzere Havai'ye götürüldü.³⁹²

Köleliğin Kaldırılmasının Gerçek Sebebi

Batı köleliği niçin kaldırdı? Sırf insanî duygularla mı? Elbette ki hayır! **Kapitalizm her türlü adımı kâr hesabı ile atar.** Eğer bir kârlılık varsa kapitalist gelişmeleri destekler veya gelişmelerin gerçekleşmesini ister. İşte kölelik de bir kâr hesabıyla kaldırılmıştır. Hem böylece insanlara da özgürlermiş duygusu verilmek istenilmiştir.

“Köleliğin kaldırılmasının altında yatan gerçek sebep, kölenin yemek-elbise istemesi, hasta olması, sürekli masraf açmasıydı. Oysa bir makina iki yüz kölenin işini yapıyordu. Batı hukuku, köle kullanımını, ekonomik gerekçelerle, dünyadan kaldırdı. Çünkü köle pahalı bir üreticiydi.”³⁹³

8) NAZİ VAHŞETİ: BATI IRKÇILIĞININ CİNNETİ

8.1) HİTLER VE NAZİZMİN DOĞUŞU

Adolf Hitler ve Nazilerin İktidara Gelişi

İkinci Dünya Savaşı'nın temel aktörü Adolf Hitler'dir. Hitler'i ise; o yıllardaki Nazi anlayışının ırkçı ve yayılcı fikirleri, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonraki Almanya'nın durumu ve Alman halkının katılımı ile bir takım yabancı kuruluşların desteği yaratmıştır!

³⁹² Ponting, *Dünyanın Yeşil Tarihi Çevre ve Uygarlıkların Çöküşü*, s.175

³⁹³ Fendoğlu, *İslam ve Osmanlı Hukukunda Kölelik ve Cariyelik*, s.60

Bazı yazar ve yayınlar, Hitler hakkında; gençliğinde şöyle korkaktı, böyle beceriksizdi³⁹⁴ derler. Öte yandan resme meraklıydı ama başarılı olamadı gibi biyografik anlatımlar yapılır. Ancak Hitler, savaş sırasında 1914’de **İkinci Sınıf Demir Haç** ödülü, 1918’de de **Birinci Sınıf Demir Haç** ödülü almıştır. Dolayısıyla böyle telkinler yapılarak, onu daha şirin, duygusal veya zararsızmış gibi göstermenin anlamı yoktur. Hitler, muhtemelen Alman Derin Devleti içinde önemli bir yükselme çizgisi göstermiş kişi olmalıdır. Zaten Alman İstihbarat teşkilatı ile ilgili söylentiler de vardır.

Hitler, Birinci Dünya Savaşından sonra “**Alman İşçi Partisi**”ne katılmış ve bu partide kısa zamanda etkin hale gelmiş, 1923 yılında da partinin başkanı olmuştur. Hitler, başkan olduktan sonra partinin adını “**Nasyonal Sosyalist İşçi Partisi**” olarak değiştirmiştir. Partinin taraftarlarına kısaca “**Nazi**” adı verilmiştir.

Hitler, önce İtalya Duçesi Musolini’yi taklit ederek Münih’te hükümeti devirmek için girişimde bulunmuş ise de **polis desteği alamadığından** darbe bastırılmıştır. Hitler bu darbe girişiminden dolayı beş yıl ceza almış ve hapishaneye gönderilmiştir. Hapiste iken **Mein Kampf (Kavgam)** adlı kitabı yazmış ve fikirlerini bu kitapta açıklamıştır.

Nazi Partisi, 1929 yılında meydana gelen dünya çapındaki ekonomik krizden sonra yapılan 1930 seçiminde **%18 oy** alarak **ikinci parti durumuna yükselir**. 1932 yılında yapılan seçimde ise **%37 oy alır**. O yıllardaki komünizm korkusu dikkatleri giderek Hitler üzerine toplamaya başlar. Cumhurbaşkanı koalisyon kurması için Merkez Parti, Milliyetçi Parti ve Hitler’i çağırır. Ancak Merkez Parti ile anlaşma sağlanamaz. Milliyetçi Parti ise Hitler’i destekler.

³⁹⁴ Meselâ yeni bir haber: “Birinci Dünya Savaşında ön saflarda çarpıştığı söylenen Adolf Hitler’in, cephe gerisinde görev yapan, kendi halinde ve sık sık da arkadaşlarının alay konusu olan bir asker olduğu belirlendi”, *Sabah* gazetesi, 19 Ağustos 2010, s.5

Böylece 1933 yılının Ocak ayında iktidara gelen Hitler, hemen yeni bir seçime gitmek için hazırlıklara başlar. Sosyalist olmadığını ifade eder. 27 Şubat 1933 akşamında bir yangın çıkar. Yangından komünistler sorumlu tutulur. Aslında yangın Nazilerin Gestapo örgütü tarafından çıkartılmıştır. Nitekim yangından sonra bunun sonuçları belli olur: Hemen ertesi günü Hitler Cumhurbaşkanı ana-yasanın kişi ve hak özgürlükleri ile ilgili maddesinin kaldırıldığına dair bir kararname imzalatır. Milliyetçi Parti ile Naziler dışındaki tüm parti ve kuruluşların çalışmaları durdurulur. Bu arada finans çevreleri Hitler'i desteklerler. Hitler bu şekilde girdiği 5 Mart 1933 seçimlerinde %44 oy alır. Hitler böylece daha da güçlenir. İşte bundan sonra yetki kanunu ve başka düzenlemeler ile Naziler tam olarak iktidara ve dolayısıyla Almanya'ya sahip olurlar.

Bu süreçte Alman kapitalizmi de Nazilerin yanında yer alır. Hitler halkı açlıktan kurtaracağına ve herkese iş vereceğine söz verir. Nitekim ülke çapında otoban inşası başlatır. Fabrikalar üretimi artırır. Böylece işsizlik azalmaya başlar. Hitler bunun yanı sıra, ordu üzerinde otorite sağlar ve güçlü bir yayılmacı ordu yaratma sürecine girer.

İşte Hitler ve Naziler, bu şekilde Almanya'nın başına gelirler. Yani, Hitler, bir takım manevra ve eylemlerle birlikte, seçimle iş başına gelmiştir. Daha sonra da iktidarını güçlendirerek Alman halkını dünyayı işgal etmeye yönlendirmiştir. Naziler, yani Alman halkının büyük kısmı da sonuna kadar onunla birlikte olmuşlardır.

Jack D. Forbes'in, Nazi Felsefesi Üzerine Bir Eleştirisi

“Nazi felsefesinin yeniden yükselişi satanizmin geniş ölçekte siyasileşmesi olarak görülmelidir. Nazi liderlerinin çoğunun sadist olduğu ve her türlü kötülüğü yaptıkları inkâr edilemez. Ama Nazizm ayrıca matchi zihniyetini tam bir saldırganlık, cinayet, işkence soykı-

rım sistemine dönüştürmek istiyordu ve kâbûsumsu davranışlar (ölü Yahudilerin dişlerini çalmak, insan bedenini ve etini ticari amaçlarla kullanmak, tutsak alınmış hastalar üzerinde deneyler yapmak) toplumun tamamının olmasa da Nazi kültürünün önemli odaklarındandı.

Modern satanist topluluklar, askeri diktatörlükler, hatta bazı motorsiklet çeteleri de Avrupa sektörlerindeki deyim yerindeyse matchileşme eğilimini yansıtmaktadır. Sanki Avrupa dünya görüşündeki Tanrı-Şeytan, iyi-kötü ikilikleri Dr. Faust gibi, şeytanî tarafı seçmeye teşvik etmektedir...

Avrupa geleneğindeki bu matchi eğilimi elbette her şeyi ve herkesi kapsamıyor. Şeytanî dünya, şeytanî doğa, günahkâr bebekler ve hayvanî insan kavramlarını reddeden köylüler, dağcılar, kütüphane-ciler, bilginler, vs. de çok. Avrupa'da olumlu gelişmelerin yaşanmasını sağlayan da bu iyi insanlar zaten.

Ama yine de matchi sendromu, wetiko hastalığıyla beraber günümüz Avrupasını fazlasıyla etkileyen bir durum. Peki, Avrupa'da niçin Kızılderili kabilelerinin hemen hiçbirinde olmayan müstehcen ve küfürlü sözler var? Cinsellikle ilgili kelimeler niçin 'kirli' olarak addediliyor? Kadın ve erkeklerden söz ederken niçin açık saçık terimler kullanılıyor? Toplumsal sınıflara niçin koyun, yılan, haşere, domuz, dana, kısırak, at gibi hayvan isimleri veriliyor?

Matchi sendromu zihni çirkinleştiriyor ve wetiko dünyasının insan eliyle yaratılmış çirkinliklerini yansıtıyor. Akıl çirkinliğiyle davranış çirkinliği birbirlerini besliyorlar...

İnsanlar doğuştan günahkâr ve kötü ise, her yerde wetiko hâkimiyeti varsa, geriye uyulabilecek hangi ahlakî standartlar kalıyor? 'Kâr dürtüsü', 'güç tutkusu' ve 'bireysel çıkarlar'ın günümüz insanların temel etik anlayışı haline gelmiş olması şaşılacak şey mi?..

Matchi sendromunun ya da wetiko hastalığının sebebinin kapitalizm olmadığını unutmamalıyız. Her ikisi de kapitalizmden çok

daha önce ortaya çıkmış ve Avrupa kültürünün değişmez öğeleri haline gelmişlerdir. Bu, özellikle sömürgeci toplumlar için geçerli bir durumdur.”³⁹⁵

İlginçtir, Türkiye’de, milliyetçilik / vatanseverlik düşüncesini saptırmak amacıyla 68’li yıllardan sonra ve bir de yakın yıllarda (2005’lerde) bir Hitler hayranlığı yaratılmaya çalışılmış ve Kavgam kitabı adeta insanlara bu alanda temel kitapmış gibi benimsetilmek istenilmiştir. Bu süreçte Kavgam, binlerce sayıda basılmış ve ucuz denecek fiyatlara satılmıştır. Oysa Türk halkı şunu iyi bilmelidir ki: Nazi vahşeti, bir milliyetçilik, bir vatanseverlik veya bir ulusalcılık değil, doğrudan kapitalistlerin destek verdiği bir ırkçılık cinnetidir. Türk gençliğinin Hitler ile hiçbir fıkri ilgisi yoktur. Çünkü gençliğin önünde dünya çapında kabul edilmiş bir Atatürk vardır. Türkiye gerçekleri, Kavgam’daki hezeyanlar değil, Nutuk’taki uyarılarda yer alır! Türk gençliğinin bu oyuna gelmemesi gerekir. Vatanseverlik veya milliyetçilik / ulusalcılık; ırkçılık değildir; toparlayıcılık ve birleştiriciliktir; antiemperyalist zihniyete ve bağımsızlık ülküsüne sahip olmaktır!

Nazizim: 20.Yüzyıl Putperestliğidir

Nazilerin ileri gelenleri, özünde Hristiyanlığa karşıydılar. Almanların eski dinlerine dönmelerini arzuluyorlardı. Hatta bazı Nazi ideologları, Hristiyanlığın kaldırılmasını da teklif etmişlerse de Hitler halktan çekindiği için bu kadar ileri gidememiştir. Ancak bununla birlikte bazı uygulamalara girişmiştir. Nazizmin sembol ve inançları karşısında, bu ideolojiyi, yirminci yüzyılın bir putperestliği olarak da tanımlamaktadırlar:

³⁹⁵ Forbes, Kolomb ve Diğer Yamyamlar Beyaz Yağmacılığın Gölgesinde Sömürü ve Emperyalizm, s.104-107

“Nazilerin en önemli ideologu olan Alfred Rosenberg, Hristiyanlığın, Hitler önderliğinde kurulan yeni Almanya için gerekli olan ‘ruhsal enerjiyi’ sağlayamamışını, bu nedenle Alman ırkının antik putperest dinine geri dönmesini açık açık savunmuştu. Rosenberg’e göre, Naziler iktidara geldiklerinde kiliselerdeki dinî semboller kaldırılmalı, yerlerine gamalı haçlar, Hitler’in Kavgam adlı kitabı ve Alman yenilmezliğini temsil eden kılıçlar yerleştirilmeliydi. Hitler Rosenberg’in bu görüşlerini benimsedi, ancak toplumdan büyük tepki alacağını düşünerek söz konusu yeni Alman dini teorisini uygulamaya geçirmedi.

Ancak yine de Nazi rejimi sırasında bazı yeni-putperestlik uygulamaları yaşandı. Hitler’in iktidarı ele geçirmesinden bir süre sonra, Hristiyanlıktaki kutsal günler ve bayramlar yok olmaya ve yerlerine putperest dinlerin kutsal günleri konmaya başlandı. Evlilik törenlerinde ‘Yer Ana’ ya da ‘Gök Baba’ gibi hayalî ilahlara yemin ediliyordu. 1935 yılında okullarda öğrencilere Hristiyan duaları yaptırılması yasaklandı. Ardından Hristiyanlıkla ilgili derslerin tamamı kaldırıldı. SS Şefi Heinrich Himmler, Nazi rejiminin Hristiyanlığa olan nefretini şöyle ifade ediyordu: ‘Bu din, tarih içinde taşınmış olan en büyük veba mikrobudur. Ve ona öyle muamele etmek gerekir’.³⁹⁶

8.2) NAZİ – SİYONİST İŞBİRLİKLERİ

Almanya Siyonist Federasyonu’nun Memorandumu

Şimdi gelelim, Yahudi Soykırımından önce meydana gelen ilginç gelişmelere. İnsan bu (Nazi ve Siyonistler arasındaki) ilişkileri okudukça küçük dilini yutmamak için oldukça çaba göstermesi gerekiyor!

³⁹⁶ İbrahim Soysal, *Soykırımcıların Gizli İttifakı*, Sayfa Yay. İstanbul-2003, s.12

1933 yılında, Almanya Siyonist Federasyonu (Zionistische Vereinigung für Deutschland ZVfD) tarafından Nazi Yönetimine işbirliğinde bulunma teklif edilir. 1962 yılında bulunan bu 21 Haziran 1933 tarihli memorandum belgesinde şunlar yazılıdır:

“...İrk esası üzerine kurulan yeni Alman Devleti içinde **bizler de kendi cemaatimizi genel yapıya uydurmak ve bize ayrılacak olan sahada Babayurdu (Almanya) için faydalı olmak istiyoruz.** Bizim Yahudi milliyetçiliğine olan bağlılığımız, Alman ulusunun nasyonal ve ırksal gerçekleri ile büyük bir ilişki ve uyum içindedir. Çünkü bizler de karışık evliliğe (almanlar ve Yahudiler arasındaki evliliklere) karşıyız ve Yahudi toplumunun kan saflığının korunmasını savunuyoruz... **Dolayısıyla bizim burada tarifini ve adına konuştuğumuz bilinçli Yahudilik, yeni Alman Devleti içinde uygun bir yer bulabilir...** Bizler, cemaat bilincine sahip olan Yahudilerle Alman Devleti arasında dürüst ve samimi bir iş birliği kurulabileceğine inanıyoruz. Siyonizm, pratik amaçları için Yahudilere düşman olan bir yönetimin dahi desteğini kazanma ümidindedir.”³⁹⁷

Oysa bu belgenin yazıldığı tarihte, Hitler Kavgam'ı yazmış, Yahudiler hakkındaki fikirlerini açıklamış idi. Buna karşılık, Nazilerin bu düşüncelerini bile bile Yahudi kuruluşunun böyle bir dayanışma ve beraberlik teklifinde bulunması son derece garip ve ortam ile çelişkilidir!

Ama Yahudi kuruluşlarının ve Yahudilerin Nazi gelişmesine karşı insanı şaşırtan davranışları sadece bu memorandumdan ibaret değildir.

Aşağıda ayrıca ilginç ilişkilerden örnekler vermek istedim.

Nazi Boykotunu WZO Örgütü ve Wise Engellemeye Çalıştı

Nazi Almanyasının ürettiği mallar için Amerika ve Avrupa iki büyük pazardı. Ancak, 19 Mart 1933 günü ABD'deki asimilasyo-

³⁹⁷ Soysal, Soykırımcıların Gizli İttifakı, s.38

nist Jewish War Veterans (JWV) adlı Yahudi örgütü Alman mallarına karşı boykot çağrısında bulunur. Dört gün sonra da bir protesto mitingi düzenler. İşte bu boykota karşı ilk engelleme girişimi, ABD'deki Dünya Siyonist Örgütü (WZO) ve üyelerinden Wise tarafından yapılır ve boykot engellenmeye çalışılır. Hatta WZO, Nazi mallarının satışına aracılık eder, yeni müşteriler bulur:

“Aslında Siyonistler Nazi yanlısı çabalarını henüz boykot başlamadan önce başlatmışlardı. Yahudi örgütleri tarafından boykot ilanı ile ilgili yapılan tüm öneriler Siyonistler tarafından ısrarla reddedilmişti. Amerika’da doğan boykotu engellemek için en çok uğraşmış kişi, Siyonist hareketin Amerika’daki en büyük lideri ve Başkanı Franklin D. Roosevelt’in yakın dostu olan Stephen Wise’dı. WZO’nun Amerika kolu sayılan American Jewish Congress’in (AJC) başkanı olan Wise, Nazilerden nefret eden asimilasyonist soydaşlarının boykot ilan etme çabalarını suya düşürmek için uğraşmıştı.

Wise’in bağlı olduğu Dünya Siyonist Örgütü (WZO) de, önce boykotun ilanını engellemeye çalıştı. Bunu başaramayınca da Nazi dostlarının ekonomik sıkıntısını çözebilmek için uğraştı. Brenner şöyle diyor: **WZO, yalnızca Alman mallarını satın almakla kalmadı, onların satışına aracılık etti ve hatta Hitler ve onu destekleyen sanayiciler için yeni müşteri buldu.**”³⁹⁸

WZO’nun Nazileri Desteklemesinin Sebebi

İbrahim Soysal, bu desteğin sebebini kaynaklara dayanarak şöyle açıklıyor:

“WZO yönetiminin böyle davranmasının nedeni, Hitler’i kendileri için Allah’ın bir lütfu olarak algılamalarıydı. **Siyonizmin Hitler sayesinde büyük bir destek elde ettiğini, onun sayesinde bilincele-**

³⁹⁸ Soysal, Soykırımcıların Gizli İttifakı, s.42-43

rini yitirmiş Yahudilerin akıllanıp Filistin'e göç edeceklerini düşünüyordı. Dönemin etkin Siyonistlerinden dünyaca ünlü yazar **Emil Ludwig**, WZO'nın bakış açısını şöyle ifade ediyordu:

'Hitler adı belki birkaç yıl sonra unutulacak olabilir. Ama Filistin'de muhteşem bir **Hitler Anıtı** dikileceğine eminim... Yahudiliklerini yitirmiş olan **binlerce Yahudi**, onun sayesinde kimliklerine geri döndürülebilmiştir. Bu yüzden ben şahsen ona karşı büyük minnettarlık besliyorum.'

Yine ünlü Siyonistlerden biri olan **Chaim Nachman Bialik** ise, 'Hitlerizm, asimilasyonun pençesindeki **Alman Yahudiliğini yok olmaktan kurtarmıştır**' diyor, Hitler'le olan ideolojik akrabalığını da vurgulayarak 'aynı Hitler gibi ben de kan düşüncesinin gücüne inanıyorum' diye ekliyordu.

WZO saflarında mücadele eden İtalyan Yahudisi **Enzo Sereni** de benzer ifadelerde bulunmuştu: '**Hitlerin antisemitizmi Yahudilerin kurtuluşuna yarayacak**' diyordu. Bir keresinde ise şu sözleri söylemişti:

'Filistin'i inşa etmek için Almanya'daki Yahudilerin karşılaştığı sıkıntıları kullanmamız hiç de utanılacak bir şey değildir. Eski liderlerimizin ve öncülerimizin bize öğrettiği bir şeydir bu: **Diasporadaki Yahudilerin başına gelen felaketleri yeniden inşa için kullanmak.**'

Amerikalı Haham **Abraham Jacobson**, 1936 yılındaki bir konuşmasında Siyonistlerin söz konusu mantığına tepki göstererek şöyle diyordu:

'Kim bilir kaç kere, Siyonizme tepkisiz kalan Amerikalı Yahudilerin de yola gelmek için bir Hitler'e ihtiyacı olduğu şeklindeki pervasız lafları duyduk. Söylediklerine göre ancak o zaman Yahudiler, Filistin'e gitmeye ilna olurlmuş.'

Nazilere bu denli sıcak bakan Siyonistlerin onlarla ekonomik iş birliğine de girmesi kadar doğal bir şey olamazdı. Öyle de oldu. İki taraf arasındaki en büyük ekonomik iş birliği, Alman Yahudilerinin mal varlıkları ile birlikte Filistin'e transferini öngören **Ha'avara** adlı göç antlaşmasıydı. Bu anlaşmaya paralel olarak Siyonistler, Alman mallarının Filistin'de satılmasını sağladılar... WZO, Nazi gemilerini kullanarak Belçika ve Hollanda'ya portakal ihraç etmeye başladı. 1936 yılında ise, WZO yetkilileri Alman mallarını İngiltere'de satmaya başladılar...

Siyonistler, Alman silah yapımcılarına döviz kaynağı da sağlamışlardı... Norden, Almanya için stratejik önemi olan **hammadde**lerin, Siyonist International Nickel Trust adlı şirket vasıtasıyla sağlandığına dikkat çekiyordu. Siyonist sermayedarların denetiminde olan bu şirket, kapitalist ülkelerdeki **nikel üretiminin %85'ine** sahip durumdaydı. Hitler'in iktidara gelmesinden bir yıl sonra **IG Farben Industrie** adlı Alman şirketi ile söz konusu Siyonist şirket arasında bir antlaşma imzalandı. Antlaşma gereğince, Almanya'nın nikel üretiminin yarından fazlasının, **Siyonist International Nickel Trust** tarafından karşılanması öngörülüyordu. Almanya böylece **%50 oranında döviz tasarruf etmiş oldu.**"³⁹⁹

Alman-Siyonist işbirliği böylece devam etmiştir. 1938 yılında bile antlaşmalar imzalanmıştır. Hatta Nazilere **kredi** verilmiş ve bu kredilerin vadelerinin uzatılması bile söz konusu olmuştur.

Filistin'e Göç ve Göçe Layık Olanlar

Ha'avara göç antlaşması kapsamında 1933-1939 yılları arasında Almanya'dan Filistin'e **50.000 Yahudi** göç eder. Bu göçlerle birlikte **63 milyon Sterlin** tutarında sermaye Filistin'e aktarılır. Ha'avara Antlaşması uyarınca, göç eden **Yahudilerin malları ile Nazi mal-**

³⁹⁹ Soysal, Soykırımcıların Gizli İttifakı, s.43-45

ları satın alınıyor, bunlar Filistin'de satıldıktan sonra elde edilen kârdan göç eden Yahudinin malvarlığı karşılanmış oluyordu. Nazi-Siyonist ilişkisi o hale gelmişti ki; Alman Dışişleri Bakanlığı'na ait 22 Haziran 1937 tarihli bir belgede, Nazilerin ön ayak olmasıyla Filistin'de bir Yahudi devletinin kurulabileceğinden söz ediyordu!⁴⁰⁰

Bütün bunlara karşılık, Siyonistler, İsrail'e göçte, göç edecek Yahudilerde bir takım nitelikler arıyorlardı:

“Siyonistler belki tüm Avrupa Yahudilerine etki edecek bir anti-semitizm körüklüyorlardı, ama bu Yahudilerin yalnızca bir kısmını Filistin'e götürmeyi düşünüyorlardı. Filistin'de gereksiz 'kalabalık' oluşmasını istemiyorlardı. Götürmek istedikleri Yahudiler, orada işe yarayacak Yahudilerdi. Yani zengin, eğitilmiş, genç ve ideolojik yönden bilinçli Yahudiler. Buna karşın alt kültür gruplarına bağlı, eğitimsiz ve özellikle de yaşlı Yahudilerin Filistin'e göç etmesini hiç mi hiç istemiyorlardı...

Brenner, Zionism in The Age of Dictators'da şöyle diyor:

‘Siyonistlerin Yahudi kitlelerinden yüz çevirmelerinin nedeni, ‘No Nalevki’ politikasıydı. Bu kitleler, Filistin'de gerekli olan yetenek ve kaynaklara sahip değildiler ve dolayısıyla Siyonizm hiçbir şekilde onlarla uğraşamazdı. Göçmenler Siyon'un ihtiyaçlarına göre çok katı bir kritere göre seçilecekti. WZO, bununla kalmayarak, Filistin'deki işsiz Yahudilerin de geriye göç ettirilmesine karar verdi... Nazilerin Mart 1933'deki zaferinin ardından Yahudilere karşı sokak terörü patlak vermiş ve bunun sonucunda da Yahudiler, Berlin'deki Filistin'e göç merkeşi önünde uzun kuyruklar oluşturmuşlardı. Ama Siyonistlerin Filistin'i bir mülteci sığınağı haline getirmeye niyetleri yoktu. Göç, yalnızca Siyonizmin ihtiyaçlarına göre düzenlenecekti. Yalnızca, genç, sağlıklı, kaliteli ve bilinçli

⁴⁰⁰ Soysal, Soykırımcıların Gizli İttifakı, s.48-49

Yahudiler isteniyordu. Siyonist gençlik örgütü HaChalutz, Filistin'e kontrolsüz bir Yahudi göçüne izin vermenin 'Siyonist bir suç' olacağını açıklamıştı'

WZO'nun lideri Chaim Weizmann, seçicilik politikasının önde gelen mimarıydı. 1934 yılında bu konuda bir rapor hazırlamış ve göçmenleri seçmek için gerekli standartları belirlemişti. Buna göre, 30 yaşını aşmış, maddi varlığı olmayan ve herhangi bir kalifiye özellik taşımayan Yahudiler Filistin'e alınmayacaktı. Alman Yahudilerinin çoğu da bu tanıma göre Filistin için uygun değildiler... Weizmann, 1937 yılındaki Siyonist Kongre'de şöyle diyordu:

'Avrupa'daki 6 milyon Yahudinin umutları göçte. Bana sordular: '6 milyon Yahudi'yi Filistin'e götürebilir miyiz' diye. Cevabım: 'Hayır' oldu. Filistin'e götürmek için kurtarmak istediklerim, genç insanlar. Yaşlılar gelip geçicidir. Yazgılarına katlanacaklar ya da katlanmayacaklar. Hayatta kalacak olan sadece genç dallardır. Bunu böyle kabullenmek zorundalar.'

Dünya Siyonist Örgütü, 1933'den 1935'e kadar, göçmen kâğıdı alabilmek için başvuran Alman Yahudilerinin üçte ikisini gerekli vasıflara sahip olmadıkları için geri çevirdi...

Kısacası Filistin kapıları Siyonistlerin beğenmedikleri Alman Yahudilerine kapalıydı. Onlar da her geçen gün daha da artan Nazi baskısı karşısında başka ülkelere göç etmek istediler. Amerika'ya ya da İngiltere'ye göç ederek antisemitizm belasından kurtulabileceklerini düşünmüşlerdi. Oysa yanılıyorlardı. Siyonistler yalnızca Filistin'in değil, Amerika'nın, İngiltere'nin ya da başka herhangi bir güvenli bir ülkenin de kapılarını kapatmışlardı çünkü..."⁴⁰¹

⁴⁰¹ Soysal, Soykırımcıların Gizli İttifakı, s.57-59

Almanya'daki Yahudiler Terk Edilmişti

WZO'nun çalışmalarından çıkan sonuç şuydu: **Almanya'da kalan Yahudiler terk edilmişti!** Çünkü onlar Filistin'e kabul edildikleri gibi, İngiltere'ye ve ABD'ye göç etmeleri de engellenmeye çalışılmıştır.

Nitekim Yahudi yazar **Elie Wiesel**, David Wyman'ın *L'Abandon des Juifs* (Yahudilerin Terk Edilişi) adlı kitabına yazdığı önsözde şunları söylemiştir:

“(Almanya'daki) Yahudiler terk edilmişti... Üzücü ve insanı galeyana getirecek başka bir sonuç daha vardı: Büyük Yahudi organizasyonları, Yahudi cemaatinin önemli şahsiyetleri bir kurtarma cephesi kurmayı istememişlerdi.”⁴⁰²

Ne garip bir çelişki, ne acımasız bir düşünce değil mi? Almanya'daki Yahudileri Naziler veriyor, Siyonistler istemiyor! Sonra da Naziler bunları yakıp yok ediyor ve sonuçta Yahudi katliamı ortaya çıkıyor. Ve 1947 yılında İsrail Devleti kuruluyor...

8.3) ÖLÜM KAMPLARI VE SOYKIRIM

Kısırlaştırma

Naziler, Almanya'da iktidara gelmelerinden sonra, öncelikle kısırlaştırma yönetimine başvurmuşlardır. **1933 yılında** çıkarttıkları kısırlaştırma kanununda “**Arî Irkı Koruma**” adı altında binlerce insanı kısırlaştırmışlardır.

İktidara vgeldikleri 1933 yılından 1936 yılına kadar **Arî Irkı Koruma** adı altında Yahudiler, Çingeneler ve diğer küçük gruplardan **225.000 kişi** kısırlaştırılmıştır. 1944 yılında ise kısırlaştırılanların sayısı **500.000 kişi**yi bulmuştur!⁴⁰³

⁴⁰² Soysal, Soykırımcıların Gizli İttifakı, s.60

⁴⁰³ Yürükel, Soykırımlar Tarihi I – Batı'nın İnsanlık Suçları, s.43

Ölüm Kampları

Naziler, Nazi karşıtı etnik ve siyasî tutukluları ve Yahudileri öldürmek için ölüm kampları kurmuşlardır.

“İlk ölüm kampı 1933’te Münih yakınındaki Dachau kentinde inşa edilmişti. Bu kamp ilk başta sırf siyasi tutukluları ortadan kaldırma amacıyla inşa edilmişti; yani Nazi-Hükümetini rahatsız eden Komünistler, Sosyal demokratlar, pasifistler, solcular ve diğer Nazi aleyhtarı entelektüeller.

Daha savaşın en başlarında Polonya’da uygulanan toplu halde kurşuna dizmeli katliam şekli, Nazilerin görüşüne göre çok az etkiliydi ve bu yüzden büyük kapsamlı bir ‘Temizleme’ için, yeni yöntemler aranmaya başlandı.

1939-41 yıllarında, Ruhsal ve bedensel engelliler, sabit “**Gaz odalarına**” Kamyon egzozu bağlanarak öldürülüyorlardı. Katliamın bu döneminde, engelli kurbanların üzerinde Nazi doktorları bir sürü yeni öldürme metodları denemişti. Bu deneylerde kazanılan tecrübeler katliamın devamında Nazilerin çok işine yaradı.

1941 yılının sonbaharından itibaren “**Gazlama-Kamyonları**” kullanmaya başlamışlardı. Bu kamyonu başka bir kampa götürüleceklerini sanan Yahudiler doldurulduktan sonra, Kamyonun egzoz dumanını kamyonun arka kısmına bağlıyorlardı ve bu yolla kamyonundaki Yahudilerin egzoz gazından boğulması sağlanıyordu.

Kamyon egzozu ile öldürme metodu da Nazilerin beklentilerini tatmin etmeyince, nihayet Fabrika usulu bir öldürme endüstrisi kurulmaya başlandı. ‘**Öldürme Fabrikaları**’ şu yerlerde inşa edildi:

- Auschwitz-Birkenau (1941)
- KZ Chelmno (ya da Kulmhof) (1941)
- KZ Treblinka Varşau (1942)

- KZ Majdanek Lublin (1942)
- KZ Belzec Lublin yakınında (1942)
- KZ Sobibor Polonya
- KZ Maly Trostinez Minsk

Artık Hayvan Vagonları Yahudiler ile doldurulup bu Fabrikaların içine kadar Tren ile götürülüyorlardı. Duş odası görünümüne sahip olan Gaz-Odalarına Yahudiler fazla itiraz etmeden toplu halde giriyorlardı. Böylece rahatlıkla, en etkili öldürme gazı olan Zyklon-B bu odalara pompalanıp, öldürülebiliyorlardı. Bu gaz 20 dakika süren çok eziyetli bir ölüme yol açıyordu. Sonra bu cesetler, sırf bu amaç için üretilmiş olan fırınlarda yakılıyordu.

Ayrıca kurbanların üzerinde, Alman doktorları ve bilim adamları sınırsız deney imkânı bulmuşlardı. Örneğin insanlar, fazla yüksek veya fazla düşük basınçlı odalara kapatılıp, hava basıncının insan üzerinde etkileri, buzlu suya sokulup ne zaman öldükleri araştırılıyor, insanların vücuduna petrol şırınga edilip yaşayıp yaşamadıkları kontrol ediliyor, bakterilerle enfekte edilip etkileri izleniyordu ve yeni ameliyat yöntemleri deneniyordu. Bu deneylerde en meşhur isim Alman Doktor Josef Mengele⁴⁰⁴ olmuştur.

⁴⁰⁴ **Josef Mengele:** (D. 16 Mart 1911, Almanya - Ö. 7 Şubat 1979, Brezilya) Nazi toplama kampı Auschwitz-Birkenau'da yaptığı acı verici ölümcül deneylerle bilinen bir Alman Nazi doktoru. Toplama kampındaki mahkûmların hangisinin öldürüleceği, zorla çalıştırılacağı ve üstünde deney yapılacağını belirleyen SS doktorlarından biridir. İnsanlar üzerinde yaptığı, onları ölüme kadar götüren, tıbbi deneylerden dolayı, doktor olmasının da etkisiyle "Ölüm Meleği" ismi verilmiştir. Testlerinden bazıları; bir SS subayının kötü şartlara ne kadar dayanacağını ölçtüğü, Nazi kamplarında toplanan Yahudi, saf Cermen soyundan olmayanlar veya özürlü insanlar üzerinde yaptıkları testlerdir. Bu testlerde kobaylara asker üniforması giydiriliyor; bir SS subayının Paraşütle uçaktan atıldığında ne kadar basınca dayanabileceğini ölçmek için, kobayı bir basınç odasına sokuyor; bu odada iç organları patlayana kadar basınç uygulanıyordu. Diğer bir deneyde ise Kuzey Kutbu'na gidecek bir SS subayının deniz soğuşuna ne kadar dayanabileceğini ölçen testti. Bu testin kobay üzerinde uygulanışı ise, onu buz dolu bir küvete sokmak ve soğuktan ölene kadar onu gözetim altında tutmaktır. Deneylerinden bir diğeri ise; Saf alman ırkları üzerinde uygulanacak testlerin kobaylığını, toplama kamplarındaki esirler üzerinde uygulamaktır. Cermen soyundan gelen arı ırktan doğan çocukların göz renkleri mavi renkten farklı bir renk olursa; bu rengi mavi renk ile değiştirmek üzerine deneyler yapıyor; bu deney sonucu elde ettiği sıvıları esirlerin göz bebeklerine şırınga aracılığı ile enjekte ediyordu. Bu yaptığı test ise tam bir fiyasko ile sonuçlanmış birçok insanın kör olması ve ölmesi ile sonuçlanmıştır. Aynı zamanda birçok esir üzerinde Anestezi uygulamadan vücutlar üzerinde kanlı deneyler yapmıştır. Josef Mengele, 2 milyon kişinin ölümünden sorumlu tutulmaktadır.
http://tr.wikipedia.org/wiki/Josef_Mengele (Erişim: 16.8.2010)

Öldürülenlerin altın dişleri toplanıp devlet bankasına gönderiliyor ve bazı iddialara göre hatta kesilen saçları döşek üretiminde, vücut yağları ise sabun üretiminde kullanılıyordu. Ölümlerden sabun üretildiği konusu savaştan sonra ilk başta New York Times gazetesi olmak üzere tüm dünya medyası'nın ele aldığı bir konu olmuş, Ruslar tarafından Nürnberg mahkemesine araştırılması istenen sabunlar getirilmiş ve Romanya'nın bir köyünde hatta sabun dolu kutular ölen yahudileri temsilen defnedilmiştir. Ancak daha yeni zamanda yapılan araştırmalar sonucu, **ölülerden sabun yapma** meselesinin sırf Yahudiler hakkında yapılan fıkralarla ortaya çıkıp, Ruslar tarafından ciddiye alınarak böyle boyutlara ulaşmış bir hikâye olduğu öne sürülmüştür (Simon Wiesenthal'ın Yahudi sabunu hikâyesi hakkında araştırmaları)⁴⁰⁵

Kaç Yahudi / Kaç kişi Öldürüldü?

Naziler tarafından kaç Yahudi öldürüldüğü kesin değildir. Genellikle kabaca ifade edilmektedir.

“Holokost⁴⁰⁶ kurbanlarının sayısı uzun zaman boyunca sırf kabaca tahmin edilmiştir. Nürnberg mahkemesi duruşmalarında 1946 yılında, öldürülen Yahudilerin hakkında ilk kez 6 milyon sayısı ortaya konulmuştur. 1945'e kadar emniyet bakanlığında çalışmış olan Wilhelm Höttl adlı memur, **Adolf Eichmann**'ın kendisine anlattıklarını mahkeme karşısında şöyle açıklamışdır:

⁴⁰⁵http://tr.wikipedia.org/wiki/Holokost#1933-1939_d.C3.B6neminde_Yahudilere_kar.C5.9F.C4.B1_uygulamalar (Erişim: 16.8.2010)

⁴⁰⁶ “**Holokost** sözcüğü (Yunanca: holókauston), “holos” (tüm, komple) ve *kaustos* (yakılmış, köz olmuş) sözcüklerinin birleşiminden oluşur ve *tamamen yakılmış, yanıp kül olmuş* anlamına gelir. *Kaustos* sözcüğünün kökü yakmak anlamına gelen *kalein* sözcüğüne dayanır. Holokost sözcüğü, aslen Yahudi dini törenlerinde altarda yakılarak tanrıya sunulan bir sununun adıdır. Yahudi soykırımının dünya gündemine girmesiyle holokost sözcüğü bu felaketi tanımlamak amacıyla da kullanılmaya başlandı.”; http://tr.wikipedia.org/wiki/Holokost#1933-1939_d.C3.B6neminde_Yahudilere_kar.C5.9F.C4.B1_uygulamalar (Erişim: 16.8.2010)

‘Ölüm kamplarında toplam **4 milyon**, diğer biçimlerde **2 milyon Yahudi** öldürülmüştür. Diğer biçimlerde öldürülenlerin çoğu Rusya’ya doğru ilerleyen ordunun içindeki SS komandoların bulunduğu Yahudileri kurşuna dizmesi ile ölmüştür.’ (Dokument 2738-PS, US-296 des Internationalen Militärgerichtshofs; zit. nach: Der Prozess gegen die Hauptkriegsverbrecher vor dem Internationalen Militärgerichtshof. Nürnberg 14. November 1945 – 1. Oktober 1946, Nürnberg 1947, Bd. 3, S. 635)

Holokost araştırmacılığı bundan sonraki tarihlerde daha düşük sayılı tahminler ortaya koymuştur. 1953 yılında İngiliz tarihçi Gerald Reitlinger ölen Yahudilerin sayısını **4,2 - 4,7 milyon** civarında tahmin etmiştir (Gerald Reitlinger, The Final Solution, 1953). ABD’li tarihçi Raul Hilberg ise 1961 yılında **5,1 milyon** sayısını öne sürmüştür (Raul Hilberg, The Destruction of the European Jews, 1961). Diğer bir İngiliz tarihçi Martin Gilbert 1982 yılında **5,7 milyon** sayısını ortaya koymuştur (Martin Gilbert, Endlösung. Die Vertreibung und Vernichtung der Juden. Ein Atlas, 1982).

1990 yılında, o zamana kadar tanılmayan belgeler dolu olan **Sovyet Arşivleri**, tarihçilere açılmıştır. Bu arşiv’de kamplara taşınanlar listeleri, sürgün için kullanılan trenlerin kalkış planları ve Yahudi cemaatlarının Holokost’dan önce ve sonra ki sayılarını içeren belgeler bulunmuştur. Bu belgelerin yardımı ile öldürülenlerin sayıları tekrar hesaplanmış ve örneğin **Auschwitz ölüm kampında 1,1 milyon (900.000’i Yahudi)** ile sanıldığından daha az insan öldürüldüğü ortaya çıkmıştır (Francisek Piper: Die Zahl der Opfer von Auschwitz 1993). Diğer ülkelerde öldürülenlerin sayıları da daha ayrıntılı hesaplanabilmiştir.

Wolfgang Benz’in yazdığı “Dimension des Völkermords” (1991, 2’nci basım 1996) adlı kitapta, günümüzde en güvenilir bilgilere ve kaynaklara dayanarak yapılmış olan hesapların neticesi en güvenilir

sayılar olarak kabul edilmektedir. Burkhard Asmuss'un 2002'de ortaya koyduğu daha kaba hesaplardan sonra, kabul edilen **en modern sayılar en az 5,6 milyon ve en fazla 6,3 milyon sayıları arasında** hareket etmektedir. Bu sayılar yaralarından ölenleri ve sürgün sırasında ölenleri de dikkate almaktadır.

Soykırımın Boyutları adlı kitabın verdiği sayılara göre, kurban sayılarının bölgesel dağılımı şöyledir (Nazi yönetimi altında olan dönemlerinde):

- Arnavutluk: 600
- Bulgaristan: 11.000
- Danimarka: 161
- Almanya: 165.000
- Fransa ve Belçika: 32.000
- Yunanistan: 60.000
- İtalya: 7.600
- Yugoslavya: 55.000 – 60.000
- Lüksemburg: 1.200
- Hollanda: 102.000
- Norveç: 735
- Avusturya: 65.000
- Polonya: 2.700.000
- Romanya: 211.000
- Sovyetler Birliği: 2.100.000 – 2.200.000
- Çekoslovakya: 143.000
- Macaristan: 502.000⁴⁰⁷

⁴⁰⁷http://tr.wikipedia.org/wiki/Holokost#Katliam.C4.B1n_bilan.C3.A7osu_ve_kan.C4.B1tlar.C4.B1 (Erişim: 16.8.2010)

Soykırım Olmadığını İddia Edenler

Bütün bu anlatılanlara karşılık, soykırım olmadığını iddia edenler de vardır:

“Dünyanın birçok ülkesinde Yahudi Soykırımı’nı tartışmaya açmak suçtur. ABD’deki nefret yasaları gereği Yahudi soykırımını tartışmak toplumdaki nefreti artıracığından bu konuyu tartışmak yasaklanmıştır.

Avrupa’da ise bir İngiliz yazar (David Irving), Yahudi soykırımının çok büyük çaplı olmadığını, ölen birçok Yahudinin tifo gibi hastalıklardan öldüğünü söyleyip, Almanya’nın hiçbir kampında gaz odasının bulunmadığını iddia ettiği için 3 yıl hapse mahkûm edilmiştir.

İran cumhurbaşkanı Mahmut Ahmedinejad ise Yahudi Soykırımı’nın, Yahudileri Filistin’e yerleştirmek için uydurulmuş bir yalan olduğunu iddia etmiştir. Bu iddiaları geniş yankı bulmuş ve Müslüman ülkeler de dâhil olmak üzere, bir çok kesimin ilgisini üzerine çekmiştir.”⁴⁰⁸

Yahudi Olmayanlar Da Öldürüldü

Nazi cinayetlerinde ölenler sadece Yahudiler değildi. Ama Siyonistlerin propagandaları ile dünya sanki sadece Yahudiler öldürüldü gibi bir düşünceye sahip olmuşlardır. Oysa Yahudiler dışında başka milletlerden insanlar da öldürülmüşlerdir.

“Nazilerin kurbanları sadece Yahudiler değildi. Bu katil ve ırkçı rejim tarafından, yaklaşık 15 milyon sivilin öldürüldüğü tah-

⁴⁰⁸http://tr.wikipedia.org/wiki/Holokost#Katliam.C4.B1n_bilan.C3.A7osu_ve_kan.C4.B1tlar.C4.B1(Erişim: 16.8.2010)

min edilmektedir. Bu rakama milyonlarca Slav ve Asyalı, 200.000 Çingene ve diğer gruplar da dâhildir. Aralarında Afrika kökenli Almanların da olduğu binlerce kişi zorla kısırlaştırıldı.”⁴⁰⁹

Hitler Yahudi Asıllı mı?

Hitler hakkındaki bir iddia, onun Yahudi kökenli olabileceği iddiasıdır. Belçika’da yayınlanan Knack dergisi, tekrar bu iddiayı gündeme getirmiştir. Konuyla ilgili haber şöyledir:

“Belçika’da yayımlanan Knack dergisi, Nazi Almanyasının lideri Adolf Hitler’in genetik olarak Kuzey Afrikalılar ve Yahudilerle akraba olduğunu öne sürdü.

Hitler’in Avusturya ve ABD’deki akrabalarının babadan oğla geçen ‘Y’ kromozomlarını inceleyen gazeteci Jean Paul Mulders, Hitler’in ‘E1b1b haplo’ grubuna dâhil olduğunu ve bu grubun Almanya ile Batı Avrupa’da çok az bulunduğunu yazdı. Bu grubun özellikle Afrika’nın Kuzey Doğusunda ve Orta doğuda görüldüğünü de aktaran Knack, Yunanlıların ve Sicilyalıların yüzde 25’inin de E1b1b’ye dahil olduklarını belirtti. Ama bu grubun en fazla Afrika’da yaşayan Berberi toplumunda görüldüğüne de ayrıca dikkat çekildi. Diğer yandan E1b1b haplo grubunun Doğu Avrupa’daki Aşkenazi Yahudilerinde de çok görüldüğü belirtildi.

Hitler’in Ari ırkından olmadığını belirten Mulders, ‘Belki de nefret ettiği insanlarla akraba olduğunu söyleyebiliriz’ diye yazdı. 2008’de Hitler’in ‘çocuğu’ olduğunu iddia eden Jean Marie Loret’in iddiasını araştıran Belçikalı gazeteci, Hitler’in hayatta olan erkek akrabalarının izini sürerek DNA örneklerini almıştı.”⁴¹⁰

⁴⁰⁹http://tr.wikipedia.org/wiki/Holokost#Katliam.C4.B1n_bilan.C3.A7osu_ve_kan.C4.B1tlar.C4.B1 (Erişim: 16.8.2010 /Dipnot:3)

⁴¹⁰ Sabah gazetesi, 19 Ağustos 2010, s.5

Belçika'da yayınlanan Knack dergisi'nden sonra İngiltere'de yayınlanan **Daily Mail** gazetesi de aynı haberi tekrar etmiştir. Daily Mail gazetesinde çıkan haber şöyledir:

“Daily Mail gazetesi, Hitler'in akrabalarından alınan DNA örneklerine yapılan testler sonucunda, ‘Yahudi’ ve ‘Afrika’ kökenli olduğunun anlaşıldığı yazdı.

Hitler'in akrabalarından alınan örneklerden elde edilen ‘Haplogroup Elb1b’ (Y-DNA) adlı kromozonun, Almanya ve Batı Avrupa'da pek nadir bulunduğu, daha çok Afrika'nın Fas, Cezayir, Libya, Tunus gibi ülkelerinin yanı sıra Aşkenaz ve Seferad Yahudileri'nde bulunduğu kaydedildi.

Gazeteci Jean-Paul Mulders ile tarihçi March Vermeeren, DNA örneklerini kullanarak, Hitler'in 39 akrabasının izini sürmüştü. Yapılan araştırma sırasında Avusturyalı çiftçi Norberth H.'nin, Hitlerin öz yeğeni olduğu ortaya çıkmıştı.”⁴¹¹

“Nazi Değil Amerikan Deneyi”

Naziler ve Josef Mengele hakkında Batı dünyasında birçok suçlama yapılmıştır. İnsan üzerinde deney yapılması eleştirilmiştir. Ama gel gör ki, bu eleştiriler yapılırken, 1946-1948 yıllarında ABD'nin de Guatemala'da cinsel hastalıklar ile ilgili olarak insanlar üzerinde penisilin deneyleri yaptığı ve deneklerin öldüğü veya sakatlandığı ortaya çıkmıştır!

“ABD Bilim Adamları Guatemalılara kasten frengi bulaştırmış. Nazi değil Amerikan deneyi. Amerikalı bilim adamlarının 1946-1948'de Guatemala'da penisilin cinsel hastalıkları ön-

⁴¹¹ <http://msnhaber.ekolay.net/index.asp?url=http%3a%2f%2fhaber.ekolay.net%2fHaber%2f2908%2f730474%2fhitlerin%2bsoke%2bedici%2bdna%2braporu.aspx%3fk%3dmsnh> (Erişim: 24.8.2010)

lemedeki etkisini araştırırken yüzlerce mahkûm, asker ve akıl hastasına kasten frengi bulaştırdığı ortaya çıktı. ABD özür dileyip soruşturma açtı.

Orta Amerika ülkesi Guatemala, ABD'nin 64 yıl önce vatandaşlarını kobay gibi kullandığının ortaya çıkmasını yarattığı şokla sarsıldı. ABD'nin Massachusetts eyaletindeki Wellesley College Profesörü Susan Reverby'nin belgelediği tarihî bulgular özetle şöyle:

İnsan kobay gerekince: İkinci Dünya Savaşı'nın ardından penisilin etkinliği kanıtlanmıştı, fakat özellikle frengiye karşı aşı geliştirilmesi için yeni araştırmalar gerekiyordu. Amerikalı bilimadamları insanların kobay olarak kullanılmasını gerektiren bu araştırma için Guatemala'yı seçti.

İşbirlikçi muz cumhuriyeti: 'Muz Cumhuriyeti' olarak görülen Guatemala, ana ihraç maddesi olan tropik meyvelerin ticaretini tekeline almış Amerikan Şirketi United Fruit Company'nin kontrolündeydi. Bu nedenle Guatemala hükümeti, ABD Sağlık Bakanlığı tarafından finanse edilen gizli frengi araştırmasında kendi vatandaşlarının kobay olarak kullanılmasını kabul etti.

Koğuşlara fahişe servisi: 1946-1948 yılları arasında 696 Guatemalalı mahkûm, asker ve akıl hastasına kasten frengi bulaştırıldı. **Hastalığın bulaşması için koğuşlara fahişeler gönderiliyordu.** Frengi kapmayan deneklerin penislerinde, yüzlerinde veya kollarında sıyrıklar açılıp üstüne bakteri dolu sıvı boşaltılıyordu.

Kâlp hastası ve kör oldular: Somut sonuçlar alınamayan deneyin ardından hastalara penisilin verildi, fakat kaçının iyileşebildiği meçhul. Yavaş yavaş iyileştiğini sanan birçok hasta hiç tedavi edilmedi. **Bazı denekler frengi yüzünden kâlp hastası oldu, kör kaldı, akıl dengesini yitirdi ve birçoğu öldü.**

İnsalık suçu işlendi: Guatemala Devlet Başkanı Alvaro Colom, araştırmayı 'insanlık suçu' olarak niteledi. ABD Dışişleri Bakanı

Hillary Clinton ve Sağlık Bakanı Kathleen Sebelius tarafından yapılan ortak bir açıklamada, araştırmının ‘kesinlikle etiğe aykırı’ olduğu ifade edildi. Clinton geçen Perşembe Guatemalalı yetkilileri arayıp özür dilediğini açıkladı. Colom’u arayarak özür dileyen ABD Başkanı Barack Obama da iki ayrı soruşturma başlattı.

Korkunç gerçeği o keşfetti: Tüpler ürpertici deneyle ilgili belgeleri 2005 yılında keşfeden Amerikalı Profesör Susan Reverby, o anda ‘az kalsın sandalyeden düşeceğini’ söyledi. Reverby, 2011’de bilimsel bir dergide yayımlamaya hazırladığı araştırmının sonuçlarını geçen Mayıs’ta Obama yönetimine göndermiş. Mevcut Guatemala hükümeti, tarihî gerçeği Hillary Clinton telefonla özür dilerken öğrenmiş. Reverby, 1932-1972 yılları arasında Alabama eyaletindeki Tuskegee kasabasında yapılan bir başka gizli araştırmayı da gündeme getirmişti. Bu araştırmada ABD Sağlık Bakanlığı görevlilerinin frengili 399 adet yoksul siyah üstünde gizli deneyler yaptığı ortaya çıkarılmıştı.”⁴¹²

⁴¹² Hürriyet gazetesi, 3 Ekim 2010, s.20